СОВЕТ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Первомайская ул., д.39, г. Лаишево, 422610
Тел: 8 (84378) 2-51-51
Факс: 8 (84378) 2-55-55
e-mail: Sovet.Laishevo@tatar.ru

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОН СОВЕТЫ

Беренче май ур., 39 нчы йорт, Лаеш ш., 422610
Тел: 8 (84378) 2-51-51
Факс: 8 (84378) 2-55-55
e-mail: Sovet.Laishevo@tatar.ru

2025елның 07 феврале **5-РС номер**

КАРАР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планын раслау турында

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының 2024 елның 24 декабрендәге 10-53/16415номерлы Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы проектына Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты бәяләмәсен, 2024елның 11 декабрендәге гавами тыңлаулар нәтиҗәләре турында бәяләмә карап, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советы карар итте**:**

1. Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы проектын (1 нче кушымта) расларга.
2. Әлеге карарны «Кама ягы» («Камская новь») район газетасында, Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында http://pravo.tatarstan.ru. веб—адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- http://laishevo.tatarstan.ru. веб-адресы буенча бастырып чыгарырга (халыкка җиткерергә).
3. Әлеге карар рәсми басылып чыккан (халыкка җиткерелгән) көннән үз көченә керә.
4. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп тору Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты җитәкчесенең инфраструктур үсеш буенча урынбасары И.П. Шитовка йөкләнә.

Башлык – муниципаль район Советы рәисе **И.Ф. Зарипов**

«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРОСТРАНСТВОЛЫ ПЛАНЛАШТЫРУ ИНСТИТУТЫ» ДӘҮЛӘТ БЮДЖЕТ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

Дәүләт заказчысы:

Татарстан Республикасы төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы

Дәүләт йөкләмәсе:

Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 2023елның 27 декабрендәге 79/р номерлы күрсәтмәсе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ОЛЫ КАБАН АВЫЛ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ

ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

1Том

Казан шәһәре

2024

СОСТАВ ПРОЕКТА

№ п/п	№ тома / чертежа	Наименование документации / чертежа	Масштаб/ Формат	Инв. номер
1	Том 1	Генеральный план		
		Положение о территориальном планировании	Том, А4	
1.1	Чертеж 1	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы. Социаль инфраструктура. Табигый-рекреацион каркасы. Гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге	М 1:10 000	
1.2	Чертеж 2	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы. Транспорт инфраструктурасы	М 1:10 000	
1.3	Чертеж 3	Җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы. Инженерлык инфраструктурасы	М 1:10 000	
1.4	Чертеж 4	Торак пунктлар чикләре (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләре)картасы	М 1:10 000	
1.5	Чертеж 5	Функциональ зоналар картасы	М 1:10 000	
1.6	Приложение 1	Торак пунктлар чикләре (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләре)турында белешмәләр	Том, А4	
2	Том 2	Генераль план проектын нигезләү буенча материаллар		
2.1	Часть 1	Социаль-икътисадый үсешнең төп юнәлешләре	Том, А4	
2.2	Часть 2	Территорияне планлаштыру оешмасы	Том, А4	
2.2.1	Чертеж 1	Территориядән заманча файдалану картасы	М 1:10 000	
2.3	Часть 3	Социаль инфраструктура объектларын урнаштыруны нигезләү	Том, А4	
2.4	Часть 4	Транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыруны нигезләү	Том, А4	
2.5	Часть 5	Коммуналь инфраструктура системасын үстерү чараларын нигезләү	Том, А4	
2.6	Часть 6	Әйләнә-тирә мохитне саклау	Том, А4	

№ п/п	№ тома / чертежа	Документация / сызым исеме		
2.6.1	Чертеж 1	Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасы		
2.6.2	Чертеж 2	Урманчылыкларның чикләре картасы		
2.7	Часть 7	Табигый-рекреацион каркасны үстерү чараларын нигезләү		
2.8	Часть 8	Территорияләрне инженерлык әзерлеге чараларын нигезләү		
2.9	Часть 9	Гражданнар оборонасы чаралары, табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге Табигый һәм техноген характердагы гадәттән		
2.9.1	Чертеж 1	тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы янаган территорияләр картасы, Гражданнар оборонасы чаралары Торак пунктлар чикләрен үзгәртүне нигезләү		
2.10	Часть 10	Генераль планның төп техник-икътисадый күрсәткечләреМасштаб/ Инв. Формат номер		
2.11	Часть 11			

эчтәлек

1. ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ МӘСЬӘЛӘЛӘРНЕ ХӘЛ ИТҮГӘ БӘЙЛЕ ӨЛКӘЛӘРГӘ КАРАГАН МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР..4

1.1. ИТРАНСПОРТ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘРТранспорт...4

1.2. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ МӘГАРИФ ӨЛКӘСЕНДӘ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 6

1.3. МӘДӘНИЯТ ҺӘМ СӘНГАТЬ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 9

1.4. ФИЗИК КУЛЬТУРА ҺӘМ СПОРТ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР...11

1.5. ҖӘМӘГАТЬ ТӘРТИБЕН САКЛАУ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 14

1.6. РИТУАЛЬ ЭШЧӘНЛЕК ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 15

1.7. ТАБИГАТЬ-РЕКРЕАЦИЯ КАРКАСЫН ҮСТЕРҮ ӨЛКӘСЕНДӘ ШӘҺӘР ҖИРЛЕГЕНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР...16

1.8. ЭЛЕКТР, ҖЫЛЫЛЫК, ГАЗ ҺӘМ СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ, СУ АГЫЗУ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ, СЫЕК УГЛЕВОДОРОДЛАРНЫ ЧЫГАРУ ҺӘМ ТРАНСПОРТИРОВКАЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 18

1.9. ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ ҺӘМ БЕТЕРҮ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР...............22

1.10. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ҖИРЛЕ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУГА БӘЙЛЕ РӘВЕШТӘ МОНДЫЙ ЗОНАЛАРНЫ БИЛГЕЛӘҮ ТАЛӘП ИТЕЛГӘН ОЧРАКТА ТЕРРИТОРИЯЛӘРДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАРГА ХАРАКТЕРИСТИКА 23

2. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ӨЛКӘСЕНДӘ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН РЕГИОНАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР. 25

2.2. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ЭЛЕКТР БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ ӨЛКӘСЕНДӘ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН РЕГИОНАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ, СЫЕК УГЛЕВОДОРОДЛАР ЧЫГАРУ ҺӘМ АЛАРНЫ ТРАНСПОРТИРОВКАЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР 26

3.1. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ӨЛКӘСЕНДӘ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ФЕДЕРАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРНЫҢ ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРНАШУ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР...25

3.2. ЭЛЕКТР, ҖЫЛЫЛЫК, ГАЗ ҺӘМ СУ БЕЛӘН ТӘЭМИН ИТҮ, ТАШЛАНДЫК СУЛАРНЫ АГЫЗУ ӨЛКӘСЕНДӘ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ФЕДЕРАЛЬ ӘҺӘМИЯТТӘГЕ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ, СЫЕК УГЛЕВОДОРОДЛАРНЫ ЧЫГАРУ ҺӘМ ТРАНСПОРТИРОВКАЛАУ ОБЪЕКТЛАРЫНЫҢ УРНАШТЫРУ ӨЧЕН

ПЛАНЛАШТЫРЫЛА ТОРГАН ТӨРЛӘРЕ, БИЛГЕЛӘНЕШЕ, ИСЕМНӘРЕ, ТӨП ХАРАКТЕРИСТИКАЛАРЫ ҺӘМ УРЫНЫ ТУРЫНДА БЕЛЕШМӘЛӘР

ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛАРНЫҢ ПАРАМЕТРЛАРЫ 30

4.1. ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛАРНЫҢ ТАСВИРЛАМАСЫ 32

4.2. ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛАРНЫҢ ПАРАМЕТРЛАРЫ 36

4.3. ФУНКЦИОНАЛЬ ЗОНАЛАР ЧИКЛӘРЕНДӘ ТӨЗЕЛЕШНЕ ГАМӘЛГӘ АШЫРУ ШАРТЛАРЫ 4343

1. Җирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итүгә бәйле өлкәләргә карый муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

1.1. Транспорт өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

1.1.1 нче Таблица

транспорт өлкәсендә муниципаль берәмлекнең җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыру һәм реконструкцияләүгә

№	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, км	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора[1], м
Автомобильные дороги общего пользования. Улицы и дороги сельских поселений						
Автомобильные дороги местного значения						
1.1.1	А.д. №24.4.23	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	планлаштырыла торган		
1.1.2	А.д. №24.4.41	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган			
1.1.3	А.д. №24.4.44	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган			
1.1.4	А.д. №24.4.46	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган			
1.1.5	А.д. №4.1	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган			
1.1.6	А.д. №4.2	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган			
1.1.7	А.д. №4.3	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру			

0,19	2	15
0,51	2	15
0,05	2	15
0,76	2	15
0,81	2	15
0,25	2	15
0,03	2	15

1.1.8	Подъезд к оптовым складам	Олы Кабан авыл җирлеге	Планируемый к реконструкции	0,57	2	15
1.1.9	Подъезд к асфальтобетонному заводу	Олы Кабан авыл җирлеге	Планируемый к реконструкции	0,66	2	15
Улицы и дороги сельских населенных пунктов						
1.1.10	Проезд №1.1	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	1,22	2	15
1.1.11	Проезд №1.2	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,31	2	15
1.1.12	Проезд №1.3 (ул. Семейная)	Олы Кабан авыл җирлеге		0,54	2	15
1.1.13	Проезд №1.4	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,17	2	15
1.1.14	Проезд №1.5	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,14	2	15
1.1.15	Проезд №2.1	Олы Кабан авыл җирлеге		0,07	2	15

Искәрмә:
1 «транспорт коридоры киңлеге» дигәндә әлеге генераль план түбәндәгеләрне аңлата: - автомобиль юллары өчен: автомобиль юлына бүлеп бирелгән полоса киңлеге;
- урам-юл челтәре өчен: Кызыл линияләрдәге киңлек.

1.2. Муниципаль берәмлекнең мәгариф өлкәсендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

1.2.1 нче Таблица

муниципаль берәмлекнең мәгариф өлкәсендә җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыру*размещения*

№	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Характеристика объекта	
					расчетная потребность для функциональной зоны[1]	расчетная потребность для группы функциональных зон
1.2.1	Дошкольные образовательные Өстәмә белем бирү оешмалары индивидуальными	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	105 мест	367 мест
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	113 мест	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	-	
		32 места	101/7	жилыми домами	Зона застройки	
			101/8	жилыми домами Зона за тро и и иви у ль ымы с йк нд д а н	117 мест	
1.2.2	Дошкол ьн ые образовательные организации	с.Большие Кабаны	101/4		58 мест	446 мест
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	53 места	
				Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы жилыми домами		
			101/9 / 101/6	Зона застройки индивидуальными	85 мест / 166 мест	
				Зона застройки индивидуальными жилыми домами жилыми домами		
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	49 мест	

101/11 Зона застройки индивидуальными 35 мест

№	Объектның исеме)	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Функциональ зона номеры	Функциональ зона исеме	Объектка	
					расчетная ихтыяж өчен ихтыяж функциональ	характеристика расчетная функциональ зон
1.2.3	Гомуми белем бирү оешмалары	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	135 мест	469 мест
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	144 мест	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	-	
			101/7	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	41 мест	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	149 мест	
1.2.4	Гомуми белем бирү оешмалары	Олы Кабан авылы	101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	74 мест	569 мест
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	68 мест	
			101/6	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	212 мест	
			101/9	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	108 мест	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	62 мест	
			101/11	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	45 мест	
1.2.5	Өстәмә белем бирү оешмалары дополнительного образования	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	35 мест	123 мест
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	38 мест	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	-	

№	Наименование объекта (назначение объ кта) е	пункт Населенный	Номер функциональной зоны	зоны Наименование функциональной	Объектка	
					расчетная потребность для фун ио аль ой кц н	характери стикарасч етная потребность для группы функциональных зон
			101/7		11 мест	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	39 мест	
			101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	19 мест	
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	18 мест	
				Индивидуаль торак йортлар төзү жилыми домами зонасы		
	Өстәмә белем бирү оешмалары	с.Большие	101/9	**101/6**	28 мест	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	16мест	
			101/11 **55 мест**		12 мест	

образования

Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы

Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы

Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы

Искәрмә:
1 исәп-хисап ихтыяҗы үз эченә гамәлдәге җирле әһәмияттәге объектлардагы урыннарны ала. Характеристика проектлауның алдагы стадияләрендә төгәлләштерелә.

1.3. Мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.3.1

Планлаштырыла торган төрләр, билгеләнеш, исемнәр, төп характеристикалар һәм урын турында белешмәләр мәдәният һәм сәнгать өлкәсендә муниципаль берәмлекнең җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыру

№	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Функциональ зона исеме	Характеристика объекта: расчетная потребность для функциональной зоны[1]	Характеристика объекта: расчетная потребность для группы функциональных зон
1.3.1	Объекты культурно-досугового (клубного) типа	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	123 места	429 мест
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	132 мест	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	-	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	37 мест	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	137 мест	
1.3.2	Объекты культурно-досугового (клубного) типа	с.Большие Кабаны	101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	68 мест	521 место
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	62 мест	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	194 мест	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	92 мест	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	53 мест	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	41 место	

№	характеристикаНаименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Функциональ зона исеме	Объектка	
					расчетная потребность для функциональной зоны[1]	расчетная потребность для группы функциональных зон
1.3.3	Объекты культурно-просветительного назначения (библиотеки)	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	12320 экземпляров	42938 экземпляров
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	13216 экземпляров	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	21 экземпляров	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	3710 экземпляров	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	13671 экземпляров	
1.3.4	Объекты культурно-просветительного назначения (библиотеки)	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	6804 экземпляров	52017 экземпляров
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	6188 экземпляров	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	19383 экземпляров	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	9919 экземпляров	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	5663 экземпляров	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	4060 экземпляров	

Примечание:
1 исәп-хисап ихтыяҗы үз эченә гамәлдәге җирле әһәмияттәге объектлардагы урыннарны ала. Характеристика проектлауның алдагы стадияләрендә төгәлләштерелә.

1.4. Физик культура һәм спорт өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.4.1

Физик культура һәм спорт өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

№	**Наименование объекта (назначение объекта)**	**Населенный пункт**	**Номер функциональной зоны**	**Наименование функциональной зоны**	**Характеристика объекта**	
					расчетная потребность для функциональной зоны[1]	**расчетная потребность для группы функциональных зон**
1.4.1	Спортивные залы общего пользования	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	387 кв.м площади пола	1350 кв.м площади пола
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	415 кв.м площади пола	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1 кв.м площади пола	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	117 кв.м площади пола	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	430 кв.м площади пола	
1.4.2	Спортивные залы общего пользования	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	214 кв.м площади пола	1634 кв.м площади пола
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	194 кв.м площади пола	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	609 кв.м площади пола	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	311 кв.м площади пола	
			101/10 101/11	пола Зона застройки индивидуальными жилыми домами	128 кв.м площади пола	

№	Объектның исеме)	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Функциональ зона номеры	Функциональ зона исеме	Объектка	
					расчетная поихтыяж өчен функциональ	ихтыяж функциональных зон характеристикарасчетная
1.4.3	Плоскостные спортивные сооружения	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,35 гектар	1,23 га
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,38 гектар	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	-	
			101/7	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,11 гектар	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,39 гектар	
1.4.4	Плоскостные спортивные сооружения	Олы Кабан авылы	101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,19 гектар	1,48 гектар
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,18 гектар	
			101/6	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,55 гектар	
			101/9	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,28 гектар	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,16 гектар	
			101/11	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	0,12 гектара	
1.4.5	Плавательные бассейны	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	44 кв.м.зеркала воды	153 кв.метра зеркала воды
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	47 кв.м.зеркала воды	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	-	

№	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Объектка	
					расчетная потребность для функциональной зоны	характеристикарасчетная потребность для группы функциональных зон
1.4.6	Плавательные бассейны	с.Большие Кабаны	101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	13 кв.м.зеркала воды	186 кв.метра зеркала воды
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	49 кв.м.зеркала воды	
			101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	24 кв.м.зеркала воды	
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	22 кв.м.зеркала воды	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	69 кв.м.зеркала воды	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	36 кв.м.зеркала воды	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	20 кв.м.зеркала воды	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	15 кв.м.зеркала воды	

Примечание:

1 исәп-хисап ихтыяҗы үз эченә гамәлдәге җирле әһәмияттәге объектлардагы урыннарны ала. Характеристика проектлауның алдагы стадияләрендә төгәлләштерелә.

1.5. Җәмәгать тәртибен саклау өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.5.1

Җәмәгать тәртибен саклау өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

№ п/п	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Характеристика объекта
1	Участковый пункт полиции	Кече Кабан ав.	101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1 объект
2	Участковый пункт полиции	Олы Кабан авылы	101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1 объект

1.6. Ритуаль эшчәнлек өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.6.1

Ритуаль эшчәнлек өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

№ п/п	Объектның исеме)	Местоположение	Характеристика объекта
1.6.1	Кладбище традиционного захоронения	Возле Олы Кабан авылы	0,2655 га

1.7. Табигать-рекреация каркасын үстерү өлкәсендә шәһәр җирлегенең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр. Табигать-рекреация каркасын үстерү өлкәсендә шәһәр җирлегенең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.7

№ п/п	Наименование объекта	№ ФЗ[1]	Характеристики объекта		
			Тип объекта	**Подтип объекта**	**Минимальная площадь объекта, га**
1.7.1	Парк	600/20	Тематический парк	Парк	5,9
1.7.2	Парк	600/1	Тематический парк	Сквер	0,4
1.7.3	Сквер	600/2	Тематический парк	Сквер	1,7
1.7.4	Парк	600/6	Тематический парк	Сквер	0,6
1.7.5	Парк	600/5	Тематический парк	Иной вид открытых территорий со специализированным набором услуг в области культуры и отдыха	1,2
1.7.6	Парк	600/13	Тематический парк	Парк	5,8
1.7.7	Парк	600/28	Тематический парк	Экологический парк	67,4
1.7.8	Парк	600/22	Тематический парк	Экологический парк	10,0

1.7.9	Парк	600/23	Тематический парк	Парк	7,4
1.7.10	Сквер	600/4	Тематический парк	Сквер	0,7
1.7.11	Парк	600/8 600/9 600/10 600/11 600/12	Тематический парк	Экологический парк	10,3
1.7.12	Набережная р.Меши[2]	600/26	Пешеходная зона	Набережная	3,5

Искәрмә:

1 № ФЗ-функциональ зонаның индивидуаль номеры, шул исәптән объектның урнашу урынын күрсәтә торган номер. ФЗ-функциональ зона.

2 Мишә елгасының табигать ядкәре янындагы территориядә яр буен проектлауны табигать ядкәрен махсус саклау режимын исәпкә алып алып алып барырга кирәк (Татарстан АССР Министрлар Советының «су объектларын табигать ядкәрләре дип тану турында» 10.01.1978 ел, № 25 карары һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «аерым норматив хокукый актларга үзгәрешләр кертү турында»29.12.2005 ел, № 644 карары нигезендә). Татарстан АССР Министрлар Советының, Татарстан ССР Министрлар Кабинетының һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының Махсус сакланылучы табигать территорияләре мәсьәләләре буенча")

1.8. Электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, су агызу өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының, сыек углеводородларны чыгару һәм транспортировкалау объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 1.8.1

- ,

№ п/п	Наименование (назначение) объекта	Местоположение	Номер функциональной зоны	Вид мероприятия	Характеристика объекта
1.8.1.1	*Водоснабжение*				
1.8.1.2	Сети водоснабжения	с. Малые Кабаны	101/7, 101/8	Планируемый к строительству	6,5 км
1.8.1.3	Водозабор подземных вод	с. Большие Кабаны	101/9	Планируемый к строительству	360 куб.м/сут
1.8.1.4	Сети водоснабжения	с. Большие Кабаны	101/9	Планируемый к строительству	3,0 км
1.8.1.5	Водозабор подземных вод	с. Большие Кабаны	501/20	Планируемый к строительству	200 куб.м/сут
1.8.1.6	Сети водоснабжения	с. Большие Кабаны	101/10	Планируемый к строительству	2,7 км
1.8.1.7	Водозабор подземных вод	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	150 куб.м/сут
1.8.1.8	Сети водоснабжения	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	2,0 км
1.8.1.9	Сети водоснабжения	с. Малые Кабаны	303, 304	Планируемый к строительству	0,2 км
1.8.1.10	Водозабор подземных вод	Большекабанское СП	401/1	Планируемый к строительству	50 куб.м/сут
	Водозабор подземных вод	Большекабанское СП	300/5	Планируемый к строительству	50 куб.м/сут
1.8.2.1	*Водоотведение*				
1.8.2.2	Канализационная насосная станция	с.Малые Кабаны	101/7, 101/8	Планируемый к строительству	50 куб.м/сут.
1.8.2.3	Сети водоотведения	с.Малые Кабаны	101/7	Планируемый к строительству	1,3км
1.8.2.4	Канализационная насосная станция	с. Большие Кабаны	501/20	Планируемый к строительству	25 куб.м/сут
1.8.2.5	Сети водоотведения	с. Большие Кабаны	101/9, 101/10	Планируемый к строительству	6,2км
1.8.2.6	Очистные сооружения канализации	Большекабанское СП	401/1	Планируемый к строительству	20 куб.м/сут
1.8.2.7	Очистные сооружения канализации	Большекабанское СП	300/5	Планируемый к строительству	20 куб.м/сут
1.8.2.8	Очистные сооружения дождевой канализации	с. Малые Кабаны	101/7	Планируемый к строительству	100-300 л/с
	Очистные сооружения дождевой канализации	с. Большие Кабаны	101/9	Планируемый к строительству	100-300 л/с

№ п/п	Наименование (назначение) объекта	Местоположение	Номер функциональной зоны	Вид мероприятия	Характеристика объекта
1.8.2.9	Очистные сооружения дождевой канализации	с. Большие Кабаны	501/20	Планируемый к строительству	100-300 л/с
1.8.2.10	Очистные сооружения дождевой канализации	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	100-300 л/с
1.8.2.11	Очистные сооружения дождевой канализации	Большекабанское СП	401/1	Планируемый к строительству	100-300 л/с
1.8.2.12	Очистные сооружения дождевой канализации	Большекабанское СП	300/5	Планируемый к строительству	100-300 л/с
1.8.2.13	Канализационная насосная станция	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	15 л/с
1.8.2.14	Сети водоотведения	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	0,066 км
1.8.2.15	Сети водоотведения	Большекабанское СП	-	Планируемый к строительству	3,6 км
Теплоснабжение					
1.8.3.1	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	300/3	Планируемый к строительству	2 Гкал/ч
1.8.3.2	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	300/4	Планируемый к строительству	2 Гкал/ч
1.8.3.3	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	300/5	Планируемый к строительству	10 Гкал/ч
1.8.3.4	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	6 Гкал/ч
1.8.3.5	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	6 Гкал/ч
1.8.3.6	Блочно-модульная котельная (БМК)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	6 Гкал/ч
Газоснабжение					
1.8.4.1	Сети газоснабжения высокого давления	Большекабанское сельское поселение	-	Планируемый к строительству	7 км
1.8.4.2	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	1500 куб.м/ч
1.8.4.3	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	1500 куб.м /ч
1.8.4.4	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	101/9	Планируемый к строительству	1500-2000 куб.м /ч
1.8.4.5	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	101/11	Планируемый к строительству	200 куб.м /ч
1.8.4.6	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	101/10	Планируемый к строительству	1000 куб.м /ч
1.8.4.7	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	300/5	Планируемый к строительству	1500 -2000 куб.м /ч
1.8.4.8	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	1000 куб.м /ч
1.8.4.9	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	1000 куб.м /ч
1.8.4.10	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	с. Большие Кабаны	401/1	Планируемый к строительству	1000 куб.м /ч
Электроснабжение					

№ п/п	Наименование (назначение) объекта	Местоположение	Номер функциональной зоны	Вид мероприятия	Характеристика объекта
1.8.5.1	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.2	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.3	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.4	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	101/11	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.5	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	101/11	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.6	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	405/14	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.7	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.8	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.9	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.10	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.11	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.12	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.13	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.14	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.15	Трансформаторная подстанция	с. Малые Кабаны	101/8	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.16	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	300/2	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.17	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/9	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.18	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/4	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.19	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/6	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.20	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/6	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.21	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/10	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.22	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/6	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.23	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/6	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.24	Трансформаторная подстанция	с. Большие Кабаны	101/6	Планируемый к строительству	10/0,4кВ

№ п/п	Наименование (назначение) объекта	Местоположение	Номер функциональной зоны	Вид мероприятия	Характеристика объекта
1.8.5.25	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	300/5	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.26	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	300/5	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.27	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	300/5	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.28	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.29	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.30	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.31	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.32	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.33	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.34	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.35	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.36	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.37	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.38	Трансформаторная подстанция	Большекабанское сельское поселение	401/1	Планируемый к строительству	10/0,4кВ
1.8.5.39	Линии электропередачи 10 кВ	Большекабанское сельское поселение	-	Планируемый к строительству	19,909 км

1.9.Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

№ п/п	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Характеристика объекта
1.9.1	Пожарный пирс	с. Большие Кабаны	501/20	Зона сельскохозяйственных угодий	12x12 метров

1.10. Муниципаль берәмлекнең җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыруга бәйле рәвештә мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналарга характеристика

Таблица 1.10.1

№ п/п	Наименование (назначение) объекта	Вид мероприятия	Характеристики зон с особыми условиями использования территорий
1.	Кладбище традиционного захоронения	Планируемое к размещению Планируемый к строительству	Ориентировочная санитарно-защитная зона 50 м (п. 12.5.2. таблица 7.1 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов», утвержденные постановлением Главного государственного санитарного врача РФ от 25.09.2007 № 74 (далее – СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).
2.	Водозабор подземных вод	Планируемый к строительству	Организация зон санитарной охраны водозабора в составе трех поясов (СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения»). Соблюдение режимов зон санитарной охраны водозабора.
3.	Канализационная насосная станция	Планируемый к строительству	Ориентировочная санитарно-защитная зона 15 м (пункт 13.5.1 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).
4.	Очистные сооружения канализации		Ориентировочная санитарно-защитная зона 15 м (пункт 13.5.1 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).
5.	Блочно-модульная котельная (БМК)	Төзелешкә планлаштырыла торган	Для промышленных объектов и производств, не включенных в санитарную классификацию, а также с новыми, недостаточно изученными технологиями, не имеющими аналогов в стране и за рубежом, размер санитарно-защитной зоны устанавливается в каждом конкретном случае Главным государственным санитарным врачом Российской Федерации, если в соответствии с расчетами ожидаемого загрязнения атмосферного воздуха и физического воздействия на атмосферный воздух они относятся к I,II классу опасности, в остальных случаях - Главным государственным санитарным врачом субъекта Российской Федерации или его заместителем (пункт 4.8. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03).
6.	Сети газоснабжения высокого давления	Планируемые к строительству	Охранная зона 2 м (п.7. Правил охраны газораспределительных сетей, утвержденных Постановлением Правительства РФ от

7.	Пункт редуцирования газа (ПРГ)	Төзелешкә планлаштырыла торган	Охранная зона 10 м (п.7. Правил охраны газораспределительных сетей, утвержденных Постановлением Правительства РФ от 20.11.2000 №878)
8.	Трансформатор подстанциясе 10/0,4кВ	Төзелешкә планлаштырыла торган	Охранная зона 10 м (Постановление Правительства РФ от 24.02.2009 №160 «О порядке установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах таких зон)
9.	Линия электропередач 10кВ	Төзелешкә планлаштырыла торган	Охранная зона 10 м (Постановление Правительства РФ №160 от 24.02.2009 «О порядке установления охранных зон объектов электросетевого хозяйства и особых условий использования земельных участков, расположенных в границах таких зон)

2. Урнаштыру өчен планлаштырыла торган региональ әһәмияттәге объектлар турында белешмәләр

Урнаштыру өчен планлаштырыла торган региональ әһәмияттәге объектлар турында белешмәләр Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасының территориаль планлаштыру турындагы нигезләмәсе нигезендә кабул ителде.

2.1. Транспорт инфраструктурасы өлкәсендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган региональ әһәмияттәге объектларның төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Транспорт өлкәсендә урнаштыру һәм реконструкцияләү өчен планлаштырыла торган региональ әһәмияттәге объектларның төрләре, билгеләнеше,исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 2.1.1

№	**Наименование объекта**	**Назначение, местоположение объекта**	**Вид мероприятия**	**Основные характеристики объекта**		
				Протяженность, км	**Минимальное количество полос в двух направлениях**	**Минимальная ширина транспортного коридора[1], м**
Автомобильные дороги						
2.1.1	А.д. №24.4.22*	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	1,93	2	30
2.1.2	А.д. №24.4.42*	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	5,30	2	30
2.1.3	А.д. №24.4.37*	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,35	2	30
2.1.4	Аэропорт - Столбище	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,93	2	30
			Планируемый к реконструкции			

Искусственные сооружения

2.1.5	Транспортная развязка в разных уровнях	Олы Кабан авыл җирлеге (Проектируемый проезд №342 - "Смарт-Сити")	Урнаштыру планлаштыры ла торган	-	-	-

***Автомобиль юлларын төзү һәм реконструкцияләү чараларын тиешле үсеш стратегияләренә/программаларына кертелгәннән соң гамәлгә ашырырга мөмкин*

Искәрмә: 1 әлеге генераль план буенча "транспорт коридоры киңлеге" дигәндә::

- автомобиль юллары өчен: автомобиль юлына бүлеп бирелгән полоса киңлеге; - урам-юл челтәре өчен: Кызыл линияләрдәге киңлек.

2.2. Электр белән тәэмин итү өлкәсендә муниципаль берәмлекнең урнаштыру өчен планлаштырыла торган региональ әһәмияттәге объектларының, сыек углеводородларны чыгару һәм транспортировкалау объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

юк.

3. Урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль әһәмияттәге объектлар турында белешмәләр

Урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль әһәмияттәге объектлар турындагы белешмәләр Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасының территориаль планлаштыру турындагы нигезләмәсе нигезендә кабул ителде.

3.1. Транспорт инфраструктурасы өлкәсендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль әһәмияттәге объектларның төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

Таблица 3.1.1

Сведения о видах, назначении, наименованиях, основных характеристиках и местоположении планируемых для размещения и реконструкции объектов федерального значения в области транспорта

№	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, километров	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора[1], метров
Автомобильные дороги						
3.1.1	Р-239 "Казань - Оренбург - Акбулак - граница с Республикой Казахстан" (Обход с. Сокуры)	Олы Кабан авыл җирлеге	Урнаштыру планлаштырыла торган	2,32	4	50
3.1.2	Р-239 "Казань - Оренбург - Акбулак - граница с Республикой Казахстан"	Олы Кабан авыл җирлеге	Планируемый к реконструкции	0,71	4	50
Искусственные сооружения						
3.1.3	Транспортная развязка в разных уровнях	Олы Кабан авыл җирлеге ("Подъезд к Аэропорту" - Проектируемая а/д)	Урнаштыру планлаштырыла торган	-	-	-

№	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, километров	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора[1], метров
3.1.4	Транспортная развязка в разных уровнях	Олы Кабан авыл җирлеге (Р-239 «Подъезд к аэропорту «Казань» - "Аэропорт – Столбище")	Урнаштыру планлаштыры ла торган	-	-	-
3.1.5	Путепровод	Олы Кабан авыл җирлеге (Подъезд к Олы Кабан авылы - "Обход с.Сокуры")	Урнаштыру планлаштыры ла торган	-	-	-

[1].

Тимер юл транспорты

№ п/п	Наименование объекта (назначение объекта)	Местоположение объекта	Вид мероприятия	Характеристика объекта	Срок реализации	Источник мероприятия
3.1.6	Казань – Аэропорт	Олы Кабан авыл җирлеге (Аэроэкспресс (станция Казань-международный аэропорт Казань)	Планируемый к реконструкции	1,07	2026 г.	СТП РФ в области федерального транспорта (в части трубопроводного транспорта)

3.2. Электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу өлкәсендә муниципаль берәмлекнең федераль әһәмияттәге объектларының, сыек углеводородларны чыгару һәм транспортировкалау объектларының урнаштыру өчен планлаштырыла торган төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урыны турында белешмәләрТаблица 3.2.1

Электр, җылылык, газ һәм су белән тәэмин итү, ташландык суларны агызу өлкәсендә муниципаль берәмлекнең федераль әһәмияттәге объектларын урнаштыру һәм реконструкцияләү өчен планлаштырыла торган объектларның төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр

№ п/п	Наименование объекта (назначение объекта)	Местоположение объекта	Вид мероприятия	Характеристика объекта	Срок реализации	Источник мероприятия
3.2.1	Реконструкция магистрального газопровода «Миннибаево-Казань» на участке 220-285 км	Лаишевский муниципальный район	Планируемый к реконструкции	на участке 220-285 км	2026 г.	СТП РФ в области федерального транспорта (в части трубопроводного транспорта)

4. Функциональ зоналарның параметрлары

Әлеге генераль планның функциональ зоналары Россия Икътисади үсеш министрлыгының «федераль әһәмияттәге объектларны, төбәк әһәмиятендәге объектларны, җирле әһәмияттәге объектларны территориаль планлаштыру документларында тасвирлауга һәм чагылдыруга һәм Россия Икътисади үсеш министрлыгының 07.12.2016 ел № 793 боерыгын үз көчен югалткан дип тануга таләпләрне раслау турында» 09.01.2018 ел, № 10 боерыгы таләпләре нигезендә билгеләнде (алга таба – 10 нчы боерык).

Россия Федерациясе шәһәр төзелеше кодексының 9 статьясындагы 12 өлеше нигезләмәсенә туры китереп, генераль план составында функциональ зоналар чикләрен раслау күрсәтелгән зоналар чикләрендәге җирләрнең хокукый режимын үзгәртүгә китерми. Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 36 статьясындагы 1 өлеше нигезендә җир кишәрлекләренең хокукый режимы, шулай ук җир кишәрлекләре өстендә һәм астында булган һәм аларны төзү һәм капиталь төзелеш объектларын алга таба эксплуатацияләү процессында кулланыла торган барлык нәрсәләрнең хокукый режимы җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре составындагы шәһәр төзелеше регламентлары белән билгеләнә.

Генераль планның функциональ зоналары озак сроклы перспективага территория үсешен стратегик күзаллауны билгели. Функциональ зоналарның чикләре, кагыйдә буларак, күбесенчә урам-юл челтәре күчәрләре, табигать объектлары чикләре, һәм башка табигый һәм ясалма чикләр һәм барьерлар белән чикләнгән планлаштыру структурасы элементлары өчен эреләнеп билгеләнә.

Генераль планда билгеләнгән һәр функциональ зонаның функциональ зона тибының тасвирламасына туры килә торган цифрлы индексы (зона коды) һәм уникаль тәртип номеры бар.

10 нчы боерык нигезендә һәр функциональ зона өчен статус билгеләнгән, ул түбәндәге шартлар белән билгеләнә:

- гамәлдәге функциональ зоналар үсеш һәм үзгәртеп коруның минималь потенциалы булган, территориядән файдалануның факттагы функциональ типларын үзгәртү күздә тотылмаган төзелгән территорияләр өчен билгеләнде. Шулай ук «гамәлдәге функциональ зоналар» статусы табигый-рекреацион типтагы зоналар, бакчачылык һәм яшелчәчелек зоналары, махсус һәм башка зоналар өчен билгеләнгән;

- планлаштырыла торган функциональ зоналар төзелмәгән һәм өлешчә төзелгән территорияләр өчен билгеләнгән, алар чикләрендә торак һәм торак булмаган объектларны яңа төзү планлаштырыла.

31

Функциональ зоналарның типларын билгеләү төрле функциональ

билгеләнештәге объектларның гомуми мәйданының гамәлдәге яисә планлаштырылган чагыштырмасыннан чыгып, территорияләрне фактта һәм планлаштырылган файдалану, җир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалануның өстенлек итүче төрләре нигезендә билгеләнә.

Функциональ зоналар исемлеге төрле типология объектларының үзара балансլы урнашуы исәбенә җирлек территориясеннән максималь нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү максатларында билгеләнгән.

Функциональ зоналар төзелгән территорияләр өчен гамәлдәге функцияләрнең һәм проектлы төзелеш өчен планлаштырыла торган функцияләрнең зоналар тасвирламасында күрсәтелгән процент нисбәтенә туры китереп билгеләнде. Генераль планда билгеләнгән функциональ зоналар исемлеге һәм тасвирламасы 4.1 нче таблицада функциональ зоналар картасы нигезендә китерелгән.

Барлык функциональ зоналар өчен инженерлык инфраструктурасы өлешендә җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы нигезендә инженерлык инфраструктурасы объектларын урнаштыру мөмкин.

Функциональ зоналарның параметрлары 4.2 нче таблицада күрсәтелгән. Торак һәм торак булмаган объектларны яңа төзүне гамәлгә ашыру

зоналарның төренә карамастан, функциональ зоналарда территориядән файдалануның махсус шартлары булган теге яисә бу зоналарның режимнары белән гамәлдәге законнар нигезендә билгеләнә торган таләпләр һәм чикләүләр үтәлгәндә генә рөхсәт ителә. Торак һәм торак булмаган төзелешнең билгеләнгән функциональ зоналары чикләрендә генераль план чараларын гамәлгә ашыру шартлары 4.3.1 һәм 4.3.2 таблицаларында китерелгән.

Торак төзелешенә рөхсәт бирә торган функциональ зоналар чикләрендә төзелешне гамәлгә ашыру шартлары нигезендә (4.3.1 таблица) җирдән файдалану һәм төзелеш алып бару кагыйдәләрендә«Ф» территориаль берлегенә – әлеге генераль план нигезендә планлаштырыла торган төзелешнең төзелмәгән территорияләренә билгеләнә торган территориядән фактта файдалануның Югары аларны үзләштерү потенциалы. «Ф» территориясеннән фактта файдалануның территориаль зоналары чикләрендә төзелешне гамәлгә ашыру өчен территорияне планлаштыру документларының булуы гомуми шарт булып тора. Төзелешне гамәлгә ашыру шартлары территорияне планлаштыру проектлары составында, шул исәптән транспорт моделен үткәрү юлы белән дә төгәлләштерелергә мөмкин. Җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләре составында әлеге Генераль планда каралмаган башка шартлар билгеләү мөмкин.

4.1. Функциональ зоналарны тасвирлау

Коды	Зона коды	Функциональ зона исеме	Функциональ зонаны тасвирлау
100	701010100	Торак зоналары	Төзелешнең гомуми структурасында төрле типология һәм катлылык (шул исәптән индивидуаль, блокланган һәм күпфатирлы фонд) торак фонды өстенлек иткән территория. Кагыйдә буларак, зоналар чикләрендә эре иҗтимагый-эшлекле объектлар юк. Торак объектлары - 75 проценттан да ким түгел, иҗтимагый объектлар - 25 проценттан да артык түгел, җитештерү объектлары - булганнарын саклап калу.
101	701010101	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	Индивидуаль блокланган торак төзелеше өстенлек иткән территория. Кагыйдә буларак, зоналар чикләрендә гомумшәһәр әһәмиятендәге эре иҗтимагый-эшлекле объектлар юк. Торак объектлары - 75 проценттан да ким түгел, иҗтимагый объектлар - 25 проценттан артык түгел, җитештерү объектлары - гамәлдә булганнарын саклап калу
300	701010300	Иҗтимагый-эшлекле зоналар	Иҗтимагый-эшлекле билгеләнештәге объектлар өстенлек иткән территория яңа торак төзелешен урнаштыруны күздә тотмый. Җәмәгатьчелекнең эре территориаль аерымланган объектлары Билгеләүләр (сәүдә-күңел ачу үзәкләре, спорт комплекслары, сәламәтлек саклау, мәдәният һәм сәнгать объектлары һәм башка ябык җәмәгать объектлары). Өлешчә җитештерү территорияләре Үзгәрешләр, шулай ук чикләрендә торак булмаган, мөлкәти булмаган иҗтимагый билгеләнештәге объектлар урнаштыру планлаштырыла торган төзелеш яисә өлешчә төзелгән территорияләр. Торак объектлары - булганнарын саклау гына. Иҗтимагый объектлар - 50 проценттан да ким түгел. Җитештерү объектлары - булганнарын саклау гына.
401	701010401	Җитештерү зонасы	Комплексның түбән потенциалына һәм функциональ билгеләнешендәге үзгәрешләргә ия җитештерү объектлары территорияләре, шулай ук төзелештән яисә өлешчә төзелгән территорияләр, алар чикләрендә өстенлекле булмаган нигездә җитештерү билгеләнешендәге объектлар урнаштыру күздә тотыла (шул исәптән технопарклар, индустриаль парклар, фәнни-җитештерү кластерлары). Торак объектлары - булганнарын саклау гына.

Коды	Зона коды	Функциональ зона исеме	Функциональ зонаны тасвирлау
			Иҗтимагый объектлар - 50 проценттан артык түгел. Җитештерү объектлары - кимендә 50 процент.
402	701010402	Коммуналь-склад зонасы	Гамәлдәге коммуналь-склад объектлары территорияләре, комплекслы үзгәртеп коруның түбән потенциалы һәм функциональ билгеләнештәге үзгәрешләре, шулай ук чикләрендә торак булмаган, мөлкәти коммуналь-склад билгеләнешендәге объектлар (шул исәптән V классллы куркыныч производство объектлары) урнаштыру күздә тотыла. Торак объектлары - булганнарын саклау гына. Иҗтимагый объектлар - 50 проценттан артык түгел. Коммуналь-склад һәм җитештерү объектлары - кимендә 50 процент.
404	701010404	Инженерлык инфра-структурасы зонасы	Эре инженер инфраструктурасы объектларын урнаштыру территориясе (шул исәптән җылылык электр станцияләре, су җыю урыннары, чистарту корылмалары). Торак объектлары - булганнарын саклау гына. Иҗтимагый объектлар - технологик ихтыяҗ нигезендә. Җитештерү объектлары - технологик ихтыяҗ нигезендә.
405	701010405	Транспорт инфра-структурасы зонасы	Транспорт инфраструктурасының эре объектларын урнаштыру территориясе, шул исәптән тимер юлларны, аэропортларны, аэродромнарны бүлеп бирү территорияләре, транспорт инфраструктурасына һәм автомобиль юллары территориясенә хезмәт күрсәтү объектлары. Торак объектлары - булганнарын саклау гына. Иҗтимагый объектлар - технологик ихтыяҗ нигезендә. Җитештерү объектлары - технологик ихтыяҗ нигезендә.
500	701010500	Авыл хуҗалыгыннан файдалану зоналары	Авыл хуҗалыгында файдалану өчен билгеләнгән капиталь төзелеш объектларын урнаштырмыйча гына төзелештән азат булган территорияләр.
501	701010501	Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы	Капиталь төзелеш объектларын (чәчүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, зиратлар, күпьеллык үсентеләр (бакчалар, йөзем бакчалары һәм башкалар) авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составында файдалануда өстенлекле урын алып тора һәм аерым сакланырга тиеш.

Коды	Зона коды	Функциональ зона исеме	Функциональ зонаны тасвирлау
502	701010502	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	Гражданнар тарафыннан бакчачылык яисә яшелчәчелек алып бару территорияләре, шул исәптән авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр категориясенә дә.
503	701010503	Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы	Авыл хуҗалыгы предприятиеләре объектларын һәм авыл хуҗалыгы эшчәнлегенең гамәлдәге объектларын (шул исәптән КФХларны) урнаштыру территориясе.
600	701010600	Рекреация билгеләнешендәге зоналар	Рекреацион файдалануның югары потенциалына ия булган местестлы табигать ландшафтлары территориясе (шул исәптән табигатьне саклау билгеләнешендәге кыймматле территорияләр, парклар, скверлар, бакчалар, бульварлар, табигый билгеләнештәге башка территорияләр). Гомуми файдаланудагы яшел территорияләр шулай ук башка типтагы функциональ зоналар чикләренә кертелергә мөмкин.
605	701010605	Урманнар зонасы	Урман фонды җирләре категорияләренә кагылышлы урман массивлары территорияләре.
701	701010701	Зиратлар зонасы	Зиратлар, крематорийлар, мемориаль парклар урнаштыру территорияләре.
900	701010900	Акваторияләр зонасы	Чикләрендә су объектлары урнашкан территория
1000	701011000	Башка зоналар	Табигый ландшафтларның төзелеп бетмәгән территорияләре агачтан-куаклыктан, махсус билгеләнештәге яшелләндерү территорияләреннән башка да гаять мул. Запас, рекреацион һәм авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге территорияләр сыйфатында файдалану. Территорияне планлаштыру документларын эшләгәндә, аларга якын-тирәдәге территорияләрдә башка типтагы чиктәш урнашкан зоналарның функциональ билгеләнеше нигезендә өлешчә файдалану рөхсәт ителә (катнаш зоналар мәйданының 10 %ыннан артмый). Булган объектларны саклау һәм реконструкцияләү генә (булган очракта). Территориядә катнаш урнашкан функ-циональ зоналар мәйданының 10% тан да артмый - әлеге зоналар параметрлары нигезендә.

4.2. Функциональ зоналар параметрлары

При-ID1 № 10[2]	буенча код казу	Максималь ко-ко- Атамасы функциональ нал зона зона кв. ницы лар		Функционың максималь статусы жирләр личествосы катнаш азык, еди-	- гомуми мәйдан квартир 4,	Начар мәрхәмәт параметрлары гек- шартлары	Зоналарның өстәмә , гамәлгә ашыру
Комлы Кавал авылы торак пункты чикләрендә (торак зоналары)							
100/1	701010100	Торак зоналары	Планлаштырыла	64	310000	артык функцияне исәпкә алып - 59,06 фермасы	"Рамай" кошчылык
100/2	701010100	Торак зоналары	Эшләп килә торган	-	30720,52	"Рамай"	риклары 13,42 -
100/3	701010100	Төзелеш	Эшләп килә торган	-	7979,6	6,9	
101/1	701010101	зонасының торак зоналары аз катлы торак	Эшләп килә торган	723	-	146,45	-
102/1	701010102	йортларда төзелешләр зонасы индивидуаль торак йортлары (мансард-ны да	Планлаштырыла	-	22131	8,49	-
101/3	701010101	кертеп, 4 катка кадәр) Зонның	Эшләп килә торган	128	-	13,25	-
101/4	701010101	индивидуаль торак йортлары белән шәхси торак	Эшләп килә торган	24	-	6,31	-
101/6	701010101	йортларда төзелеш зонасы шәхси торак йортлар	Планлаштырыла	195	-	31,96	-
101/7	701010101	белән төзелгән.	Эшләп килә торган	2	-	1,15	-

При-ID1 № 10²	буенча код казу	Функциональ зона исеме	Функциясе зонасы статусы	Җир кишәрлекләренең максималь булуы	Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр	Начар мәрхәмәт параметрлары гек-шартлары	Зоналарның өстәмә, гамәлгә ашыру
101/8	701010101	Индивидуаль торак йортлар белән төзелеш зонасы	Планлаштырыла	206	-	53,35	-
101/9	701010101		Планлаштырыла	210	-	30	-
Вороновка авылының торак пункты чикләрендә (торак зоналары) Төзелеш зонасы							
101/5	701010101	индивидуаль торак йортлар	Эшләп килә торган	407	-	76,48	
Питрәч-Ковалы авыл җирлеге чикләрендә							
300/1	701010300	Иҗтимагый зоналар	Эшләп килә торган	–	–	0,32	–
300/2	701010300	Иҗтимагый-деловой зоналары	Эшләп килә торган	–	–	2,16	–
300/3	701010300	Иҗтимагый зоналары	Планлаштырыла	–	–	10,72	–
300/4	701010300	Иҗтимагый-деловой зоналары	Эшләп килә торган	–	–	1,43	–
300/5	701010300	Производство зонасы	Эшләп килә торган	–	–	1,03	–
300/6	701010300	Җитештерү зонасы	Эшләп килә торган	–	–	0,50	–
401/1	701010401		Планлаштырыла	–	–	5,62	–
401/2	701010401		Эшләп килә торган	–	–	11,31	–
401/3	701010401		Эшләп килә торган	–	–	2,92	–

При-ID1 № 10²	буенча код казу	Функциональ зона исеме	Функциясе зонасы статусы		Җир кишәрлекләренең максималь булуы	Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр	
		Коммуналь-склад				-	
401/4	701010401	Коммуналь-склад зонасы	Планлаштырыла		-	-	
402/1	701010402	инженерлык инфраструктурасы	Планлаштырыла		-	-	
402/2	701010402	зонасы инженерлык	Планлаштырыла		-	-	
402/3	701010402	инфраструктурасы зонасы	Планлаштырыла		-	-	
404/1	701010404	инженерлык инфраструктурасы	Эшләп килә торган		-	-	
404/2	701010404	зонасы инженерлык	Эшләп килә		-	-	
404/3	701010404	инфраструктурасы зонасы	торган		-	-	
404/4	701010404	инженерлык инфраструктурасы	Эшләп килә торган		-	-	
404/5	701010404	зонасы инженерлык	Эшләп килә		-	-	
404/6	701010404	инфраструктурасы зонасы	торган		-	-	
404/7	701010404	инженерлык инфраструктурасы	Планлаштырыла		-	-	
405/1	701010405	зонасы инженерлык инфраструктурасы	Эшләп килә торган		-	-	
405/2	701010405	зонасы Транспорт-инфраструк-тура	Планлаштырыла		-		

зонасы

Эшләп килә торган

Эшләп килә

При-ID1 буенча код **№ 10**[2]	**казу**	**Функциональ зона исеме** Транспорт-	**Функциясе зонасы статусы**	Эшләп килә торган	**Җир кишәрлекләрен ең максималь булуы**	**Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр** -	
405/3	701010405	инфраструк-тура зонасы Авыл	Эшләп килә торган		-	-	
500/1	701010500	хуҗалыгыннан файдалану зонасыннан авыл	Эшләп килә		-	-	
500/2	701010500	хуҗалыгы кулланучылар Зонасы	торган		-	-	
500/3	701010500	Файдалану зонасы Авыл хуҗалыгы	Эшләп килә торган		-	-	
500/4	701010500	урманнары зонасы Авыл хуҗалыгы	Эшләп килә торган		-	-	
500/5	701010500	урманнары зонасы	Эшләп килә		-	-	
500/6	701010500		торган		-	-	
501/1	701010501		Эшләп килә торган		-	-	
501/2	701010501		Эшләп килә торган		-	-	
501/3	701010501		Эшләп килә торган		-		

Эшләп килә торган 40

При-ID1 № 10²	буенча код **казу**	**Функциональ зона исеме**	**Функциясе зонасы статусы**	Эшләп килә торган	**Җир кишәрлекләрен ең максималь булуы**	**Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр** -	
501/4	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/5	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/6	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/7	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/8	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/9	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/10	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/11	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/12	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/13	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-		

-

При-ID1 № 10[2]	буенча код **казу**	**Функциональ зона исеме**	**Функциясе зонасы статусы**	Эшләп килә торган	**Җир кишәрлекләрен ең максималь булуы**	**Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр**	
501/14	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/15	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/16	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/17	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/18	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
501/19	701010501	Авыл хуҗалыгы урманнары зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
502/1	701010502	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
502/2	701010502	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
502/3	701010502	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	Эшләп килә торган		-	-	
502/4	701010502	Бакчачылык, яшелчәчелек зонасы	Эшләп килә торган		-	-	

-

При-ID1 № 10²	буенча код казу	Функциональ зона исеме	Функциясе зонасы статусы	Җир кишәрлекләренең максималь булуы	Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр	Начар мәрхәмәт параметрлары гек-шартлары	Зоналарның өстәмә параметрлары, гамәлгә ашыру
503/1	701010503	Авыл хуҗалыгы предприятиеләрен ең җитештерү зонасы Урманнар	Планлаштырыла	-	-	10,14	-
600/1	701010600	зонасындагы урманнар	Эшләп килә торган	-		0,33	-
600/2	701010600	зонасындагы урманнар		-	-	1,25	-
600/3	701010600	зонасындагы урманнар	Эшләп килә торган	- --------------	-	1,74	-
605/1	701010605	зонасындагы		-----	-	20,29	-
605/2	701010605	урманнар	Эшләп килә торган		-----------	92,95	-
605/3	701010605	зонасында			--------	1,03	-
605/4	701010605	урманнар	Гамәлдәге				107,67
605/5	701010605	зонасында Зона	Гамәлдәге			-1,45	-
605/6	701010605	урманнар	Гамәлдәге			8,34	-
605/7	701010605	зонасында Зона	Гамәлдәге			0,11	-
605/8	701010605	урманнары	Гамәлдәге			2,94	-
605/9	701010605	зонасында Зона	Гамәлдәге			1,63	-
605/10	701010605	урманнары	Гамәлдәге			0,82	-
605/11	701010605	зонасында Зона	Гамәлдәге			1,21	-
605/12	701010605	урманнары	Гамәлдәге			2,73	-
605/13	701010605	зонасында Зона	Гамәлдәге бар			7,74	-
605/14	701010605	урманнары	кеше			13,33	-
605/15	701010605	зонасында Зона				2,91	-
605/16	701010605	урманнары				5,16	-
605/17	701010605	зоналарында Зона				1,02	-
605/18	701010605	урманнары зонасы				5,30	-
605/19	701010605					0,69	-

При-ID1 № 10[2]	буенча код казу	Функциональ зона исеме	зонасы акваторияләре зонасы Иные зоналары	Функциясе зонасы статусы	Җир кишәрлекләрен иң максималь булуы	Фатирларның максималь гомуми мәйданы 4, кв. метр ----------------------------	
		Урманнар					
605/20	701010605	зонасындагы		Гамәлдәге	--------		
605/21	701010605	урманнар		Гамәлдәге	--------		
605/22	701010605	зонасындагы		Гамәлдәге	--------		
605/23	701010605	урманнар зонасы		Гамәлдәге	----		
605/24	701010605	урманнары		Гамәлдәге			
605/25	701010605	зонасы		Гамәлдәге			
605/26	701010605	урманнары		Гамәлдәге			
605/27	701010605	зонасы		Гамәлдәге			
605/28	701010605	урманнары		Гамәлдәге			
605/29	701010605	зонасы		Гамәлдәге			
605/30	701010605	урманнары		Гамәлдәге			
605/31	701010605	зонасы		Гамәлдәге			
605/32	701010605	урманнары		Гамәлдәге			
701/1	701010701	зонасы		Гамәлдәге			
701/2	701010701	урманнары		Гамәлдәге			
900/1	701010900	зонасы Зонасы		Гамәлдәге			
900/2	701010900	акваторияләре		Гамәлдәге			
900/3	701010900	зонасы		Гамәлдәге бар			
900/4	701010900	акваторияләре		кеше			
900/5	701010900	Зонасы					
900/6	701010900	акваторияләре					
900/7	701010900	Зонасы					
900/8	701010900	акваторияләре					
900/9	701010900	Зонасы					
900/10	701010900	акваторияләре					
900/11	701010900	Зонасы					
1000/1	701011000	акваторияләре					
1000/2	701011000	Зонасы					

акваторияләре
Зонасы
акваторияләре

ашыру шартлары
8,62
-1,37
-1,87

-19,71	-2,91	-2,12	-0,08	-0,61	-
-1,50	-0,46	-5,00	-0,12	0,19	-
-5,31	-244,48	-11,39	-91,18	0,06	-
-3,36	-3,49	-1,91	-1,10	14,07	-
-15,24	-0,69	-0,05	-2,09	2,70	-

- - 0,05 Искәрмә:

1 ID-функциональ зонаның индивидуаль номеры, функциональ зона индексыннан һәм функциональ зонаның тәртип номерыннан тора;

2 функциональ зона чикләрендә индивидуаль торак йортлар төзегәндә мөмкин булган җир кишәрлекләренең максималь күләме. «Гамәлдәге» статусы булган функциональ зоналарда индивидуаль торак төзелеше объектларын урнаштыру өчен җир кишәрлекләре санын 10 дан артыгракка арттыру рөхсәт ителә%;

3 функциональ зона чикләрендә күпфатирлы торак йортлар төзегәндә торак фондының максималь рөхсәт ителә торган мәйданы.43

4.3. Функциональ зоналар чикләрендә төзелешне гамәлгә ашыру шартлары

Таблица 4.3.1

Условия реализации застройки в границах функциональных зон, допускающих жилищное строительство

Уникальный Функциональ зона номеры, допускающей жилищное	**Мероприятия по развитию автомобильных дорог***	до ул.Советская в с.Столбище
	Наименование	Проезд от
строительство	Автомобильная дорога от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до автомобильной дороги "Казань - Оренбург" - "Казань - Боровое Матюшино" в границах Столбищенского поселения - объезд с. Столбище	автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до ул.Советская в
	Автомобильная дорога от А.д. №24.4.37 до автомобильной дороги Р-239 "Казань - Оренбург - Акбулак - граница с Республикой Казахстан"	с.Столбище "Казань -
	А.д. №24.4.37	Оренбург" -
	А.д. №24.4.41	"Казань -
	А.д. №4.3	Боровое
	Автомобильная дорога от Проезда №1.2 до А.д. №24.4.41	Матюшино" в
	Подъезд к оптовым складам	границах
	Проезд №1.2	Столбищенского
101/7	Проезд №1.4	сельского
101/8	Проезд №1.5	поселения
	Проезд от А.д. №24.4.37 до Проезда от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище"	Пр.проезд №16 до

ул.Тихорецкая (в соответствии с генеральным планом городского округа Казань)

Продолжение автомобильной дороги-объезда с. Столбище - от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до ул. Тихорецкая

Вид мероприятия

новое строительство

новое строительство

новое строительство новое строительство новое строительство новое строительство
реконструкция новое строительство новое строительство новое строительство

новое строительство

новое строительство

реконструкция

новое строительство

новое строительство

*Реализацией мероприятия является утверждение документации по планировке территории, предусматривающей размещение линейного объекта, который обеспечит (улучшит) транспортную доступность территории в границах той или иной рассматриваемой функциональной зоны, допускающей жилищное строительство

Таблица 4.3.2

Зоны с особыми условиями использования территории, которые необходимо учитывать при реализации мероприятий генерального плана

№ п/п	Индекс функциональной зоны	Порядковый номер функциональной зоны	Зоны с особыми условиями использования территории и иные имеющиеся ограничения градостроительного развития территории, которые необходимо учитывать при реализации мероприятий генерального плана
1	300	3	Установление, изменение, прекращение существования санитарно-защитных зон/санитарных разрывов объектов до территорий с нормируемыми показателями качества среды обитания в порядке, предусмотренном Правилами установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон, утвержденными постановлением Правительства Российской Федерации от 3 марта 2018 г. № 222 (далее – Правила).
	401	1	
2	405	14	Организация санитарно-защитных зон проектируемых объектов до территорий с нормируемыми показателями качества среды обитания в порядке, предусмотренном Правилами. Предлагаемая санитарно-защитная зона от планируемых предприятий, сооружений и иных объектов, которые будут располагаться в границах функциональной зоны, не должна выходить за ее пределы.
	701	3	
	401	1	
3	101	7, 8, 9,11	В первом поясе зоны санитарной охраны не допускаются все виды строительства, не имеющие непосредственного отношения к эксплуатации, реконструкции и расширению водопроводных сооружений в соответствии с пунктом 3.2.1.2 СанПиН 2.1.4.1110-02.
4	300	2,3,4,5	При проектировании объектов в третьем поясе зоны санитарной охраны источника водоснабжения необходимо проведение мероприятий согласно пункту 3.2.2 СанПиН 2.1.4.1110-02.
	401	1	
	405	14	

	600	5	
	101	7, 8,9	
	701	3	
5	401	1	Ограничение использования земельных участков в границах береговой полосы (статья 6 Водного кодекса РФ)
	101	7, 8	
6	600	5	Водоохранная зона и прибрежная защитная полоса - при условии оборудования объектов сооружениями, обеспечивающими охрану водных объектов от загрязнения, засорения, заиления и истощения вод (статья 65 Водного кодекса РФ)
	101	7, 8, 10, 11	
7	300	2, 3, 4,5	Соблюдение требований приказа Росавиации от 4 сентября 2023 года № 729-П «Об установлении приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань» при размещении объектов в приаэродромной территории.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.1	300	2, 3, 4,5	В третьей подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, высота которых превышает ограничения, установленные уполномоченным Правительством Российской Федерации федеральным органом исполнительной власти при установлении соответствующей приаэродромной территории.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.2	300	2, 3, 4,5	В четвертой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, создающих помехи в работе наземных объектов средств и систем обслуживания воздушного движения, навигации, посадки и связи, предназначенных для Өстәмә белем бирү оешмалары воздушного движения и расположенных вне первой подзоны.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.3	401	1	В пятой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение опасных производственных объектов, функционирование которых может повлиять на безопасность полетов воздушных судов.
	405	14	
	600	5	
	800	2	
7.4	401	1	В шестой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, способствующих привлечению и массовому скоплению птиц.
	405	14	
	600	5	

	800	2	
	405	12, 13, 14	
8	701	2	Придорожная полоса - при наличии согласия в письменной форме владельца автомобильной дороги (Федеральный закон от 08 ноября 2007 года № 257-ФЗ «Об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации»).
9	101	7, 8, 9, 10,11	Ориентировочная СЗЗ кладбища составит 50 м (п. 12.5.2 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03). В СЗЗ попадает водозаборная скважина и проектная жилая зона. В границах санитарно-защитной зоны не допускается использования земельных участков в целях размещения жилой застройки, комплексов водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды.
10	300	3, 4	Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.4.15* СП 62.13330.2011*"Газораспределительные системы. Актуализированная редакция СНиП 42-01-2002"
	800	2	
	405 14		
	600	5	
	401	1	
11	401	1	Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.4.15* СП 62.13330.2011*"Газораспределительные системы. Актуализированная редакция СНиП 42-01-2002" Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.6.6 СП 284.1325800.2016 "Трубопроводы промысловые для нефти и газа. Правила проектирования и производства работ.", а также при соблюдении условии приведенных в Примечании к таблице 4 СП 36.13330.2012. Свод правил. Магистральные трубопроводы. Актуализированная редакция СНиП 2.05.06-85*, утверждённого приказом Госстроя от 25.12.2012 № 108/ГС.

4.2. Параметры функциональных зон

Таблица 4.2

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
В границах населенного пункта с. Малые Кабаны						
101/1	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	677	-	69,65
101/2	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	726	-	96,11
101/3	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	1	-	1,81
101/7	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемый	204	-	34,07
101/8	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемый	751	-	123,96
300/2	701010300	Общественно-деловые зоны	Планируемый	-	-	4,35
300/3	701010300	Общественно-деловые зоны	Планируемый	-	-	9,50
300/4	701010300	Общественно-деловые зоны	Планируемый	-	-	7,79
404/2	701010404	Зона инженерной инфраструктуры	Существующий		-	0,08
600/1	701010600	Зоны рекреационного назначения	-Существующий		-	0,67
600/5	701010600	Зоны рекреационного назначения	-Планируемый	-	-	8,37
900/1	701010900	Зона акваторий	Существующий		-	0,81
1000/1	701011000	Иные зоны	-Существующий		-	11,80
1000/2	701011000	Иные зоны	-Существующий		-	0,72
1000/3	701011000	Иные зоны	-Существующий		-	0,31
1000/4	701011000	Иные зоны	-Существующий		-	5,69
				-		

В границах населенного пункта с. Большие Кабаны

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
101/4	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	374	-	43,62
101/5	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	340	-	49,87
101/6	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующий	1065		101,77
101/9	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемый	465	-	50,63
101/10	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемый	311	-	46,43
101/11	701010101	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемый	223	-	32,00
300/1	701010300	Общественно-деловые зоны	Существующий	-	-	58,10
402/2	701010401	Производственная зона	Планируемый	-	-	102,59
405/1	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	58,46
500/1	701010500	Зоны сельскохозяйственного использования	Существующий	-	-	80,41
500/2	701010500	Зоны сельскохозяйственного использования	Существующий	-	-	1,47
500/3	701010500	Зоны сельскохозяйственного использования	Существующий	-	-	11,96
600/2	701010600	Зоны рекреационного назначения	Существующий	-	-	12,06
600/4	701010600	Зоны рекреационного назначения	Существующий	-	-	0,50
600/3	701010600	Зоны рекреационного назначения	Существующий	-	-	0,16
605/10	701010600	Зоны рекреационного назначения	Существующий	-	-	3,77
900/2	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	1,03
900/3	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,08
900/4	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,15
за границами населенных пунктов						
401/1	701010401	Производственная зона	Планируемый	-	-	655,0

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
402/1	701010402	Коммунально-складская зона	Существующий	-	-	8,65
402/3	701010402	Коммунально-складская зона	Существующий	-	-	0,14
404/1	701010404	Зона инженерной инфраструктуры	Существующий	-	-	1,90
404/3	701010404	Зона инженерной инфраструктуры	Существующий	-	-	0,28
404/4	701010404	Зона инженерной инфраструктуры	Существующий	-	-	1,36
404/5	701010404	Зона инженерной инфраструктуры	Существующий	-	-	1,29
405/2	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	0,57
405/3	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	0,78
405/4	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	3,22
405/5	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	0,74
405/6	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	0,41
405/7	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Существующий	-	-	8,35
405/8	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	0,02
405/9	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	0,73
405/10	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	3,88
405/11	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	4,15
405/12	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	9,05
405/13	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	27,89
405/14	701010405	Зона транспортной инфраструктуры	Планируемый	-	-	66,21
501/1	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	18,50
501/2	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,05
501/3	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	5,58
501/4	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	3,09
501/5	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,08
501/6	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	26,79

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
501/7	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,46
501/8	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	17,07
501/9	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,20
501/10	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,98
501/11	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,35
501/12	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,26
501/13	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	2,62
501/14	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,27
501/15	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,95
501/16	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	63,82
501/17	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,31
501/18	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	30,80
501/19	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	10,78
501/20	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	19,91
501/21	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	6,64
501/22	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	11,15
501/23	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,40
501/24	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	4,50
501/25	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,12
501/26	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,11
501/27	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,71
501/28	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,32
501/29	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	2,24
501/30	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,68
501/31	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	739,66

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
501/32	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	120,08
501/33	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,82
501/34	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,40
501/35	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	245,64
501/36	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	9,66
501/37	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,09
501/38	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	3,30
501/39	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,02
501/40	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	1,62
501/41	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,33
501/42	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,15
501/43	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,34
501/44	701010501	Зона сельскохозяйственных угодий	Существующий	-	-	0,09
503/1	701010503	Производственная зона сельскохозяйственных предприятий	Существующий	-	-	11,68
503/2	701010503	Производственная зона сельскохозяйственных предприятий	Существующий	-	-	5,22
503/3	701010503	Производственная зона сельскохозяйственных предприятий	Существующий	-	-	3,20
605/1	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	4,21
605/11	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,25
605/12	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,29
605/13	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,11
605/14	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	119,57
605/2	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	8,82
605/3	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	2,06

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
605/4	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	5,12
605/5	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	1,22
605/6	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,01
605/7	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,64
605/8	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	0,76
605/9	701010605	Зона лесов	Существующий	-	-	2,13
701/1	701010701	Зона кладбищ	Существующий	-	-	1,39
701/2	701010701	Зона кладбищ	Существующий	-	-	2,15
701/3	701010701	Зона кладбищ	Планируемый	-	-	0,27
800/1	701010800	Зона режимных территорий	Существующий	-	-	2102,36
800/2	701010800	Зона режимных территорий	Планируемый	-	-	22,61
900/5	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,92
900/6	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,06
900/7	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,36
900/8	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,16
900/9	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,34
900/10	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,36
900/11	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	1,69
900/12	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,59
900/13	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,91
900/14	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,46
900/15	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,24
900/16	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,04
900/17	701010900	Зона акваторий	Существующий	-	-	0,79
1000/5	701011000	Иные зоны	Существующий	-	-	0,05

ID[1]	Код по Приказу № 10	Наименование функциональной зоны	Статус функциональной зоны	Максимальное количество земельных участков под объекты ИЖС[2]	Максимальная общая площадь квартир[3], тыс. кв. метров	Площадь зоны, га
1000/6	701011000	Иные зоны	Существующий	-	-	0,05

Примечание:

[1] ID – индивидуальный номер функциональной зоны, состоит из индекса функциональной зоны и порядкового номера функциональной зоны;

[2] Максимально допустимое количество земельных участков при застройке индивидуальными жилыми домами в границах функциональной зоны. В функциональных зонах со статусом «существующий» допускается увеличение количества земельных участков для размещения объектов индивидуального жилищного строительства (ИЖС) не более, чем на 10%;

[3] Максимально допустимая площадь жилищного фонда при застройке многоквартирными жилыми домами в границах функциональной зоны.

4.3. Условия реализации застройки в границах функциональных зон

Таблица 4.3.1

Условия реализации застройки в границах функциональных зон, допускающих жилищное строительство

Уникальный номер функциональной зоны, допускающей жилищное строительство	**Мероприятия по развитию автомобильных дорог***	
	Наименование	**Вид мероприятия**
101/7 101/8	Автомобильная дорога от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до автомобильной дороги "Казань - Оренбург" - "Казань - Боровое Матюшино" в границах Столбищенского поселения - объезд с. Столбище	новое строительство
	Автомобильная дорога от А.д. №24.4.37 до автомобильной дороги Р-239 "Казань - Оренбург - Акбулак - граница с Республикой Казахстан"	новое строительство
	А.д. №24.4.37	новое строительство
	А.д. №24.4.41	новое строительство
	А.д. №4.3	новое строительство
	Автомобильная дорога от Проезда №1.2 до А.д. №24.4.41	новое строительство
	Подъезд к оптовым складам	реконструкция
	Проезд №1.2	новое строительство
	Проезд №1.4	новое строительство
	Проезд №1.5	новое строительство
	Проезд от А.д. №24.4.37 до Проезда от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до ул.Советская в с.Столбище	новое строительство
	Проезд от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до ул.Советская в с.Столбище	новое строительство
	"Казань - Оренбург" - "Казань - Боровое Матюшино" в границах Столбищенского сельского поселения	реконструкция
	Пр.проезд №16 до ул.Тихорецкая (в соответствии с генеральным планом городского округа Казань)	новое строительство
	Продолжение автомобильной дороги-объезда с. Столбище - от автомобильной дороги "Аэропорт-Столбище" до ул. Тихорецкая	новое строительство

*Реализацией мероприятия является утверждение документации по планировке территории, предусматривающей размещение линейного объекта, который обеспечит (улучшит) транспортную доступность территории в границах той или иной рассматриваемой функциональной зоны, допускающей жилищное строительство

Таблица 4.3.2

Зоны с особыми условиями использования территории, которые необходимо учитывать при реализации мероприятий генерального плана

№ п/п	Индекс функциональной зоны	Порядковый номер функциональной зоны	Зоны с особыми условиями использования территории и иные имеющиеся ограничения градостроительного развития территории, которые необходимо учитывать при реализации мероприятий генерального плана
1	300	3	Установление, изменение, прекращение существования санитарно-защитных зон/санитарных разрывов объектов до территорий с нормируемыми показателями качества среды обитания в порядке, предусмотренном Правилами установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон, утвержденными постановлением Правительства Российской Федерации от 3 марта 2018 г. № 222 (далее – Правила).
	401	1	
2	405	14	Организация санитарно-защитных зон проектируемых объектов до территорий с нормируемыми показателями качества среды обитания в порядке, предусмотренном Правилами. Предлагаемая санитарно-защитная зона от планируемых предприятий, сооружений и иных объектов, которые будут располагаться в границах функциональной зоны, не должна выходить за ее пределы.
	701	3	
	401	1	
3	101	7, 8, 9,11	В первом поясе зоны санитарной охраны не допускаются все виды строительства, не имеющие непосредственного отношения к эксплуатации, реконструкции и расширению водопроводных сооружений в соответствии с пунктом 3.2.1.2 СанПиН 2.1.4.1110-02.
4	300	2,3,4,5	При проектировании объектов в третьем поясе зоны санитарной охраны источника водоснабжения необходимо проведение мероприятий согласно пункту 3.2.2 СанПиН 2.1.4.1110-02.
	401	1	
	405	14	

	600	5	
	101	7, 8,9	
	701	3	
5	401	1	Ограничение использования земельных участков в границах береговой полосы (статья 6 Водного кодекса РФ)
	101	7, 8	
6	600	5	Водоохранная зона и прибрежная защитная полоса - при условии оборудования объектов сооружениями, обеспечивающими охрану водных объектов от загрязнения, засорения, заиления и истощения вод (статья 65 Водного кодекса РФ)
	101	7, 8, 10, 11	
7	300	2, 3, 4,5	Соблюдение требований приказа Росавиации от 4 сентября 2023 года № 729-П «Об установлении приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань» при размещении объектов в приаэродромной территории.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.1	300	2, 3, 4,5	В третьей подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, высота которых превышает ограничения, установленные уполномоченным Правительством Российской Федерации федеральным органом исполнительной власти при установлении соответствующей приаэродромной территории.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.2	300	2, 3, 4,5	В четвертой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, создающих помехи в работе наземных объектов средств и систем обслуживания воздушного движения, навигации, посадки и связи, предназначенных для организации воздушного движения и расположенных вне первой подзоны.
	401	1	
	405	14	
	600	5	
	800	2	
	101	7, 8, 9, 10, 11	
7.3	401	1	В пятой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение опасных производственных объектов, функционирование которых может повлиять на безопасность полетов воздушных судов.
	405	14	
	600	5	
	800	2	
7.4	401	1	В шестой подзоне приаэродромной территории аэродрома гражданской авиации Казань - запрет на размещение объектов, способствующих привлечению и массовому скоплению птиц.
	405	14	
	600	5	

	800	2	
	405	12, 13, 14	
8	701	2	Придорожная полоса - при наличии согласия в письменной форме владельца автомобильной дороги (Федеральный закон от 08 ноября 2007 года № 257-ФЗ «Об автомобильных дорогах и о дорожной деятельности в Российской Федерации и о внесении изменений в отдельные законодательные акты Российской Федерации»).
9	101	7, 8, 9, 10,11	Ориентировочная СЗЗ кладбища составит 50 м (п. 12.5.2 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03). В СЗЗ попадает водозаборная скважина и проектная жилая зона. В границах санитарно-защитной зоны не допускается использования земельных участков в целях размещения жилой застройки, комплексов водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды.
10	300	3, 4	Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.4.15* СП 62.13330.2011*"Газораспределительные системы. Актуализированная редакция СНиП 42-01-2002"
	800	2	
	405 14		
	600	5	
	401	1	
11	401	1	Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.4.15* СП 62.13330.2011*"Газораспределительные системы. Актуализированная редакция СНиП 42-01-2002" Проектирование объектов осуществлять с учетом требований п.6.6 СП 284.1325800.2016 "Трубопроводы промысловые для нефти и газа. Правила проектирования и производства работ.", а также при соблюдении условии приведенных в Примечании к таблице 4 СП 36.13330.2012. Свод правил. Магистральные трубопроводы. Актуализированная редакция СНиП 2.05.06-85*, утверждённого приказом Госстроя от 25.12.2012 № 108/ГС.

«ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПРОСТРАНСТВОЛЫ ПЛАНЛАШТЫРУ ИНСТИТУТЫ» ДӘҮЛӘТ БЮДЖЕТ УЧРЕЖДЕНИЕСЕ

Дәүләт заказчысы:

Татарстан Республикасы төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгы

Дәүләт йөкләмәсе:

Татарстан Республикасы Төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 2023елның 27 декабрендәге 79/р номерлы күрсәтмәсе

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ ОЛЫ ҖИРЛЕГЕНЕҢ ГЕНЕРАЛЬ ПЛАНЫ

ТЕРРИТОРИАЛЬ ПЛАНЛАШТЫРУ ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

2Том

Казан шәһәре

2024

СОСТАВ ПРОЕКТА

№ п/п	№ тома / чертежа	Наименование документации / чертежа	Масштаб/ Формат	Инв. номер
1	Том 1	Генеральный план		
		Положение о территориальном планировании	Том, А4	
1.1	Чертеж 1	Карта планируемого размещения объектов местного значения. Социальная инфраструктура. Природно-рекреационный каркас. Перечень мероприятий гражданской обороны, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера	М 1:10 000	
1.2	Чертеж 2	Карта планируемого размещения объектов местного значения. Транспортная инфраструктура	М 1:10 000	
1.3	Чертеж 3	Карта планируемого размещения объектов местного значения. Инженерная инфраструктура	М 1:10 000	
1.4	Чертеж 4	Карта границ населенных пунктов (в том числе границ образуемых населенных пунктов)	М 1:10 000	
1.5	Чертеж 5	Карта функциональных зон	М 1:10 000	
1.6	Приложение 1	Сведения о границах населенных пунктов (в том числе границах образуемых населенных пунктов)	Том, А4	
2	Том 2	Материалы по обоснованию проекта генерального плана		
2.1	Часть 1	Основные направления социально-экономического развития	Том, А4	
2.2	Часть 2	Планировочная организация территории	Том, А4	
2.2.1	Чертеж 1	Карта современного использования территории	М 1:10 000	
2.3	Часть 3	Обоснование размещения объектов социальной инфраструктуры	Том, А4	
2.4	Часть 4	Обоснование размещения объектов транспортной инфраструктуры	Том, А4	
2.5	Часть 5	Обоснование мероприятий по развитию системы коммунальной инфраструктуры	Том, А4	
2.6	Часть 6	Охрана окружающей среды	Том, А4	

№ п/п	№ тома / чертежа	Наименование документации / чертежа	Масштаб/ Формат	Инв. номер
2.6.1	Чертеж 1	Карта зон с особыми условиями использования территорий	М 1:10 000	
2.6.2	Чертеж 2	Карта границ лесничеств	М 1:10 000	
2.7	Часть 7	Обоснование мероприятий по развитию природно-рекреационного каркаса	Том, А4	
2.8	Часть 8	Обоснование мероприятий по инженерной подготовке территорий	Том, А4	
2.9	Часть 9	Перечень мероприятий гражданской обороны, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера	Том, А4	
2.9.1	Чертеж 1	Карта территорий, подверженных риску возникновения чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, мероприятия гражданской обороны	М 1:10 000	
2.10	Часть 10	Обоснование изменения границ населенных пунктов	Том, А4	
2.11	Часть 11	Основные технико-экономические показатели генерального плана	Том, А4	

эчтәлек

ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР..7
өлеш 1. СОЦИАЛЬ-ИКЪТИСАДЫЙ ҮСЕШНЕҢ ТӨП ЮНӘЛЕШЛӘРЕ....................10
1.ДЕМОГРАФИКВӘЗГЫЯТЬНЕАНАЛИЗЛАУ.. 10
1.1. 2015-2024 елларда халык саны һәм аның компонентлары динамикасы (туучылар саны, үлүчеләр саны, миграция) 10
1.2. Халык санын фаразлау сценарийлары (чиратны аерып күрсәтеп) 12
2. ИКЪТИСАДЫЙ ЭШЧӘНЛЕК ТӨРЛӘРЕ БУЕНЧА МӘШГУЛЬЛӘР САНЫ 14
3. ИКЪТИСАДЫЙ ЭШЧӘНЛЕККӘ ХАРАКТЕРИСТИКА 16
4. СОЦИАЛЬ СТРАТЕГИЯ НИГЕЗЕНДӘ ТЕРРИТОРИЯ ҮСЕШЕНЕҢ ТӨП МАКСАТЧАН ЮНӘЛЕШЛӘРЕ-2030 ЕЛГА КАДӘРГЕ ЧОРГА ТР ҺӘМ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ИКЪТИСАДИ ҮСЕШЕ.............................. 18
өлеш
2. ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРЫП ОЕШТЫРУ.. .21
1. ТЕРРИТОРИЯНЕ ЗАМАНЧА ФАЙДАЛАНУ.. .21
1.1. Икътисадый-географик урыны.. ..21
1.2. Урнашу системасы.. .21
1.3. Җирдән файдалануның төп параметрлары.. .22
1.4. Җир фондын милек формалары буенча бүлү.. .23
2. ТОРАК ФОНДЫНА АНАЛИЗ.. 28
2.1. Гамәлдәге торак фондына Анализ... 28
2.2. Халыкның торак белән тәэмин ителеше... 29
2.3. Торак фондын файдалануга тапшыру динамикасы.. 29
2.4. Тузган һәм авария хәлендәге торак фонды 30
2.5. Территорияләрне планлаштыруның расланган проектларына Анализ.. 30
2.6. Торак инфраструктурасын үстерү проблемалары һәм алшартлары...................................... 35
2.7. Торак фондын үстерү буенча тәкъдимнәр .... .35
3. МӘДӘНИ МИРАС ОБЪЕКТЛАРЫ.. .39
4. ТЕРРИТОРИЯНЕҢ ФУНКЦИОНАЛЬ-ПЛАНЛАШТЫРУ ОЕШМАСЫ.. 41.
өлеш 3. СОЦИАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРА ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУНЫ НИГЕЗЛӘҮ............47
1. СОЦИАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРА ӨЛКӘСЕНДӘ БАРЛЫККА КИЛГӘН СИСТЕМАНЫ АНАЛИЗЛАУ... 47
1.1. Гамәлдәге социаль инфраструктура объектлары...
1.1.1. Мәгариф объектлары.. .47
1.1.2. Сәламәтлек саклау объектлары...47
1.1.3. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектлары... .48
1.1.4. Мәдәният һәм сәнгать объектлары..48
1.1.5. Физик культура һәм спорт объектлары 49
1.1.6. Яшьләр сәясәте объектлары... .49
1.1.7. Җәмәгать тәртибен саклау объектлары.. 50
1.1.8. Ритуаль хезмәт күрсәтү объектлары (күмү урыннары)... 50
1.1.9. Башка хезмәт күрсәтү объектлары...51
1.2. Социаль инфраструктураны үстерү дәрәҗәсен характерлый торган гамәлдәге объектлар белән тәэмин ителешне исәпләү 51
1.3. Расланган стратегик планлаштыру документлары, башка үсеш программалары турында белешмәләр 55
1.4. Территориядә урнаштыру өчен планлаштырыла торган төрләр, билгеләнеш һәм исемнәр турында белешмәләр
федераль әһәмияттәге объектлар, региональ әһәмияттәге объектлар, җирле әһәмияттәге объектлар җирлегендә 55
1.4.1. Россия Федерациясенең һәм Россия Федерациясе субъектының территориаль планлаштыру документлары белән расланган җирлек территориясендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль һәм региональ әһәмияттәге объектлар турында белешмәләр, шулай ук әлеге объектларны урнаштыруның сайланган вариантын нигезләү... 55
1.4.2. Муниципаль районның территориаль планлаштыру документлары белән расланган муниципаль районның җирлек территориясендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектлары турында белешмәләрне, шулай ук әлеге объектларны урнаштыруның сайланган вариантын нигезләүне... 56
1.5. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары нигезендә кабул ителгән шәһәр төзелеше карарлары турында
белешмәләр..56
2. СОЦИАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРА ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУНЫҢ САЙЛАНГАН ВАРИАНТЫН НИГЕЗЛӘҮ 59
2.1. Нормалаштырылырга тиешле социаль инфраструктура объектларына ихтыяҗны исәпләү 59

2.2. Социаль объектларны урнаштыру һәм территориаль яктан файдалана алу буенча тәкъдимнәр инфраструктура.. 63
2
2.1. Мәгариф объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр...63
2.2.2. Сәламәтлек саклау объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр...68
2.2.3. Мәдәният һәм сәнгать объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр..68
2.2.4. Физик культура һәм спорт объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр 71
4

2.2.5. Яшьләр сәясәте объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр...75
2.2.6. Җәмәгать тәртибен саклау объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр....................................75
2.2.7. Ритуаль хезмәт күрсәтү объектларын (Күмү урыннарын) урнаштыру буенча тәкъдимнәр................77
2.2.8. Башка хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр 77
4 өлеш. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУНЫ НИГЕЗЛӘҮ........79
1. ГАМӘЛДӘГЕ ХӘЛНЕ АНАЛИЗЛАУ ҺӘМ ҮСЕШ АЛШАРТЛАРЫН АЧЫКЛАУ.......................................79
1.1. Тышкы транспорт элемтәләренә комплекслы анализ..79
1.1.1. Территориядә транспорт хезмәте күрсәтүнең гомуми характеристикасы 79
1.1.2. Төп автотранспорт элемтәләренә Характеристика. Федераль һәм региональ әһәмияттәге 79
1.1.3. Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге..80
1.1.4. Муниципальара җәмәгать транспорты...81
1.1.5. Тимер юл транспорты 81
1.1.6. Һава транспорты...82
1.1.7. ТПУ системасы...82
1.2. Эчке транспорт элемтәләренә комплекслы анализ 82
1.2.1. Торак пунктларның урам-юл челтәре 82
1.3. Транспорт инфраструктурасын үстерү проблемалары 86
1.4. Транспорт планлаштыру өлешендә элек кабул ителгән карарларны анализлау...................................87
1.4.1. Россия Федерациясенең өлкәдә территориаль планлаштыру схемасына Анализ федераль транспорт 87
1.4.2. Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасына Анализ 88
1.4.3. Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру схемасына Анализ.................89
2. УРНАШУ СИСТЕМАСЫНЫҢ ХАЛЫКНЫҢ ТРАНСПОРТТА ҮЗ-ҮЗЕН ТОТЫШЫНА ЙОГЫНТЫСЫН АНАЛИЗЛАУ (АНАЛИЗ)
ТРАНСПОРТ АГЫМНАРЫ ҺӘМ ХЕЗМӘТ МИГРАЦИЯЛӘРЕ) 92
2.1. Халыкның бүленүе (кәрәзле операторлар белешмәләре буенча) 92
2.2. Эш урыннарын бүлү (кәрәзле элемтә операторлары белешмәләре буенча) 92
2.3. Көндәлек маятниклы хезмәт миграциясе юнәлешләре (кәрәзле операторлар мәгълүматлары буенча)......93
2.4. Натурада пассажир һәм транспорт тикшеренүләре 94
3. ТРАНСПОРТ ЮЛЫН ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ ӨЧЕН ТРАНСПОРТ МОДЕЛЕН ТӨЗҮ
Инфраструктура 95
4. ПРОЕКТ ТӘКЪДИМНӘРЕ...96
4.1. Торак пунктларда автомобиль юллары челтәрен һәм урам-юл челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр нокта...96
4.2. Муниципальара җәмәгать транспортын үстерү тәкъдиме 97
4.3. Тимер юл транспортын үстерү тәкъдиме 97
4.4. ТПУ системасын үстерү буенча тәкъдим...98
4.5. Урам-юл челтәрен үстерү тәкъдиме...99
4.6. Объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә аларны билгеләү таләп ителә торган ЗОУИТЛАРГА Характеристика
транспорт инфраструктурасы..104
5 өлеш. КОММУНАЛЬ СИСТЕМАНЫ ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ
Инфраструктура..106
1. Су белән тәэмин итү..106
1.1. Су белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына Анализ...106
1.2. Су белән тәэмин итү системасына йөкләнешләрне исәпләү 107
1.3. Су белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме..109
2. Су җибәрү 111
2.1. Су агызу системасының, шул исәптән яңгыр канализациясенең гамәлдәге торышына Анализ ясау..111
2.2. Су агызу системасына йөкләнешләрне исәпләү...111
2.3. Су агызу системасын, шул исәптән яңгыр канализациясен үстерү тәкъдиме 112
3.Җылылык белән тәэмин итү. 115
3.1. Җылылык белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына Анализ..115
3.2. Җылылык белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме 116
4. Газ белән тәэмин итү .... .116
4.1. Газ белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышын анализлау.. 116
4.2. Газ белән тәэмин итү системасына йөкләнешләрне

исәпләү... 119
4.3. Газ белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме...120
5. Электр белән тәэмин итү 120
5.1. Электр белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына Анализ 120
5.2. Электр белән тәэмин итү системасына йөкләнешне исәпләү 123
5.3. Электр белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме... 124
6. НАЧАР ТОКЛЫ ЧЕЛТӘРЛӘР
.... 124
6.1. Элемтә системасының гамәлдәге торышын анализлау..124

6.2. Элемтә системасын үстерү тәкъдиме..126
7.ТОРБА ҮТКӘРГЕЧ ТРАНСПОРТЫ 127
7.1. Торба үткәргеч транспортының гамәлдәге торышы...127
7.2. Торба үткәргеч транспортын үстерү гамәлләре 127
8. ҖИТЕШТЕРҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ КАЛДЫКЛАРЫ БЕЛӘН ЭШ ИТҮ 128
8.1. Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасының гамәлдәге торышын анализлау. 129
8.2. Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын үстерү тәкъдиме 130
6 өлеш. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТНЕ САКЛАУ...134
1.ТЕРРИТОРИЯНЕҢТАБИГЫЙХАРАКТЕРИСТИКАСЫ..134
1.1. Рельефы..134
1.2. Геологик төзелеше...134
1.3. Тектоника һәм сейсмиклык...138
1.4. Файдалы казылмалар..140
1.5. Климат характеристикасы...141
1.6. Гидрогеологик шартлар...142
1.7. Өске су объектлары...145
1.8. Ландшафтлар, туфрак япмасы, үсемлекләр һәм хайваннар дөньясы 145
2. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТНЕҢ ТОРЫШЫ..150
2.1. Атмосфера һавасының торышы...150
2.2. Су ресурсларының торышы 151
2.3. Җир ресурсларының торышы һәм алардан файдалану...152
2.4. Физик йогынты ясау факторлары 153
2.5. Махсус сакланылучы табигать территорияләре, махсус сакланылучы табигать территориясенең саклану зонасы
территорияләр 154
3. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫ БУЛГАН ЗОНАЛАР...... Хата! КЫСТЫРГЫЧ БИЛГЕЛӘНМӘГӘН.
3.1. Санитар-яклау зоналары һәм санитар өзеклекләр..155
3.2. Су саклау зоналары, җир өсте суларының яр буе саклагыч һәм яр буе полосалары
объектлар 162
3.3. Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары 165
3.4. Дәвалау-савыктыру урыннарын санитар (тау-санитар) саклау округы,
курортлар һәм табигый дәвалау ресурслары...168
3.5. Басма...169
3.6. Махсус сакланылучы табигать территорияләре, махсус сакланылучы табигать территориясенең саклану зонасы
территорияләр ....173 3.7. Файдалы казылмалар ятмалары...173
3.8. Әйләнә-тирә мохитнең торышын күзәтү стационар пунктларының саклау зонасы,
пычрану белән ....173 3.9. Капиталь төзелеш объекты булган тапшыручы радиотехник объектның чикләүләр зонасы..173
3.10. Дәүләт геодезия челтәре пунктларының саклау зонасы...174
3.11. Магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләренә, аммиак үткәргечләргә) кадәр Минималь ераклык зоналары 174
3.12. Инженерлык объектларының һәм челтәрләренең саклау зоналары 175
3.12.1 торба үткәргечләрнең (газүткәргечләр, нефть үткәргечләр һәм нефть продуктлары үткәргечләр, аммиак үткәргечләр) саклау зонасы..175
3.12.2 электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хуҗалыгы объектларының һәм электр энергиясе җитештерү объектларының) саклау зонасы...177
3.12.3. Элемтә линияләренең һәм элемтә корылмаларының саклау зонасы..179
3.13. Автомобиль юлларының юл буе полосалары..180
3.14. Аэродром яны территориясе..181
3.15. Сакланыла торган объектлар зоналары, сакланыла торган хәрби объектлар зоналары, хәрби объектларның саклану зоналары
объектлар 183
3.16 мәдәни мирас объектларын саклау зоналары, яклау зоналары...183
4. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТНЕ САКЛАУ ГАМӘЛЛӘРЕ..184
4.1 атмосфера һавасын саклау чаралары 188

4.2 җир өсте һәм җир асты суларын саклау чаралары .... .189
4.3 җир ресурсларын һәм туфрак катламын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану чаралары 191
4.4 физик йогынты ясау факторларыннан яклау чаралары... 192
4.5 махсус саклаучы табигать территорияләрен яклау чаралары..192
4.6 Хайваннар дөньясын саклау чаралары.. 192

7 өлеш. ТАБИГЫЙ-РЕКРЕАЦИОН
Каркас...194
1. МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕКНЕҢ ТАБИГЫЙ-РЕКРЕАЦИОН КАРКАСЫНА АНАЛИЗ
....................................194
1.1. Яшелләндерелгән территорияләр типологиясе
....194
1.2. Янәшәдәге табигать территорияләре контекстында муниципаль берәмлекнең яшелләндерелгән территорияләре
территорияләр 195
1.3. Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителеш һәм аларны сыйфатлы бәяләү
.... 195
2. ТАБИГЫЙ-РЕКРЕАЦИОН КАРКАСНЫ ҮСТЕРҮ БУЕНЧА ПРОЕКТ ТӘКЪДИМНӘРЕ
.....................................196
2.1. Яшелләндерелгән территорияләр типологиясен яшелләндерелгән территорияләр өлешендә киңәйтү буенча тәкъдимнәр
гомуми файдаланудагы объектлар (табигать-рекреация
каркас).. .196
2.2. Муниципаль берәмлекнең табигый-рекреацион каркасын үстерү буенча тәкъдимнәрне .
.... 196
8 өлеш. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ ИНЖЕНЕРЛЫК ӘЗЕРЛЕГЕ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ........ 198
1. Хәвефле табигый процесслар һәм күренешләр чагылышын анализлау, мелиоратив җайланма
территорияләр..19
8
2. Территорияләрне инженерлык әзерлеге чаралары 202
9 өлеш. ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ ЧАРАЛАРЫ,
ТАБИГЫЙ ҺӘМ ТЕХНОГЕН ХАРАКТЕРДАГЫ ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘРНЕ КИСӘТҮ
....207
1. Гражданнар оборонасы чаралары исемлеге..207
1.1. Территорияне гражданнар оборонасы буенча төркемгә кертүне нигезләү...207
1.2. Объектларны Гражданнар оборонасы категориясенә кертүне нигезләү. Объектлар исемлеге,
сугыш вакытында эшен дәвам итә торган объектлар исемлеге, шәһәр яны зонасына күчерелә торган объектлар исемлеге .... .207
1.3. Гражданнар оборонасы буенча ихтимал куркыныч зоналары чикләрен билгеләү 207
1.4. Күчереп утырту системасын формалаштыру 207
1.5. Гражданнар оборонасы буенча хәбәр итү...207
1.6. Халыкны инженерлык яклауның һәм иң зур эшләүче сменаның торышы 208
1.7. Тәэмин ителгәндә гамәлдәге инженер-техник чаралар буенча төп күрсәткечләр
сугыш вакытында халыкны эвакуацияләү.. 208
1.8. Гражданнар оборонасы буенча проект чаралары 209
2. Табигый һәм техноген гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге
холык...212
2.1. Табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге, исемлеге
табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары... 214
2.2. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге, исемлеге
техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары...................................... 234
3. Биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр куркынычы 269
4. Гадәттән тыш хәлләрне мониторинглау, лаборатор контрольдә тоту һәм фаразлау системасы
табигый һәм техноген характердагы...270
5. Гадәттән тыш хәл турында хәбәр итүне оештыру чаралары 270
6. Коткару формированиеләре.. 275
7. Табигый һәм табигый гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда эвакуация чаралары
техноген характердагы...277
8. Террорчылык...279
10 өлеш. ТОРАК ПУНКТЛАРНЫҢ ЧИКЛӘРЕН ҮЗГӘРТҮНЕ НИГЕЗЛӘҮ................................. 283
11 өлеш. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННЫҢ ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ. .285
КУШЫМТА... .288

ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы Татарстан Республикасы төзелеш, архитектура һәм торак-коммуналь хуҗалыгы министрлыгының 27.12.2023 № 79/р күрсәтмәсе белән расланган Дәүләт йөкләмәсе нигезендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 18.10.2023 №3380 карары нигезендә эшләнде.

Генераль планны эшләү территорияләрнең тотрыклы үсешен тәэмин итү, инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктураларны үстерү, гражданнар һәм аларның берләшмәләре, Россия Федерациясе, Татарстан Республикасы, Муниципаль берәмлекләр мәнфәгатьләрен исәпкә алуны тәэмин итү максатларында социаль, икътисадый, экологик һәм башка факторлар җыелмасыннан чыгып, территорияләрнең билгеләнешен билгеләүгә юнәлдерелгән.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексының 23 статьясы нигезендә генераль план үз эченә ала::

- Территориаль планлаштыру турындагы нигезләмә;
- җирле әһәмияттәге объектларны планлаштырып урнаштыру картасы;
- торак пунктлар чикләре (шул исәптән төзелә торган торак пунктлар чикләре)картасы;
- функциональ зоналар картасын.

Генераль планга аны нигезләү материаллары текст формасында һәм карталар рәвешендә кушып бирелә.

Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексы, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба – җирле үзидарә турында Закон) нигезендә җирлекнең җирле әһәмияттәге чаралары расланырга тиеш.

Әлеге генераль планны эшләгәндә материаллар файдаланылды:

− Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 21.02.2011 № 134 карары белән расланган Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы (алга таба – ТР СТП);

-Лаеш муниципаль районы Советының 19.12.2011 № 117 – ТР карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы (алга таба-Лаеш МР СТП);

-Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының 28.03.2022 ел № 21-РС карары белән расланган Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы;

8

- Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы һәм аның составына керүче Олы Кабан авыл җирлеге җирле администрацияләре тарафыннан

тапшырылган рәсми белешмәләр.

Генераль планның максатлары һәм бурычлары

Генераль план-җирлекнең шәһәр төзелешен үстерү стратегиясен билгели торган территориаль планлаштыру документы.

Генераль план халык һәм дәүләт мәнфәгатьләрендә тормыш эшчәнлеге мохитен формалаштыру шартларын, авыл җирлеге территорияләрен үстерү юнәлешләрен, территорияләрне зоналаштыруны, инженерлык, транспорт һәм социаль инфраструктураларны үстерүне, мәдәни мирас объектларын һәм махсус сакланылучы табигать территорияләрен саклауга, экологик һәм санитария иминлегенә шәһәр төзелеше таләпләрен билгели торган төп шәһәр төзелеше документы булып тора.

Әлеге генераль планны эшләгәндә территориаль планлаштыруның төп максатлары:

- законнар нигезендә территория үсеше белән идарә итүнең нәтиҗәле коралын булдыру;

- планлаштыру оештыру, территорияне функциональ зоналарга бүлү һәм шәһәр төзелешен зоналарга бүлү өчен шартлар тудыру буенча рациональ карарлар эшләү.

Генераль планның проект карарлары җирлекнең планлаштыру структурасын оештыру, территориаль, инфраструктур һәм социаль-икътисадый үсеше мәсьәләләрен комплекслы хәл итү, территориаль зоналарны билгели торган җирдән файдалану һәм төзелеш кагыйдәләрен эшләү, инвестицион үсеш зоналарын билгеләү өчен нигез булып тора.

Күрсәтелгән максатларны гамәлгә ашыру территориаль планлаштыруның түбәндәге бурычларын хәл итү юлы белән гамәлгә ашырыла:

- муниципаль мохит параметрларын, яшәешне тәэмин итүнең гамәлдәге ресурсларын, шулай ук кабул ителгән аерым шәһәр төзелеше карарларын анализлау нигезендә әлеге проблемаларны хәл итүне тәэмин итә торган торак пунктлар территориясен шәһәр төзелеше үсеше проблемаларын ачыклау;

- территорияне функциональ зоналарга бүлү (планлаштырыла торган функциональ зоналарны чагылдыру);

- шәһәр төзелеше, инфраструктура, табигый, социаль һәм рекреацион үсеш компонентларының үзара килешенгән һәм балансланган динамикасын тәэмин итә торган авыл җирлеге үсеше параметрлары системасын билгеләү;

- әйләнә-тирә табигать мохитен саклап калу шартларында муниципаль берәмлекнең инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген тәэмин итү чаралары исемлеген әзерләү;

- җирле әһәмияттәге капиталь төзелеш объектларын урнаштыру ихтыяҗларын билгеләү.

Генераль планны гамәлгә ашыру сроклары

Генераль план тәкъдимнәрне гамәлгә ашыруның исәпләнгән срогына – беренче чираттагы чаралар вакытын билгеләмичә 2050 елга кадәр эшләнде..

1 өлеш. СОЦИАЛЬ-ИКЪТИСАДЫЙ ҮСЕШНЕҢ ТӨП ЮНӘЛЕШЛӘРЕ

1. Демографик вәзгыятькә Анализ

1.1. 2015-2024 еллар арасында халык саны һәм аның компонентлары динамикасы (туучылар саны, үлүчеләр саны, миграция)

Демографик вәзгыятьне анализлау территориянең социаль-икътисадый үсешен бәяләүнең иң мөһим өлешләреннән берсе булып тора һәм күп очракта авыл җирлегенең җитештерү потенциалын билгели.

2024 ел башына Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә даими рәвештә 5,3 мең кеше яшәгән, бу Лаеш муниципаль районы халкының 7,4% составляет тәшкил итә 71,6 мең кеше.халык саны буенча Олы Кабан авыл җирлеге Лаеш муниципаль районында 4 нче урында тора. 2015-2024 еллар чорында халык санының 3,9 мең кешегә артуы күзәтелде.

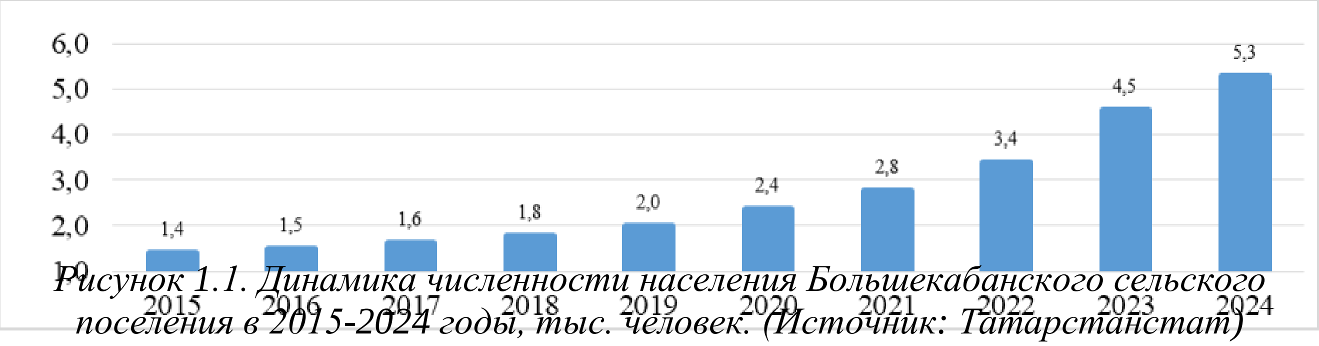

Рисунок 1.1. Динамика численности населения Большекабанского сельского поселения в 2015-2024 годы, тыс. человек. (Источник: Татарстанстат)

Табигый үсеш

2014 елдан 2022 елга кадәрге чорда халыкның даими табигый үсеше күзәтелде (туучылар саны күрсәткечләренең үлүчеләр саныннан артуы), 2021 елдан тыш – табигый үсеш тискәре булган (- 3 кеше), бу коронавирус пандемиясе белән бәйле (Рәс. 1.2). Карала торган чорда халыкның уртача еллык табигый үсеше 9 кеше тәшкил итте.

Рисунок 1.2. Динамика показателей естественного прироста населения, чел. (Источник: Татарстанстат)

Туым

2014 елда Олы Кабан авыл җирлегендә туучылар саны карала торган чорда иң югары күрсәткечләргә (18,5 промилле) җитте һәм 2021 елга 2014-2022 еллар чорында иң түбән күрсәткечләргә – 8,8 промиллегә кадәр кимеде. 2014-2015, 2018-2020 һәм 2022 елларда Олы Кабан авыл җирлегендә туучылар саны район һәм республика буенча уртача күрсәткечләрдән югарырак булды (Рәс.1.3).

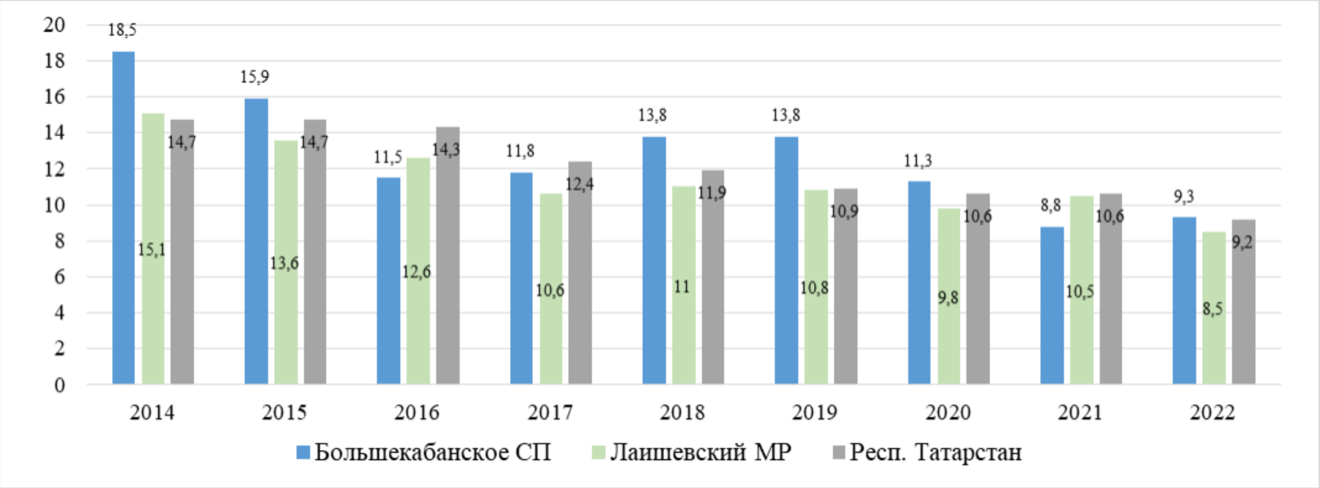

Рисунок 1.3. Общий коэффициент рождаемости, чел./1000 населения. (Источник: Татарстанстат)

Үлем

Карала торган чорда Олы Кабан авыл җирлегендә үлүчеләр санының иң югары күрсәткечләре 2014 елда булган (13,3 промилле). Үлүчеләр саны 2014 елдан алып 2016 елга кадәр, 2020 елдан алып 2022 елга кадәр аз гына кимегән һәм 2022 елда анализлана торган чорда иң азы 5,9 промиллегә җиткән. Олы Кабан авыл җирлегендә үлүчеләр саны муниципаль район һәм республика белән чагыштырганда түбәнрәк. Коронавирус пандемиясе 2020 елда үлем коэффициентының 2019 елга карата 46% ка үсүенә китергән (Рәс. 1.4).

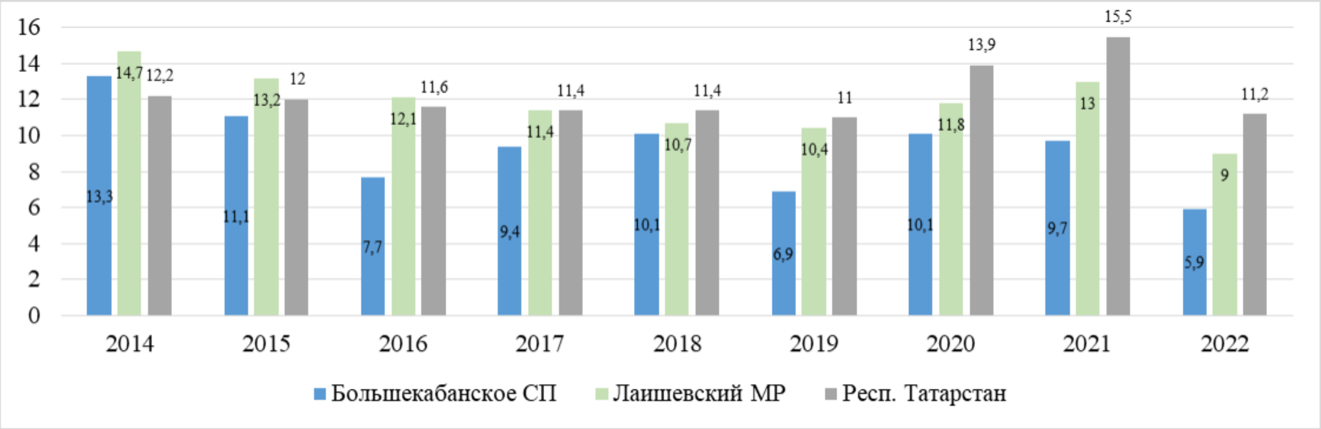

Рисунок 1.4. Общий коэффициент смертности, чел./1000 населения (Источник: Татарстанстат)

Миграция ташкыннары

Миграция үсеше халык саны артуның төп сәбәбе булып тора. Олы Кабан авыл җирлеге халкының 90% тан артыграгы халыкның миграция үсешен тәэмин итә. Миграция үсешенең 90% ка якыны – Татарстан Республикасы халкы хисабына, 10% Үсеш регионара миграция хисабына формалаша.

2014-2022 еллар чорында уртача еллык миграция үсеше 298 кеше тәшкил итә. 2022 елда халыкның иң югары миграция үсеше 647 кеше теркәлгән.2014-2022 елларда халыкның даими миграция үсеше күзәтелгән (Рәс.1.5)

Рисунок 1.5. Миграционные потоки, чел. (Источник: Татарстанстат)

1.2. Халык санын фаразлау сценарийлары (чиратны күрсәтеп)

Олы Кабан авыл җирлегендә халык саны фаразы туучылар санының ретроспектив тенденцияләрен анализлау нигезендә үтәлде,
13

2014-2022 еллар чорында үлем, миграция һәм Лаеш районы һәм Татарстан Республикасы демографик үсешенең барлыкка килә торган хәзерге һәм киләчәк трендлары.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә демографик фаразны модельләштерүдә катнаша торган төп күрсәткечләр:

- табигый үсеш; - миграцион үсеш.

Икътисадның торышына, аның яңа шартларга җайлашу тизлегенә бәйле рәвештә үсешнең өч сценарие эшләнде (Рәс.6):

1 Сценарий халыкның максималь миграция хәрәкәтен һәм уртача еллык табигый үсешне исәпкә ала. Сценарий буенча, 2030 елга халык саны 3,1 мең кешегә артырга һәм 8,3 мең кешегә җитәргә, 2050 елга 18,5 мең кешегә кадәр артырга мөмкин.

2 нче Сценарий демографик трендлар нигезендә соңгы 10 елда барлыкка килгән тенденцияләрне дәвам итә. Халык саны 2030 елга 1,7 мең кешегә артырга һәм 7,0 мең кешегә җитәргә мөмкин, 2050 елга 7,4 мең кешегә артырга һәм 12,6 мең кешегә җитәргә мөмкин. Уңай миграция процесслары исәбенә халык саны артуы көтелә.

3 нче Сценарий Казан агломерациясе мастер-планының фаразланган параметрларына туры килә. Халык саны 2030 елга 5,5 мең кеше, 2050 елга 6,3 мең кеше тәшкил итәргә мөмкин.

Нульле миграцияле 4 нче Сценарий миграция хәрәкәтен исәпкә алмаганда барлыкка килгән демографик трендларны үз эченә ала. Халык санының 2030 елга 5,3 мең кешегә, 2050 елга 5,4 мең кешегә кадәр артуы көтелә.

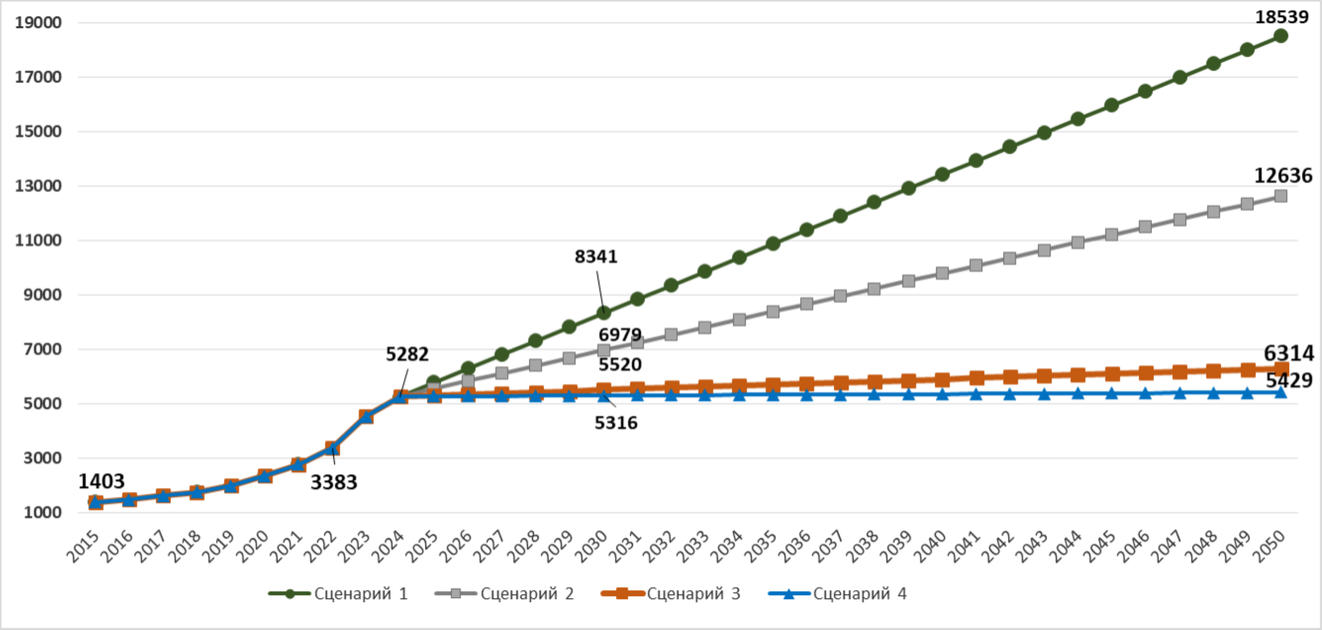

Рәсем 1.6. 2050 елга кадәр демографик фараз сценарийлары

Олы Кабан авыл җирлеге өчен сезонлы халык булуы хас.

Торак төзелеше күләме һәм структурасы нигезендә 2050 елга халык саны 13045 кеше тәшкил итәргә мөмкин.

2. **Икътисадый эшчәнлек төрләре буенча мәшгульләр саны**

Кәрәзле элемтә операторлары мәгълүматлары буенча эш урыннары саны 848 урын, ягъни Олы Кабан авыл җирлеге халкының 19% составляет тәшкил итә.

Авыл җирлеге сәнәгать предприятиеләрендә рәсми рәвештә эшләүчеләр саны, сайт мәгълүматлары буенча https://focus.kontur.ru/ 129 кеше тәшкил итә. (деге.1.7)

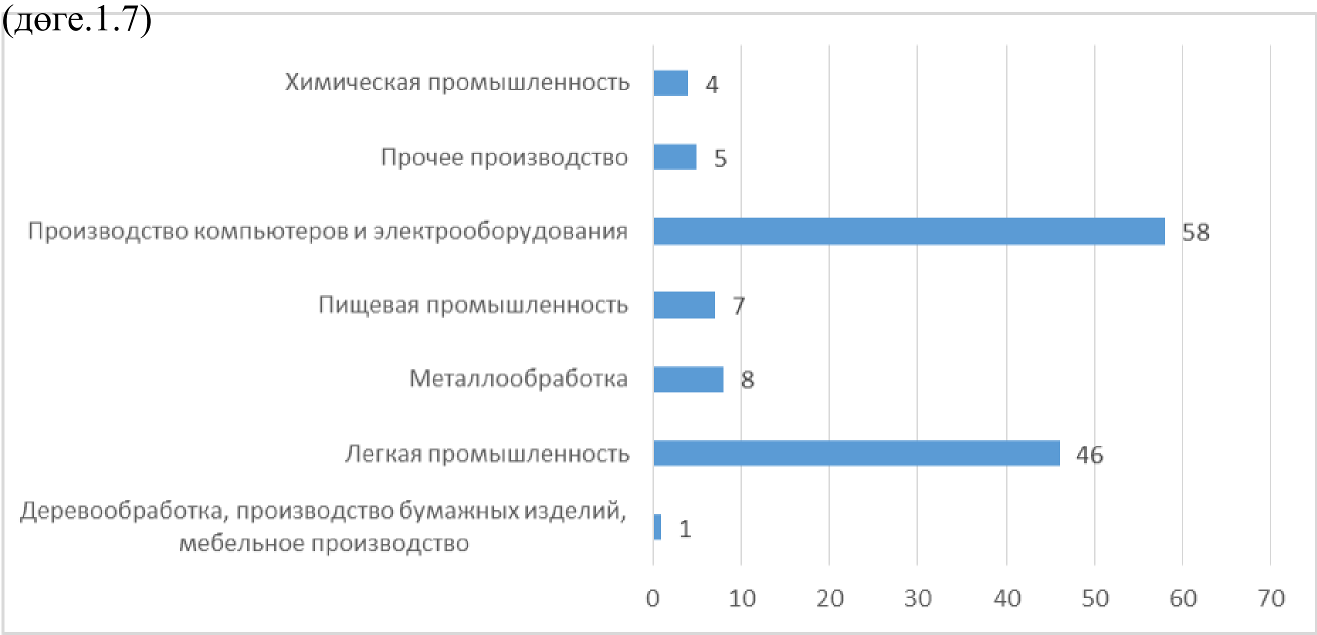

Рисунок .17. Численность занятых по отраслевой специализации.
(Источник: сайт https://focus.kontur.ru/)

Агросәнәгать комплексының мөһим тармаклары булып үсемлекчелек һәм терлекчелек тармаклары тора. Үсемлекчелек культуралы үсемлекләрнең аерым төркемнәрен үстерүгә бәйле тармакларга бүленә, аларның төпләре бөртекле хуҗалык, бәрәңге һәм яшелчәчелек, техник культуралар үстерү, азык җитештерү (азык культуралары үстерү) һәм бакчачылык. Терлекчелекнең төп тармаклары булып сөт һәм ит терлекчелеге тора. Олы Кабан авыл җирлегенең төп авыл хуҗалыгы белгечлеге-бөртекле үсемлекчелек һәм сөт-ит терлекчелеге. Сайт мәгълүматлары буенча https://focus.kontur.ru/ авыл хуҗалыгында 5 кеше эшли. Авыл җирлеге авыл хуҗалыгы предприятиеләре 1.1 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 1.1

Сельскохозяйственные предприятия

№ п/п	К кое наименов ние рат организации а	Основной вид деятельности	Среднесписочная численность, человек
1	ООО «Заря»	Выращивание зерновых культур	1
2	КФХ Усманов Ренат Нурисламович	Разведение молочного крупного рогатого скота, производство сырого молока	1
3	КФХ Гизатуллин Альберт Халимович	Выращивание зерновых (кроме риса), зернобобовых культур и семян масличных культур	1
4	КФХ Гилметдинов Ильназ Габбазович	Разведение молочного крупного рогатого скота	1
5	КФХ Рузиев Фирзант Фидаивич	Выращивание рассады	1
Итого			**5**

Лаеш районы үзәк тикшерү идарәсе мәгълүматларына караганда, 01.01.2024 елда районда рәсми теркәлгән эшсезләр саны 13 кеше булган, 01.01.2023 елда – 24 кеше. Районда эшсезлек дәрәҗәсе кими. Татарстан Республикасы буенча 01.01.2024 елга эшсезләр саны 4294 кеше тәшкил иткән, Татарстан Республикасы эшсезләренең гомуми санында Лаеш районы эшсезләре өлеше-0,3%. Шулай итеп, Олы Кабан авыл җирлегендә теркәлгән эшсезлекнең түбән булуы күзәтелә. (1.8 нче рәсемне карагыз).

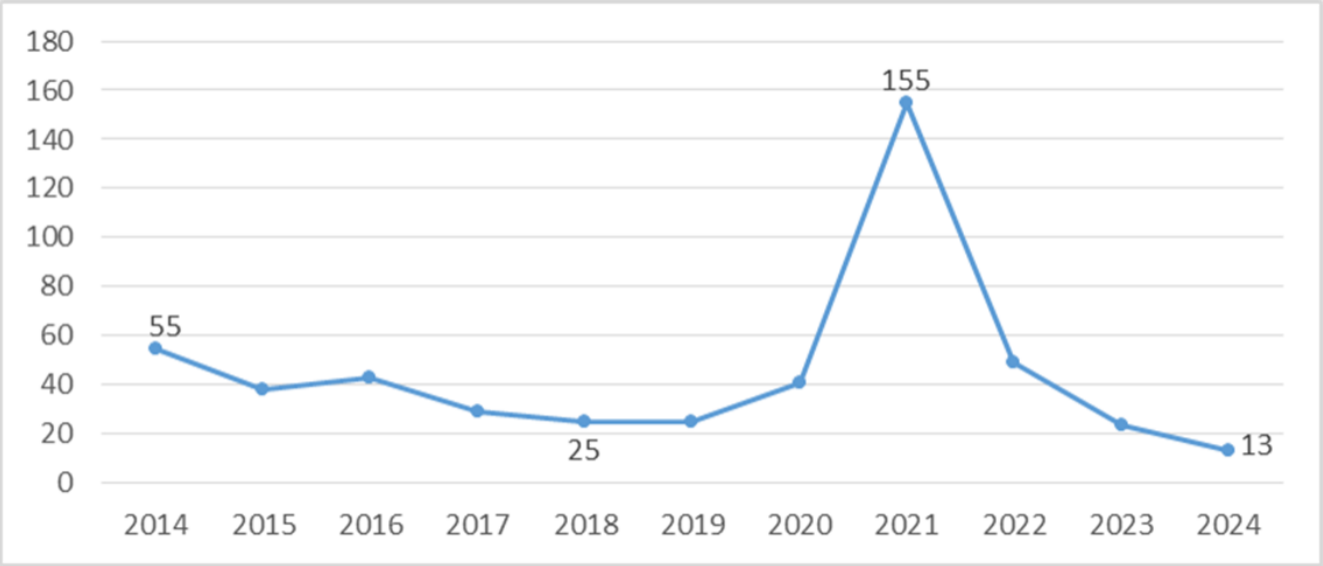

Рисунок 1.8. Численность официально зарегистрированных безработных Лаишевского МР, чел. (источник: «Информация, характеризующая уровень жизни населения» ГБУ «ЦЭСИ РТ при Кабинете Министров РТ»)

Олы Кабан авыл җирлегенең эшкә сәләтле халкын эш белән тәэмин итү өчен, югары сценарийны гамәлгә ашыру шарты белән

демографик фараз буенча, 2050 елга кимендә 10,6 мең эш урыны кирәк булачак.

Казан агломерациясенең 2050 елга әзерләнгән мастер-планы нигезендә 1,9 меңгә кадәр эш урыны таләп ителәчәк.

3. Икътисадый эшчәнлеккә характеристика

Олы Кабан авыл җирлегенең икътисады электрон сәнәгать, җиңел сәнәгать, металл эшкәртү сәнәгате, химия сәнәгате, авыл хуҗалыгы һәм башка тармаклардан тора.

Җирлекнең электрон сәнәгатен түбәндәге предприятиеләр тәкъдим итә: электр лампалары һәм яктырту җайланмалары җитештерү буенча «РЭЙЛЮКС» ҖЧҖ, еллык әйләнеше 2023 елда 215 млн. сум, электр аккумуляторлары һәм аккумулятор батареялары җитештерү буенча «БАТАРЕОН» ҖЧҖ, еллык әйләнеше 2023 елда 56 млн. сум һәм башкалар.

Җиңел сәнәгать-җирлек территориясендә башка текстиль әйберләр җитештерү буенча «СМАРТСЕРВИС» ҖЧҖ һәм махсус киемнәр җитештерү буенча Г.и. Фәйзрахманов ИП эшли.

Металл эшкәртү сәнәгатен металл төзелеш конструкцияләре һәм эшләнмәләр җитештерү, металл эшкәртү һәм металларга өслек ябу предприятиеләре тәкъдим итә.

Җирлек территориясендә химия сәнәгате тармагында " Сафдекор «ҖЧҖ эшчәнлек алып бара. Оешманың төп эшчәнлеге булып пластмасса плитәләр, полосалар, торбалар һәм профильләр җитештерү тора, 2023 елда компаниянең еллык әйләнеше 29 млн. сум тәшкил иткән.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә «Даркат» ҖЧҖ эшли, ул йөкләрне саклау, ташу һәм складларны арендалау белән бәйле хезмәтләр күрсәтүдә махсуслашкан.

Җирлекнең авыл хуҗалыгы белгечлеге булып бөртекле үсемлекчелек һәм ит-сөт терлекчелеге тора.

Авыл җирлегендә «Иннополис» техник-гамәлгә кертү тибындагы МИЗ территориясендә Олы Кабан авылында урнашкан «Татарстан Республикасы Фармедполисы» медицина сәнәгать паркы эшли. Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматлары буенча сәнәгать паркының тулылыгы 2023 елга 69% тәшкил итә, хезмәткәрләрнең уртача саны 232 кеше. Паркның махсуслашуы: медицина технологияләре һәм җиһазлары, робот техникасы, ген һәм күзәнәк технологияләре, медицина киемнәре һәм индивидуаль саклану чаралары, космецевтика, биотехнологияләр.

Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматлары буенча (14.02.2023 елгы 968/исх хаты) «ТР Фармедполисы» медицина сәнәгать паркы резидентлары булып торалар:

1. «Эвотэк-мирай Геномикс»ҖЧҖ.
2. «Неврология һәм эпилептология үзәге " ҖЧҖ. 3. «Оптимус»ҖЧҖ.
4. «СмартСервис»ҖЧҖ. 5. «ГЛОВЕТЕХ»ҖЧҖ.
6. "Русатом Хэлскеа" ҖЧҖ. 7. «Хас-мед»ҖЧҖ.
8. «СМАРТ Парк " ПСК " ҖЧҖ. 9. «Рэйлюкс»ҖЧҖ.
10. «Медстандарт»ҖЧҖ. 11. «Эндомаш»ҖЧҖ.
12. "ФАРМРАЗРАБОТКА «НПК»ҖЧҖ.

Лаеш муниципаль районының уртача хезмәт хакы уңай динамикага ия, 2023 елда уртача айлык хезмәт хакы 79,1 мең сум тәшкил иткән, 2022 елда - 67,9 мең сум (чыганак: Лаеш муниципаль районы паспорты).

Олы Кабан авыл җирлеге бюджеты

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлеге Советының 12.12.2023 № 88 карары белән Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең 2024 елга һәм планлы 2025 һәм 2026 елларга бюджеты расланды. Олы Кабан авыл җирлеге бюджетының 2024 елга һәм 2025 һәм 2026 елларга фаразланган керемнәре һәм чыгымнары 2 нче таблицада күрсәтелгән.

2024-2026 елларга Олы Кабан авыл җирлегенең керемнәрен арттыру планлаштырыла. Бюджетны тулыландыру физик затлар керемнәренә салым буенча керемнәрне елга 7,5-8% ка, мөлкәткә салым бюджетына керемнәрне елына 3% ка һәм бердәм авыл хуҗалыгы салымын елга 4% ка арттыру исәбенә фаразлана.

Таблица 1.3

Прогнозируемый общий объем доходов и расходов бюджета Большекабанского сельского поселения в 2024 г. и на плановый 2025 и 2026 годов, тыс. руб.

№ п/п	Наименование	2024	2025	2026
1.	**Доходы**	**20 015,7**	**20 370,1**	**20 707,6**

№ п/п	Наименование	2024	2025	2026
1.1.	Налоговые и неналоговые доходы, в том числе:	19 669,9	20 014,0	20 438,0
1.1.1.	Налог на доходы физических лиц	3 500,0	3 762,0	4 070,0
1.1.2.	Единый сельскохозяйственный налог	358,0	372,0	387,0
1.1.3.	Налог на имущество	3 262,0	3 360,0	3 461,0
1.1.4.	Земельный налог	12 520,0	12 520,0	12 520,0
1.1.5.	Доходы от использования имущества, находящегося в государственной и муниципальной собственности	-	-	-
1.1.6.	Доходы от оказания платных услуг (работ) и компенсации затрат государства	29,9	-	-
1.2.	Безвозмездные поступления (субсидии и субвенции)	345,8	356,1	269,6
2.	**Расходы**	**20 015,7**	**20 370,1**	**20 707,6**
3.	**Бюджетное сальдо**	2 013,7	2 006,3	2 029,6

4. 2030 елга кадәр чорга Татарстан Республикасы һәм муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше стратегиясе нигезендә территория үсешенең төп максатчан юнәлешләре

2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе нигезендә Лаеш муниципаль районы Казан икътисадый зонасына керә. Казан икътисадый зонасының тармак структурасы химия сәнәгате (химия һәм нефть химиясе), электр энергетикасы, машина төзелеше (авиатөзелеш, суднолар төзү, электр җиһазлары җитештерү), җиңел сәнәгать, агросәнәгать комплексы, яңа төзелеш һәм төзелеш материаллары җитештерү кебек тармаклар белән билгеләнә.

Расланган стратегия кысаларында Казан агломерациясе составына керүче Лаеш муниципаль районы һәм аерым алганда Олы Кабан авылы җирлеге түбәндәге программаларны һәм проектларны гамәлгә ашыру территориясе булып тора: «халыкны күчерүне реновацияләү», «Казан агломерациясенең инженерлык инфраструктурасын үстерү һәм модернизацияләү», «Казанның Шәһәр яны зонасы», «сәнәгать зоналары Редевелопменты», «Казан агломерациясенең транспорт инфраструктурасын үстерү» Агломерацияләр«, «Идел-Кама агымы» Экозонасы«,» чиста юл", Казан икътисадый зонасында калдыклар белән идарә итү.

Олы Кабан авыл җирлегенең перспективалы үсеше Лаеш авыл җирлегенең социаль-икътисадый үсеш стратегиясенә туры килә

19

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының 05.12.2022 № 92-РС карары белән расланган 2022-2024 елларга һәм 2030 елга кадәрге план чорына ТР муниципаль районыннан. Стратегиянең максатлары

Икътисадны динамикалы үстерү, Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре арасында инвестицияләр җәлеп итүчәнлекне арттыру һәм конкурентлык позицияләрен ныгыту һәм Россия Федерациясендә гамәлгә ашырыла торган милли проектларда актив катнашу нигезендә Лаеш муниципаль районы халкының тормыш сыйфатын яхшыртудан гыйбарәт. Куелган максатларга ирешү өчен үткәрелергә тиешле үзара бәйле чаралар комплексына:

- уңайлы инвестиция климаты булдыру; - югары җитештерүчәнлекле эш урыннары булдыру;
- кеше капиталын торгызу һәм үстерү өчен шартлар тудыру;
- төзекләндерү һәм экология дәрәҗәсен күтәрү;
- социаль хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү һәм аларны норматив тәэмин итүгә ирешү;
- ял итү һәм эшләү өчен уңайлы территория булдыру;
- җирле үзидарә органнары эшчәнлегенең нәтиҗәлелеген күтәрү;
- нәтиҗәле муниципальара хезмәттәшлек системасын булдыру;
- районның финанс-икътисадый үз-үзен тәэмин итү дәрәҗәсен күтәрү;
- милли проектларда актив катнашу.

Кече һәм урта эшкуарлык субъектларын, шул исәптән социаль эшкуарлыкны үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү, инновацион икътисад булдыруның мөһим компоненты буларак кече һәм урта эшкуарлык субъектларының санын арттыру һәм конкурентлык сәләтен тәэмин итү максатларында, шулай ук аның районны социаль-икътисадый үстерү бурычларын хәл итүгә керткән өлешен арттыру Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 03.03.2020 № 346 карары белән «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында кече һәм урта эшмәкәрлекне үстерү программасы»расланды. Программа чараларын тулы күләмдә гамәлгә ашыру муниципаль районда якынча 1500 берәмлек кече һәм урта эшмәкәрлек секторында яңа эш урыннары булдыруны күздә тота.

Муниципаль районның икътисадый үсешенең төп бурычлары булып район предприятиеләренең икътисадый үсеше, кече бизнесны үстерү, районның салым салу базасын тулыландыру һәм нәтиҗәдә - сәнәгать потенциалын саклап калу һәм үстерү максатында Халыкның тормыш дәрәҗәсен арттыру тора..

Җирлектә һәм муниципаль районда сәнәгать җитештерүен үстерүнең төп юнәлешләре булып сәнәгать җитештерүенең гамәлдәге тармакларын үстерү, рациональ составлы һәм структуралы югары нәтиҗәле сәнәгать комплексы төзү тора. Сәнәгать предприятиеләренең нәтиҗәле эшләве өчен идарә итү системасын камилләштерүгә, җитештерү чыгымнарын киметүгә һәм предприятиеләрнең финанс хәлен яхшыртуга, инвестиция активлыгын арттыруга юнәлдерелгән предприятиеләрне реформалаштыру кирәк.

2030 елга кадәр чорга районның сәнәгатен һәм авыл хуҗалыгын үстерү өлкәсендәге төп бурычлар булып:

- эре инвестиция проектларын, шул исәптән хосусый инвестицияләрне җәлеп итеп, инфраструктура белән вакытында һәм тулысынча тәэмин итү;

- импортны алмаштыру, территорияләрдә IT-технологияләр кулланып җитештерелә торган товарларның район эчендәге һәм муниципальара кооперациясен төзү, шулай ук экспорт. «Халыкара кооперация һәм экспорт»милли проекты кысаларында продукциясен илдән читкә сатучы предприятиеләргә актив ярдәм күрсәтү;

- авыл хуҗалыгы предприятиеләренең алдынгы технологияләргә күчүе; - район предприятиеләрен милли

«хезмәт җитештерүчәнлеге һәм мәшгульлеккә ярдәм»проектында.

Лаеш муниципаль районының икътисадый үсеш өлкәсендә 2022-2024 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының социаль-икътисадый үсеш стратегиясендә каралган чаралар:

1.Файдаланылмаган җитештерү мәйданнарын, шул исәптән җир кишәрлекләрен инвентаризацияләү һәм реестрын булдыру.

2.Район территориясендә яңа производстволар урнаштыру яки гамәлдәгеләрен киңәйтү өчен инвесторлар җәлеп итү.

3.Агломерация кысаларында муниципальара инвестиция проектлары буенча тәкъдимнәр формалаштыру.

4.Инвестиция проектларын гамәлгә ашыру.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә планлаштырыла торган инвестиция проектлары юк.

2 өлеш. ТЕРРИТОРИЯНЕ ПЛАНЛАШТЫРУ ОЕШМАСЫ

1. **Территорияне хәзерге файдалану 1.1. Икътисадый-географик урнашуы**
2. 2. Олы Кабан авыл җирлеге чиге «Лаеш муниципаль районы «муниципаль берәмлегенең һәм аның составындагы муниципаль берәмлекләрнең территорияләре чикләрен билгеләү һәм аларның статусы турында» 2005 елның 31 гыйнварындагы 28-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә кабул ителде.

Олы Кабан авылы җирлеге Татарстан Республикасының көнбатышында, Лаеш муниципаль районының төньяк өлешендә урнашкан. Олы Кабан авылы җирлеге Казан шәһәре муниципаль берәмлеге, Лаеш муниципаль районының Кирба, Сокурово, Столбище авыл җирлекләре һәм Татарстан Республикасының Питрәч муниципаль районы белән чиктәш.

Олы Кабан авыл җирлеге составына әлеге канун нигезендә Кече Кабан (административ Үзәк), Олы Кабан авыллары керә.

Олы Кабан авыл җирлегенең гомуми мәйданы 5484,35 га тәшкил итә, шул исәптән торак пунктларның мәйданы 968,25 га, шулардан: Кече Кабан авылы – 375,69 га, Олы Кабан авылы – 594,86 га (картографик материалга ярашлы).

Җирлектә балалар бакчасы, урта гомуми белем бирү мәктәбе, «Татарстан Авыл хуҗалыгы фәнни-тикшеренү институты» дну, ике фельдшер-акушерлык пункты, авыл мәдәният йорты, китапханә, Халыкара күргәзмә үзәге, концерт залы, почта элемтәсе бүлекчәсе, сәүдә объектлары, кунакханә, авыл хуҗалыгы һәм җитештерү объектлары урнашкан.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә өлешчә «Казан»халыкара аэропорты җирләре урнашкан.

Авыл җирлеге территориясе буйлап федераль әһәмияттәге Р-239 «Казан – Оренбург – Акбулак» юллары, шул исәптән «Казан «аэропортына керү юлы» участогы, шулай ук» кече кабаннар – «Казан «аэропортына керү юлы»,» Аэропорт – Столбище«,» зур кабаннар – «Казан «аэропортына керү юлы» региональ әһәмияттәге юлы һәм җирле әһәмияттәге автомобиль юллары уза.

1.2. Урнашу системасы

Олы Кабан авыл җирлегенең территориаль оешмасы Татарстан Республикасының Казан агломерациясенә кергән Лаеш муниципаль районының халыкны күчерү системасының бер өлеше булып тора.

Торак пунктларның үзара бәйләнеше гамәлгә ашырыла торган автомобиль юлы урнашу системасында төп система барлыкка китерүче фактор булып тора.

дусты, район үзәге Лаеш һәм Казан шәһәрләре белән. Олы Кабан авыл

җирлегендә элеге автомобиль юлы булып федераль әһәмияттәге «Казан-Оренбург – Акбүләк – Казахстан Республикасы чигенә кадәр»Р-239 автомобиль юлы тора.

Олы Кабан авыл җирлегендә халыкның уртача тыгызлыгы 1 квадрат километрга 96,6 кеше тәшкил иткән.Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә халык, гомуми саны 5,3 мең кеше, ике торак пункт территориясендә яши: Кече Кабан авылы – җирлек үзәге, Олы Кабан авылы – гади торак пункт.

Олы Кабан авыл җирлегенең халыкны күчерү системасы ике рангłы характерда. Беренче рангны Кече Кабан авылы җирлеге үзәге алып тора, анда административ функцияләр, мәдәният, сәламәтлек саклау, сәүдә предприятиеләре урнашкан. Икенче рангны Олы Кабан авылы били, анда мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, спорт оешмалары, сәүдә, җәмәгать туклануы предприятиеләре, почта элемтәсе бүлекчәсе урнашкан.

1.3. Җирдән файдалануның төп параметрлары

Теге яки бу территория чикләрендә урнашкан барлык җирләр аның хуҗалык әйләнешенә кертелгән яки анда файдаланылырга мөмкин булган җир ресурслары буларак карала.

Олы Кабан авыл җирлеге чикләрендә түбәндәге категориядәге җирләр бар::

- торак пунктларның җирләре;

- сәнәгать, энергетика, транспорт, элемтә, радиотапшырулар, телевидение, информатика җирләре, космик эшчәнлекне тәэмин итү өчен җирләр, оборона, иминлек җирләре һәм башка махсус билгеләнештәге җирләр (Алга таба-сәнәгать җирләре);

- авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр; - урман фонды җирләре.

Олы Кабан авыл җирлегенең гомуми мәйданы 5484,35 га тәшкил итә (картографик материалга караганда), шулардан 5224,24 га (95,3%) кадастр исәбенә куелган. Кадастр исәбенә куелган җирләрнең гомуми мәйданында торак пунктлар җирләре – 18,6 %, сәнәгать җирләре – 43,3 %, авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр-35,5 %, урман фонды җирләре-2,6% тәшкил итә.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә җирләрне категорияләр буенча бүлү схемада күрсәтелгән (2.1 нче рәсемне карагыз).

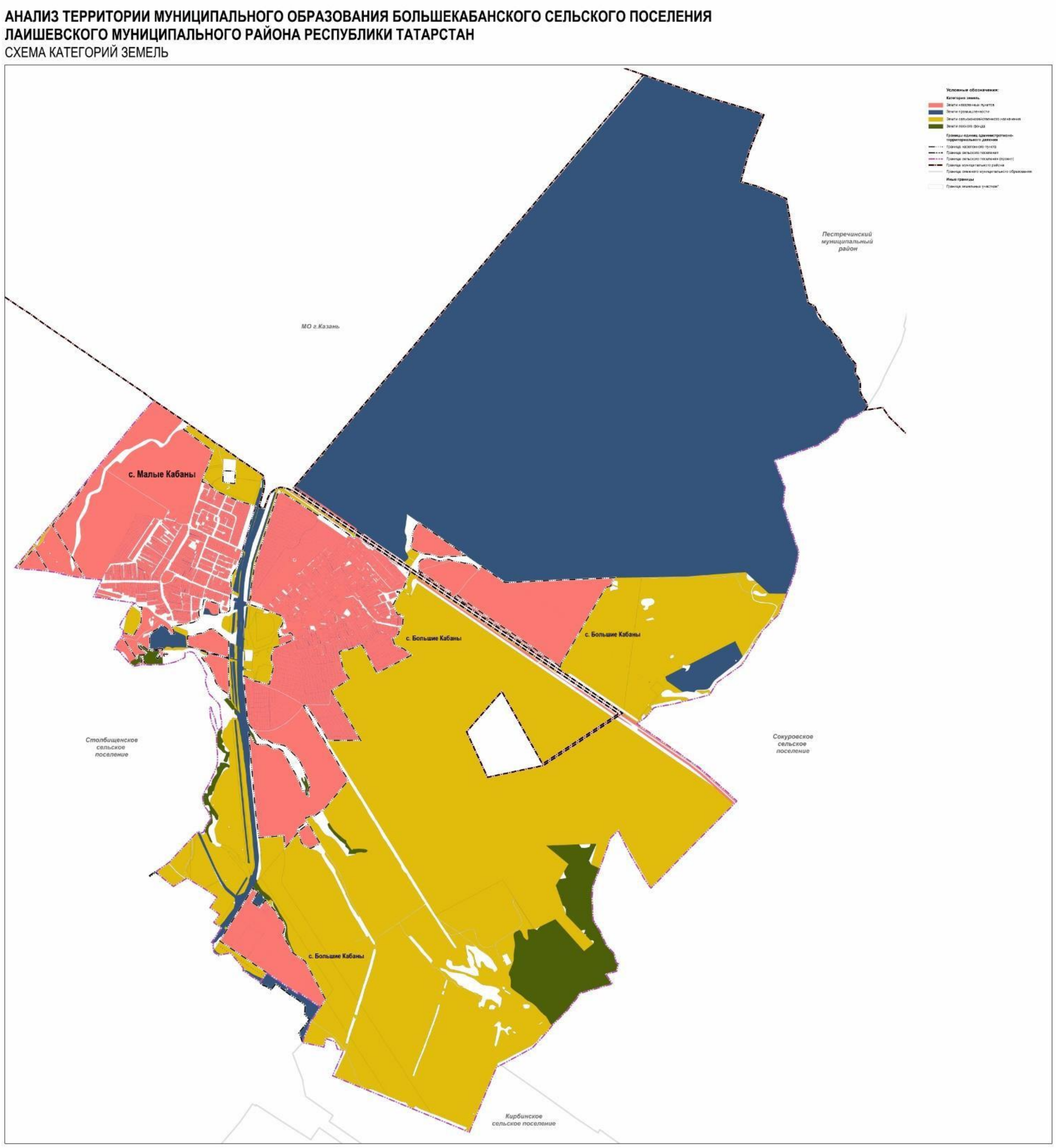

Рисунок 2.1 Схема категорий земель Большекабанского сельского поселения

1.4. Җир фондын милек рәвешләре буенча бүлү

Урман кодексының 8 статьясы нигезендә урман фонды җирләре составындагы урман кишәрлекләре Федераль милектә. Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә якынча 148,9 га җир Федераль милектә.

Татарстан Республикасы Җир һәм мөлкәт мөнәсәбәтләре министрлыгы мәгълүматлары буенча Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә

территорияләренең гомуми мәйданы 105,6 га тәшкил иткән республика милкендәге җирләр бар (2.1 нче таблицаны карагыз).

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә җир кишәрлекләренең башка төрләре һәм милек хокуклары булуы турында мәгълүмат юк.

Таблица 2.1

Перечень земельных участков в границах Большекабанского сельского поселения, находящихся в республиканской собственности

№ п/п	Кадастровый номер земельного участка	Местоположение земельного участка	Площадь земельного участка, кв.м	Категория земель	Вид разрешенного использования	Обременение правами третьих лиц
1	16:24:160303:468	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге Олы Кабан авылы	44994	земли населенных пунктов	Гостиничное обслуживание	аренда
2	16:24:160302:119	Лаишевский р-н, Большекабанское с\п	174760*	земли промышленности	Обслуживание авто-транспорта	постоянное бессрочное пользование
3	16:24:160302:121	Лаишевский р-н, Большекабанское с\п	435341	земли промышленности	Объекты придорожного сервиса	постоянное бессрочное пользование
4	16:24:160201:966	Республика Татарстан, Лаишевский муниципальный район, Олы Кабан авыл җирлеге, с. Малые Кабаны	400	земли населенных пунктов	Для размещения фельдшер-ско-акушер-ского пункта	постоянное бессрочное пользование
5	16:24:160101:1136	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский муниципальный р-н, Олы Кабан авыл җирлеге, Олы Кабан авылы, ул.Советская	500	земли населенных пунктов	Под строительство фельдшерско-акушерского пункта	постоянное бессрочное пользование
6	16:24:160304:253	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Олы Кабан авыл җирлеге	29058	земли промышленности	Автомобильный транспорт	

№ п/п	Кадастровый номер земельного участка	Местоположение земельного участка	Площадь земельно-го участ-ка, кв.м	Категория земель	Вид разрешен-ного исполь-зования	Обременение правами третьих лиц
7	16:24:160304:255	Республика Татарстан, Лаишевский муниципальный район, Олы Кабан авыл җирлеге	4239	земли промышленности	Автомобильный транспорт	
8	16:24:160303:473	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге	4820	земли населённых пунктов	Размещение объектов капитального строительства, сооружений, предназначенных для осуществления выставочно-ярмарочной и конгрессной деятельности, включая деятельность необходимую для обслуживания указанных мероприятий (застройка экспозиционной площади, организация питания участников мероприятий), код 4.10	безвозмездное пользование
9	16:24:160303:482	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге	21477	земли населённых пунктов	Размещение объектов капитального строительства, сооружений, предназначенных для осуществления выставочно-ярмарочной и конгрессной деятельности, включая деятельность необходимую для обслуживания указанных мероприятий	безвозмездное пользование

№ п/п	Кадастровый номер земельного участка	Местоположение земельного участка	Площадь земельно-го участ-ка, кв.м	Категория земель	Вид разрешен-ного исполь-зования	Обременение правами третьих лиц
					(застройка экспозиционной площади, организация питания участников мероприятий), код 4.10	
10	16:24:160303:470	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Выставочная, д.2, Олы Кабан авыл җирлеге, ул.Выставочная, д.2	2324	земли населённых пунктов	Размещение объектов капитального строительства, сооружений, предназначенных для осуществления выставочно-ярмарочной и конгрессной деятельности, включая деятельность, необходимую для обслуживания указанных мероприятий (застройка экспозиционной площади, организация питания участников мероприятий)	безвозмездное пользование
11	16:24:160303:435	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге	703	земли промышленности	в целях размещения полнофункционального здания аэровокзала, привокзальной площади, внешних инженерных сетей и сооружений, включая очистные сооружения дождевых стоков	безвозмездное пользование

№ п/п	Кадастровый номер земельного участка	Местоположение земельного участка	Площадь земельно-го участ-ка, кв.м	Категория земель	Вид разрешен-ного исполь-зования	Обременение правами третьих лиц
12	16:24:160303:532	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге	278464	земли населённых пунктов	Выставочно-ярмарочная деятельность; производственная деятельность; фармацевтическая промышленность	
13	16:24:160303:517	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Олы Кабан авыл җирлеге	6	земли промышленности	Под размещение объектов реконструкции международного аэропорта "Казань"	
14	16:24:160303:518	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Олы Кабан авыл җирлеге	17	земли промышленности	Под размещение объектов реконструкции международ-ного аэропорта "Казань"	
15	16:24:160303:519	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Олы Кабан авыл җирлеге	4	земли промышленности	Под размещение объектов реконструкции международ-ного аэропорта "Казань"	
16	16:24:160303:522	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Олы Кабан авыл җирлеге	9767	земли промышленности	в целях размещения полнофункционального здания аэровокзала, привокзальной площади, внешних инженерных сетей и сооружений, включая очистные сооружения дождевых стоков	

№ п/п	Кадастровый номер земельного участка	Местоположение земельного участка	Площадь земельно-го участ-ка, кв.м	Категория земель	Вид разрешен-ного исполь-зования	Обременение правами третьих лиц
17	16:24:160303:548	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны, Олы Кабан авыл җирлеге	47642	земли населённых пунктов	Выставочно-ярмарочная деятельность; производст-венная деятельность; фармацевти-ческая промышлен-ность	аренда
18	16:24:160303:983	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны	770	земли населённых пунктов	Земельные участки (территории) общего пользования	
19	16:24:160303:986	Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский р-н, Большие Кабаны	893	земли населённых пунктов	Земельные участки (территории) общего пользования	
	Итого		***1056179***			

Примечание: *по данным участкам указана уточненная площадь согласно публичной кадастровой карте.

2. Торак фонды

2.1. Гамәлдәге торак фондына Анализ

Олы Кабан авыл җирлегендә гамәлдәге торак фонды күләмнәрен билгеләү өчен бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрындагы (алга таба - БДКМР), торак-коммуналь хуҗалыкның дәүләт мәгълүмат системасындагы (алга таба - ТКХ ГИС), башка мәгълүмат чыганакларындагы торак фонды объектлары буенча белешмәләр анализланды.

2024 ел башына Олы Кабан авыл җирлегенең торак фонды күләме якынча 387,7 мең кв. м тәшкил иткән. Олы Кабан авыл җирлегенең торак фонды индивидуаль төзелешләрдән тора. Җирлек территориясендә күпфатирлы торак фонды юк (2.2 нче таблицаны карагыз).

Таблица 2.2

Характеристика существующего жилищного фонда

№ п/п	Наименование	Индивидуальный жилищный фонд, тыс.кв.м	Количество домов, ед.	Средний размер жилого дома, кв.м
1	Кече Кабан ав.	148,8	1195	124,5
2	Олы Кабан авылы	238,8	1775	134,6

№ п/п	Наименование	Индивидуальный жилищный фонд, тыс.кв.м	Количество домов, ед.	Средний размер жилого дома, кв.м
Всего по сельскому поселению:		**387,7**	**2970**	**130,5**

Олы Кабан авыл җирлегендә торак йортның уртача күләме 130,5 кв. м. Зур Кабан авылында яшәп килүче торак фондының күләме Кече Кабан авылындагы торак фондыннан 1,6 мәртәбә артык.

2.2. Халыкның торак белән тәэмин ителеше

Тормыш дәрәҗәсен һәм сыйфатын характерлаучы күрсәткечләрнең берсе- халыкны торак белән тәэмин итү күрсәткече (бер кешегә гомуми мәйданның квадрат метры).

Олы Кабан авыл җирлеге буенча 2024 ел башына бер кешегә 73,2 кв. м гомуми торак мәйданы туры килә (Федераль Дәүләт статистикасы хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча территориаль органы (Татарстанстат) мәгълүматлары буенча даими халык саны 5,3 мең кеше тәшкил иткән)..

Таблица 2.3

Обеспеченность населения жильем в Большекабанском сельском поселении

№ п/п	Наименование территории	Олы Кабан авыл җирлеге	Лаишевский муниципальный район (сельское население)	Республика Татарстан (сельское население)
1	Обеспеченность, кв.метров/чел.	73,2	37,2	35,5

Татарстан Республикасы буенча торак белән уртача тәэмин ителеш түбәндәгеләрне тәшкил итте: тулаем республика буенча – 28,8 кв.метр/кеше, авыл җирлекләре буенча – 35,5 кв. метр/кеше. Зур Кабан авыл җирлегендә торак белән тәэмин ителешнең югарырак күрсәткече торак йортлар өлешендә даими яшәүче халыкның булмавы белән бәйле, бу Казан шәһәренең якынлыгына, Казан агломерациясе үзәгенең йогынты зонасында урнашуына (икенче торак) бәйле.

2.3. Торак фондын гамәлгә кертү динамикасы

Торак фондын файдалануга тапшыру динамикасы турында Лаеш муниципаль районы башкарма комитеты җирлек буенча мәгълүмат бирмәде.

Татарстанстат мәгълүматлары буенча 2011 елдан 2022 елга кадәр Олы Кабан авыл җирлегендә 152,5 мең кв.метр торак төзелгән. Җирлек буенча рәсми чыганакларда 2023 ел өчен белешмәләр юктвуют.

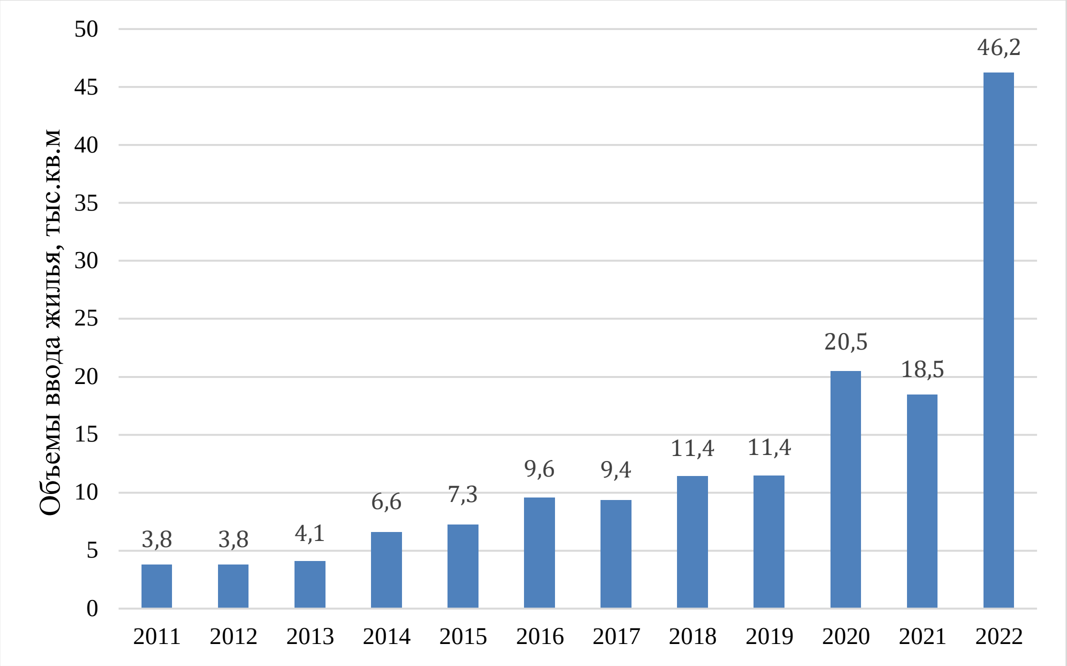

Рисунок 2.2. Динамика ввода жилищного фонда в период с 2013 по 2022 годы на территории Большекабанского сельского поселения, тыс. кв. метров

2.4. Тузган һәм авария хәлендәге торак фонды

Олы Кабан авыл җирлеге башкарма комитеты мәгълүматлары буенча җирлек территориясендә тузган һәм авария хәлендәге торак фонды юк.

2.5. Территорияләрне планлаштыруның расланган проектларына анализ

Олы Кабан авыл җирлеге чикләрендә территорияне планлаштыруның түбәндәге проектлары эшләнде һәм расланды, алар индивидуаль һәм блокланган төзелеш урнаштыруны күздә тота:

- Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең Олы Кабан авылында кадастр номеры 16:24:160303:111 булган җир кишәрлеге чигендә урнашкан территорияне планлаштыру проекты (Аэросити коттедж поселогы);

- «Аэросити» коттедж поселогы территориясен планлаштыру һәм манлау проекты 16:24:160101:1980 гомуми мәйданы 148 099 кв. м булган җир кишәрлегендә; 16:24:160101:1981 Олы Кабан авыл җирлегенең Олы Кабан авылында урнашкан 161 650 кв. м мәйданлы җир кишәрлегендә;

- Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 18.02.2022 №339 карары белән расланган «Татарстан Республикасы Лаеш районының Зур Кабан поселогындагы территорияне үзләштерү концепциясе «Аэросити 4 чират» планлаштыру проекты (02.11.2022 һәм 16.11.2022 үзгәрешләре белән);

- ТР Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 11.12.2020 №2838 карары белән расланган 16:24:160303:549 кадастр номерлы җир кишәрлеге һәм 16:24:000000:6241 кадастр номерлы кишәрлек өлеше чигендә территорияне планлаштыру проекты;

- Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең Кече Кабан авылында урнашкан, гомуми мәйданы 32 284 кв.м булган 16:24:160201:1218 кадастр номерлы җир кишәрлегендә «Аэро виладж» коттедж поселогы территориясен планлаштыру һәм манлау проекты; 16:24:160202:307 Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең Кече Кабан авылында урнашкан, расланган 16: 24: 160201: 1218 кадастр номерлы җир кишәрлегендә планлаштыру һәм манлау проекты ТР Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 17.10.2018 №3750 карары белән.

Хәзерге вакытта территорияне планлаштыруның барлык расланган проектларын гамәлгә ашыру бара. Планлаштыру проекты чикләрендә үзләштерелгән һәм үзләштерелмәгән җир кишәрлекләре дә бар. Торак билгеләнешендәге объектларның бер өлеше кадастр исәбенә куелган, гамәлдәге торак йортлар сыйфатында.

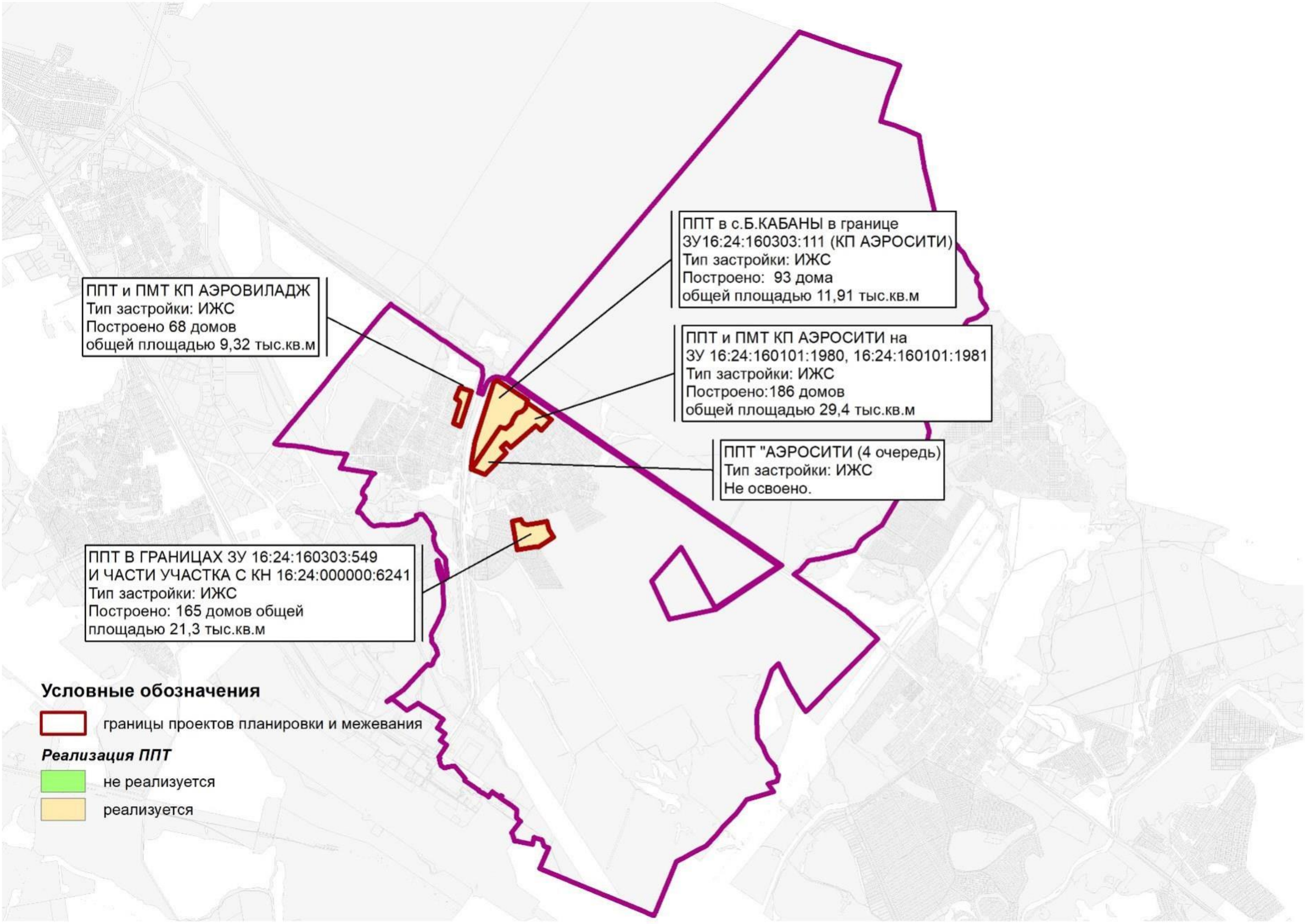

Рисунок 2.3. Утвержденные проекты планировки территорий в границах Большекабанского сельского поселения

Таблица 2.4

Анализ утвержденных проектов планировки территорий Большекабанского сельского поселения

№ п/п	Название проекта	Тип застройки	Площадь, га	Данные по ППТ			Существующий фонд в границах ППТ		Примечание
				Общая площадь жилищного фонда, тыс.кв.м	Количество домов/ участков для ИЖС, ед.	Население, чел.	Общая площадь жилищного фонда, тыс.кв.м	Количество домов, ед.	
1	Проект планировки территории, расположенной в с. Большие Кабаны Большекабанского СП Лаишевского МР РТ в границе земельного участка с кадастровым номером 16:24:160303:111 (коттеджный поселок Аэросити)	Индивиду-альные и блокированные жилые дома	33,57	-	391	1173	11,91	93	реализуется
2	Проект планировки и межевания территории коттеджного поселка «Аэросити» на земельном участке 16:24:160101:1980 общей площадью 148099 кв.м; 16:24:160101:1981 общей площадью 161 650 кв.м, расположенный в Олы Кабан авылы Большекабанского сельского поселения	Индивиду-альные жилые дома	30,97	-	277	-	29,4	186	на часть территории внесены изменения (см.п.3)
3	Проект планировки «Концепция освоения территории в поселке Большие Кабаны Лаишевского района Республики Татарстан «Аэросити 4 очередь»	Индивиду-альные жилые дома	13,6	-	40 (39)	-	-	-	внесение изменений в утвержденный ППТ
4	Проект планировки территории в границе земельного участка с кадастровым номером 16:24:160303:549 и части участка с кадастровым номером 16:24:000000:6241, Большекабанское сельское поселенпе, с. Большие Кабаны	Индивиду-альные жилые дома	15,35	29,4	196	627	21,3	165	реализуется

№ п/п	Название проекта	Тип застройки	Площадь, га	Данные по ППТ			Существующий фонд в границах ППТ		Примечание
				Общая площадь жилищного фонда, тыс.кв.м	Количество домов/ участков для ИЖС, ед.	Население, чел.	Общая площадь жилищного фонда, тыс.кв.м	Количество домов, ед.	
5	Проект планировки и межевания территории коттеджного поселка «Аэро виладж» на земельном участке с кадастровыми номерами 16:24:160201:1218 общей площадью 32 284 кв.м; 16:24:160202:307 общей площадью 59 112 кв.м, утвержденный постановлением Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района РТ от 17.10.2018 №3750 Кече Кабан ав.	Индивидуальные и блокированные жилые дома	5,91 (проект)	-	47	823	9,23	86	реализуется, межевание произведено без учета проекта

Примечание: по п.3 имеются разночтения в текстовых и графических материалах проекта планировки.

2.6. Торак инфраструктурасын үстерү проблемалары һәм алшартлары

Олы Кабан авыл җирлегендә торак төзелешен үстерүнең төп алшартлары булып:

- Казан агломерациясенең үзәгенә-Казан шәһәренә якын булуы, бу исә әлеге юнәлешнең халык өчен популяр булуына китерә. ;
- территорияне транспорт белән яхшы тәэмин итү (гомуми файдаланудагы федераль автомобиль юлларына якын булу);
- дәүләт тарафыннан кертелә торган кызыксындыру механизмнарын, шул исәптән ипотека кредитлау өлешендә дә, исәпкә алганда, торак төзелеше өчен территорияләрнең җәлеп итүчәнлеге арту.

Җирлектә торак төзелешен үстерүнең төп проблемалары булып:

- төзелешнең территорияне планлаштыру һәм манлауның расланган проектларына туры килмәве;
- социаль һәм транспорт инфраструктураларының торак йортларны файдалануга тапшыру темпларыннан артта калуы, шуңа бәйле рәвештә объектлар белән тәэмин итүдә дисбаланс барлыкка килә;
- торак пунктлар эчендәге аерым торак берәмлекләр арасында бәйләнеш булмау.

2.7. Торак фондын үстерү буенча тәкъдимнәр

Генераль план буенча Олы Кабан авыл җирлегендә торак зоналарны үстерү тәкъдим ителә. Генераль планда Кече Кабан һәм Олы Кабан авылларында индивидуаль торак төзелеше өчен мәйданчыклар урнаштыру тәкъдим ителә. Генераль планда территорияне өлешчә планлаштыру проектларында каралган торак төзелеше күләмнәре исәпкә алынды

гамәлгә ашыру.

Расланган планлаштыру проектлары булмаган, индивидуаль торак фондын урнаштыру өчен тәкъдим ителә торган торак территорияләренең сыйдырышлылыгын исәпләп чыгару өчен түбәндәге күрсәткечләр кабул ителде:

- җир кишәрлегенең минималь күләме - 10 сотка (0,01 га);

- хезмәт күрсәтү объектларын, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасын исәпкә алып, брутто тыгызлыгы-6 участок/га;

- торак йортның уртача зурлыгы - 120 кв. м.

Торак төзелешен планлаштырыла торган зоналар чикләрендә дә, гамәлдәге торак зоналар чикләрендә дә урнаштыру күздә тотыла, чөнки аларда индивидуаль торак йортлар урнаштыру өчен төзелеш өчен буш җир кишәрлекләре бар

.

Торак төзелеше буенча барлык ниятләр тормышка ашырылган очракта торак фондының якынча гомуми мәйданы 647,99 мең кв. м тәшкил итәчәк. яңа торак төзелеше күләме 260,28 мең кв. м тәшкил итәчәк, шул исәптән:

Кече Кабан авылында-139,92 мең кв. м.;

- Зур Кабан авылында 120,36 мең кв.м.

Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планында территорияләрне үзләштерү чираты билгеләнми.

Функциональ зоналар киселешендә торак төзелешенең планлаштырыла торган күләмнәре турында белешмәләр 2.5 нче таблицада бирелгән.

Таблица 2.5

Развитие жилищного фонда на территории Большекабанского сельского поселения

№ п/п	№ ФЗ*	Наименование функциональной зоны	Площадь функциональ-ной зоны, га	Статус функциональной зоны	Расчетная численность населения, чел.	Общая площадь жилищного фонда (на 2024 г.), тыс.кв.м	Объем нового жилищного строительства (2024-2050 гг.), тыс.кв.м	Общая площадь жилищного фонда (на 2050 г.), тыс.кв.м	Максимальное количество земельных участков под ИЖС (на 2050 г.), ед.
в планируемых границах Кече Кабан ав.									
1	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	69,6	существующая	1760	70,51	10,44	80,95	677
2	101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	94,9	существующая	1888	77,85	14,88	92,73	726
3	101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1,8	существующая	3	0,46	0	0,46	1
4	101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	34,1	планируемая	530	0	24,48	24,48	204
5	101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	125,2	планируемая	1953	0	90,12	90,12	751
		Итого	**325,6**		**6134**	**148,82**	**139,92**	**288,74**	**2359**
в планируемых границах Олы Кабан авылы									
1	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	43,6	существующая	972	49,73	3,72	53,45	374
2	101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	49,9	существующая	884	38,11	5,88	43,99	340
3	101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	101,8	существующая	2769	113,36	21,12	134,48	1065
4	101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	50,6	планируемая	1417	12,53	44,16	56,69	465
5	101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	46,4	планируемая	809	25,16	18,72	43,88	311

№ п/п	№ ФЗ*	Наименование функциональной зоны	Площадь функциональ-ной зоны, га	Статус функциональной зоны	Расчетная численность населения, чел.	Общая площадь жилищного фонда (на 2024 г.), тыс.кв.м	Объем нового жилищного строительства (2024-2050 гг.), тыс.кв.м	Общая площадь жилищного фонда (на 2050 г.), тыс.кв.м	Максимальное количество земельных участков под ИЖС (на 2050 г.), ед.
6	101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	32,0	планируемая	580	0	26,76	26,76	223
		Итого	**324,3**		**7431**	**238,88**	**120,36**	**359,25**	**2778**
		Итого по сельскому поселению	**649,9**		**13565**	**387,71**	**260,28**	**647,99**	**5137**

Примечание: *ФЗ – функциональная зона.

3. Җитештерү территорияләре

Олы Кабан авыл җирлегендә җитештерү территорияләре составына коммуналь-склад, авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге территорияләр керә.

3.1. Сәнәгать һәм коммуналь-склад объектлары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә түбәндәге коммуналь-склад объектлары урнашкан::

- Кече Кабан авылы янындагы «ДАРКАТ «компаниясе " ҖЧҖнең коммуналь-склад объектлары (функциональ зона-402/1);

- җитештерү базасы (склад) (функциональ зона - 402/2), территориясенең төп өлеше Столбище авыл җирлегендә урнашкан.

3.2. Авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә түбәндәге агросәнәгать объектлары урнашкан::

- «Татарстан авыл хуҗалыгы фәнни-тикшеренү институты» ТДНУ, аның территориясендә МТП, ягулык – майлау материаллары склады, матди склад, Зур Кабан авылы янында ашлык саклау һәм эшкәртү склады (функциональ зона-503/1) урнашкан;

- эре мөгезле терлек фермалары (2 территория гамәлдә түгел, функциональ зона – 503/2, 503/3).

3.3. Җитештерү территорияләрен үстерү буенча тәкъдим

3.3.1. Җитештерү объектлары

Проектта җитештерү объектларын «Казан-Экспо» МВЦ территориясенә терәлеп торган 401/1 функциональ зонасында аэропорт янында урнаштыру тәкъдим ителә.

Таблица 2.6

Планируемые производственные зоны в Большекабанском сельском поселении

№ п/п	Наименование функциональной зоны	Статус функциональ ной зоны	Номер функцио нальной зоны	Площадь зоны, га	Расчетная площадь зданий и сооружений, всего, тыс .кв. метров
1	Производственная зона	Планируемый	401/1	654,99	1572

Примечание: расчетная площадь зданий и сооружений подлежит уточнению на последующих стадиях проектирования.

3.3.2. Авыл хуҗалыгы җитештерүе объектлары

Проектта Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә авыл хуҗалыгы җитештерүенең яңа объектларын урнаштыру тәкъдим ителми.

4. Мәдәни мирас объектлары

Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектларын (тарихи һәм мәдәни ядкарьләрен) саклау, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм дәүләт саклавы өлкәсендәге мөнәсәбәтләрне «Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни ядкарьләре) турында»25.06.2002 №73 – ФЗ Федераль закон җайга сала.

73-ФЗ номерлы законның 20 статьясындагы 10 өлеше нигезендә, Россия Федерациясе Мәдәният министрлыгының 01.09.2015 ел, №2328 «бастырып чыгарылырга тиеш булмаган археологик мирас объектларының аерым кертемнәрен раслау турында» боерыгы нигезендә археологик мирас объектларының урнашу урыны турындагы белешмәләр файдалануда чикләнгән һәм бастырып чыгарылырга тиеш түгел.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлеге территориясендәге тәрәзәләр Исемлеге 2.7 нче таблицада бирелгән.

Таблица 2.7

Перечень ОКН на территории Большекабанского сельского поселения

Наименование ОКН	**Наличие категории ОКН**	**Вид ОКН**	**Адрес**	**Документ о постановке на государственную охрану/о включении в перечень выявленных ОКН**	**Наличие территории ОКН**
Церковь преображенская, 1-я пол.18в.	Выявленный	-	Лаишевский район	-	-

5. Территориянең функциональ-планлаштыру оешмасы

Төзелгән һәм төзелмәгән территорияләр чагыштырмасына, төзелешнең гомуми фондының тыгызлыгына, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы, социаль хезмәт күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешенә үткәрелгән анализга нигезләнеп, авыл җирлеге территориясен үстерүнең төп проблемалары ачыкланды:

- авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләрне торак пунктлар чикләренә күпләп төзү өчен кертү;

- социаль инфраструктура, сәламәтлек саклау, хезмәт күрсәтү объектлары белән тәэмин ителешнең түбән булуы һ. б.;

- транспорт челтәренең йөкләнеше;

- инженерлык инфраструктурасы белән тәэмин итүнең җитәрлек булмавы һ. б. авыл җирлекләре территорияләрен үстерү буенча төп карарлар

барыннан да элек табигатьтән рациональ файдалану, рекреацион территорияләрне үстерү, саклап калу һәм алардан рациональ файдалану өчен шартлар тудыру зарурлыгына:

- урман ресурслары, су һәм башка ресурслар,

- танып белү туризмын үстерү максатларында мәдәни мирас объектлары; - авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр, шул исәптән кирәклек

мелиорация эшләре уздыру, булган авыл хуҗалыгы җирләреннән нәтиҗәле файдалану, бакчачылык һәм яшелчәчелек өчен территорияләр бүлеп бирү һ. б.

- эшкәртү производстволарын булдыруның нәтиҗәлелеген бәяләү нигезендә авыл хуҗалыгы җитештерүе продуктларын саклап калу өчен шартлар тудыру.

Территориянең функциональ-планлаштыру структурасын формалаштыруның һәм үстерүнең нигезе булып барлыкка килгән табигый-экологик, транспорт һәм инженерлык каркаслары, гамәлдәге планлаштыру чикләүләре тора.

Территорияне функциональ зоналаштыру

Функциональ зоналарга бүлү һәр функциональ зона өчен билгеләнгән параметрлар исемлеге белән характерлана торган территориянең билгеләнешен, функциональ зоналар составын, аларның чикләрен, файдалану режимнарын билгели.

Функциональ зоналаштыруның максатлары булып:

- Шәһәр төзелеше инструментлары белән халык өчен уңайлы шартлар тәэмин итү;

- Барлыкка килгән структурада төзелешне рациональ бүлү һәм Саклап калу;

– Транспорт хезмәте күрсәтүне оештыру таләпләренә җавап бирә торган транспорт элемтәләрен булдыру;

- Территорияне планлаштыруның элек эшләнгән һәм билгеләнгән тәртиптә расланган проектларын исәпкә алу;

- Яңа рекреацион зоналар булдыру;

- Җитештерү комплексын саклап калуның һәм үстерүнең актуальлеге һәм хезмәтне куллануда яңа урыннар булдыруның актуальлеге;

-Производство-коммуналь билгеләнештәге гамәлдә булмаган объектлар урынында яңа иҗтимагый-җитештерү зоналары булдыру;

- Предприятиеләрнең хәзерге һәм киләчәк буын өчен зарарлы йогынтысын чикләү.

Генераль планда функциональ зоналаштыру планлаштыру структурасының эреләштерелгән элементлары өчен җир кишәрлекләренә кадәр детальләштерелмичә генә башкарылды, бу функциональ зона чикләрендә билгеләнгән төп функциягә каршы килми торган территорияне үстерү шартларын тудыра торган өстәмә функцияле объектларны функциональ төрлелек белән тәэмин итү исәбенә башкарылды. Һәр функциональ зона территориядән файдалануның өстенлекле төре белән характерлана һәм файдалану характеры буенча бертөрле булмый. Төзелгән территорияләрдәге функциональ зоналарда зоналарның функциональ билгеләнешенә туры килми торган гамәлдәге капиталь төзелеш объектлары булырга мөмкин, алар үзләренең факттагы билгеләнеше буенча файдаланылырга мөмкин (шул исәптән капиталь ремонт үткәрергә мөмкин).

Территорияне функциональ зоналарга бүлүне, һәр зона чикләрендә аннан файдалануның тәкъдим ителә торган режимнарын тасвирлауны да кертеп, территориаль планлаштыруның хуҗалык эшчәнлегенең төрле төрләрен перспектив пространстволы оештыруның гомуми принципларын билгели торган һәм алга таба барлык проект-планлаштыру эшләнмәләрен тиешенчә ориентлаштыра торган мөһим бүлекләренең берсе буларак карарга кирәк.

Торак төзелешенә юл куя торган функциональ зоналар өчен шәһәр төзелешен проектлауның Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 №1073 карары белән расланган Республика нормативлары нигезендә социаль инфраструктура объектларына гомуми ихтыяҗ исәпләнде, социаль объектларның гамәлдәге күләме һәм социаль инфраструктура объектларындагы кытлык күрсәтелде. Шул ук вакытта планлаштыру структурасы үзгәргән очракта территория тулы социаль, транспорт һәм инженерлык инфраструктуралары белән тәэмин ителергә, шулай ук шартлар үтәлергә тиеш

шәһәр төзелеше һәм техник регламентларын, шәһәр төзелешен проектлауның гамәлдәге нормативларын, санитария нормаларын һәм норматив хокукый актларда билгеләнгән башка таләпләрне үтәү.

Торак булмаган фондның максималь күләме, аның типологиясе функциональ зоналар чикләрендә проектлауның алдагы стадияләрендә (территорияне планлаштыру проектларында, эскиз тәкъдимнәрендә һәм проект документациясендә), ТР РНГП таләпләреннән һәм шәһәр төзелеше өлкәсендәге башка норматив хокукый актлардан, шулай ук территориядән файдалануның махсус шартлары булган (алга таба – ЗОУИТ) билгеләнгән зоналарның гамәлдәге законнар белән.

Функциональ зоналар исемлеге төрле типология объектларының үзара балансլы урнашуы исәбенә җирлек территориясеннән максималь нәтиҗәле файдалануны тәэмин итү максатларында билгеләнгән.

Генераль планда түбәндәге функциональ зоналар билгеләнгән: - индивидуаль торак йортлар төзү зонасы;

- иҗтимагый-эшлекле зона; - җитештерү зонасы;

- коммуналь-склад зонасы;

- инженерлык инфраструктурасы зонасы; - транспорт инфраструктурасы зонасы;

- авыл хуҗалыгында файдалану зоналары;

- авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы; - рекреацион билгеләнештәге зоналар;

- урман зонасы;

- зиратлар зонасы;

- режимлы территорияләр зонасы; - акваторияләр зонасы;

- башка зоналар.

Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы

Индивидуаль торак төзелеше зонасына төзелешнең гомуми структурасында индивидуаль һәм блокланган торак фонды өстенлек иткән территорияләр керә. Бу зоналар чикләрендә, кагыйдә буларак, эре иҗтимагый-эшлекле объектлар булмый. Зона территориясендә, санитария-эпидемиология законнары таләпләрен үтәп, яшәүче халыкка хезмәт күрсәтү объектлары: мәгариф, мәдәният, сәламәтлек саклау, спорт, сәүдә, сервис объектлары, гомуми һәм чикләнгән файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр, гаражлар, эш урыннарын тәэмин итүче объектлар урнаштырылырга мөмкин. Җитештерү территорияләрен урнаштыру гамәлдәгеләрен саклап калганда гына мөмкин.

Иҗтимагый-эшлекле зона

Иҗтимагый-эшлекле зоналардан файдалануның өстенлекле төре-хезмәт күрсәтүләр өлкәсендә эш урыннары булдыручы социаль объектларны, эшкуарлык эшчәнлеге объектларын, шул исәптән сәүдә-күңел ачу үзәкләрен, спорт комплексларын, сәламәтлек саклау, мәдәният һәм сәнгать объектларын, территориядә коммуналь хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру. Иҗтимагый-эшлекле зона төзелешсез яисә өлешчә төзелгән территорияләргә билгеләнә, аларның чикләрендә торак булмаган, күбесенчә җәмәгать билгеләнешендәге объектлар урнаштыру планлаштырыла, җитештерү территорияләрен өлешчә трансформацияләү зоналарында яңа торак төзелеше урнаштыру мөмкинлегеннән башка.

Җитештерү зонасы

Җитештерү эшчәнлеге-җитештерү зоналарыннан файдалануның өстенлекле төре. Әлеге зона сәнәгать объектларын урнаштыру өчен каралган. Зоналар территориясендә аерым хезмәт күрсәтү һәм рекреация объектлары, коммуналь объектлар, сәүдә объектлары, фәнни һәм эшкуарлык эшчәнлеге объектлары урнашырга мөмкин. Объектларны урнаштыру санитария-эпидемиология законнары таләпләрен үтәгән килеш башкарылырга тиеш.

Җитештерү зоналары составына комплекслы үзгәртеп кору һәм функциональ билгеләнешен үзгәртү потенциалы түбән булган гамәлдәге җитештерү объектлары территорияләре, шулай ук чикләрендә күбесенчә торак булмаган җитештерү һәм коммуналь-склад билгеләнешендәге объектлар урнаштыру күздә тотыла торган төзелешләрдән Азат яисә өлешчә төзелгән территорияләр (шул исәптән технопарклар, индустриаль парклар, фәнни-җитештерү кластерлары) кертелергә мөмкин.

Җитештерү зоналары торак пунктлар чикләрендә дә,аларның чикләрендә дә-җир сәнәгатендә дә урнашырга мөмкин. Торак пунктлар чикләреннән тыш җитештерү зоналары файдалы казылмалар чыгаруның лицензияле кишәрлекләрендә билгеләнергә мөмкин.

Инженерлык инфраструктурасы зонасы

Инженерлык инфраструктурасы зонасы тиешле объектларны, шул исәптән линия объектларын урнаштыру өчен билгеләнә. Инженерлык инфраструктурасы зоналары чикләрендә эре инженерлык инфраструктурасы объектлары (шул исәптән җылылык электр станцияләре, су җыю урыннары, чистарту корылмалары) урнаша.

Транспорт инфраструктурасы зонасы

Транспорт зонасы тиешле, шул исәптән линия, федераль, региональ һәм җирле әһәмияттәге объектларны урнаштыру өчен билгеләнә. Транспорт инфраструктурасы зоналарына шулай ук тимер юлның бүленгән полосасы, автомобиль транспорты объектлары территорияләре,

торак пунктлар-федераль һәм региональ әһәмияттәге автомобиль транспорты объектлары. Зоналар чикләрендә юл сервисы, сәүдә, инженерлык инфраструктурасы объектлары урнашырга мөмкин.

Авыл хуҗалыгында файдалану зоналары

Капиталь төзелеш объектларын урнаштырмыйча гына авыл хуҗалыгы файдалануы өчен каралган төзелештән азат территорияләр.

Авыл хуҗалыгы җирләре зонасы

Капиталь төзелеш объектларын урнаштырмыйча гына авыл хуҗалыгы файдалануы өчен билгеләнгән территорияләр (сөрүлекләр, печәнлекләр, көтүлекләр, ятмалар, күпьеллык утыртмалар (бакчалар, йөзем бакчалары һәм башкалар) - авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр составындагы җирләр файдалануда өстенлеккә ия һәм махсус сакланырга тиеш.

Авыл хуҗалыгы предприятиеләренең җитештерү зонасы

Зона авыл хуҗалыгы предприятиеләре объектларын һәм авыл хуҗалыгы эшчәнлегенең янәшәдәге объектларын (шул исәптән крестьян-фермер хуҗалыкларын (КФХ) урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Ял итү зонасы

Рекреацион зоналар составына күбесенчә төзелеп бетмәгән, табигый ландшафтлары өстенлек иткән, рекреацион файдалану потенциалы югары булган, скверлар, парклар, шәһәр парклары, буалар, күлләр, пляжлар биләгән территорияләр керә.

Режим парклар, скверлар, бульварлар урнаштыруны, рекреацион билгеләнештәге объектларны урнаштыруны, территориянең гамәлдәге функциональ билгеләнешен саклап калуны, гамәлдәге объектларны модернизацияләүне, реконструкцияләүне күздә тота.

Территориядән шәһәр төзелеше регламентлары, территориядән файдалануның махсус шартлары булган зоналарны чикләүләр, техник регламентлар, санитария нормалары һәм кагыйдәләре, әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә гамәлдәге башка норматив актлар нигезендә файдалану.

Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр шулай ук башка типтагы башка функциональ зоналар чикләренә кертелергә мөмкин.

Урман зонасы

Урман зонасында урман фонды җирләре категорияләренә караган урман массивлары бүленгән. Территориядән урман хуҗалыгы регламентлары таләпләре нигезендә файдалану.

Зиратлар зонасы

Зона зиратлар, крематорийлар, мемориаль парклар, территорияләрне эксплуатацияләү һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен генә кирәк булган иҗтимагый һәм җитештерү объектларын урнаштыру өчен бүлеп бирелгән.

Режимлы территорияләр зонасы

Режимлы территорияләр зоналарына керү мөмкинлеге чикләнгән объектларны урнаштыру өчен билгеләнгән территория участоклары керә (Россия

Федерациясе Оборона министрлыгы объектлары Җәзаларны үтәү Федераль хезмәте). Территориядән файдалану-ведомство норматив актлары нигезендә.

Акваторияләр зонасы

Акваторияләр зонасы табигать яисә ясалма сулыкларны, су агымнарын йә суларының даими яисә вакытлыча тупланувы характерлы формалары һәм су режимы билгеләре булган башка объектларны урнаштыру өчен каралган.

Башка зоналар

Зона табигый ландшафтларның төзекләнмәгән территорияләрен, күбесенчә агач-куак үсемлекләреннән башка, үз эченә ала. Запас, рекреацион һәм авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге территорияләр сыйфатында файдалану.

Территорияне планлаштыру документларын эшләгәндә аларга якын территорияләрдә чиктәш урнашкан башка типтагы зоналардан функциональ билгеләнеш нигезендә өлешчә файдалану рөхсәт ителә.

Уңайлы торак мохите тудырганда комплекслы якын килү шәһәр төзелешен проектлауның күп кенә принципларын гамәлгә ашыру зарурлыгын күздә тота, әмма аларның бер өлеше генә генераль план дәрәҗәсендә тәэмин ителергә мөмкин.

Җирле әһәмияттәге объектларны функциональ зоналаштыру һәм урнаштыру буенча әлеге Генераль планда тәкъдим ителгән карарлар шәһәр төзелешен проектлауның әлеге принципларын алга таба шәһәр төзелешен проектлауда гамәлгә ашыруга ярдәм итә,бу авыл җирлеге торак территорияләренең сыйфатын һәм уңайлылыгын арттырырга мөмкинлек бирәчәк..

3 өлеш. СОЦИАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРА ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУНЫ НИГЕЗЛӘҮ

1. Социаль инфраструктура өлкәсендә урнашкан системаны анализлау

1.1. Гамәлдәге социаль инфраструктура объектлары

1.1.1. Мәгариф объектларыя

Хәзерге вакытта Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә Олы Кабан авылында проект сыйдырышлылыгы 140 урынлы балалар бакчасы, Кече Кабан авылында 260 урынлы балалар бакчасы бар. Тәрбияләнүчеләрнең саны 181 кеше һәм 260 кеше. Димәк, Олы Кабан авылында балалар бакчасы проект сыйдырышлылыгыннан 129,3% ка, Кече Кабан авылында 100% ка тулган. Моннан тыш, Олы Кабан авылында Овражная ур., 15 йортта эшләми торган балалар бакчасы бар.

Олы Кабан авылында 298 укучы сыйдырышлы урта гомуми белем бирү мәктәбе эшли. Мәктәптә укучылар саны 537 кеше тәшкил итә, бу гомуми белем бирү оешмасының артык күп эшләвен күрсәтә (проект сыйдырышлылыгының 180,2% ы).

Бүгенге көндә Олы Кабан авылында урта гомуми белем бирү мәктәбе каршында балалар иҗаты түгәрәкләре эшли. Шөгыльләнүчеләр саны турында белешмәләр бирелмәгән. Җирлектә балаларга өстәмә белем бирүнең махсуслаштырылган оешмалары юк.

Таблица 3.1

Характеристика существующих объектов образования

№ п/п	Наименование организации	Местоположение	Численность воспитанников/ учащихся, человек	Вмести-мость, мест	Фактическая загружен-ность, %
1	МБДОУ Большекабанский детский сад «Ладушки»	Олы Кабан авылы, ул.Молодежная, д.57	181	140	129,3
2	МБДОУ «Малокабанский детский сад «Самолетик»	Кече Кабан ав., ул. Нестерова, д 8	260	260	100
3	МБОУ «Большекабанская СОШ им.академика В.И.Андреева»	Олы Кабан авылы, ул.Побелы, д.6	537	298	180,2

Примечание: Малокабанский детский сад введен в эксплуатацию в 2024 г.

1.1.2. Сәламәтлек саклау объектлары

Лаеш муниципаль районы халкына медицина хезмәте күрсәтүне түбәндәге медицина оешмалары башкара:

- Лаеш шәһәрендә урнашкан үзәк район хастаханәсе;

– Габишево, Комлы Кавал, Дятлово, Столбище, Усад авылларында урнашкан табиб амбулаторияләре.

- Лаеш шәһәренең үзәк район хастаханәсе каршындагы ашыгыч медицина ярдәме станциясе һәм Столбище табиблык амбулаториясендә урнашкан Ашыгыч медицина ярдәме подстанциясе;

- фельдшер-акушерлык пунктлары челтәре.

Олы Кабан авыл җирлеге халкына беренчел медик-санитар ярдәмне Олы Кабан һәм Кече Кабан авылларында урнашкан фельдшер-акушерлык пунктлары (алга таба – ФАП) башкара. ФАПларның проект куәте сменасына 25 кеше (суммар куәте – сменасына 50 кеше). Амбулатория-поликлиника оешмаларына норматив ихтыяҗ сменага 89 кешегә туры килә, тәэмин ителеш – норматив ихтыяҗның 55,9% составляет тәшкил итә.

Таблица 3.2

Характеристика существующих объектов здравоохранения

№ п/п	Наименование Өстәмә белем	Местоположение	Мощность, посещений в смену
бирү	оешмалары		
1	Большекабанский ФАП	Олы Кабан авылы, ул.Советская, д.4А	25
2	Малокабанский ФАП	Кече Кабан ав., ул.Южная, д.1А	25

1.1.3. Халыкка социаль хезмәт күрсәтү объектлары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә социаль хезмәт күрсәтү объектлары юк.

1.1.4. **Мәдәният һәм сәнгать объектлары**

Олы Кабан авыл җирлегендә мәдәният оешмаларыннан 300 урынлы авыл мәдәният йорты эшли. Әлеге объектлар белән тәэмин ителеш норматив дәрәҗәдән 94,4% тәшкил итә. Олы Кабан авылындагы мәдәният йорты бинасы яхшы хәлдә.

Бүгенге көндә җирлектә Олы Кабан авылында урнашкан, китап фонды куәте 12,264 мең данә булган Олы Кабан авыл китапханәсе эшли. Халыкның китапханәләр белән тәэмин ителеше норматив ихтыяҗның 38,6% составляет тәшкил итә.

Зур Кабан авылында (аэропорт районы) «Казан Экспо» Халыкара күргәзмә үзәге бинасында И.И. Шакиров

3000 урынлы. Әлеге объект региональ әһәмияттәге объект булып тора һәм тәэмин ителеш хисабында исәпкә алынмый.

Таблица 3.3

	№ п/п организации		

1	*Характеристика существующих объектов культуры и искусства*		
2	**На менован е и и**	**Местоположение**	**Мощность**
3	Большекабанский СДК-филиал №24	с. Большие Кабаны, ул. Победы, д.5	300 мест
	Большекабанская сельская библиотека-филиал №28	с. Большие Кабаны, ул. Победы, д.5	12264 экземпляров
	Концертный зал им.И.Шакирова	с. Большие Кабаны, ул. Выставочная, здание 1, корпус 1	3000 мест

Примечание: в здании СДК расположено также почтовое отделение связи.

1.1.5. Физик культура һәм спорт объектлары

Хәзерге вакытта Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә физик культура һәм спорт объектлары Олы Кабан авылындагы гомуми белем бирү мәктәбе каршында урнашкан.

Таблица 3.4

Характеристика существующих объектов физической культуры и спорта

№ п/п	Наименование Өстәмә белем бирү	Местоположение	Мощность
1	**оешмалары** Спортивный зал при	Олы Кабан авылы, ул.Победы, д.6	306 кв. метров площади пола
2	общеобразовательной школе Футбольная площадка при	Олы Кабан авылы, ул.Победы, д.6	965 кв. метров
3	общеобразовательной школе Хоккейная коробка при	Олы Кабан авылы, ул.Победы, д.6	996 кв. метров

общеобразовательной школе

Авыл җирлеге халкының гомуми файдаланудагы спорт залларына норматив ихтыяҗы 999 кв. метр идән мәйданын тәшкил итә, спорт заллары белән тәэмин ителеш 30,6% тәшкил итә.

Авыл җирлеге халкының яссы спорт корылмаларына норматив ихтыяҗы 0,91 га тәшкил итә, яссы спорт корылмалары белән тәэмин ителеш 21,6% тәшкил итә.

Җирлек территориясендә йөзү бассейннары юк.

1.1.6. Яшьләр сәясәте объектлары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә яшьләр сәясәте объектлары юк.

1.1.7. Җәмәгать тәртибен саклау объектлары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә җәмәгать тәртибен саклау Россия Федерациясе Эчке эшләр министрлыгы органнары эше ярдәмендә гамәлгә ашырыла. Олы Кабан авыл җирлегендә полиция участок пункты юк. Халыкка Столбище авылында урнашкан полиция участок пункты хезмәт күрсәтә.

Таблица 3.5

*Характеристика существующих объектов охраны общественного порядка**

№ п/п	Наименование объекта	Местоположение	Общая площадь здания, комплекса зданий, кв. метров	Количество участковых	Зона обслуживания
1	Участковый пункт полиции	Столбищенское СП, с. Столбище ул. Заозерная, д. 1	11	3	Административные участки №11, 12, 19, Столбищенское СП, с.Столбище, с.Усады. Большекабанское СП, с.Б.Кабаны, с.М.Кабаны.

Примечание: *расположен на территории Столбищенского сельского поселения.

1.1.8. Ритуаль хезмәт күрсәтү объектлары (күмү урыннары))

Олы Кабан авыл җирлегендә 3,34 га мәйданлы ике гамәлдәге зират бар, аларның күмелмәгән мәйданы 1,35 га тәшкил итә.

3.6 нчы

Таблица махсус билгеләнештәге объектларга (зиратларга) Характеристика)

№ п/п	Местоположение	Номер земельного участка	Состояние	Площадь, га	Заполненность, %	Площадь незаполненной территорий, га
1	Южнее Кече Кабан ав.	16:24:160304:139, 16:24:160201:436, 16:24:160304:507	действующее	2,1453	40	1,29
2	Олы Кабан авылы	16:24:160101:3711	действующее	1,1962	95	0,06
	Итого			**3,3415**		**1,35**

1000 кешегә 0,28 га норматив булганда Олы Кабан авыл җирлеге халкының зиратларга булган норматив ихтыяҗы

51

традицион күмү урыннары 1,14 га тәшкил итә.халыкның традицион күмү урыннары белән тәэмин ителеше 118,7% тәшкил итә.

1.1.9. **Башка хезмәт күрсәтү объектлары**

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендәге башка хезмәт күрсәтү объектлары-Олы Кабан авыл җирлеге башкарма комитеты, Сәүдә, җәмәгать туклануы, көнкүреш хезмәт күрсәтү объектлары, дини оешмалар объектлары.

1.2. Социаль инфраструктураны үстерү дәрәҗәсен характерлый торган гамәлдәге объектлар белән тәэмин ителешне исәпләп чыгару

Олы Кабан авыл җирлеге халкының социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешен исәпләү түбәндәге норматив-хокукый базадан файдаланып башкарылды:

- СП кагыйдәләре җыелмасы 42.13330.2016 " шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү». Россия Төзелеш Министрлыгының 30.12.2016 № 1034/пр боерыгы белән расланган СНиП 2.07.01-89* актуальләштерелгән редакциясе (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);

– Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 27.12.2013 ел № 1071 карары белән расланган Татарстан Республикасының шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән) (алга таба текст буенча-Татарстан Республикасы Милли-мәдәни мирас предприятиесе);

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының "2029 елга кадәр иҗтимагый инфраструктура, социаль хезмәтләр белән тәэмин ителешнең социаль гарантияләре дәрәҗәсен билгеләү турында" 26.01.2009 ел, № 42 карары (алга таба текст буенча-Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 26.09.2009 ел, № 42 карары;)

-Россия Федерациясе Мәдәният министрлыгының «Россия Федерациясе субъектлары дәүләт хакимияте органнарына һәм җирле үзидарә органнарына мәдәният оешмаларын оптималь урнаштыру нормативларын һәм нормаларын куллану һәм халыкны мәдәният оешмасы хезмәтләре белән тәэмин итү турында методик тәкъдимнәрне раслау турында» 23.10.2023 ел, № Р – 2879 күрсәтмәсе (алга таба текст буенча-РФ Мәдәният министрлыгының 23.10.2023 ел, № Р-2879 күрсәтмәсе);

– Татарстан Республикасы Мәдәният министрлыгының «муниципаль хезмәтләр сыйфатының модель стандартларын раслау турында» 13.02.2013№ 86 од боерыгы (алга таба текст буенча-ТР Мәдәният министрлыгының 13.02.2013 № 86 ОД боерыгы).

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының һәм Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлегенең шәһәр төзелешен проектлауның җирле нормативлары юк.

Гамәлдәге нормативлар нигезендә социаль инфраструктура объектлары белән тәэмин ителешне исәпләү 3.7 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 3.7

Анализ обеспеченности населения объектами социальной инфраструктуры

Наименование	**Единица измерения**	**Норматив обеспеченности**	**Источник нормирования**	**Всего необходимо по нормам**	**Существующее положение на исходный год**	**Обеспечен-ность, процент**
Дошкольные Гомуми белем бирү оешмалары*	место	45 мест на 100 детей в возрасте 0-7 лет	РНГП РТ	212	400	188,3
Гомуми белем бирү оешмалары*	место	45 мест на 100 детей в возрасте 7-18 лет	РНГП РТ	298	298	100
Өстәмә белем бирү оешмалары дополнительного образования детей*	место	10 мест на 100 детей в возрасте 5-18 лет	РНГП РТ	85	0	0
Өстәмә белем бирү оешмалары дополни-тельного образования детей (включая кружки детского творчества	охват учащихся	120 % от числа школьников	Постановление КМ РТ от 26.09.2009 № 42	763	н.д.	-
общеобразовательных организаций)	больничная койка	7,5 больничных коек на 1000 жителей района	РНГП РТ	34	0	-
Больницы** Амбулаторно-поликлинические Өстәмә	посещение в смену	19,7 посещений в смену на 1000 человек	РНГП РТ	89	50	55,9
белем бирү оешмалары для взрослого и детского населения	бригада (автомобиль)	1 бригада (автомобиль) на 10000 жителей района	РНГП РТ	0,45	0	-
Станция скорой медицинской помощи**	кв. метров площади пола	220 кв. метров площади пола на 1000 человек	РНГП РТ	999	306	31,3

Спортивные залы общего пользования

Наименование	Единица измерения	Норматив обеспеченности	Источник нормирования	Всего необходимо по нормам	Существующее положение на исходный год	Обеспечен-ность, процент
Плоскостные спортивные сооружения	гектар	0,2 гектар на 1000 человек	РНГП РТ	0,9082	0,1961	21,6
Плавательные бассейны**	кв. метров зеркала воды	25 кв. метров зеркала воды на 1000 человек	РНГП РТ	114	0	-
Культурно-досуговые учреждения (помещения для культурно-массовой работы, досуга и любительской деятельности)	место	117 мест на 1000 человек	Распоряжения Министерства культуры РФ от 23.10.2023 № Р-2879	531	300	56,5
Общедоступные библиотеки	экземпляр	7 экземпляров на 1 человек	Приказ Министерства культуры РТ от 13.02.2013 № 86 од	31787	12264	38,6
Участковый пункт полиции***	участковый уполномоченный полиции	1 УПП на каждые 1-4 администра-тивных участка (участковых уполномоченных) из расчета 1 участок на 1-2,8 тыс. человек	РНГП РТ	2	0	-
	объект	1 УПП на каждые 1-4 администра-тивных участка	РНГП РТ	1	1	100,0
Кладбище традиционного захоронения****	гектар	0,28 гектар на 1000 человек	РНГП РТ	1,14	1,35****	118,7

Примечание: *потребность, рассчитанная по нормативу, отличается от фактической загрузки зданий. Ввиду отсутствия сведений о численности населения детского возраста по Большекабанскому сельскому поселения, доля населения детского возраста принята по Лаишевскому муниципальному району;

**больницы, станции скорой медицинской помощи, бассейны имеют районный уровень обслуживания. Обеспеченность данными объектами рассчитывается от численности населения района в целом;

*** участковый пункт полиции расположен в соседнем Столбищенском сельском поселении;

****площадь кладбища, свободная от захоронений.

1.3. Стратегик планлаштыруның расланган документлары, үсешнең башка программалары турында белешмәләр

Олы Кабан авыл җирлегенең социаль инфраструктура өлкәсендәге социаль-икътисадый үсеше түбәндәге стратегик планлаштыру документлары, үсеш программалары белән билгеләнгән:

1) 2015 елның 17 июнендәге 40-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы белән расланган 2030 елга кадәр Татарстан Республикасын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);
2) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының 05.12.2022 ел, № 92-РС карары белән расланган 2022-2024 елларга һәм 2030 елга кадәр план чорына Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районын социаль-икътисадый үстерү стратегиясе (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән);
3) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 17.12.2020 ел, № 2907 карары белән расланган «2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы мәгарифен үстерү» муниципаль программасы;
4) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 18.03.2021 № 676 карары белән расланган «2021-2025 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында мәдәниятне үстерү " муниципаль программасы;
5) Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 07.10.2020 № 2164 карары белән расланган «2020-2024 елларга Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районында физик культураны һәм спортны үстерү» муниципаль программасы.

1.4. Җирлек территориясендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль әһәмияттәге объектларның, региональ әһәмияттәге объектларның, җирле әһәмияттәге объектларның төрләре, билгеләнеше һәм исемнәре турында белешмәләр

1.4.1. Россия Федерациясенең һәм Россия Федерациясе субъектының территориаль планлаштыру документлары белән расланган җирлек территориясендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган федераль һәм региональ әһәмияттәге объектлар турында белешмәләр, шулай ук әлеге объектларны урнаштыруның сайланган вариантын нигезләү

Россия Федерациясен һәм Россия Федерациясе субъектын (ТР СТП) территориаль планлаштыруның расланган документлары кысаларында Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә социаль

федераль әһәмияттәге инфраструктура, региональ әһәмияттәге социаль

инфраструктура объектлары каралмаган.

1.4.2. Муниципаль районның территориаль планлаштыру документлары белән расланган муниципаль районның җирлек территориясендә урнаштыру өчен планлаштырыла торган җирле әһәмияттәге объектлары турында белешмәләр, шулай ук әлеге объектларны урнаштыруның сайланган вариантын нигезләү

Лаеш МР СТП нигезендә Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә түбәндәге җирле әһәмияттәге социаль инфраструктура объектларын урнаштыру планлаштырыла:

– «Ладушки "Олы Кабан балалар бакчасы" МББМУ капиталь ремонт (тузганлыгы сәбәпле ябык);

- Олы Кабан авылында 140 урынлык балалар бакчасы төзү (гамәлгә ашырылды);

- Кече Кабан авылында 33 урынлык балалар бакчасы төзү (гамәлгә ашырылмаган);

- "Олы Кабан УББМ" МБМУ капиталь ремонт (гамәлгә ашырылган);

- Кече Кабан авылында модульле ФАП төзү (гамәлгә ашырылды); - 12712 данәгә исәпләнгән китапханәсе, элемтә бүлеге һәм полиция участок пункты булган иҗтимагый үзәк төзү

Кече Кабан авылы (сатылмаган);

- Зур Кабан авылында 115 кв. м су көзгесе йөзү бассейны, 800 кв. м мәйданлы спорт заллары булган спорт үзәге төзү (гамәлгә ашырылмаган).

Лаеш МР СТП чаралары социаль инфраструктураның яңа объектларын урнаштыру өлешендә Генераль планда исәпкә алынмый, чөнки муниципаль районның җирле әһәмияттәге объектларын урнаштыруга ихтыяҗлары шуның нигезендә билгеләнгән норматив-хокукый база үзгәрә.

1.5. Территорияне планлаштыруның расланган проектлары нигезендә кабул ителгән шәһәр төзелеше карарлары турында белешмәләр

Олы Кабан авыл җирлегендә бүгенге көнгә территорияне планлаштыруның 5 проекты эшләнгән.

Күрсәтелгән проектларның һәрберсен социаль инфраструктура өлешендә гамәлгә ашыруны бәяләү 3.8 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 3.8

Сведения о принятых градостроительных решениях согласно утвержденным проектам планировки территории в части социальной инфраструктуры

№ п/п	**Объектның билгеләнеше, урнашу урыны**	Кабан авылы	**Наименование**	16:24:160101:1980 общей площадью 148099 кв.м; 16:24:160101:1981 общей площадью 161 650 кв.м, расположенный в Олы Кабан авылы	**Функциональ зона номеры**
1	Олы Кабан авылы		Проект планировки территории, расположенной в с. Большие Кабаны Большекабанского СП Лаишевского МР РТ в границе земельного участка с кадастровым номером 16:24:160303:111 (коттеджный поселок Аэросити)	Большекабанского сельского поселения Проект планировки «Концепция освоения территории в поселке Большие Кабаны Лаишевского района Республики Татарстан «Аэросити 4 очередь»	101/9
2	Олы Кабан авылы				101/4, 101/9
3	Олы		Проект планировки и межевания территории коттеджного поселка «Аэросити» на земельном участке		101/9

Объекты	**Предусмотренные проектом**	предприятия общепита 47 мест, предприятия бытового обслуживания 8 рабочих мест	**Примечание**
социальной инфраструктуры, преду	Строительство пристроя на 200 мест к МБОУ «Большекабанская СОШ» (за границей проектирования), детский сад на 260 мест (за границей проектирования), фельдшерско-акушерский пункт на 45 посещений в смену, магазин продовольственных товаров на 117,3 кв. м торговой площади, магазин продовольственных товаров на 241,1 кв. м торговой площади,	В ппт сведения отсутствуют.	не реализовано
		Дошкольные Өстәмә белем бирү оешмалары, объекты дополнительного образования (выделение территорий (земельных участков) без определения проектной мощности объектов)	-
			не реализовано

№ п/п	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Наименование	Функциональ зона номеры	Объекты социальной инфраструктуры, предусмотренные проектом	Примечание
4	Олы Кабан авылы	Проект планировки территории в границе земельного участка с кадастровым номером 16:24:160303:549 и части участка с кадастровым номером 16:24:000000:6241, Большекабанское сельское поселенпе, с. Большие Кабаны	101/6	Комплекс школа-детский сад проектной мощностью 80 учащихся и 50 мест (типовой проект, площадь участка 0,5 га), кружки детского творчества при комплексе школа-детский сад, фельдшерско-акушерский пункт на 11 посещений в смену в составе проектируемого общественного центра, спортивный зал площадью 288 кв.м (типовой проект) при комплексе школа-детский сад, спортивная площадка мощностью 1223 кв.м при комплексе школа-детский сад, предприятия торговли 188 кв.м торговой площади, предприятия бытового обслуживания 4 рабочих места.	не реализовано
5	Кече Кабан ав.	Проект планировки и межевания территории коттеджного поселка «Аэро виладж» на земельном участке с кадастровыми номерами 16:24:160201:1218 общей площадью 32 284 кв.м; 16:24:160202:307 общей площадью 59 112 кв.м, утвержденный постановлением Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района РТ от 17.10.2018 №3750 Кече Кабан ав.	101/2	Не предусмотрено.	-

2. Социаль инфраструктура объектларын урнаштыруның сайланган вариантын нигезләү

2.1. Нормалаштырылырга тиешле социаль инфраструктура объектларына ихтыяҗны исәпләү

Нормалаштырылырга тиешле социаль инфраструктура объектларын тулаем авыл җирлеге өчен яңа төзүгә ихтыяҗ, гамәлдәге нормативлардан файдаланып, территорияне үстерү потенциалын (торак фондын арттыру, җитештерү инфраструктурасын үстерү перспективалары һ. б.) исәпкә алып, халык санының демографик фаразы нигезендә билгеләнгән һәм 3.9 нчы таблицада күрсәтелгән..

Таблица 3.9

Расчет потребности в новом строительстве объектов социальной инфраструктуры до 2050 года

Наименование	**Единица измерения**	**Норматив обеспеченности**	**Источник нормирования**	**Всего необходимо по нормам**	**Существующее положение на исходный год**	**Потребность в новом строительстве**	**Обеспеченность при условии реализации м ропри ий е по ят строительству объектов, процентов**
Дошкольные общеобразовательные Өстәмә белем бирү оешмалары*	место	45 м т а 100 д тей в возрасте 0-7 лет	РНГП РТ	813	400	413	100
Общеобразовательные Өстәмә белем бирү оешмалары*	место	45 мест на 100 детей в возрасте 7-18 лет	РНГП РТ	1038	298	740	100
Организации дополнительного образования детей* Өстәмә белем бирү оешмалары	место	10 м т а 100 д тей в возрасте 5-18 лет	РНГП РТ	271	0	271	100
дополнительного образования детей (включая кружки детского творчества общеобразовательных организаций)	охват учащихся	20 % от числ 1 а школьников	КМ РТ от Постановление 26.09.2009 № 42	1245	Н.д.	1245	100
Больницы**	койка больничная	на 1000 чел 7,5 больничных коек .	РНГП РТ	102	0	102	100
Амбулаторно-поликлинические Өстәмә белем бирү оешмалары для взрослого и детс кого	посещ н е в смену 100 населения	смену на 1000 чел 19,7 посещ н й е и в.	РНГП РТ	267	50	217	
Станция скорой медицинской помощи**	бригада (автомобиль)	1 бригада (автомобиль) на 10000 чел.	РНГП РТ	1	0	1	-

Наименование	**Единица измерения**	**Норматив обеспеченности**	**Источник нормирования**	**Всего необходимо по нормам**	**Существующее положение на исходный год**	**Потребность в новом строительстве**	**Обеспеченность при условии реализации мероприятий по строительству объектов, процентов**
Спортивные залы общего пользования	кв. метров площади пола	220 кв. м площади пола на 1000 чел.	РНГП РТ	2984	312	2672	100
Плоскостные спортивные сооружения	гектар	0,2 га на 1000 чел.	РНГП РТ	2,71	0,2	2,51	100
Плавательные бассейны**	кв. метров зеркала воды	25 кв. м зеркала воды на 1000 чел.	РНГП РТ	339	0	339	100
Объекты культурно-досугового (клубного) типа	место	70 мест на 1000 чел.	Распоряжение Минкульта РФ от 23.10.2023 № Р-2879	950	300	650	100
Общедоступные библиотеки	экземпляр	7 экземпляров на 1 чел.	Приказ Минкультуры РТ от 13.02.2013 № 86 од	94955	12264	82691	100
Участковый пункт полиции	участковый уполномоченный полиции	1 УПП на каждые 1 - 4 административных участка (участковых уполномоченных) из расчета 1 участок на 1 - 2,8 тыс. чел.	РНГП РТ	5	1	4	100
	объект	1 УПП на каждые 1 - 4 административных участка	РНГП РТ	2	0	2	100

Наименование	Единица измерения	Норматив обеспеченности	Источник нормирования	Всего необходимо по нормам	Существующее положение на исходный год	Потребность в новом строительстве	Обеспеченность при условии реализации м ропри ий е по ят строительству объектов, процентов
Кладбище традиционного захоронения	гектар	0,28 га на 1000 чел.	РНГП РТ	3,8	1,34**	2,45	100

Примечание:

* для расчета потребностей доля детей в возрасте 0-7 лет принята 13,3 процентов от расчетной численности населения, в возрасте 5-18 лет - 20,0 процентов, в возрасте 7-18 лет - 17,0 процентов;

**больницы, станции скорой медицинской помощи, бассейны имеют районный уровень обслуживания. Обеспеченность данными объектами рассчитывается от численности населения района в целом;

***площадь кладбища, свободная от захоронений.

2.2. Социаль инфраструктура объектларын урнаштыру һәм территориаль яктан файдалана алу буенча тәкъдимнәр

2.2.1. **Мәгариф объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр**

Генераль планда тәкъдим ителгән җирлек территориясен максималь торак үзләштерү шарты белән халыкны тәэмин итү өчен мәгариф объектларын өстәмә рәвештә урнаштыру зарур.:

– Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының 413 урыны; - гомуми белем бирү оешмаларының 740 урыны;

- Балаларга өстәмә белем бирү оешмаларының 271 урыны.

Генераль планның хисап срогына мәгариф объектларының куәте функциональ зоналар буенча кушып:

– мәктәпкәчә мәгариф оешмаларында-813 урын; - гомуми белем бирү оешмаларында-1038 урын;

- балаларга өстәмә белем бирү оешмалары-271 урын.

Функциональ зоналар киселешендә күрсәтелгән мәгариф объектларына исәпләнгән ихтыяҗ 3.10 нчы таблицада күрсәтелгән.

Таблица 3.10

Предложения по развитию сети объектов образования в период до 2050 года

№	Наименование объекта (назначение)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная характеристика расчетная численность населения детского возраста[1], человек	Объекты: расчетная потребность для функциональной зоны[2]	потребность для группы функциональных зон
1	Дошкольные образовательные Өстәмә белем бирү оешмалары	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	234	105 мест	367 мест
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	251	113 мест	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	-	-	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	70	32 места	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	260	117 мест	
2	Дошкольные образовательные организации	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	129	58 мест	446 мест
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	118	53 места	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	368	166 мест	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	188	85 мест	

№	Объектның исеме)	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Функциональ зона номеры	Функциональ зона исеме	Расчетная численность населения детского возраста[1], человек	Объектка	
						расчетная поихтыяж өчен функциональ зоны[2]	характеристикарасчетная ихтыяж функциональных зон
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	108	49 мест	
			101/11	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	77	35 мест	
3	Гомуми белем бирү оешмалары	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	299	135 мест	469 мест
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	321	144 мест	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1	-	
			101/7	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	90	41 мест	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	332	149 мест	
4	Гомуми белем бирү оешмалары	Олы Кабан авылы	101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	165	74 мест	569 мест
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	150	68 мест	

№	Наименование объекта (назначение объекта)	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Функциональ зона номеры	Функциональ зона исеме	Расчетная численность населения детского возраста[1], человек	Объектка	
						расчетная поихтыяж өчен ихтыяж функциональ	характеристикарасчетная функциональных группы зон
			101/6	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак	471	212 мест	
			101/9	йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	241	108 мест	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак	138	62 мест	
			101/11	йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	99	45 мест	
5	Өстәмә белем бирү оешмалары дополнительного образования	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак	352	35 мест	123 места
			101/2	йортлар төзү зонасы Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	378	38 мест	
			101/3		1	-	
			101/7		106	11 мест	
			101/8		391	39 мест	

№	Наименование объекта (назначение объекта)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная численность населения детского возраста[1], человек	Расчетная характеристика объекта	
						расчетная потребность для функциональной зоны[2]	расчетная потребность для группы функциональных зон
6	Өстәмә белем бирү оешмалары дополнительного образования	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	194	19 мест	148 мест
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	177	18 мест	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	554	55 мест	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	283	28 мест	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	162	16 мест	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	116	12 мест	

Примечание:

[1] Для дошкольных образовательных организаций – в возрасте 0-7 лет, для общеобразовательных организаций - в возрасте 7-18 лет, для организаций дополнительного образования – в возрасте 5-18 лет;

[2] Расчетная потребность включает в себя места в соответствующих существующих объектах местного значения. Характеристика может быть уточнена при разработке документации по планировке территории.

2.2.2. Сәламәтлек саклау объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр

Сәламәтлек саклау объектлары региональ әһәмияттәге объектлар булып тора. Сәламәтлек саклау объектлары челтәрен үстерү чаралары республика дәрәҗәсендәге документларда һәм программаларда (Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы, Татарстан Республикасында сәламәтлек саклауны үстерү дәүләт программалары) карала.

Амбулатория-поликлиника оешмаларына ихтыяҗ 2050 елга җирлек буенча сменасына 267 кешегә туры килгән.

2.2.3. **Мәдәният һәм сәнгать объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр**

Генераль планда тәкъдим ителгән җирлек территориясен максималь торак үзләштерү шарты белән халыкны тәэмин итү өчен мәдәният һәм сәнгать объектларын өстәмә рәвештә урнаштыру зарур.:

- Мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объектларның 650 урыны; - һәркем өчен ачык китапханәләрдә 82,69 мең данә.

Генераль планның хисап срогына мәдәният һәм сәнгать объектларының куәте функциональ зоналар буенча кушып:

- мәдәни-ял итү (клуб) тибындагы объектлар-950 урын; – һәркем файдалана алырлык китапханәләр-94,95 мең данә.

Күрсәтелгән мәдәният һәм сәнгать объектларына функциональ зоналар киселешендә исәп-хисап ихтыяҗы 3.11 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 3.11

Предложения по развитию сети объектов культуры и искусства в период до 2050 года

№	Объектның исеме)	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная численность населения, человек	Объектка расчетная характеристика	
						расчетная потребность для функциональной зоны	потребность для группы функциональной зоны
1	Объекты культурно-досугового (клубного) типа	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1760	123 места	429 мест
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1888	132 мест	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	3	-	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	530	37 мест	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1953	137 мест	
2	Объекты культурно-досугового (клубного) типа	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	972	68 мест	521 место
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	884	62 мест	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	2769	194 мест	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1417	92 мест	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	809	53 мест	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	580	41 место	
3	Объекты культурно-просветительного	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1760	12320 экземпляров	42938 экземпляров
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1888	13216 экземпляров	

№	характеристика объекта (назначение объекта)	Наименование Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная численность населения, человек	Объектка	
						расчетная потребность для функциональной зоны[1]	расчетная потребность для группы функциональной зоны
	назначения (библиотеки)		101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	3	21 экземпляров	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	530	3710 экземпляров	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1953	13671 экземпляров	
4	Объекты культурно-просветительного назначения (библиотеки)	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	972	6804 экземпляров	52017 экземпляров
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	884	6188 экземпляров	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	2769	19383 экземпляров	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1417	9919 экземпляров	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	809	5663 экземпляров	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	580	4060 экземпляров	

Примечание:

[1] Расчетная потребность включает в себя места в соответствующих существующих объектах местного значения. Характеристика может быть уточнена при разработке документации по планировке территории.

2.2.4. Физик культура һәм спорт объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр

Җирлек территориясен торак белән максималь үзләштерү шарты белән халыкны тәэмин итү өчен, Генераль планда тәкъдим ителгән күләмдә физик культура һәм спорт объектларын өстәмә урнаштыру зарур.:

- Гомуми файдаланудагы спорт заллары идәненең мәйданы 2673 кв. метр; - 2,27 га яссы спорт корылмалары;

- Йөзү бассейннарының су көзгесе 339 кв.метр.

Физик культура һәм спорт объектларының куәте генераль планның хисап срогына функциональ зоналар буенча кушып:

- гомуми кулланылыштагы спорт заллары-2984 кв. метр идән; - яссы спорт корылмалары-2,71 га;

- йөзү бассейннары-339 кв. метр су көзгесе.

Күрсәтелгән физик культура һәм спорт объектларына функциональ зоналар буенча исәп-хисап ихтыяҗы 3.12 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 3.12

Предложения по развитию сети объектов физической культуры и спорта в период до 2050 года

№	характеристикаНаименование объекта (назначение объекта)	Наименование Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная численность населения, человек	Объектка	
						расчетная потребность для функциональной зоны[1]	**расчетная потребность для группы функциональных зон**
1	Спортивные залы общего пользования	с.Малые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1760	387 кв.метров площади пола	1350 кв.метров площади пола
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1888	415 кв.метров площади пола	
			101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	3	1 кв.метр площади пола	
			101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	530	117 кв.метров площади пола	
			101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1953	430 кв.метров площади пола	
2	Спортивные залы общего пользования	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	972	214 кв.метров площади пола	1634 кв.метров площади пола
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	884	194 кв.метров площади пола	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	2769	609 кв.метров площади пола	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1417	311 кв.метров площади пола	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	809	178 кв.метров площади пола	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	580	128 кв.метров площади пола	
3	с Пло костные спортивные сооружения	с.метровалые Кабаны	101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1760	0,35 гектара	1,23 гектара
			101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1888	0,38 гектара	

№	Объектның исеме)	Объектның билгеләнеше, урнашу урыны	Функциональ зона номеры	Функциональ зона исеме	Расчетная численность населения, человек	Объектка: расчетная поихтыяҗ өчен функциональ	характеристикарасчетная ихтыяҗ функциональных зон
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	3	-	
			101/7	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	530	0,11 гектара	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1953	0,39 гектара	
4	Плоскостные спортивные сооружения	Олы Кабан авылы	101/4	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	972	0,19 гектара	1,48 гектара
			101/5	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	884	0,18 гектара	
			101/6	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	2769	0,55 гектара	
			101/9	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1417	0,28 гектара	
			101/10	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	809	0,16 гектара	
			101/11	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	580	0,12 гектара	
5	Плавательные бассейны	Кече Кабан ав.	101/1	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1760	44 кв.метров зеркала воды	153 кв.метров зеркала воды
			101/2	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1888	47 кв.метров зеркала воды	
			101/3	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	3	-	
			101/7	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	530	13 кв.метров зеркала воды	
			101/8	Индивидуаль торак йортлар төзү зонасы	1953	49 кв.метров зеркала воды	

№	характеристика объекта (назначение объекта)	Наименование Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Расчетная численность населения, человек	Объектка	
						расчетная потребность для функциональной зоны[1]	расчетная потребность для группы функциональных зон
6	Плавательные бассейны	с.Большие Кабаны	101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	972	24 кв.метров зеркала воды	186 кв.метров зеркала воды
			101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	884	22 кв.метров зеркала воды	
			101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	2769	69 кв.метров зеркала воды	
			101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1417	36 кв.метров зеркала воды	
			101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	809	20 кв.метров зеркала воды	
			101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	580	15 кв.метров зеркала воды	

Примечание:
[1] Расчетная потребность включает в себя места в соответствующих существующих объектах местного значения. Характеристика может быть уточнена при разработке документации по планировке территории.

2.2.5. Яшьләр сәясәте объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр

Яшьләр сәясәте объектлары челтәрен үстерү буенча әлеге Генераль планда каралмаган.

2.2.6. **Җәмәгать тәртибен саклау объектлары челтәрен үстерү буенча тәкъдимнәр**

Бүгенге көндә Олы Кабан авыл җирлегендә аерым торучы полиция участок пункты юк.

Җәмәгать тәртибен саклау объектларына исәп-хисап ихтыяҗы 2050 елга тулаем җирлек буенча ике участок полиция пунктын (5 участок полиция хезмәткәре) тәшкил иткән. Генераль планда полициянең участок пунктларын 101/8 һәм 101/5 индивидуаль торак төзелеше зонасында урнаштыру тәкъдим ителә (3.13 нче таблицаны карагыз)..

Таблица 3.13

Предложения по развитию сети объектов охраны общественного порядка в период до 2050 года

№ п/п	Наименование характеристика(назначение объекта) объекта	Населенный пункт	Номер функциональной зоны	Наименование функциональной зоны	Объектка
1	Участковый пункт полиции	Кече Кабан ав.	101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1 объект
2	Участковый пункт полиции	Олы Кабан авылы	101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	1 объект

2.2.7. **Ритуаль хезмәт күрсәтү объектларын (Күмү урыннарын)урнаштыру буенча тәкъдимнәр**

Традицион күмү зиратларына ихтыяҗ 2050 елга Кубань авыл җирлегенә күбрәк 3,8 гектар тәшкил итәчәк.

Булган зират территориясенең тулылыгын исәпкә алып, яңа зират урнаштыруга ихтыяҗ 2,45 га тәшкил итәчәк (3.14 нче таблицаны карагыз).

Генераль планда Олы Кабан авылында гамәлдәге зират территориясен 0,2655 га киңәйтү тәкъдим ителә.

2.2.8. **Башка хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр**

Әлеге Генераль планда башка хезмәт күрсәтү объектларын урнаштыру буенча тәкъдимнәр каралмаган.

Таблица 3.14

Предложения по размещению объектов ритуального обслуживания в период до 2050 года

№ п/п	**Объектның исеме)**	**Местоположение**	**Характеристика объекта**
1.6.1	Кладбище традиционного захоронения	Возле Олы Кабан авылы	0,2655 га

4 өлеш. ТРАНСПОРТ ИНФРАСТРУКТУРАСЫ ОБЪЕКТЛАРЫН УРНАШТЫРУНЫ НИГЕЗЛӘҮ

1. Гамәлдәге хәлне анализлау һәм үсеш алшартларын ачыклау 1.1. Тышкы транспорт элемтәләренә комплекслы анализ

1.1.1. Территориягә транспорт хезмәте күрсәтүнең гомуми характеристикасы

Олы Кабан авылы җирлегендә тармакланган транспорт челтәре бар, ул җир өсте һәм тимер юл транспортын үз эченә ала.

Олы Кабан авыл җирлеге Лаеш муниципаль районының төньяк-көнбатышында Татарстан Республикасы башкаласы Казан шәһәре янында урнашкан. Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә Р-239 «Казан-Оренбург - Акбүләк - Казахстан Республикасы белән чик» федераль автомобиль юлы уза, аның бер тармагы «Казан»аэропорты белән элемтә өчен хезмәт итә. Җирле юллар тирә-яктагы торак пунктлар һәм авыл хуҗалыгы җирләре белән элемтәне тәэмин итә.

Горький тимер юлы авыл җирлеге территориясендә уза һәм торак пунктлар белән шәһәрләр арасында тиз һәм уңайлы транспорт элемтәсен тәэмин итә. Тимер юл булу җирлекнең инфраструктурасын үстерүгә ярдәм итә. Тимер юл төзү һәм аңа хезмәт күрсәтү яңа эш урыннары булдыруны таләп итә, бу үз чиратында икътисад һәм социаль өлкә үсешен стимуллаштыра.

1.1.2. Төп автотранспорт элемтәләренә Характеристика. Федераль һәм региональ әһәмиятле автомобиль юллары

2007 елның 08 ноябрендәге 257-ФЗ (ред. 04.08.2023) «Россия Федерациясендә автомобиль юллары һәм юл эшчәнлеге турында һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында», автомобиль юлы – транспорт чаралары хәрәкәте өчен билгеләнгән һәм автомобиль юлының бүленгән полосасы чикләрендәге җир кишәрлекләрен һәм аларда яки алар астында урнашкан конструктив элементларны (юл полотносы, юл полотносы) үз эченә алган транспорт инфраструктурасы объекты. өслек һәм шуңа охшаш элементлар) һәм аның технологик өлеше булган юл корылмалары, – юлларны саклау корылмалары, ясалма юл корылмалары, җитештерү объектлары, автомобиль юлларын төзекләндерү элементлары.

Авыл җирлегенең гомуми файдаланудагы гамәлдәге автомобиль юллары милек рәвеше буенча федераль, региональ яисә муниципальара һәм җирле әһәмияттәге юллардан гыйбарәт.

Гомуми файдаланудагы федераль әһәмиятле автомобиль юллары булып:

-II категорияле «Казан – Оренбург – Акбүләк» Р-239 автомобиль юлы җирлекнең көнчыгыш өлешендә 1,64 км озынлыкта асфальт-бетон өслекле киңлек юнәлешендә уза. Федераль әһәмияттәге «Казан-Оренбург " автомобиль юлы Татарстан Республикасы үзәген-Казан шәһәрен Оренбург өлкәсенең өлкә үзәге-Оренбург шәһәре белән үзара тоташтыра;

-Р-239 «Казан «аэропортына керү юлы» II категорияле автомобиль юлы җирлекнең көнбатыш өлешендә «Казан " аэропортына кадәр меридиональ юнәлештә 5,66 км озынлыкта асфальт-бетон җәелгән;

– «кече кабаннар - «Казан «аэропортына керү юлы» IV категорияле автомобиль юлы җирлекнең көнбатыш өлешендә киңлек юнәлешендә 0,12 км озынлыкта күчеш өслеге белән уза;

Гомуми файдаланудагы региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юллары булып:

- «зур кабаннар – «Казан «аэропортына керү юлы» IV категорияле автомобиль юлы җирлекнең көнбатыш өлешендә 0,5 км озынлыкта асфальт-бетон өслекле киңлек юнәлешендә уза.;

– «Аэропорт-Столбище " IV категорияле автомобиль юлы җирлекнең көньяк-көнбатыш өлешендә 0,94 км озынлыкта асфальт-бетон җәелгән килеш уза .

1.1.3. Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары исемлеге

Олы Кабан авыл җирлеге чикләрендә федераль, региональ яки муниципальара һәм җирле әһәмияттәге автомобиль юллары исемлеге һәм озынлыгы 1.1.3.1 таблицасында бирелгән.

Таблица 1.1.3.1

Перечень автомобильных дорог общего пользования в границах Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района РТ

№ п/п	Наименование дорог	Протяженность (в границах поселения), км	в том числе		
			асфальто-бетонное	переходное	грунтовое
Автомобильные дороги федерального значения					
1	Р-239 «Казань – Оренбург – Акбулак до границы с Республикой Казахстан»	1,64	1,64	-	-
	2 Р-239 «Подъезд к аэропорту «Казань»		5,66	5,66	-
	-Всего	7,3	7,3	-	-

Автомобильные дороги регионального или межмуниципального значения					
1	«Большие Кабаны - Подъезд к аэропорту «Казань»»	0,5	0,5	-	-
2	«Аэропорт – Столбище»	0,93	0,93	-	-
3	«Малые Кабаны – «Подъезд к аэропорту «Казань»»	0,12	-	0,12	-
4	Подъездная дорога к перрону международного аэропорта «Казань»	2,13	2,13	-	-
	Всего	3,68	3,56	0,12	-
Автомобильные дороги местного значения (за исключением улично-дорожной сети населенных пунктов)					
1	«Подъезд к ул.Цветочная в с.Малые Кабаны»	0,015	-	-	0,015
2	«Подъезд к Рече Кабан ав.»	0,06	-	-	0,06
3	«Подъезд к автостоянке»	0,2	0,2	-	-
4	«Подъезд к Казань Экспо»	0,05	0,05	-	-
5	«Подъезд к оптовым складам»	0,6	0,6	-	-
6	«Казань – Оренбург» – Большие Кабаны»	0,05	0,05	-	
					-
7	«Подъезд к электроподстанции»	0,6	0,6	-	-
8	«Подъезд к Олы Кабан авылы»	5,87	-	5,87	-
9	«Подъезд к асфальтобетонному заводу»	0,66	-	-	0,66
10	«Подъезд к объекту АПК»	0,2	-	-	0,2
	Всего:	8,305	1,5	5,87	1,335
	ИТОГО	19,285	12,36	5,99	1,335

1.1.4. Муниципальара җәмәгать транспорты

Авыл җирлегендә җәмәгать транспорты халыкның мобильлеген тәэмин итүдә мөһим роль уйный, ул җирлекнең төрле районнары һәм мөһим транспорт төеннәре арасында бәйләүче буын функцияләрен үти. Олы Кабан авыл җирлеге территориясе аша уза торган муниципальара җәмәгать пассажир транспорты маршрутлары Казан шәһәренең транспорт инфраструктурасының төп элементлары - үзәк автовокзал һәм «Казан-1» тимер юл станциясе белән транспорт белән барып җитүне тәэмин итә. Бу җирлек эчендә генә түгел, ә автовокзаллардан китә торган автобусларда агломерация сәфәрләре ясау мөмкинлеген дә тәэмин итә.

Муниципальара җәмәгать транспорты җирлекнең торак пунктлары аша даими рәвештә пассажирлар йөртүнең 8 маршруты белән тәэмин ителгән. Күрсәтелгән маршрутлар Лаеш, Түбән Кама, Алексеевск, Мамадыш, Чистай, Лениногорск, Яңа Чишмә һәм Чирмешән районнарын тоташтыра.

1.1.5. Тимер юл транспорты

Олы Кабан авыл җирлеге территориясе буйлап тимер юл радиаль линиясе уза, ул Горький авыл җирлегенең бер өлеше булып тора.
82

Казан шәһәре үзәген» Казан " халыкара аэропорты белән тоташтыра. Г. М. Тукай. Авыл җирлеге территориясе аша уза торган тимер юл тармагында «Казан аэропорты» тимер юл станциясе төзелгән (рәсем. 1.1.5.1). Авыл җирлеге территориясе буенча уза торган участокның озынлыгы 1,4 км тәшкил итә.

Дөге. 1.1.5.1. «Казан аэропорты»тимер юл станциясе

1.1.6. **Һава транспорты**

Авыл җирлеге территориясендә һава транспорты юк. Җирлек территориясендә һава транспортын үстерү гамәлдәге генераль планда каралмый.

1.1.7. **ТПУ системасы**

Транспорт инфраструктурасы нык үскән булуга карамастан, Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә транспорт-күчеп утыру узеллары юк һәм аларны үстерү күздә тотылмый.

Киләчәктә авыл җирлегендә яшәүчеләр өчен иң якын транспорт-күчеп утыру узелы сыйфатында Столбище авыл җирлеге территориясен карарга мөмкин.

1.2. **Эчке транспорт элемтәләренә комплекслы анализ 1.2.1. Торак пунктларның урам-юл челтәре**

83

42.13330.2016 нигезендә. "Кагыйдәләр җыелмасы. Шәһәр төзелеше. Шәһәр һәм авыл җирлекләрен планлаштыру һәм төзү. СНиП 2.07.01-89 актуальләштерелгән редакциясе», урам-юл челтәре (УДС) – транспорт чаралары һәм җәяүлеләр хәрәкәте өчен билгеләнгән, төрле категориядәге урамнарны һәм юлларны һәм аларның составына керүче юл-күпер төзелеше объектларын (юлүткәргечләр, күперләр, туннельләр, эстакадалар һәм башка шундый корылмаларны) кертеп, капиталь төзелеш объектлары системасы.хәрәкәт интенсивлыгын перспективалы үстерү һәм инженерлык коммуникацияләре салу мөмкинлеген тәэмин итү. УДС чикләре кызыл сызыклар белән беркетелә. УДС биләгән Территория транспорт билгеләнешендәге гомуми файдаланудагы җирләргә керә.

Олы Кабан авыл җирлегенең гамәлдәге Генераль планында урам-юл

челтәренең түбәндәге классификациясе каралган:

төп урам;

- урам торак төзелештә.

Төп урам торак территорияләрне иҗтимагый үзәк белән тоташтыра. Торак төзелештәге урам торак территорияләр эчендә төп урам белән элемтәне гамәлгә ашыра. Авыл җирлегенең барлыкка килгән урам-юл челтәре магистраль автомобиль юллары белән элемтәне тәэмин итә.

Җирлекнең урам-юл челтәре 1.2.1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

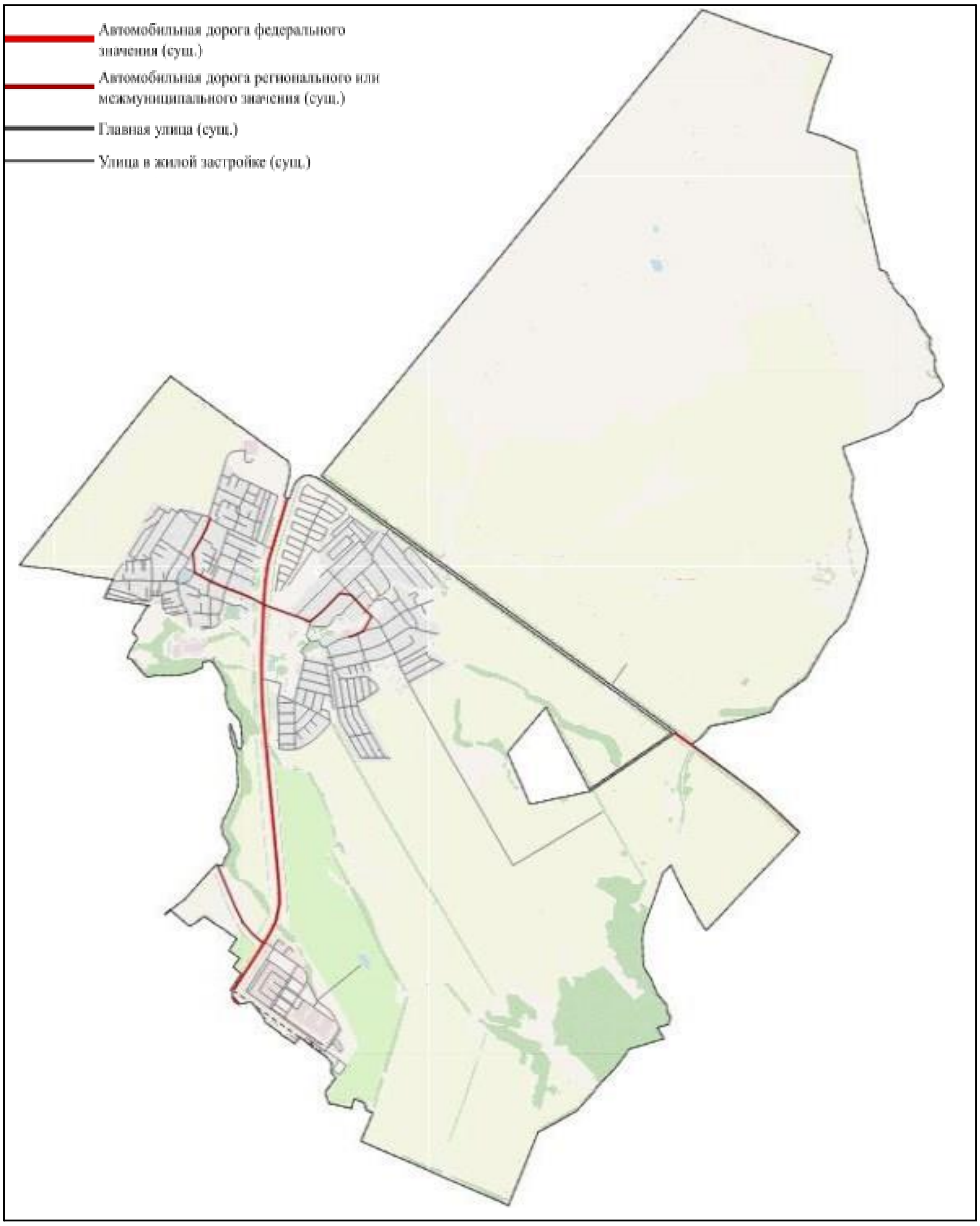

Рис. 1.2.1. Улично-дорожная сеть сельского поселения

Характеристика состояния улично-дорожной сети представлена в таблице 1.2.1.

Таблица 1.2.1

Характеристика состояния улично-дорожной сети населенных пунктов, входящих в состав Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан.

№ п/п	Название улиц	Протяженность, км	В том числе:		
			асфальто-бетонное покрытие, км	переходное покрытие, км	грунтовое покрытие, км
1	Кече Кабан ав.				

1.1	пер.Березовый	0,1	-	-	0,1
1.2	пер.Вишневый	0,07	-	-	0,07
1.3	пер.Липовый	0,1	-	-	0,1
1.4	пер.Мира	0,26	-	-	0,26
1.5	пер.Полевой	0,06	-	-	0,06
1.6	пер.Строителей	0,1	-	-	0,1
1.7	ул.Административная	0,16	-	-	0,16
1.8	ул.Большая	0,5	-	-	0,5
1.9	ул.Березовая	0,5	-	-	0,5
1.10	ул.Весенняя	0,8	-	-	0,8
1.11	ул.Зеленая	0,75	-	0,75	-
1.12	ул.Коммерческая	0,4	-	0,4	-
1.13	ул.Красная	0,9	-	-	0,9
1.14	ул.Ленина	0,4	-	0,4	-
1.15	ул.Луговая	1,4	-	-	1,4
1.16	ул.Нестерова	0,5	0,5	-	-
1.17	ул.Новая	0,38	-	-	0,38
1.18	ул.Петра Наумова	0,38	-	-	0,38
1.19	ул.Радужная	0,9	-	-	0,9
1.20	ул.Советская	0,73	-	0,73	-
1.21	ул.Совхозная	0,37	-	-	0,37
1.22	ул.Солнечная	0,3	-	-	0,3
1.23	ул.Телеграфная	0,36	-	-	0,36
1.24	ул.Цветочная	0,5	-	-	0,5
1.25	ул.Центральная	0,78	0,78	-	-
1.26	ул.Шоссейная	0,67	0,67	-	-
1.27	ул.Южная	0,55	-	0,55	-
Всего:		12,92	1,95	2,83	8,14
2	Олы Кабан авылы				
2.1	ул.Автострадная	0,5	-	-	0,5
2.2	ул.Аграрная	0,38	-	0,38	-
2.3	ул.Академическая	0,33	-	0,33	-
2.4	ул.Верхняя	0,96	-	0,96	-
2.5	ул.Восточная	0,34	0,34	-	-
2.6	ул.Выставочная	1,2	1,2	-	-
2.7	ул.Гагарина	0,2	-	-	0,2
2.8	ул.Дубравная	0,1	-	0,1	-
2.9	ул.Заовражная	0,6	-	-	0,6
2.10	ул.Зеленая	0,3	-	0,3	-
2.11	ул.Кленовая	0,1	-	0,1	-
2.12	ул.Кооперативная	0,57	0,57	-	-
2.13	ул.Молодежная	0,88	-	-	0,88
2.14	ул.Овражная	0,55	-	0,55	-
2.15	ул.Озерная	0,73	-	0,73	-
2.16	ул.Победы	0,31	0,31	-	-
2.17	ул.Полевая	0,77	-	-	0,77
2.18	ул.Рябиновая	0,1	-	0,1	-
	2.19 ул.Садовая		0,6	-	0,6
	-2.20 ул.Селекционная		0,32	-	0,32 -

2.21	ул.Северная	1,2	-	1,2	-
2.22	ул.Солнечная	0,3	-	0,3	-
2.23	ул.Советская	1,2	1,2	-	-
2.24	ул.Спасо-Преображенская	1,5	-	1,5	-
2.25	ул.Столичная	0,53		0,53	-
2.26	ул.Учительская	0,72			-
2.27	ул.Урожайная	0,2	-	-	0,72
2.28	ул.Ягодная	0,27	-	0,2	-
2.29	ул.Ясеневая	0,1	-	0,27	-
2.30	пер.Озерный	0,14	-	0,1	-
2.31	пер.Дружный	0,13	-	0,14	-
2.32	пер.Полевой	0,26	-	-	0,13
2.33	пер.Сиреневый	0,23	-	-	0,26
	Всего:	16,62	-	0,23	-
	Всего по поселению:	29,54	4,15	8,41	4,06
			6,1	11,24	12,2

1.3. Транспорт инфраструктурасын үстерү проблемалары

Авыл җирлеге буенча статистик мәгълүматлар торак төзелеше темпларының үсүен һәм халыкның тиешле дәрәҗәдә үсүен күрсәтә. Халык саны арту автомобилизация дәрәҗәсенең артуы белән бергә бара. Шул ук вакытта гамәлдәге транспорт инфраструктурасы үсеш алмый, ул автомобиль хуҗалары һәм җәяүлеләр хәрәкәте өчен уңайлы шартлар һәм куркынычсызлык тәэмин итми. Авыл җирлегендәге автомобиль юллары һәм урамнар заманча транспорт таләпләренә җавап бирми, бу исә хәрәкәт итүдә уңайсызлыклар тудыра, инфраструктураның тузуын арттыра һәм юл-транспорт һәлакәтләре куркынычын арттыра.

Авыл җирлегенең транспорт инфраструктурасын үстерүнең төп проблемалары:

- юлларның магистраль челтәренең түбән тыгызлыгы кирәкле үткәрү сәләтен тәэмин итми;

- торак пунктларның урам-юл челтәре иерархиясе начар чагыла, бу транспортны үстерү проектларын планлаштыруда һәм гамәлгә ашыруда кыенлыклар тудыра;

-торак пунктларның җирле урам-юл челтәреннән региональ магистраль юллар челтәренә чыгу, кушылган урыннарның дөрес булмаган проект карарлары аркасында кыенлашырга мөмкин.;

- транспорт инфраструктурасын үстерүгә бердәм якын килү булмау: төрле муниципаль берәмлекләрнең транспорт үсеше приоритетлары һәм стратегияләре төрле, бу гамәлләрне координацияләүне кыенлаштыра;

- җәмәгать транспортының нәтиҗәлелеге түбән: барлык маршрутларга да даими хезмәт күрсәтелми, бу исә пассажирлар өчен тоткарлыкларга һәм уңайсызлыкларга китерә.;

- җәмәгать транспорты өчен бүлеп бирелгән полосаларның җитешмәве: автобуслар хәрәкәте кыенлашу;

- финанслау җитмәү: транспорт инфраструктурасын үстерү өчен сизелерлек инвестицияләр таләп ителә, аларны һәрвакытта да бюджет тәэмин итә алмый.

1.4. Транспорт планлаштыру өлешендә элек кабул ителгән карарларга Анализ

Территориаль планлаштыру схемасы-икътисадый, социаль һәм экологик мәнфәгатьләр балансы нигезендә территорияләрнең озак сроклы үсешен билгели торган документ ул. Ул регионнар, муниципаль берәмлекләр һәм башка административ-территориаль берәмлекләр дәрәҗәсендә эшләнә. Территориаль планлаштыру схемасының максаты Территориянең тотрыклы һәм баланслы үсешен тәэмин итүдән, шулай ук халыкның тормыш сыйфатын яхшыртудан гыйбарәт. Ул территориядән файдалануның төп юнәлешләрен билгеләүне, инфраструктура объектларын планлаштыруны, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм экологик хәлне яхшырту чараларын эшләүне, шулай ук административ чикләрне билгеләүне үз эченә ала.

территориаль берәмлекләр.

1.4.1. Федераль транспорт өлкәсендә Россия Федерациясен территориаль планлаштыру схемасына анализ

Россия Федерациясенең Федераль транспорт (тимер юл, һава, диңгез, эчке су транспорты) һәм федераль әһәмияттәге автомобиль юллары өлкәсендәге территориаль планлаштыру схемасында (РФ Хөкүмәтенең 2013 елның 19 мартындагы 384-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган) авыл җирлеге территориясендә:

-Казан – Ырынбур – Акбүләк – Казахстан Республикасы белән чик-Р-239 автомобиль юлы участокларын төзү һәм реконструкцияләү;

-20+238 – 43+500 км участогында, Сокура бистәсен урап үтеп, Р – 239 Казан – Ырынбур – Акбүләк-Казахстан Республикасы белән чик автомобиль юлын реконструкцияләү, Татарстан Республикасы;

- Казан станциясе - "Казан" халыкара аэропорты интермодаль пассажирлар йөртүне оештыру максатларында гомуми файдаланудагы тимер юл участогын реконструкцияләү»;

- Габдулла Тукай исемендәге «Казан» халыкара аэропортының аэродром һәм аэровокзал инфраструктурасын реконструкцияләү.

Федераль транспорт (тимер юл, һава, диңгез, эчке су), федераль әһәмияттәге автомобиль юллары өлкәсендә Россия Федерациясен территориаль планлаштыруның гамәлдәге схемасы (РФ Хөкүмәтенең 2013 елның 19 мартындагы 384-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган), аның гамәлдә булуы авыл җирлеге территориясенә кагыла, рәсемдә күрсәтелгән. 1.4.1.1.

Рәсем. 1.4.1.1. Федераль транспорт өлкәсендә Россия Федерациясен территориаль планлаштыру схемасы фрагменты

1.4.2. Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасына Анализ

Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасында (Министрлар Кабинетының 21.02.2011 ел, № 134 карары белән расланган) авыл җирлеге территориясендә түбәндәге чаралар каралган::

- региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юлын урнаштыру.

Татарстан Республикасын территориаль планлаштыруның гамәлдәге схемасы (Министрлар Кабинетының 21.02.2011 ел, № 134 карары белән расланган), аның гамәлдә булуы авыл җирлеге территориясенә кагыла, рәсемдә күрсәтелгән. 1.4.2.1.

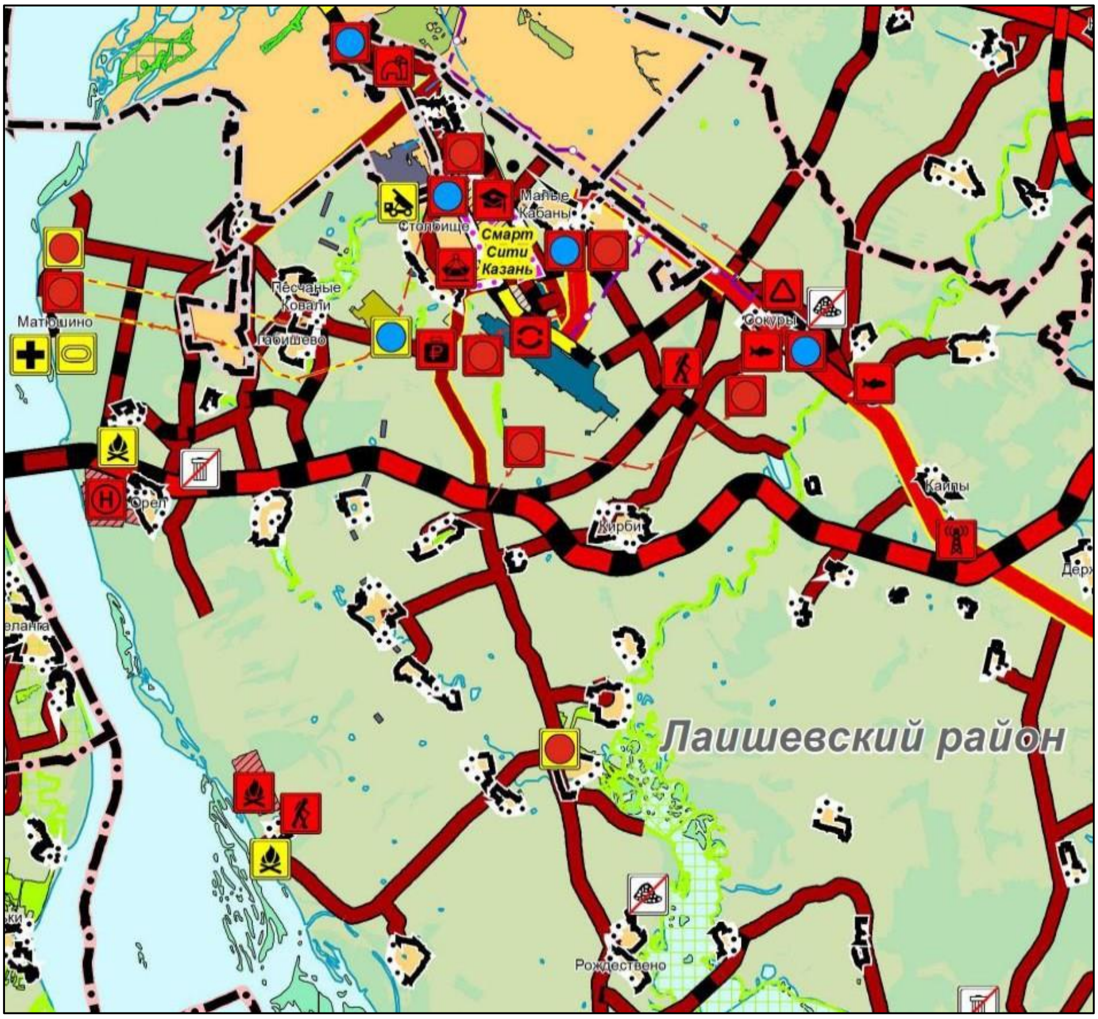

. 1.4.2.1. Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы фрагментын

1.4.3. Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасына Анализ

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының 2011 елның 19 декабрендәге 117-ТР номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасында авыл җирлеге территориясендә түбәндәге чаралар каралган::

- региональ яисә муниципальара әһәмиятле автомобиль юлын урнаштыру;

- җирле әһәмияттәге автомобиль юлын урнаштыру һәм реконструкцияләү.

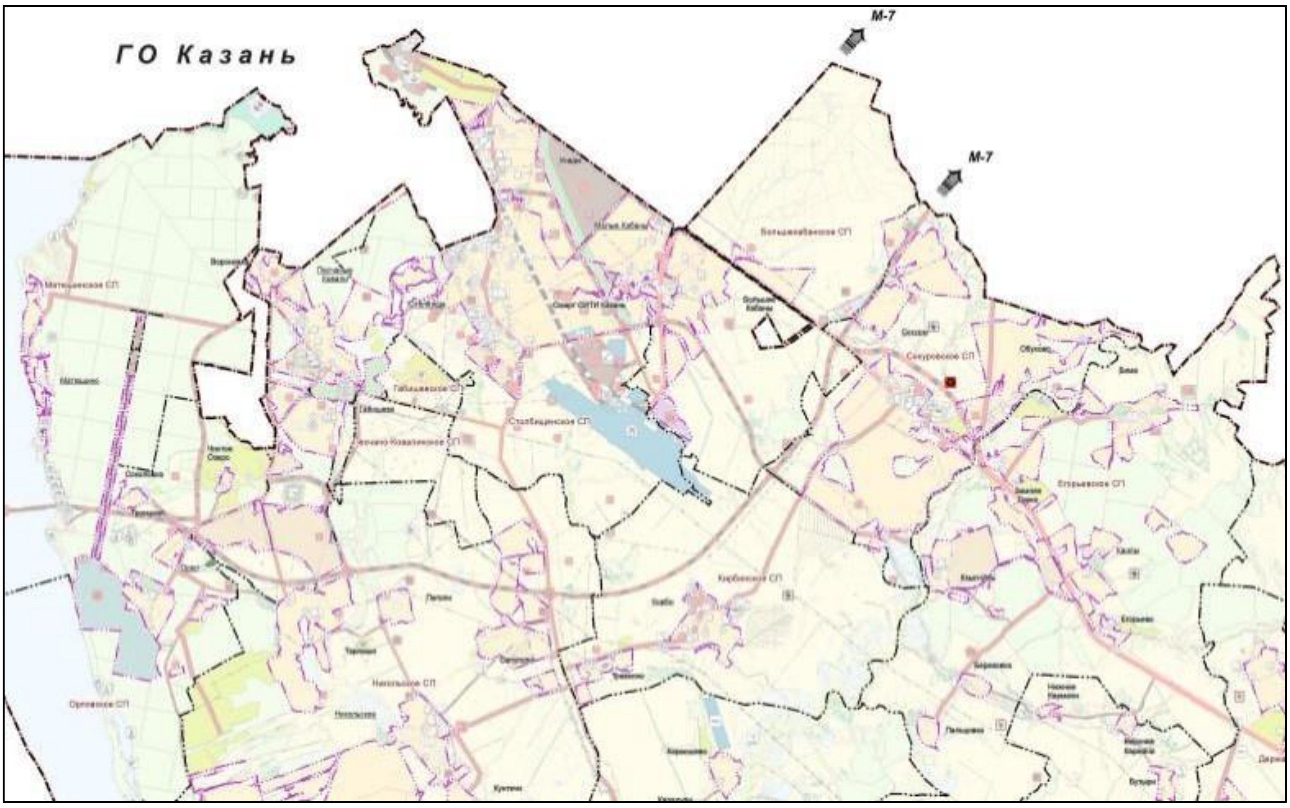

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Советының 2011 елның 19 декабрендәге 117-ТР номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыруның гамәлдәге схемасы фрагменты авыл җирлеге территориясенә кагыла. 1.4.3.1.

. 1.4.3.1. Лаеш муниципаль районын территориаль планлаштыру схемасы фрагменты

1.4.4. Территорияләрне планлаштыруның расланган проектларына Анализ

Территорияне планлаштыру проектында һәм территорияне манлау проектында, Сокура бистәсен урап үтеп, Р-239 автомобиль юлы участокларын төзүне һәм реконструкцияләүне күздә тотып, Р-239 Казан – Оренбург – Акбулак – Казахстан Республикасы белән чик автомобиль юлы участокларын төзү һәм реконструкцияләү каралган. Татарстан Республикасы Сокуры бистәсен урап үтеп, 20+238-43+500 км участогында Казан – Ырынбур – Акбүләк – Казахстан Республикасы белән чик Р – 239 автомобиль юлын реконструкцияләү (Рәс. 1.4.4.1 һәм 1.4.4.1).

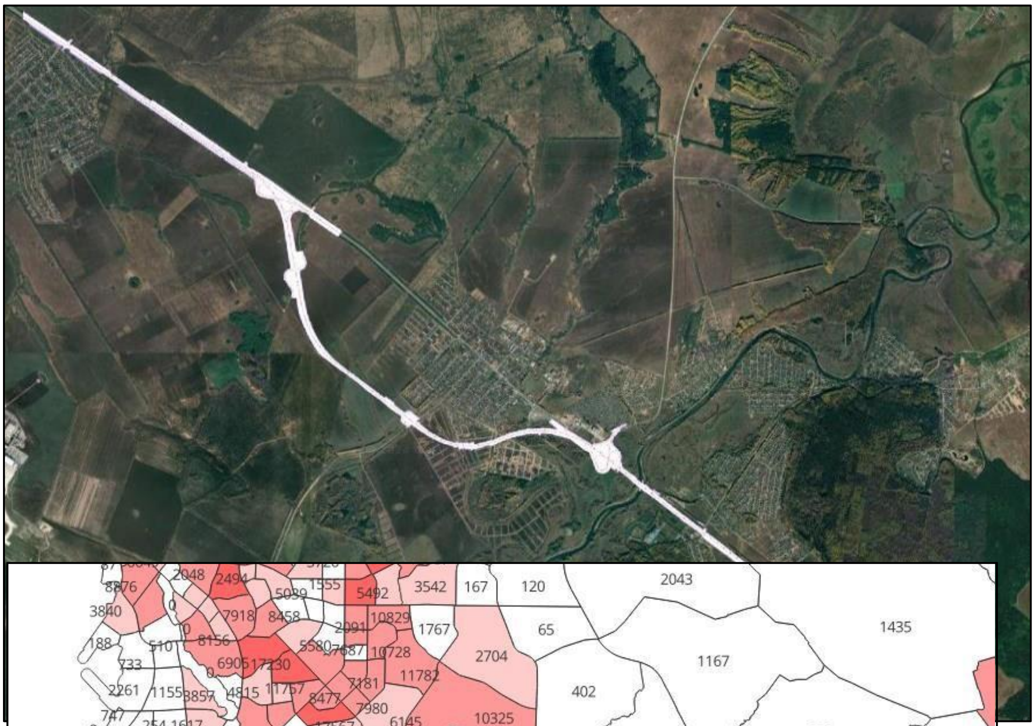

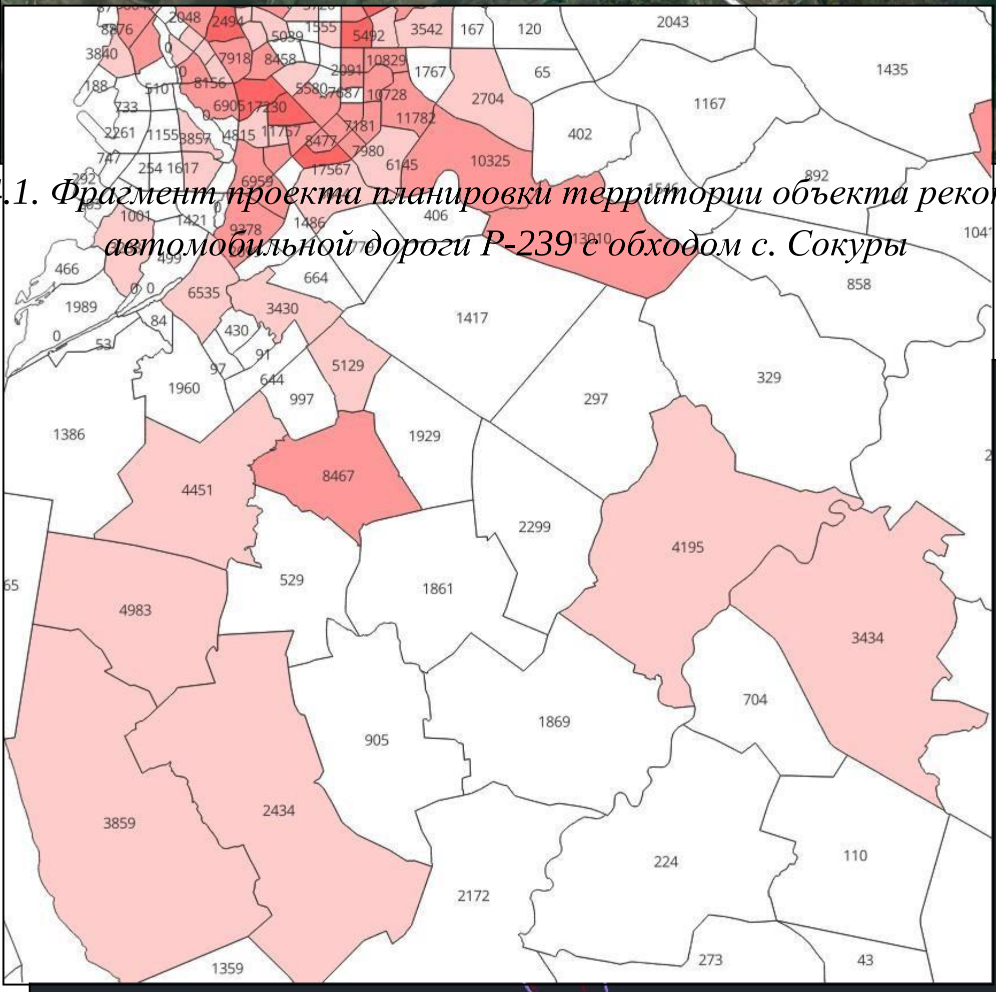

Рис. 1.4.4.1. Фрагмент проекта планировки территории объекта реконструкции автомобильной дороги Р-239 с обходом с. Сокуры

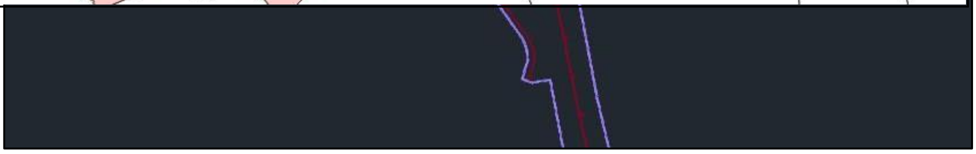

Рәсем . 1.4.2. Сокура авылын урап үтеп, Р-239 автомобиль юлы реконструкция объекты территориясен планлаштыру проектыннан чишелеш фрагменты

3. Урнашу системасының халыкның транспорт тәртибенә йогынтысын анализлау (транспорт агымнарын һәм хезмәт

миграцияләрен анализлау) 2.1.

4. Халыкның бүленүе (кәрәзле телефон операторлары белешмәләре буенча)

Халыкның бүленеше турындагы мәгълүматларны алу өчен кәрәзле элемтә операторларыннан алынган мәгълүмат кулланылды, алар мобиль элемтәдән файдаланучыларга киң колач бирә. Мәгълүматлар географик координаталарны исәпкә алып агрегацияләнде һәм эшкәртелде.

2022 ел өчен алынган мәгълүматлар күрсәткәнчә, авыл җирлегендә якынча 4 500 кеше яши.

Халыкның исәп-хисап районнары буенча бүленеше 2.1.1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

Рәсем 2.1.1. Халыкның хисап районнары буенча бүленүе

2.2. Эш урыннарын бүлү (кәрәзле телефон операторлары белешмәләре буенча)

Эш урыннарын бүлү турындагы мәгълүматларны алу өчен шулай ук кәрәзле телефон операторларыннан алынган мәгълүмат та кулланылды. Мәгълүматлар географик координаталарны исәпкә алып агрегацияләнде һәм эшкәртелде.

93

2022 ел өчен алынган мәгълүматлар авыл җирлегендә 1500 эш урыны

булуын күрсәтте.

Исәп-хисап районнары буенча эш урыннары бүленеше 2.2.1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

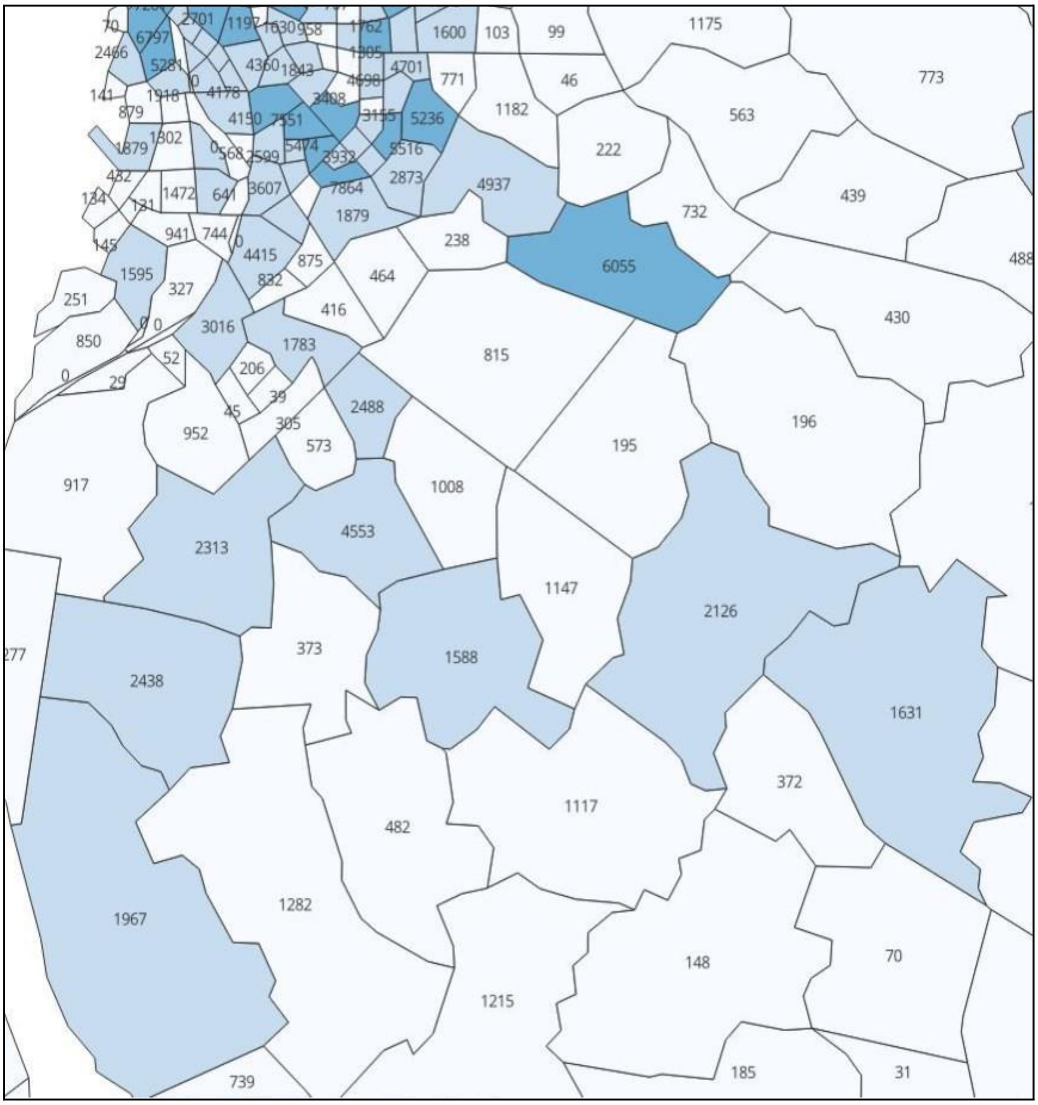

Рәсем 2.2.1. Эш урыннарын исәп-хисап районнары буенча бүлү

2.3. **Көндәлек маятник хезмәт миграциясе юнәлешләре (кәрәзле операторлар белешмәләре буенча)**

Халыкны һәм эш урыннарын бүлү буенча кәрәзле операторлардан алынган мәгълүматлар халыкның кайсы юнәлешләрдә күчеп йөрүен анализларга мөмкинлек бирә.

Кәрәзле элемтә операторларыннан алынган мобильлекне анализлау мәгълүматлары нигезендә көндәлек маятниклы хезмәт миграциясенең төп юнәлешләрен аерып күрсәтергә мөмкин: Кече кабаннар-Казан, Зур кабаннар - Казан. Көндәлек маятник хезмәт миграциясе юнәлешләре 2.3.1 нче таблицада күрсәтелгән..

Таблица 2.3.1

Направления ежедневных маятниковых трудовых миграций

Отправление	**Прибытие**	**Количество, чел.**
Малые Кабаны	Большекабанское СП	30 человек
Малые Кабаны	Столбищенское СП	90 человек
Малые Кабаны	Богородское СП	4 человек
Малые Кабаны	Песчано-Ковалинское	10 человек
Малые Кабаны	Габишевское СП	15 человек
Малые Кабаны	Сокуровское СП	15 человек
Малые Кабаны	Егорьевское СП	10 человек
Малые Кабаны	Казань	1230 человек
Большие Кабаны	Богородское СП	10 человек
Большие Кабаны	Столбищенское СП	70 человек
Большие Кабаны	Большекабанское СП	70 человек
Большие Кабаны	Песчано-Ковалинское	10 человек
Большие Кабаны	Габишевское СП	1 человек
Большие Кабаны	Сокуровское СП	15 человек
Большие Кабаны	Егорьевское СП	45 человек
Большие Кабаны	Казань	1 160 человек

2.4. Натурада пассажир һәм транспорт тикшеренүләре

Җәмәгать транспортында пассажирлар агымын тикшерүнең максаты транспорт системасының пассажирлар агымы белән тулы булуын билгеләү һәм җир өсте җәмәгать транспортында халыкка транспорт хезмәте күрсәтүнең сыйфатын һәм нәтиҗәлелеген бәяләү иде.

Урам-юл челтәрендә Транспорт һәм җәяүлеләр агымының интенсивлыгын тикшерү методикасы «дәүләтара стандарт. Гомуми файдаланудагы автомобиль юллары. Транспорт агымы хәрәкәтенең интенсивлыгын исәпкә алу ысуллары». Транспорт һәм җәяүлеләр агымнары хәрәкәтенең интенсивлыгын исәпләү транспорт агымнары хәрәкәтенең төшерелгән видеоматериалларын визуаль ысул белән камераль эшкәртү нигезендә башкарылды.

Транспорт тикшеренүләре «Казан-Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чик» Р - 239 автомобиль юлының 20 км киселешендә үткәрелде 16.02.2023 9-10 сәгатьләрдә (Рәс. 2.4.1).

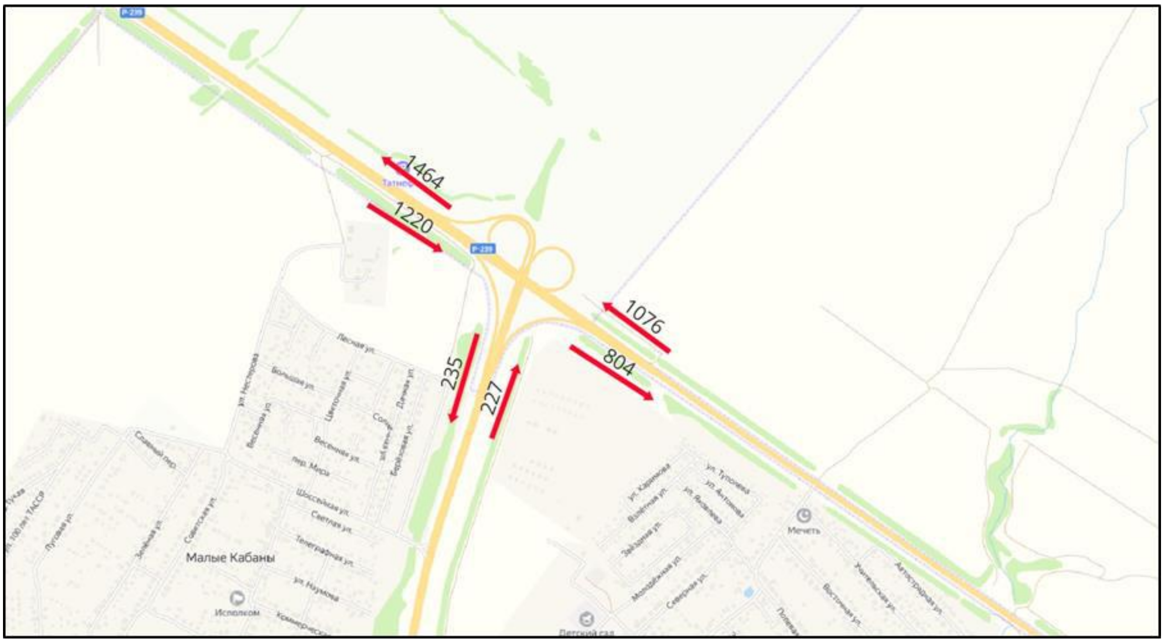

Рәс.2.4.1. «Казан-Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чик»Р - 239 автомобиль юлының 20 км га киселеше.

3. Транспорт инфраструктурасын үстерү чараларын нигезләү өчен транспорт моделен төзү

Транспорт системасының нәтиҗәлелеге, автомобиль юлларына хезмәт күрсәтү дәрәҗәсе кебек төрле аспектларын анализлау һәм киләчәктә оптимальләштерү өчен транспорт моделе эшләнде.

Транспорт моделен төзү мөмкинлек бирде (Рәс. 3.1):

- транспорт системасында килеп туган проблемаларны, автомобиль юлларының хәрәкәт кыенлашкан һәм бу территориянең алга таба үсешенә комачаулый торган участокларын ачыкларга;

транспорт инфраструктурасын өстенлекле үстерүгә мохтаҗ территорияләрне ачыклау;

транспорт белән файдалану мөмкинлеген яхшырту һәм территорияне үстерү өчен уңай шартлар тәэмин итү өчен гамәлдәге транспорт инфраструктурасын модернизацияләү һәм киңәйтү буенча тәкъдимнәр формалаштыру;

- транспорт системасындагы мөмкин булган үзгәрешләрне һәм аларның авыл җирлеге үсешенә йогынтысын фаразларга.

Рәсем 3.1. Транспорт инфраструктурасына хезмәт күрсәтүнең гамәлдәге дәрәҗәләре

Транспорт модельләштерүе составында уздырыла торган исәп-хисаплар территория үсешенең бирелгән техник-икътисадый күрсәткечләренә ирешү максатында транспорт инфраструктурасы өлкәсендә чараларның нәтиҗәлелеген һәм кирәклеген бәяләргә мөмкинлек бирә. Транспорт инфраструктурасын үстерү турындагы карарлар Казан агломерациясенең социаль-икътисадый һәм пространство үсеше мастер-планы нигезендә кабул ителә.

4. **Проект тәкъдимнәре**

Халыкның яшәү шартларын уңайлы итү, анда катнашучыларның барысына да юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү, халыкның мобильлеген, автотранспорт чараларының сакланышын тәэмин итү, авыл җирлегенең торак пунктларын төзекләндерү максатында Генераль планда берничә чара тәкъдим ителә. Төп чаралар булып юлларны ремонтлау һәм реконструкцияләү, туфрак өслегеннән катыга күчерү тора; урамнарда эшләрнең өстенлеге эшләр планын формалаштырганда һәм авыл җирлегендә яшәүчеләрнең теләген исәпкә алып гамәлгә ашырыла. Төп чаралардан тыш, шулай ук яктырту җайланмасы, юл билгеләре кую, ясалма тигезсезлекләр урнаштыру, юлларга һәм җәяүлеләргә билгеләр ясау күздә тотыла.

4.1. Торак пунктларның автомобиль юллары челтәрен һәм урам-юл челтәрен

Автотранспорт агымнары күләменең даими үсүе автомобиль юллары челтәрен үстерү зарурлыгына китерә. Транспорт челтәре инфраструктурасын оптимальләштерү җирлекләрнең тотрыклы икътисадый һәм социаль үсешен тәэмин итүнең төп аспекты булып тора.

Казан агломерациясенең социаль-икътисадый һәм пространство үсеше мастер - планы белән эшләнгән «Казан - Оренбург-Акбулак-Казахстан Республикасы белән чик» Р-239 магистраль юлын бушату өчен яңа автомобиль юллары төзү тәкъдим ителә, бу район халкының йөрү мөмкинлеген һәм уңайлылыгын яхшыртырга мөмкинлек бирәчәк.

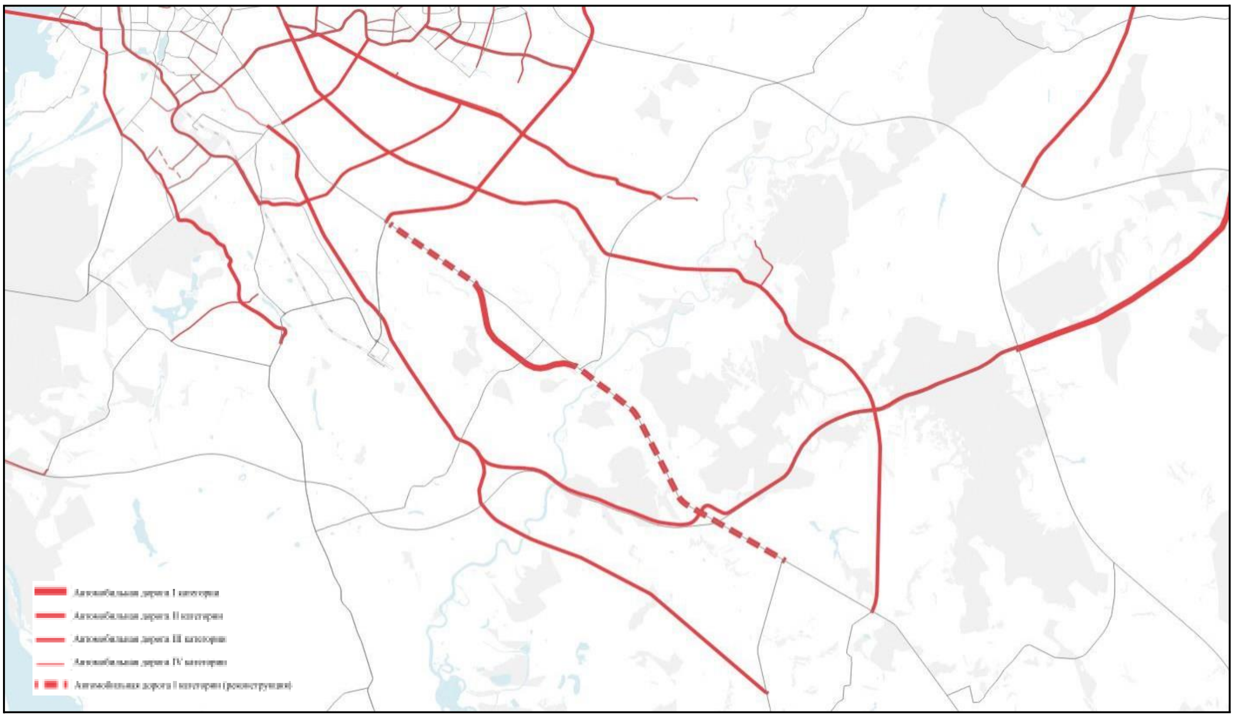

Рәсем .4.1.1. Казан агломерациясенең эшләнгән мастер-планы нигезендә автомобиль юлларын үстерү буенча тәкъдимнәр

Проект карарларын генераль план дәрәҗәсендә детальләштерү килеп туган вәзгыятьне һәм урынның рельефын исәпкә ала.

4.2. Муниципальара җәмәгать транспортын үстерү тәкъдиме

Авыл җирлегендә муниципальара җәмәгать транспортын үстерү каралмаган.

Транспорт элемтәсен гамәлдәге маршрутларны исәпкә алып башкару

планлаштырыла..

4.3. Тимер юл транспортын үстерү тәкъдиме

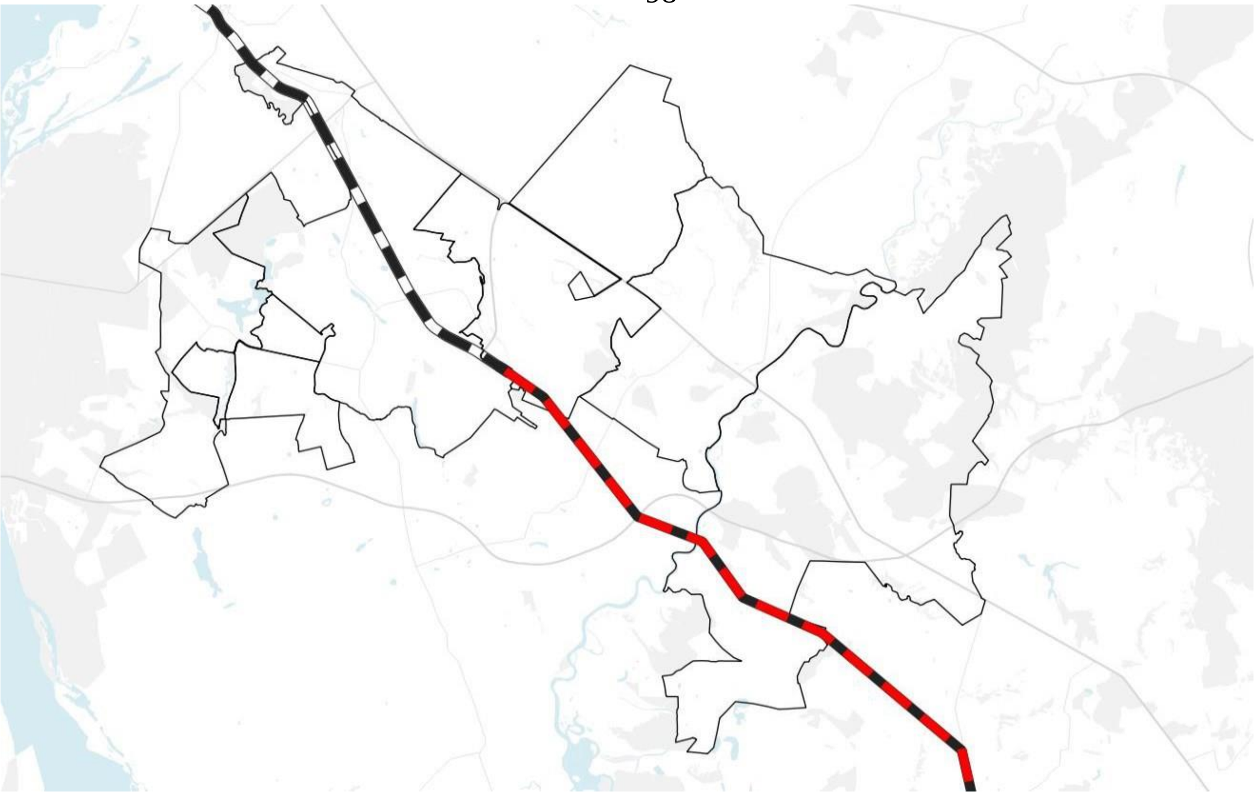

Авыл җирлеге территориясендә тимер юл транспортын үстерү әлеге территориянең икътисадый һәм социаль үсеше өчен мөһим әһәмияткә ия.

Тимер юл станцияләренә һәм тукталыш пунктларына барып җитү мөмкинлеген тәэмин итү авыл җирлеге өчен тимер юл транспортын үстерүнең төп чараларыннан берсе булып тора, бу исә поездлар хәрәкәтенең ешлыгын арттырырга һәм транспорт агымнарын оптимальләштерергә мөмкинлек бирәчәк.

Казан агломерациясенең социаль-икътисадый һәм пространство үсеше мастер-планында авыл җирлеген Лаеш муниципаль районының административ үзәге белән бәйләү өчен район территориясендә тимер юлларны озайту тәкъдим ителә (Рәс. 4.3.1).

.4.3.1. рәсем. Тимер юл линиясе

Моннан тыш, заманча технологияләр һәм мәгълүмат системаларын кертү тимер юл инфраструктурасын үстерүнең мөһим аспекты булып тора. Мәсәлән, автоматик диспетчеризация, мониторинг һәм поездлар белән идарә итү системаларын кертү тимер юл транспортының куркынычсызлыгын һәм нәтиҗәлелеген арттырырга мөмкинлек бирәчәк.

4.4. **ТПУ системасын үстерү буенча тәкъдим**

Казан агломерациясенең Мастер-планы Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә транспорт-күчеп утыру узеллары системасын үстерүне күздә тотмый

җирлек территориясендә транспорт инфраструктурасы җитәрлек дәрәҗәдә үсмәгәнлектән, мондый төеннәр төзү өчен алшартлар булмау сәбәпле.

4.5. **Урам-юл челтәрен үстерү буенча тәкъдим**

Авыл җирлегенең гамәлдәге урам-юл челтәре статусы һәм билгеләнеше төрле булган күп санлы урамнар һәм тыкрыклардан тора. Урамнарның һәм машина юлларының статусын билгеләү урам-юл челтәрен үстерү процессында мөһим этап булып тора. Бу төрле типтагы урамнар арасында төгәл чикләр билгеләргә, аларның функциональ билгеләнешен билгеләргә һәм үсешнең оптималь планнарын эшләргә мөмкинлек бирә.

Урамнар һәм машина юллары статусын билгеләү түбәндәге аспектларны үз эченә ала::

- урамнарны функциональ билгеләнеше буенча классификацияләү;

- урам һәм юлларны проектлау, төзү һәм реконструкцияләү таләпләрен билгеләү.

Урамнарның һәм машина юлларының статусын билгеләү җир ресурсларыннан нәтиҗәле файдалануны тәэмин итәргә, транспорт инфраструктурасын яхшыртырга һәм халык өчен уңайлы шартлар тудырырга мөмкинлек бирәчәк.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планында урамнар һәм юлларның түбәндәге классификациясе тәкъдим ителә (Рәс. 4.5.1):

- поселок юллары;

төп урам;

- торак төзелеш урамы;

хуҗалык юлы, терлек көтүе.

Олы Кабан авыл җирлегендә яңа торак төзелешен проектлаганда урамнар һәм юллар классификациясен кулланырга кирәк.

Россия һәм ДОМ.РФ Төзелеш министрлыгы тарафыннан эшләнгән «ирекле территорияләрне үзләштерү стандарты» 3 нче китабы нигезендә, Стрелка КБ белән бергә, индивидуаль торак төзелешен гамәлгә ашырганда ирекле территорияләрне үзләштергәндә 4.5.1 һәм 4.5.2 нче таблицаларда күрсәтелгән Параметрларны кабул итәргә киңәш ителә..

Рис. 4.5.1. Предлагаемая классификация УДС

Таблица 4.5.1

Параметры при освоении свободных территорий

<table>
<tr><td rowspan="2">Кварталы</td><td colspan="2">Длина стороны квартал (макс.)</td><td>510 м</td></tr>
<tr><td colspan="2">Интервал размещения сквозных велосипедных и пешеходных путей, соединяющих улицы и другие общественные пространства по внутриквартальным территориям (макс.)</td><td>120 м</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Улицы и площади

</td><td rowspan="2">Ширина улиц (макс.) / количество полос движения (макс.)</td><td>Главные улицы районного значения</td><td>30 м/2 полосы</td></tr>
<tr><td>Местные улицы</td><td>8 м/1 полоса</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ширина тротуара (мин.)</td><td>Главные улицы районного значения</td><td>6,5 м</td></tr>
<tr><td>Местные улицы</td><td>3,1 м/0,6 м **</td></tr>
<tr><td colspan="2">Интервал размещения пешеходных переходов (макс.)</td><td>300 м</td></tr>
</table>

Таблица 4.5.2

Модель малоэтажной застройки

<table>
<tr><td colspan="4">Малоэтажная модель</td></tr>
<tr><td rowspan="7">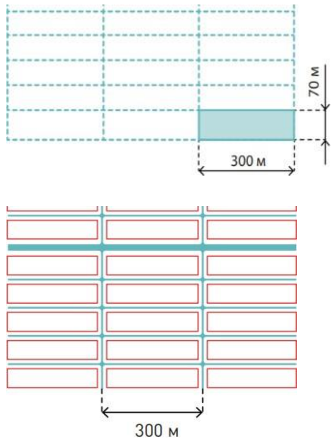
</td><td colspan="2">Плотность дорог в малоэтажной жилой застройке (макс. 4 этажа)</td><td>0-15 км/км2</td></tr>
<tr><td colspan="2">Плотности застройки территории</td><td>4-8 м2/га</td></tr>
<tr><td colspan="2">Плотности застройки квартала</td><td>1,5-16 тыс. м2/га</td></tr>
<tr><td colspan="2">Максимальная ширина профиля местной улицы (при регулируемом диапазоне 7-8 м)</td><td>8 м</td></tr>
<tr><td rowspan="2">Ширина в красных линиях</td><td>Главной улицы</td><td>26 м</td></tr>
<tr><td>Местной улицы</td><td>8 м</td></tr>
<tr><td colspan="2">Интервал прокладки местных улиц</td><td>300 м</td></tr>
</table>

Торак төзелешендә юлларның норматив тыгызлыгы халыкның уңайлы яшәвен, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итә, әйләнә-тирә мохитне саклый һәм тавыш һәм автомобиль пычрануын булдырмый кала.

Урнаштыру өчен планлаштырыла торган транспорт инфраструктурасы объектларының төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнашу урыны турында белешмәләр 4.5.3 нче таблицада бирелгән.

Таблица 4.5.3

Төрләре, билгеләнеше, исемнәре, төп характеристикалары һәм урнаштыру өчен планлаштырыла торган транспорт инфраструктурасы объектларының урнашу урыны

№ п/п	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, километров	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора, метров
1.	А.д. №4.2	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган	Планируемый	планлаштырыла торган	
2.	А.д. №24.4.22	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
3.	А.д. №24.4.23	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
4.	А.д. №4.1	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
5.	А.д. №24.4.44	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
6.	А.д. №24.4.42	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
7.	Обход с. Сокуры	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
8.	А.д. №24.4.46	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
9.	А.д. №24.4.41	С.п.	Урнаштыру			

0,25	2	30
1,93	2	30
0,19	2	30
0,81	2	30
0,06	2	30
5,30	2	30
2,32	4	50
0,76	2	30
0,51	2	30

№ п/п	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, километров	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора, метров
		Большекабанское	к размещению			
10.	А.д. №4.3	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,03	2	30
11.	А.д. №24.4.37	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган	0,35	2	30
12.	Подъезд к оптовым складам	С.п. Большекабанское	Планируемый к реконструкции	0,57	2	30
13.	Аэропорт - Столбище	С.п. Большекабанское	Планируемый к реконструкции	0,94	2	30
14.	Р-239 "Казань - Оренбург - Акбулак - граница с Республикой Казахстан"	С.п. Большекабанское	Планируемый к реконструкции	0,71	4	50
15.	Подъезд к асфальтобетонному заводу	С.п. Большекабанское	Планируемый к реконструкции	0,66	Планируемый	
16.	Проезд №2.1	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
17.	Проезд №1.3	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
18.	Проезд №1.1	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
19.	Проезд №1.2	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
20.	Проезд №1.4	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган			
21.	Проезд №1.5	С.п.	Урнаштыру планлаштырыла торган			

2	30
2	30
2	30
2	30
2	30
2	30
2	30

№ п/п	Наименование объекта	Назначение, местоположение объекта	Вид мероприятия	Основные характеристики объекта		
				Протяженность, километров	Минимальное количество полос в двух направлениях	Минимальная ширина транспортного коридора, метров
		Большекабанское	к размещению			
22.	Р-239 «Подъезд к аэропорту «Казань» - "Аэропорт – Столбище"	С.п. Большекабанское	Планируемая к размещению транспортная развязка	-	-	-
23.	Проектируемый проезд №342 - "Смарт-Сити"	С.п. Большекабанское	Планируемая к размещению транспортная развязка	-	-	-
24.	Подъезд к Олы Кабан авылы - "Обход с.Сокуры"	С.п. Большекабанское	Урнаштыру планлаштырыла торган путепровод	-	-	-
25.	"Подъезд к Аэропорту" - Проектируемая а/д	С.п. Большекабанское	Планируемая к размещению транспортная развязка	-	-	-

4.6. Транспорт инфраструктурасы объектларын урнаштыруга бәйле рәвештә аларны билгеләү таләп ителә торган ЗОУИТЛАРГА Характеристика.

Авыл җирлеге территориясендә транспорт инфраструктурасы объектлары урнаштырылган, аларны имин эксплуатацияләү һәм әйләнә-тирә мохитне саклау өчен:

Автомобиль юлларының юл буе полосалары:

- I һәм II категорияле автомобиль юлларының юл буе зонасы-75 м;

- III һәм IV категорияле автомобиль юлларының юл буе зонасы-50 м;

- V категорияле автомобиль юлларының юл буе зонасы - 25 м.

Аэродром яны территорияләре:

- Аэродром яны территориясенең I ярдәмче зонасы (һава хәрәкәтен оештыру һәм аңа хезмәт күрсәтү өчен билгеләнмәгән объектларны урнаштыру

тыела һәм
105

һава транспортында йөртү, һава судноларының очып китүен, утыртылуын, руль йөртүен һәм туктап торуын тәэмин итү);

- Аэродром яны территориясенең II ярдәмче зонасы (пассажирларга хезмәт күрсәтү һәм багаж, йөк һәм почта эшкәртү, һава судноларына хезмәт күрсәтү, авиация ягулыгын саклау һәм һава судноларына ягулык салу, энергия белән тәэмин итүне тәэмин итү өчен билгеләнмәгән объектларны, шулай ук аэропорт инфраструктурасына карамаган объектларны урнаштыру тыела);

- Аэродром яны территориясенең III ярдәмче зонасы (тиешле аэродром яны территориясен билгеләгәндә биеклеге Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән федераль башкарма хакимият органы тарафыннан билгеләнгән чикләүләрдән артып киткән объектларны урнаштыру тыела);

- Аэродром яны территориясенең IV ярдәмче зонасы (һава хәрәкәтен оештыру өчен билгеләнгән һәм беренче ярдәмче зонадан читтә урнашкан Һава хәрәкәтенә хезмәт күрсәтү, навигация, утырту һәм элемтә чаралары һәм системаларының җир өсте объектлары эшенә комачаулык тудыручы объектларны урнаштыру тыела);

- Аэродром яны территориясенең V ярдәмче зонасы (эшчәнлеге һава суднолары очышларының иминлегенә йогынты ясарга мөмкин булган куркыныч җитештерү объектларын урнаштыру тыела);
- Аэродром яны территориясенең VI ярдәмче зонасы (кошларны җәлеп итүгә һәм күпләп туплануга ярдәм итә торган объектларны урнаштыру тыела);

- Аэродром яны территориясенең VII ярдәмче зонасы (әлеге статья нигезләмәләрен исәпкә алып, җир законнары нигезендә билгеләнгән җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр исемлеге билгеләнә. Шул ук вакытта күрсәтелгән тискәре физик йогынты дигәндә һава судноларының очышлары белән бәйле рәвештә барлыкка килә торган тавышның эквивалент дәрәҗәсенең санитар-эпидемиологик таләпләргә туры килмәве аңлашыла).

Тимер юлларның саклау зоналары:

Саклау зоналары чикләрендә тимер юл транспорты хәрәкәте һәм аннан файдалану иминлеген тәэмин итү максатларында түбәндәге эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыруга тыюлар яисә чикләүләр билгеләнергә мөмкин:

- капиталь биналар һәм корылмалар төзү, вакытлыча юллар төзү, агач һәм куаклыкларны кисү, чирәм капламын бетерү, җир эшләрен башкару, моңа тимер юл транспортының тотрыклы, өзлексез һәм имин эшләвен тәэмин итү,

106

тимер юл транспорты хезмәтләреннән файдаланучыларга хезмәт күрсәтү сыйфаты, шулай ук линия корылмаларын төзүгә, хезмәт күрсәтүгә һәм ремонтлауга бәйле рәвештә;

- җирләрне сөрү;

терлек көтүе;

- җир өсте һәм хуҗалык-көнкүреш суларын чыгару.

- саклау зоналарының чикләрен билгеләүче билгеләрне билгеләү кызыксынган оешма тарафыннан башкарыла.

Саклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен дәүләт кадастр исәбенә кую кызыксынган оешма яисә ул вәкаләт биргән зат гаризасы буенча Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5 өлеш. КОММУНАЛЬ ИНФРАСТРУКТУРА СИСТЕМАСЫН ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

1. Су белән тәэмин итү1.1. Су белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына Анализ

Олы Кабан авыл җирлеген хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итүнең төп чыганагы булып җир асты сулары тора. Халык суны артезиан скважиналарыннан да, чишмәләрдән дә файдалана.

Олы Кабан авыл җирлегенең су белән тәэмин итү системасы корылмалары турындагы гомуми белешмәләр 1.1.1 нче таблицада бирелгән.

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең су белән тәэмин итү системасы корылмаларына Характеристика

Таблица 1.1.1

№ п/п	Наименования населенных пунктов, входящих в состав поселения	Источник водоснабжения, штук	Количество башен, штук	Мощность водозабора куб.метров в сутки	Протяженность водопроводных сетей, километров
1	Большекабанское сельское поселение	6	6	828	24,3
2	с. Малые Кабаны	4	4	444	10,8
3	с. Большие Кабаны	2	2	384	13,5

Җир асты суларын җыю урыннарында су алу скважиналарындагы беренче күтәрү насос станциясе Су кабул итү корылмалары белән берләштерелгән, скважиналар Тамагы павильон белән ябык. Скважинадан су су җыю бүлмәсенә керә

107

башня артезиан скважиналары янында ук урнашкан, аннары үзеннән-үзе суүткәргеч челтәренә агып, кулланучыларга тапшырыла. Челтәрләрдә таләп ителгән басым суүткәргечләр салу трассасы буенча биеклекләрнең аерылуы исәбенә тотыла. Чистарту корылмалары, су төенчеге юк, кулланучыларга башлангыч (табигый) су бирелә.

Су химик составы буенча гидрокарбонатлы магний-кальцийлы һәм СанПиН 2.1.3684-21 таләпләренә туры килә «шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга, җитештерү, җәмәгать биналар, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар оештыру һәм үткәрү», РФ Баш дәүләт санитария табибының «СанПиН 2.1.3684-21 санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын раслау турында «28.01.2021 № 3 карары белән расланган шәһәр һәм авыл җирлекләре территорияләрен карап тотуга, су объектларына, эчә торган суга һәм эчә торган су белән тәэмин итүгә, атмосфера һавасына, туфракка, торак биналарга санитар-эпидемиологик таләпләр, җитештерү, җәмәгать биналарын эксплуатацияләү, санитар-эпидемиягә каршы (профилактик) чаралар оештыру һәм үткәрү» (алга таба - СанПин 2.1.3684-21).

Су белән тәэмин итү системасы, хуҗалык-эчү һәм янгынга каршы ихтыяҗларны канәгатьләндерүне исәпкә алып, түбән басым кабул ителгән.

Суүткәргеч челтәрләре диаметры 100 миллиметр булган төрле материаллардан салынган, су бүлү колонкалары һәм янгын гидрантлары белән җиһазландырылган. Су башнялары торак пунктларның су куллануын көйли, челтәрдә кирәкле басым тудыра, шулай ук 10 минутлык янгынга каршы су запасын саклый.

Җәйге чорда суүткәргеч челтәренең ерак участокларында су кытлыгы күзәтелә.

1.2. Су белән тәэмин итү системасына йөкләнешләрне исәпләү

Суны гомуми куллану торак һәм җәмәгать биналарында хуҗалык-эчү ихтыяҗларына, сәнәгать ихтыяҗларына, урамнарга һәм яшел үсентеләргә су сибүгә тотуны үз эченә ала.

Халыкның хуҗалык-эчү ихтыяҗларына исәпләнгән Су чыгымнары торак төзелеше районнарының 5.1 пункты буенча кабул ителгән төзекләндерү дәрәҗәсенә (санитар-техник җиһазларга) һәм су кулլануның тәүлеклек һәм сәгать тигезсезлеге коэффициентларына бәйле рәвештә бер кешегә исәпләнгән су кулланудан чыгып исәпләнә.СП 31.13330.2021 «су белән тәэмин итү. Тышкы челтәрләр һәм корылмалар» (алга таба - СП 31.13330.2021). Хисаплы

108

су куллану хуҗалык-эчү һәм көнкүреш ихтыяҗларына җәмәгать биналарында су чыгымнарын үз эченә ала.

Су куллануның исәпләнгән нормалары 1.1.2 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 1.1.2

Расчетные нормы водопотребления

№ п/п	Степень благоустройства районов жилой застройки	Расчетная норма водопотребления в год, литров в сутки
1	Застройка зданиями, оборудованными внутренним водопроводом и канализацией, с ванными и местными водонагревателями	150
2	То же, с централизованным горячим водоснабжением	170

Торак пунктта тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 8.13130.2020 " янгыннан саклану системалары. Янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү. Янгын куркынычсызлыгы таләпләре» (алга таба - СП 8.13130.2020). Эчке янгын сүндерүгә су чыгымы нормасы һәм бер үк вакытта янгыннар саны 10.13130.2020 " янгыннан саклану системалары. Эчке янгынга каршы суүткәргеч. Проектлау нормалары һәм кагыйдәләре» (алга таба - СП 10.13130.2020). Тышкы янгын сүндерүгә су чыгымы секундына 15 литр (секундына 15 литрлы 1 янгын), эчке янгынга су чыгымы секундына 2,5 литр (секундына 2,5 литрлы 1 янгын), җитештерү предприятиеләрендә эчке янгынга каршы суүткәргеч белән җиһазландырылган биналарны яисә корылмаларны янгын сүндерүгә секундына 5 литр (секундына 5 литрлы 1 янгын) тәшкил итәчәк.

Урамнарга һәм яшеллекләргә су сибү нормасы 31.13330.2021 уртак предприятиесе нигезендә кабул ителгән һәм тәүлегенә 1 кешегә 60 литр тәшкил итәчәк.

Генераль планны гамәлгә ашыруның исәп-хисап срогына исәпләүләр нәтиҗәләре 1.1.3 таблицасында китерелде.

Таблица 1.1.3

Водопотребление населением на расчетный срок

Инд. номер (ID)	Наименование функциональной зоны	Статус зоны	Среднесуточные расходы водопотребления, куб.метров в сутки	Расчетный расход воды в сутки наибольшего водопотребления, куб.метров в сутки	Полив, куб.метров в сутки	Неучтенные расходы, куб.метров в сутки	Итого, куб.метров в сутки
В границах населенного пункта с. Малые Кабаны							

101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	264,0	316,8	105,6	26,4	448,8
101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	283,2	339,8	113,3	28,3	481,4
101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	0,5	0,5	0,2	0,0	0,8
101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируе мая	79,5	95,4	31,8	8,0	135,2
101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируе мая	293,0	351,5	117,2	29,3	498,0
Итого по с. Малые Кабаны				**1104,1**	**368,0**	**92,0**	**1564,2**
Пожаротушение							**108,0**
Итого с пожаротушением							**1672,2**
В границах населенного пункта с. Большие Кабаны							
101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	145,8	175,0	58,3	14,6	247,9
101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	132,6	159,1	53,0	13,3	225,4
101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существу ющая	415,4	498,4	166,1	41,5	706,1
101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируе мая	212,6	255,1	85,0	21,3	361,3
101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируе мая	121,4	145,6	48,5	12,1	206,3
101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируе мая	87,0	104,4	34,8	8,7	147,9
Итого по с. Большие Кабаны			**1114,7**	**1337,6**	**445,9**	**111,5**	**1894,9**
Пожаротушение							**108,0**
Итого с пожаротушением							**2002,9**

31.13330.2021 уртак предприятиесе һәм биналарның проектлана торган катлылыгы нигезендә, хуҗалык-эчә торган суны максималь куллану шартларында челтәрдәге минималь иректе басымнар тигез кабул ителә:

бер катлы төзелеш өчен-10 метр; ике катлы төзелеш өчен-14 метр;

өч катлы төзелеш өчен-18 метр һ. б. алдагы катларга 4әр метр өстәргә.

1.3. Су белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме

Халык саны артуга, торак төзелешен үзәкләштерелгән су белән тәэмин итү челтәрләренә тоташтыруга бәйле рәвештә түбәндәге чаралар күз алдында тотыла::

110

-төзелеп килүче хуҗалык-янгынга каршы суүткәргечнең 101/7, 101/8, иҗтимагый-эшлекле зоналарны су белән тәэмин итү, расланган «Лаеш төене» ПП һәм ПМТ нигезендә проектланган, диаметры 160 миллиметр булган, озынлыгы 6,5 километр булган магистраль су челтәрләре төзелеп, төзелә торган суүткәргечнең 101/7, 101/8, иҗтимагый-эшлекле зоналарын су белән тәэмин итү;

– җир асты суларының (артезиан скважиналарынын) проектлана торган су

алуыннан 101/9 торак зонасын су белән тәэмин итү, аның җитештерүчәнлеге тәүлегенә 360 куб метр, диаметры 110 миллиметр булган, су белән тәэмин итүнең гамәлдәге су белән тәэмин итү системасына тоташтырып, 3,0 километр озынлыктагы магистраль челтәрләрен төзү,;

– җир асты суларының (артезиан скважиналарының) проектлана торган су алуыннан 101/10 торак зонасын су белән тәэмин итү, аның җитештерүчәнлеге тәүлегенә 200 куб метр, диаметры 110 миллиметр булган, су белән тәэмин итүнең гамәлдәге су белән тәэмин итү системасына тоташтырып, 2,7 километр озынлыктагы магистраль челтәрләрен төзү.;

- җир асты суларын (артезиан скважиналарын) проектлаштырыла торган су алуның 101/11 торак зонасын су белән тәэмин итү, аның җитештерүчәнлеге тәүлегенә 150 куб метр, диаметры 110 миллиметр булган, озынлыгы 2,0 километр булган су белән тәэмин итүнең магистраль челтәрләрен төзү;

-Кече Кабан авылындагы гамәлдәге су белән тәэмин итү системасыннан 300/3, 300/4 иҗтимагый-эшлекле зоналарны су белән тәэмин итү, диаметры 110 миллиметр булган 0,2 километр озынлыктагы су белән тәэмин итү челтәрләрен төзү;

-401/1 җитештерү зонасын, 402/2 коммуналь-склад зонасын җир асты суларының (артезиан скважиналарының)проектлана торган үз су җыю урыннарыннан су белән тәэмин итү;

- заманча технологияләр нигезендә заманча материаллардан торбалар кулланып су белән тәэмин итү челтәрләрен реконструкцияләү һәм алыштыру;

- Суүткәргеч хуҗалыгы объектлары биналарын реконструкцияләү һәм капиталь ремонтлау;

- энергияне сак тотуга һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру;

- аварияләр, яшерен агып чыгулар нәтиҗәсендә суүткәргеч челтәреннән су югалтуны киметүгә юнәлдерелгән чаралар һ. б.;

- су белән тәэмин итү объектларында телемеханика һәм автоматлаштыру системасын бердәм идарә пультына чыгару белән оештыру.

Үзебезнең су алуыбызны төзүне (артезиан скважиналарын бораулауны) мөмкинлекләр турында гидрогеологик нәтиҗә белән нигезләргә кирәк

җир асты сулары исәбеннән янгынга каршы һәм хуҗалык-эчә торган сулар белән тәэмин итү чыганагы булдыру.

Авыл җирлеге территориясендә урнаштыру өчен тәкъдим ителә торган сәнәгать билгеләнешендәге предприятиеләрне, биналарны һәм корылмаларны проектлаганда РФ Хөкүмәтенең 16.02.2008 №87 карарына таянырга, шулай ук «предприятиеләр, биналар һәм корылмалар төзелешенә проект-смета документациясен эшләү составы, эшләү, килештерү һәм раслау тәртибе турында Инструкция» 1.02.1-85 СНиП (алга таба - СНиП 1.02.1-85) («биналарның һәм корылмаларның иминлеге турында Техник регламент»384-ФЗ номерлы ФЗ

нормаларына каршы килми торган өлешендә ирекле нигездә кулланыла) – предприятиеләрне, Производство билгеләнешендәге биналарны һәм корылмаларны проектлаганда шәһәрләрнең генераль планнарында, шәһәрләрнең сәнәгать зоналарын (районнарын) планлаштыру проектларында һ. б. кабул ителгән карарлар исәпкә алынырга тиеш.д.

2. Су җибәрү

2.1. Су агызу системасының, шул исәптән яңгыр канализациясенең гамәлдәге торышына Анализ

Олы Кабан авыл җирлегендә су агызуның үзәкләштерелгән системасы юк. Халык септиклардан яисә су үткәрми торган чокырлардан файдалана, бу исә территориянең пычрануына китерә.

Җирлек территориясендә яңгыр канализациясе юк. Яңгыр һәм кар суларын агызу җайга салынмый һәм хәзерге рельефның түбәнрәк урыннарына алып барыла.

«Казан» халыкара аэропорты һәм «Kazan EXPO " күргәзмә үзәге территориясендә ябык һәм ачык яңгыр канализациясе, кадастр номерлары 16:24:160303:473 һәм 16:24:160303:394 булган җир кишәрлекләрендә тәүлегенә 2000 куб метр куәтле яңгыр канализациясе чистарту корылмалары төзелде..

2.2. Су агызу системасына йөкләнешләрне исәпләү

Торак пунктларның канализация системасын проектлаганда торак һәм җәмәгать биналарыннан көнкүреш агып төшүче суларын уртача тәүлеклек исәпләнгән су агызуны территорияләргә һәм Яшел утыртмаларга су сибүгә тотылган суны исәпкә алмыйча, уртача тәүлеклек исәпләнгән су куллануга тигез итеп кабул итәргә кирәк.

Генераль планны гамәлгә ашыруның исәп-хисап срогына исәпләүләр нәтиҗәсе 2.2.1 нче таблицада күрсәтелгән.

Таблица 2.2.1

Общее водоотведение

Инд. номер (ID)	Наименование функциональной зоны	Статус зоны	Среднесуточные расходы водоотведения, куб.метров в сутки	Расчетный расход воды в сутки наибольшего водоотведения, куб.метров в сутки	Неучтенные расходы, куб.метров в сутки	Итого, куб.метров в сутки
В границах населенного пункта Кече Кабан ав.						
101/1	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	264,0	316,8	26,4	343,2
101/2	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	283,2	339,8	28,3	368,2
101/3	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	0,5	0,5	0,0	0,6
101/7	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемая	79,5	95,4	8,0	103,4
101/8	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемая	293,0	351,5	29,3	380,8
Итого по Кече Кабан ав.			**1104,1**	**368,0**	**1564,2**	**1196,1**
В границах населенного пункта с. Большие Кабаны						
101/4	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	145,8	175,0	14,6	189,5
101/5	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	132,6	159,1	13,3	172,4
101/6	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Существующая	415,4	498,4	41,5	540,0
101/9	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемая	212,6	255,1	21,3	276,3
101/10	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемая	121,4	145,6	12,1	157,8
101/11	Зона застройки индивидуальными жилыми домами	Планируемая	87,0	104,4	8,7	113,1
Итого по с. Большие Кабаны			**1114,7**	**1337,6**	**111,5**	**1449,0**

2.3. Су агызу системасын, шул исәптән яңгыр канализациясен үстерү тәкъдиме

Халык саны артуга, торак төзелешен үзәкләштерелгән су агызу челтәрләренә тоташтыруга бәйле рәвештә түбәндәге чаралар күз алдында тотыла::

– тәүлегенә 50 куб метр җитештерүчәнлектәге 1 нче канализация насос станциясе (алга таба-КНС), 1,3 лы ике линиягә диаметры 110 миллиметр булган полиэтилен басым торбаүткәргечләр төзү

113

101/7, 101/8 торак зоналарыннан, 300/2 иҗтимагый-эшлекле зоналардан җыелган агып төшүче суларны расланган «Лаеш төене»ПП һәм ПМТ нигезендә проектланган төзелә торган үзйөрешле-басым коллекторына агызу өчен

километрлар;

-тәүлегенә 25 куб метр җитештерүчәнлектәге 2 нче КНС, диаметры 315 миллиметр булган 3,3 километр озынлыктагы үзйөрешле полиэтилен торбаүткәргечләр, 101/9, 101/10 торак зоналарыннан җыелган агынты суларны агызу өчен диаметры 315 миллиметр булган 2,9 километр озынлыктагы ике линиягә 110 миллиметр диаметрлы полиэтилен торбаүткәргечләр төзү, җәмәгатьчелек-проектлана торган 1 нче кнска 300/3, 300/4 эшлекле зоналар;

– тәүлегенә 15 куб метр җитештерүчәнлектәге 3 нче КНС, диаметры 225 миллиметр булган 0,066 километр озынлыктагы үзйөрешле полиэтилен торбаүткәргечләр, 110 миллиметр диаметрлы полиэтилен торбаүткәргечләр, 101/11 торак зонасыннан җыелган агынты суларны төзелә торган торак зонасына агызу өчен 3,6 километр озынлыктагы ике линиягә төзү расланган «Лаеш төене»ПП һәм ПМТ нигезендә проектланган үзйөрешле-басым коллекторы;

 401/1 җитештерү зонасы һәм 402/2 коммуналь-склад зонасы территориясендә тәүлегенә 10-20 куб метр җитештерүчәнлектәге үз чистарту корылмаларын төзү. Агып төшүче сулар күләме проектлауның алдагы стадияләрендә ачыклана;

- терлекчелек калдыкларын комплекслы утильләштерү һәм эшкәртү буенча иң яхшы заманча технологияләр һәм техник чаралар кертү;

- терлекчелек комплексларын чистарту корылмаларыннан башка файдалануга кертмәү;

- канализация хуҗалыгы объектлары биналарын реконструкцияләү һәм капиталь ремонтлау.

- энергияне сак тотуга һәм энергетика нәтиҗәлелеген арттыруга юнәлдерелгән чараларны гамәлгә ашыру.

Ташлана торган агып төшүче сулар санын киметү чистартылган агып төшүче суларны предприятиеләр территориясендәге Яшел утыртмаларга сибү өчен, агоросәнәгать Комплексы объектларының җитештерү ихтыяҗларына кабат файдалану һәм бу максатлар өчен суны гомуми куллануны киметү исәбенә тәкъдим ителә. Агып төшүче суларны рециклинглау һәм кабат куллану технологияләрен үстерү су агымнарында һәм сулыкларда су сыйфатын яхшыртуга, гомумән елга һәм күл бассейннарында экологик хәлне яхшыртуга, шулай ук агып төшүче сулар белән бергә су алуны киметү һәм пычраткыч матдәләр агызу исәбенә су ресурсларын экономияләүгә ярдәм итәчәк.

Авыл җирлеге территориясендә урнаштыру өчен тәкъдим ителә торган сәнәгать билгеләнешендәге предприятиеләрне, биналарны һәм корылмаларны проектлаганда РФ Хөкүмәтенең 16.02.2008 №87 карарына таянырга, шулай ук СНиП1.02.1-85 нигезләмәләрен исәпкә алырга кирәк («биналар һәм корылмаларның куркынычсызлыгы турында Техник регламент»384-ФЗ номерлы ФЗ нормаларына каршы килмәгән өлешендә ирекле нигездә кулланыла). – җитештерү билгеләнешендәге предприятиеләрне, биналарны һәм корылмаларны проектлаганда шәһәрләрнең генераль планнарында, шәһәрләрнең сәнәгать зоналарын (районнарын) планлаштыру проектларында һ. б. кабул ителгән карарлар исәпкә алынырга тиеш..

Өске агымны оештыру

Территорияне төзекләндерү, аның гомуми һәм санитария шартларын яхшырту максатларында проектта өске агымны оештыру һәм су агымы челтәрен урнаштыру күздә тотыла.

Проектта ачык һәм ябык яңгыр яудыру челтәре тәкъдим ителә.

Бер һәм ике катлы төзелешле территорияләрдән яңгыр суларын агызу урамнар, юллар, юллар һәм тротуарлар белән киселештә күперләр яисә торбалар урнаштырып, ачык су агызу җайланмаларын (урам лотоклары, юл кюветлары, су агызу канаулары)куллану юлы белән проектлана. Лотокларның буй авышлыгы 0,003 тән ким булмаска тиеш.

Яңгыр кабул итү коелары Түбән төшүләрнең (күтәрелүләрнең) озакка сузылган участокларында,җир өсте сулары агымы ягыннан ипешеход кичүләренең кисешкән урыннарында, юл тәлинкәләренең пычкысыман профиле янындагы түбән урыннарда, җир өсте сулары агып төшмәгән түбән урыннарда, ишегалды һәм парк территорияләрендә юл тәлинкәләре буйлап урнаштырыла. Яңгыр кабул итүчеләр Төп коллектор белән ботаклар аша тоташалар.

Су агызу коллекторының диаметры эш проекты стадиясендә исәпләү белән билгеләнергә тиеш.

Су агымы коллекторларының нормаль тирәнлеге 2-3 метр, чик тирәнлеге 5-6 метр.

Юллар аша кюветлардан су агызгычларны тимер-бетон торбалар һәм лотоклар аша үткәрергә. Аларның диаметрын, озынлыгын, авышлыгын эш проекты стадиясендә билгеләргә.

Су агымының ябык челтәре борт ташлары белән әйләндереп алынган юллар буенча төзелеш зонасында һәм аз гына авышлыклары 0,004 тән кимрәк булган территорияләрдә, мәйданнарда, җәмәгать биналары урнашкан урыннарда, шулай ук җитештерү территорияләрендә карала.

Проектта ябык типтагы яңгыр канализациясенең 6 чистарту корылмасын төзеп коллекторлар урнаштыру тәкъдим ителә

115

авыл җирлеге территориясендәге, 401/5 җитештерү зонасы

территориясендәге һәм 402/2 коммуналь-склад зонасы территориясендәге гамәлдәге су объектларына җир өсте суларын чыгарыр алдыннан 50-300л/с җитештерүчәнлек белән 2 данә.

Су объектларына ташлана торган агынты суларны чистарту дәрәҗәсе "өске суларны агынты сулар белән пычранудан саклау кагыйдәләре"таләпләренә җавап бирергә тиеш. Шартлы чиста яңгыр суларын техник максатларда, зарарсызландырылган явым-төшемнәрне ашлама һәм башка максатларда файдалану мөмкинлекләрен ачыклау зарур.

Җир өсте суларын агызу буенча барлык чараларны да катгый үткәрү кирәк.

Алга таба, өске агымны бүлеп бирү чараларының һәрберсе, территориянең инженер-геологик һәм гидрологик өйрәнелгәнлеген һәм проект карарлары вариантларының техник-икътисадый чагыштыруларын исәпкә алып, мөстәкыйль проект рәвешендә эшләнергә тиеш.

Авыл җирлеген тулысынча төзекләндерү өчен хуҗалык - көнкүреш һәм өстән агып төшүче суларны агызу схемасы проектын эшләү тәкъдим ителә.

Су агызу схемасы су агызу системасы буенча кабул ителгән карарлар нигезендә эшләнә һәм аларны сулыкка кабул итү, ташу, чистарту һәм чыгару яисә алга таба авыл хуҗалыгында һәм Сәнәгатьтә файдалану өчен тапшыру өчен инженерлык корылмалары комплексын сайлау һәм урнаштыру буенча конкрет техник һәм икътисадый нигезләнгән карар булып тора.

3. Җылылык белән тәэмин итү

3.1. Җылылык белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына анализ

Усадьба төзелешен җылылык белән тәэмин итү түбән басымлы табигый газда эшләүче ике яисә бер контурлы индивидуаль көнкүреш казаннарын җылылык белән тәэмин итүнең локаль чыганакларыннан гамәлгә ашырыла

Җәмәгать учреждениеләрен җылылык белән үзәкләштерелгән тәэмин итү-котельныйлардан башкарыла, котельныйлар өчен ягулык булып табигый газ хезмәт итә (3.1.1 нче таблица).).

3.1.1 таблицасы. Олы Кабан авыл җирлегенең җылылык белән тәэмин итү объектларыя

№ п/п	Наименование объекта	Кадастровый номер земельного участка или местоположение	Эксплуатирующая организация	Основной вид топлива	Тепловая мощность, Гкал в час	Процент износа	Фактическое использование объекта (процент)
1	Котельная МБДОУ «Большекабанский детский сад»	16:24:160101:2048, ул.Молодежная, 57	Управление образования лаишевского района	природный газ	0,25	45	100
2	Котельная МБОУ «Большекабанская общеобразовательная школа»	16:24:160101:1117, Ул.Победы,6	Управление образования лаишевского района	природный газ	0,34	30	100
3	Котельная сельского дома культуры	16:24:160101:1131 с. Большие Кабаны, ул.Победы,6	МБУК «РДК Лаишевского района»	природный газ	0,04	50	100
4	Котельная (с. Большие Кабаны)	16:24:160101:177	-	природный газ	-	-	-
5	Котельная (с. Большие Кабаны)	16:24:160303:470	АНО «Казань Экспо»	природный газ	21,49	6	100

3.2. Җылылык белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме

Индивидуаль төзелешне җылылык белән бер яки ике контурлы җылылык генераторлары (көнкүреш газ казаннары) тәэмин итәргә тәкъдим ителә.

Планлаштырыла торган социаль инфраструктура объектларын җылылык белән проектлана торган блок-модуль котельныйлардан тәэмин итү тәкъдим ителә. Сәнәгать предприятиеләрен җылылык белән тәэмин итү чараларын предприятиенең проект документациясе стадиясендә хәл итәргә кирәк.

Барлык җылылык чыганаклары өчен, шул исәптән сәнәгать корылмаларын җылылык белән тәэмин итү өчен төп ягулык төре итеп табигый газ карала.

БМКНЫҢ төгәл саны, урыны проектлауның алдагы стадияләрендә территорияләрне планлаштыру проектларын, проект документациясен һәм/яки линия объектларын планлаштыру проектларын эшләү юлы белән төгәлләштереләчәк.

Проектта искергән һәм нәтиҗәсез технологияләрне кулланудан баш тартуга һәм мөмкин булган иң яхшы технологияләр принципларына күчүгә һәм заманча инновацион технологияләрне гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары тәкъдим ителә.

4. Газ белән тәэмин итү

4.1. Газ белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына анализ

Җирлекне газ белән тәэмин итү «Сокуры " газ бүлү станциясеннән, аннары югары һәм урта басымлы газүткәргечләр буенча

117

газны редукцияләү пунктлары, шкаф тибындагы газ көйләгеч пунктлар,

аннары түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры кулланучыга. Гамәлдәге газ бүлү станциясенә һәм газны редукцияләү пунктларына Характеристика 4.1.1 таблицаларында бирелгән., 4.1.2.

Сәнәгать предприятиеләре буенча газ чыгымы турындагы мәгълүмат, технологияләрне реконструкцияләү һәм модернизацияләүне исәпкә алып, 4.1.3 нче таблицаларда бирелгән., 4.1.4.

Таблица 4.1.1.

Характеристика существующей газораспределительной станции

Местоположение ГРС	Название ГРС	Давление на входе, (МПа)		Давление на выходе, (МПа)		Загрузка, (тыс. куб метров в час)	
		проект	факт	проект	факт	проект	факт
Лаишевский район, Сокуровкое сельское поселение	ГРС «Сокуры»	5,4	5,4	1,2	1,2	100,0	16,82

Таблица 4.1.2.

Характеристика существующих пунктов редуцирования газа

№ п/п	Наименование объекта	Местоположение	Производительность, тыс. куб. метров в час	Давление газа на входе/давление газа на выходе (МПа)	Фактическое использование объекта (процент)	Размер охранной зоны (метр)
1	ГРПБ	с. Малые Кабаны	32000	1,2/0,6	-	10
2	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Зеленая	2150	0,6/0,003	10	10
3	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Ленина	2150	0,6/0,003	10	10
4	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Семейная	7700	0,6/0,003	-	10
5	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Березовая	300	0,6/0,003	10	10
6	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Березовая	500	0,6/0,003	15	10
7	ГРП	с. Малые Кабаны, ул. Центральная	2150	0,6/0,003	55	10
8	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Ленина	300	0,6/0,005	40	10

№ п/п	Наименование объекта	Местоположение	Производительность, тыс. куб. метров в час	Давление газа на входе/давление газа на выходе (МПа)	Фактическое использование объекта (процент)	Размер охранной зоны (метр)
9	ГРПШ	с. Малые Кабаны, ул. Ленина	105	0,6/0,005	55	10
10	ГРПШ	с. Большие Кабаны	2150	0,6/0,003	15	10
11	ГРПШ	с. Большие Кабаны, ул. Молодежная	300	0,6/0,005	40	10
12	ГРПШ	с. Большие Кабаны, ул. Молодежная	2150	0,6/0,003	55	10
13	ГРПШ	с. Большие Кабаны, ул. Победы	300	0,6/0,003	15	10
14	ГРП	с. Большие Кабаны, ул. Овражная	2150	0,6/0,003	20	10
15	ГРПШ	с. Большие Кабаны, ул. Аграрная	2150	0,6/0,003	40	10
16	ГРПШ	с. Большие Кабаны	2150	0,6/0,003	10	10
17	ГРПШ	с. Большие Кабаны	2150	0,6/0,003	10	10
18	ГРПШ	с. Большие Кабаны	4050	0,6/0,003	10	10
19	ГРПШ	с. Большие Кабаны	2150	0,6/0,003	-	10
20	ГРПШ	с. Большие	2150	0,6/0,003	-	10

Примечание: данные предоставлены ООО «Газпром трансгаз Казань»

Таблица 4.1.3.

Информация о расходах газа по промышленные предприятия

Наименование предприятия	**Объект газопотребления**	**Местоположение**	**Расход газа (тыс.куб. метров в год)**
ООО «Дирекция муниципальных проектов»	Приход Спасо-Преображенской церкви	с. Большие Кабаны	11,1
ООО «Дирекция муниципальных проектов»	Сельский дом культуры	с. Большие Кабаны	1,734
ООО «Дирекция муниципальных проектов»	Котельная детского сада «Ладушки»	с. Большие Кабаны	0,459

Примечание: данные предоставлены ООО «Газпром трансгаз Казань»

Таблица 4.1.4.

Расход газа по промышленным предприятиям

Наименование Потребителей	Расход газа	
	(тыс.куб. метров в год)	(куб. метров в час)
с. Большие Кабаны	2950,342	336,8
с. Малые Кабаны	313,376	35,8
Итого:	**3263,718**	**372,6**

Примечание: данные предоставлены ООО «Газпром трансгаз Казань»

4.2. Газ белән тәэмин итү системасына йөкләнешләрне исәпләү

Халыкның хуҗалык-көнкүреш һәм коммуналь-көнкүреш ихтыяҗларына газ чыгымнары газ куллануның эреләнгән күрсәткечләре буенча 42-101-2003 уртак предприятиеләре нигезендә газ яну җылылыгының куб метрына 34 МДж (куб метрына 8000 килокалория)булганда төзекләндерү дәрәҗәсенә бәйле рәвештә билгеләнде.:

- кайнар су белән тәэмин итүнең төрләре булмаганда-220 авыл җирендә.

Газның максималь исәп-хисап сәгатенә чыгымы куб. метр сәгать, Цельсий буенча 0 градус булганда һәм газ басымы 0,1 МПа булганда хуҗалык-көнкүреш һәм җитештерү ихтыяҗларына еллык чыгымның өлеше буларак билгеләргә кирәк, формула буенча:

Hmax= Ву * hmax ка; монда: h max ка-сәгать максимумы коэффициенты; Ву-еллык газ чыгымы, елга куб.метр.

Җитештерү характерындагы булмаган көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләре ихтыяҗларына газ чыгымы торак йортларга газ чыгымының 5 проценты күләмендә кабул ителде.

Хисап срогына халыкның коммуналь-көнкүреш ихтыяҗларына газга ихтыяҗ 4.2.1 таблицасында күрсәтелгән.

Таблица 4.2.1

Потребность в газе на коммунально-бытовые нужды населения

Наименование населенного пункта, входящего в состав поселения	Годовой расход газа, куб. метр в час	
	Существующее положение	Расчетный срок
с. Большие Кабаны	5603,85	8129,9
с. Малые Кабаны	4424,8	7433,05
Итого:	**10027,85**	**15562,95**

Таблица 4.2.2

Потребность в газе на производственные нужды

Наименование населенного пункта, входящего в состав поселения	Годовой расход газа, куб. метр в час	
	Существующее положение	Расчетный срок
с. Большие Кабаны	336,8	2832,8
с. Малые Кабаны	35,8	35,8

Итого:	**372,6**	**2868,6**

4.3. Газ белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме

Проект барлык газлаштырылган объектларны тотрыклы газ белән тәэмин итәргә мөмкинлек бирә торган газүткәргечләрнең гамәлдәге системасыннан максималь файдалануны күздә тота.

Газүткәргечләрнең техник торышы һәм аларны киләчәктә эксплуатацияләү ресурсын билгеләү турында диагностикалау буенча мәгълүматлар булмау сәбәпле, техник чишелешләрдә гамәлдәге газүткәргечләрне максималь саклап калу һәм алардан файдалану, аларга тоташтыру күздә тотыла.

Торак фондының исәп-хисап срогына артуына бәйле рәвештә проектта:

- ПРГ төзелеше;
- газ белән тәэмин итү челтәрләрен төзү (озынлыгы якынча 7 километр булган югары басымлы газүткәргечләр).

Сәнәгать зонасын газ белән тәэмин итү чаралары предприятиенең проект документациясе стадиясендә хәл ителергә тиеш.

Газ белән тәэмин итү челтәрләренең төгәл саны, урыны, трассировкасы, диаметрлары һәм озынлыгы проектлауның алдагы стадияләрендә территорияләрне планлаштыру проектларын, проект документациясен һәм/яки линия объектларын планлаштыру проектларын эшләү юлы белән гидравлик исәпләүне исәпкә алып төгәлләштереләчәк.

Проектта искергән һәм нәтиҗәсез технологияләрне кулланудан баш тартуга һәм мөмкин булган иң яхшы технологияләр принципларына күчүгә һәм заманча инновацион технологияләрне гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән оештыру чаралары тәкъдим ителә.

5. Электр белән тәэмин итү

5.1. Электр белән тәэмин итү системасының гамәлдәге торышына Анализ

Бүгенге көндә Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлегенең электр белән тәэмин итү системасы тулаем дефицитсыз һәм канәгатьләнерлек хәлдә.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә 110/10 Аэропорт электр подстанциясе һәм яңа төзелә торган 110/35/10 кВ Сокуры ПС урнашкан.

Олы Кабан авыл җирлеген электр белән тәэмин итү ПС 110/10 кВ Аэропорт югары вольтлы подстанциясеннән башкарыла (5.1.1 таблицасы).).

Таблица 5.1.1.

Объекты электросетевого хозяйства (ПС) АО Сетевая компания филиала Приволжские электрические сети

Месторасположение ПС	Наименование ПС	Напряжение, кВ	Количество трансформаторов, штук	Мощность трансформатора, кВА
РТ, Лаишевский муниципальный район, в районе аэропорта	ПС Аэропорт	110/10	2	25000

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә түбәндәге төрдәге 60 трансформатор подстанциясе урнашкан: подстанциянең комплектлы трансформаторы, баганалы трансформатор подстанциясе, ябык типтагы подстанциянең трансформаторы, подстанциянең мачта трансформаторы, подстанциянең блоклы комплектлы трансформаторы, бүлү пункты, блок бүлү пункты (таблица) 5.1.2.)

Таблица 5.1.2.

Объекты электросетевого хозяйства (ТП, КТП, СТП, ЗТП, МТП) в границах Большекабанского сельского поселения

Номер п/п	Диспетчерский номер ТП	Напряжение, кВ
1	КТП-6665	10/0,4
2	СТП-6845	10/0,4
3	СТП-7015	10/0,4
4	КТП-7051	10/0,4
5	КТП-7140	10/0,4
6	КТП-7174	10/0,4
7	КТП-7206	10/0,4
8	БКТП-7252	10/0,4
9	БКТП-7253	10/0,4
10	БКТП-7254	10/0,4
11	КТП-7284	10/0,4
12	КТП-7359	10/0,4
13	КТП-7360	10/0,4
14	КТП-7362	10/0,4
15	КТП-7364	10/0,4
16	КТП-7458	10/0,4
17	БКТП-7489	10/0,4
18	ТП-7490	10/0,4
19	БКТП-7491	10/0,4
20	ТП-7492	10/0,4
21	КТП-7496	10/0,4
22	КТП-7503	10/0,4
23	КТП-7521	10/0,4
24	КТП-7544	10/0,4
25	СТП-7546	10/0,4
26	БКТП-7569	10/0,4
27	КТП-7614	10/0,4
28	КТП-7618	10/0,4

Номер п/п	Диспетчерский номер ТП	Напряжение, кВ
29	КТП-7655	10/0,4
30	КТП-7664	10/0,4
31	КТП-7696	10/0,4
32	КТП-7710	10/0,4
33	ЗТП-7753	10/0,4
34	КТП-7763	10/0,4
35	КТП-7773	10/0,4
36	КТП-7774	10/0,4
37	КТП-7861	10/0,4
38	КТП-7863	10/0,4
39	КТП-7882	10/0,4
40	КТП-7883	10/0,4
41	КТП-7902	10/0,4
42	КТП-7915	10/0,4
43	КТП-7998	10/0,4
44	СТП-70014	10/0,4
45	КТП-70029	10/0,4
46	КТП-70030	10/0,4
47	КТП-70038	10/0,4
48	МТП-70039	10/0,4
49	МТП-70040	10/0,4
50	МТП-70041	10/0,4
51	МТП-70042	10/0,4
52	МТП-70043	10/0,4
53	СТП-70059	10/0,4
54	КТП-70061	10/0,4
55	СТП-70106	10/0,4
56	СТП-70107	10/0,4
57	СТП-70122	10/0,4
58	БРП Усады	10/0,4
59	РП Сокуры	10/0,4
60	БРП Дорожный	10/0,4

Олы Кабан авыл җирлегенең комплектлы һәм баганалы трансформатор подстанцияләрен электр белән тәэмин итү һава линияләре, кабель линияләре, кабель-һава линияләре белән башкарылган (5.1.3 нче таблица).)

Таблица 5.1.3.

Объекты электросетевого хозяйства (ВЛ, КЛ) филиала АО "Сетевая компания" Приволжские электрические сети

Наименование (ЛЭП, фидер)	Протяжен-ность, километр	Значение объекта (федеральное, региональное, местное)	Напряжение, кВ	Статус
ВЛ 110 кВ Центральная - Аэропорт	8,58	Регионального значения	110	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 3 ПС Аэропорт	21,02	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ фидер 5 ПС Аэропорт	3,29	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 7 ПС Аэропорт	4,33	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ фидер 15 ПС Аэропорт	1,10	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ фидер 16 ПС Аэропорт	1,10	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 106 ПС Аэропорт	4,19	Местного значения	10	в эксплуатации

КВЛ 10 кВ фидер 108 ПС Аэропорт	1,11	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 109 ПС Аэропорт	3,01	Местного значения	10	в эксплуатации
ВЛ 10 кВ фидер 110 ПС Аэропорт	4,99	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 114 ПС Аэропорт	0,14	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ яч.5 ПС Аэропорт - яч.3 БРП Дорожный	2,82	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ яч.5 ПС Аэропорт - яч.3 БРП Дорожный	2,82	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 13 БРП Усады	2,90	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ фидер 5 БРП Дорожный	3,94	Местного значения	10	в эксплуатации
КЛ 10 кВ фидер 12 БРП Дорожный	3,93	Местного значения	10	в эксплуатации
КВЛ 10 кВ фидер 12 РП Сокуры	1,43	Местного значения	10	в эксплуатации

Тимер-бетон терәкләр тибы. Физик хәле яхшы. Терәкләрне алыштыру таләп ителми. Барлык электр тапшыру линияләре дә үзара резервланырлык.

Электр челтәрләрен схемалы чишүнең гамәлдәге тибы - бәйле һәм радиаль. Әлеге схемалар торак пунктларны һәм сәнәгать производстволарын электр белән тәэмин итү категориясен тиешле дәрәҗәдә тәэмин итә һәм көчле үзгәртеп коруларны таләп итми.

Россия Энергетика министрлыгының 23.06.15 №380 боерыгы нигезендә, анда актив һәм реактив куәтләр куллану нисбәте күрсәткечләрен исәпләү тәртибе расланган, кулланучыда косинусның әлеге күрсәткечен саклау буенча чараларны күздә тотарга кирәк. Актив һәм реактив егәрлек арасындагы аерма үзгәргән очракта φ косинусын 0,94 чикләрендә тоту чараларын күздә тотарга.

Югары вольтлы җиһазларны саклау өчен подстанцияләрдә төрле саклагычлар һәм автоматика урнаштырылган: көч трансформаторларында – газ саклагыч, дифференциаль ток саклагыч, Максималь ток саклагыч, артык җылынудан һәм артык йөкләнештән саклау, май дәрәҗәсе төшүдән саклау, көчәнеш юкка чыгудан саклау.

5.2. Электр белән тәэмин итү системасына йөкләнешләрне исәпләү

Генераль планны эшләү кысаларында суммар
проектлана торган объектларга суммар электр куәтен исәпләү.

Электр куәтен исәпләү РД 34.20.185 94 " биналарның (фатирларның), коттеджларның, микрорайоннарның (кварталларның) һәм шәһәр бүлү челтәре элементларының исәпләнгән электр йөкләнешләрен билгеләү өчен нормативлар» нигезендә башкарылды, үзгәрешләр Россия Топэнерго министрлыгының 1999 елның 29 июнендәге 213 номерлы боерыгы белән расланды).

Генераль планны эшләү вакытына суммар электр куәте 8,902 МВт тәшкил итә, шулардан 0,406 МВт социаль-коммуналь объектлар һәм җитештерү зоналары өчен, һәм 8,496 МВт торак фонды өчен.

Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планында каралган проектлана торган объектларның гомуми электр куәте 38,951 МВт тәшкил итә, шулардан 34,165 МВт

социаль-коммуналь объектлар һәм җитештерү зоналары өчен, һәм торак фонды өчен 4,786 мВт.

5.3. Электр белән тәэмин итү системасын үстерү тәкъдиме

Хәзерге вакытта Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлегенең электр белән тәэмин итү системасы тулаем дефицитсыз һәм нормаль хәлдә.

«Сетевая компания» АҖнең 2020-2024 елларга инвестиция программасы нигезендә (Татарстан Республикасы сәнәгать һәм сәүдә министрлыгының 28.12.2019 ел № 269-ОД боерыгы белән расланган) планлаштырылган җитештерү һәм торак зоналарны электр белән тәэмин итү өчен Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә 110/35/10 кВ Сокуры подстанциясен төзү карала.

Планлаштырылган җитештерү зоналарын электр белән тәэмин итү өчен, трансформатор куәте 1600 дән 2500 квага кадәр булган 38 данә комплектлы трансформатор подстанцияләре (КТП) урнаштыру планлаштырыла.

Урнаштыру планлаштырыла торган трансформаторларны тукландыру өчен 19,91 чакрым озынлыктагы 10 кВ ВЛ төзү каралган.

Проектлана торган ТПның төгәл урыны һәм планлаштырыла торган челтәрләрнең озынлыгы проектлауның алдагы стадияләрендә төгәлләштереләчәк.

Электр кулланунын таләп ителә торган ышанычлылыгын тәэмин итү өчен җитештерү ихтыяҗын исәпкә алып, Җайланмага ике трансформаторлы ТП (ышанычлылыкның II категориясе) кабул ителә, аларны бо җра тибындагы ике нурлы схема буенча территориаль-таратылган туклану үзәкләреннән яисә бер туклану үзәгенең бәйсез трансформаторларыннан, территориаль-таратылган трассаларга туклану кабель линияләре төзеп.

6. Зәгыйфь токлы челтәрләр

6.1. Элемтә системасының гамәлдәге торышын анализлау

Бүгенге көндә Олы Кабан авыл җирлегенә телефонлаштыру Олы Кабан авылында урнашкан ике автомат телефон станциясеннән (алга таба – АТС) башкарыла (табл. 6.1.1.).

6.1.1 таблицасы. Олы Кабан территориясендә урнашкан АТС характеристикасы

№ п/п	2	Наименован ие (тип)	Цифровая АТС	Месторасп оло же ние	Олы Кабан авылы Олы Кабан авылы		Эксплуатирую щая организация ПАО	
1		АТС					«Таттелеком»	

АО «Казань Экспо»	Используемая емкость, количество номеров	Проектная емкость, количество номеров	Скорость передачи данных, Гбит в секунду	Год установки	Процент износа
	160	160	0,1	2004 0	2
	200	2000	10	2019 5	

Элемтә турыдан-туры туклану зонасы белән шкаф системасы аша оештырылган. Линия хуҗалыгы – кабель-һава хуҗалыгы, траншеяларга кабельләр белән эшләнгән

һәм кабель канализациясендә, шулай ук элемтә терәкләре буенча өлешчә чыбыклар белән. Телефон станцияләре шәһәрара, халыкара,

зона эчендәге, җирле элемтә. Абонентлар өчен элемтәне «Таттелеком»ГАҖ бирә.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә 15 база кәрәзле элемтә станциясе урнашкан (алга таба – БС).:

- GSM900, LTE900, LTE1800, UMTS2100, LTE2600 стандартлы "ГЭС" БС № 160449 адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан тавы, Аграр ур., 18 йорт, элемтә таянычы (55.646967, 49.295495);

- LTE-1800 стандартының 16-01888 БС адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы ,2нче йорттан Төньяк-Көнбатышка таба 0,075 километр ераклыкта Заовражная урамы буйлап, " МТС " ҖАҖ таянычы (55.649492, 49.309703);

-БС-2192 стандарты gsm1800/LTE1800/LTE2600 адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, күргәзмә урамы, 1нче йорт янында (Казан ЭКСПО), ОДН-20 "МИГ"ҖЧҖ. (55.613191, 49.300072);

- БС № 16-01659 lte1800/UMTS2100/LTE2100/LTE2600 адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, күргәзмә урамы, зд. 1 (55.611597, 49.298878);

- БС № PL_16_984 UMTS2100/LTE1800/LTE2600FDD /LTE2600TDD/LTE2100 стандарты буенча түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Зур Кабан авылы, Совет ур., "Семиречье "агрофирмасы" ҖЧҖ территориясе, "МТС" ҖАҖ таянычы (55.647768, 49.293703);

-БС-2934 gsm1800/LTE1800 стандарты буенча түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, Овражная ур., 15нче йорт янында (55.648837, 49.308642);

-БС № 55177 "каз-Аэропорт" GSM-900, DCS-1800, UMTS-2100, LTE-1800, LTE-2100, LTE стандартлары буенча-түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, С.

126

Зур кабаннар, "Казан" халыкара аэропорты, "Полет" кунакханәсе, бина түбәсендә (55.610540, 49.291860);

- Бс №51310 "ТатР-Аэропорт_Терминал 1" gsm1800/UMTS2100/LTE1800/LTE2100/LTE2600 адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Зур Кабан авылы, Аэропорт, 1 йорт, "Казан" халыкара аэропорты, антенналар бина эчендә урнаштырылган (55.608212, 49.298605);

- LTE180 стандартының PL_16_01910 номерлы БС түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Кече Кабан авылы, "МТС" ГАҖ таянычы (55.658131, 49.278072);

- БС 54353" ТатР_Большие Кабаны "gsm900/UMTS2100/LTE1800/LTE2100 стандарты буенча түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабаны авылы, Агроферма территориясендә, "ВымпелКом" ПАО СК-26 тимер-бетон баганасы (55.646969, 49.295226);

- LTE1800/UMTS2100/LTE2100 стандарты буенча "ТатР_Малые Кабаны" бс № 53632 адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Кече Кабаны авылы, Шоссейная ур., Казан аэропортына юлдан көнбатышка таба 70 метр, ОДН-26 (55.654133, 49.290914);

- Бс № 54042 lte1800/UMTS2100/LTE2100 стандарты буенча "ТатР_Большие Кабаны_2" адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, Р-239 трассасы буйлап (55.651573, 49.322157);

- Бс №643 gsm1800/LTE1800/UMTS2100/LTE2100/LTE2300/ LTE2600 адресы буенча Олы Кабан авылы, "Т2 Мобайл" ҖЧҖ таянычы (55.646993, 49.295455);

- БС 16-00595 стандарты gsm900/UMTS2100/LTE1800по адресы буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, Олы Кабан авылыннан 1,5 километр төньяктарак, "МТС" ҖАҖ таянычы (55.664500, 49.303151);

- БС 55289" ТатР-Казан_экспо-1 " dcs1800/LTE1800/LTE2600 стандарты буенча түбәндәге адрес буенча: Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Олы Кабан авылы, күргәзмә ур., 1 йорт (Ш корпусы).

6.2. Элемтә системасын үстерү тәкъдиме

Телефонлаштыру

Гомуми файдаланудагы телефон челтәрен үстерү элемтәнең әлеге төренә заявкаларны йөз процент канәгатьләндерү шартларыннан алып барылырга тиеш.

Проект тарафыннан тәкъдим ителә:

- АТСны заманча цифрлы технологияләр кулланып модернизацияләү. АТСның аналог җиһазларын, мөмкин булганча, оптик-җепселле линия

корылмаларын файдаланып, цифрлы Станцион корылмага күчерү;

127

-оптик-җепселле элемтә, кәрәзле элемтә, IP-телефония, Internet челтәрен үстерү;

- спутник элемтәсен һәм цифрлы телерадиотапшыруларны да кертеп, элемтә чаралары өлкәсендә өр-яңа технологик казанышларны кертү.

Муниципаль берәмлектә колачлау зонасын киңәйтү өчен GSM стандарты буенча өстәмә база станцияләре урнаштыру тәкъдим ителә.

Радиофикация

Авыл җирлеген радиофикацияләү өчен радиосигнал бирүне тәэмин итә торган радиоүзел төзүне һәм, гамәлдәге һәм проектлана торган торак һәм социаль-мәдәни көнкүреш объектларын тоташтырып, стоечная радиолиния буенча бүлү фидерларын төзүне карарга кирәк.

Телевидение

Татарстан Республикасында цифрлы эфир тапшырулары DVB-T стандартын кулланып, цифрлы эфир-кабель телевидениесенең региональ челтәре төзелде.транспорт челтәре сыйфатында «ВолгаТелеком»ААҖнең зона җепселле-оптик челтәре кулланыла.

Цифрлы телевидение челтәре тапшырылучы программалар саны (кимендә 10), шулай ук сурәт, тавыш тапшыру сыйфаты, ТВ сигналларын кабул итү буенча да аналог челтәрләр алдында күп кенә өстенлекләргә ия. Бу бер дециметрлы антеннага кимендә 10 программа кабул итәргә, аналог тапшыручыларга караганда азрак куәттәге тапшыручыларны кулланырга мөмкинлек бирә, шулай ук телетапшырулар челтәрләрен компьютер челтәрләре белән берләштерү мөмкинлеген тәэмин итә.и.

7. Торба үткәргеч транспорты

7.1. Торба үткәргеч транспортының гамәлдәге торышы.

Карала торган территориядә торба үткәргеч транспорты объектлары урнашкан 7.1.1 нче таблицаны карагыз

Таблица 7.1.1

№ п/п	Основные магистральные трубопроводы	Наименование транспортируемого продукта
Газопроводы		
1	Газопровод-отвод на АГРС аэропорт Казань-2	Природный газ
	МГ Миннибаево-Казань	Природный газ
Продуктопроводы		
1	Миннибаево-Казань	Этан
2	Нижнекамск - Казань	Этилен

7.2. Торба үткәргеч транспортын үстерү гамәлләре

Россия Федерациясенең территориаль планлаштыру схемасы нигезендә федераль транспорт өлкәсендә (торба үткәргеч транспорты өлешендә)

128

(Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 12.03.2024 №579-р күрсәтмәсе белән расланган) түбәндәге чаралар үткәрелә:

220-285 километр участоктагы «Миңлебай-Казан» газүткәргечен реконструкцияләү Татарстан Республикасы һәм Казан шәһәрен газ белән тәэмин итүнең ышанычлылыгын арттыру, Татарстан Республикасын газ белән тәэмин итү һәм газлаштыру системасын үстерү, нәтиҗәле һәм балансны энергетика инфраструктурасын булдыру, янәшәдәге территорияләрне алга таба газлаштыруны тәэмин итү өчен башкарылачак. «Миңлебай-Казан» газүткәргече буенча 220-285 км участокта газ транспортлауның проект буенча уртача еллык күләме - 870 млн.куб. метр.

«Миңлебай-Казан» газүткәргече Казан шәһәрендә һәм Татарстан Республикасының Лаеш районында реконструкцияләнәчәк. Реконструкцияне төгәлләү-2026 ел.

Проектта түбәндәге объектларны этаплап реконструкцияләү һәм төзү каралган:

- «Сокура» ГРСТАН «Маргариновый завод» ПРГ га, «Аэропорт Казан» ПРГ га җир асты газүткәргечләре, Автомобиль газ тутыру компрессор станциясе -2;

- трубүткәргеч транспорты объектларының аерылгысыз технологик өлешендәге башка корылмаларны.

Проект объектларының составын, характеристикаларын һәм аларның аерылгысыз технологик өлешләрен детальләштерү якынча характерда. Проект объектларының һәм аларның аерылгысыз технологик өлешләренең составын, урнашу урынын, характеристикаларын төгәлләштерү Россия Федерациясен территориаль планлаштыруны гамәлгә ашыру этапларында, федераль транспорт өлкәсендә инженер эзләнүләрен башкару, архитектура-төзелеш проектлаштыру барышында территорияне планлаштыру документациясен һәм проект документациясен әзерләү юлы белән гамәлгә ашырыла.

8. Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү

Җитештерү һәм куллану калдыклары - «җитештерү һәм куллану калдыклары турында»1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә юкка чыгарыла торган, бетерү өчен билгеләнгән яки бетерелергә тиешле җитештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү процессында яки куллану процессында барлыкка килгән матдәләр яки предметлар. (алга таба-җитештерү һәм куллану калдыклары турында Закон)

Каты коммуналь калдыклар (алга таба - ККК) физик затлар тарафыннан куллану процессында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыклар, шулай ук шәхси һәм шәхси затларны канәгатьләндерү максатларында торак урыннарда физик затлар тарафыннан алардан файдалану процессында үз Куллану үзлекләрен югалткан товарлар

көнкүреш ихтыяҗлары. ККKГА шулай ук юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр эшчәнлеге барышында барлыкка килә торган һәм составы буенча физик затлар тарафыннан куллану барышында торак урыннарда барлыкка килә торган калдыкларга охшаш калдыклар керә.

Җитештерү һәм куллану калдыклары турындагы канунда калдыклар, шул исәптән ККК белән эш итүнең гомуми таләпләре билгеләнгән. Кануннар нигезендә калдыклар белән эш итү җирле дәрәҗәдән региональ дәрәҗәгә тапшырылган.

Россия Федерациясе субъектлары территориясендә ККК белән эш итү калдыклар белән эш итү өлкәсендәге территориаль схема нигезендә гамәлгә ашырыла.

Җитештерү һәм куллану калдыклары турындагы законның 24.6 статьясындагы 1 пункты нигезендә Россия Федерациясе субъекты территориясендә каты коммуналь калдыкларны җыю, ташу, эшкәртү, утильләштерү, зарарсызландыру, күмү калдыклар белән эш итү өлкәсендәге региональ программа һәм калдыклар белән эш итүнең территориаль схемасы нигезендә бер яисә берничә региональ оператор тарафыннан тәэмин ителә.

Татарстан Республикасында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 13 мартындагы 149 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы калдыклары белән эш итү өлкәсендә территориаль схема, алга таба – территориаль схема гамәлдә.

Территориаль схема нигезендә Татарстан Республикасы территориясендә ККК белән эш итү буенча региональ операторларның ике эшчәнлек зонасы билгеләнгән – Көнбатыш һәм Көнчыгыш.

8.1. Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасының гамәлдәге торышына анализ

Җирлек региональ операторлар эшчәнлегенең Көнбатыш зонасына керә, анда генераль планны эшләгән вакытта «ПЖКХ «ИК»ҖЧҖ региональ оператор булып тора.

Җитештерү һәм куллану калдыклары турындагы Законның 24.7 статьясындагы 4 пункты нигезендә, ККК милекчеләре ККК барлыкка килә һәм аларны туплау урыннары урнашкан эшчәнлек зонасында булган региональ оператор белән ККК белән эш итү буенча хезмәтләр күрсәтүгә шартнамә төзергә тиеш.

Сәнәгать калдыклары милекчеләре сәнәгать калдыклары белән эш итүгә лицензияләре булган тиешле оешмалар белән килешүләр төзи. Шул ук вакытта I һәм II класслы хәвефлелектәге калдыклар белән эш итүне Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2019 елның 14 ноябрендәге 2684-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә «Федераль Экология операторы» ФДУП гамәлгә ашыра.

Җирлек һәм Лаеш муниципаль районы территориясендә сәнәгать калдыкларын урнаштыру өчен махсуслаштырылган полигоннар юк.

Бер елда барлыкка килә торган каты көнкүреш калдыкларының массасын:

130

- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 12 декабрендәге 922 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында каты коммуналь калдыкларны туплау нормативлары белән;
- Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2023 елның 01 декабрендәге 1541 номерлы карары белән расланган Күпфатирлы йортларның торак урыннарында һәм торак йортларда кулланучылар категорияләреннән тыш, кулланучылар категорияләре өчен каты коммуналь калдыкларны туплау нормативлары белән.

Каты көнкүреш калдыклары контейнер мәйданчыкларында туплана.

Җирлекнең генераль планын эшләгән вакытта ККК эшкәртелми (сортировкаланмый). Шул ук вакытта җирлектә калдыкларны аерым җыю кертелә.

ККК урнаштыру Алексеевск муниципаль районында урнашкан ККК полигонында гамәлгә ашырыла («пгт. Алексеевск"». Территориаль схема нигезендә полигонның эшләве 2026-2027 елга кадәр каралган.

Кар җыю урыннары торак пунктлардан читтә урнашкан һәм Роспотребнадзор белән килештерелгән.

8.2. Җитештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү системасын үстерү тәкъдиме

Территориаль схема нигезендә җирлек территориясендә ККК белән эш итү объектларын төзү каралмый.

Алексеевск муниципаль районында ККК полигонын эксплуатацияләү тәмамланганнан соң ("пгт. Алексеевск") җирлектән ККК чыгару, территориаль схема нигезендә, түбәндәге тәртиптә күз алдында тотыла:

1. Алексеевск муниципаль районы территориясендә урнаштыру каралган чүп-чарны сортларга аеру комплексына («пгт. Алексеевск"», 8.2.1 нче таблицаны карагыз.

Таблица 8.2.1

Наименование объекта обращения с отходами	Мощность объекта, тонн в год	Координаты местоположения	Ка астровый дномер земельного участка	Площадь земельного участка, га
Мусоросортировочный комплекс	75000	55.248543, 50.123618	16:05:011801:448	60

2. Алексеевск муниципаль районы территориясендә урнаштыру каралган муниципальара полигонга (муниципаль берәмлек «пгт. Алексеевск"», 8.2.2 таблицасын карагыз.

Таблица 8.2.2

Наименование объекта обращения с отходами	Мощность объекта, тонн в год	Координаты местоположения	Кадастровый номер земельного участка	Площадь земельного участка, га

Межмуниципальный полигон	70000	55.248543, 50.123618	16:05:011801:448	60

Торак фонды мәйданы арту, торак биналар мәйданы арту, торак фондын төзекләндерү, шулай ук халыкның санитария-гигиена шартларын һәм җирлек территориясенең экологик иминлеген яхшырту максатларында түбәндәге чаралар күздә тотыла: территории территорияне планлы-даими санитар чистартуны оештыру

җирлекләр;

т кккны аерым (дуаль) җыюны оештыру;

т каты өслекле махсус мәйданчыклар оештыру, ККК җыю өчен су үткәрми торган контейнерлар урнаштыру;

круп эре габаритлы калдыкларны җыю һәм туплау өчен калдыкларны җимерүгә комачаулый торган каты өслекле һәм Киртәле махсус мәйданчыклар оештыру;

бы көнкүреш шартларында кулланыла торган энергия саклаучы лампаларны кабул итү пунктларын оештыру һәм аларны агулылыгы югары булган калдыкларны утильләштерү урыннарына чыгару;

ВТО икенчел чимал һәм ресурсларны кабул итү (җыю) пунктларын һәм урыннарын оештыру; в кар җыю өчен махсус мәйданчыклар оештыру

санитария-эпидемиология һәм табигатьне саклау законнарының заманча таләпләренә туры килү;

из изоляцияләү катламы сыйфатында куллану өчен ККК полигонына урам сметасын бетерү;

Җыелганкар су үткәрми торган һәм тоташ җир өеме белән капланган мәйданчыкларда урнаштырылырга яки кар эретү җайланмаларына чыгарылырга тиеш. Җыелган карны һәм бозны балалар уеннары һәм спорт мәйданчыкларында, рекреацион зоналарда, сулыкларның боз капламы һәм су җыю территорияләрендә, шулай ук СанПин 2.1.3684-21 нигезендә үзәкләштерелмәгән су белән тәэмин итү чыганакларыннан 50 метр радиуста урнаштыру рөхсәт ителми.

Кар эретү җайланмаларын урнаштыруны кардан чистартыла торган төп территорияләрнең якынлыгын, агып төшүче суны бирү һәм кар суын агызу нокталарының булуын, юл челтәренә карата һәркем файдалана алырлык булуын, йөк автотранспортының каршы як хәрәкәтен оештыру һәм керү юлларының уңайлылыгын, көчле кар яуганнан соң чиратларның барлыкка килү мөмкинлеген, торактан ераклыгын һ. б. исәпкә алып башкарырга кирәк.

КККны аерым җыю өчен җиһазландырылган контейнер мәйданчыкларында ККК туплау күздә тотыла. Барлыкка килә торган калдыкларның санын Татарстан Республикасы территориясендәге төрле категорияле объектлардан (генераль планны куллану вакытына гамәлдә булган редакциядә) ККК туплау нормативлары нигезендә билгеләргә кирәк.

Куркыныч ККК (терекөмешле яктырткыч җайланмалар, электр лампалары, батареялар һәм аккумуляторлар (автомобиль ЛАМПАлырыннан тыш),

132

Куллану үзлекләрен югалткан терекөмешле градусниклар) вандалларга каршы башкарудагы махсус билгеләнгән контейнерларга (кызгылт сары төстәге) тупланырга тиеш, алар зарарланмаска һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китермәскә

тиеш.

Контейнер мәйданчыкларын урнаштыру схемасын төзү, аларның торак пунктта урнашу урынын билгеләү, шулай ук контейнер мәйданчыкларын төзү (шул исәптән аларны кирәкле савытлар: контейнерлар, бункерлар һ.б. белән җиһазлау) җирле үзидарә турындагы законның 14 - 16 статьялары нигезендә җирле үзидарә органнарының бурычы булып тора.

Җирле үзидарә органнары каты көнкүреш калдыклары туплау урыннарын (мәйданчыкларын) урнаштыру схемасын билгелиләр һәм каты коммуналь калдыклар туплау урыннары (мәйданчыклары) реестрын Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан расланган Кагыйдәләргә (җитештерү һәм куллану калдыклары турындагы Законның 13.4 статьясындагы 4 пункты) туры китереп алып баралар. ККК туплау урыннарын (мәйданчыкларын) төзекләндерү һәм аларның реестрын алып бару кагыйдәләре Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2018 елның 31 августындагы 1039 номерлы карары белән расланды.

Контейнер мәйданчыкларын урнаштыру СанПиН 2.1.3684-21 4 пунктына туры килергә тиеш.

Гражданнарның бакчачылык (дача) берләшмәләре территориясендә контейнер мәйданчыгын урнаштыруга таләпләр 53.13330.2019 уртак предприятиесе тарафыннан билгеләнгән. "Гражданнар тарафыннан бакчачылык алып бару территориясен планлаштыру һәм төзү. Биналар һәм корылмалар (СНиП 30-02-97* гражданнарның бакчачылык (дача) берләшмәләре территорияләрен планлаштыру һәм төзү, биналар һәм корылмалар)», Россия Төзелеш Министрлыгының 2019 елның 14 октябрендәге 618/пр номерлы боерыгы белән расланган.

СанПиН 2.1.3684-21 5 пункты нигезендә гражданнар бакчачылык һәм яшелчәчелек алып бара торган территорияләрдә контейнер мәйданчыгы һәм (яисә) махсус мәйданчык урнаштыру урынын сайлау контейнер мәйданчыгы хуҗалары тарафыннан контейнер мәйданчыкларын урнаштыруның җирле үзидарә органнары тарафыннан билгеләнә торган схемасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге җирләрдә яисә җир кишәрлекләрендә җир кишәрлекләре бирмичә һәм сервитутлар билгеләмичә урнаштырыла торган объектлар төрләре исемлеген раслау турында» 2014 елның 03 декабрендәге 1300 номерлы карары белән ККК туплау өчен контейнер мәйданчыкларын һәм икенчел чималны һәм ресурсларны кабул итү (җыю) пунктларын һәм урыннарын дәүләт һәм муниципаль кишәрлекләр бирелмичә һәм сервитутлар билгеләмичә җирләргә.

ККК чыгару өчен махсус техника берәмлекләренең, атап әйткәндә, Транспорт һәм чүп җыю машиналарының саны ККК белән эш итү буенча төбәк операторы тарафыннан билгеләнә.

Торак төзелеше һәм инфраструктураны үстерү перспективалары шуны күрсәтә: инде хәзер үк төзелеш калдыкларын сәнәгый Рециклинг технологияләрен үзләштерергә һәм гамәлгә кертергә кирәк.

133

Территориаль схема нигезендә Татарстан Республикасында төзелеш калдыклары белән эш итү буенча комплекслар төзү каралган, алар үз эченә IV-V класслы хәвефлелектәге төзелеш калдыкларын эшкәртүне, утильләштерүне, зарарсызландыруны һәм урнаштыруны ала.

Төзелеш калдыклары белән эш итү буенча җирлеккә иң якын комплекс-Лаеш муниципаль районындагы объект. Объектны «Лаеш ш.» муниципаль

берәмлегендә, төньяк-көнчыгыштарак, кварталда урнаштыру каралган 170301; 16:24:170301:317, 16:24:170301:318, 16:24:170301:319.

Комплексның егәрлеге елына 150000 тонна калдык тәшкил итәчәк, эксплуатацияләү вакыты 20 ел. Комплекс территориясендә:

Строитель төзелеш калдыклары өчен ваклау-сортировкалау җайланмасы сәгатенә 100 тоннага кадәр җитештерә.

ч агач һәм үсемлек калдыклары өчен җитештерүчәнлеге сәгатенә 15 куб метрга кадәр җитә торган ваклагыч

комп елына 2400 тоннага кадәр компостлау участогы. от калдыкларны күмү өчен ике карта.

Барлык калдыклар сортларга аерылачак, киләчәктә кулланырга яраклы фракцияләр (бетон, кирпеч, агач, металл, пластик, пыяла) чыгарылачак, вакланачак һәм төзелеш тармагында икенчел әйләнешкә кертеләчәк, үсемлек калдыклары вакланачак һәм компостлау участогына җибәреләчәк. Яраксыз калдыклар вакланып күмеләчәк.

Сәнәгать калдыклары милекчеләре сәнәгать калдыклары белән эш итүгә лицензияләре булган тиешле оешмалар белән килешүләр төзи. Шул ук вакытта I һәм II класслы хәвефлелектәге калдыклар белән эш итүне Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2019 елның 14 ноябрендәге 2684-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә «Федераль Экология операторы» ФДУП гамәлгә ашыра.

Терлекчелек калдыкларын утильләштерү мәсьәләсен хәл итү өлешендә Генераль планда хәл итүнең ике варианты тәкъдим ителә:

1. компостлаштыру (ябык типтагы тирес Саклагычлардан (лагуналардан) файдалану һәм тиресне (тизәкне) ашлама сыйфатында алга таба кырларга чыгару (терлекчелек калдыкларын зарарсызландыру, дегельминтизацияләү чараларын уздырганнан соң). Лагуналарны ферма балансындагы җирләрдә урнаштырырга киңәш ителә.

2. тизәк (пиролиз, Биогаз)эшкәртү җайланмаларыннан файдалану.

6 өлеш. Әйләнә-тирә мохитне саклау

1. Территориянең табигый характеристикасы

1.1. Рельефы

Геоморфологик яктан Олы Кабан авылы җирлеге Көнбатыш Кама алды,Идел-Мишә калку Ландшафт районы чикләрендә урнашкан.

Территориянең өслеге аз гына бүлгәләнгән аккумулятив Терраса тигезлегеннән гыйбарәт.

Җирлек территориясе Идел елгасының 4 нче террасасына туры килә.Аның өслегендә дюналар, тәлинкәсыман түбәнлекләр, текә бүрәнкәләр, күлләр хасил иткән эол, карст һәм суффозион-Карст процесслары чагылышлары күзәтелә. Дүртенче терраса киң үскән тирән ерганак челтәре белән характерлана.

Җирлек чикләрендә рельеф биеклекләренең абсолют тамгалары 80-140 М. чикләрендә тирбәлә.иң зур биеклек тамгалары җирлекнең төньяк өлешенә туры килә, иң кечкенәләре Кече Кабан торак пунктыннан көньякта күзәтелә. Җирлекнең төньяк өлешендә карст чыгышлы күлләр биләгән кечерәк түбәнлекләр бар..

1.2. Геологик төзелеше

«А. П. Карпинский исемендәге Бөтенроссия фәнни-тикшеренү Геология институты» ФДБУ әзерләгән Татарстан Республикасының геологик картасы нигезендә (сайтны карагыз) www.vsegei.ru), карала торган территориянең геологик төзелешендә катнашалар (6.1 нче рәсем):

- неоген системасының плиоцены гелаз ярусының воевода горизонты Биклән свитасы утырмалары. Свита ком, балчык, сидерит, торф, көрән күмер линзаларыннан (50 м га кадәр)тора.;

- неоген системасының плиоцены гелаз ярусының Чистай горизонтындагы Чистай свитасы катламнары. Ултырмалар ком, балчык, известьташ катламнарыннан (38 м га кадәр)тора.;

- неоген системасының плиоцены буенча пьячен ярусының Сокол горизонты Сокол свитасы катламнары. Сокол свитасы комнардан, граивлы комнардан, балчыктан, торф линзаларыннан һәм известьташлардан (79 м га кадәр)тора.;

- Пермь системасының югары бүлегендәге татар ярусының аскы ярусы Уржум горизонтының аскы сериясе. Серияләр балчыктан, комташлардан, алевролит, мергель, известьташ, доломит катламнарыннан тора, аларның куәте 55 м га кадәр җитә..

МИНИСТЕРСТВО ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ И ЭКОЛОГИИ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
ФЕДЕРАЛЬНОЕ АГЕНТСТВО ПО НЕДРОПОЛЬЗОВАНИЮ

ГОСУДАРСТВЕННАЯ ГЕОЛОГИЧЕСКАЯ КАРТА РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ масштаба 1 : 200 000

Издание второе

Средневолжская серия

ГЕОЛОГИЧЕСКАЯ КАРТА И КАРТА ПОЛЕЗНЫХ ИСКОПАЕМЫХ ДОЧЕТВЕРТИЧНЫХ ОБРАЗОВАНИЙ

N-39-II (Казань)

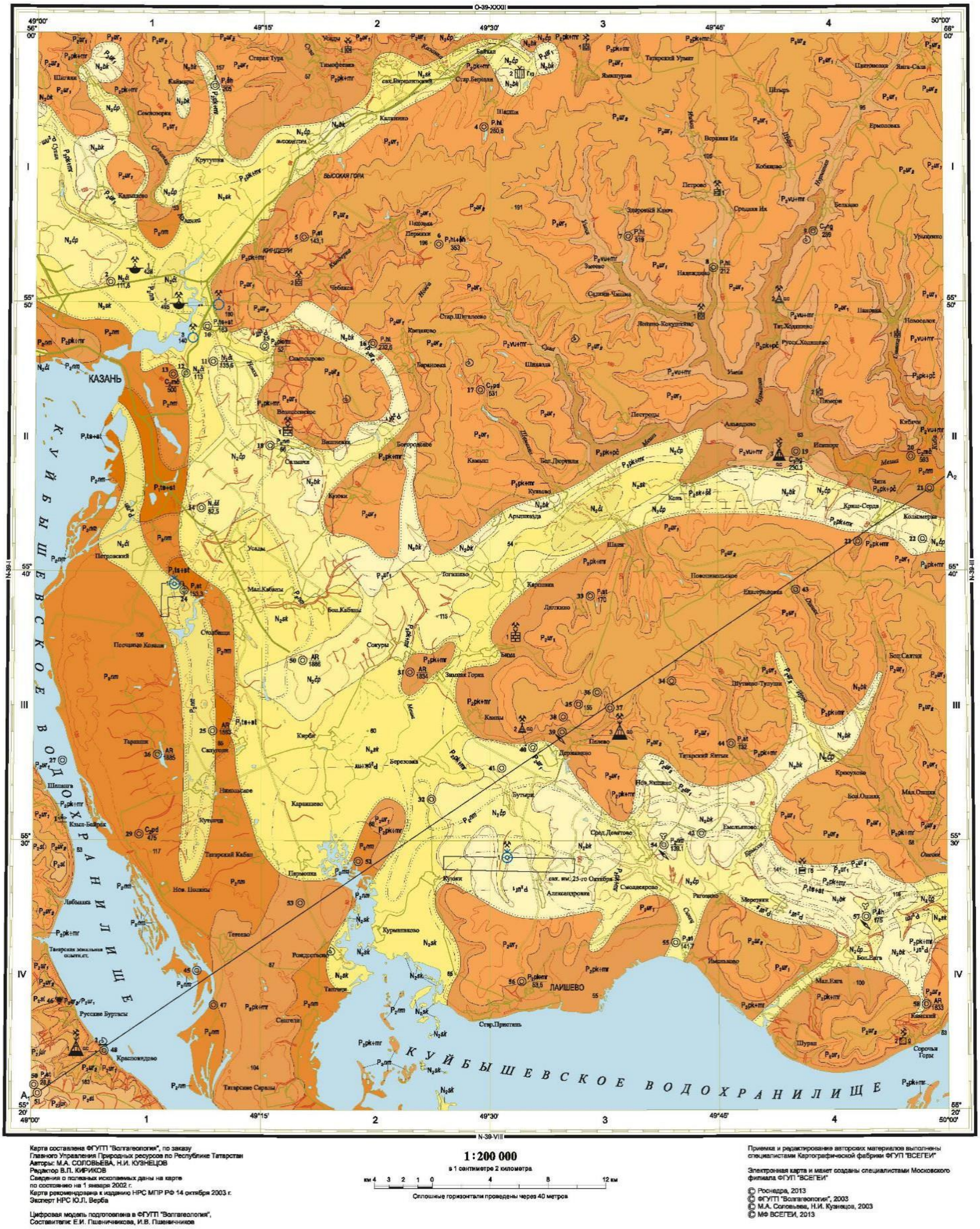

Карта составлена ФГУГП "Волгагеология", по заказу
Главного Управления Природных ресурсов по Республике Татарстан
Авторы: М.А. СОЛОВЬЕВА, Н.И. КУЗНЕЦОВ
Редактор В.П. КИРИКОВ
Сведения о полезных ископаемых даны на карте
по состоянию на 1 января 2002 г.
Карта рекомендована к изданию НРС МПР РФ 14 октября 2003 г.
Эксперт НРС Ю.Л. Верба

Цифровая модель подготовлена в ФГУГП "Волгагеология",
Составители: Е.И. Пшеничникова, И.В. Пшеничников

1 : 200 000

в 1 сантиметре 2 километра

км 4 3 2 1 0 4 8 12 км

Сплошные горизонтали проведены через 40 метров

Приемка и редактирование авторских материалов выполнены
специалистами Картографической фабрики ФГУП "ВСЕГЕИ"

Электронная карта и макет созданы специалистами Московского
филиала ФГУП "ВСЕГЕИ"

© Роснедра, 2013
© ФГУГП "Волгагеология", 2003
© М.А. Соловьева, Н.И. Кузнецов, 2003
© МФ ВСЕГЕИ, 2013

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

Система	Отдел	Ярус	Подъярус	Горизонт / серия	Индекс	Описание
КВАРТЕР					Q	Нерасчлененные отложения (только на разрезе)
НЕОГЕНОВАЯ СИСТЕМА	ПЛИОЦЕН	ГЕЛАЗСКИЙ ЯРУС			N_2bk	Воеводский горизонт. Биклянская свита. Пески, глины, стяжения сидерита, линзы торфа, бурого угля (до 50 м) Месторождения глин буровых и керамзитовых
					$N_2\check{c}p$	Чистопольский горизонт. Чистопольская свита. Пески, глины, прослои известняков (до 38 м)
		ПЬЯЧЕНСКИЙ ЯРУС			N_2sk	Сокольский горизонт. Сокольская свита. Пески, пески с гравием, глины, линзы торфа, известняков (до 79 м)
		ЗАНКЛСКИЙ ЯРУС			$N_2\check{c}l$	Челнинский горизонт. Челнинская свита. Пески, в подошве с гравием, глины, линзы известняков (до 131 м)
ПЕРМСКАЯ СИСТЕМА	ВЕРХНИЙ ОТДЕЛ	ТАТАРСКИЙ ЯРУС	ВЕРХНИЙ ПОДЪЯРУС	Северодвинский горизонт. Котельничская серия	P_2jur	Юрпаловская свита. Глины, прослои алевролитов, песчаников, мергелей, известняков (до 29 м)
					P_2sl	Слободская свита. Глины, песчаники, алевролиты, прослои мергеля, известняков (до 27 м)
			НИЖНИЙ ПОДЪЯРУС	Уржумский горизонт. Уржумская серия	P_2ur_2	Верхняя подсерия. Глины, песчаники, прослои мергелей, алевролитов, известняков, доломитов (до 56 м)
					P_2ur_1	Нижняя подсерия. Глины, песчаники, прослои алевролитов, мергелей, известняков, доломитов (до 55 м)
		КАЗАНСКИЙ ЯРУС	ВЕРХНИЙ ПОДЪЯРУС	Поволжский горизонт	P_2vu+mr	Верхнеуслонская, морквашинская толщи обьединенные. Известняки, доломиты, глины, песчаники, прослои мергелей, алевролитов, гипсов, ангидритов (до 40 м). Месторождения агрокарбонатных руд, известняка
					$P_2pk \div mr$	Приказанская, печищенская, верхнеуслонская, морквашинская толщи объединенные. Известняки, доломиты, глины, линзы мергелей, прослои песчаников, мергелей, алевролитов, гипсов, ангидритов (до 78 м). Месторождения агрокарбонатных руд, известняка, гипсов
					$P_2pk+p\check{c}$	Приказанская, печищенская толщи объединенные. Известняки, доломиты, линзы кремней, прослои глин, песчаников, мергелей, гипсов, ангидритов (до 60 м). Месторождения агрокарбонатных руд
			НИЖНИЙ ПОДЪЯРУС		P_2nm	Немдинский горизонт. Немдинская свита. Известняки, доломиты, глины, линзы кремней, прослои песчаников, алевролитов, мергелей, гипсов, конгломераты, известняковой и доломитовой муки (до 83 м)
		УФИМСКИЙ ЯРУС			$P_2\check{s}\check{s}$	Шешминский горизонт. Шешминская свита. Глины, песчаники, алевролиты, в кровле довомит , известняки, гнезда гипсов (до 32 м)
				Соликамский и шешминский горизонты	$P_2sk+\check{s}\check{s}$	Соликамская, шешминская свиты объединенные. Глины, песчаники, в кровле и подошве доломиты, известняки, линзы гипсов, прослои алевролитов, мергелей (до 40 м)
	НИЖНИЙ ОТДЕЛ	САКМАРСКИЙ ЯРУС			P_1ts+st	Тастубский, стерлитамакский горизонты объединенные. Ангидриты, гипсы, доломиты, желваки кремней, прослои известняков, известняковой и доломитовой муки, глин, алевролитов (до 95 м). Месторождения подземных вод
		АССЕЛЬСКИЙ ЯРУС			$P_1hl+\check{s}h$	Холодноложский, шиханский горизонты объединенные. Доломиты, линзы кремней,прослои гипсов, ангидритов, известняков (до 94 м)
КАМЕННОУГОЛЬНАЯ СИСТЕМА	ВЕРХНИЙ ОТДЕЛ	ГЖЕЛЬСКИЙ ЯРУС			$C_3db \div mv$	Добрятинский, павловопасадский, ногинский, мелеховский горизонты объединенные. Доломиты, известняки, прослои гипсов (до 169 м)
		КАСИМОВСКИЙ ЯРУС			C_3kr+dr	Кревякинский, хамовнический, дорогомиловский горизонты объединенные. Известняки, доломиты, прослои глин (до 178 м)
	СРЕДНИЙ ОТДЕЛ	МОСКОВСКИЙ ЯРУС			$C_2m\check{c}$	Мячковский горизонт. Известняки доломиты (до 170 м)
		БАШКИРСКИЙ–МОСКОВСКИЙ ЯРУСЫ			$C_2\check{c}m \div pd$	Черемшанский, верейский, каширский, подольский горизонты объединенные. Известняки органогенно-обломочные, доломиты, прослои глин (до 277 м)
	НИЖНИЙ ОТДЕЛ	ТУРЕНСКИЙ–СЕРПУХОВСКИЙ ЯРУСЫ			$C_1ml \div pr$	Малевский, упинский, черепетский, кизеловский, радаевский, бобриковский, тульский, алексинский, михайловский, веневский, тарусский, стешевский, протвинский горизонты объединенные. Известняки, доломиты, прослои аргиллитов, песчаников, алевролитов, мергелей (до 636 м)
ДЕВОНСКАЯ СИСТЕМА	ВЕРХНИЙ ОТДЕЛ	ФАМЕНСКИЙ ЯРУС			$D_3zd \div hv$	Задонский, елецкий, лебедянский, оптуховский, плавский, озерский, хованский горизонты объединенные. Известняки, доломиты, прослои глин (до 360 м)
		ФРАНСКИЙ ЯРУС			$D_3p\check{s} \div lv$	Пашийский, тиманский, саргаевский, доманиковый, мендымский, воронежский, евлановский, ливенский горизонты объединенные. Известняки, доломиты, аргиллиты, прослои песчаников, алевролитов, мергелей, с пропластками сланцев углисто-глинистых (до 558 м)
	СРЕДНИЙ ОТДЕЛ	ЖИВЕТСКИЙ ЯРУС			$D_2vb \div ml$	Воробьевский, ардатовский. муллинский горизонты объединенные. Песчаники, алевролиты, аргиллиты, линзы известняков (до 132 м)
АРХЕЙ				$AR b\check{c}$	$AR_2b\check{c}$?	Большечеремшанский комплекс. Биотит – амфиболовые, биотитовые плагиогнейсы (более 72 м)
				AR_1ot	AR_1ot ?	Нижний архей. Отрадненский комплекс. Биотит – гиперстеновые, двупироксеновые гнейсы и кристаллосланцы (более 43 м)
						Гнейсы
						Кристаллосланцы

Только на разрезе

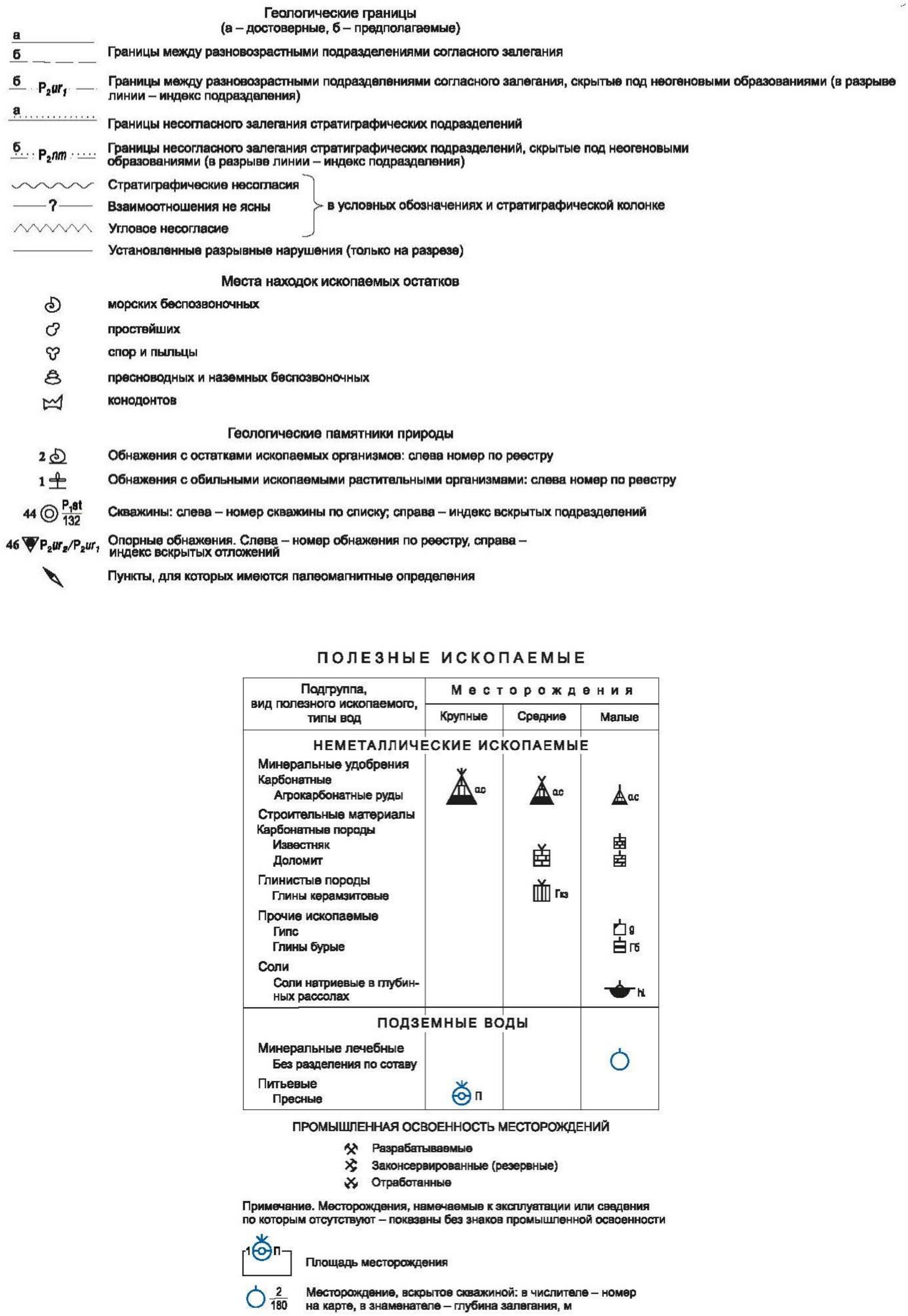

Рәсем 6.1. Геологик карта һәм дүрттән бер өлешкә бүленә торган файдалы казылмалар картасы

Чистопольская свита (п2čр) фрагментарно распространена по левому борту

138

Идел һәм Кама палеодолины, Мишә палеодолинында плиоцен кисеменең өске өлешен тәшкил итә, Сокол һәм югары Казан һәм татар ясалмаларында юылып ята. Свита табаннарының абсолют билгеләре 36 м дан 102 м га кадәр,

түбәләрнең абсолют билгеләре 82 м дан 124 м га кадәр үзгәрә.свитаның куәте 38 м га кадәр җитә. свита Иделнең палеодолинында Соры Һәм Сары-соры, кварц, вак бөртекле, нигезендә уртача һәм эре бөртекле, соры һәм алеврит балчык катламнары (6 м га кадәр) булган комнардан тора. көрәнсу - соры төстәгеләр. Кама һәм Мишә палеодолиналарында свита көрән, соры, кара-соры, алеврит, монтмориллонит, сферосидерит һәм вивианит, яшелсу-соры ком катламнары (5 м га кадәр) һәм яфраклы-катламлы известьташ катламнары (0,8 м га кадәр), төче су моллюсклары булган балчыклардан тора.

Свитага каравоыслы тайга урманнарының спора-серкә спектры хас. Свита туплану вакыты башында һәм азагында салкын һәм коры климатка нарат һәм чыршы серкәләренең таралуы, җылылык сөючеләрнең кимүе туры килә. Кисемнең урта өлешенә дымлы һәм җылы климат спектры хас, анда күбесенчә чыршы серкәләре (85% ка кадәр), сукбай (16% ка кадәр), пихта (30% ка кадәр) һәм киң яфраклы (20% ка кадәр) катнашуы сизелерлек.

Биклән каясвитасы (N2bk)Идел, Кама, Мишә һәм Казансу Палеодолиналарында аерым кырлар белән таралган, югары Пермь катламнарында Чистайда локаль юылу белән яткан. Свита табаннарының абсолют тамгалары 82 м дан 134 м га кадәр, түбәләрнең абсолют тамгалары 174 м га кадәр.свитаның куәте 50 м га кадәр. Свита Идел буе палеодолында ачык һәм көрәнсу - соры, кварц, вак бөртекле комнардан тора, анда соры, көрәнсу һәм Сарысу-соры алеврит һәм соры, алеврит, юка катламлы балчык катламнары бар. палеодолинаның приборт өлешләрендә алеврит һәм ком белән капланган балчыклар өстенлек итә. Кама һәм Мишә палеодолиналарында свита кара-соры, саргылт һәм көрәнсу - соры, алеврит төсле, катламлы, вивианит һәм сидерит кушылган, алеврит һәм ком катламнары, төче су моллюсклары булган балчыктан тора.

Сокол свитасы (N2sk) Чаллы һәм Түбән Пермь токымнары белән юыла. Свита табаннарының абсолют билгеләре палеодолиннарның күчәр өлешләрендә плюс 27дән минус 13 м га кадәр үзгәрә, палеодолин бортларында плюс 35-53 м га кадәр күтәрелә.свитаның куәте 79 м га кадәр җитә. Свита ике төргәккә бүленә. Түбәнге (күл) пачкасы (38 м га кадәр) ком һәм соры, зәңгәрсу-соры, кварц төстәге, катламнары (1-3 м га кадәр) куе соры, соры, алевролит, нечкә катламлы, еш кына мул үсемлек калдыклары булган балчыклардан һәм вивианит, сферосидерит һәм пирит, төче су моллюскларыннан тора.түбән акчагыль комплексы.

Спора-серкә комплексларының составы нарат урманнарының үсүен чагылдыра (нарат, чыршы-суга, аз микъдарда ак чыршы, каен, зирек, карама, бук, тырма, падуб, юкә)..

1.3. Тектоника һәм сейсмиклык

Өслекне тектоник районлаштыру схемасы нигезендә
139

кристаллик фундаменттан ("А. п. Карпинский исемендәге Бөтенроссия фәнни-тикшеренү Геология институты «ФДБУ мәгълүматлары буенча (сайтны карагыз) www.vsegei.ru)) карала торган территория Казан-Кажим бөгелеше чикләрендә урнашкан. Территориянең төньяк чиге янында Апас-Питрәч ярылышы уза.

Шулай ук җирлек чикләрендә Столбище һәм Тугаш күтәрелешләре урнашкан

СП кагыйдәләре җыелмасының в (в – сейсмик куркыныч дәрәҗәсе 5% ка тигез) картасы буенча 14.13330.2018 " сейсмик районнарда төзелеш. СНиП II-7-81

актуальләштерелгән редакциясе", карала торган территория MSK-64 шкаласы буенча 6 баллы җир тетрәүләр интенсивлыгы булган зонага карый, ОСР-2016 Россия Федерациясе территориясен гомуми сейсмик районлаштыруның С (1%) картасы нигезендә, җирлек территориясе 7 баллы җир тетрәүләр интенсивлыгы булган зонага карый..

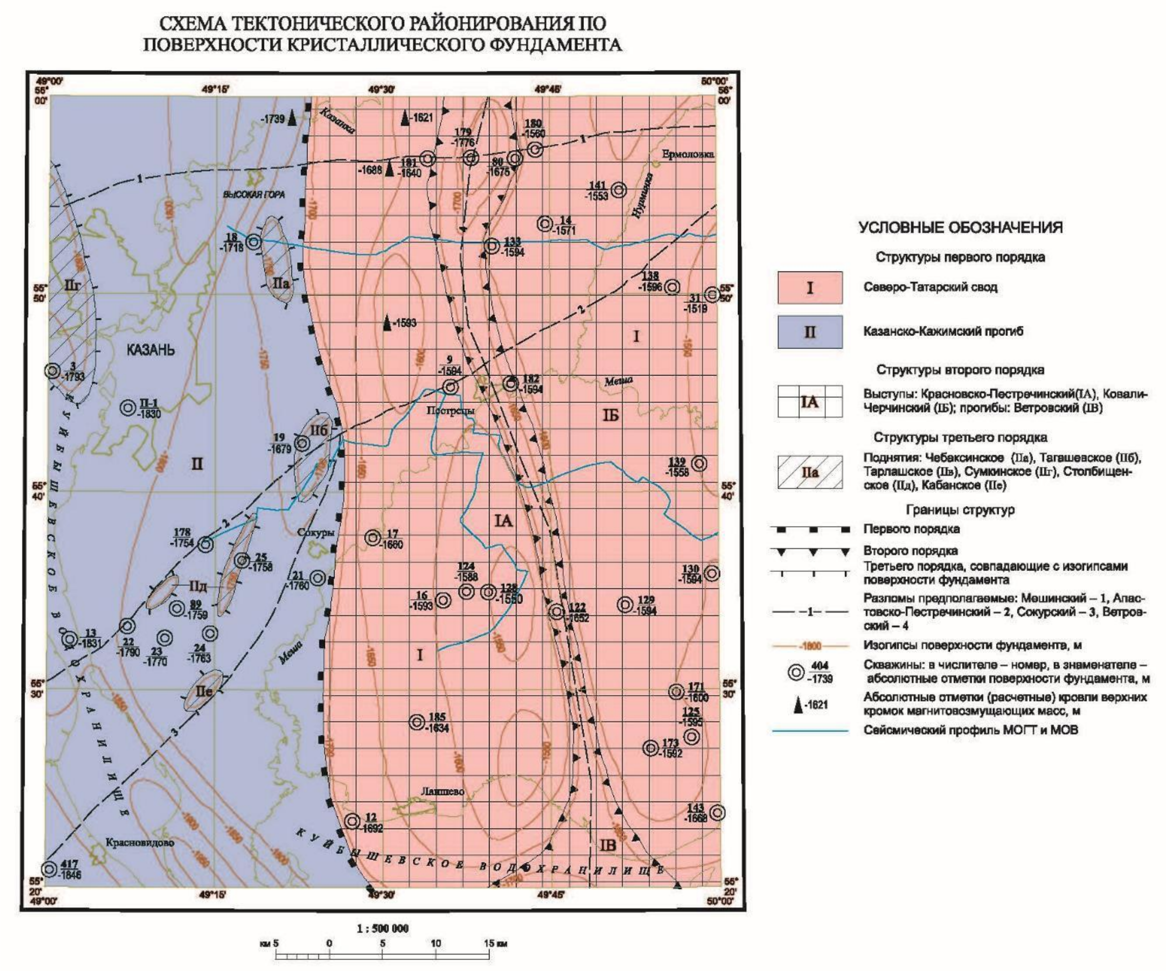

Рәсем 6.2. Кристаллик фундамент өслеге буенча тектоник районлаштыру схемасыа

1.4. Файдалы казылмалар

Татарстан Республикасы экология һәм табигый байлыклар министрлыгының геологик мәгълүмат фондында һәм Татарстан Республикасы буенча җир асты байлыкларыннан файдалануга лицензияләр реестрында булган мәгълүматлар буенча Олы Кабан авылы җирлеге Столбище һәм Смартсита ятмаларының җир асты төче суларының эксплуатация запасларын булдыру өлкәсендә урнашкан.

Җир асты төче сулары ятмалары турында белешмәләр 6.1 нче таблицада бирелгән.

Таблица 6.1

Расланган эксплуатация запаслары булган төче җир асты сулары ятмалары

Название месторождения	Название участка	Эксплуатационные запасы, тыс. м³/сут				№ протокола, дата и инстанция утверждения
		A	B	C_1	C_2	
Столбищенское	Сокуринский				90	Протокол РКЗ при Госгеолкоме Республики Tататрстан от 26.12.2000 №43
Смартситинское	Усадский			5		Протокол Пермского филиала ФБУ «Государственная комиссия по запасам полезных ископаемых» от 01.07.2014 №32-кз
Смартситинское						Протокол Пермского филиала ФБУ «Государственная комиссия по запасам полезных ископаемых» от 01.07.2014 №32-кз
Смартситинское	Кабанный				7	Протокол Пермского филиала ФБУ «Государственная комиссия по запасам полезных ископаемых» от 01.07.2014 №32-кз
Столбищенское	Столбищенский 1		110			Протокол Государственной комиссии по запасам полезных ископаемых Федерального агентства по недропользованию от 15.11.2022 №7131
Светлинское месторождение питьевых подземных вод				0,498		Заключение государственной экспертизы при Министерстве экологии и природных ресурсов Республики Татарстан №786-ПВ от 27.01.2022

1.5. Климат характеристикасы

Олы Кабан авыл җирлегенең климат характеристикасы Лаеш муниципаль районы территориясенең климат характеристикасына тиңләштерелде һәм Лаеш муниципаль районының территориаль планлаштыру исхемасының Татарстан Республикасы территориаль планлаштыру схемасы мәгълүматларын кулланып тасвирланды. Якындагы «Татарстан Республикасы Гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохитне мониторинглау идарәсе» ФДБУнең «Лаеш МС»

метеостанциясе.

Лаеш муниципаль районы IIВ климат районына керә, ул салкын кыш, эссе җәй, кыска күчеш сезоннары (яз, көз), язның соң һәм көзнең иртә кыраулары, шулай ук тәүлек дәвамында температураның кискен тирбәлеше һәм ай дәвамында тагын да зуррак булуы белән характерлана.

«Лаеш» метеостанциясе мәгълүматлары буенча тикшеренүче территориядә һаваның уртача еллык температурасы +4,40 ° С тәшкил итә.Елның иң җылы ае – июль, уртача айлык температура +20,20 (июльнең уртача максималь температурасы – 25,40), иң салкыны-гыйнвар, уртача айлык температура -10,90 (җылыту чорының иң салкын өлешендәге уртача температура -16,40 ° С. Б).

Температураның еллык үзгәреше айлар буенча салмак күренә, чөнки анда Куйбышев сусаклагычының йогынтысы сизелә.

6.2 нче таблицада атмосфера һавасының уртача айлык һәм уртача еллык температурасы буенча мәгълүматлар китерелгән.

Таблица 6.2

Һаваның уртача айлык һәм уртача еллык температурасы бүленеше (С)

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
-10,9	-10,8	-4,4	5,2	13,3	18,2	20,2	17,6	11,8	4,9	-3,2	-9,0	4,4

Июль елның иң җылы ае булып санала, аның уртача максималь температурасы 20,20 с.

Җылыту чорының иң салкын өлешендә уртача температура -10,90 с.

Айлар буенча һәм уртача еллык явым-төшемнәр санының үзгәрүе турындагы мәгълүматлар 6.3 нче таблицада күрсәтелгән. атмосфера явым-төшемнәренең еллык күләме уртача 568,5 мм тәшкил итә.

Таблица 6.3

Уртача айлык һәм еллык явым-төшем, мм

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	год
42,1	31,4	31,7	31,2	39,9	63,4	60,9	58,2	56,7	60,1	46,8	46,1	568,5

Карала торган территориядә ел дәвамында җил һәм Штиль юнәлешләренең кабатлануы турындагы мәгълүматлар 6.4 нче таблицада, 1.5.1 нче рәсемдә китерелгән.

142

Өстенлек итүче җилләр булып Көньяк, төньяк-көнбатыш һәм Көнбатыш юнәлеш җилләре тора.

Таблица 6.4

Повторяемость направлений ветра и штилей (%)

Месяц	Направления ветра, %								
	С	СВ	В	ЮВ	Ю	ЮЗ	З	СЗ	штиль
I	5	7	10	18	18	18	14	10	4
II	7	8	13	16	14	15	14	13	5
III	7	8	13	15	17	15	14	11	5
IV	8	11	15	12	13	16	12	13	4
V	11	12	10	10	12	15	13	17	4
VI	12	14	12	10	10	13	13	16	5
VII	12	16	12	9	8	10	12	21	6
VIII	14	13	9	9	8	11	15	21	5
IX	9	10	11	9	11	14	17	19	5
X	9	6	6	7	15	21	19	17	3
XI	6	7	8	11	17	20	18	13	3
XII	5	6	10	13	19	20	14	13	5
год	9	10	11	11	14	15	15	15	5

Рисунок 6.3. Повторяемость ветров по направлениям (%)

Бозсыз чорда җилнең уртача тизлеге 4,4 м/с җитә. җылы чорда тизлеге 0-5 м/с булган җилләр күбрәк кабатлана. кышын 4тән 5,6 м/с ка кадәр тизлектәге җилләр өстенлек итә.

1.6. Гидрогеологик шартлар

Гидрогеологик яктан карала торган территория Идел-СУР артезиан бассейнына туры килә.

«А. П. Карпинский исемендәге Бөтенроссия фәнни-тикшеренү Геология институты» ФДБУ мәгълүматлары буенча (www.vsegei.ru) геологик төзелеше үзенчәлекләрен, утырма калынлыктагы токымнарның литологик-фациаль составын, аларның үтеп керүчәнлек зурлыкларының тибын һәм градацияләрен исәпкә алып, тасвирлана торган территориянең геологик киселешендә түбәндәге гидрогеологик токымнар аерылып торалар:

143

бүлекчәләр:

- локаль суга чыдам неоген-дүрттән бер өлешле терриген комплексы;
- сулы уржум терриген-карбонат комплексы.

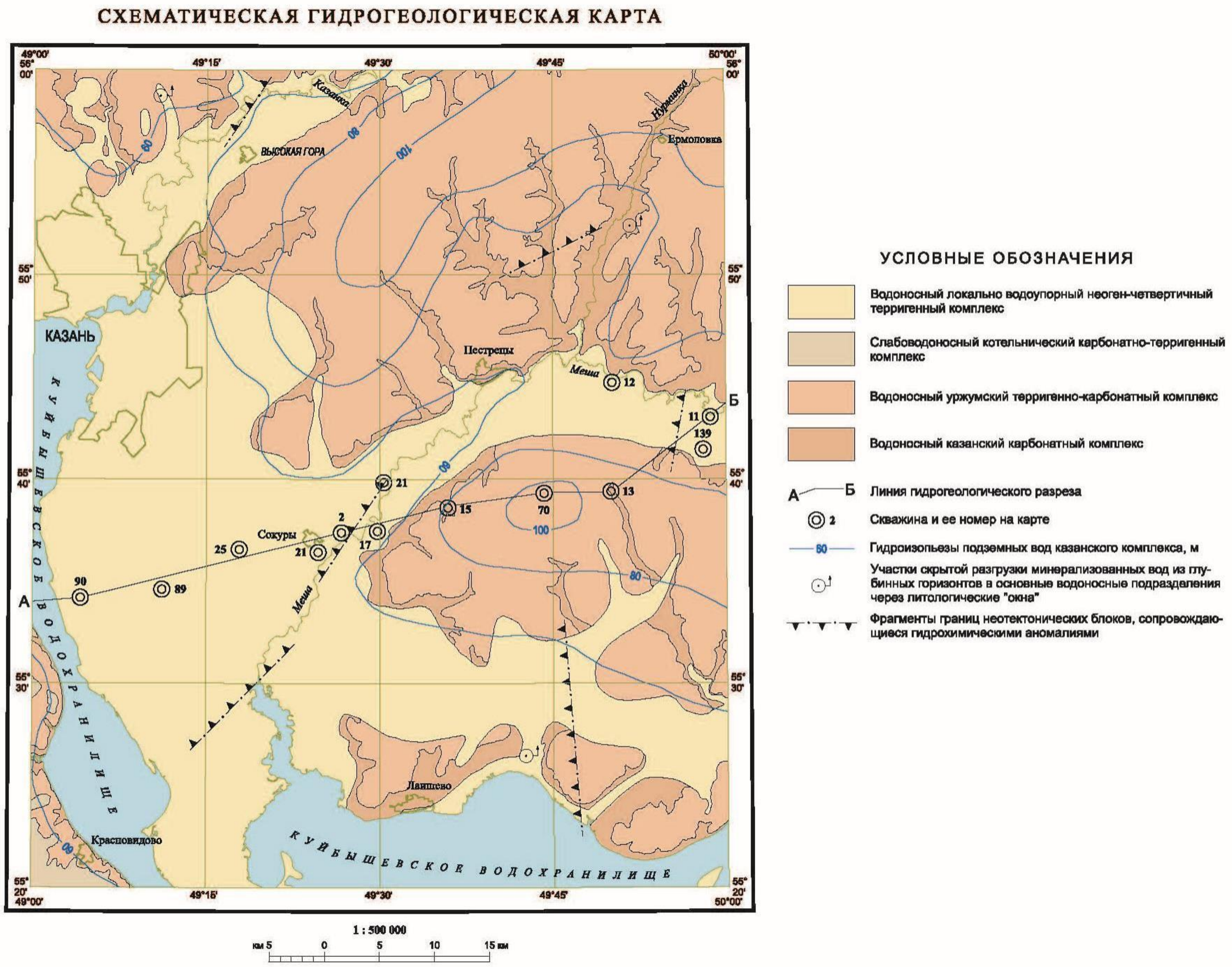

Рисунок 6.4. Схематическая гидрогеологическая карта

1.7. Җир өсте су объектлары

Олы Кабан авыл җирлегенең өске суларының төп өлеше җирлекнең бөтен территориясендә таралган зур булмаган күлләр һәм сазлыклар рәвешендә. Җирлекнең көнбатышында инеш ага.

Авыл җирлегенең төньягында Төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәле булган Урман күле урнашкан. Күл озынча формага ия, түбәнәюе суффозион-карст формасында була. Күлнең мәйданы 1,65 га, озынлыгы 470 м, максималь киңлеге 100 м, уртача тирәнлеге якынча 5,0 м, максималь тирәнлеге - 12 м, күләме якынча 120 мең куб.м. туклануы катнаш (атмосфера, җир асты). Суы зәгыйфь (85 мг/л), бик йомшак (<1 ммоль/л), үтә күренмәлелеге 120 см, төсе һәм исе юк. Суның химик тибы-гидрокарбонат-магний тибы. pH 6,7. ХПК 18,7 мгО/Л (Татарстан Республикасының махсус сакланылучы табигать территорияләренең дәүләт реестры, 2009 ел).

Җирлектә язгы ташу чорында һәм яңгырлы ташу вакытында агып төшә торган чокырлар һәм чокырлар таралган (Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы, 2011).

1.8. Ландшафты, почвенный покров, растительный и животный мир

Ландшафты

Олы Кабан авылы җирлеге Идел-Мишә калку районының Көнчыгыш Европа нарат-киң яфраклы (хәзерге вакытта күбесенчә усак һәм каенлыклар) һәм өлешчә чүлле нарат урманнары белән чикләрендә кәсле-көлсу, кара-соры урман туфракларында урнашкан.Район суббореаль Төньяк җидегумид Ландшафт зонасына, киң яфраклы Ландшафт зонасына керә (Татарстан Республикасы Ландшафты, 2007).

6.5 нче таблицада карала торган Ландшафт районының Ландшафт дифференциациясе күзлегеннән төп сан күрсәткечләре күрсәтелгән (Татарстан Республикасын территориаль планлаштыру схемасы, 2011).

Таблица 6.5

Количественные показатели Волго-Мешинского ландшафтного района

Количество бассейнов	3
Средняя абсолютная высота, м	83
Сумма биологических активных температур, С°	2183
Гидротермический коэффициент	1,7
Максимальная высота снежного покрова, см	34
Первичная продуктивность природных экосистем, т/га год	9,2
Радиационный индекс сухости	1,2
Годовая суммарная радиация, мДж/м^2	3919
Годовая сумма осадков, мм	600
Густота оврагов, км/км^2	0,174
Залесенность, км^2	60,6
Средний уклон, мин.	84

Содержание гумуса	2,8

Туфрак катламы

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә соры урман туфраклары тибы, Соры һәм Ачык соры урман туфраклары подтиплары таралган.

Соры урман туфраклары чагыштырмача яхшы дымлылык шартларында һәм актив температуралар суммасы шактый югары булганда үләнчел урманнар катламы астында формалаша һәм өске горизонтта органик матдәләрнең шактый күп туплануы белән характерлана. Ачык соры урман туфраклары соры урман туфракларына караганда уңдырышлырак һәм үзлекләре буенча кәсле-көлсу туфракларга якын. Соры урман туфрагында куәте 26 см дан 33 см га кадәр булган ГУМУС горизонты бар.ГУМУС микъдары 4,2-5,7% ка җитә, соры төскә һәм йомры-порошок структурага ия. Составында күп күләмдә тулаем азот бар, ләкин үсемлекләр өчен мөмкин булган калий һәм фосфор формалары белән җитәрлек тәэмин ителмәгәннәр.

Соры урман туфрагының уңайлы җылылык һәм су режимы туфракның эчке резервларын мобильләштерүче биологик процессларның югары активлыгын шартлата һәм анда авыл хуҗалыгы культураларының киң ассортиментын үстерергә мөмкинлек бирә (СССР туфракларын классификацияләү һәм диагностикалау, 1977).

Территорияне шәһәр төзелеше һәм авыл хуҗалыгы ягыннан үзләштерү һәм үлән капламының бозылуы гидродинамик, геохимик һәм аэродинамик режимнарның үзгәрүенә китерә, нәтиҗәдә карала торган территориядә туфракның уңдырышлылыгы һәм антропоген йөкләнешләргә чыдамлыгы кимегән. Агротехник күрсәткечләрне арттыру өчен известьлау, фосфор һәм микроашламалар кертү буенча комплекслы чаралар үткәрергә кирәк.

Үсемлекләр

Геоботаник яктан караганда, тикшерелә торган территория җидегумидлы Көнчыгыш Европа нарат-киң яфраклы һәм наратның өлешчә чүлле үләнле урманнары Идел-Мишә Терраса-Үзән районына керә.Биек террасаларның очкынлы плакор өслеге Комлы туфраклардан тора, юкә-нарат сөякле-күксел һәм юкәле нарат урманнары (2 яруста) борыслы-сөякле-күксел урманнар белән биләп тора (Татарстанның Кан тамырлы үсемлекләре, 2000).

Авыл хуҗалыгы җирләре өчен территорияләрне сөрүгә бәйле рәвештә, җирлекнең үсемлекләр япмасы антропоген тәэсиргә бирешә. Болын экосистемаларының үләнчел капламында исор үсемлекләр (кош карабодае, ланцет яфраклы бака, кыр шөпшәсе, шайтан таягы һ.б.) очрый. Бу җирләрнең күпмедер дәрәҗәдә деградацияләнүе турында сөйли. Шул ук вакытта, тулы канлы болын биоценозымнар файдалы энтомофауна, башка умырткасыз һәм умырткалы организмнар сыену урыннары булган рольрефугиумнарны, биотөрлелекне саклау һәм арттыру, гомумән биоценозның тискәре күренешләргә чыдамлыгын, шулай ук ГУМУС массасын тотрыклы саклау һәм үстерү күрсәткече буларак, бик яхшы башкара алачак. Торак пунктлардан көнчыгышта урнашкан:

147

басма.

Лаеш муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасының

Кызыл китабына кертелгән сирәк һәм юкка чыгу куркынычы астында булган 65 төр үсемлек һәм 12 төр гөмбә очрый:

Бүлеп ябыкорлыклылар –51 төр:кыяклы, ланцетлы, Комлы цмин, василка башлы, татар крестовнигы, бөдрә кендекче, туры гулявник, Төньяк линнея, йолдызчатка йонлы, үрмәс кыяклы, имчәкле сазлык, бер кәшәкәле сазлык, тар яфраклы йонлы, аналык куышлыгы йонлы, татар тартыксыман, болын сивецы, күп яфраклы ак төскә буялган, саз мүкләве, Комлы астрагал, гельма астрагалы, Князев очлы көймәчесе, үпкә әчкелтеме, әче әчкелтеманчасы, Себер касатыгы, кече куыкчатка, калкан яфраклы Саз чәчәге, кувшинка ап-ак, серкә башы кызыл, Венера Башмагы чын, дремлик куе кызыл, кокушник озын мөгезле, яшерен йомыркасыман, неотинея пешкән, оясы чын (гади), любка ике яфраклы, ак күзле саз, зур бака, камышсыман вейник, киң яфраклы цинна, урман агачы, камышсыман манник, каурыйлы ковыль, Себер өчкелтәлеге, кыяклы рдест, Яшел чәчәкле груша, кечкенә груша, Алтай җилләвеге, биек тереклек, озын яфраклы лютик, саз шәехцериясе, йөзүче башлык.

Абагасыманнар бүлеге-6 төр: Себер бөркете, күп рәтле Браун, ярымай йөзем агачы, гади ужовник, йөзүче сальвиния, бәйләүче фегоптерис.

Плаунсыманнар бүлеге-3 төр: яссы ике рәтле, еллык плаун, булавсыман плаун.

Мүксыманнар бүлеге - 5 төр: хуш исле манния, яфраксыз буксбаумия, Яшел кыргый җәнлек, каурыйлы некера, яссы яфраклы сфагнум.

Гөмбәләр: төз кладония, көрәнсу бриория, Сарай Бриориясе, Исландия цетрариясе, ялангач йокы, кеглевид сфинктрина, каштан гиропор, коры церипориопсис, бик матур климакодон, охра-Кызыл гапалопилус, зонтик полипорус, франтисекия менчулская

Хайваннар дөньясы

Тикшерелә торган территориянең географик урыны аның хайваннар дөньясының төрлелеген билгели. Имезүчеләр һәм кошлар күп санда.

Территорияне селитеб үзләштерү нәтиҗәсендә җир өсте умырткалылары фаунасының шактый өлеше синантроп һәм йортлаштырылган төрләрдән (мәче, эт, күгәрчен һ.б.) тора.

Имезүчеләрнең төрләре саны буенча кырлар һәм болыннар бай түгел, ләкин аларның саны зурга җитә. Кимерүчеләр аеруча күп. Ачык киңлекләрдә даими яшәүчеләр булып соры полевка, кыр тычканы, соры хлән, гади хлән, русак куян тора.

Җәйге чорда ачык мәйданнар фаунасы төрле кошларга бай: Тургай, бытбылдык, болын чеканы, кыр һәм дала айлары, зәңгәр якут,

подорлик, усак.

Туфрактагы умырткасызлардан күбесенчә бөҗәкләрнең үрмәкүчсыман һәм Түбән формалары тора, һава бөҗәкләре арасында коңгызлар, элпә канатлылар, тәңкәле канатлылар һәм ике канатлылар өстенлек итә.

Лаеш муниципаль районы территориясендә Татарстан Республикасының Кызыл китабына кертелгән сирәк һәм юкка чыгу куркынычы астында булган 110 төр хайван очрый, атап әйткәндә,:

Имезүчеләр классы - 10 төр: Наттерера төнгесе, Буа төнгесе, су төнгесе, Гигант кичкесе, урман нетопырь, аяк куян, урман сонясы, бакча сонясы, полчок, урман тычканы.

Кошлар Классы – 51 төр: кара тешле гагара, Кызыл муенлы поганка, соры яңаклы поганка, зур эчемлек, кече эчемлек, зур ак челән, соры каз, чыршы каз, шипун-Аккош, скопа, кыр ай, болын ай, гади күрәзә, елан ашаучы, кәрлә бөркет, зур подорлик, каберлек, ак койрыклы бөркет, кычкыра, балобан, дербник, кобчик, гади бушлык, дала бушлыгы, соры торна, көтүче, Камышлы, Кулик-кырык, үлән, кара башлы көлүче, Кече Акчарлак, кече Карлыгач, клинтух, гади урман карлыгачы, ак ябалак, байгыш, колаклы ябалак, саз Ябалагы, Чыпчык сычы, ябалак карчыга, туймас соры, озын койрыклы туймас, гади кәҗә тәкәсе, күксел таяк, гади Кыш бабай, Һөдһөд, Яшел дятел, чал дятел, өч бармаклы дятел, соры кырыккопут, Ак лазоревка (князь).

Рептилияләр классы-3 төр: орчык сындыргыч, бакыр елан, гади елан. Амфибия классы-3 төр: таракчыл тритон, Кызыл корсаклы колын, бака
соры.

Балык классы-2 төр: гади быстрянка, Идел асты. Умырткасызлар - 41 төр: күл чынаягы, көмеш үрмәкүч, тарантул
рус, зур көянтә, Көнчыгыш пычкы койрыгы, киң канатлы ярык, алтын күзле перламутр, урман чабышы, Герман чабышы, хуш исле чибәр, бронза чибәр, шәмәхә, Шонхерри, Щеглов чөгендере, әкәм-төкәм ашаучы чөгендере, йөнтәс стафилин, гади болан, мөгезче каен (тыйнак), акбур яфрак ашаучы, зәңгәр яфрак ашаучы, Аполлон, Мнемозина, поликсена, геро сенницасы, сирень бражник, авыл аюы, хуҗа аю, ханым аюы, Кызыл нокталы аю, сары төстәге аю, Балчыклы-сары Аю, чиста аю, орден тасмасы кура җиләге, орден тасмасы зәңгәр, борынлы бембикс, булавоусай мелиттурга, йонлы бал корты, мүк төклетурасы, кытыршы сыман ктырь, нәзек корсаклы ктырь.

Хайваннарның төп экологик функциясе-матдәләр һәм энергиянең биотик әйләнешендә катнашу. Экологик системаларның тотрыклылыгы иң беренче чиратта мобиль элемент буларак хайваннар тарафыннан тәэмин ителә. Популяция-төрләр дәрәҗәсендә тискәре хуҗалык йогынтысы биологик төрлелекнең югалуында, санның кимүендә чагыла. Торак пунктның үзендә һәм аңа якын территорияләрдә аларның яшәү шартлары начарая. Шуңа бәйле рәвештә, «төзелешне оештыру» 48.13330.2019 уртак предприятиесе кагыйдәләре җыентыгы таләпләре нигезендә,

гамәл Россия Федерациясе Төзелеш һәм торак-коммуналь хуҗалык министрлыгының 24.12.2019 № 861/пр боерыгы белән хайваннарны, аларның һәлак булуына юл куймыйча, төзелеш мәйданчыкларыннан үз вакытында читкә этеп чыгаруны тәэмин итәргә кирәк.

2. ӘЙЛӘНӘ-ТИРӘ МОХИТНЕҢ ТОРЫШЫ

2.1.Атмосфера һавасының торышыа

Атмосфера һавасында, азот, кислород, углекислый газ кебек мөһим компонентлардан тыш, төрле микъдарда бик күп башка матдәләр дә бар. Беренчеләре атмосфера һавасының табигый өлешенә керә, икенчеләре аны пычрата. Атмосфераның пычрануы хуҗалык эшчәнлеге процессында төрле матдәләр чыгару нәтиҗәсендә килеп чыга. Һавага эләккән катышмалар күчерелә, тарала, юыла. Ахыр чиктә, туфрак, үсемлекләр, җир өсте һәм җир асты сулары һава тирәлегенә эләгә торган күп нәрсәләрне алалар.

Стационар чыганаклардан һәм автотранспорттан килә торган пычраткыч матдәләр зур күләмдә халыкның сәламәтлегенә тискәре йогынты ясарга сәләтле.

Олы Кабан авыл җирлеге чикләреннән читтә урнашкан Чыганаклар атмосфера һавасы торышына өстәмә рәвештә тискәре йогынты ясый. Аларга «Казан халыкара аэропорты» АҖ аэропорты һәм аэроэкспресс территориясе, асфальт-бетон заводы, СТО һәм автомобиль кую урыны, склад керә. Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә әлеге йогынты чыганакларының санитар-яклау зоналары чикләрендә әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган объектлар юк.

Олы Кабан авыл җирлегендә «Татарстан авыл хуҗалыгы фәнни-тикшеренү институты» дну (НИИ) мәйданчыгында коммуналь-склад объектлары һәм якынча 300 м санитар-яклау зонасы булган машина-трактор паркы урнашкан.машина-трактор паркының санитар-яклау зонасына торак төзелеше участоклары керә, бу санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм алардан файдалану кагыйдәләренә каршы килә. санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләрен.

Озак саклану срогы булган «ДАРКАТ «сыра компаниясе» ҖЧҖ азык-төлек товарларын саклау предприятиесе өчен озак саклану срогы булган «ДАРКАТ «сыра компаниясе» ҖЧҖ азык-төлек товарларын саклау предприятиесенең исәп-хисап санитар-яклау зонасы күләмен нигезләү проекты эшләнде, аның нигезендә предприятиенең санитар-яклау зонасы җитештерү мәйданчыгы территориясе белән чикләнә. «Даркат» ҖЧҖ Авыл хуҗалыгы продукциясе склады өчен санитар-яклау зонасы таләп ителми, санитар-яклау зонасы проекты буенча әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган объектларга тискәре йогынты булмау нигезләнә (таблицаны карагыз). 6.7).

Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетының 27.02.2018 № 514 карары белән расланган «Казан Экспо» конгресс-күргәзмә үзәге территориясен планлаштыру проекты нигезендә «Казан-Экспо» Халыкара күргәзмә үзәге өчен санитар-саклау зонасының күләме 50 метр тәшкил итә.санитар-саклау зонасында әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган объектлар юк.

«Казан-Экспо» МВЦ территориясендә санитария-эпидемиология кагыйдәләренең 13.5 пункты нигезендә чистарту корылмалары урнашкан.

санитар-эпидемиологик кагыйдәләр нормативлары һәм СанПиН нормативлары 2.2.1/2.1.1.1200-03 20 метр күләмендә санитар-яклау зоналары билгеләнә.санитар-яклау зоналары чикләрендә әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырыла торган күрсәткечләре булган объектлар юк.

Җирлек чикләрендә эшләми торган эре мөгезле терлек фермалары һәм

минераль ашламалар склады урнашкан, аларны бетерү планлаштырыла.

Атмосфера һавасы торышына автотранспорт сизелерлек йогынты ясый. Авыл җирлеге территориясен федераль, төбәк һәм җирле әһәмияттәге IV категорияле автомобиль юллары кисеп үтә. Күчмә чыганаклардан атмосферага керүче өстенлекле пычраткыч матдәләр түбәндәгеләр: канцероген тәэсиргә ия 1,3-бутадиен, формальдегид, бензол, шулай ук акролеин һәм азот диоксиды.

Авария килеп чыккан очракта атмосфера һавасын каты матдәләр һәм җылытылган газлар, шул исәптән углерод оксиды һәм азот оксидлары белән пычратуның потенциаль чыганагы булып Олы Кабан авыл җирлеге территориясен кисеп үтә торган магистраль торбаүткәргечләр торырга мөмкин.

Барлыкка килә торган метеорологик шартлар шулай ук атмосфераның пычрану дәрәҗәсе арту сәбәпләренең берсе булып тора. Олы Кабан авылы җирлеге атмосфера һавасын пычратуның уртача метеорологик потенциалы өлкәсендә урнашкан. Димәк, аның территориясендә атмосфера һавасының җир өсте катламында сәнәгать предприятиеләре һәм транспортның чыгарылмаларын тарату өчен дә, Туплау өчен дә тигез шартлар тудырыла.

2.2. Су ресурсларының торышы

Җир өсте су объектларының торышы

Торак пунктлар территориясеннән, авыл хуҗалыгы җирләреннән суның чистартылмавы өске су объектларының су сыйфатына тискәре йогынты ясый. Яңгырлы язгы ташулар һәм су басулар вакытында, чистарту чокырлары булмаган яки тиешенчә төзекләндерелмәгән очракта, туфрак, ягулык-майлау материаллары, канализация агынтылары юыла, бу исә су җыю урыннары карала торган территориядә урнашкан су объектларының санитария торышын начарайта.

Туфракны эшкәртү буенча эрозиягә каршы агротехник чараларны үтәмәү, су объектлары янындагы җирләрне сөрү, минераль ашламалар һәм пестицидларны нигезсез югары дозаларда кертү дә су объектларын пычратуга китерә.

Җирлектә кар эрегән һәм мул явым-төшемнәр вакытында үзәннәре кыска вакытка су белән тула торган су агымнарының ярлылану проблемасы бар..

Су белән тәэмин итү чыганакларына кыскача характеристика

Олы Кабан авыл җирлеген хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итүнең төп чыганагы булып җир асты сулары тора. Нигездә, халык артезиан скважиналарыннан су куллана.

Олы Кабан авыл җирлегенең су белән тәэмин итү системасы корылмалары турында гомуми белешмәләр 6.6 нчы таблицада китерелгән.

Таблица 6.6

Олы Кабан су белән тәэмин итү системасы корылмаларына Характеристика

№ п/п	Наименования населенных пунктов, входящих в состав поселения	Источник водоснабжения, единиц	Количество башен, единиц	Мощность водозабора м³/сут	Протяженность водопроводных сетей, км
1	Большекабанское СП	6	6	828	24,3
2	*Кече Кабан ав.*	4	4	444	10,8
3	*Олы Кабан авылы*	2	2	384	13,5

Бүгенге көндә Олы Кабан авыл җирлегендә 6 су җыю манарасы бар:

- авыл җирлегенә хезмәт күрсәтү өчен Кече Кабан һәм Олы Кабан авылларында урнашкан биш су башнясы;

-агросәнәгать комплексы объектларына хезмәт күрсәтү өчен «Татарстан авыл хуҗалыгы фәнни-тикшеренү институты» дну территориясендә Олы Кабан авылы янында урнашкан бер су башнясы.

Дүрт су башнясы тузган хәлдә һәм реконструкция таләп итә.

Су торак пунктлар янындагы скважиналар аша алына. 1 нче күтәрү насос станциясе Су кабул итү корылмалары белән берләштерелгән, скважина Тамагы павильон белән ябык. Чистарту корылмалары, суны исәпкә алу узелы юк, кулланучыларга башлангыч (табигый) су бирелә.

Химик составы буенча су гидрокарбонатлы магний-кальцийлы һәм СанПиН 2.1.3684-21 таләпләренә туры килә.

2.3. Җир ресурсларының торышы һәм алардан файдалану

Туфрак-халыкның яшәү шартларына йогынты ясый торган төп компонентларның берсе. Туфрак катламының торышы табигый процессларның ярашуы һәм туфракка антропоген йогынты белән билгеләнә.

Миграция тирәлеге генә булган су һәм атмосфера һавасыннан аермалы буларак, туфрак техноген пычрануның иң объектив һәм тотрыклы индикаторы булып тора.

Тикшерелә торган территориянең зур өлешен авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге җирләр били. Туфракның экологик торышына, беренче чиратта, агулы химикатлар һәм минераль ашламалар куллану йогынты ясый, ә бу исә җитештерелә торган авыл хуҗалыгы продукциясенең сыйфатына һәм экологик яктан чиста булуына йогынты ясый.

Туфракта авыр металларның һәм аларның тозларының булуы мөһим, аларның чыганаклары агулы химикатлар булырга мөмкин. Автомобиль юллары янындагы туфрак катламы бик нык техноген йөкләнеш кичерә.

Россия Федерациясе Җир кодексының «Җирләрне саклау максатларында җир кишәрлекләре милекчеләре, җирдән файдаланучылар, җир биләүчеләр һәм җир кишәрлекләрен арендалаучылар« нар бозылган җирләрне рекультивацияләү, туфракның уңдырышлылыгын торгызу, Поч туфракның уңдырышлылыгын саклау һәм җирләрне бозуга бәйле эшләрне башкарганда алардан файдалану» буенча чаралар үткәрергә тиеш.

2.4. Йогынты ясауның физик факторлары

Радиация хәле радиациянең табигый (табигый) һәм ясалма чыганаклары тәэсиреннән барлыкка килә, алар радиация фоны дәрәҗәсенә үз өлешләрен кертәләр.

Татарстан Экология һәм табигый байлыклар министрлыгы мәгълүматлары буенча, Лаеш МСЫНДА табигый радиация фонының артуы теркәлмәгән. Урында гамма-нурланышның экспозиция дозасы куәте норма чикләрендә була.

Шуңа да карамастан, Россия Федерациясе Баш дәүләт санитария табибының 26.04.2010 ел, № 40 карары белән расланган «радиация куркынычсызлыгын тәэмин итүнең төп санитария кагыйдәләре (ОСПОРБ-99/2010) " СП 2.6.1.2612-10 санитария кагыйдәләре нигезендә торак йортлар һәм социаль-көнкүреш билгеләнешендәге биналар төзү өчен участоклар сайлаганда,

гамма-фоны 0,3 мкГр/сәг тан артмаган һәм грунт өслегеннән радон агымының тыгызлыгы 80 мбк/м2стан артмаган участоклар сайланырга тиеш.

Электромагнит факторлар. Авыл җирлеге өчен электромагнит нурланыш чыганаклары булып электрүткәргеч линияләре, трансформатор подстанцияләре, кәрәзле элемтәнең база станцияләре тора.

Электр линиясенең саклау зоналарын үтәү электромагнит нурланышның халыкка турыдан-туры йогынтысын булдырмаска мөмкинлек бирәчәк.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә «Сетевая компания»ААҖ филиалының Лаеш подстанцияләре төркеменең 50 Гц ешлыклы подстанциясе трансформаторы урнашкан. «ЭкспертАрт» ҖЧҖ инспекциясе органының 01.02.2023 елгы 9858-2023 номерлы эксперт бәяләмәсе нигезендә, элек расланган 110 кВ ПС чикләрендә «Сетевая компания» АҖ аэропорты, ТР, Лаеш районы, Олы Кабан ав. п., Кече Кабан ав., Нестеров (з/ус кн 16: 24:000000: 0010) атмосферага пычраткыч матдәләрнең таралуын һәм атмосфера һавасына тавыш йогынтысы дәрәҗәсен исәпләү нәтиҗәләре белән 10 м күләмендә санитар-саклау зонасы күләме билгеләнде

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә берничә база кәрәзле элемтә станциясе урнашкан. Әлеге база станцияләре өчен кәрәзле радиотелефон элемтәсе база станциясен төзү һәм техник реконструкцияләү проектлары эшләнгән («санитар-саклау зоналарын һәм тапшыручы радиотехник объект төзелешен чикләү зоналарын исәпләү»бүлеге). Проектлар

Татарстан Республикасы буенча Роспотребнадзор идарәсеннән уңай санитар-эпидемиологик нәтиҗәләр алдым. Проектлар нигезендә элемтә база станцияләреннән санитар-саклау зонасы билгеләнми.

Акустик факторлар. Шау-шу әйләнә-тирә мохитне пычратучыларга карый. Хәзерге вакытта карала торган территориядә яшәү тирәлегенә һәм кеше сәламәтлегенә йогынты ясаучы объектлар бар, бу машина-трактор паркы, автомобиль юллары һәм күрше Столбище авыл җирлегендә урнашкан «Казан» халыкара аэропорты. «Казан» халыкара аэропортының аэродром яны территориясен (җиденче ярдәмче зонасын) билгеләү турындагы карар проекты материалларына караганда, санитар-саклау зонасы чигендә җир өсте шау-шу чыганакларыннан тавышның максималь дәрәҗәсе 38,9-60,0 дБА тәшкил итә (көндезге вакыт өчен нормалаштырыла торган 70 дБА, төнге вакыт өчен 60 дБА). Шулай ук проектта һавадагы авиация шау-шуы чыганаклары исәпкә алынды. Санитар-саклау зонасы проектын эшләү кысаларында үткәрелгән исәпләүләр нигезендә, торак йортлар һәм бакча участоклары авиация шау-шуы факторы буенча тавыш дискомфорты зонасына эләкми.

2.5. Махсус сакланылучы табигать территорияләре, махсус сакланылучы табигать территориясенең саклау зонасы

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә региональ әһәмияттәге «Урман күле " табигать һәйкәле махсус сакланучы табигый территориясе урнашкан (әлеге табигать һәйкәле чикләре турындагы белешмәләр бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрына, зонаның һәм территориянең реестр номерларына кертелгән) – 16:24-6.377), ТАССР Министрлар Советының «су объектларын табигать ядкәрләре итеп тану турында» 10.01.1978 № 25 карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 29.12.2005№ 644 карары белән расланган «Татарстан АССР Министрлар Советының, Татарстан ССР Министрлар Кабинетының һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым норматив хокукый актларына махсус сакланылучы табигый территорияләр» (күлнең характеристикасын 2.2 нче бүлектә карагыз).

3. ТЕРРИТОРИЯДӘН ФАЙДАЛАНУНЫҢ МАХСУС ШАРТЛАРЫҺӘМ ТЕРРИТОРИЯНЕҢ ШӘҺӘР ТӨЗЕЛЕШЕ ҮСЕШЕНЕҢ БАШКА ЧИКЛӘҮЛӘРЕ БУЛГАН ЗОНАЛАР

Территорияләрдән файдалануның аерым шартлары булган зоналар төрләре исемлеге Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясында билгеләнгән. Әлеге исемлеккә ярашлы рәвештә, карала торган территориядә территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган түбәндәге зоналар бүлеп бирелгән:

- санитар-яклау зоналары;
- магистраль торбаүткәргечләргә һәм сәнәгать торбаүткәргечләренә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләренә, аммиак үткәргечләргә)кадәр Минималь ераклык зоналары;
- торба үткәргечләрнең (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең)саклау зоналары;
- элемтә линияләренең һәм корылмаларының саклау зоналары;
- электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хуҗалыгы объектларының һәм электр энергиясе җитештерү объектларының)саклау зоналары;
- су саклау зоналары;
- яр буе яклау полосалары;
-эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары;
- аэродром яны территорияләре;
- хәрби объектның тыелган зонасы.

Территориянең шәһәр төзелеше үсешендә Россия Федерациясе Җир кодексы нигезендә территориядән файдалануның аерым шартлары булган, әмма җир кишәрлекләреннән файдалануга чикләүләр кертә торган бүтән булган чикләүләр өстәмә рәвештә исәпкә алынды:

- магистраль газүткәргечләрдә урнаштырылган өрү шәмнәреннән минималь ераклык;
- махсус сакланылучы табигать территорияләре; - урман фонды җирләре;
- өске су объектларының яр буйлары.

Зоуит чикләре һәм территориянең шәһәр төзелеше үсешенең бүтән булган чикләүләре территориядән файдалануның махсус шартлары һәм территориянең шәһәр төзелеше үсешенең бүтән чикләүләре булган зоналар картасында күрсәтелгән, аларда хуҗалык эшчәнлегенең рөхсәт ителә торган төрләре регламентлары түбәндә күрсәтелгән.

3.1. Санитар-яклау зоналары һәм санитария өзеклекләре

Санитар-яклау зоналары гамәлдәге зоналарга карата билгеләнә, кеше яшәү тирәлегенә химик, физик, биологик йогынты чыганаклары булган төзелешкә планлаштырыла торган, реконструкцияләнә торган капиталь төзелеш объектлары объектлары контурлары артында санитар-эпидемиологик таләпләрдән артыграк химик, физик һәм (яисә) биологик йогынты ясалган очракта.

Санитар-яклау зоналарын билгеләү, үзгәртү һәм яшәүдән туктату тәртибе, шулай ук санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның аерым шартлары санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрендә билгеләнгән.

Санитар-яклау зоналары билгеләнергә тиешле санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләре кергән көнгә кадәр файдалануга тапшырылган капиталь төзелеш объектларының хокук ияләре атмосфера һавасын тикшерүләр (үлчәүләр) үткәрергә тиеш, объект контуры артындагы атмосфера һавасына физик һәм (яисә) биологик йогынты дәрәҗәләре буенча һәм санитария-яклау зоналары билгеләү һәм санитария-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләре үз көченә кергән көннән алып бер елдан да артык булмаган вакытта санитария-яклау зонасы билгеләү турында Роспотребнадзор органнарына гариза тапшырырга.

Объектны төзүне яки реконструкцияләүне планлаштырганда төзүче төзелешкә рөхсәт бирү турында гариза җибәрелгән көнгә кадәр 30 көннән дә соңга калмыйча Роспотребнадзор органнарына санитар-саклау зонасын билгеләү яки үзгәртү турында гариза тапшыра.

Санитар-яклау зоналарын билгеләү, үзгәртү яки юкка чыгару турында карарны:

Потреб кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәт-I класслы куркыныч объектларга карата;

потреб кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек буенча федераль хезмәтнең территориаль органнары - II - V класслы куркыныч объектларга карата.

Санитар-яклау зонасы һәм аның чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр БДКМРГА мондый зона турында белешмәләр кертелгән көннән билгеләнгән дип санала.

Әйләнә-тирә мохиткә тупланган зыян объекты булмаган объектны эксплуатацияләү, бетерү (шул исәптән җимерү) туктатылган, мондый объекттан файдалануның рөхсәт ителгән төре яисә билгеләнеше үзгәргән очракта, нәтиҗәдә объект контурлары артында аның кеше яшәү мохитенә йогынтысы билгеләнгән гигиена нормативларыннан артмаска тиеш, объект хокукына ия зат билгеләнгән срокларда вәкаләтле органга санитар-яклау зонасының юкка чыгуы турында гариза.

Санитар-яклау зонасын аның күләмнәрен киметү һәм (яисә) мондый зона чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануга аерым чикләүләрнең гамәлдә булуын туктату, объектка Хокук иясенең тиешле гаризасы булмаганда санитар-яклау зонасының яшәвен туктату өлешендә үзгәртү максатларында физик затлар, юридик затлар, дәүләт хакимияте органнары яки объектларга хокук ияләре булмаган җирле үзидарә органнары атмосфера һавасын, атмосфера һавасына физик йогынты дәрәҗәләрен тикшерү һәм үлчәүләр

объект контуры артында (элек булган объект контуры) һәм санитар-яклау зонасын үзгәртү яки юкка чыгару өчен нигезләр булганда вәкаләтле органга тиешле гариза тапшырырга.

Санитар-яклау зонасы предприятиеләрне киңәйтү өчен резерв территория

булып тормый. Җитештерү күләмен вакытлыча кыскарту максималь проект яисә фактта ирешелгән куәт өчен санитар-яклау зонасының кабул ителгән күләмен яңадан карауга нигез булып тормый.

«Россия Федерациясе Шәһәр төзелеше кодексына һәм Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында " 03.08.2018 ел, № 342-ФЗ Федераль законның 26 статьясындагы 13 өлеше нигезендә 01.01.2025 елдан халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү өлкәсендәге законнар таләпләре нигезендә билгеләнгән ориентирлы, исәп-хисап (алдан исәпләнгән)) санитар-яклау зоналары яшәүдән туктый, ә аларда җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләүләр гамәлдә булмый.

Предприятиеләрнең санитария классификациясенә бәйле рәвештә санитар-яклау зоналары күләменә таләпләр СанПиН билгели 2.2.1/2.1.1.1200-03.

Предприятиеләрнең, производстволарның һәм объектларның санитар классификациясе нигезендә аларның санитар-яклау зоналары күләмнәре түбәндәгечә::

беренче класслы куркынычлык объектлары – 1000 м; опас икенче класслы куркынычлык объектлары-500 м; треть өченче класслы куркынычлык объектлары – 300 м;

опас куркынычлыкның дүртенче классы объектлары – 100 м; опас куркынычлыкның бишенче классы объектлары-50 м.

Моннан тыш, күрше җирлектә«Казан «халыкара аэропорты урнашкан, аның өчен 1 км дан артыграк санитар-яклау зонасы билгеләнгән (6.7 нче таблица). Әлеге объект шулай ук куркынычлыкның I классына керә.

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә бары тик бер объектның гына расланган санитар-яклау зонасы бар. Ике объект өчен исәп-хисап санитар-саклау зоналары проектлары эшләнде. Соңгылары өчен, шулай ук эшләнгән санитар-яклау зоналары проектлары булмаган объектлар өчен Генераль планда СанПиН нигезендә ориентирлы санитар-яклау зоналары билгеләнгән 2.2.1/2.1.1.1200-03.

Таблица 6.7

Санитарно-защитные зоны предприятий, сооружений и иных объектов

Индекс и номер функциональной зоны	№ на карте ЗОУИТ	Наименование объекта	Кадастровый номер ЗОУИТ	Размер СЗЗ, м	Обоснование (нормативные документы)	Соблюдение режима СЗЗ объекта
Установленные санитарно-защитные зоны						
1	2	3	4	5	6	7
404/1	-	Трансформаторная подстанция частотой 50 Гц Лаишевской группы подстанций филиала ОАО «Сетевая компания»	ЗОУИТ 16:24-6.1400	10 м	Проект обоснования санитарно-защитной зоны в ранее утвержденных границах ПС 110 кВ Аэропорт АО «Сетевая	Соблюдается

		(земельный участок с кадастровым номером 16:24:000000:0010)			компания», расположенной по адресу: РТ, Лаишевский район, Большекабанское с.п., Кече Кабан ав., ул. Нестерова (з/у с КН 16:24:000000:0010). Санитарно-эпидемиологическое заключение Управления Роспотребнадзора пот РТ № 16.11.11.000.Т.000687.02.23 от 27.02.2023 г. Экспертное заключение № 9858-2023 от 01.02.2023г. органа инспекции ООО «ЭкспертАрт».	
Расчётные санитарно-защитные зоны						
402/1	1	ООО «Даркат» к югу от н.п. Малые Кабаны (земельные участки с кадастровыми номерами 16:24:160304:144, 16:24:160304:145, 16:24:160304:146, 16:24:160304:147, 16:24:160304:159, 16:24:160304:274, 16:24:160304:282)	-	По границе промплощадки	Проект обоснования размера расчетной санитарно-защитной зоны предприятия по хранению продовольственных товаров с длительным сроком хранения ООО «Пивная компания «ДАРКАТ», 422623, Республика Татарстан, Лаишевский район, с.Малые Кабаны, ул.Ленина, д.37 Санитарно-эпидемиологическое заключение Управления Роспотребнадзора по РТ № 16.11.11.000.Т.001439.07.14 от 28.07.2014 Экспертное заключение ФБУЗ «Центр гигиены и эпидемиологии в Республике Татарстан (Татарстан)» № 71623 от 08.07.2014 г.	Соблюдается
402/1	1	ООО «Даркат» к югу от н.п. Малые Кабаны (земельный участок с кадастровым номером 16:24:160304:283)	-	СЗЗ не требуется	Проект санитарно-защитной зоны для проектируемой промплощадки склада сельскохозяйственной продукции ООО "Даркат" по адресу: РТ, Лаишевский муниципальный район, Большекабанское сельское поселение Санитарно-эпидемиологическое заключение Управления Роспотребнадзора по РТ № 16.11.11.000.Т.001707.08.20 от 17.08.2020	

					Экспертное заключение №533/СЗЗ-07-2020 от 24.07.2020 г. АНО «Центр содействия СЭБ»	
Ориентировочные санитарно-защитные зоны						
402/1	1	ООО «Даркат» к югу от н.п. Малые Кабаны (земельные участки с кадастровыми номерами 16:24:160304:283, 16:24:160304:144, 16:24:160304:145, 16:24:160304:146, 16:24:160304:147, 16:24:160304:159, 16:24:160304:274, 16:24:160304:282)		50 м	пункт 12.5.1 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Соблюдается
701/1	-	Кладбище (земельные участки с кадастровыми номерами 16:24:160201:436, 16:24:160304:507, 16:24:160101:3711)	-	50 м	пункт 12.5.2 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Не соблюдается
-	-	Очистные сооружения мощностью 2000 куб м/сут (земельные участки с кадастровыми номерами 16:24:160303:394, 16:24:160303:473)	-	20 м	пункт 13.5 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Соблюдается
503/1	2	Производственная зона ГНУ «Научно-исследовательский институт сельского хозяйства Татарстана» (НИИ) (МТП, материальный склад, склад для хранения и переработки зерна НИИ)	-	300 м	пункт 11.3.9 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Не соблюдается
300/1	-	МВЦ «Казань-Экспо»	-	50 м	Проект планировки территории конгрессно-выставочного центра «Казань Экспо», утвержденный Постановлением Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района от 27.02.2018 № 514	Соблюдается
303/2, 303/3	3	Ферма КРС (недействующая)	-	-	-	-
402/3	4	Производственная база (склад)	-	50 м	пункт 12.5.1 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Соблюдается
Санитарно-защитные зоны объектов, расположенных за границами Большекабанского СП						
-	-	Аэроэкспресс	-	Ориентировочная - 100 м	ОСН 3.02.01-97	Соблюдается
-	-	СТО, стоянка (земельные участки с кадастровыми номерами	-	Ориентировочная - 100 м	пункт 12.4.1 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Соблюдается

		16:24:150301:1917, 16:24:150301:1010, 16:24:150301:1916)				
-	-	Приаэродромная территория АО «Международный аэропорт Казань»	ЗОУИТ 16:00-6.4173	Установленная - 0-1061 м	-	Соблюдается
-	-	Асфальтобетонный завод пригородного филиала АО Татавтодор (земельный участок с кадастровым номером 16:24:150301:534)	ЗОУИТ 16:24-6.1431	Установленная - 500 м	Постановление Главного государственного санитарного врача Российской Федерации от 05.02.2018 № 22	Соблюдается
Планируемые объекты, для которых устанавливаются санитарно-защитные зоны						
701/3	-	Кладбище (расширение существующего кладбища)	-	50 м	пункт 12.5.2 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	Не соблюдается
-	-	Кладбище, расположенное за границами Большекабанского сельского поселения (земельный участок с кадастровым номером 16:24:160303:128)	-	500 м	пункт 12.2.5 таблицы 7.1 СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03	-
Санитарно-защитные зоны, которые необходимо учитывать при реализации проектных решений						
401/1	-	Производственная зона	-	По границе функциональной зоны	-	Граница санитарно-защитных зон объектов, которые будут располагаться в функциональной зоне, не должны выходить за её пределы
405/14	-	Транспортная зона	-	По границе функциональной зоны	-	Граница санитарно-защитных зон объектов, которые будут распол

						агаться в функциональной зоне, не должны выходить за её пределы

Режим использования санитарно-защитных зон объектов представлен в таблице 6.8.

Таблица 6.8

Регламенты использования санитарно-защитных зон

Наименование зоны	Режим использования зоны	Нормативные документы
Санитарно-защитная зона	В границах санитарно-защитной зоны не допускается использование земельных участков в целях: а) размещения жилой застройки, объектов образовательного и медицинского назначения, спортивных сооружений открытого типа, организаций отдыха детей и их оздоровления, зон рекреационного назначения и для ведения садоводства; б) размещения объектов для производства и хранения лекарственных средств, объектов пищевых отраслей промышленности, оптовых складов продовольственного сырья и пищевой продукции, комплексов водопроводных сооружений для подготовки и хранения питьевой воды, использования земельных участков в целях производства, хранения и переработки сельскохозяйственной продукции, предназначенной для дальнейшего использования в качестве пищевой продукции, если химическое, физическое и (или) биологическое воздействие объекта, в отношении которого установлена санитарно-защитная зона, приведет к нарушению качества и безопасности таких средств, сырья, воды и продукции в соответствии с установленными к ним требованиями.	Правила установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон, утвержденные постановлением Правительства Российской Федерации от 03.03.2018 № 222 «Об утверждении Правил установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон» (далее - Правила установления санитарно-защитных зон и использования земельных участков, расположенных в границах санитарно-защитных зон)

Автомобиль юллары. СанПиН нигезендә 2.2.1/2.1.1.1200-03 автомагистральләр өчен һәр конкрет очракта атмосфера һавасын пычратуның һәм физик факторларның (тавыш, вибрация, электромагнит кырлар һ.б.) таралуын исәпләүләр нигезендә санитар өзеклекләр билгеләнә, аннары натур тикшеренүләр һәм үлчәүләр үткәрелә. Җирлек территориясе буенча автомагистральләр узмый.

Скотомогильники. На территории Большекабанского сельского поселения скотомогильники и их санитарно-защитные зоны отсутствуют.

3.2. Су саклау зоналары, җир өсте су объектларының яр буе яклау һәм яр буе полосалары

РФ Су кодексының 65 статьясы нигезендә Су саклау зоналары булып елгалар, инешләр, күлләр, сусаклагычлар Яр сызыгына терәлеп торган һәм күрсәтелгән су объектларын пычратуны, чүпләүне, ләм салуны һәм аларның суларын саегуны булдырмау, шулай ук су биологик ресурсларының һәм хайваннарның башка объектларының яшәү тирәлеген саклап калу максатларында хуҗалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыруның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр санала.һәм үсемлекләр дөньясы.

Су саклау зоналары чикләрендә территорияләрендә хуҗалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган яр буе яклау полосалары билгеләнә.

Елгаларның, инешләрнең су саклау зоналарының киңлеге һәм аларның яр буе яклау полосасының киңлеге тиешле яр сызыгыннан билгеләнә.

Елгаларның яисә инешләрнең су саклау зонасының киңлеге аларның чыганакларыннан

елгалар яисә инешләр озынлыгы:

10 километрга кадәр - 50 метр күләмендә;

10 километрдан 50 километрга кадәр - 100 метр күләмендә;

50 километрдан һәм аннан да артыграк200 метр зурлыкта.

Күлнең, сусаклагычның су саклау зонасының киңлеге, сазлык эчендә урнашкан күлдән яисә акваториясе 0,5 квадрат километрдан кимрәк булган күлдән, сусаклагычтан тыш, илле метр күләмендә билгеләнә. Су агымында урнашкан сусаклагычның су саклау зонасы киңлеге әлеге су агымының су саклау зонасы киңлегенә тигез итеп билгеләнә.

Су саклау зоналары чикләрендә территорияләрендә хуҗалык һәм башка эшчәнлеккә өстәмә чикләүләр кертелә торган яр буе яклау полосалары билгеләнә.

Яр буе яклау полосасының киңлеге су объекты ярының авышлыгына карап билгеләнә һәм кире авышлык өчен 30 м яки 0, 3 ка кадәр авышлык өчен 40 м һәм 3 һәм аннан да күбрәк авышлык өчен 50 м тәшкил итә.

Елга, инешнең башланган урыныннан тамагына кадәр озынлыгы 10 км дан кимрәк булган су саклау зонасы яр буе яклау полосасына туры килә. Елга, инеш башланган урыннар өчен су саклау зонасының радиусы 50 м үлчәмдә билгеләнә.

Гомуми файдаланудагы су объектының яр буе сызыгы буйлап гомуми файдалану өчен каралган яр буе полосасы урнаштырыла. Су объектларының яр буе полосасының киңлеге 20 м тәшкил итә, каналларның яр буе полосасыннан, шулай ук елгалар һәм инешләрнең озынлыгы 10 км (5 м) га кадәр җитә.

Шулай итеп, Олы Кабан авыл җирлегендә су саклау зонасының һәм инешнең яр буе яклау полосасының зурлыгы 50 м, яр буе полосасының киңлеге 5 м. күлләр өчен яр буе полосасының зурлыгы 20 м тәшкил итә.

Су саклау зоналарыннан, яр буе яклау зоналарыннан һәм

җир өсте су объектларының яр буе полосалары 6.9 нчы таблицада күрсәтелгән.

Таблица 6.9

Регламенты использования водоохранных зон, прибрежных защитных и береговых полос поверхностных водных объектов

Название зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
Водоохранная зона	В границах водоохранных зон **запрещаются**: – использование сточных вод в целях повышения почвенного плодородия; – размещение кладбищ, скотомогильников, объектов размещения отходов производства и потребления, химических, взрывчатых, токсичных, отравляющих и ядовитых веществ (за исключением специализированных хранилищ аммиака, метанола, аммиачной селитры и нитрата калия на территориях морских портов, перечень которых утверждается Правительством Российской Федерации, за пределами границ прибрежных защитных полос), пунктов захоронения радиоактивных отходов, а также загрязнение территории загрязняющими веществами, предельно допустимые концентрации которых в водах водных объектов рыбохозяйственного значения не установлены; – осуществление авиационных мер по борьбе с вредными организмами; – движение и стоянка транспортных средств (кроме специальных транспортных средств), за исключением их движения по дорогам и стоянки на дорогах и в специально оборудованных местах, имеющих твердое покрытие; – строительство и реконструкция автозаправочных станций, складов горюче-смазочных материалов (за исключением случаев, если автозаправочные станции, склады горюче-смазочных материалов размещены на территориях портов, инфраструктуры внутренних водных путей, в том числе баз (сооружений) для стоянки маломерных судов, объектов органов федеральной службы безопасности), станций технического обслуживания, используемых для технического осмотра и ремонта транспортных средств, осуществление мойки транспортных средств; – хранение пестицидов и агрохимикатов (за исключением хранения агрохимикатов в специализированных хранилищах на территориях морских портов за пределами границ прибрежных защитных полос), применение пестицидов и агрохимикатов; – сброс сточных, в том числе дренажных, вод; – разведка и добыча общераспространенных полезных ископаемых (за исключением случаев, если разведка и добыча общераспространенных полезных ископаемых осуществляются пользователями недр, осуществляющими разведку и добычу иных видов полезных ископаемых, в границах предоставленных им в соответствии с законодательством Российской Федерации о недрах горных отводов и (или) геологических отводов на основании	Водный кодекс Российской Федерации

Название зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
	утвержденного технического проекта в соответствии со статьей 19.1 Закона Российской Федерации от 21 февраля 1992 года № 2395-I «О недрах»). В границах водоохранных зон **допускаются** проектирование, строительство, реконструкция, ввод в эксплуатацию, эксплуатация хозяйственных и иных объектов при условии оборудования таких объектов сооружениями, обеспечивающими охрану водных объектов от загрязнения, засорения, заиления и истощения вод в соответствии с водным законодательством и законодательством в области охраны окружающей среды. Выбор типа сооружения, обеспечивающего охрану водного объекта от загрязнения, засорения, заиления и истощения вод, осуществляется с учетом необходимости соблюдения установленных в соответствии с законодательством в области охраны окружающей среды нормативов допустимых сбросов загрязняющих веществ, иных веществ и микроорганизмов. В целях настоящей статьи под сооружениями, обеспечивающими охрану водных объектов от загрязнения, засорения, заиления и истощения вод, понимаются: 1) централизованные системы водоотведения (канализации), централизованные ливневые системы водоотведения; 2) сооружения и системы для отведения (сброса) сточных вод в централизованные системы водоотведения (в том числе дождевых, талых, инфильтрационных, поливомоечных и дренажных вод), если они предназначены для приема таких вод; 3) локальные очистные сооружения для очистки сточных вод (в том числе дождевых, талых, инфильтрационных, поливомоечных и дренажных вод), обеспечивающие их очистку исходя из нормативов, установленных в соответствии с требованиями законодательства в области охраны окружающей среды и настоящего Кодекса; 4) сооружения для сбора отходов производства и потребления, а также сооружения и системы для отведения (сброса) сточных вод (в том числе дождевых, талых, инфильтрационных, поливомоечных и дренажных вод) в приемники, изготовленные из водонепроницаемых материалов; 5) сооружения, обеспечивающие защиту водных объектов и прилегающих к ним территорий от разливов нефти и нефтепродуктов и иного негативного воздействия на окружающую среду. В отношении территорий ведения гражданами садоводства или огородничества для собственных нужд, размещенных в границах водоохранных зон и не оборудованных сооружениями для очистки сточных вод, до момента их оборудования такими сооружениями и (или) подключения к указанным системам допускается применение приемников, изготовленных из водонепроницаемых материалов, предотвращающих	

Название зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
	поступление загрязняющих веществ, иных веществ и микроорганизмов в окружающую среду Строительство, реконструкция и эксплуатация специализированных хранилищ агрохимикатов, аммиака, метанола, аммиачной селитры и нитрата калия допускаются при условии оборудования таких хранилищ сооружениями и системами, предотвращающими загрязнение водных объектов.	
Прибрежная защитная полоса	В границах прибрежных защитных полос наряду с установленными для водоохранной зоны ограничениями **запрещаются:** – распашка земель; – размещение отвалов размываемых грунтов; – выпас сельскохозяйственных животных и организация для них летних лагерей, ванн. Установление границ водоохранных зон и границ прибрежных защитных полос водных объектов, в том числе обозначение на местности посредством специальных информационных знаков, осуществляется в порядке, установленном Правительством Российской Федерации.	Водный кодекс Российской Федерации
Береговая полоса	Каждый гражданин вправе пользоваться (без использования механических транспортных средств) береговой полосой водных объектов общего пользования для передвижения и пребывания около них, в том числе для осуществления любительского рыболовства и причаливания плавучих средств. Приватизация земельных участков в пределах береговой полосы запрещается.	Водный кодекс Российской Федерации Земельный кодекс Российской Федерации

3.3. Эчә торган һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә җир асты су белән тәэмин итү чыганаклары – чишмәләр һәм су алу скважиналары урнашкан, алардан су белән тәэмин итү чыганакларын һәм сууткәргеч корылмаларын пычратудан санитар саклау максатында «су белән тәэмин итү чыганакларын һәм эчәргә яраклы сууткәргечләрне санитар саклау зоналары» СанПиН 2.1.4.1110-02 «санитария кагыйдәләрен һәм нормаларын гамәлгә кертү турында «14.03.2002 ел, № 10 Россия Федерациясе санитария табибы. СанПиН 2.1.4.1110-02 "» алга таба-СанПиН 2.1.4.1110-02) санитария саклау зоналары билгеләнергә тиеш.

Зоны санитарной охраны организуются в составе трех поясов:

Беренче пояска (катгый режимлы) су җыю урыннары, барлык сууткәргеч корылмалар һәм сууткәргеч канал урнашкан мәйданчыклар керә. Аның максаты-су алу урынын саклау һәм

166

су алу корылмаларын очраклы яки аңлы рәвештә пычранудан һәм зарарланудан.

Икенче һәм өченче пояслар (чикләүләр пояслары) су белән тәэмин итү

чыганакларының сулары пычрануын булдырмау өчен билгеләнгән территорияне үз эченә ала.

Өч поясның һәркайсында махсус режим һәм суның сыйфаты начараюны кисәтүгә юнәлдерелгән чаралар комплексы билгеләнә (6.11 нче таблица).

Санитар саклау зонасының беренче поясының чиге, 2.2.1.1 СанПин 2.1.4.1110-02 пункты нигезендә, су алу скважинасыннан кимендә 30 м ераклыкта – яхшы сакланган җир асты суларын кулланганда, һәм җитәрлек сакланмаган суларны кулланганда – кимендә 50 м ераклыкта билгеләнә. Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә эчү һәм хуҗалык-көнкүреш сулары белән тәэмин итү өчен кулланыла торган скважиналар өчен санитар саклау зоналары проектлары эшләнмәгән.

Скважиналарның урнашу урыны, шулай ук алардан файдалану регламентлары турында мәгълүмат 6.10 һәм 6.11 таблицаларда китерелгән.

Таблица 6.10

Зоны санитарной охраны источников питьевого и хозяйственно-бытового водоснабжения, расположенные на территории Большекабанского сельского поселения

Наименование объекта, для которого устанавливается зона	Зоны санитарной охраны, м			Источник данных	Фактическое соблюдение режима использования зоны
	1 пояс	2 пояс	3 пояс		
Водозаборные скважины №№1,2,3,4 АО «Международный аэропорт «Казань»	Не попада т а территорию сельского поселения	16:24-6.2948	16:24-6.2947	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водозаборная скважина к северу от н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160304:46)	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водозаборная скважина на западе н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160201:362)	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Не соблюдается
Водозаборная скважина на юге н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160304:47)	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водозаборная скважина в н.п. Большие Кабаны (з/у с КН 16:24:160101:1193)	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водозаборная скважина к западу	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Не соблюдается

Наименование объекта, для которого устанавливается зона	Зоны санитарной охраны, м			Источник данных	Фактическое соблюдение режима использования зоны
	1 пояс	2 пояс	3 пояс		
от н.п. Большие Кабаны (з/у с КН 16:24:160303:42)					
Водозаборная скважина на юго-востоке н.п. Большие Кабаны (часть з/у с КН 16:24:160303:128)	50 м	-	-	пункт 2.2.1.1 СанПиН 2.1.4.1110-02	Не соблюдается
Водонапорная башня к северу от н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160304:46)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водонапорная башня в н.п. Большие Кабаны (з/у с КН 16:24:160101:1193)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Не соблюдается
Водонапорная башня к западу от н.п. Большие Кабаны (з/у с КН 16:24:160303:42)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водонапорная башня на юго-востоке н.п. Большие Кабаны (часть з/у с КН 16:24:160303:128)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Не соблюдается
Водонапорная башня на западе н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160201:362)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается
Водонапорная башня на юге н.п. Малые Кабаны (з/у с КН 16:24:160304:47)	10 м	-	-	пункт 2.4.2 СанПиН 2.1.4.1110-02	Соблюдается

Таблица 6.11

Регламенты использования зон санитарной охраны источников питьевого и хозяйственно-бытового водоснабжения

Название зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование

Подземные источники питьевого водоснабжения	В пределах I пояса не допускается посадка высокоствольных деревьев, все виды строительства, не имеющие непосредственного отношения к эксплуатации, реконструкции и расширению водопроводных сооружений, в т.ч. прокладка трубопроводов различного назначения, размещение жилых и хозяйственно-бытовых зданий, проживание людей, применение ядохимикатов и удобрений. Здания должны быть оборудованы канализацией с отведением сточных вод в ближайшую систему бытовой или производственной канализации или на местные станции очистных сооружений, расположенные за пределами I-го пояса ЗСО с учетом санитарного режима на территории второго пояса. В пределах 2-го и 3-го поясов зоны санитарной охраны не допускается*: закачка отработанных вод в подземные горизонты и подземное складирование твердых отходов, разработки недр земли; размещение складов горюче - смазочных материалов, ядохимикатов и минеральных удобрений, накопителей промстоков, шламохранилищ и других объектов, обусловливающих опасность химического загрязнения подземных вод. В пределах 3-го пояса зоны санитарной охраны размещение таких объектов допускается только при использовании защищенных подземных вод, при условии выполнения специальных мероприятий по защите водоносного горизонта от загрязнения при наличии санитарно-эпидемиологического заключения центра государственного санитарно - эпидемиологического надзора, выданного с учетом заключения органов геологического контроля. Также в пределах II пояса не допускается: – размещение кладбищ, скотомогильников, полей ассенизации, полей фильтрации, навозохранилищ, силосных траншей, животноводческих и птицеводческих предприятий и др. объектов, обусловливающих опасность микробного загрязнения подземных вод; – применение удобрений и ядохимикатов; – рубка леса главного пользования и реконструкции. Также в границах II пояса необходимо выполнение мероприятий по санитарному благоустройству территории населенных пунктов и других объектов (оборудование канализацией, устройство водонепроницаемых выгребов, организация отвода поверхностного стока и др.).	СанПиН 2.1.4.1110-02

* 3.2.2.2 пункт СанПиН 2.1.4.1110-02, туфрак катламын бозуга бәйле яңа скважиналар бораулау һәм яңа төзелеш эшләрен Роспотребнадзор идарәсе ТО белән килештерү кирәклеге турында, чөнки «Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү турында» 2011 елның 19 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә дәүләт контролен (күзәтчелеген) һәм Муниципаль контрольне гамәлгә ашыру " 21.10.2011 елдан җир кишәрлекләреннән файдалануның санитария кагыйдәләренә туры килүе турында санитар-эпидемиологик нәтиҗәләр бирелми. Федераль закон һәм Законга бәйле акт нигезләмәләре арасында каршылык булганда, югарырак норматив хокукый документ буларак федераль закон нормалары кулланылырга тиеш.

Капиталь төзелеш объектларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә Дәүләт төзелеш күзәтчелеген гамәлгә ашыру каралган очракта, капиталь төзелеш объектларын төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә санитар-эпидемиологик таләпләрнең үтәлешен тәэмин итү шәһәр төзелеше эшчәнлеге турындагы законнар нигезендә проект документациясенә һәм Дәүләт төзелеш күзәтчелегенә экспертиза үткәрү юлы белән тәэмин ителә («санитария-төзелеш турында» Федераль законның 44 статьясындагы 4 пункты). халыкның эпидемиологик иминлеге турында " № 52-ФЗ, 30.03.1999 ел)

3.4. Дәвалау-сәламәтләндерү урыннарын, курортларны һәм табигый дәвалау ресурсларын санитар (тау-санитария) саклау округы

Округның Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә дәвалау-савыктыру урыннарын, курортларны һәм табигый дәвалау ресурсларын санитар (тау-санитария) саклау юк.

3.5. Урманнар

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә «шәһәр яны урманчылыгы» ДКУның Столбище урманчылыгының яклау категориясенә караган урманнары урнашкан.:

1. Табигатьне һәм башка объектларны саклау функцияләрен үтәүче урманнар:

 урман-парк зоналарында урнашкан урманнар (урман фонды җирләрендә һәм башка категориядәге җирләрдә урнашкан, халыкның ялын оештыру, санитария-гигиена, сәламәтләндерү функцияләрен һәм табигый ландшафтларның эстетик кыйммәтен саклау максатларында кулланыла торган урманнар);

яшел зоналарда урнашкан урманнар урман фонды җирләрендә һәм башка категориядәге җирләрдә урнашкан, халыкны табигый һәм техноген килеп чыгышлы тискәре күренешләр йогынтысыннан яклауны тәэмин итү, әйләнә-тирә мохитне саклау һәм торгызу максатларында бүлеп бирелә торган урманнар);

2. Кыйммәтле урманнар:

 эрозиягә каршы урманнар (җирләрне эрозиядән саклау өчен билгеләнгән урманнар).

Олы Кабан авыл җирлегендәге урманнарның бер өлеше аеруча яклаучы урман кишәрлекләренә керә (урмансыз киңлекләр арасында урнашкан кечкенә урман кишәрлекләре).

Урман фонды җирләреннән файдалану регламентлары 6.12 нче таблицада бирелгән.

Таблица 6.12

Правовой режим использования земель лесного фонда

№ п/п	Наименование зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
		Защитные леса	
	Защитные леса	В защитных лесах **запрещается** осуществление деятельности, несовместимой с их целевым назначением и полезными функциями. Запрещается изменение целевого назначения лесных участков, на которых расположены защитные леса, за исключением случаев, предусмотренных федеральными законами. **Допускаются** выборочные рубки и сплошные рубки деревьев, кустарников, лиан, в том числе в охранных зонах и санитарно-защитных зонах, предназначенных для обеспечения безопасности граждан и создания необходимых условий для эксплуатации соответствующих объектов, если строительство, реконструкция, эксплуатация объектов, не связанных с созданием лесной инфраструктуры, не запрещены или не ограничены в соответствии с законодательством Российской Федерации в следующих целях: – осуществления геологического изучения недр, разведки и добычи полезных ископаемых; – строительства и эксплуатации водохранилищ и иных искусственных водных объектов, создания и расширения	Лесной кодекс Российской Федерации

№ п/п	Наименование зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
		территорий морских и речных портов, строительства, реконструкции и эксплуатации гидротехнических сооружений; – строительства, реконструкции и эксплуатации линейных объектов; Также проведение сплошных рубок в защитных лесах осуществляется в случаях, если выборочные рубки не обеспечивают замену лесных насаждений, утрачивающих свои средообразующие, водоохранные, санитарно-гигиенические, оздоровительные и иные полезные функции, на лесные насаждения, обеспечивающие сохранение целевого назначения защитных лесов и выполняемых ими полезных функций, если иное не установлено Лесным кодексом.	
		1. Леса, выполняющие функции защиты природных и иных объектов	
1.1	Леса, расположенные в лесопарковых зонах	В лесопарковых зонах **запрещаются:** – использование токсичных химических препаратов; – осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства; – ведение сельского хозяйства; – разведка и добыча полезных ископаемых; – строительство объектов капитального строительства, за исключением велосипедных, велопешеходных, пешеходных и беговых дорожек, лыжных и роллерных трасс, если такие объекты являются объектами капитального строительства, и гидротехнических сооружений. В целях охраны лесов, расположенных в лесопарковых зонах, допускается возведение ограждений на землях, на которых располагаются такие леса. Изменение границ лесопарковых зон, которое может привести к уменьшению их площади, не допускается. Порядок определения функциональных зон в лесах, расположенных в лесопарковых зонах, порядок изменения границ земель, на которых располагаются указанные леса, определяются Правительством Российской Федерации.	Лесной кодекс Российской Федерации
1.2	Леса, расположенные в зеленых зонах	В лесах, расположенных в зеленых зонах, запрещаются: – виды деятельности, предусмотренные пунктами 1 и 4 части 2 статьи 114 Лесного кодекса Российской Федерации; – ведение сельского хозяйства, за исключением сенокошения и пчеловодства, а также возведение изгородей в целях сенокошения и пчеловодства; – строительство и эксплуатация объектов капитального строительства, за исключением гидротехнических сооружений, линий связи, линий электропередачи, подземных трубопроводов; – осуществление видов деятельности в сфере охотничьего хозяйства, если осуществление указанных видов деятельности влечет за собой проведение рубок лесных насаждений или создание объектов охотничьей инфраструктуры.	Лесной кодекс Российской Федерации

№ п/п	Наименование зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
2. Ценные леса			
2.1	Противоэрозионные леса	В ценных лесах запрещаются строительство и эксплуатация объектов капитального строительства, за исключением велосипедных, велопешеходных, пешеходных и беговых дорожек, лыжных и роллерных трасс, если такие объекты являются объектами капитального строительства, линейных объектов и гидротехнических сооружений.	Лесной кодекс Российской Федерации
3. Особо защитные участки лесов			
	3.1 Небольшие участки лесов, расположенные среди безлесных пространств 3.2 Участки лесов вокруг населенных пунктов и садоводческих товариществ	На особо защитных участках лесов, за исключением указанных в части 3 статьи 119 Лесного кодекса Российской Федерации, запрещаются: 1) проведение сплошных рубок лесных насаждений, за исключением случаев, предусмотренных частью 6 статьи 21 Лесного кодекса Российской Федерации, и случаев, если выборочные рубки не обеспечивают замену лесных насаждений, утрачивающих свои средообразующие, водоохранные, санитарно-гигиенические, оздоровительные и иные полезные функции, на лесные насаждения, обеспечивающие сохранение целевого назначения защитных лесов и выполняемых ими полезных функций; 2) ведение сельского хозяйства, за исключением сенокошения, пчеловодства и товарной аквакультуры (товарного рыбоводства); 3) строительство и эксплуатация объектов капитального строительства, за исключением линейных объектов и гидротехнических сооружений. На особо защитных участках лесов проведение выборочных рубок допускается только в целях вырубки погибших и поврежденных лесных насаждений. На особо защитных участках лесов запрещается осуществление деятельности, несовместимой с их целевым назначением и полезными функциями.	Лесной кодекс Российской Федерации

Эш барышында Олы Кабан авыл җирлеге чикләре белән урман фонды җирләренә салу бетерелде. Шәһәр яны урманчылыгының билгеләнгән чикләре Татарстан Республикасы Урман хуҗалыгы министрлыгы хатлары нигезендә төзәтелде («торак пунктларның чикләрен үзгәртү»бүлеген карагыз).

Түбәндә, амнистияләнгән кишәрлекләрне исәпкә алып, Олы Кабан авыл җирлеге территориясендәге яклау урманнары категорияләре һәм аеруча яклау кишәрлекләре буенча карта-схема китерелгән (6.5 нче рәсем).

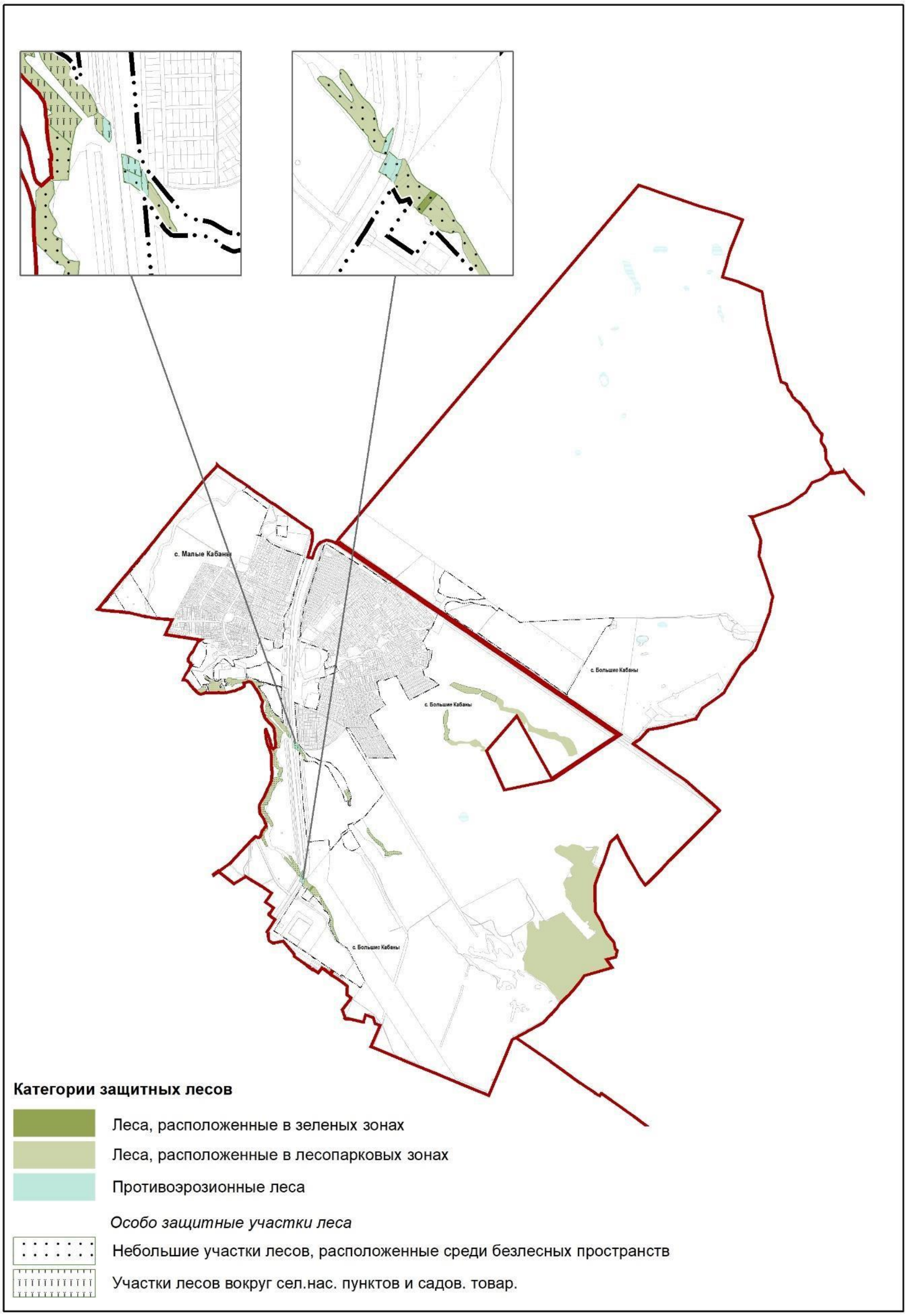

Рисунок 6.5. Карта-схема по категориям защитных лесов и особо защитным участкам лесов на территории Большекабанского сельского поселения

3.6. Махсус сакланылучы табигать территорияләре, махсус сакланылучы табигать территориясенең саклау зонасы

Олы Кабан авыл җирлегенең төньяк өлешендә ТАССР Министрлар Советының «су объектларын табигать ядкәрләре дип тану турында» 10.01.1978 ел, № 25 карары, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан АССР Министрлар Советының, Татарстан ССР Министрлар Кабинетының һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының аерым норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү турында» 29.12.2005 ел, № 644 карары белән расланган Төбәк әһәмиятендәге «Урман күле»табигать һәйкәле урнашкан.Татарстан Махсус сакланылучы табигать территорияләре мәсьәләләре буенча".

Югарыда күрсәтелгән табигать ядкәрен махсус саклау режимы Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасының региональ әһәмияттәге табигать ядкәрләре турында нигезләмәләрне раслау хакында»29.03.2019 ел, №237 карары белән расланды.

3.7. Файдалы казылмалар ятмалары

Җирлек территориясе Столбище һәм Смарстсита төче җир асты сулары чыганаклары чикләрендә урнашкан.

Җир асты байлыкларының аерым кишәрлекләреннән файдалану ил оборонасын һәм дәүләт иминлеген тәэмин итү, җир асты байлыкларыннан нәтиҗәле файдалану һәм аларны саклау, әйләнә-тирә мохитне саклау максатларында чикләнергә яисә тыелырга мөмкин. Территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган торак пунктлар һәм зоналар территорияләрендә җир асты байлыкларыннан файдалану, әгәр бу файдалану халыкның гомере һәм сәламәтлеге иминлегенә, әйләнә-тирә мохитне саклауга, биналарның һәм корылмаларның, шул исәптән тау калдыкларының, бораулау скважиналарының һәм җир асты байлыкларыннан файдалануга бәйле башка корылмаларның сакланышына куркыныч тудырырга мөмкин булса, чикләнергә яисә тыелырга мөмкин. Махсус сакланылучы табигать территорияләрендә җир асты байлыкларыннан файдалану аларның территорияләрен махсус саклау режимы нигезендә гамәлгә ашырыла («җир асты байлыклары турында»РФ Законының 8 маддәсе).

Файдалы казылмаларны разведкалау һәм чыгару өчен кирәкле җир кишәрлекләре чикләрендә капиталь төзелеш объектларын төзү үзенчәлекләре җир асты байлыклары турындагы Законның 25 статьясында билгеләнгән.

3.8. Әйләнә-тирә мохитнең торышын, аның пычрануын күзәтү стационар пунктларының саклау зонасы

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә әйләнә-тирә мохитнең торышын күзәтү буенча стационар пунктлар юк.

3.9. Капиталь төзелеш объекты булган тапшыручы радиотехник объектның чикләүләр зонасы

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә тапшыручы радиотехник объектлар-кәрәзле элемтәнең база станцияләре урнашкан.

Халыкны тапшыручы радиотехник объектлар (ПРТО) барлыкка китерелгән электромагнит кырлар (ЭМП) йогынтысыннан саклау максатларында, СанПиН
174

2.1.8/2.2.4.1383-03 Россия Федерациясе дәүләт баш санитария табибының 2003 елның 9 июнендәге 135 номерлы карары белән гамәлгә кертелгән» тапшыручы радиотехник объектларны урнаштыруга һәм эксплуатацияләүгә гигиена таләпләре " (алга таба-СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03) ПРТО һәм торак пунктның перспективалы үсешен исәпкә алып, чикләү зоналары билгеләнә. 3.3 һәм 3.4 пунктлары буенча СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03 чикләү зонасы тышкы чикләрендә җир өслегеннән 2 м дан артык биеклектә ЭМП биеклекләре рөхсәт ителгән иң чик дәрәҗәләрдән артмаган территориядән гыйбарәт.

3.19 пункты нигезендә. СанПиН 2.1.8/2.2.4.1383-03 чикләүләр зонасы селитеб территория статусына ия була алмый, шулай ук транспортның барлык төрләрен, автомобильләргә хезмәт күрсәтү предприятиеләрен, бензин салу станцияләрен, нефть һәм нефть продуктлары складларын һ. б. кую һәм туктату өчен мәйданчыклар урнаштыру өчен файдаланыла алмый. чикләүләр зонасы яисә аның берәр өлеше Пртои резерв территориясе буларак карала алмый сәнәгать мәйданчыгын киңәйтү өчен файдаланыла.

3.10. Дәүләт геодезия челтәре пунктларының саклау зонасыОлы Кабан авыл җирлеге территориясендә дәүләт геодезия челтәре пунктлары юк.

3.11. Магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә (газүткәргечләргә, нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә, аммиак үткәргечләргә кадәр Минималь ераклык зоналары)

Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә магистраль торбаүткәргечләрнең берничә тармагы уза, алар өчен авария вакытында шартлау куркынычы дәрәҗәсен исәпкә ала торган һәм торбаүткәргеч диаметрын исәпкә алып, җирлекләрнең төренә, объектларның төренә һәм билгеләнешенә карап дифференциацияләнгән минималь ераклык зоналары төзелә.

Минималь ераклык зоналарының зурлыгы 36.13330.2012 " кагыйдәләр җыелмасы. Магистраль торбаүткәргечләр. СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.05.06-85* " һәм Олы Кабан авыл җирлеге территориясе аша уза торган торба үткәргечләр, шулай ук аларга хезмәт күрсәтү объектлары өчен 100 метрдан 150 метрга кадәр тәшкил итә.

Магистраль газүткәргечләрнең ябылу арматурасыннан бина һәм корылмаларның фундаментларына кадәр ара 36.13330.2012 буенча 300 метр тәшкил итә..

Таблица 6.13

Регламенты использования зон минимальных расстояний до магистральных трубопроводов

Название зоны	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы, регулирующие разрешенное использование
Зоны минимальных расстояний	**Не допускается размещение:** а) городов и других населенных пунктов; б) коллективных садов с садовыми домиками; в) дачных поселков; г) отдельных промышленных и сельскохозяйственных предприятий; д) птицефабрик, тепличных комбинатов и хозяйств; е) молокозаводов; ж) карьеров разработки полезных ископаемых; з) гаражей и открытых стоянок для автомобилей индивидуальных владельцев на количество автомобилей более 20; и) отдельно стоящих зданий с массовым скоплением людей (школ, больниц, детских садов, вокзалов и т.д.); к) железнодорожных станций; аэропортов; речных портов и пристаней; гидро-, электростанций; гидротехнических сооружений речного транспорта; л) очистных сооружений и насосных станций водопроводных, не относящиеся к магистральному трубопроводу м) складов легковоспламеняющихся и горючих жидкостей и газов с объемом хранения свыше 1000 куб.метров; автозаправочных станций и пр.	СП 36.13330.2012 «СНиП 2.05.06-85*. Магистральные трубопроводы». Актуализированная редакция СНиП 2.05.06-85*

3.12. Инженерлык объектларының һәм челтәрләренең саклау зоналары

3.12.1 Үткәргеч торбаларның (газүткәргечләрнең, нефть үткәргечләрнең һәм нефть продуктлары үткәргечләрнең, аммиак үткәргечләрнең)саклау зонасы)

Торбаүткәргечләрнең (аларны салуның теләсә нинди төрендә) һәм аларга хезмәт күрсәтү объектларының зарарлану мөмкинлеген булдырмау өчен саклау зоналары билгеләнә. Магистраль газүткәргечләрнең саклау зонасы күләмнәре Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 08.09.2017 ел № 1083 карары белән расланган магистраль газүткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә. Башка торбаүткәргечләрнең саклау зонасы күләме Россия Госгортехнадзорының 22.04.1992 № 9 карары белән расланган магистраль торбаүткәргечләрне саклау кагыйдәләре белән билгеләнә.

Магистраль газүткәргечләрнең һәм башка торбаүткәргечләрнең саклау зоналары 25 метр тәшкил итә. Торбаүткәргечләрнең саклау зоналарына керә торган җир кишәрлекләре җирдән файдаланучылардан алынмый һәм алар тарафыннан югарыда күрсәтелгән документларны үтәп авыл хуҗалыгы һәм башка эшләр башкару өчен файдаланыла.

Таблица 6.14

Регламенты использования охранных зон трубопроводов

№ п/п	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы
1	**В охранных зонах магистральных трубопроводов запрещается**: а) устраивать свалки; б) производить дноуглубительные и землечерпальные работы; в) огораживать или перегораживать охранные зоны	Правила охраны магистральных трубопроводов, утвержденные постановлением Госгортехнадзора России от 22.04.1992 №9
2	**В охранных зонах магистральных трубопроводов без согласования с предприятиями трубопроводного транспорта запрещается:** а) возводить любые постройки и сооружения; б) высаживать деревья и кустарники, складировать и солому, располагать коновязи, содержать скот, выделять рыбопромысловые участки, производить добычу рыбы, а также водных животных и растений, устраивать водопои, производить колку и заготовку льда; в) сооружать проезды и переезды через трассы трубопроводов; г) производить мелиоративные земляные работы, сооружать оросительные и осушительные системы; д) производить геолого-съемочные, геологоразведочные, поисковые, геодезические и др. изыскательские работы, связанные с устройством скважин, шурфов и взятием проб грунта (кроме почвенных образцов).	Правила охраны магистральных трубопроводов, утвержденные постановлением Госгортехнадзора России от 22.04.1992 №9
3	**В охранных зонах магистральных газопроводов запрещается:** а) устраивать свалки; б) складировать материалы, в том числе горюче-смазочные, размещать хранилища любых материалов; в) проводить работы с использованием ударно-импульсных устройств и вспомогательных механизмов, сбрасывать грузы; г) осуществлять рекреационную деятельность, разводить костры и размещать источники огня; д) огораживать и перегораживать охранные зоны; е) размещать какие-либо здания, строения, сооружения, не относящиеся к объектам газопровода; ж) проводить дноуглубительные и другие работы, связанные с изменением дна и берегов водных объектов, за исключением работ, необходимых для технического обслуживания объекта магистрального газопровода.	Правила охраны магистральных газопроводов, утвержденные постановлением Правительства Российской Федерации от 08.09.2017 № 1083
4	**В охранных зонах магистральных газопроводов без согласования с собственником магистрального газопровода запрещается:** а) осуществлять посадки и вырубки деревьев и кустарников; б) проводить горные, взрывные, строительные, монтажные, мелиоративные работы, в том числе работы, связанные с затоплением земель; в) проводить погрузочно-разгрузочные работы, устраивать водопои скота, колка и заготовка льда; г) проводить земляные работы на глубине более чем 0,3 метра, планировка грунта; д) сооружать запруды на реках и ручьях; е) складировать корма, удобрения, сено, солому, размещать полевые станы и загоны для скота; ж) размещать туристические стоянки; з) размещать гаражи, стоянки и парковки транспортных средств; и) сооружать переезды через магистральные газопроводы; к) прокладывать инженерные коммуникации; л) проводить инженерные изыскания, связанные с бурением скважин и устройством шурфов; м) устраивать причалы для судов и пляжи; н) проводить работы на объектах транспортной инфраструктуры, находящихся на территории охранной зоны;	Правила охраны магистральных газопроводов, утвержденные постановлением Правительства Российской Федерации от 08.09.2017 № 1083

№ п/п	Режим использования указанной зоны	Нормативные документы
	о) проводить работы, связанные с временным затоплением земель, не относящихся к землям сельскохозяйственного назначения	

Авыл җирлеге территориясендә бүлү газүткәргечләре уза. Россия Федерациясе Хөкүмәтенең «Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләрен раслау турында» 2000 елның 20 ноябрендәге 878 номерлы карарының 7 пункты нигезендә саклау зонасы газүткәргеч трассалары буйлап видетерриториядә урнаштырылган, ул газүткәргечнең ике ягыннан да 2 метр ераклыкта уза торган шартлы милинияләр белән чикләнгән.

ГРП тирәсендә саклау зонасы объект чигеннән 10 метр ераклыкта уздырылган ябык сызык белән чикләнгән территория рәвешендә билгеләнә.

Газ бүлү челтәрләренең һәм объектларның саклау зоналарында, аларның зарарлануын яисә газүткәргечнең нормаль эксплуатацияләү шартларын бозуны кисәтү максатларында торак-граждан һәм җитештерү билгеләнешендәге объектлар төзү тыела. Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарында җир кишәрлегенең өслеге бозыла һәм туфрак 0,3 метрдан артык тирәнлектә эшкәртелә торган хуҗалык эшчәнлеге газ бүлү челтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язма рөхсәте нигезендә гамәлгә ашырыла.

62.13330.2011 * " кагыйдәләр җыелмасы. Газ бүлү системалары. СНиП 42-01-2002 актуальләштерелгән редакциясе " B1 таблицасына кушымта. карала торган территория буенча уза торган югары басымлы бүлү газүткәргечләреннән юл кырыеннан минималь ераклык билгеләнә, юл кырыеның ныгытылган полосасы 2,5 метр тәшкил итә. Шулай ук карала торган территория буенча суүткәргеч һәм канализация челтәрләре уза, 42.13330.2016 СП нигезендә алардан арткы фундаментларга һәм корылмаларга кадәр минималь ара 5 метр тәшкил итә..

3.12.2 Электр энергетикасы объектларының (электр челтәре хуҗалыгы объектларының һәм электр энергиясе җитештерү объектларының)саклау зонасыЭлектр энергетикасы линияләренең һәм объектларының саклау зоналары РФ Хөкүмәтенең «Электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зоналарын һәм җир участокларыннан файдалануның махсус шартларын билгеләү тәртибе турында» 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары нигезендә (үзгәрешләр һәм өстәмәләр белән)билгеләнә..

Электр тапшыруның һава линияләре буйлап 6.15 нче таблицада күрсәтелгән ераклыкта электр тапшыру линиясенең ике ягында да кырый чыбыклардан читкә тайпылмаган хәлдә тора торган параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнгән җир кишәрлеге һәм һава киңлеге өслегенең бер өлеше (электр тапшыруның һава линияләре терәкләре биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә саклау зоналары урнаштырыла..

Таблица 6.15

Размер охранной зоны от линий электропередачи

Номинальный класс напряжения, кВ	Расстояние, метр
до 1	2 (для линий с самонесущими или изолированными проводами, проложенных по стенам зданий, конструкциям и т.д., охранная зона определяется в соответствии с установленными нормативными правовыми актами минимальными допустимыми расстояниями от таких линий)
1-10	10 (5 – для линий с самонесущими или изолированными проводами, размещенных в границах населенных пунктов)
110	20

Электр тапшыруның җир асты кабель линияләре буйлап саклау зоналары җир асты кишәрлегенең, аның астында урнашкан җир асты кишәрлегенең (электр тапшыруның кабель линияләрен салу тирәнлегенә туры килә торган тирәнлеккә) өслегенең бер өлеше рәвешендә урнаштырыла, ул электр тапшыру линиясенең ике ягында кырый кабельләрдән 1 метр ераклыктагы параллель вертикаль яссылыклар белән чикләнә.

Подстанция тирәли җир кишәрлеге өслегенең һәм һава пространствосының бер өлеше (подстанциянең иң югары ноктасы биеклегенә туры килә торган биеклеккә) рәвешендә саклау зонасы урнаштырыла, ул 6.16 нчы таблицада күрсәтелгән ераклыкта периметр буенча Подстанция киртәсенең барлык якларыннан торучы вертикаль яссылыклар белән чикләнә..

Таблица 6.16

Размер охранной зоны от электрических подстанций

Номинальный класс напряжения, кВ	Расстояние, метр
10	10
110	20

Регламенты использования охранных зон объектов электросетевого хозяйства представлены в таблице 6.17.

179

№ т/б	1	

Зонадан файдалану режимы	Норматив документлар
Сак зоналарында тыела электр челтәре хуҗалыгы объектларының имин эшен бозарга мөмкин булган теләсә нинди гамәлләрне гамәлгә ашырырга, шул исәптән: балалар һәм спорт мәйданчыкларын, стадионнарны, базарларны, сәүдә нокталарын, кыр станокларын, терлекләр өчен урыннарны, барлык төр машиналар һәм механизмнарның гаражларын һәм стоянкаларын урнаштырырга, саклагычларны, шул исәптән ягулык-майлау материаллары, чүплекләрне урнаштырырга, билгеләнгән тәртиптә рөхсәт ителгән эшләрне башкаруга мәшгуль булмаган кешеләр күп тупланган теләсә нинди чараларны уздырырга; теләсә нинди объектлар һәм предметларны (материалларны) урнаштырырга, шулай ук теләсә нинди эшләр башкарырга һәм электр челтәре хуҗалыгы объектларына керүгә комачауларга мөмкин булган корылмалар төзергә; һөҗүм механизмнары белән эшләүне һ.б.	Кагыйдәләрэлектр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын билгеләү һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары белән расланган
Саклау зоналары чикләрендә юридик һәм физик затларга челтәр оешмаларын килештерү турында язмача карамыйча түбәндәгеләр тыела: биналар һәм корылмаларны төзү, капиталь ремонтлау, реконструкцияләү яисә сүтү; бакча, бакча һәм дача җир участокларын, бакчачылык объектларын урнаштырырга; яшелчәчелек яисә дача коммерциягә карамаган берләшмәләр, объектлар торак төзелеше, в том индивидуаль (1 кВ га кадәр көчәнешле электр линияләре өчен); тау, шартлау, мелиорация эшләре, шул исәптән җирләрне вакытлыча су басу белән бәйле; агач һәм куакларны утырту һәм кисү; 0,3 метрдан артык тирәнлектә җир эшләре (сөрелә торган җирләрдә 0,45 метрдан артык тирәнлектә), шулай ук грунт планировкасы (җир асты электр тапшыру линияләренең сак зоналарында).	Кагыйдәләрэлектр челтәре хуҗалыгы объектларының сак зоналарын билгеләү һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары белән расланган

3.12.3. Элемтә линияләренең һәм элемтә корылмаларының сак зонасы

РФ элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләре нигезендә, элемтә һәм элемтә линияләре һәм корылмалары өчен һәм радиофикация корылмалары өчен түбәндәге саклау зоналары билгеләнә:

- җирасты кабельләре өчен һәм урман кишәрлекләрендә торак пунктлардан читтә урнашкан элемтә линияләре һәм радиофикация линияләре өчен, җир асты элемтә кабеле трассасыннан яисә элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең һәр яктан кимендә 2 метр озынлыгында параллель туры сызыклар белән билгеләнгән җир кишәрлекләре рәвешендә җир асты кабельләре өчен.

РФ элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләренең 48 пункты, 49 пункты нигезендә, көчемсез милек объектларын саклау зоналары чикләрендә файдалануның түбәндәге чикләүләре билгеләнгән. Саклау зонасы территориясендә элемтә һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга, шулай ук элемтә корылмаларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылырга мөмкин булган һәртөрле гамәлләр башкару тыела.

Автомобиль һәм тимер юлларның бүленгән полосасында кабельле һәм һава элемтә линияләре трассаларында һәм радиофикация линияләрендә сак зоналары автомобиль һәм тимер юл транспорты предприятиеләре тарафыннан файдаланылырга мөмкин

элемтә линияләренең һәм радиофикация линияләренең сакланышын мәҗбүри тәэмин итү шарты белән элемтә линияләре корылмаларына механик һәм электр тәэсире белән бәйле булмаса, алар карамагында булган предприятиеләр белән килештермичә генә аларның ихтыяҗлары өчен.

Саклау зоналарында урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану тәртибе корылмалары Элемтә һәм радиофикация, Көйләнә Россия Федерациясенең җир законнары белән.

Элемтә һәм радиофикация корылмаларының сак зоналарында урнашкан җирләрне авыл хуҗалыгы җирләре, яшелчә һәм бакча кишәрлекләре өчен биргәндә һәм ____ башкалар авыл хуҗалыгы максатлар органнар тарафыннан җирле үзидарә карамагында элемтә һәм радиофикация корылмалары булган предприятиеләр ризалыгы булганда, җир кишәрлекләренә хокуклар турында бирелә торган документларда мәҗбүри тәртиптә махсус файдалану шартлары булган зоналар кишәрлекләре булу турында тамга ясала.

Элемтә һәм радиофикация корылмалары һәм башка корылмалар арасындагы минималь мөмкин булган ераклыклар (шартлау) тиешле корылмаларны торгызу кагыйдәләре белән билгеләнә һәм элемтә корылмаларына механик һәм электр тәэсире җибәрмәскә тиеш.

3.13. Автомобиль юлларының юл буе полосалары

Җирлек территориясе буенча федераль әһәмияттәге Р-239 автомобиль юллары уза Казан-Оренбург-Акбулак Казахстан Республикасы белән чиктәш, IIкатегория-239 “Казан” аэропортына килү, региональ әһәмияттәге: кече Кабаннар - “Казан” аэропортына килү, Зур Кабаннар - «Казан» аэропортына керү юлы, IV категория Аэропорт-Столбище килү юлы уза.

Автомобиль юллары өчен Федераль законның 26 статьясындагы 1 өлеше нигезендә, торак пунктлар чикләрендә урнашкан автомобиль юлларыннан тыш, юл буе полосалары билгеләнә.

2007 елның 08 декабрендәге 257-ФЗ номерлы Федераль законның 3 статьясы нигезендә юл буе полосалары - автомобиль юлына бүлеп бирелгән полосага ике яктан да якын территорияләр һәм алар чикләрендә җир кишәрлекләреннән (җир кишәрлекләре өлешләреннән) файдалануның махсус режимы билгеләнә торган территорияләр.

Күләме Юл буе полоса автомобиль юллар билгеләнә Федераль законның 08.11.2007 № 257-ФЗ маддәсенең 2 өлеше нигезендә, автомобиль юллары классына һәм (яисә) категориясенә карап, түбәндәгеләрне төзи:

1) 75 м - беренче һәм икенче категориядәге автомобиль юллары өчен;

2) 50 м - өченче һәм дүртенче категориядәге автомобиль юллары өчен; 3) 25 м - бишенче категориядәге автомобиль юллары өчен;

4) 100 м - Россия Федерациясе субъектларының, федераль әһәмияттәге шәһәрнең административ үзәкләрен башка торак пунктлар белән тоташтыручы килү юллары өчен, шулай ук автомобиль юллары участоклары өчен

халык саны ике йөз илле мең кешегә кадәр булган шәһәрләрне йөреп чыгу өчен төзелгән гомуми файдаланудагы федераль әһәмияттәге;

5) 150 м - халык саны ике йөз илле мең кешедән артык булган шәһәрләрне йөреп чыгу өчен төзелгән автомобиль юллары участоклары өчен.

Хәзерге вакытта, карала торган территориядә, түбәндәгеләр билгеләнгән:

- Юл буе полосалар автомобиль юллар гомуми федераль әһәмияттәге файдалану Р-239 Казан - Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чик, 16+700 км участогында - 70+951 (ЗОУИТ реестр номеры 16:24-6.252);
- Юл буе полосалар автомобиль юллар гомуми федераль әһәмияттән файдалану Р-239 Казан - Оренбург - Акбулак Казахстан Республикасы белән чиккә кадәр, Казан аэропортына илтү, 0+000 - 6+400 км (ЗОУИТ 16:24-6.106 реестр номеры).

Шулай ук Россия Федерациясе Транспорт министрлыгы күрсәтмәсе белән «Р-239 Казан - Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чикне төзү һәм реконструкцияләү» объекты территориясен планлаштыру документларын раслау турында» 2023 елның 19 маендагы 1146-р номерлы Федераль юл агентлыгы (Росавтодор) күрсәтмәсе белән. Р-239 Казан - Оренбург - Акбулак - Казахстан Республикасы белән чиктәш 20+238 - 43+500 км участогында Сокуры п.Татарстан Республикасы автомобиль юлын реконструкцияләү» планлаштырыла торган юл полосасы расланды, ул территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар картасында һәм территорияләрне шәһәр төзелешен үстерүнең башка чикләүләре белән тасвирланды.

Автомобиль юлларының юл буе полосаларыннан файдалану режимы юлның әһәмиятенә бәйсез рәвештә Федераль закон нигезләмәләре белән җайга салына 08.11.2007 № 257-ФЗ. Автомобиль юлларының юл буе полосаларыннан файдалану регламентлары 6.18 нче таблицада китерелгән.

Автомобиль юлларының юл буе полосаларыннан файдалану регламентлары 6.18 нче таблица

Атамасы зоналар	Зонадан файдалану режимы	Норматив
Юл буе территорияләрендә төзелеш, реконструкция төзелеш объектларына, ашыру эшчәнлек, юл сервисы объектлары, реклама Придорожнасы урнаштыру е полосы автомобиль Юл	Федераль закон автомобиль юлы полосаларыннан капиталь 08.11.2007 ел № 257-ФЗ объектлары, билгеләнгән Юл конструкцияләр, мәгълүмати щитлар һәм күрсәткечләр рөхсәт ителә автомобиль хуҗасының язма ризалыгы булу юллар.	документла өчен гамәлгә
гомуми төзү ителә. куллаŋыш тыш Федерациясе автотранспорт чаралары пассажирлары (юл сервисы объектлары). автомобиль юллары полосалары»	Президент Указы юл хезмәте объектларыннан, шулай ук биналардан һәм биналардан Хуҗаларга һәм аларга хезмәт күрсәтү өчен билгеләнгән корылмалар Россия 27.06.1998 ел, № 727 гомуми файдалану	Капиталь корылмалар "Юл буе турында" федераль

3.14. Аэродром яны территориясе

Олы Кабан авыл җирлеге «Казан» аэропорты янындагы аэродром территориясе итәкләрендә урнашкан:

III подзона, аның чикләрендә биеклек буенча төзелешне чикләү билгеләнә. Проектлана торган объектларның иң чик биеклекләре авыл җирлеге чикләрендә 105,5-275 метрдан артмаска тиеш.

Чикләрендә һава хәрәкәтен оештыру өчен билгеләнгән һәм беренче подзонадан читтә урнашкан, һава хәрәкәтен оештыру өчен билгеләнгән чаралар һәм һава хәрәкәтенә хезмәт күрсәтү системалары эшендә киртәләр тудыручы объектлар урнаштыру тыелган

IV ярдәмче зона.

Дүртенче подзона чикләрендә аэродром операторы белән килештермичәобъектлар урнаштыр тыела.

проектлана торган объектларның иң чик биеклеге авыл җирлеге чикләрендә 124-243 метрдан артмаска тиеш.

Рөхсәт ителгән төзелешнең билгеләнгән чик параметрлары, биналарның, корылмаларның һәм корылмаларның максималь биеклеге өлешендә III һәм IV подзон составындагы биеклек буенча төзелешне чикләү зоналарына нигезләнгән биналарның, корылмаларның максималь биеклеге өлешендә бердәм яклау өлкәсен тәшкил итә, шул ук вакытта төзелешне чикләү зонасы иң түбән биеклек буенча кабул ителгән.

Очышлары куркынычсызлыгына йогынты ясарга мөмкин булган куркыныч җитештерү объектларын урнаштыру тыела торган ***V ярдәмче зона***.

Бишенче ярдәмче зона чикләрендә аларга билгеләнгән чикләүләр нигезендә куркыныч җитештерү объектларын эксплуатацияләү, төзү, реконструкцияләү, капиталь ремонтлау, техник яктан яңадан коралландыру, консервацияләү (алга таба - урнаштыру) рөхсәт ителә.

Аэродром территориясендәге бишенче подзонадагы куркыныч җитештерү объектларында техноген характердагы һәлакәтләр вакытында җиңелү зоналарының максималь радиусларына мондый объектларны урнаштыру мөмкин булмаган мөмкин булган иң зур радиуслары түбәндәгеләргә җитәргә тиеш түгел:

- вертикаль буенча - һава судноლары очышы биеклекләре (аэродром янындагы өченче зонадагы киртәләрне чикләү биеклеге);
- горизонталь буенча - аэродром территориясенең беренче һәм икенче подзонасының тышкы чикләре.

VI подзона, Аның чикләрендә урнаштыру тыела Кошлар күпләп җыела һәм җәлеп итә торган объектлар.

VII ярдәмче зона - ул җир асты зонасы, анда тискәре физик йогынтыны булдырмау максатларында җир кишәрлекләреннән файдалануны чикләү исемлеге билгеләнә. Шул ук вакытта күрсәтелгән тискәре физик йогынтыда һава суднолары очышлары, санитар-эпидемиологик таләпләргә бәйле рәвештә барлыкка килә торган авазның эквивалент дәрәҗәсенең туры килмәве аңлашыла.

7 нче ярдәмче зона чикләре приаэродром территориясе проекты нигезендә билгеләнде:

- кече хуҗалыклар юнәлешендә җир бүлү чигеннән 0 м 816 м га кадәр

Кабан һәм Смарт Сити «Казан» »;
төньяк-көнчыгыштан - җир кишәрлеге чигеннән 0 метрга кадәр, Зур Кабан юнәлешендә;
- җир отводы чигеннән 612 м га кадәр, Сокура юнәлешендә;
□□көньяк-көнчыгыштан - җир отводы чигеннән 675м га кадәр, Сокуры авылыннан һәм Кирби авылыннан балык хуҗалыгы юнәлешендә;
⎨ - җир бүлеп бирү чигеннән 0 м алып l020 м га кадәр, Кирби авылы юнәлешендә;
көньяк-көнбатыштан - җир кишәрлеге чигеннән 0 м алып 1020 м ©◊ кадәр, «Радист» СНТ юнәлешендә;
Көнбатыштан - – ;;;
□□төньяк-көнбатыштан - җир чигеннән 0 м алып 1061 м га кадәр юнәлештә.
Столбище һәм Смарт Сити "Казан.

3.15. Саклана торган объектлар зоналары, саклана торган хәрби объектлар зоналары, хәрби объектларның саклау зоналары

БДКМР белешмәләренә караганда, Зур Елга авыл җирлеге чикләрендә саклана торган объектлар зонасы, саклана торган хәрби объектлар зоналары, хәрби объектларның саклау зоналары юк.

3.16 мәдәни мирас объектларын саклау зоналары, саклау зоналары

Татарстан Республикасы Олы Бәбәнге авыл районы Лаеш каравылы территориясендә мәдәни мирас объектлары зоналары җирлекләре, яклау юк. зоналары

4. Әйләнә-тирә мохитне саклау өлкәсендә стратегик максатлар булып тора сәламәтләндерү экологик Хәлләр һәм тәэмин итү халыкның һәм территорияләрнең экологик иминлеге, табигать экосистемаларын саклау һәм торгызу, табигатьтән нәтиҗәле һәм тотрыклы файдалануны тәэмин итү.

Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планында территорияне экологик тотрыклы үстерүнең төп юнәлешләре билгеләнде, аларны гамәлгә ашыру өчен табигатьне саклау чаралары эшләнде, анда түбәндәгеләр керә:

атмосфера һавасын саклау буенча чаралар;

җир өсте һәм җир асты суларын саклау буенча чаралар;

җир ресурсларын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану чаралары;

физик йогынтылардан яклау буенча чаралар;

Махсус сакланучы табигать территорияләрен яклау чаралары;

Хайваннар дөньясын саклау чаралары.

Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы тәкъдимнәре региональ әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләре чикләрен үзгәртүне күздә тотмый.

Генераль план белән билгесез һәм өлешчә төзелгән территорияләр өчен планлаштырыла торган функциональ зоналар билгеләнде, алар чикләрендә проектлауның алдагы стадияләрендә торак һәм торак булмаган билгеләнештәге объектлар урнаштырылачак. Җитештерү зоналары, торак зоналары, иҗтимагый-эшлекле зоналар, рекреация билгеләнешендәге зоналар генераль план белән махсус сакланучы табигать территорияләре чикләреннән тыш тәкъдим ителде.

Торак төзелешен һәм җитештерү объектларын, шул исәптән яр буе территориясендә урнашкан су объектларын урнаштыру турында карар кабул иткәндә, табигатьне саклау законнары таләпләрен катгый үтәү тәэмин ителергә тиеш, моңа түбәндәгеләр керә:

Россия Федерациясе Су кодексы таләпләре: гомуми файдалану өчен билгеләнгән (Россия Федерациясе Су кодексының 6 статьясы) һәм нинди дә булса төзелергә тиеш булмаган гомуми файдаланудагы су объектларының (яр буе полосасының) яр буе линиясе буендагы җир полосасын үтәү өлешендә; ____ өлеш үтәү чикләүләр при су объектларының яр буе яклау полосалары һәм су саклау зоналары чикләрендә хуҗалык һәм башка эшчәнлекне гамәлгә ашыру, шул исәптән су саклау зоналарында сулыкларны пычратудан, чүпләнүдән, ләм утырудан һәм суларны ярлыландырудан су объектларын саклауны тәэмин итә торган койрык хобъектларының, корылмаларның (Россия Федерациясе Су кодексының 65 статьясы) су басу зоналары чикләрендә суларның тискәре йогынтысын булдырмау, су басу зоналары чикләрендә суларның тискәре йогынтысын булдырмау буенча махсус саклау чараларын үткәрмичә капиталь төзелеш объектларын төзүне тыю өлешендә (Россия Федерациясе Су кодексының 67.1 статьясы) шул исәптән торак һәм җитештерү объектларын урнаштырганда;

Россия Федерациясе Җир кодексының чикләүләр өлешендә таләпләре әйләнеше булган ____ дәүләт яисә дәүләт милкендәге яисә муниципаль милектәге су объектлары урнашкан җир кишәрлекләренең муниципаль милекчелеге (27 статьяның 5 өлеше), Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә билгеләнгән яр буе полосасы чикләрендә җир кишәрлекләрен хосусыйлаштыруны тыю өлешендә (27 статьяның 8 өлеше), шул исәптән торак төзелеше һәм җитештерү объектлары урнашканда;

Россия Федерациясе Урман кодексының яшел утыртмаларны мөмкин кадәр күбрәк саклап калу өлешендә таләпләре;

таләпләре СанПиН 2.1.4.1110-02 су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зонасының беренче поясы чикләрендә эксплуатацияләүгә, реконструкцияләүгә һәм суүткәргеч корылмаларны киңәйтүгә турыдан-туры катнашы булмаган барлык төр төзелешләрне тыю өлешендә;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы 237 номерлы карары таләпләре региональ әһәмияттәге табигать һәйкәленең махсус саклау режимнарын үтәү өлешендә;

«Җитештерү һәм куллану калдыклары турында» 1998 елның 24 июнендәге 89-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре;

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган Шәһәр төзелешен проектлауның республика нормативлары нигезләмәләренең таләпләре;

таләпләре СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03, шулай ук санитар-яклау кагыйдәләрен билгеләү кагыйдәләре зоналар һәм . җир санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан участоклар;

таләпләре СанПиН 2.1.3684-21;

таләпләре 2.1.5.1059-01 «Җир асты суларын пычранудан саклауга карата гигиеник таләпләр»;

линияле корылмаларның саклау зоналарын: элемтә линияләрен, электр тапшыру линияләрен, суүткәргеч, элемтә кабелен һәм торба үткәргечләрне, автомобиль юлларының юл буе полосаларын үтәүне.

Россия Федерациясенең башка норматив-хокукый актлары.

Объектларны проектлаганда, төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә «яшел стандартлар» критерийларын ГОСТ Р 54964-2023 таләпләре нигезендә үтәү зарур. Күчемсез милек объектларына экологик таләпләр ". «Яшел стандартлар» критерийларын куллану экологик тәэмин итү буенча яңа югары технологияләр кертү инструменты булып тора Иминлек, энергияне сак тоту һәм энергия нәтиҗәлелеге, транспорт һәм социаль инфраструктураны оптимальләштерү.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 27 декабрендәге 1071 номерлы карары белән расланган шәһәр төзелешен проектлауның I бүлеге таләпләренә ярашлы рәвештә, планлаштырылган торак төзелеше территориясен инженер җиһазлары буенча эшләр кишәрлекләрне үзләштергәнче башкарылырга тиеш.

Җитештерү һәм фәнни-җитештерү территорияләрен үстерүгә планлаштырылучы кишәрлекләрне һәм объектларны инженерлык челтәрләре белән тәэмин итү мәсьәләләрен, җитештерү, хуҗалык-көнкүреш һәм яңгыр суларын чистарту, чистартылган сулардан кабат файдалану, атмосфера һавасына пычраткыч матдәләр чыгарып ташлауларны чистарту мәсьәләләрендә иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, инженерлык челтәрләре су белән тәэмин итү мәсьәләләрен хәл итәргә кирәк. Шулай ук, санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләренең таләпләрен үтәүне исәпкә алып, җитештерү зоналарының генераль планы тарафыннан тәкъдим ителә торган чикләрдә җитештерү билгеләнешендәге объектлар урнаштыруны гамәлгә ашырырга кирәк.

Торак төзелешен үстерү өчен планлаштырыла торган барлык территорияләргә карата, аларны үзләштерә башлаганчы, әлеге кишәрлекләрне инженерлык инфраструктурасы челтәрләре, шул исәптән су белән тәэмин итү һәм су бүлеп бирү челтәрләре белән комплекслы тәэмин итү мәсьәләләрен җентекләп эшкәртеп, территорияне планлаштыру һәм ызанлау проектларын әзерләүне тәэмин итәргә кирәк: халыкны су белән тәэмин итү чыганаклары, аларны санитар саклау зоналарын оештыру, чистарту корылмаларын урнаштыру урыннары һәм куәтләре (билгеләнгән нормативларга кадәр суларны чистартуны тәэмин итеп), чистартылган стокларны агызу урыннарын, аларны картографик материалларда, транспорт инфраструктурасы объектларын, социаль һәм көнкүреш билгеләнешендәге объектлар белән тәэмин итү, рекреация объектлары һәм гомуми файдаланудагы территорияләр белән рекреация объектлары белән тәэмин итү һәм яшелләндерү объектлары белән тәэмин итү мәсьәләләрен күрсәтеп, аларны комплекслы тәэмин итү мәсьәләләрен җентекләп тикшерергә кирәк. Шулай ук җитештерү, хуҗалык-көнкүреш һәм яңгыр суларын чистарту, чистартылган суларны кабат куллану, атмосфера һавасына пычраткыч матдәләр чыгарып ташлауларны чистарту өчен иң яхшы технологияләрне гамәлгә кертеп, кишәрлекләрне һәм объектларны инженерлык челтәрләре белән тәэмин итү мәсьәләләрен дә эшләргә кирәк.

Проектның картографик материаллары буенча планлаштырыла торган транспорт инфраструктурасы зонасы (405/14 функциональ зонасы), шулай ук зиратның санитар-яклау зонасы чикләрендә (701/1, 701/3 функциональ зоналары) янәшәсендә торак төзелешенең гамәлдәге һәм планлаштырыла торган объектлары урнашкан (101/10, 101/4, 101/5, 101/5, 101/9 функциональ зоналары). Бәян ителгәннәрне исәпкә алып, күрсәтелгән функциональ зоналарда билгеләнгән эшчәнлекне гамәлгә ашырганда СанПиН 2.2.1/2.1.1.1.1200-03 таләпләрен үтәү һәм санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм файдалану кагыйдәләре торак төзелеше объектларын һәм башка территорияләрне объектларның санитар-яклау зоналары чикләрендә яшәү тирәлеге сыйфатының нормалаштырылган күрсәткечләре белән урнаштыруга юл куймау өлешендә тәэмин ителергә тиеш.

Кабул итеп во игътибар өлешчә урнашу планлаштырыла торган җитештерү зонасы (401/1 функциональ зонасы) магистраль торбаүткәргечләргә (газүткәргечләр, этаноүткәргечләргә) кадәр минималь ераклыктагы зоналарда 36.13330.2012 уртак предприятие таләпләрен үтәүне тәэмин итәргә кирәк. Кагыйдәләр җыелмасы. Магистраль торбаүткәргечләр. Дәүләт төзелешенең 25.12.2012 № 108/ГС боерыгы белән

расланган СНиП 2.05.06-85 актуаль редакциясе

нинди дә булса объектларны зонада торба үткәргечнең күчәреннән мөмкин булган минималь ара урнаштыру.

Генераль планның проект чараларын гамәлгә ашыруны, территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган барлык зоналарны һәм әлеге территориядә башка чикләүләрне исәпкә алып, гамәлгә ашырырга кирәк.

Әлеге объектларны урнаштыруга бәйле рәвештә мондый зоналарны билгеләү таләп ителгән очракта территорияләрдән файдалануның махсус шартлары булган зоналар характеристикалары түбәндәгечә билгеләнә:

«СП 36.13330.2012 нигезендә магистраль торба үткәргечләр өчен□□ Кагыйдәләр җыелмасы. Магистраль торбаүткәргечләр. СНиП 2.05.06-85 *, расланган магистраль торба үткәргечләрне саклау кагыйдәләре Минтопэнерго Россия . 29.04.1992, Россия Федерациясе Дәүләт шәһәр техник күзәтчелеге карары белән (22.04.1992 № 9);

СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә су белән тәэмин итү чыганаклары өчен□□

Столбище ятмасындагы җир асты суларының продуктив су йөртү комплексы җитәрлек дәрәҗәдә якланмавына бәйле рәвештә проектлана торган объектларны үзәкләштерелгән системалар белән җиһазлау кирәклеге аеруча актуаль. су белән тәэмин итү һәм су кертү, җир асты суларының пычрануын һәм сыйфатының начараюын булдырмый калырга һәм СанПиН 2.1.1110-02, СанПиН 1.2.3685-21 һәм СанПиН 2.1.3684-21 таләпләрен үтәргә мөмкинлек бирә.

Объектларны урнаштырганда проектлауның алдагы стадияләрендә әйләнә-тирә мохит компонентларына, шул исәптән махсус саклана торган табигый территорияләргә, җир өсте һәм җир асты суларына һ.б. тискәре йогынтыны булдырмый калырга мөмкинлек бирә торган чараларны алдан күрергә кирәк.

188

Эзләү эшләре, шул исәптән су объектларының су җыелмасын өйрәнү белән бәйле, алар күрсәтелгән МСТТка планлаштырылган эшчәнлекнең мөмкин булган тискәре йогынтысы булмавын яки булуын раслый (гидрологик режимны үзгәртү, су объектларының тыкрануын бозу).

Шулай итеп, табигатьне саклау һәм санитария-гигиена таләпләрен үтәгән очракта, урнаштырыла торган капиталь төзелеш объектлары әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясамаячак.

4.1 Атмосфера һавасын саклау чаралары

Атмосферага пычраткыч матдәләр чыгаруларның йогынтысын киметү өчен чаралар түбәндәгеләрне күздә тота:

санитария-гигиена һәм экология таләпләрен исәпкә алып, яңа төзелеш объектларын дөрес урнаштыру;

предприятиеләрнең санитар-яклау зоналары территориясен яшелләндерү;

□□герметиклыкны тәэмин итү һәм нефть һәм нефть продуктларының гамәлдәге транспорт системаларының герметиклыгын саклауны тикшереп тору;

выхлоп газларында пычраткыч матдәләр микъдарын җайга сала торган «Евро-5» экологик стандартына туры китереп, автотранспорт чараларын китерү;

яңа җитештерү куәтләрен урнаштыру турында карар кабул иткәндә әйләнә-тирә мохиткә ташлауларны нәтиҗәле чистарту процессларында иң яхшы заманча инновацион технологияләр кертү;

жиһазлау чыганаклар ташлаулар нәтиҗәле газ чистарту җайланмалары белән;
ягулыкны экономияләү буенча чаралар үткәрү, бер үк вакытта күкерт, азот оксидлары һәм углерод оксидлары ташлауларны киметү - экономияле яндыру ысулларын кертү; җылылык югалтуны киметү; ягулык чыгымнарын исәпкә алу системасын һәм оештыруны яхшырту;
автотранспортны мотор ягулыгының экологик чиста төрләренә күчерү;
традицион ягулык төрләрен кулланучы автотранспорттан чыгарып ташлауларны чистарту өчен катализаторлар һәм нейтрализаторлар кертү;
Транспорт системасын оптимальләштерү һәм транспорт агымы хәрәкәтен оптимальләштерү һәм атмосфера һавасына пычраткыч матдәләр чыгаруны киметү максатларында юл өслегенең сыйфатын яхшырту.
тулы инвентаризация стационар һәм һава бассейнын пычратуның күчмә чыганакларын;
, нормалаштырылган объектларны исәпкә алып, җитештерү һәм башка объектларның санитар-яклау зоналары чикләрен (6.7 таблица) санитар-яклау зоналарын билгеләү һәм җир кишәрлекләреннән файдалану кагыйдәләрендә билгеләнгән тәртиптә билгеләү

санитар-яклау зоналары чикләрендә урнашкан участоклар;
Җирлектә урнашкан һәм әйләнә-тирә мохиткә йогынты ясау чыганагы булган объектлар өчен санитар-саклау зоналары проектларын эшләү;
Производство һәм башка объектларның элек билгеләнгән санитар-яклау зоналарын кадастр исәбенә кую;
пычраткычлар һәм аларның санитар-яклау зоналарында, шулай ук торак һәм рекреацион зоналарда атмосфера торышын күзәтү;
автомобиль юлларын капиталь төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә аз тузган юл өслекләрен куллану.
Олы Кабан авыл җирлегенең һава бассейнын саклау буенча чаралар үткәрү халыкның ялын һәм яшәү өчен уңай шартлар тудыруга, шулай ук экологик чиста территорияләрдә авыл хуҗалыгы эшчәнлеген алып баруга ярдәм итәчәк.

4.2 Җир өсте суларын һәм җир асты суларын саклау чаралары

Су объектларыннан интенсив файдалану нәтиҗәсендә суның сыйфаты начарая гына түгел, бәлки су балансының состав өлешләре нисбәте, сулыкларның һәм сулыкларның гидрологик режимы үзгәрә.
Шуңа бәйле рәвештә, генераль план буенча җир өсте һәм җир асты суларын саклау буенча инженер-техник һәм оештыру-административ чаралар комплексы үткәрү тәкъдим ителә.
Су объектларын һәм аларның яр буе зоналарын су экосистемаларын реабилитацияләүгә һәм торгызуга юнәлдерелгән табигый комплекс системасы элементлары буларак төзекләндерү; яр буе зоналарын яшелләндерү, ландшафт-архитектура һәм рекреация комплексларын оештыру өчен аеруча кыйммәтле булган үзән территорияләренең әһәмиятен арттыру.
яңа җитештерү куәтләрен урнаштыру турында карар кабул иткәндә, су куллану һәм су чыгару процессларында иң яхшы заманча инновацион технологияләр кертү;
Россия Федерациясе Су кодексы таләпләре нигезендә су объектларын пычранудан, чүпләнүдән һәм суларны ярлыландыруны гарантияли торган төзелүче, урнаштырыла торган, реконструкцияләнә торган барлык корылмаларны тәэмин итү;
разработка комплекслы схемалартәэмин итү челтәрләр гамәлдәге һәм төзелә торган объектларның, шул исәптән яңа торак төзелеше объектларының инженерлык инфраструктурасы. Әлеге чаралар яңа торак төзелеше участокларын үзләштерә башлаганчы башкарылырга тиеш;
– беренче чираттагыканализация объектлар, урнашкан эчәргә
яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарында;
– тәэмин итү торак пунктлар .. су белән тәэмин итү һәм сuүткәргечләр;
– 〉ʃ әзерләүнең заманча ысулларын һәм агып төшүче суларны чистартуның алдынгы технологияләрен кертү, чистарту белән явым-төшемне зарарсызландыру һәм утильләштерү

корылмалар;

– хуҗалык-көнкүреш, җитештерү һәм өске стокларның гамәлдәге һәм проектлана торган җитештерү һәм башка объектларын локаль чистарту корылмалары (ЛОС) белән җиһазлау;

– эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналары проектларын эшләү;

– агып төшүче суларны билгеләнгән нормативларга кадәр чистартып җиткереп, гамәлдәге законнар таләпләре нигезендә комплексллы су бүлеп бирү мәсьәләсен эшкәртүне һәм җирлек елгасына чистартылмаган агып төшүче суларны ташлаудан тыш;

– яңгырлар агышын чистартуны оештыру белән яңгыр сулары канализациясе челтәрен төзү һәм реконструкцияләү.

проектларда билгеләнгән су саклау чаралары комплексын үтәп, су алу скважиналарына гидрогеологик заключениеләр һәм санитар саклау зоналары проектларын эшләү;

җир асты суларын чыгаруга лицензияләрне рәсмиләштерү;

 җирлекнең эчә торган суларының экологик торышын һәм аларның сыйфатының халык сәламәтлегенә йогынтысын бәяләү;

Санитария саклау зонасында җир асты суларының торышына мониторинг оештыру барысын да чыганаклар эчә торган су белән тәэмин итү җирлек . эчә торган суның сыйфатына тышкы тискәре йогынтыны вакытында төшереп калдыру максаты;

эшсез ятучы скважиналарны ачыклау һәм тампонажлау; су әзерләүнең заманча ысулларын кертү;

агып төшүче суларны чистартуның, явым-төшемне чистарту корылмаларыннан зарарсызландыруның һәм утильләштерүнең алдынгы технологияләрен кертү;

Су хуҗалыгы системаларының куркынычсызлыгын тәэмин итү, агып төшүче суларның су объектларына зарарлы йогынтысын булдырмау;

 җирлекнең барлык су кулланучыларына инвентарьлаштыру;

эшләрнең нәтиҗәләрен күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертеп, су объектларының чикләрен билгеләү эшләрен башкару;

Су саклау зоналарының, яр буе яклау һәм яр буе полосаларының, шулай ук эчәргә яраклы су белән тәэмин итү чыганакларын санитар саклау зоналарының чикләрен билгеләү, аларда билгеләнгән режимнарны үтәү;

 урындагы су саклау зоналары чикләрен һәм яр буе яклау полосаларын махсус мәгълүмат тамгалары белән беркетү;

 СанПиН 2.1.4.1110-02 нигезендә объектлар төзегәндә һәм эксплуатацияләгәндә Столбище җир асты суларының санитар саклау зонасының III поясын саклау режимын катгый үтәү, шулай ук СанПиН 1.2.3685-21 һәм СанПиН 1.2.3684-2 таләпләрен үтәү;

җир кишәрлекләрен объектларны урнаштырганда Россия Федерациясе Су кодексының 6 статьясы таләпләрен үтәүне тәэмин итү, гомуми файдаланудагы су объектларының (яр полосасының) яр буе линиясе буйлап җир полосасын үтәү өлешендә;

Су хуҗалыгы чараларын һәм су объектларын, бигрәк тә «Урман күле» төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәлен, саклау чараларын гамәлгә ашыру, Россия Федерациясе Су кодексы нигезендә;

су объектларын рациональ файдалану, торгызу.

Авыл җирлеге территориясендә проектлана торган объектларны урнаштырганда, гамәлдәге су объектларына карата Россия Федерациясе Су кодексының 03.06.2006 № 74-ФЗ таләпләренә туры килми торган участокларны формалаштыруны төшереп калдырырга кирәк.

4.3 Җир ресурсларын һәм туфрак катламын саклау һәм алардан нәтиҗәле файдалану чаралары

Олы Кабан авыл җирлеге территориясен җир фондын саклау һәм инженерлык саклау өлкәсендә түбәндәгеләр тәкъдим ителә:

яңгыр, кар суларының һәм җилләрнең туфракны киптерү агышын киметүгә юнәлдерелгән эрозиягә каршы чаралар үткәрү;

гидрогеологик тикшеренүләр комплексын су басу һәм су басу процессының таралу ареалларын ачыклау өчен, алга таба, топографик һәм геологик шартларга, төзелешнең характерына һәм тыгызлыгына, су бүлешү ягыннан җир асты суларының хәрәкәт шартларына карап, табигый яки ясалма стокка карап, саклана торган территорияләрдә дренаж системаларын кулланып үткәрү;

гамәлгә яраксыз предприятиеләр территорияләрен рекультивацияләү;

мелиорация эшләре башкарганда туфракның эрозиясен кисәтү эшләрен башкару;

чокырларны төзекләндерү һәм яшелләндерү эшләрен башкару;

читләшүнең дошман полосасын үтәү;

төзелеш процессында бозылган җирләрне рекультивацияләү.

инвентаризация һәм җирләрне агрохимик тикшерү;

кулланыла торган агрохимикатлар күләмен киметү өчен туфракны эшкәртүнең ресурсларны саклаучы һәм экологик яктан куркынычсыз технологияләрен кертү;

үсемлекләрне яклауның биологик чараларын куллану;

туфрак уңдырышлылыгының торышына һәм динамикасына дәүләт контролен гамәлгә ашыру;

саклау җир ресурслар при төзелеш магистраль торбаүткәргечләр;

Аз катлы төзелешне проектлаганда туфрак катламын, аннан соңгы дезактивация, тернәкләндерү, шулай ук урман торгызу эшләрен башкарып, консервациягә чыгару юлы белән, химик пычраткыч һәм радиоактив матдәләр булуга тикшерергә кирәк.

Проектлана торган төзелешнең эш проектларын эшләү стадиясендә һәр конкрет очракта мәйданчыкларның геологик-литологик төзелешен төгәлләштерү максатыннан комплекслы инженер эзләнүләре уздыру.

Инженерлык тикшеренүләре Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2006 елның 19 гыйнварындагы карары таләпләре нигезендә эшләнергә тиеш.

«проект документациясен әзерләү, капиталь төзелеш объектларын төзү, реконструкцияләү өчен инженерлык тикшеренүләре турында» 20 номерлы. Инженерлык тикшеренүләре нәтиҗәләре дәүләт экспертизасы узарга тиеш, аның предметы аларның туры килүен бәяләү, шул исәптән экологик таләпләргә дә.

4.4 Физик факторлардан йогынтыны яклау чаралары

Торак төзелешен яклау максатларында сс. Кече Кабаннар һәм Зур Кабаннар якында автомобиль юллар, кирәк махсус билгеләнештәге хорганизацияне, акустик экраннар урнаштыруны, тәрәзәләрнең тавыш изоляциясен үз эченә алган шау-шулы щитныхмероприятияләр үткәрү.

Норматив таләпләр нигезендә генераль план тарафыннан электр магнит нурланышы чыганакларының йогынтысын киметү буенча түбәндәге чаралар каралган:

гамәлдәге торак төзелеше янында урнашкан электр магнит нурланышы чыганакларына инвентарьлаштыру һәм комплекслы тикшеренү уздыру;

электр тапшыру линияләре буйлап саклау зоналарын оештыру һәм үтәү.

Төзелеш һәм инженерлык эшләрен башкару технологиясе булмаганга күрә

Радиоактив материаллар куллану каралган, радиация хәлен үзгәртү өчен сәбәпләр көтелми.

Торак йортлар һәм әйләнә-тирә мохит сыйфатының нормалаштырылган күрсәткечләре булган башка объектлар төзү өчен кишәрлекләр сайлаганда инженер-экологик тикшеренүләр кысаларында күздә тотыла торган төзелеш территориясендә гамма-фонга бәя бирергә кирәк.

4.5 Махсус сакланылучы табигать территорияләрен яклау чаралары

“Урман күле” төбәк әһәмиятендәге табигать һәйкәленә тискәре антропоген йогынтыны булдырмау максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2019 елның 29 мартындагы карары белән расланган әлеге табигый һәйкәлнең чикләрен һәм махсус саклау режимын сакларга кирәк. 237 номерлы шартнамә "О норматив хокукый акттан хисап елына финанслауның нигезләмәләр о Һәйкәлләр Татарстан Республикасының региональ әһәмияттәге табигате».

4.6 Хайваннар дөньясын саклау чаралары

Торак пунктларны, предприятиеләрне, корылмаларны һәм башка объектларны урнаштырганда, проектлаганда, төзегәндә һәм реконструкцияләгәндә хайваннар дөньясын саклау өлкәсендәге норматив-хокукый актлар таләпләре нигезендә хайваннар дөньясы объектларының яшәү тирәлеген һәм аларның үрчү шартларын, симертү, ял итү һәм миграция юлларын саклау, шулай ук территорияләрнең һәм акваторияләрнең саклык участокларының кагылгысызлыгын тәэмин итү чаралары каралырга тиеш.

максатлар
тәэмин итү иминлек очышлар, гамәлгә ашырыла
«Казан» халыкара аэропорты» АҖендә орнитологик торышны даими тикшереп торырга һәм кошларның концентрациясенә ярдәм итә торган сәбәпләрне һәм шартларны бетерүгә юнәлдерелгән чараларны үтәүне тәэмин итәргә кирәк.
Авыл, балык, урман хуҗалыгында һәм урман сәнәгатендә җитештерү процессларын гамәлгә ашырганда, ачык урнаштырылган җиһазлары, чимал һәм ярдәмче материаллары булган җитештерү һәм төзелеш мәйданчыкларында, гидротехник корылмаларда һәм сусаклагычларда, су транспорт чараларында җитештерү процессларын башкарганда юлларда һәм магистральләр автомобиль, тимер юл транспорты һәм аэродромнар, шулай ук торбаүткәргечләр, электр тапшыру линияләре һәм үткәргеч элемтә линияләрен эксплуатацияләгәндә проект документациясендә хайваннар дөньясы объектларының үлемен булдырмау һәм аларның яшәү тирәлеген начарайту чараларын карарга кирәк, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 15.09.2000 № 669 карары нигезендә. Хайваннар дөньясы объектларының үлемен булдырмау һәм аларның яшәү тирәлеген начарайту буенча планлаштырылган чаралар Татарстан Республикасының биологик ресурслар буенча Дәүләт комитеты белән килештерелергә тиеш.
Хайваннар дөньясы объектларының үлемен булдырмау өчен түбәндәгеләр тыела:
яндыру Үсемлекләр, саклау һәм куллану хайваннар дөньясы объектларының авыруларын һәм үлемен, аларның яшәү тирәлеген начарайтуны гарантияли торган чараларны гамәлгә ашырмыйча, агулы химикатлар, ашламалар, химик реагентлар, ГСМ һәм хайваннар дөньясы объектлары һәм аларның яшәү тирәлеге өчен куркыныч башка материаллар, чимал һәм җитештерү калдыклары;
хайваннарның массакүләм миграциясе юлларында махсус киртәләр һәм корылмалар булмаган тоташ тоташ корылмалар урнаштыру;
елгаларда яисә башка исле елгаларда корылык яисә балык тоту коралларын урнаштыру, аларның зурлыгы су агымы киңлегенең өчтән ике өлешеннән артып китә;
чистарту җайланмасы просек астына сызыклар белән Элемтә һәм электр тапшыру хайваннар үрчү чорында агач-куаклык үсентеләреннән торба үткәргечләр буйлап;
Хайваннар дөньясы объектларының үлемен китереп чыгарырга сәләтле җитештерү объектлары санитар-яклау зоналары һәм чистарту корылмалары булырга тиеш, алар әйләнә-тирә мохитнең пычрануын булдырмый.
Су асты һәм су асты хайваннарының уылдык чәчү, кышлау һәм күпләп җыелу урыннарында теләсә нинди агып төшүче суларны һәм калдыкларны агызу тыела.

7 өлеш. ТАБИГЫЙ-РЕКРЕАЦИОН КАРКАСНЫ ҮСТЕРҮ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

1. Муниципаль берәмлекнең табигый-рекреацион каркасына анализ

Үсә барган урбанизация һәм әйләнә-тирә мохитнең торышы начарлану шартларында, була аеруча мөһим кертү территориаль планлаштыруның биосфера-уртак принциплары.

Шундый принципларның берсе - муниципаль берәмлекнең үзара бәйләнгән табигый-рекреацион каркасының мөмкин кадәр эзлексезлеген тәэмин итү. территорияләр, билгеләнә торган архитектур-планировка оешмасы һәм аны алга таба үстерү планы, күбесенчә уртача яклау чараларын үтәүче үсемлек һәм (яисә) су объектлары өстенлек иткән, рекреацион һәм сәламәтләндерү функцияләр һәм алар муниципаль берәмлек янәшәсендәге табигый һәм рекреацион территорияләр белән бәйләнешне күз алдында тота.

Табигать-рекреация каркасы халыкның яшәү һәм ялы өчен кирәкле социаль һәм гигиеник мохит формалаштыра, флора һәм фауна, табигый-мәдәни мирас төрләрен саклап калуга, шулай ук муниципаль берәмлек эшчәнлегенең кирәкле ихтыяҗларын канәгатьләндерүгә ярдәм итә.

Табигый-рекреацион каркас булдыруның төп бурычлары - муниципаль берәмлекне яшелләндерүнең бердәм системасын булдыру;

- табигать ландшафтларын саклап калу, баету һәм алардан нәтиҗәле файдалану;
- экологик хәлне һәм микроклиматны яхшырту, шулай ук уңайлы мохит булдыру өчен яшел утыртмаларның мәйданын саклау һәм арттыру.

1.1. яшелләндерелгән территорияләр типологиясе ГОСТ 28329-89 нигезендә:

- Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территория (алга таба - ОТОП): халыкның ялының төрле формалары өчен билгеләнгән яшелләндерелгән территория.

Гомуми файдаланудагы парклар, бакчалар, скверлар, бульварлар җирле әһәмияттәге объектлар чикләрендә урнашкан.

- яшелләндерелгән территория чикләнгән Куллану: дәвалау, балалар өчен уку һәм фәнни учреждениеләрнең, сәнәгать предприятиеләренең, спорт комплексларының, торак кварталларның яшелләндерелгән территориясе;
- махсус билгеләнештәге яшелләндерелгән территория: санитар-яклау, су саклау, яклау-мелиоратив, янгынга каршы зоналар, зиратлар, автомобиль һәм тимер юллар буйлап үсентеләр, ботаника, зоологик һәм җиләк-җимеш бакчалары, питомниклар, төсле-оранжерея хуҗалыклары.

Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр очрагында территория җирле әһәмияттәге объект булып тора (парк, бакча, сквер һ.б.).

ГОСТ нигезендә 28329-89:

- Парк - 10 гектардан гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территория, ул мөстәкыйль архитектура-ландшафт объекты булып тора.
- бакча - селитеб зонасында 3 га гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территория мөмкин булгантуену тамашалы,
спорт-сәламәтләндерү уен корылмалары да.
- сквер - мәйданны, иҗтимагый үзәкне, кыска вакытлы ял һәм җәяүлеләр өчен кулланыла торган магистральне бизәү элементы булган кечерәк зурлыктагы гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территория. - бульвар - җәяүлеләр өчен билгеләнгән төрле киңлектәге полоса рәвешендәге магистраль буйлап гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территория.
транзит хәрәкәте һәм кыска вакытлы ял.
42.13330.2016 уртак предприятие нигезендә тәэмин ителеш бер кешегә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр мәйданы буларак билгеләнә.

.

1.2. Янәшәдәге табигать территорияләре контекстында муниципаль берәмлекнең яшелләндерелгән территорияләре

Табигый-рекреацион каркас шәһәр яны табигать территорияләрен муниципаль берәмлек чикләрендәге яшелләндерелгән территорияләр (яшелләндерү системасы) белән төрле дәрәҗәдәге экологик коридорлар аша тоташтыру юлы белән төзелә.

Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә табигый-рекреацион каркасның төп үзәкләре ролендә торучы шәһәр яны урманчылыгы һәм төбәк әһәмиятендәге МСТТ «Урман күле» табигать һәйкәле эре урман кишәрлекләре урнашкан.

1.3. Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителеш һәм аларны сыйфатлы бәяләү

Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә «ЦЭСИ» ДБУ төзекләндерү паспорты нигезендә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр юк.

РНГП нигезендә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр белән тәэмин ителешнең минималь күләме авыл җирлекләре өчен 12 кв. метр/кеше тәшкил итә.

Халыкның проектлы санын исәпкә алып, ОТПНЫҢ таләп ителә торган минималь Мәйданы: 156540 кв.метр (15,7 га).

Климат үзгәрүгә бәйле процессларны исәпкә алып, ОТПНЫҢ проект мәйданын норматив күрсәткечтән югарырак билгеләү яхшырак, бу үз чиратында табигый-рекреацион каркасны үстерүнең территориаль резервын тудыра һәм климат үзгәрешләренә җайлашу чараларының берсе буларак каралырга мөмкин.

Муниципаль берәмлекнең яшелләндерү системасының яңа объектларын проектлаганда урман-дала зонасы өчен 475.1325800.2020 СП нигезендә 7.1 нче таблицада күрсәтелгән киңәшләрне кулланырга кирәк.

7.1 нче Таблица пространстволы структура типларының тәкъдим ителә торган чагыштырмалары.

природных зон

Географические зоны	Тип пространственной структуры (ТПС)		
	Закрытый	Полуоткрытый	Открытый
Средняя часть таежной зоны	40 - 60	10 - 40	30 - 50
Лесостепная	40 - 70	10 - 40	20 - 30
Степная и лесостепная	50 - 80	10 - 30	10 - 20

2. Табигый-рекреацион каркасны үстерү буенча проект тәкъдимнәре

2.1. Гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр (табигать-рекреация каркасын үстерү өлкәсендә җирлекнең җирле әһәмияттәге объектлары)өлешендә яшелләндерелгән территорияләр типологиясен киңәйтү буенча тәкъдимнәр

Яшелләндерелгән территорияләрнең барлыкка килгән типологиясен җирле дәрәҗәдә ОТОП подтибы белән киңәйтү тәкъдим ителә:

» экологик парк " - подтип Россия Икътисади үсеш министрлыгының 09.01.2018 № 10 боерыгында билгеләнгән.

Хәзерге вакытта «экологик парк» төшенчәсе тотрыксыз калды һәм Мәскәүдә җирле дәрәҗәдә билгеләнде (Мәскәү шәһәренең «Мәскәү шәһәрендәге махсус сакланылучы табигый территорияләр турында» 26.09.2001 ел, № 48 Законы белән) «Мәскәү табигый комплексы территорияләрен саклау, торгызу һәм рациональ файдалану ысулларын һәм алымнарын эшләү өчен билгеләнгән махсус сакланылучы махсуслаштырылган табигый территория.аларның урнашу урыны, шәһәр территориясендә шәһәр төзелеше һәм хуҗалык эшчәнлеген экологияләштерү, халыкны экологик агарту һәм табигатьне саклау тәрбиясе». Әмма экология паркы 14.03.1995 елгы 33-ФЗ номерлы Федераль канун кысаларында мәҗбүри рәвештә махсус сакланылучы табигать территориясе категориясе булып саналмый һәм җирле дәрәҗәдә эко-агарту юнәлешен үстерү, территориядә табигать кишәрлекләренең өстенлеге һәм перспективалы рәвештә яшел инфраструктура элементларын кертү мөмкинлеге булган тематик паркның подтибы буларак каралырга мөмкин..

2.2. Муниципаль берәмлекнең табигый-рекреацион каркасын үстерү буенча тәкъдимнәр

Яшелләндерү системасының кытлыгы проблемасын хәл итү өчен су объектларына һәм узел элементларына туры китерелгән җылылык белән тәэмин итү челтәрен үстерергә тәкъдим ителә..

Мәйдантоппроектка: 21,6 га, шуларның 20,8 га-экологик парклар, алар йөреп чыгу өчен уңайлы һәм күбесенчә мохит формалаштыру һәм агарту функцияләрен үти.
Җылылык белән тәэмин ителеш кешегә 16,6 кв. метр тәшкил итәчәк.

8 өлеш. ТЕРРИТОРИЯЛӘРНЕ ИНЖЕНЕРЛЫК ӘЗЕРЛЕГЕ ЧАРАЛАРЫН НИГЕЗЛӘҮ

«Территорияне инженерлык әзерлеге» бүлегенең максаты-территориянең физик характеристикаларын яхшырту һәм нәтиҗәле гражданлык һәм сәнәгать төзелеше өчен шартлар тудыру.

Инженерлык әзерлегенең төп бурычы булып район территориясен уңайсыз физик-геологик процесслар, су басу һәм су басу, грунт суларының дәрәҗәсен күтәрү, грунтларның утыруы һәм хәрәкәтләнүе һ. б .ия йогынтысыннан саклау тора.

115.13330.2016 " хәвефле табигый йогынтылар геофизикасы. СНиП 22-01-95 актуальләштерелгән редакциясе " (алга таба-СП 115.13330.2016):

- территориаль планлаштыру документларын (территориаль планлаштыру схемаларын, җирлекләрнең генераль планнарын), территорияне планлаштыру документларын эшләгәндә хәвефле табигать йогынтыларын исәпкә алу зарурлыгы мондый йогынтылар нәтиҗәсендә килеп чыгарга мөмкин булган һәм кешеләр гомеренә һәм сәламәтлегенә, төзелеш объектларының иминлегенә зыян китерү куркынычы белән бәйле тискәре нәтиҗәләр белән билгеләнде.;

- хәвефле табигать йогынтыларын хәвефле табигать процесслары һәм күренешләре барлыкка килү һәм (яисә) активлашу куркынычы янаган территорияләрне, шулай ук үзенчәлекле грунтлар таралган территорияләрне хуҗалык үзләштергәндә исәпкә алырга кирәк.;

-карала торган территориядә хәвефле табигать йогынтыларын алдан бәяләү территориаль планлаштыруның федераль дәүләт мәгълүмат системасында, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең мәгълүмат системаларында, дәүләт картография-геодезия фондында, табигать мохите торышы турындагы белешмәләрнең дәүләт фондында, шулай ук башка дәүләт һәм дәүләтнеке булмаган фондлар материалларында бирелгән белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

- хәвефле табигый процессларның, күренешләрнең үсеш чикләрен төгәлләштерү һәм аларның параметрларын билгеләү өчен, хуҗалык үзләштерүе планлаштырыла торган территориядә хәвефле табигый йогынтыларның барлыкка килү мөмкинлеген алдан бәяләү нәтиҗәләре буенча ачыкланган, инженерлык тикшеренүләре үткәрергә кирәк. Хәвефле табигать йогынтыларын алдан бәяләү нәтиҗәләре инженер эзләнүләрен башкаруга бирем төзегәндә башлангыч белешмәләргә кертелергә һәм проектлауның алдагы стадияләре өчен инженер эзләнүләре программасының составын һәм эш күләмен планлаштырганда кулланылырга тиеш.

1. Куркыныч табигый процесслар һәм күренешләр чагылышын анализлау, территорияне мелиоратив төзекләндерү

Җирлек территориясе өчен табигый шартларның җентекле тасвирламасы генераль планның «әйләнә-тирә мохитне саклау» бүлегендә бирелгән.

Җирлек чикләрендә рельеф биеклекләренең абсолют билгеләре

199

чикләре 80-140 м. иң зур биеклек билгеләре җирлекнең төньяк өлешенә туры килә, иң кечкенәләре Кече Кабан торак пунктыннан көньякта күзәтелә. Җирлекнең төньяк өлешендә карст чыгышлы күлләр биләгән кечерәк түбәнлекләр

бар.

Җирлек территориясендә ел дәвамында көньяк, төньяк-көнбатыш һәм Көнбатыш юнәлештәге җилләр өстенлек итә. Салкын чорда Көньяк, көньяк-көнбатыш һәм Көнбатыш юнәлешләрдән җилләр өстенлек итә, бу меридиональ һәм киңлек юнәлешендәге юлның ачык өлешләрендә кар көртләренә дучар булу турында сөйли.

Җирлек территориясе IV кар районына керә һәм шактый кар басымы кичерә, юлларда кар көртләре еш була.

Атмосфера явым-төшемнәре эрозия күренешенә йогынты ясый. Явым-төшемнең характеры (кыска вакытлы, дәвамлы, аз интенсивлы, интенсив һ.б.) эрозия үсешенә сизелерлек йогынты ясый. 425.1325800.2018 " территорияләрне эрозия процессларыннан инженерлык яклавы. Проектлау кагыйдәләре» (алга таба-СП 425.1325800.2018) эрозия үсеше кыска вакытлы яисә озакка сузылган көчле явым-төшемнәр мул яуганда барлыкка килә, эрозия процессы үсешенә шулай ук язгы кар эрү дәвамлылыгы да йогынты ясый.

Уртача еллык явым-төшем 568,5 мм тәшкил итә, шулардан җылы чорда – 370,4 мм, салкын чорда – 198,1 мм. явым – төшемнең максималь күләме июльгә – 68,4 мм, минималь күләме апрельгә-31,2 мм туры килә.

115.13330.2016 уртак предприятиесе һәм карала торган территориядә булган фонд материаллары нигезендә түбәндәге табигый процесслар һәм күренешләр күзәтелә:

Табигый процесслар:

- эрозия процесслары; гидрологик процесслар: - су басу (су басу);

Геологик процесслар (116.13330.2012 " территорияләрне, биналарны һәм корылмаларны куркыныч геологик процесслардан инженерлык яклавы. Төп нигезләмәләр. Актуальләштерелгән редакциясе СНиП 22-02-2003", алга таба-СП 116.13330.2012):

су басу;

- карст-суффозион процесслар; - сейсмиклык;

Метеорологик күренешләр: - кар көртләре.

Эрозия процесслары – туфракны, грунтларны, яр буйларын һәм елга руселларын су агымнары белән юып төшерү процесслары комплексы ул. Вакытлы су агымнарының эрозия эшчәнлеге территориянең су бүлү массивларын бүлгәли торган промоиннар һәм чокырлар ясалудан гыйбарәт. Даими су агымнары (инешләр һәм елгалар) эрозия эшчәнлеге процессында һәм геологик-геоморфологик факторларга бәйле рәвештә еш кына җир өсте массивларының аерылуына китерә торган яр буйларын юып төшерәләр..

Вакытлы су агымнары эшчәнлегенә бәйле рәвештә туфрак катламы деградациясе өчен иң актив һәм уңайсыз процессларның берсе булган ерганак эрозиясе авыл хуҗалыгы эшчәнлеген төзү һәм алып бару өчен җитди киртә булып тора. Чокырларның барлыкка килүе битләүләрнең динамик тигезләнешенең бозылуы белән бәйле, бу еш кына шулай ук табигатьтән рациональ файдаланмау белән дә стимуллаштырыла.

Җирлек территориясе өчен уртача эрозия таркаулыгы хас. Эрозия формалары үзәннәрдән һәм чокырлардан тора. Чокырларга тармакланган, агач формасы хас.

Су басу, су басу. Су басу һәм су басу-үзара бәйле процесслар. Су басу вакытында елгада (яки сусаклагычта) су күтәрелү бара, һәм инде ярлардан су чыга башлаганчы, ягъни су баса башлаганчы ук, терәкнең үсеше күзәтелә, бу исә янәшәдәге территориянең грунт суларының күтәрелүенә һәм су басуына китерә. Елга ярларыннан чыкканнан соң территория су астында кала һәм терәкнең алга таба үсеше дәвам итә. Шуңа бәйле рәвештә су басу мәйданы су басу мәйданыннан зуррак булып чыга. Су басу озакка сузылмый, һәм су басу чагыштырмача тиз кире елгаларга китә, ә су басу - озаккарак сузыла. Ул җир асты сулары тигезлеге төшкәнче дәвам итә.

Су басу теләсә нинди су басу вакытында була, аның тәэмин ителеш процентына карамастан, шуңа күрә су басу һәм су басу процесслары комплекста карала.

ГОСТ 22.0.03-2022 нигезендә " дәүләтара стандарт. Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Табигый гадәттән тыш хәлләр. Терминнар һәм билгеләмәләр»:

- су басу-су басу яки язгы ташу чорында территорияне су белән каплау. Су басу зонасы-су агымы Үзәннең үткәрү сәләтеннән артып китү нәтиҗәсендә су белән каплана торган территория. Ихтимал су басу зонасы-чикләрендә су басу зонасы барлыкка килергә мөмкин яки фаразлана торган территория.

- су басу-грунт суларының дәрәҗәсен күтәрү, бу территориядән нормаль файдалануны, анда урнашкан объектларны төзүне һәм эксплуатацияләүне боза.

Су басу зоналары су басу зоналарына якын территорияләргә карата билгеләнә, аларның грунт суларының күтәрелүе грунт суларының су объектларының югары су биеклекләренә таянуына бәйле.

Су басуның тискәре нәтиҗәләре булып:

- грунтларның, бигрәк тә утыручанлыклары булган грунтларның ныклыгын киметү һәм деформацияләү үзлекләрен арттыру;

- биналарның һәм корылмаларның җир асты өлешләрен су басу, алардан файдалану шартларының начараюы;

куркыныч инженер-геологик процессларның һәм күренешләрнең барлыкка килүе һәм активлашуы;

- җир асты суларының химик составын үзгәртү һәм агрессивлыгын көчәйтү;

- су белән туенганда сейсмик составлар буенча грунтлар категориясен үзгәртү исәбенә сейсмик балллыкны арттыру;

- экологик һәм санитар-эпидемиологик вәзгыятьнең начараюы.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 29 августындагы 1625-р номерлы күрсәтмәсе белән расланган язгы ташу чорында су басу (су басу) ихтимал зоналарына әлегүче Татарстан Республикасы торак

пунктлары исемлеге (алга таба – язгы ташу чорында су басу (су басу) ихтимал зоналарына эләгүче Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге) нигезендә җирлек торак пунктлары язгы ташу ихтимал зонасына эләкми, су басу.

Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты мәгълүматы буенча (2024 елның 12 февралендәге 1133/исх номерлы хат, кушымтаны карагыз) җирлек территориясендә язгы ташулар булырга мөмкин.

Россия Федерациясе Су кодексының 1 статьясының 16 пункты нигезендә су басу һәм су басу суларның билгеле бер территорияләргә һәм объектларга тискәре йогынтысының мөмкин булган формалары булып тора. Су басу һәм су басу зоналарын билгеләү махсус саклау чарасы булып тора һәм суларның тискәре йогынтысын булдырмау һәм аннан килгән зыяннарны бетерү өчен гамәлгә ашырыла

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2014 елның 18 апрелендәге 360 номерлы карары белән расланган су басу, су басу зоналары турында нигезләмә (алга таба – су басу, су басу зоналары турында Нигезләмә), су басу, су басу зоналары турында мәгълүмат БДКМРГА кертелгән булса, билгеләнгән дип санала.

Генераль план әзерләнгән вакытта җирлек территорияләре өчен су басу зоналары ачыкланмаган. Су басу, су басу зоналары билгеләнгәннән соң генераль планга тиешле үзгәрешләр кертергә кирәк.

Карст-суффозион процесслар. 116.13330.2012 нигезендә:

- карст - тау токымнарының җир асты һәм (яисә) җир өсте сулары белән эрүенә бәйле комплекслы геологик процесс, ул тау токымнарының көчсезләнүендә, җимерелүендә, бушлыклар һәм мәгарәләр хасил булуында, токымнарның киеренке торышы, динамикасы, химик составы һәм җир асты һәм җир өсте суларының режимы үзгәрүендә, суффозия (механик һәм химик), эрозияләр, утырулар, ишелүләр һәм җимерелүләр үсешендә чагыла. грунтлар һәм җир өслеге;

- суффозия - җир асты сулары агымы тарафыннан дисперслы һәм цементланган сынык токымнарның аерым компонентларының, шул исәптән кыя массивларының структур элементларын тәшкил итүче эре массаларның җимерелүе һәм чыгарылуы.

- карст-суффозион процесслар-карст процессының һәм суффозиянең үзара бәйләнешле үсеше. Карстны өйрәнгәндә һәм бәяләгәндә карст процессы составына кертеләләр.

115.13330.2016 СП Б кушымтасы нигезендә җирлекнең бөтен территориясе карст (сульфатлы һәм карбонатлы-сульфатлы) һәм механик суффозия таралган районда урнашкан. Җирлек территориясендә карст-суффозион процесслар белән күл казанлыклары барлыкка килү бәйле.

Сейсмиклык. А (а картасы нигезендә – сейсмик куркыныч дәрәҗәсе,

10 процентка тигез) СП 14.13330.2018, җирлек территориясе MSK-64 шкаласы буенча җир тетрәүләр ешлыгы 5 балл булган зонага керә, В (в – 5 процентка тигез сейсмик куркыныч дәрәҗәсе) - 6 балл, С (1 процент) картасы буенча - 7 балл.

А картасы нормаль һәм Түбән җаваплылык дәрәҗәсендәге объектларны проектлау өчен каралган. Заказчы нормаль җаваплылык дәрәҗәсендәге объектларны проектлау өчен тиешле нигезләмәдә в яисә с картасын кабул итәргә хокуклы. Югары җаваплылык дәрәҗәсендәге объектны проектлаганда районның сейсмиклыгын бәяләү өчен В яки С картасын сайлау турындагы карарны заказчы

генераль проектлаучы тәкъдиме буенча кабул итә.

Кар көртләре. Җирлек территориясе, 20.13330.2016 «нагрузки и воздействия. СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.01.07-85*".

Кар көртләре мул кар яву һәм бураннар нәтиҗәсендә барлыкка килә, алар берничә сәгатьтән алып берничә тәүлеккә кадәр дәвам итәргә мөмкин. Алар транспорт элемтәсен боза, элемтә һәм электр линияләренә зыян китерә, хуҗалык эшчәнлегенә тискәре йогынты ясый.

Җирлек территориясендә кар көртләреннән саклау чараларын меридиональ һәм киңлек юнәлешендәге юлларның ачык участокларында карарга киңәш ителә.

Территорияне мелиоратив төзекләндерү. Җирлек территориясендә «федераль законнарда билгеләнгән очраклардан тыш, Татарстан Республикасы территориясендә башка максатларда файдалану рөхсәт ителми торган аеруча кыйммәтле продуктив авыл хуҗалыгы җирләре исемлеген раслау турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2016 елның 23 декабрендәге 3056-р номерлы күрсәтмәсе нигезендә аеруча кыйммәтле продуктив авыл хуҗалыгы җирләре юк (алга таба-аеруча кыйммәтле продуктив авыл хуҗалыгы җирләре исемлеге) Татарстан Республикасы территориясендә авыл хуҗалыгы җирләре).2. Территорияне инженерлык әзерлеге чаралары эрозия процесслары. Территорияләрне эрозия

процесслар 425.1325800.2018 СП нигезендә тиешле чараларны үтәүне һәм инженерлык корылмаларын урнаштыруны үз эченә ала.

Шул ук вакытта грунтларның ныклык һәм деформация характеристикаларын һәм материалларның физик-механик үзлекләрен тулырак файдалануны тәэмин итә торган иң экономияле һәм ышанычлы проект чишелешен сайлау өчен проект чишелешләренең мөмкин булган вариантларын техник-икътисадый чагыштыруны башкарырга кирәк. Инженерлык эзләнүләре үткәрергә кирәк.

Территорияне эрозия процессларыннан инженерлык яклавы чаралары һәм конструкцияләре, табигать шартларын, йөкләнешләрне һәм йогынтыларны, эксплуатация үзенчәлекләрен, җирле төзелеш материалларыннан файдалану мөмкинлекләрен, экологик таләпләрне исәпкә алып, эрозия һәм тугандаш процессларның барлыкка килүеннән һәм үсешеннән яклауны тәэмин итәргә тиеш.

203

Гомумән алганда, инженерлык яклавы чараларына һәм җайланмаларына түбәндәгеләр керә: - ныгытмаларның биологик типлары (күпьеллык үләннәр, агач үләннәре чәчү)

үсемлек);

территорияләрне планлаштыру һәм су агызу чаралары;

- эрозиягә каршы корылмалар (грунтларны саклагыч каплау һәм беркетү, катнаш конструкцияләр, матрац-түфәк тибындагы габионнар, рәшәткәле конструкцияләр).

Конкрет чаралар сайлауны аерым проект итеп билгеләргә кирәк.

Су басу. Су басу. Су басулар һәм су басулар китереп чыгарган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм алардан килгән зыяннарны мөмкин кадәр йомшарту — бу комплекслы проблема, аны хәл итү өчен оештыру, инженер-техник, технологик һәм мәгълүмати характердагы системалы планлы һәм оператив чараларны гамәлгә ашыру зарур, моңа, беренче чиратта, су басуны барлыкка китерә торган табигый итехноген процессларны мониторинглау, аның нигезендә эшләү кирә.су басу масштабларын фаразлау, ярларны ныгыту корылмалары системасын булдыру, гадәттән тыш хәл нәтиҗәләрен бетерү өчен көчләр һәм чаралар әзерләү.

СП таләпләре нигезендә инженерлык яклау объектларын төзү һәм (яки) су басудан, су басудан яклау буенча тиешле чаралар үткәрү буенча эшләргә 104.13330.2016 «территорияне су басудан һәм су басудан инженерлык яклавы. СНиП 2.06.15-85» (алга таба – СП 104.13330.2016) актуальләштерелгән редакциясендә тиешле инженер эзләнүләре (инженер-гидрологик, инженер-геологик, инженер-гидрометеорологик) булырга тиеш.

Конкрет чаралар, аларның Микъдари характеристикалары һәм үтәлеш эзлеклелеге аерым проектлар белән нигезләнергә тиеш.

Генераль планда түбәндәге чараларны үткәрү тәкъдим ителә:

- су басу, су басу ихтималы булган зоналарның чикләрен су басу, су басу зоналары турындагы Нигезләмә нигезендә билгеләү;

- су басу, су басу ихтималы булган зоналарның чикләрен билгеләгәннән соң генераль планга тиешле үзгәрешләр кертергә кирәк;

- кирәк булганда су басудан, су басудан инженерлык саклау объектларын төзү.

Су басуны һәм су басуны яклау чаралары төрләрен 104.13330.2016 уртак предприятиесе нигезендә сайларга кирәк. Инженерлык яклауны проектлаганда территорияләрне функциональ билгеләнештәге (файдаланудагы) таләпләрне исәпкә алып, су басуны һәм су басуны булдырмый калуны яисә су басуның һәм су басуның тискәре йогынтысын бетерүне тәэмин итә торган чаралар комплексын эшләргә кирәк. Гомуми рәвештә:

территорияне яисә объектларны яклауны тәэмин итә торган саклагыч дамбалар, җимерелү дамбалары төзү;

- территория өслеген ясалма күтәрү (зур булмаган һәм төзелмәгән территория өчен файдалану максатка ярашлы);

204

- язгы ташуның нормаль үтүен тәэмин итү һәм кече елгаларның үз-үзләрен чистарту сәләтен арттыру өчен су объектларында су агымнарын турайту һәм төбен тирәнәйтү эшләрен башкару;

- су агымын җайга салу корылмалары һәм өске агымны җайга салу һәм бүлеп чыгару корылмалары төзү;

- системалы дренаж системалары, локаль дренажлар (канаулар, траншеяләр), ачык Су кабул итү урыннары төзү;

- су үткәргеч торбаларны чистарту;

- күпер астындагы киңлекләрне, бигрәк тә тәбәнәк күперләрне чистарту. Инженерлык яклавы кирәклеген юл белән нигезләргә кирәк

аны төзү һәм эксплуатацияләү чыгымнарын су басудан һәм су басудан килгән зыян белән яисә гамәлдәге капиталь төзелеш объектларын, башка объектларны һәм функциональ зоналарны су басмый торган һәм су басмый торган территорияләргә күчерү чыгымнары белән чагыштыру.

Инженерлык саклавының ярдәмче чаралары сыйфатында агроурман-техник чараларны, шул исәптән әлеге климат зонасына җайлаштырылган гигрофит агачлар утыртуны кулланырга кирәк.

Инженерлык яклавы буенча карарларны чагыштырыла торган вариантлар күрсәткечләрен техник-икътисадый чагыштыру нигезендә сайларга кирәк.

Карст-суффизион процесслар. Проектлауның алдагы стадияләрендә, проект мәйданчыкларының карст-суффозион тотрыклылыгын объектив бәяләү өчен, карст процессларын чагылдыру мөмкинлеген ачыклауга юнәлдерелгән инженерлык эзләнүләре, махсус тикшеренүләр үткәрергә кирәк. Территориянең карст хәвефлелегенең беренчел картасын (схемасын) төзү максатка ярашлы.

Объектларны проектлаганда архитектура-планлаштыру, конструктив һәм эксплуатация-мониторинг характерындагы карстка каршы чаралар комплексын исәпкә алырга кирәк.

Карстка каршы конкрет чараларны ачыкланган һәм фаразлана торган карст күренешләренең характерына, карст токымнарының төренә, аларның урнашу шартларына һәм проектлана торган яклау үзенчәлекләре һәм саклана торган территорияләр һәм корылмалар таләпләренә карап, 22.13330.2016 уртак предприятиесен исәпкә алып сайларга кирәк. "Биналар һәм корылмалар нигезләре. СНиПның актуальләштерелгән редакциясе 2.02.01-83*". Уникаль биналарны һәм корылмаларны карсттан саклау чараларын билгеләү өчен махсус техник шартлар (алга таба - СТУ) эшләнергә тиеш.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, карст-суффозион процесслардан яклау буенча планлаштырылган чаралар территорияне планлаштыру документациясен эшләү стадиясендә, тиешле тикшеренүләр үткәрелгәннән соң кулланылырга тиеш.

А һәм В 1 типларындагы карст куркынычы булганда өстенлекле планлаштырыла торган карстка каршы чаралар

1 А тибындагы Карст куркынычы планда һәм тирәнлектә геологик тирәлекнең интенсив пычрануы, шулай ук карстланган территорияләрнең мондый пычрануларга сизгерлеге белән аңлатыла. Карст куркынычының бу төре беренче чиратта калдыкларны саклау полигоннарына,

карстланган территорияләрдән рациональ файдалану һәм карстка каршы яклауга чыгымнарны оптимальләштерү. Чаралар әлеге районның үсеш перспективасын һәм карстка каршы яклауның карстны үстерү шартларына йогынтысын исәпкә алырга тиеш. Карстка каршы планлаштырыла торган чараларны куллану кирәклеге турындагы карар, карст процессларының мөмкин булган урыннары турында актуаль мәгълүмат булганда, шәһәр төзелеше документациясен эшләү стадиясендә кабул ителергә тиеш.

Карстка каршы планлаштыру чаралары составына:

- функциональ зоналарны махсус компоновкалау, планировка структурасын эшләгәндә магистраль урамнарны һәм челтәрләрне трассировкалау, карст куркынычы булган кишәрлекләрне максималь рәвештә әйләнеп чыгу һәм аларда яшел үсентеләр урнаштыру;

-биналарның һәм корылмаларның куркынычсызрак участокларда урнашуы, кагыйдә буларак, карст җимерелүләре интенсивлыгына карата I-II тотрыклылык категорияләре кишәрлекләреннән читтә, шулай ук җимерелүләр барлыкка килү интенсивлыгы (ешлыгы) азрак булган, әмма аларның уртача диаметрлары 20 метрдан зуррак булган кишәрлекләрдән читтә (тотрыклылык категориясе А).

Сейсмиклык. Биналарны һәм корылмаларны проектлаганда җирлек территориясенең сейсмик куркыныч булуын исәпкә алырга кирәк.

Кар көртләре. Автомобиль юлларын кардан саклау һәм чистарту буенча методик киңәшләр нигезендә (Росавтодорның 2008 елның 01 февралендәге 44-р номерлы күрсәтмәсе белән тәкъдим ителгән), автомобиль юлларын кыш көне карап тоту буенча чараларның бөтен системасы башкарылган эшләрне максималь җиңеләйтү һәм арзанайту белән автотранспорт хәрәкәте өчен нормаль шартлар тәэмин итәрлек итеп төзелә. Бу бурычларны үтәү өчен:

- даими яисә вакытлыча кар саклау чаралары урнаштыру юлы белән кар көртләре барлыкка килүне булдырмау буенча саклау чаралары;

- профилактик чаралар, аларның максаты-үтеп баручы транспорттан юл өслегендә кышкы тайгаклык барлыкка килүгә юл куймау;

- юлда кар һәм боз калдыкларын бетерү һәм аларның автомобиль хәрәкәтенә йогынтысын киметү чаралары;

- тәүлекнең караңгы вакытында юлларны яктырту.

Юл шартлары тиз йөрешле машиналар кулланырга мөмкинлек бирә торган барлык юлларда да кар чистарту чараларының нигезен патруль чистарту тәкъдим ителгән.

Патруль юлы белән кар чистарту ялгыз яки сабан-щетка автомобильләре отряды тарафыннан башкарыла. Патрульлек буран яисә кар яуган вакытта юлның хезмәт күрсәтү өчен беркетелгән участогы буйлап кар чистарткычларны вакыт-вакыт уздырып алып барыла..

промышленность, нефть үткәргечләр, канализация коллекторлары һ. б. В тибындагы Карст куркынычлыгы карстның төрле өслек күренешләре: җимерелүләр (В1 подтибы), локаль утырулар (В2 подтибы), тигез булмаган утырымнар (В3 подтибы), Җир өслегенең гомуми утырулары (В4 подтибы) һ. б. нәтиҗәсендә биналарга һәм корылмаларга ярамый торган зыян яки җимерелү ихтималы белән билгеләнә.

Шәһәрләр һәм торак пунктлар чикләрендәге ясалма корылмалар (эстакадалар, күперләр, юлүткәргечләр) аша уза торган юл участокларыннан алына торган кар-боз катламнары кар кабул итү пунктларына чыгарылырга тиеш.

Кар кабул итү пунктларының саны һәм аларның урнашу урыннары шартлардан чыгып билгеләнә:

- автомобиль юлыннан кар чыгару эшләренең оперативлыгын тәэмин итү;

- карны чыгарганда транспорт чыгымнарын киметү; - юлдан чыгарылырга тиешле кар күләмнәрен киметү;

- аларга транспортның тоткарлыксыз килүен тәэмин итү. Кар кабул итү пунктлары «коры " кар чүплекләре һәм

шәһәр канализациясе системасына тоташтырылган кар эретү шахталары. » Коры " кар чүплекләре су саклау зоналарында урнашырга тиеш түгел

су объектлары.

Юлларны кар көртләреннән саклауның теге яки бу ысулын сайлау явым-төшемнең интенсивлыгына, трассаның шартларына һәм әһәмиятенә, районның матди иминлегенә бәйле..

9 өлеш. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары, гражданнар оборонасы чаралары исемлеге

1. Граждан оборонасы чаралары исемлеге

1.1. Территорияне гражданнар оборонасы буенча төркемгә кертүне нигезләү Керү мәгълүматлары һәм проектлана торган тер-дәләр нигезендә

ритория к группам по гражданской обороне не относится.

1.2. Объектларны гражданнар оборонасы категориясенә кертүне нигезләү. Шәһәр читендәге зонага күчүче объектлар исемлеге

Гражданнар оборонасы категориясенә кертелгән оешмалар территориясендә башлангыч мәгълүматлар юк.

Шәһәр читендәге зонага күчүче объектлар турында мәгълүмат беренчел мәгълүматлар күрсәтелмәгән.

1.3. Граждан оборонасы буенча куркыныч янау зоналарының чикләрен билгеләү Граждан оборонасы буенча ихтимал куркыныч зоналар төрләре билгеләнде

СП 165.1325800.2014 "Гражданнар оборонасы буенча инженер-техник чаралар. Актуальләштерелгән редакция СНиП 2.01.51-90» (далее - СП 165.1325800.2014).

Башлангыч мәгълүматлар нигезендә, проектлана торган территория мөмкин булган химик зарарлану зоналарына, мөмкин булган җимерекләр, радиоактив зарарлану һәм катастрофик су басу мөмкин булган зоналарга керми.

1.4. Халыктан күчерү системасын формалаштыру

Халыкны күчерү системасы дигәндә табигый рәвештә барлыкка килә торган яки максатчан формалаша торган җирлекләрнең пространстволы, икътисадый, социаль һәм башка элемтәләрне оптимальләштерү нигезендә берләшкән челтәре аңлашыла.

Җирлекнең гамәлдәге урнашу системасы 165.1325800.2014 - җирлек гражданнар оборонасы буенча мөмкин булган куркыныч зоналарына эләкми (1.3 пунктын карагыз).

1.5. Граждан оборонасы турында хәбәр итү

Безнең илдә халыкка хәбәр итүнең шундый тәртибе урнаштырылган: башта, теләсә нинди куркыныч характерында, электр сиреналары кертелә.». Бу тавышны (сигнал) ишетеп, кешеләр куркынычның характеры һәм масштабы турында мәгълүмати хәбәрләрне тыңларга, шулай ук барлыкка килгән шартларда үз - үзеңне тотуның иң рациональ ысулының киңәшләрен (үз-үзеңне тоту алгоритмы) тыңлар өчен булган мәгълүматны кабул итү чараларын-радиоточкаларны, радиоприемникларны һәм телевизорларны кертергә тиеш.

Хәбәр итү системалары универсаль сигнал бирү өчен билгеләнгән

"Һава тревогасы!" (сугыш вакытында) ярдәмчел электросирен, сигнал огркого җайланмалары, тавыш көчәйткечләр, сигналлар һәм хәбәр итү сигналларын һәм мәгълүматны ГО буенча идарә органнарына җиткерү, уртак 165.1325800.2014 нигезендә.

Лаеш муниципаль районының хәбәр итү системасы (алга таба – хәбәр итү системасы) муниципаль берәмлек территориясендә булган көчләрнең, элемтә һәм хәбәр итү чараларының, тапшырулар челтәрләренең, каналларның һәм элемтә линияләрен, төрле билгеләнештәге элемтә челтәрләренең һәм ведомствога караган ведомстволарның оештыру-техник берләшүеннән гыйбарәт һәм хәбәр итү системасы абонентларына хәбәр итү сигналларын үз вакытында җиткерүне тәэмин итә һәм үз эченә ала.:

- - районның дежур-диспетчерлык хезмәте (бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте) (алга таба-ЕДДС);

- - җирле үзидарә органнарының, территориаль органнар бүлекчәләренең һәм хәбәр итү органнарының һәм оешмаларның (алга таба – дежур хезмәтләр) дежур хезмәтләре (вазыйфаи затлар), аларга тәүлек буе хәбәр итү сигналларын кабул итү һәм аларны күрсәтелгән органнар җитәкчеләренә җиткерү йөкләнгән, аларның нинди ведомствога карамыйча, хәбәр итүнең техник чаралары линияләр (каналлар) белән тоташтырылган.

Сөйләм сирена җайланмаларын эшләтеп җибәрү өчен «Марс-Арсенал» программа тәэминаты кулланыла.

Җирлек территориясендә хәбәр итү системасы объектлары, Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетыннан алынган мәгълүмат нигезендә (2024 елның 12 февралендәге 1133/ис хаты) юк.

Халыкка хәбәр итү өчен оператив хезмәтләрнең автомобильләренә хәбәр итү җайланмалары кулланыла.

1.6. Халыкны инженерлык яклавы торышы һәм иң күп эшләүче сменаның торышы

Халыкны заманча зарарлану чараларыннан саклауның төп ысулларының берсе-эвакуация белән беррәттән, аны саклау корылмаларында каплау.

Генераль план эшләнгәндә җирлек территориясендә гражданнар оборонасының саклау корылмалары юк.

1.7. Сугыш вакытында халыкны эвакуацияләүне тәэмин иткәндә гамәлдәге инженер-техник чаралар буенча төп күрсәткечләр

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә җирлеккә ГО буенча төркемнәргә кертелгән шәһәрләрдән халыкны эвакуацияләү күздә тотыла.

Җирлек территориясендә кабул итү-эвакуация пунктын (Олы Кабанав., Октябрь ур., 4А) оештыру күздә тотыла.

Җирлеккә күчерелә торган халык саны Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә билгеләнә.

1.8. Генераль план белән гражданнар оборонасы буенча проект чаралары түбәндәге чараларны үткәрү тәкъдим ителә

гражданской обороны:

1. «Халыкны һәм территорияне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» 1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләре нигезендә һәр торак пунктта хәбәр итү системасы объектларын булдыру.

«Гражданнар оборонасы» ГОСТ Р 42.3.01-2021 таләпләренә туры килә торган 500 метрга кадәр булган РСУ-300, РСУ-600 тибындагы 14 сөйләм Сирия җайланмасын (әйе-лее - РСУ) билгеләү күздә тотыла. Халыкка хәбәр итүнең техник чаралары. Классификация. Техника РСУ "Марс-Арсенал" программа-аппарат комплексы белән (яки шундый ук) килешергә тиеш.

Производственная Объект системасы хәбәр итүнең техник һәм оештыру чараларыннан тора, алар мәгълүматны тәэмин итә һәм хәбәр итү сигналларын объектның гражданлык оборонасы һәм объекты җитәкчеләренә һәм персоналына җиткерә. Хәбәрләрнең объектлы системасын колачлау зонасы предприятие территориясе генә хезмәт итә.

Хәбәр итү системалары тыныч вакытта көндәлек эшчәнлек режимнарында төзелә. Яңа буынның техник чаралары базасында хәбәр итү системасын үз вакытында модернизацияләүне гамәлгә ашыру зарур.

Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу яисә килеп чыгу куркынычы янаганда барлыкка килә торган куркынычлар турында хәбәр итү системасын оештыру халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре һәм яклау чараларын уздыру кирәклеге турында хәбәр итү системасын оештыру халыкка хәбәр итү системалары турындагы нигезләмә (Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла-казалар нәтиҗәләрен бетерү министрлыгының 2020 елның 31 июлендәге N 578/365 номерлы боерыгы нигезендә) нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

Проект материалларының якынча урыны график матриалларда күрсәтелгән. Хәбәр итү системасы объектларының төгәл урынын аерым проект белән билгеләргә. Яңа РСУ урнашканда торак пункт территориясен тулысынча каплауны күздә тотарга кирәк. Әлеге РСУ мәгълүматларын халыкка тыныч вакыт гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итү өчен кулланырга мөмкин.

Биналарны һәм корылмаларны, шул исәптән күп фатирлы торак йортларны проектлаганда һәм төзегәндә, халыкка хәбәр итү системаларын булдырганда 134.13330.2022 "Биналар һәм коралланулар электр элемтәсе системалары" СП.13330.2022 җитәкчелек итү мәҗбүри түгел. Проектлауның төп нигезләмәләре (алга таба - СП 134.13330.2022).

Халыкка хәбәр итүгә телетапшырулар каналлары: “Татарстан”, “Эфир”, “Татарстан Яңа Гасыр” ДТРК, район территориясендә эшләүче радиостанцияләр җәлеп ителергә мөмкин.

2. ГО буенча төркемнәргә кертелгән шәһәрләрдән эвакуацияләнә торган халыкны кабул итүне оештыру. Эвакуацион чаралар үткәрү халыкны хәзерге җиңелү чараларыннан яклауның төп ысулы булып тора.

Гражданнар оборонасы буенча эвакуация чараларын Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы нигезендә гамәлгә ашырырга кирәк.

Эвакуация чараларын тормышка ашырганда түбәндәгеләр буенча чаралар башкару күздә тотыла:

ПЭП әзерлеген тикшерү;

эвакуация кабул итү комиссиясен һәм авыл администрацияләрен халыкны кабул итү һәм урнаштыру, аны эшкә урнаштыру, медицина белән тәэмин итү һәм азык-төлек һәм беренче кирәк-яраклар белән тәэмин итүгә әзерләү;

- кешеләрне утырту һәм утыртуның тәртипле процессын оештыру. Җирлекне кабул итүгә, урнаштыруга һәм беренче чираттагы тормышка әзерләү

халыкны эвакуацияләүне тәэмин итү, ГО буенча төркемнәргә кертелгән шәһәрләрнең эвакуацияләү оешмалары, җирлек администрациясенең эвакуация органнары белән берлектә көндәлек эшчәнлек режимында тыныч вакытта гамәлгә ашырыла.

ПЭПны җәелдерү урыннарында мәктәпләр, клублар һәм теләсә нинди һава торышында кешеләрнең вакытлыча урнашуын, ә кышын җылыту мөмкинлеген тәэмин итүче башка иҗтимагый һәм административ биналар булырга мөмкин.

3. Гамәлдәге һәм перспективалы халыкны халык саны максималь булган сценарийны гамәлгә ашырганда исәп-хисап срогына 326 куб метр күләмендә су белән тәэмин итү (күләмнәрне төгәлләштергәндә эвакуацияләнә торган халыкны исәпкә алырга кирәк).

7. Электр энергиясе белән үзәкләштерелгән тәэмин итүне туктату шартларында су белән тәэмин итүче куркынычсыз зонада су белән тәэмин итү объектларының радиоактив пычранудан һәм (яки) химик зарарланудан сакланган барлык проект җитештерүчәнлеге халыкның, шул исәптән эвакуацияләнгән, шулай ук барлык милек рәвешләрендәге предприятиеләрдәге, крестьян (фермер) һәм шәхси ярдәмче хуҗалыклардагы авыл хуҗалыгы хайваннарының һәм кош-кортның эчәргә яраклы судагы ихтыяҗларын канәгатьләндерү өчен җитәрлек булырга тиеш (халык өчен - бер кешегә тәүлегенә 25 литр исәбеннән; авыл хуҗалыгы хайваннары һәм кошлары өчен - Россия Федерациясе Авыл хуҗалыгы министрлыгы билгели торган нормалар буенча (5. 23 пунктСП 165.1325800.2014).

.

Таблица 9.1.8.1

Наименование	2024 г.		2050 г.	
	Численность населения, тыс. чел.	Количество воды, куб.м	Численность населения, тыс. чел	Количество воды, куб.м
Олы Кабан авыл җирлеге	5,3	133	13,6	340

СП165.1325800.2014 алга таба куллану өчен яраклы булмаган су җыю корылмалары тампонлы булырга тиеш, ә су җыю корылмалары - җайга салу краннары белән җиһазландырылган.

Эчә торган су белән тәэмин итү системасының тотрыклылыгын арттыру өчен махсус чор шартларында да, шулай ук эре масштаблы гадәттән тыш хәл булганда да, проект «Инженерлык инфраструктурасы» бүлеге нигезендә, гамәлдәге скважиналарны ремонтлау, су башняларын ремонтлау, су югалтуны киметүгә юнәлтелгән чаралар үткәрү - торбаларны алыштыру, суүткәргеч челтәрне сиптерү.

Халыкны эчәргә яраклы су белән тәэмин итү өчен, сугыш вакытының да, тыныч вакытның да гадәттән тыш хәле барлыкка килгән очракта, башкарма хакимиятнең территориаль органнары карары белән, халыкка су өләшү пунктларын күчмә тарга бору һәм җиһазлауны күздә тотарга кирәк. Күчмә тарга су бирү пунктлары 1,5 километр радиуста территориягә хезмәт күрсәтергә тиеш. Су тарату пунктларының урыны җирлекнең башкарма хакимият органнары тарафыннан ресурслар белән тәэмин итүче оешма белән берлектә билгеләнә. 3. Тотрыклы электр белән тәэмин итү чараларын карарга, нигезендә

СП 165.1325800.2014

Энергетика системаларының 10(6) - 110 (220) кВ көчәнешлеге белән электр үткәргечләренең бүлү линияләрен кертеп, аерым мисалларның зарарлану ихтималын исәпкә алып, электр белән тәэмин итүнең берничә чыганагына тоташтыру максатка ярашлы, шулай ук төрле трассалар буенча узарга тиеш.

Энергия системаларының электр челтәрләре схемасы энергия системасын автомат рәвештә бүлүнең бәйсез эшләүче кисәкләргә (блокларга) турыдан-туры йогынтысын күздә тотарга тиеш.

Күчмә электр станцияләрен һәм подстанцияләрне куллану мөмкинлеген карарга кирәк.

4. маскировка чараларын үткәрү кирәк, 10 СП165.1325800.2014 бүлеге таләпләре нигезендә.

Объектларны һәм территорияләрне маскировкалау зонасына кермәгән территорияләрдә һәм сугыш вакытында үз эшчәнлеген туктатучы оешмаларда заблаговр рәвешендә бары тик торак пунктларны һәм оешмаларны тышкы яктыртуны тәэмин итү, торак, иҗтимагый, җитештерү һәм ярдәмче биналарны эчке яктыртуны тәэмин итү буенча оештыру чаралары, шулай ук "Һава борчуы" сигналы биргәндә җитештерү утларын әзерләү һәм тәэмин итү буенча оештыру чаралары гына гамәлгә ашырыла.

Гамәлдәге ипрогнозлану шартларын исәпкә алып, җирлеккә түбәндәгеләр кирә:

1. Файдалы химик йогынтыдан, мөмкин булган радиоактив йогынтыдан, мөмкин булган җимерүләрдән һәм катастрофик су басудан саклау буенча махсус чаралар әзерләү һәм уздыру. Җирлек территориясендә атом энергиясен файдалану объектларын урнаштыру күздә тотылмый, аеруча куркыныч, техник яктан

катлаулы һәм уникаль объектларны урнаштыру җирлек урнашу системасын үзгәртүнең кирәге юк. Планлаштырыла торган куркыныч җитештерү объектлары җирлек территориясенә зур йогынты ясамаячак.

2. Саклау корылмаларын төзү. Кирәк булганда, җәмәгать биналарының бу максатларга яраклаштырыла торган подвал, цоколь һәм беренче катларында (балалар мәктәпкәчә белем бирү учреждениеләре, гомуми белем бирү мәктәбе, спорт комплексы, медицина хезмәте күрсәтү объектлары һ.б.) яшеренлекләрне оештыру мөмкин. СНиП II-11-77* (алга таба - СП 88.13330.2022).
3. Газ белән тәэмин итү һәм җылылык белән тәэмин итү буенча махсус чаралар үткәрү, чөнки җирлек территориясе гражданнар оборонасы буенча төркемнәргә керми.

2. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге

Гадәттән тыш хәлләрдә халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү буенча төп чараларга түбәндәгеләр керә: гадәттән тыш хәлләрнең нәтиҗәләрен фаразлау һәм бәяләү; мондый хәлләрнең килеп чыгу ихтималын булдырмау яисә киметүгә, шулай ук аларның нәтиҗәләрен киметүгә юнәлдерелгән чаралар эшләү. Моннан тыш, халыкны гадәттән тыш хәлләрдә эшкә өйрәтү һәм аны яклауның нәтиҗәле ысулларын эшләү бик мөһим.

Халыкны һәм территорияләрне яклау эшендә инженер-техник чаралар үткәрү югары нәтиҗәлелеккә ия, алар табигать һәм техноген характердагы имин булмаган һәм куркыныч күренешләрдән һәм процесслардан саклау корылмаларын төзүне һәм эксплуатацияләүне күздә тота.

Аларга сейсмикка каршы, монополиягә каршы, каршы, карга каршы, яр буе саклау чаралары һәм башкалар керә.

Күрсәтелгән чараларны үтәүгә чыгымнарның шактый күп көч куюы һәм бәясе белән бәйле рәвештә, алар көндәлек эшчәнлек режимында башкарыла, аның нәтиҗәләрен бетерү ахырына кадәр куркыныч янау куркынычы барлыкка килү куркынычы белән арта.

Гадәттән тыш хәлләрне һәм аларның нәтиҗәләрен бетерү эшләрен башкару өчен түбәндәгеләр җәлеп ителергә мөмкин:

- янгын сүндерү кисәклары;
- штаттагы һәм штаттан тыш авария-коткару формированиеләре;
- сәламәтлек саклау оешмалары персоналы;
- персонал һәм башка учреждениеләр техникасы.

Халыкны һәм матди чараларны ташу (эвакуацияләү) өчен район предприятиеләре һәм оешмаларының автомобиль техникасы файдаланылырга мөмкин.

Инженерлык, авария-коткару һәм торгызу эшләрен башкару өчен шулай ук район инженерлык техникасы, предприятиеләре һәм оешмалары җәлеп ителергә мөмкин.

Халыкка, икътисадка һәм табигый мохиткә китерелә торган социаль, икътисадый һәм экологик зыянны, табигый һәм техноген гадәттән тыш характердагы гадәттән тыш хәлләрдән, Татарстан республикасында су объектларында янгыннардан һәм һәлакәтләрдән минимальләштерү өчен «Халыкны һәм территорияләрне гадәттән тыш хәлләрдән яклау, янгын куркынычсызлыгын һәм куркынычсызлыкны тәэмин итү» дәүләт программасы эшли.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2013 елның 2 ноябрендәге 837 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасында су хобъектлары дейнасы.

Гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча мөһим чараларның берсе - Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре территорияләренең иминлек паспортларын әзерләү.

Территориянең куркынычсызлык паспортына анда урнашкан территорияләрнең һәм объектларның гомуми характеристикасы, табигый һәм техноген гадәттән тыш хәлләр куркынычы күрсәткечләре, шулай ук гадәттән тыш хәлнең нәтиҗәләрен бетерүдә кулланырга мөмкин булган көчләрне һәм чараларны бәяләү керә. Аңа шулай ук гадәттән тыш хәл очрагында мөмкин булган зоналар булган урынның планнары, хәбәр итү схемасы һәм коткару формаларының гамәлдә булу тәртибе кертелгән.

Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре территорияләренең иминлек паспорты кайбер төп бурычларны хәл итәргә мөмкинлек бирәчәк:

-гадәттән тыш хәлнең куркыныч дәрәҗәсен билгеләү; - гадәттән тыш хәлнең нәтиҗәләрен бәяләү;

-территориаль органнарның гадәттән тыш хәлләрне кисәтү эшләре торышын бәяләү; - хәвеф-хәтәрне киметү һәм гадәттән тыш хәлнең нәтиҗәләрен йомшарту чараларын эшләү;

территориядә.

Лаеш муниципаль районында халыкны яклау һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклау өлкәсендә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы территориясе паспорты һәм мәгълүмат-белешмә базалары эшләнде һәм даими рәвештә төзәтелә.

2.1. Табигый рактерның гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге, табигый характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге

Табигый характердагы *гадәттән тыш хәл* - табигый бәла-каза нәтиҗәсендә барлыкка килгән, ул кеше корбаннарына, кешеләрнең сәламәтлегенә һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян китерергә мөмкин яки китереп чыгарырга мөмкин булган билгеле бер территориядәге яки акваториядәге вәзгыять, яшәү шартларының юкка чыгуы җитди матди югалтулар. Табигый гадәттән тыш хәлләрне имасштаблар чыганагының характеры буенча аералар.

СП нигезендә 115.13330.2016:

- территориаль планлаштыру документларын (территориаль планлаштыру схемасы, җирлекләрнең генераль планнары, территорияне планлаштыру проектлары) эшләгәндә куркыныч табигый йогынтыларны исәпкә алу зарурлыгы мондый чаралар нәтиҗәсендә барлыкка килергә мөмкин һәм кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә, төзелеш объектларының хәвефсезлегенә зыян китерү куркынычы белән бәйле тискәре нәтиҗәләр белән билгеләнгән;
- куркыныч табигый йогынтыны куркыныч табигать процесслары һәм күренешләренең, шулай ук үзенчәлекле грунтлар таралу куркынычы янаган территорияләрне хуҗалык тарафыннан үзләштергәндә исәпкә алырга кирәк;
- Карала торган территориядә куркыныч табигать йогынтыларын алдан бәяләү федераль белешмәләр нигезендә гамәлгә ашырыла.

территориаль планлаштыруның дәүләт мәгълүмат системасында, шәһәр төзелеше эшчәнлеген тәэмин итүнең ин-формация системаларында, дәүләт картография-геодезия фондында, табигать мохите турында мәгълүматларның дәүләт фондында, шулай ук башка дәүләт һәм бүләк булмаган фондлар материалларында.
- хуҗалык өчен планлаштырылган территориядә зарарлы табигый йогынты күрсәтү мөмкинлекләрен алдан бәяләү нәтиҗәләре буенча ачыкланган куркыныч табигать процессларының, күренешләрнең үсеш чикләрен төгәлләштерү һәм аларның параметрларын билгеләү өчен инженерлык эзләнүләрен башкарырга кирәк. Табигать ылысларының башлангыч бәяләү нәтиҗәләре инже-нер тикшеренүләрен башкаруга бирем төзегәндә башлангыч күрсәткечләргә кертелергә һәм киләчәктә проектлауның алдагы стадияләре өчен инженерлык тикшеренүләре программасында эшләр составын һәм күләмнәрен планлаштырганда файдаланылырга тиеш.

Җирлек территориясе өчен табигый шартларның җентекле тасвирламасы генераль планның «Әйләнә-тирә мохитне саклау» бүлегенә кертелде.

Җирлек территориясендә түбәндәге куркыныч табигый процесслар күзәтелә (115.13330.2016 һәм СП 116.13330.2012) һәм күренешләр:

Табигый процесслар:

- эрозия процесслары.

Геологик процесслар (уртак нәтиҗәгә ярашлы рәвештә 116.13330.2012): - карст-суффозия процесслары;
су басу; сейсмиклык.

Гидрология процесслары: су басу
(су басу).

Ландшафт (табигый) янгыннары, шул исәптән *урман янгыннары. Метеорологик күренешләр:* (көчле җил, шул исәптән шквал; көчле җил
яңгыр, шул исәптән көчле яңгыр; яшенле разрядлар; эре боз; бик көчле кар, көчле буран; кар көртләре; бозлавык-бозлавык, көчле салкын; экстремаль югары, түбән температуралар һәм башкалар).

Куркыныч табигый процесслар чагылышы территорияләре графигы материалларында күрсәтелгән.

Табигать процессларының һәм күренешләренең куркынычын бәяләү, куркыныч процессларның, күренешләрнең, специфик һәм күп еллык емерзлы грунтларның характеристикаларыннан һәм параметрларыннан чыгып, проектлауның алдагы стадияләрендә инженерлык эзләнүләре башкарганда, карала торган территориядә ачыкланган, алар биналарга һәм корылмаларга тискәре йогынты ясарга һәм/яки кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә янарга мөмкин. Куркынычсызлык категориясен билгеләү, хәл ителә торган гамәли бурычларга карап, һәр бәяләү күрсәткече буенча аерым башкарыла. Күрсәткечләр параметрларына региональ үзенчәлекләрне, төзелеш объектларын билгеләү төрен һәм билгеләнешен исәпкә алып (СП 115.13330.2016) төзәтмәләр кертергә мөмкин.

Куркыныч табигый процессларга һәм күренешләргә даими мониторинг үткәрергә кирәк. Мониторинг куркыныч табигый процесслар барлыкка килүгә, аларны локальләштерүгә һәм зыяннарны киметүгә бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларын үз вакытында эшләү һәм үткәрү өчен кирәк.

Аларның 224 йогынтысы.

2.1.1. Куркыныч метеорологик күренешләр

Теләсә кайсы сезонда һава торышының (алга таба - ОЯ) иң куркыныч күренеше булып көчле җил тора. Шул ук вакытта җилнең секундына 25 мет-р тизлек белән кабатлануы җәйге сезонга туры килә. Икенчесе ОЯ кабатлануы буенча - шулай ук башлыча җәй көне билгеләп үтелә торган көчле явым-төшемнәр. Көчле кар яву (ОЯ "бик көчле кар") - чагыштырмача сирәк күренеш. Көчле бураннар метеорология шартларында кабатлану буенча өченче урында тора. Елның җылы чорында конвектив характердагы куркыныч күренешләргә (эре боз, өермә, өермә) зур роль бирелә. Кайбер елларда әйләнә-тирә мохит температурасына бәйле: көчле салкын, аз-салкын һава, көчле эсселек, аномаль-эссе һава, гадәттән тыш янгын куркынычы.

Татарстан Республикасы территориясендә барлыкка килергә мөмкин булган ОЯ исемлеге «Татарстан Республикасының гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохитне мониторинглау идарәсе» ФДБУ тарафыннан төзелгән һәм 10.2 нче таблицада күрсәтелгән9.2.1.1.

Таблица 9.2.1.1.

Перечень опасных метеорологических явлений (ОЯ)

Название ОЯ	Характеристики и критерии или определение ОЯ
Очень сильный ветер	Ветер при достижении скорости при порывах не менее 25 м/с,

Название ОЯ	Характеристики и критерии или определение ОЯ
	или средней скорости не менее 20 м/с
Ураганный ветер (ураган)	Ветер при достижении скорости 33 м/с и более
Шквал	Резкое кратковременное (в течение нескольких минут, но не менее 1 мин) усиление ветра до 25 м/с и более
Смерч	Сильный маломасштабный вихрь в виде столба или воронки, направленный от облака к подстилающей поверхности
Сильный ливень	Сильный ливневый дождь с количеством выпавших осадков не менее 30 мм за период не более 1 ч
Очень сильный дождь (очень сильный дождь со снегом, очень сильный мокрый снег, очень сильный снег с дождем)	Значительные жидкие или смешанные осадки (дождь, ливневый дождь, дождь со снегом, мокрый снег) с количеством выпавших осадков не менее 50 мм за период времени не более 12 ч
Очень сильный снег	Значительные твердые осадки (снег, ливневый снег) с количеством выпавших осадков не менее 20 мм за период времени не более 12 ч
Продолжительный сильный дождь	Дождь с короткими перерывами (не более 1 ч) с количеством осадков не менее 100 мм за период времени более 12 ч, но менее 48 ч, или 120 мм за период времени более 2 суток
Крупный град	Град диаметром 20 мм и более
Сильная метель	Перенос снега с подстилающей поверхности (часто сопровождаемый выпадением снега из облаков) сильным (со средней скоростью не менее 15 м/с) ветром и с метеорологической дальностью видимости не более 500 м продолжительностью не менее 12 ч
Сильная пыльная (песчаная) буря	Перенос пыли (песка) сильным (со средней скоростью не менее 15 м/с) ветром и с метеорологической дальностью видимости не более 500 м продолжительностью не менее 12 ч
Сильный туман (сильная мгла)	Сильное помутнение воздуха за счет скопления мельчайших частиц воды (пыли, продуктов горения), при котором значение метеорологической дальности видимости не более 50 м продолжительностью не менее 12 ч
Сильное гололедно-изморозевое отложение	Диаметр отложения на проводах гололедного станка: гололеда – диаметром не менее 20 мм; сложного отложения или мокрого (замерзающего) снега – диаметром не менее 35 мм; изморози – диаметр отложения не менее 50 мм
Сильный мороз	В период с декабря по февраль значение минимальной температуры воздуха достигает 40 гр. мороза или ниже, в ноябре - 32 гр. мороза или ниже, в марте - 34 гр. мороза или ниже
Аномально-холодная погода	В течение 5 дней подряд и более значение среднесуточной температуры меньше климатической нормы на 9 гр. и более или/и значение минимальной температуры воздуха достигает 30 гр. мороза или ниже
Сильная жара	В период с июня по август значение максимальной температуры воздуха достигает 37 гр. тепла или выше, в мае 34 гр. тепла или выше
Аномально-жаркая погода	В период с апреля по сентябрь в течение 5 дней и более значение среднесуточной температуры воздуха выше климатической нормы на 9 °C и более

Название ОЯ	Характеристики и критерии или определение ОЯ
Чрезвычайная пожарная опасность	Показатель пожарной опасности относится к 5 классу (10000 °С по формуле Нестерова)

Коточкыч бураннар, көчле кар яву куркынычы

буран ул - туфрак өстеннән шактый көчле җил яисә кар капламы күчерү. Тискәре нәтиҗәләргә бәйле куркыныч вәзгыять җилнең тизлеге секундына 20 метрдан артык һәм дәвамлылыгы 12 сәгатьтән артык.

Куркынычсызлыклар күзнең начарлануы, кар капламының шактый артуы белән бәйле, бу транспорт коммуникацияләрендә кар суларын китереп чыгарырга мөмкин, шулай ук бина һәм корылмаларның түбәләре җимерелү белән бәйле. Көчле чаралар автомобиль, тимер юл һәм авиация транспорты хәрәкәтендә өзеклекләр китереп чыгара, элемтә, ЛЭП, кешеләр үлеменә китерә.

Көчле бураннарга бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары үз эченә түбәндәге чараларны кертә: кар чистарту һәм башка махсус техника санын тизләтү һәм үз вакытында әзерләү; юл полотносын чистарту реагентларына каршы эшкәртү; коткару һәм медицина хезмәтләренең, шулай ук энергетика челтәрләрен, элемтә линияләрен, торак-коммуналь хуҗалык обектларын ремонтлау бүлекчәләренең профилактик көчәюе. Кайбер очракларда транспортның кайбер төрләрен көйләргә һәм хәтта хәрәкәтне тыярга кирәк. Кисәтү чараларының нәтиҗәлелеге явым-төшем вакытындагы төрле бураннарның фаразы булганда сизелерлек арта.

Җирлектә бураннар еш була, алар һәр кышны һәм аеруча еш була.

декабрь-февраль айларында күзәтелә, өстәвенә аларның башы кар явуга туры килә, бер ел эчендә алар 35 кә кадәр була. Качакларның озынлыгы - беренче сәгатьләрдән алып тәүлеккә кадәр. Метельләргә бәйле гадәттән тыш хәлләр еш кына җирле һәм муниципаль дәрәҗәдә. Җирлек территориягә уртача һәм югарырак дәрәҗәдә интенсив бураннар барлыкка килү куркынычы булган территориягә карый.

Көчле кар яву - күз күреме шактый түбәнәюгә һәм транс-порт хәрәкәтенең кыенлыгына китерә торган, болытлардан (20 миллиметр һәм аннан да күбрәк вакыт аралыгында 24 сәгать һәм аннан да кимрәк) карның озакка сузылган интенсив төшүе.

Куркынычсызлыклардан автомобиль һәм тимер юл хәрәкәтенә ихпараличлы йогынты ясаудан, ЛЭП һәм элемтә линияләренең җимерелүеннән, агачларның, биналарның (кар өеме аркасында) зарарлануыннан, кар запасларының артуыннан гыйбарәт, бу көчле язгы җенес формалаштыру өчен уңай шартлар тудыра.

Көчле кар-явулар белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү әлеге куркыныч метео-рология күренешенең төгәл һәм алдан күреп торуына бәйле. Мондый фаразның булуы профилактик чаралар комплексын гамәлгә ашырырга мөмкинлек бирә, алар исәбенә кар чистарту техникасын әзерләү; юл полотносын махсус реагентлар белән эшкәртү; коткару һәм медицина хезмәтләрен, шулай ук энер-тика һәм элемтә линияләрен ремонтлау бүлекчәләрен көчәйтү; транспорт-порт хәрәкәтен тыю һ.б. керә.

Бик көчле кар яву ноябрьдән март аена кадәр күзәтелә.

Җирлек территориясендә көчле кар явуның уртача куркынычы хас. Салкын чорда 258,9 миллиметр явым-төшем була.

Көчле карлар яву нәтиҗәсендә еш кына локаль һәм муниципаль дәрәҗәләрдәге гадәттән тыш хәлләр килеп чыга.

Кар көртләре барлыкка килүне булдырмау буенча саклык чараларына юлларны даими иливакытлы кар саклагычы ярдәмендә яклау алына. Даими кар оясына кар саклый торган урман полосалары - кар саклый торган урман полосалары, даими коймалар керә. Вакытлыча кар саклый торган калканнар, кар базлары, өемнәр.

Вакытлы кар саклый торган җайланмаларны исәп-хисап буранына проектларга кирәк, чөнки кивакытлы сакланыштан соң анын аякка басуы күздә тотыла.

Кышын җирлек территориясендә көньяк, көнбатыш, юнәлештәге җилләр өстенлек итә, шуңа күрә кар көртләре меридиональ һәм киңлек юнәлешендәге юлларга дучар була.

Салкын вакытта җилнең уртача айлык тизлеге 2,7 метр тәшкил итә, җилнең тизлеге секундына 2,8 метр.

Кар саклый торган урман полосалары экологик яктан иң ышанычлы, экологик яктан акланган күренеш булып тора.

Кар саклый торган урман полосасы тыгыз (үтәлми торган) корылмалы булырга тиеш. Һәр полосаның мәҗбүри элементы ике рәт куе куаклык булырга тиеш.

Автомобиль юлларын кардан саклау һәм чистарту буенча методик тәкъдимнәр нигезендә (Росавтодорның 2008 елның 01 февралендәге 44-р номерлы күрсәтмәсе белән тәкъдим ителде), автомобиль юлларын кышкы карап тоту буенча барлык чаралар системасы үтәлә торган эшләрне мөмкин кадәр җиңеләйтү һәм арзанайту белән автотранспорт хәрәкәте өчен нормаль шартлар тудыру өчен төзелә. Әлеге бурычларны үтәү өчен түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

- кар көртләре барлыкка килүне булдырмау буенча даими яки вакытлы кар саклагычлар урнаштыру юлы белән яклау чаралары. Даими кар яклауга кар саклый торган урман полосалары һәм даими коймалар, вакытлыча кар саклый торган калканнар, кар траншеялары, өемнәр һ.б. керә.

- юл өслегендә узучы транспорттан кышкы тайгак ясалуга юл куймау максатын күздә тоткан профилактик чаралар;

- юлда кар һәм боз берәмлекләрен алып ташлау һәм автомобиль хәрәкәтенә аларның йогынтысын киметү чаралары;

- тәүлекнең караңгы вакытында юлларны яктырту.

Юл шартлары тиз йөрешле машиналар кулланырга мөмкинлек бирә торган барлык юлларда да кар чистарту чараларының нигезен патруль чистартуы тәкъдим ителгән.

Патруль кар чистарту ялгыз яисә сука-щетка автомобильләре отряды тарафыннан башкарыла. Патрульлек кар бураны яки кар яву юлы участогына хезмәт күрсәтү өчен беркетелгән кар чистартучыларның вакыт-вакыт үтүләре белән алып барыла.

Шәһәр һәм торак пунктлар арасында ясалма корылмалар (эстакад, күперләр, юлүткәргечләр) буйлап уза торган юл участокларыннан алына торган кар-боз катламнары кар чистарту пунктларына чыгарылырга тиеш.

Кар көрәү пунктларының саны һәм аларның урнашу урыннары түбәндәге шартлардан чыгып билгеләнә:

- автомобиль юлы белән кар чыгару эшләренең тизлеген тәэмин итү;

- кар чыгарганда транспорт чыгымнарын минимальләштерү; -
юлдан читкә чыгарылырга тиешле кар күләмнәре;

- аларга каршылыксыз транспорт килү тәэмин ителеше. Кар яву пунктлары «коры» кар өемнәре һәм кар эремәсе рәвешендә була.

хуҗалык-көнкүреш яки яңгыр суларын агызу системасына тоташтырылган виль шахталары (икенче төрлерәк).

«Коры» карны торак пунктның су объектларының су саклау зоналарында урнаштырырга тиеш түгел.

Юлларны кар өемнәреннән яклауның теге яки бу методын сайлау явым-төшемнең интенсивлыгына, трассаның шартларына һәм әһәмиятенә, районның матди иминлегенә бәйле.

Бозлану-изморозь күренешләренең куркынычы

Гололед - туңдырылган яңгыр тамчылары яисә томан тамчыларын билгеләгәндә җир өслегендә һәм предметларда барлыкка килә торган тыгыз боз катламы.

Гадәттә, бозлавык Цел-сийның 0 градусыннан түбәнрәк температурада барлыкка килә. Изморозь - боздагыга караганда көпшәкрәк, кар һәм боз кристаллары, гадәттә

Агач ботакларында үсүче агачлар, чыбыклар, баганалар һ. б. ш. ш. ш. гы-лыктагы салкыннарда, башлыча, томан булганда.

Бозлык-изморозь күренешләренең куркыныч булуы конструкцияләр, баганалар, терәкләр, тимер юлларның контакт челтәре булган бозлавык һәм үткәргечләрдәге салкынлык белән бәйле. Бу бәрәмлекләрнең калынлыгы арту белән, кайбер критик зурлыкларны үткәргечләр өзелүгә, асылма конструкцияләрне, баганаларны җимерүгә китерә торган йөкләнешләр, тимер юлларның контактлы сызыклары характеристикаларын үзгәртүче терәкләр, ЛЭП җимерә торган йөкләнешләр арта.

Гадәттә, бозлавык-салкын күренешләр барлыкка килү белән бәйле гадәттән тыш хәлләр, диаметры 20 миллиметр һәм аннан да артыграк диаметрлы бозлавык барлыкка килгәндә, 50 миллиметр һәм аннан да салкынрак хасил булганда барлыкка килә.

Ачык боз-ачык күренешләр аркасында килеп чыккан гадәттән тыш хәлләрне профилактикалау әлеге күренешләрне барлыкка китерүче гидрометеорология процесслары мониторингын үткәрү белән тәэмин ителә; халыкны, урыннар һәм куркынычлар турында кызыксынган оешмаларны һәм ведомстволарны үз вакытында хәбәр итү; Эчке эшләр министрлыгының юл-патруль хезмәте, Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы хезмәткәрләре, аварияләрнең һәм һәлакәтләрнең нәтиҗәләрен булдырмау һәм бетерү буенча энерге-тиклар һәм транспортчылар әзерлегенең югары дәрәҗәсе.

Җирлек территориясе уртача һәм урта хәлдәге бозлавык-салкын күренешләр куркынычы булган территорияләргә карый. Өстәвенә, бозлавык-суык күренешләр барлыкка килү белән бәйле гадәттән тыш хәлләрнең төрле дәрәҗәләре булырга мөмкин - локальләрдән алып төбәкләргә кадәр.

Томан куркынычы һәм куркынычы

Туман дип һаваның горизонталь күренешен 1 километрга кадәр киметүче атмосфера катлавында вак су тамчылары яки боз кристалларының туплануы (берничә йөз метр биеклеккә кадәр) атала.

Томан өстендәге ераклык беренче сулыктан йөз метрга кадәр үзгәрергә мөмкин. Күренү сәләте нульдән 100 метрга кадәр томан бик сирәк, еш кына 300-500 метр күренеп торган томан күзәтелә.

Гадәттән тыш хәлләрнең барлыкка килүе 100 метр чамасы күренеп торган томан вакытында мөмкин.

Томаннарның куркыныч булуы, беренче чиратта, аларның төрле транспорт төрләренә тискәре йогынты ясаудан гыйбарәт. Горизонталь территориянең кимүе аркасында автомобиль, елга һәм диңгез транспортларының хәрәкәт тизлеге сизелерлек кими, юл-транспорт һәлакәтләре, елгаларда һәм диңгезләрдә судноларның бәрелешүләре ешрак барлыкка килә. Күз күреме түбән булган томан вакытында авиация транспорты эше параличлана. Томан тудырган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү томаннар формалашуга китерә торган түбән атмосферадагы климат процесслары мониторингы нигезендә тәэмин ителергә тиеш; тиешле транспорт хезмәтләренә вакытлыча мәгълүмат бирү, автоһәвәскәрләрнең томан куркынычы турында тулы массаларына һөҗүм; эчке эшләр министрлыгының юл-патруль хезмәте хезмәткәрләренең юл-транспорт һәлакәтләрен профилактикалау

гамәлләренә югары әзерлеге, ә Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы коткаручыларының мондый хәлләрнең нәтиҗәләрен бетерүгә.

Җирлек территориясендә томаннарның төп өлеше салкын вакытка туры килә. Уртача еллык томан 4-6сәгать дәвам итә.

Һава температурасының экстремаль түбән булуы һәм куркыныч булуы

Һава темпера-турларының тискәре күрсәткечләре экстремаль түбән дип санала, алар кешеләрнең тормыш һәм эшчәнлек шартларына тискәре йогынты ясый. Экстремаль түбән температураларга Цельсий буенча -30 градус түбәнрәк.

Экстремаль түбән температураларның куркыныч булуы халык һәм хуҗалыкка артык суынган һаваның үсүеннән килгән зыян белән бәйле. Бу зыянның күләмнәре гадәттән тыш хәлләр куркынычы дәрәҗәсен характерлый һәм кече температуралар дәрәҗәсенә, аларның йогынтысының дәвамлылыгына, халыкның тыгызлыгына, челтәрләрнең һәм торак-коммуналь хуҗалык объектларының таушалу дәрәҗәсенә бәйле. Температураның аномаль түбән булуы көчле җил белән бергә булганда, явым-төшем хәвефле хәлләр тудырыла. Мондый чорларда торак-коммуналь өлкәдә, транспортта гадәттән тыш хәлләр ихтималы арта, халык арасында зыян күрүчеләр саны арта.

Торак-муналь хуҗалык объектларының, юл хезмәтләренең, тереклек белән тәэмин итү системаларының нор-маль эшләвен тәэмин итә торган башка ведомстволарның кышкы шартларына сыйфатлы әзерлек шартларында экстремаль түбән температураларга бәйле гадәттән тыш хәлләрдән социаль һәм икътисадый зыян күләмнәрен киметергә, шулай ук салкыннарның һәм аларның дәвамлылыгының интенсивлыгы турында үз вакытында фараз исәбенә. Бу экстремаль түбән температуралардан зыян күрергә, яклау һәм каршы тору чараларын күрергә, ә Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы хезмәтләренә кирәкле көчләрнең һәм чараларның мөмкин булган гадәттән тыш хәлләр нәтиҗәләрен бетерүгә әзерлеген тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Җирлектә иң салкын ай - айлык уртача температура -Цельсий буенча 10,6 градус. Салкын чор температурасы (җылылык чорының уртача температурасы) Цельсийның 16,3 градусын тәшкил итә. Абсолют минималь температура - Цельсий буенча 45 градус.

Һаваның экстремаль югары температура *куркынычы һәм куркынычы* Экстремаль югары дип темперның шундый уңай билгеләре санала.

кешеләр тормышы һәм эшчәнлеге өчен уңайсыз һәм катлаулы шартлар тудыра торган һава турлары.

Экстремаль югары температураларга Цельсий буенча 30 градустан югары.

Экстремаль югары температураларның куркынычы җылыну тәэсиреннән халыкка һәм хуҗалыкка күтәрелгән һава катламының тәэсире белән билгеләнә. Бу зыянның зурлыгы гадәттән тыш хәлләр куркынычы дәрәҗәсен характерлый һәм максималь температура дәрәҗәсеннән, эссе чор озынлыгыннан һәм халыкның тыгыз булуыннан тора. Елның җылы сезонында аномаль югары температураларның берничә көн дәвамында саклануы һәм һаваның чагыштырмача дымлылыгы түбән булу белән бәйле вәзгыять аеруча куркыныч. Мондый чорда халык арасында зыян күрүчеләр саны, катлаулы җитештерү-технологик процесслар эшендә өзеклекләр саны, корылыклы шартлардан югалтулар кискен күзәтелә.

Аграр секторда 230, шулай ук янгын куркынычы.

Экстремаль югары температуралар аркасында килеп чыккан гадәттән тыш хәлләрдән социаль һәм икътисадый зыян кимүнең төп ысулы булып кызу һава торышының интенсивлыгы һәм дәвамлылыгы турында фаразны тәэмин итү һәм озакка сузылган эссе көннәр җиткәч кайбер кагыйдәләрне үтәү тора. Бу стихияле бәла-казадан зыян күргән һәркемгә, шулай ук Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының тиешле хезмәтләренә тиешле яклау һәм каршы тору чараларын күрергә мөмкинлек бирәчәк.

Елның җылы аенда июль аена уртача температура +20,3 градус Цельсий тәшкил итә. Җыеп кына әйткәндә, уртача айлык температура Цельсий буенча + 25,6 градус тәшкил итә. Абсолют максималь тема-пература + 38градусов Цельсия.

Шәһәр яшәешенең куркынычы

Боз - ул елның җылы вакытында 5 миллиметрдан 15 сантиметрга кадәр диаметрлы тыгыз боз кисәкчекләре рәвешендә (аерым очракларда - дистә сантиметрга кадәр) төшүче атмосфера явым-төшемнәре, гадәттә яшен яңгыры белән бергә.

Шәһәр яшәешенең куркынычы тәрәзә, бина түбәләре, авто-машиналар зарарланудан һәм авыл хуҗалыгы культуралары, виноград бакчалары чәчүлекләрен юкка чыгарудан гыйбарәт. Боз шулай ук кешеләрнең, йорт кошларының һәм вак терлекнең үлеменә китерергә мөмкин.

Шәһәр белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне булдырмау беренче чиратта аеруча куркыныч регионнарда авыл хуҗалыгы культураларының эре массивларын яклауны күздә тота. градны булдырмау технологияләре шәһәр барлыкка килү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән шәһәр процессларына актив йогынты ясауның төрле ысулларына нигезләнә.

Хәзерге вакытта интенсив авыл хуҗалыгы җитештерүе булган районнар шәһәреннән яклау буенча төрле проектлар дөньяның 48 илендә, шул исәптән Россиядә дә гамәлгә ашырыла, анда үзенчәлекле Рәсәй технологиясе һәм шәһәрне басу техникасы эшләнгән һәм уңышлы кулланыла.

Татарстан Республикасы уртача шәһәр-куркыныч янаган территорияләргә карый. Иң күп боз яву май-июнь айларына туры килә. Шәһәр белән көннәр санының уртача күп еллык күрсәткечләре сезонга 0,5 көннән артмый, ә максималь шәһәр активлыгы булган елларда - 3 көннән. 20 миллиметр диаметрлы һәм 10 елга бер тапкырдан да сирәгрәк диаметрлы авыл хуҗалыгы җирләре өчен куркыныч.

Куркыныч һәм яшен куркынычы

Көчле яңгыр болытлары яисә болытлар белән Җир өслеге арасында яшеннәр - табут белән озатыла торган гаять зур күзгә күренүче электр разрядлары барлыкка килә торган атмосфера күренеше ул.

Грозный разрядларының куркынычы аларның аз күләмдә тупланган гаять зур энергиясе белән билгеләнә. Дөньяда яшеннән ел саен 10га кадәр һәлак була

мең кеше. Корылык елларында гаять зур территорияләрне колачлаган, авыл хуҗалыгы җирләрен зарарлаган, электр тапшыру һәм элемтә линияләрендә бозылган урман янгыннары яшен һәм яшен тизлеге йогынтысына бәйле. Янгыннар авиация транспорты өчен зур куркыныч тудыра. Янгыннар, гадәттә, яңгырлар явым-төшем, шәһәрлек, янгын кебек куркынычлы процесслар белән озатыла, шактый йматериаль зыян китерә торган җилнең кискен көчәюе күзәтелә.

Янгыннар һәм яшеннәр белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү барыннан да элек халык арасында корбаннар санын киметүгә юнәлдерелгән, моңа дәһшәтле процессларны фаразлау һәм дәһшәтле эшчәнлек районында үз-үзеңне тоту кагыйдәләрен үтәү ярдәм итәргә тиеш. Матди-риаль зыянны киметү өчен аеруча дәһшәтле һәм янгын куркынычы янаган храйоннарда көчләрнең һәм капма-каршы тору чараларының концентрациясе, шулай ук әлеге тип гадәттән тыш хәл барлыкка килүгә ярдәм итә торган куркыныч процесслар мониторингы кирәк.

Яшен объектының яшен белән зарарлану мөмкинлеге, яшен эшчәнлеге ешлыгыннан тыш, объектның үзенең зурлыгы һәм конфигура-циясе, аның күрше объектлар арасында урыны һәм башка шартлары белән билгеләнә.

Яшеннәрдән саклану өчен яшен үткәргечләр кулланыла, алар ярдәмендә яшен тизлеге белән махсус әзерләнгән имин юл буйлап җиргә алып китә.

Җирлек территориясе җәй көне генә ява торган районнарга карый, яшенле көннәрнең уртача саны 23 дән 32 гә кадәр үзгәрә. Янгыннарның озынлыгы зур түгел, иң күбе июльдә билгеләп үтелә. Башка айларда аларның дәвамлылыгы шактый азрак. Яулыкның уртача озынлыгы яшенле көнгә 2,0-2,5 сәгать тәшкил итә. Караңгы яңгырлар, башлыча, иң соңгы вакытта күзәтелә, шуңа күрә максималь дәвамлылык 12 дән 24 сәгатькә кадәр вакытка туры килә.

Көчле яңгырлар куркынычы һәм куркынычы

Көчле яңгыр - сыек формадагы атмосфера явым-төшемнәре, ә кайберләренең саны тәүлегенә кимендә 30 миллиметр тәшкил итә.

Көчле яңгырлар явым-төшем яву процессы белән түгел, бәлки күп санлы куркыныч процессларга һәм югары интенсивлыктагы яңгырларга зыян белән бәйле. Мондый процессларга, беренче чиратта, яңгыр сулары һәм су басулар, авыл агымы, оползнялар, елга ярлары эрозиясе һәм үзәннәре керә. Бу процессларның барысы да, үзләштерелгән территорияләрдә үтеп барганда, зур икътисади югалтулар һәм халык арасында зыян күрүчеләрнең шактый саны белән яный торган гадәттән тыш хәлләргә китерә.

Көчле яңгырлар белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чараларының нигезен бу күренешнең җитәрлек дәрәҗәдә вакытыннан алда килүе метеорологик фаразы һәм мул явым-төшем аркасында барлыкка килә яисә активлаша торган куркыныч процессларны даими мониторинглау тәшкил итә. Бу чараларны күп очракта үтәү урыннарда Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының административ һәм хуҗалык органнарына яңгырлы генезисның табигый бәла-казаларына үз вакытында әзерләнергә, социаль икътисадый һәм социаль афәтләрне киметергә мөмкинлек бирә.

алардан зыян, тискәре нәтиҗәләрне юк итү күпкә тизрәк.

Гадәттән тыш хәлләр зур ихтималлык белән дип санала.
Тәүлегенә 30 миллиметрдан да ким булмаган күләмдә сыек явым-төшем яуганда, берни дә булмый. Мондый куркыныч явым-төшем суммалары интенсив кыска явым-төшемнәр вакытында да, алай ук интенсив булмаса да, озак явым-төшемнәр вакытында да мөмкин. Сыек явым-төшемнең күп очракта төшүе циклоник эшчәнлек белән бәйле булса да, санап кителгән процессларның һәркайсының үз спецификасы бар.
Атмосфера фронтлары узганда яңгырлар аеруча еш ява. Җылы фронтларны узу, кагыйдә буларак, төшеп калуның югары булмаган интенсивлыгы белән озакка сузылган тышлы яңгырлар белән бергә бара. Җәй көне салкын атмосфера фронтлары узу белән яңгырлы, бик көчле, ләкин кыска вакытлы яңгырлар бәйле. Бик көчле яңгыр яву критерие бер сәгать эчендә кимендә 30 миллиметр явым-төшем төшү. Литигезлекләр шулай ук һава массасы эчендә көчле конвектив процесслар нәтиҗәсе буларак та мөмкин. Бу очракта явым-төшемнең үтә тиз төшүе шартларында явым-төшемнең продуктивлыгы нибары берничә минут тәшкил итәргә мөмкин. Тирән цикло-ннарны узу белән бәйле явым-төшемнәрнең гадәттән тыш хәлләре аеруча куркыныч һәм карынчыклар барлыкка килә: алар югары интенсивлык белән берничә су агымында дәвам итәргә мөмкин. Мондый дәвамлы көчле яңгырлар өчен хәвефлелек критерие булып 120 миллиметрлы һәм 2-3 тәүлектән артыграк явым-төшем (ваз кичүгә карап) тора. Көчле яңгырларның төп зарарлы факторы булып, күп очракта, рельефның табигый түбәнәюе яисә ясалма корылмалар ярдәмендә явым-төшем территориядән канализацияләнгән су агымының гидродинамик тәэсире тора. Әмма, кагыйдә буларак, үзеннән-үзе көчле яңгырлар сирәк гадәттән тыш хәлләр китереп чыгара. Табигый бәла-казалар еш кына төрле куркыныч процессларга бәйле, алар өчен мул явым-төшемнәр төшү кармагы ролен үти. Шуларның иң куркынычлысына торак пунктлары, сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы объектлары булган зур территорияләрне су басуга китерә торган яңгыр сулары, төрле куль-куль чәчүлекләре керә.
тур.
Яңгырларга бәйле тау битләрендә туфракның яңадан дымлануы транс-порт коммуникацияләренә, торак төзелешенә, авыл хуҗалыгы җирләренә зур зыян китерә торган оползнең процессларын киңәйтүгә һәм активлаштыруга ярдәм итә.
Җирлек территориясендә явым-төшем куркынычының уртача куркынычы хас. Яңгырлар биредә ел саен явып тора, ләкин алар һәрвакытта да артык зур ситуацияләр китереп чыгармыйлар. Җылы чорда (апрель-октябрь) 309,6 миллиметр явым-төшем була.
Көчле җилләрнең куркынычы
Көчле җилләр - секундына 23 метр тизлек белән һәм аннан да күбрәк булган һава агымнары, аларга куркыныч җил күренешләре (давыллар, давыллар, шкваллар, чикерткәләр) керә.
Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2021 елның 05июлендәге 429 номерлы «О» боерыгы нигезендә

табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр турында мәгълүмат критерийларын билгеләү» күрсәткечен ЧСка кертү критерие булып секундына 25 метр һәм аннан да күбрәк җил тизлеге санала.
Көчле җилләрнең куркынычы бу процессны тарату өлкәсендә урнашкан проектларга динамик йогынты ясаудан гыйбарәт. Тиз җилләр югары булганда, бу йогынты җимергеч көчкә ирешергә һәм гадәттән тыш хәлләр тудырырга мөмкин. Көчле җилләр китереп чыгарган гадәттән тыш хәлләр килеп чыкканда, кеше балаларының тереклеге булырга мөмкин.
Көчле җилләр еш кына башка куркыныч процесслар - ин-тенсив яңгырлар, яшеннәр һәм боз белән озатыла. Мондый очракларда гадәттән тыш хәлнең масштабы һәм зыян күләме сизелерлек арта. Энергетика объектлары күбрәк газап чигә, бу, үз чиратында, халык тормышында һәм зыян күргән районнар икътисадында гаять зур кыенлыклар тудыра.
Интенсив җил эшчәнлеге белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү өчен, беренче чиратта, көчле җилләр һәм диңгез штормнары белән янаучы синоптик процессларның ышанычлы фаразы кирәк. Мондый фаразның булуы кеше югалту куркынычын шактый киметә, тиешле кисәтү чараларын үткәрергә һәм Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының, башка министрлыкларның һәм ведомстволарның стихиягә каршы тору өчен тиешле бүлекчәләрен һәм хезмәтләрен әзерләргә һәм гадәттән тыш хәлләрнең мөмкин булган нәтиҗәләрен юкка чыгарырга мөмкинлек бирә.
Көчле җилләргә давыллар, давыллар, давыллар, өермәләр, тиреләр, шулай ук җирле җилләр керә торган җил метеорологик басымнарның тулы бер төркеме керә. Аларның барлыкка килүенең төп сәбәбе - атмосфераның цик-лоник эшчәнлеге, шуңа күрә көчле җилләрнең таралуы циклоннарны күчерүнең төп юллары белән билгеләнә һәм гомуми рәвештә океаннардан коры җир җибәрелгән.
Җирлектә җилнең уртача тизлеге елына 2,5 метр тәшкил итә. Көз башында һәм кыш көне җил тизлегенең гомуми көчәюе күзәтелә. Җилнең максималь тизлеге секундына 2,8 метрга җитә.

2.1.2. Куркыныч табигый процесслар һәм ландшафт (табигый) янгыннарның куркынычы һәм куркынычы

«Янгын куркынычсызлыгы турында» 1994 елның 21 декабрендәге 69-ФЗ номерлы Федераль закон (алга таба - янгын куркынычсызлыгы турында Закон) нигезендә:
ландшафт (табигый) янгыны - табигый ландшафтның төрле компонентларын үз эченә алган табигый тирәлектә стихияле барлыкка килә һәм тарала торган контрольсез яну процессы. *Урман янгыны* - урман буйлап таралган ландшафт (табигый) янгын төре.
ландшафт (табигать) янгыннарының, шул исәптән урман янгыннарының хәвефлелеге һәм куркынычы янгынны даими рәвештә халыкка һәм ил икътисадына китерә торган шактый турыдан-туры һәм кыек зыян белән бәйле. Урман массивларын, торфын, бөртекле һәм башка авыл хуҗалыгы культураларын, торак һәм хуҗалык объектларын, ут тарату зонасында калган кыргый һәм йорт хайваннарын, шулай ук урман һәм авыл хуҗалыгы җирләрен әйләнештән чыгарудан турыдан-туры зыян килә.

Янгындагы зыян яну учакларын юкка чыгаруга һәм ут белән юкка чыгарылган проектларны торгызуга матди чыгымнар булудан гыйбарәт. Урман янгыннары, экономик һәм социаль зыяннан тыш, урманның су саклау һәм су көйләү, санитария-гигиена, туфракны яклаучы, рекреацион функцияләрен югалтуга да китерә.

Халык өчен ландшафт (табигать) янгыннары, шул исәптән урман янгыннары куркынычы, шунда ки, кешеләргә, аларның мөлкәтенә турыдан-туры йогынты ясау, предприятиеләрне юк итү ихтималы бар, шулай ук көчле төтен чыгу куркынычы бар, шул ук вакытта автомобиль транспорты хәрәкәтен бозу, экологик хәлнең начараюы һәм, нәтиҗә буларак, кешеләрнең сәламәтлеге торышы булырга мөмкин. Шулай ук көчле төтен очрагында аэродромнар һәм вертодромнар эшен бозу да мөмкин.

ландшафт (табигый) янгыннарның, шул исәптән урман янгыннарының кешеләргә, аларның мөлкәтенә турыдан-туры йогынтысы, предприятиеләрне аерып алу.

ландшафт (табигый) янгыннары, шул исәптән урман янгыннары барлыкка килүнең төп сәбәпләре булып (территориянең үзләштерелгән дәрәҗәсенә карап) түбәндәгеләр тора: тиз янып китүгә дучар булган ылысслы токымнар булу, торфның (торфлы янгыннарның) үзянуы, яшен разрядлары; махсус яндырулар, шул исәптән авыл хуҗалыгы паллары; урман һәм торф әзерләү һәм авыл хуҗалыгы эшләрен башкарганда җитештерү эшчәнлеге, автомобиль һәм тимер юллар, электр тапшырулары линияләре, газ һәм нефть үткәргечләре, шәһәр яны зонасында урнашкан ял базалары булу, халыкның янгын куркынычсызлыгы чараларын бозу. Соңгысы аларның барлыкка килүенә төп сәбәп булып тора (90 проценттан артык) - халыкның урман хуҗалыгында янгын куркынычсызлыгы таләпләрен үтәмәү (сүнмәгән учаклар, янып торган тәмәке төпчекләре һәм шырпы, линза ролен уйнарга сәләтле ватык шешә пыяласы).

Энҗе (табигый) янгыннарның зарарлы факторларына җылылык-физик (ялкын, җылылык агымы, җылылык һөҗүме, һаваның болганчыклануы, куркыныч төтеннәр, янып торган кисәкчекләр, утлы өермәләр һәм өермәләр) һәм химик (атмосфераның, туфракның, грунтларның, гидросфераның пычрануы) керә. Яну процессында күп санлы җылылык аерылып чыга, ул әйләнә-тирә мохиткә конвекция, нурланыш, үткәрүчәнлек пу-ты белән тапшырыла. Болар барысы да яңа янгын учаклары барлыкка килү өчен шартлар тудыра.

ландшафт (табигый) янгыннар белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне кисәтү комплекслы проблема булып тора, аны хәл итү өчен беренче чиратта урман, торф һәм дала янгыннары мониторингын һәм алар турында вакытында хәбәр итүне тәэмин итәргә; потенциаль куркыныч зонада территорияләрне һәм торак пунктларны янгынга каршы корылу эшләре масштабын арттырырга; җир өсте һәм авиацион янгыннар ысулларын һәм ысулларын камилләштерергә; Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Дәүләт янгынга каршы хезмәте һәм Россия МПР янгын сүндерү хезмәтләре бүлекчәләрендәге янгын сүндерү һәм ярдәмче техника паркын яңартырга кирәк.

ландшафт (табигый) янгынның барлыкка килүе һәрвакытта да гадәттән тыш хәлләргә китерми.

чәй янгын ситуациясе. Янгынны, халыкның гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч янамыйча, тормышның нормаль шартларын бозмыйча һәм халыкка, әйләнә-тирә табигать мохитенә һәм халык хуҗалыгы объектларына зыян китермичә, вакытында табарга һәм юкка чыгарырга мөмкин. Әмма билгеле бер шартларда ланд-шафт (табигый) янгыннары гадәттән тыш хәлләргә китерә. Янгыннар артуның төп сәбәпләре арасында күзәтүчеләр дә бар: корылык чоры җилләр белән бик озак дәвам итә; әлеге территориядә бара торган янгыннар учаклары күп; соңрак янгын учаклары ачыла; янгыннарга каршы нәтиҗәле чаралар һәм көрәш ысулларының җитәрлек файдаланылмавы; кирәкле көчләрнең һәм сүндерү чараларының булмавы һәм башкалар.

Җирлек территориясендә Столбище участок урманчылыгының «Шәһәр яны урман хуҗалыгы» ДКУ урманнары урнашкан.

Урманчылыктагы янгын куркынычының урта сыйныфы 3,5 кә тигез. (Татарстан Республикасының урман планы). Республикада янгын куркынычы сезоны озынлыгы уртача 184 көн тәшкил итә.

Генераль планны эшләү вакытында Вороновка урман янгыннарына янаган торак пунктларга, «Нептун» СНТ керә, урман янгыннарына куркыныч янаган торак пунктларга карый. Җирлек территориясендә урман кишәрлекләре белән чиктәш булган балаларның ялы һәм аларны савыктыру оешмалары (шул исәптән балаларның көндезге очрашуы белән) территорияләре юк, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2024 елның 26 мартындагы 186 номерлы карары нигезендә «Татарстан Республикасында янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү предприятиесе» карары нигезендә.

Җирлекне төзү катгый рәвештә 4.14 нче пункт 4.130.2013 “Янгынга каршы тору системалары. Саклау объектларында янгын таралуны чикләү. Күләмле-планлаштыру һәм конструктив карарларга таләпләр (алга таба - 4.13130.2013).

Уртача һәм югары катлы төзелеш зоналарында биналардан һәм кораллардан урман утыртмалары чикләренә кадәр янгынга каршы ераклыкларны ылыслы яисә катнаш токымлы урманнарда шәһәр яны астройкасы - дограницлык урманнары яисә катнаш токымнар өчен кимендә 50 м, яфраклы токымнар - 30 метрдан ким булмаган күләмдә кулланырга тәкъдим ителә.

Авыл торак пунктларындагы биналардан һәм корылмалардан, шулай ук йорт янындагы яисә бакча җир кишәрлекләрендәге торак йортлардан урман утыртмалары чикләренә кадәр 30 метрдан да ким булмаган каршылыклы ераклык булырга тиеш. Урманга тоташкан төзелеш (30 метр чамасы ераклыкта) тышкы диварлар белән башкарылган булса, күрсәтелгән ераклыкларны 15 метрга кадәр киметү рөхсәт ителә, шулай ук Г1дән түбән булмаган яки РП1 ялкыны таралганга кадәр. Бакчадагы йортлардан һәм хуҗалык корылмаларыннан (гаражлардан, сарайлардан һәм мунчалардан) урман утыртмалары чикләренә кадәр ераклык кимендә 15 метр булырга тиеш.

Яңа җитештерү объектларын урнаштырганда 6.1.6 пунктындагы таләпләр исәпкә алынырга тиеш. 4.13130.2013 Урманның ылыслы токымнары массивы һәм торфның ачык ятмасы чикләренә кадәр 100 метр, катнаш токым - 50 метр, ә яфраклы токымнарга кадәр -

236 20 метр.
Янгын куркынычсызлыгы турындагы Закон нигезендә ландшафт (табигый) янгыннарны (урман янгыннарыннан һәм урман фонды җирләрендә, оборона һәм иминлек җирләрендә, махсус саклана торган табигать территорияләре җирләрендә башка ландшафт янгыннарыннан тыш) сүндерүне оештыру Россия Федерациясе субъектларының дәүләт хакимияте органнары вәкаләтләренә керә.
Чаралар кадәр булдырмый калу тарату
Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 16 сентябрендәге 1479 номерлы карары (алга таба - Янгынга каршы режим кагыйдәләре) белән расланган Россия Федерациясендә Янгынга каршы режим кагыйдәләре нигезендә торак пункт территориясенә *ландшафт (табигый) янгыннарын гамәлгә ашырырга* кирәк.
Җирлекләр һәм торак пунктлар территорияләрендә ландшафт (табигый) янгыннары таралуны булдырмау өчен янгынга каршы режим кагыйдәләренең II бүлеге нигезендә чаралар күрергә кирәк, аерым алганда:
- Урманчылыкларга, шулай ук торфлы туфраклы районнарда урнашкан яклау объектларында кимендә 1,5 метр киңлектәге янгынга каршы минераллаштырылган саклагыч полосалар булдыру күздә тотыла, янгынга каршы саклагыч полосалар төзү күздә тотыла. аралар, бетерү (җыю)
җәйге
чоры Коры үсемлекләр, порослалар, куаклыклар һәм таралуны кисәтә торган башка чараларны гамәлгә ашыру ут табигать
янгыннарда. Янгынга каршы минераллаштырылган полосалар торак пунктларга һәм су чыганакларына янгын сүндерү максатларында үтеп керүгә комачауларга тиеш түгел.
- төрле корылмалар һәм ярдәмче корылмалар төзү, авыл хуҗалыгы эшләрен алып бару, янучан материалларны, чүп-чарны, көнкүреш калдыкларын, шулай ук агач, төзелеш һәм башка ягулык материалларын җыю өчен янгынга каршы минераллаштырылган полосалардан һәм янгынга каршы аралардан файдалану тыела.
Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 07 октябрендәге 1614 номерлы карары (алга таба - Урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләре) белән расланган урманнарда янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләренә ярашлы рәвештә, кар яуган көннән башлап дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, учреждениеләр, оешмалар, башка юридик затлар, оештыру-хокукый рәвешләренә һәм милек рәвешләренә бәйсез рәвештә, крестьян (фермер) органнары кар катламының тотрыклы яңгыр яудырган яисә кар катламы барлыкка килгәнче
хуҗалык, иҗтимагый берләшмәләр, шәхси
эшмәкәрләр, вазыйфаи йөзе, гражданнар Россия Файдаланучы һәм (яисә) боеручы, хуҗа булучы, чит ил гражданнары һәм гражданлыгы булмаган затлар
территория белән; урман җирнең урман үсемлекләре белән), аларны территориядән һәм (яисә) урман чикләреннән кимендә 10 метр киңлектәге полосада кипкән үләннәрдән, корыган калдыклардан, кисү калдыкларыннан, җитештерү һәм куллану калдыкларыннан һәм башка төрле янучан материаллардан чистартуны тәэмин итәләр йә аералар

киңлеге 1,4 метрдан да ким булмаган янгынга каршы минераллаштырылган полоса яки янгынга каршы башка киртә.
Чараны уздыру өчен *Россия Федерациясендә урманнарда янгын куркынычсызлыгын* тәэмин итү кагыйдәләре гамәлдә.
Урманнарда янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чаралары күрсәтелгән Кагыйдәләр нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш һәм дәүләт хакимияте органнары, җирле үзидарә органнары, юридик затлар һәм гражданнар тарафыннан үтәлүе мәҗбүри.
Табигать территорияләрендә янгынга каршы профилактика янгыннар барлыкка килүне кисәтүгә, аларның таралуын чикләүгә һәм янгын сүндерү буенча уңышлы көрәшү өчен шартлар тудыручы башка чараларга юнәлтелгән чаралар комплексы уздыруны күздә тота. Табигый янгыннарның килеп чыгуын кисәтү янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту максатларында табигать территорияләренә йөрүне пропагандалау һәм агитация, дәүләт янгын күзәтчелеге, янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен үтәүне контрольдә тоту максатларында дәүләт янгын күзәтчелеге, янгын чыгу ихтималын киметә торган органик-зация-техник чаралар ярдәмендә гамәлгә ашырыла.
Янгыннарның таралуын чикләү агачның составын җайга салу, аларны чүп-чардан чистарту, янгынга каршы киртәләр системасын, юллар һәм сулыклар челтәрен төзүне үз эченә алган территорияләрне янгынга каршы төзекләндерү, шулай ук территорияләрне яндыруны контрольдә тоту исәбенә утыртмаларның (табигый һәм ясалма килеп чыккан) янгын тотрыклылыгын арттырудан гыйбарәт.
Табигый территорияләрнең янгын тотрыклылыгын арттыра торган оештыру-техник һәм башка чаралар җирле халыкны авыл буенча янгыннарны кисәтү, ачыклау, сүндерү эшләренә, янгынга каршы объектларны төзүгә һәм ремонтлауга; хакимият органнары, арендаторлар белән эшләүгә һ.б. эшләргә әзерләүдән гыйбарәт.
Урман янгыннарын сүндерү эшләре белән җитәкчелек итүне оештыру Россия Табигать министрлыгының «Урман янгыннарын сүндерү кагыйдәләрен раслау турында» 2022 елның 01 апрелендәге 244 номерлы карары белән расланган Урман янгынын сүндерү планы нигезендә гамәлгә ашырыла.
Янгын куркынычсызлыгын һәм урманнарны янгыннан саклауны тәэмин итү максатларында Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2011 елның 06 июнендәге 455 номерлы карары белән “Урман-янгын үзәге” ДБУ төзелде.
“Урман янгыннары үзәге” ДБУ Татарстан Республикасының урман янгыннарын авиацион һәм коры җирдә ачыклау, урман фонды җирләре территорияләрендә урман янгыннарын профилактикалау һәм сүндерү (шул исәптән шартнамәләр төзелгән очракта һәм арендага тапшырылган урман кишәрлекләрендә), шулай ук республика милкендәге урманнарда махсуслаштырылган дәүләт учреждениесе булып тора.
Татарстан Урман хуҗалыгы министрлыгында һәм 31 урманчылыкта урманнарда һәм урман янгыннары буенча янгын куркынычына мониторинг үткәрү өчен238
«Авиалесохрана» федераль бюджет учреждениесенең Татарстан Республикасы буенча янгын куркынычы класслы күрсәткечләрдән файдалану өчен дистанцион монито-ринг мәгълүмат системасында эшләү мөмкинлеге оештырылды.
Эрозия процесслары
Туфрак эрозиясе - кар сулары, яңгыр сулары (су эрозиясе) яки җил (җил эрозиясе - дефляция) аркасында өске туфрак офыкларының җимерелүе. Эрозия

процессларына шулай ук туфрак эрозиясе, чокыр эрозиясе, елгаларның ян һәм тирән эрозиясе керә.

Җирлек территориясендә эрозия процессларына эрозия эрозиясенең сызыкча (чокыр) эрозиясенең табигый процессларын кертергә була. Җирлекнең көньяк өлешендәге чокырлар-чакырлар белән тулган.

Ертык һәм елга эрозиясенең көчәюе еш кына антропоген эшчәнлек белән бәйле: эшкәртелгән суларны агызу, өске яңгыр һәм кар суларын агызу режимын бозу, үсемлек капламын бозу.

Эрозия процесслары кешенең хуҗалык эшчәнлегенә шактый зыян китерә, шуңа күрә аларны үстерүдә даими рәвештә мониторинг үткәрүне, күзәтү челтәрен киңәйтүне, эрозия битләрен яклау чараларын эшләүне һәм гамәлгә ашыруны таләп итә.

Эрозия процессларыннан инженерлык яклавын 425.1325800.2018 СП белән чагыштырып карарга кирәк. Шул ук вакытта грунтларның ныклы һәм деформацион характеристикаларын һәм материалларның фи-зико-механик үзенчәлекләрен тулысынча куллануны тәэмин итә торган иң экономияле һәм ышанычлы проект чишелешен сайлап алу өчен проект чишелешләренең мөмкин булган вариантларын техник-икътисадый чагыштырырга кирәк. Инженерлык тикшеренүләре үткәрү зарур. Чикләү процесслары территориясен инженерлык ягыннан яклау чаралары һәм конструкцияләре эро-зия һәм туганлык процессларының барлыкка килүеннән һәм үсешеннән, табигый шартларны, йөкләнешләрне һәм гамәлләрне, эксплуатацияләү үзенчәлекләрен, җирле төзелеш материалларыннан, экологик таләпләрдән файдалану мөмкинлекләрен исәпкә алып, яклауны тәэмин итәргә тиеш. Гомуми рәвештә инженерлык яклавы чараларына һәм җайланмаларына түбәндәгеләр керә:

- ныгытмаларның биологик типлары (күпьеллык үләннәр, агач үсемлекләре чәчү);
- территорияләрне планлаштыру һәм су үткәрү чаралары;
- эрозиягә каршы корылмалар (грутларны саклау һәм беркетү, катнаш конструкцияләр, матрацно-тюф тибындагы габионнар, рәшәткәле конструкцияләр).

Авыл хуҗалыгы билгеләнешендәге территорияләр өчен эрозия процессларыннан инженерлык ягыннан яклау чараларына шулай ук агрокультуралар (авыл хуҗалыгы культураларының чиратлашуы (чәчү әйләнешен), тиешле ипр эшкәртү ысулларын үзгәртү кебек чараларны кертергә кирәк.

2.1.3. Куркыныч геологик процесслар

Проектлаштырганда куркыныч геологик һәм инженер-геологик процессларны һәм күренешләрне бәяләүгә аеруча игътибар итәргә кирәк.

төзелеш объектларына һәм кешеләрнең тормышына тискәре йогынты ясаучы табигать һәм техноген факторлар йогынтысында булган факторлар.

Карс-суффозия процесслары

Карст астында тау токымнарының җир асты һәм (яисә) өске сулары белән эреп бетүгә һәм аларда барлыкка килгән бушлык, агым-тур һәм үзлекләрен бозуга бәйле булган геологик процесслар һәм гамәлләр җыелмасын аңларга кирәк.

Карстның куркынычы шунда: бу киң таралган яшерен процесс биналар һәм инженер корылмаларын төзүгә һәм эксплуатацияләүгә, шулай ук авыл хуҗалыгы җирләрен рациональ файдалануга тоткарлык ясап, халыкка һәм хуҗалыкка күпләп зыян китерә.

Карстның төп куркынычлары түбәндәгеләрне үз эченә ала: Җир өслегенең явым-төшеме һәм җимерелүе; корылмаларның деформацияләнүе, аларны җимергәнче үк; су саклагычларыннан бортларның һәм сусаклагыч нигезләренең су астыртын токымнары аша су югалтуы; карс суларының тау эшләнмәләренә һәм тоннельләренә үтеп керүе, аларны су басуы; җир асты суларының пычрануы; батып калган территорияләрдә гидравлик режимның үзгәрүе.

Карст күрсәтү урыннарында карга каршы чаралар үткәрүгә шактый өстәмә чыгымнар таләп ителә.

Карст белән бәйле гадәттән тыш хәлләрне булдырмау карстовогопроцесс чагылышының өстенлеге территорияне бәяләү, карст үсеше параметрларын күзәтү һәм тиешле проти-вокар чараларын эшләү буенча территорияне бәяләүгә нигезләнә. Соңгылары халык һәм хуҗалык объектлары өчен куркыныч тудыра торган мобиль карст күренешләренең куркыныч тудыруын минимумга калдырырга, кар процессын кинәт активлаштырганда аларның тотрыклылыгын тәэмин итәргә тиеш.

Каршылык чаралары территорияләрдә биналарны һәм корылмаларны проектлаганда каралырга тиеш. Аларның геологик төзелешендә эрүчән тау токымнары (известьташлар, доломитлар, акбур, карбонат цементлы хәрабә грунтлары, гипслар, ангидритлар, таштан тоз) өслектә карст күренешләре (каррлар, понорлар, козгыннар, козгыннар, карстово-эрозия чокырлары, поляя) һәм (яисә) грунт массивының тирәнлегендә (грунтларның тыгызлыгы, полосалары, каналлар, галереялар, мәгарәләр, мәгарәләр) бар.

Б СП 115.13330.2016 кушымтасы нигезендә җирлекнең бөтен территориясе карст (сульфатлы һәм карбонат-суль-фатлы) һәм механик суффозия тарату районында урнашкан. Җирлек территориясендә күл казанлыклары барлыкка килү карс-суффо-зион процесслары белән бәйле.

Каршылыкка каршы чаралар һәм корылмалар төрләрен 116.13330.2012, шулай ук карст мониторингы мәгълүматлары буенча сайларга кирәк. Конкрет карга каршы чаралар ачыкланган һәм фаразлана торган карст күренешләренең, карстук токымнарның төренең харак-терына, аларның урнашу шартларына һәм проектлана торган территорияләрнең һәм корылмаларның үзенчәлекләрен билгели торган таләпләргә бәйле рәвештә сайларга кирәк. Инженерлык яклау предприятиеләренә яисә аларның ярашмаларына гомуми рәвештә карыйлар:

240 - планлаштырылучы;
- су яклау һәм фильтрационга каршы; - геотехник (нигезләрне ныгыту);
- конструктив; - технологик;
эксплуатацион алымнар.
116.13330.2012 Урынны үзләштергәндә, җирлек территориясен үзләштергәндә, территорияне планлаштыру документларын эшләү стадиясендә кулланылырга тиешле карст-суф-фозион процесслардан саклау буенча планлаштырылган чаралар куллану зарур.
А һәм В типлары карстокуркынычында өстенлекле булган планлаштыру карга каршы чаралары закарсталы территорияләрдән рациональ файдалануны һәм карсто-каршы яклауга чыгымнарны оптимальләштерүне тәэмин итәргә тиеш. Чаралар әлеге рай-онның үсеш перспективаларын һәм карстларга каршы яклауның карст үсеше шартларына йогынтысын исәпкә алырга тиеш.
Планлаштырылган карга каршы чаралар составына түбәндәгеләр керә:
- махсус функциональ зоналар компоновкасы, карстокуркыныч участокларны мөмкин кадәр урап узып һәм аларда яшел утыртмалар урнаштырып, планировка структурасын эшләгәндә магистраль урамнар һәм челтәрләр трассировкасы;
- бинаның һәм корылмаларның карст проваллары ның интенсивлыгы буенча I-II категорияләре участокларыннан читтә, шулай ук уңышсызлыкларның (ешлыгы) азрак булган участокларда урнашуы, әмма уртача диаметрлары 20 метрдан артык (А тотрыклылык категориясе).
Сейсмичлылык
А картасы нигезендә (А - сейсмик куркыныч дәрәҗәсе, 10 процен-шунда) СП 14.13330.2018, җирлек территориясе җир тетрәүләрнең интенсивлыгы зонага MSK-64 шкаласы буенча 5 балл керә, В картасы буенча (В - сейсми-рик куркыныч дәрәҗәсе, ул 5 процентка тигез) - 6 балл, С картасы буенча (1 процент) - 7 балл.
А картасы нормаль һәм түбәнәйтелгән җаваплылык дәрәҗәсен проектлау өчен билгеләнгән. Заказ бирүче нормаль дәрәҗәдәге объектлар проектлау өчен В яки С картасын тиешле нигезләү белән кабул итәргә хокуклы. В яки С картасын сайлау турындагы карарны, рай-онның сейсмиклыгын бәяләү өчен, җаваплылыкның югары дәрәҗәсендәге объектны проектлаучы тәкъдиме буенча заказчы кабул итә.

2.1.4. Куркыныч гидрологик процесслар
Су басу, су басу. ГОСТ 22.0.03-2022 нигезендә "Гадәттән тыш хәлләрдә куркынычсызлык. Табигый гадәттән тыш хәлләр. Терминнар һәм опредение (алга таба - ГОСТ 22.0.03-2022), су астында су басу һәм су басу чорында су белән каплануны аңлыйлар. Су басу зонасы - су агымының пропуск белән чагыштырганда артуы нәтиҗәсендә су белән каплана торган территория.

русның сәләте. Су басу ихтималы зонасы - су басу зонасының барлыкка килүе мөмкин булган яисә фаразлана торган территория. Су басу дигәндә территориядән нормаль файдалануны, анда урнашкан объектларны төзүне һәм эксплуатацияләүне боза торган грунт суларының дәрәҗәсен арттыруны аңлыйлар.
Су басуның техноген сәбәпләренә җир асты су асты коммуникацияләре (су һәм җылылык белән тәэмин итү, канализация, су үткәргеч коллекторлар һ.б.) челтәреннән агып чыгулар, асфальт кишәрлекләре булган төзелешнең югары тыгызлыгы керә, бу табигый парга әйләнүне кискен киметә, табигый дреннарны (чокырларны һәм балчыкларны) ташу планировкасын кире кайтарылган грунтларның фильтрлау үзлекләрен исәпкә алмыйча, аякның өслегән җитәрлек дәрәҗәдә оештырмау.
Су басуның тискәре нәтиҗәләре түбәндәгеләр:
□□нык урыннарны киметү һәм утыртуга ия булган грунтларның деформация үзлекләрен арттыру;
биналарның һәм корылмаларның җир асты өлешләрен су басу, алардан файдалану шартларының начараюы;
куркыныч инженер-геологик процесслар һәм күренешләр барлыкка килү һәм активлашу;
□□химик составны үзгәртү һәм җир асты суларының агрессивлыгын көчәйтү;
□□сейсмик баллылыкны арттыру су белән туендырганда грутларның сейсмик үзлекләре категориясе үзгәрүгә бәйле;
экологик һәм санитар-эпидемиологик хәлне начарайту.
Су басу һәм су басу - үзара бәйләнгән процесслар. Язгы ташу вакытында елгада (яки сусаклагычта) биеклеге күтәрелә, һәм ярларыннан су чыга башлаганчы ук, ягъни су баса башлаганчы ук, идән асты үсеш кичерә, ул грунт сулары өсте тигезлегенең күтәрелүен китереп чыгара. Елга ярларыннан чыккач, территорияне су баса һәм идән асты алга таба үсеш кичерә. Шуңа бәйле рәвештә су басу мәйданы су басу мәйданыннан күбрәк була. Су басу озакка сузылмый, һәм су өсте сулары, чагыштырмача тиз-тиз генә, кире елгага китә, ә су басу озакка сузыла. Ул җир асты суларының биеклеге төшкәнче дәвам итә.
Су басу, тәэмин ителешнең проценты нинди булуга карамастан, теләсә нинди су басуда була, шуңа күрә су басу һәм су басу процесслары комплекста карала.
Су басу (су басу) куркынычы булган зоналарга төшә торган Татарстан Республикасы торак пунктлары исемлеге нигезендә торак пунктлар су басу, су басу куркынычы янаган зонага эләкми.
Шул ук вакытта, Лаеш районы Башкарма комитетыннан алынган мәгълүматларга караганда (2024 елның 12 февралендәге 1133/ис номерлы хат) җирлек территориясе су басу узу чорына туры килә.
Су басу, су басу зоналары турындагы нигезләмә нигезендә, су басу һәм су басу зоналары чикләрен билгеләү Федераль агентлык тарафыннан гамәлгә ашырылырга тиеш

су ресурслары җирле үзидарә органнары белән берлектә әзерләнгән Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органы тәкъдимнәре һәм мондый зона чикләре турында белешмәләр нигезендә. Су басу һәм су басу зоналарының чикләре күчемсез милек дәүләт кадастрына һәм дәүләт удар су реестрына кертелергә тиеш.

Хәзерге вакытта җирлектә су басу һәм су басу зоналары чикләре су басу, су басу зоналары турында күрсәтелгән Нигезләмәдә билгеләнгән тәртиптә билгеләнмәгән.

Һәлакәтләр су басу зоналарының барлыкка килүенә китерергә мөмкин булган гидротехник корылмалар җирлектә су басу юк.

Кече елга үзәннәренең инженер-техник халәте җитди куркыныч тудыра. Елга үзәннәренең көнкүреш һәм сәнәгать калдыклары белән капланганлыгы язгы ташу суларын үтү чорында, бигрәк тә күп сулы елларда, селитеб террито-рияләрен су басу һәм су басу куркынычы тудыра.

Матбугатны су басуны яклау чарасы төрен СП104.13330.2016 нигезендә сайларга кирәк. Инженерлык яклавында территорияләрне, аларның функциональ билгеләнешенә (кулланылышына) таләпләрне исәпкә алып, су басуның һәм су басуның тискәре йогынтысын юкка чыгаруны тәэмин итә торган чаралар комплексын эшләргә чакыра. Гомуми рәвештә түбәндәгеләр күздә тотыла:

- территорияне яисә объектларны саклауны тәэмин итә торган саклагыч дамбалар, җимерелү дамбалары төзү;
- территориянең өслегеп ясалма күтәрү (зур булмаган һәм төзелеп бетмәгән территорияне булдыру максатка ярашлы);
- су объектларында язгы ташуның нормаль үтүен тәэмин итү һәм кече елгаларның үз-үзен чистарта алу сәләтен арттыру өчен турыдан-туры һәм тирәнәйтә торган эшләр башкару;
- өслек агынтысын көйләү һәм көйләү буенча русларны җайга салучы корылмалар һәм корылмалар төзү;
- системалы дренаж системалары, локаль дренажлар (канау, траншеялар), ачык су кабул итү бүлмәләре төзү;
- су үткәргеч торбалар укып чыгучыга;
- култык асты киңлекләрендә, аеруча түбән күперләрдә, укымышлы. Инженерлык яклавы кирәклеген сопостазлар юлы белән нигезләргә кирәк.

бу яклау булмаган яисә гамәлдәге капиталь төзелеш объектларын, башка объектларны һәм функциональ зоналарны тоташтырмый торган территорияләргә күчерү чыгымнары булган очракта аны су басудан һәм су басудан зыян белән эксплуатацияләүгә чыгымнар тоту.

Инженерлык яклавының ярдәмче чаралары сыйфатында агроурман-техник чараларны кулланырга, шул исәптән әлеге климат зонасына җайлаштырылган агач-гигрофитлар утыртырга кирәк.

Инженерлык яклавы буенча карарлар сайлауны чагыштырыла торган вариантларның күрсәткечләрен техник-икътисадый чагыштырып карау нигезендә башкарырга кирәк.***2.2. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары исемлеге, техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары исемлеге***

Техноген характердагы гадәттән тыш хәл (алга таба - Гадәттән тыш хәл) - объектта авария килеп чыгу нәтиҗәсендә кешеләрнең тормыш һәм эшчәнлек шартлары бозыла торган, аларның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч яный торган, халык хуҗалыгына һәм әйләнә-тирә мохиткә зыян салына торган вәзгыять. Алар барлыкка килгән урыннарда һәм гадәттән тыш хәл чыганагының төп аптыраштa

калдыра торган факторларының характеры буенча техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр күзәтелә. Техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр шартлаулар, янгыннар, җимерелүләр, химик һәм радиоактив матдәләрне чыгару, техно-өлкә объектларында җимерелүләр, җимерелүләр, ишелүләр белән тудырыла.
Территория өчен техноген гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы техноген гадәттән тыш хәлләр чыганакларының булуы, таралуы белән билгеләнә.

2.2.1. Потенциаль куркыныч объектлар исемлеге, потенциаль куркыныч объектларда гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары

Потенциаль куркыныч объект - ул югары җаваплылыктагы биналар һәм корылмалар урнашкан объект, йә шул ук вакытта биш меңнән артык кеше булырга мөмкин булган объект. (1994 елның 21 декабрендәге 68-ФЗ номерлы «Халыкны һәм территорияләрне табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрдән яклау турында» Федераль закон, алга таба - насены һәм территорияләрне ЧСтан яклау турында Закон).
Шул рәвешле, "потенциаль куркыныч объектлар" термины барлык гамәлдәге куркыныч җитештерү объектларын гына түгел, ә техник яктан караганда теләсә нинди катлаулы, уникаль корылмаларны да билгели.
Лаеш районы Башкарма комитетыннан алынган мәгълүматларга караганда (2024 елның 12 февралендәге 1133/ис хаты) җирлек территориясендә потенциаль куркыныч объектлар урнашкан (алга таба - ПОО):
- «Ковали» ФПС филиалы «Транснефть-Прикамье» АҖ, Олы КАБАН АВЫЛы, Насос урамы. ПОО рәвеше турында мәгълүмат бирелмәгән. ПООда авария вакытында 4, мөмкин булган җиңелү зоналары территориядән һәм объектның санитар-яклау зонасыннан чыкмаячак, җирлек территориясенә йогынты ясамаячак, ә социаль эффект, мөгаен, үстереләчәк.

2.2.2. Автомобиль транс-портында гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Автомобиль транспорты халыкны һәм йөкләрне уртача һәм кыска араларга күчерүнең төп чараларының берсе булып тора. Ул транспортның динамик үсеш алучы төрләренә карый, югары маневрлыгы белән аерылып тора һәм тотрыклы районара һәм йөкләрне һәм пас-сажирларны ташуны тәэмин итә.
Автомобиль транспортында гадәттән тыш хәлнең куркынычы транспорт магистральләренең куе булуына, юл хәрәкәте ешлыгына, климат шартларына бәйле.

(транспорт магистральләре даими рәвештә табигый табигать күренешләре йогынтысына дучар була); сезонлылык; кеше факторы (халыкның күпчелек өлешендә, шейөреш кебек үк, машина йөртүчеләр дә, юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәү гадәте юк) һәм башка кайбер хәлләр.

Автомобиль транспортында авария булу проблемасы куркынычсыз юл хәрәкәтендә юлның транспорт инфраструктурасын төзекләндерүгә туры килмәве, юл хәрәкәте иминлеген тәэмин итү системасы эшчәнлегенең җитәрлек дәрәҗәдә нәтиҗәле булмавы һәм юл хәрәкәтендә катнашучыларның бик түбән дисциплинасы белән бәйле рәвештә аеруча кискенләште.

Автомобиль транспорты өчен килеп чыгышларның шактый зур төре хас: бәрелешү, бәргәләнү, бәргәләү, аудару, янгыннар, текә скло-нардан төшү, сулыкларга төшү һ.б.

Автомобиль транспортында аварияләр нигездә (75 процен-т), машина йөртүчеләрнең юл хәрәкәте кагыйдәләрен бозулары аркасында килеп чыга. Бик еш авариягә начар юллар (башлыча тайгак), кар бураннары, машиналарның (тормоз, руль идарәсе, тәгәрмәч һәм шиналар) төзеклеге, яктырту булмау, туктап тору өчен җиһазландырылган урыннар булмау китерә. Күпер районнарында, аркылы чыгу урыннарында, юл чатларында, транспорт магистральләренең инженер коммуникацияләре, нефть үткәргечләре, газүткәргечләр белән кисешүе ихтималы зур.

Транспортта гадәттән тыш хәлләр шулай ук транспорт системаларының баш тартуы сәбәпләре, операторларның һәм персоналның хаталары, транспорт инфраструктурасының төзексезлеге, шулай ук табигый эшчәнлек нәтиҗәсендә барлыкка килергә мөмкин. Транспортта авария хәлендәге хәлләрнең килеп чыгуы транспорт чаралары тукталышына, башка объектлардагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгуга, ремонт-торгызу эшләрен уздыруга, шул исәптән капиталь төзекләндерү эшләренә дә, ярдәм итәргә мөмкин.

Транспорт пассажирлар өчен генә түгел, ә транспорт магистральләре зоналарында яшәүче насос өчен дә куркыныч тудыра, шулай ук транспортта җиңел кабынып китүчән, шартлаткыч һ. б. матдәләр ташыйлар, алар кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч тудыра, әйләнә-тирә табигый мохитне пычрата, янгыннар барлыкка килә.

Теләсә кайсы юлда аның кайбер элементлары һәм аларга якын участоклар куркыныч дип санала һәм йөртүче игътибарын таләп итә. Юллардагы куркыныч участоклар юл шартларын начарайту урыннары гына түгел, ә транспорт агымнары 1-2 километрга сузылган тизлекне киметә торган юл участоклары да. Алар төрле урыннар өчен бертөрле түгел. Куркыныч участоклар ачыкланганда, машина йөртүчеләрнең фикерләрен исәпкә алу һәм юл озынлыгы буенча һәлакәтләрне бүлүнең линия графикларын анализлау зур файда китерергә мөмкин.

Җирлек территориясе буенча федераль, региональ яисә муниципальара һәм җирле әһәмияттәге юллар уза.

Юл-транспорт һәлакәтләре санын киметү өчен җирлек юлларында яңа юллар төзү тәкъдим ителә;

-булган юлларны капиталь ремонтлау һәм реконструкцияләү; -
урамнарны тоташтыру челтәрен төзү һәм ремонтлау.

Автомобиль транспорты белән куркыныч йөкләрне (шул исәптән транзит та) һәм өстәмә юлларны йөртү мөмкинлеген тулысынча кире кагарга ярамый.

Мондый аварияләр цистерналарның җимерелү яки аларны пычрату очракларында, әйләнә-тирәдәге мохитне пычратучы гадәттән тыш хәлләргә китерә, куркыныч йөк ташучы транспорт чарасын йөртүчеләрнең генә түгел, ә кешеләрнең турыдан-туры янәшәсендәге башкаларның да тормышы куркыныч астына куела. Хәзерге автомобильләрдә еш кына үз эченә 30 куб метрлы йөк сыйдырышлы цистерна кулланыла.

Радиусы зон поражения для некоторых, наиболее часто перевозимых

җиңелүләр,

опасных веществ, приведены в таблице 10.2.2.2.1.

Таблица 10.2.2.2.1

Вид вещества	**АХОВ**		**Взрывопожароопасные вещества**			
	Радиус зоны поражения, км	**Площадь зоны поражения, км²**	**Радиус зоны поражения, м**		**Площадь зоны поражения, м²**	
			расте-кания	**возго-рания**	**расте-кания**	**возго-рания**
Аммиак	0,8	0,25	-	-	-	--
Хлор	1,6	1,00		-	-	-
Бензин	-	-	10	40	320	5000
Диз. топливо	-	-	45	140	6400	61600

Юл һәлакәтләрендә ягулык-майлау материалларын ташый торган автомобиль транспортында утлы шар таралган зонада 10 кешегә кадәр булырга мөмкин. Авария урынына якын урнашкан торак һәм административ (җитештерү) биналарыннан һәм корылмалардан халык эвакуациясе еш кына күзәтелми.

Куркыныч йөкләр катнашындагы куркыныч һәлакәт очрагында йоктыру участогы призер җилнең юнәлеше һәм тизлеге, радиацияле һава таралу тирәнлеге, агып чыккан АХОВ яки ГСМ күләме (күләме) белән бәйле булачак.

Транспортта гадәттән тыш хәлләрне *кисәтү транспорт юлларының, чараларның һәм инфраструктураның торышын, транспортлау шартларын регламентлый торган кагыйдәләр һәм нормаларны үтәүгә, хәрәкәтнең барлык катнашучылары тарафыннан юл хәрәкәте кагыйдәләрен үтәүгә вакытында* диагностикага ирешелә.

Транспортта гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары түбәндәгеләр:

□□транспорт чараларының торышын вакытында диагностикалау;

Транспортлау шартларын регламентлаштыра торган кагыйдәләрне һәм нормаларны үтәү.

Транспорт инфраструктурасы объектларының һәм транспорт чараларының законсыз тыкшыну актларыннан яклануын тәэмин итү буенча чаралар эшләү зарур.

Законсыз тыкшыну акты дигәндә хокукка каршы гамәл аңлашыла

Законсыз тыкшыну акты астында хокукка каршы гамәлләр (гамәл кылмау), шул исәптән транспорт комплексының куркынычсыз эшчәнлегенә янаучы, кешеләрнең тормышына һәм сәламәтлегенә зыян китерүгә, матди зыян китерүгә яисә мондый нәтиҗәләргә китерүгә китергән террорлык акты аңлана.
Юл-транспорт һәлакәтләренең нәтиҗәләрен бетерү, ашыгыч хезмәтләрнең үзара хезмәттәшлеге, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Россия субъектларында юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәсендә зыян күргән затларны коткару өлкәсендә территориаль органнары эшчәнлеген оештыру буенча җитәкчелек Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль органнарының методик киңәшләре нигезендә Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2015 елның 17 мартындагы 2-4-87-19-18 номерлы юл-транспорт һәлакәтләре нәтиҗәләрен бетерүдә катнашучы ашыгыч хезмәтләрнең үзара эшчәнлек дәрәҗәсен арттыру буенча Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының территориаль органнарына методик тәкъдимнәр нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.
Автомобиль транспортында гадәттән тыш хәл булган очракта, җирлектә барлык зыян күрүчеләр муниципаль районның медицина учреждениеләренә эвакуацияләнә.

2.2.3. Тимер юл транс-портында гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Җирлек территориясендә тимер юл транспорты объектлары урнаша, тимер юл транспорты объектларын төзү күздә тотылмый.

2.2.4. Һава транспортында гадәттән тыш хәлләр һәм хәвеф-хәтәр булу Җирлек территориясендә һава транспорты *объектлары юк,*
һава транспорты объектларын төзү каралмаган.

2.2.5. Су транспортында гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Җирлек территориясендә су транспорты объектлары юк, су транспорты объектларын төзү күздә тотылмый.

2.2.6. Биналарда янгын һәм кораллану вакытында гадәттән тыш хәлләр куркынычы

Биналарда һәм корылмаларда янгыннар материаль зыян, гражданнарның гомеренә һәм сәламәтлегенә, җәмгыять һәм дәүләт мәнфәгатьләренә зыян китерә торган төзелмәләрнең контрольсез яну процессы булып тора. Россиядә иң күп сандагы торак секторда күзәтелә.
Янгыннарның хәвеф-хәтәрләре ешрак санаучы факторы, җиһазларның төзексезлеге һәм искерүе, җитештерүдә технология бозылу, шул исәптән җиңел янып китүче, янучан һәм шартлаткыч матдәләрне кулланганда бәйләнгән.
Республикада торак секторда һәм сәнәгать предприятиеләрендә көнкүреш газы шартлау һәм яну ихтималы саклана. Төп сәбәбе - газ җиһазларының тузуы, норматив-хокукый тәэмин ителешнең түбән булуы, йорт җиһазларына хезмәт күрсәтү регламентын һәм куркынычсызлык кагыйдәләрен үтәмәү, технологик процессларны бозу.

Җирлектә газ белән тәэмин итү системасы югары, урта һәм түбән басымлы газүткәргечләрдән гыйбарәт. Югары һәм урта басымны газ белән тәэмин итү челтәрләре «Куркыныч җитештерү объектларының сәнәгать иминлеге турында» 1997 елның 21 июлендәге 116-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә куркыныч җитештерү объектларына керә.

Газүткәргечләрнең авария хәлендәге куркыныч факторлары түбәндәгеләр:

– газ үткәргечнең яисә аның элементларының уенчык металл кыйпылчыклары таркалганнан соң, торбаларның, тройникларның, га-за краннарының, мөфтинең, вставкаларның, прокладкаларның һ.б. детальләрнең җимерелүе; төзелеш-монтаж эшләренең нигездә авария хәлендәге кушылмаларның брак булуы, коррозия-ориентлаштырылган ярыкларның стрессы һ.б.

газ кисәкчекләренең грунт метал-л һәм каты өлешләр белән үзара тәэсир итешүе нәтиҗәсендә очкыннар барлыкка килү;

газүткәргечне җимергәндә продукт яну, ачык ут һәм янгынның термик тәэсире (статистика күрсәткәнчә, аварияләрнең 800е янгын белән озатыла);

□□газ-һава катнашмасы шартлавы, гадәти яну рельеф-ефка һәм урманда таралганда ялкынның үз-үзен януы исәбенә шартлауга әверелергә мөмкин;

биналарның, корылмаларның, җайланмаларның җимерелүе һәм җимерелүе; □□кислородның киметелгән концентрациясе;

□□төтен;

□□токсик продукция.

Җиңелү учагында иң зур куркынычны җимерелгән торак йортларда һәм сәнәгать предприятиеләренең газлаштырылган биналарында челтәрләр бозылудан һәм өзелүдән көтәргә кирәк. Бу һичшиксез массакүләм киртәләргә китерәчәк.

ГРП һәм ГРУ аварияләрендә газның бинага чыгуы шартлау һәм янгын куркынычы катнашмасы барлыкка килүгә китерә, аның ялкынсынуы янгынны яки шартлауны китереп чыгара. Моннан тыш, газның газ белән тәэмин ителмәгән факел ялкынсынуы да ихтимал. ГРПда технологик процессны бозу аркасында түбән басым газүткәргечтә басым арту очраклары билгеле, бу куллану чыганакларында, шул исәптән торак йортларда яки котельныйларда, биналарның газ белән пычрануына, ә яндыру чыганаклары булганда газ катнашмасы ялкынсынуга яки шартлауга китерә.

Котельныйлар биналарында авария очраклары (проект аварияләре) килеп чыгуның эчке төп сәбәпләре түбәндәгеләр булырга мөмкин:

- персоналның хаталы гамәлләре: техник куркынычсызлык кагыйдәләрен, технологик регламентны, тиешле инструкцияләр таләпләрен бозу, хезмәт күрсәтүче персоналның мораль-психологик хәле.

- приборларның, җиһазлардагы җитешсезлекләрнең кире кагылуы: җиһазларның торышы канәгатьләнерлек түгел, физик яктан таушалган, металлның арыганлыгы, коррозия.

эретеп ябыштыру никахы, эшләрнең ре-гламентын бозу нәтиҗәсендә җиһазларның механик зарарлануы, электр көч челтәрләренең төзексезлеге, газүткәргечләрнең төзексезлеге, молниесаклануның канәгатьләнерлек торышы, электр энергиясен бирүне туктату нәтиҗәсендә җиһазларның механик зарарлануы.
Килеп чыгуның (запроектлы аварияләр) сәбәпләренә: - авиация һәлакәте нәтиҗәсендә очу аппараты төшүне;
- давыл нәтиҗәсендәге объектны җимерү;
- янучан матдәләр һәм башка янгынга каршы компонентлар булган бина эчендәге янгын, тышкы тәэсирдән янгын чыгу нәтиҗәсендә;
- объектның биналарына һәм корылмаларына яшен сугу;
- корылмалар җимерелү нәтиҗәсендә;
Диверсия, шул исәптән шартлаткыч матдә булган зарядларны шартлату. Иң максималь нәтиҗәләре булган аварияләрнең мөмкин булган сәбәпләре булырга мөмкин:
газүткәргечнең сызыкча өлешендә һәм (яисә) керү өлешендә өзеклек → яна башлау чыганагы → факель янгыны булган газның бер мизгел эчендә янып чыгуы;
газүткәргечнең сызыкча өлешендә һәм (яисә) котельняга керү өлешендә шартлау куркынычы булган катнашма (ГВС болыты) болыты барлыкка килү → газ-һава катнашмасы шартлау;
С61485; газ һәм һава катнашмасы шартлавы, газ казанына газ үтеп кергәндә, төгәл-төгәл яндыру булганда;
Аварияләрнең иң ихтимал сценариеның мөмкин булган сәбәпләре түбәндәгеләр булырга мөмкин: - сызыкча ча ча ча ноктада газүткәргечне (бөтенлеген бозып) сафландыру.
атмосферага табигый газның таралуы һәм (яисә) керү урынында (ешрак була);
- сызыкча өлештәге газүткәргечнең һәм (яисә) керү урыннарындагы газүткәргечнең ялкын белән каплануын → яна башлау чыганагы → факегорение булганда, газ чыгу мизгел эчендә янып китә.
Газ үткәргечләрдә аеруча киң таралган зарар-лану шартларында корыч торбаларның ялганышлары өзелү, чуен торбаларның сынуы, арматураның төзеклеге, конденсатосборниклар, гидрозаторлар, контроль торбалар, резьбовой, фланец һәм сальник кушылмалардагы тыгызлыгы булмау.
Торак биналарда газ барлыкка килү ихтималының төп сәбәбе - газ йорт кертемнәренең яисә бинаның подвалында уза торган сызыкларның зарарлануы.
Газның коллекторларга (җылылык-фикация, кабель, катнаш) эләгүе аеруча куркыныч, алар буенча газ биналар подвалларына үтеп керергә мөмкин.
Сценарий. Авария хәлендәге газлар кергәндә ялкынны таратуның түбән концентрацион чигеннән югарырак (алга таба - НКПР) газ һава катнашмасы таралу.
Газүткәргечтәге теләсә нинди штаттан тыш вәзгыятьнең башлангыч стадиясе үз энергия запасын яндырылган табигый газның зур күләмнәрен чыгару рәвешендә җимергеч азат итүдән гыйбарәт. Төп мехлар арасында

һәлакәтнең алга таба үсеше түбәнлеге - ялкынның түбән концентрацион чигеннән югарырак булган газ һава катнашмасын таркату (НКПР) аеручa характерлы.
Газның таралу характерына аның үтеп керү аварияләре һәм атмосферага керү үзенчәлекләре: йә ике «ирекле агым» рәвешендә, яисә вертикаль түбән тизлекле шлейфка якын булган хәлдә, шулай ук атмосфераның тотрыклылык классы йогынты ясый.
Гадәттән тыш хәлнең масштабларын алдан фаразлау өчен "Сәнәгать куркынычсызлыгы" фәнни-техник үзәгенең "Химик аварияләр нәтиҗәләрен бәяләү методикасы" нигезендә башлангыч алшартлар сыйфатында беренчел алшартлар буларак, табигый газ транспортлана торган торба үткәргечне өзү "гильотик" сценариен кабул итү максатка ярашлы.
Иң ихтимал авария газүткәргечнең механик зарарлануы нәтиҗәсендә аның хокук бозулар белән тәэмин ителә торган саклау зонасында җир эшләре нәтиҗәсендә барлыкка килергә мөмкин.
Атмосферага таркалганда газүткәргечнең киңәюе вакытында газ катнашмаган очракта, зонаның горизонталь һәм вертикаль зурлыгын билгеләү кызыклы.
Исәп Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының "Шартлау-янгын куркынычы буенча биналар һәм тышкы җайланмалар категориясен билгеләү" кагыйдәләре җыелмасын раслау турында" 2009 елның 25мартындагы 182 номерлы боерыгы нигезендә эшләнгән. Ачык киңлеккә аяк баскан газ массасы "Янгын-шартлау куркынычы объектларында һәлакәтләрнең нәтиҗәләрен бәяләү методикасы" буенча билгеләнә (Мәскәү, 1997 ел ВНИИ ГО ЧС).
Шулай итеп, газүткәргечнең исәп-хисап һәлакәте өчен геометрик зона, метан НКПРның чикләнгән норматив концентрациясе, талымлы, НКПР зонасының вертикаль зурлыгына тигез булган горизонталь муразмерузонасы булган цилиндрдан гыйбарәт. Җирлектә көньяк, көньяк-көнчыгыш һәм көнбатыш җилләрнең өстенлек итүче юнәлеше, димәк, газ-һава болыты күрсәтелгән юнәлештә хәрәкәт итә ала. Әмма бу башка юнәлешләрнең куркынычсызлыкта булачагын аңлатмый.
Газ-һава катнашмасының концентрация буенча таралу исәбе нәтиҗәләре ягулык газлары авария хәлендә кергәндә ялкынны тарату НКПРдан югарырак 10.2.6.1 таблицасында китерелде.
Сценарий. Газүткәргеч челтәрләрен авария хәлендәге тар-мар иткәндә шартлау.
Газүткәргечләрне бушатканда аварияләр түбәндәгечә озатыла
процесслар һәм вакыйгалар: ээәрлекләүче арматура эшли башлаганчы газ бетү (арматураны ябуга импульс булып продукт басымын киметү тора) → үткәргеч торба үткәргеч участогыннан газ чыгу, арматура белән билгеләнгән.
Хәвефләр булган урыннарда әйләнә-тирәлектә югары басым астында газның бетүе күзәтелә. Грунттагы җимерелү урынында бүрәнкә хасил була. Метан атмосферага тотыла, ә башка газлар яки аларның катнашмалары җиргә утырып кала, анда, һава белән кушылып, шартлау куркынычы булган катнашма болыты хасил итәләр.

Алдан фаразлаганда яну процессы дефлаграцион режимда бара дип кабул итәләр, оператив фаразлаганда яну процессы детонацион режимда үсә дип фаразлыйлар.
Җил һәм детонация зонасы, r0 (м) радиусы белән чикләнгән, газ үткәргечнең герметиклыгын бозу исәбенә газ чыгу нәтиҗәсендә, җил һәм детонация зонасы чигендә болыт (м) шартлау куркынычы булган катнашма таралу ераклыгы «Янгын куркынычы булган объектлардагы шартлаулар белән һәлакәтләрне бәяләү методикалары» эмпи-рик формулалары буенча билгеләнә.
Һава удар дулкынының (ВУВ) хәрәкәт итү зонасы ГВС болытының тышкы чигендә үк башлана. Басым дулкын фронтында □Рф, (кПа) шартлау үзәгенә кадәр ераклыкка бәйле.
Газ-су челтәрләрен авария хәлендәге тар-мар иткәндә шартлау исәпләүләре нәтиҗәләре 10.4 нче таблицада китерелгән.
Сценарий. Газүткәргечнең авария хәлендәге тиз януы. Янгын куркынычы янаган төрле сценарийларны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә газүткәргеч участокларында газүткәргечне җимергәндә (фаш иткәндә) горизонталь яисә вертикаль факельне җылылык белән нурландыруның чагылышы булырга мөмкин.
Расчетлар Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2009 елның 10 июлендәге 404 номерлы боерыгы белән расланган җитештерү объектларында янгын куркынычының исәп-хисап зурлыгын билгеләү методикасы буенча үткәрелде.
Янган янучан газлар өелешеп узганда янган факелны янгын куркынычына бәяләү уздырганда түбәндәге юлларны кабул итәргә рөхсәт ителә:
□□пламәнең әйләнә-тирә объектлар белән турыдан-туры элемтәсе зонасы, ягъни интенсивлыгы квадрат метрга 100 кВт кабул ителергә мөмкин булган иң куркыныч җылылык йогынтысы өлкәсе факел зурлыклары белән билгеләнә;
LF факелының озынлыгы продуктның узу юнәлеше һәм җилнең тизлеге белән бәйле түгел;
□□иң зур куркынычны горизонталь факеллар тәшкил итә, аларны гамәлгә ашыруның шартлы ихтималын 0,67 тигез итеп кабул итәргә кирәк;
□□кешенең горизонталь факелда җиңелүе факел озынлыгына тигез радиуслы 30 градуслы секторда бара;
□□горизонталь факелының аны җимерүгә (һәлакәтнең каскадь үсешенә) китерә торган күрше җиһазларга йогынтысы радиус белән чикләнгән 30 градуслы секторда бара;
LF дан 1,5LF га кадәр ераклыкта күрсәтелгән сектордан читтә горизонталь факелдан бер квадрат метрга 10 кВт җылылык нурланышы тәшкил итә;
□□җылылык белән вертикаль факел факелларыннан нурланыш *LF* тигез радиуслы түгәрәк зонадагы квад-ратный метрга 10 кВт тәшкил итә.
Урын-зоүткәргечне авария хәлендә чистартканда факел янгыны исәпләүләре нәтиҗәләре 10.4 нче таблицада китерелгән

График материалларда җылылык нурланышының бер квадрат метрга тигез 1,4 кВт җылылык нурланышы интенсивлыгында - озак вакыт дәвамында тискәре нәтиҗәләрдән башка вертикаль факел янгыныннан интенсивлыгы күрсәтелгән.

Таблица 9.2.2.6.1

Результаты расчетов реализации аварийных сценариев при аварийной разгерметизации газопровода

Размер зоны НКПР		Расчет взрыва					Расчет вертикального факельного горения		
Горизонтальный размер, м	Вертикальный размер, м	Граница зоны детонации (r_0), м	Степень разрушения во фронте воздушной ударной волны,				Длина факела (L_F), м	Ширина факела (D_F), м	Расстояние от центра очага пожара без негативных последствий[2], м
			полные, $\Delta P_{ф=100-}$	сильные, $\Delta P_{ф=50-}$	средние, $\Delta P_{ф=30-}$	слабые, $\Delta P_{ф=10-}$			
Газопровод высокого давления II категории, d=110 мм									
53	1,2	31	84	124	186	371	26	3,9	64,0
Газопровод высокого давления I категории, d=110 мм									
53	1,2	44	118	175	263	525	34	5,1	83,8
Газопровод высокого давления II категории, d=160 мм									
68	1,5	45	122	180	270	540	35	5,2	87,5
Газопровод высокого давления I категории, d=160 мм									
68	1,5	64	172	255	382	764	46	6,9	112,0
Газопровод высокого давления II категории, d=225 мм									
85	1,9	63	171	253	380	760	46	6,9	111,5
Газопровод высокого давления I категории, d=530 мм									
150	3,4	211	569	843	1265	2530	120	18,0	150,0

[2] Интенсивность теплового излучения равна 1,4 кВт/м^2

Газүткәргечне авария хәлендәге бушату вакытында һәлакәтле эшләр, башлыча, кешеләр була ала торган биналарның газлар белән пычрануын булдырмау һәм бетерү, шулай ук газ чыккан урыннарда ялкынсыну учакларын бетерү белән бәйле. Факелның зурлыгы газ басымына һәм тишекнең күләменә бәйле:

1. Түбән басым - зур кыенлыклар тудырмый. Газ чыгу урынын балчык белән сылыйлар, ялкынга юеш брезент яисә мәче ыргыталар, җир белән комга күмәләр.

2. Уртача басым - газ су катламы аша уза һәм һавада янарга мөмкин. Ялкынны компрессордан яисә судан кысылган инертлы газ агынтын газ агымына җитәрлек каршы тору тудыра торган янгын насосыннан сүндерергә кирәк. Газ чыгу урынына бер яки берничә шланг белән җибәрелә торган 300-600 кПа басымы булган компрессордан кысылган һаваның структурасын 60 кПага кадәр басым ясаганда ялкынны бәреп төшерергә мөмкин.

3. Югары кан басымы - газүткәргечне туфрак белән күмеп, аны тыгызлап тутыру яисә су белән тутыру ялкынын сүндерә. Күпчелек очракта моның өчен арткы хәрәкәтләр ярдәмендә алдан басымны киметү таләп ителә. Газүткәргечне гидрозатворлар һәм конденсат җыелмалары аша су белән тутырырга мөмкин.

Кагыйдә буларак, газүткәргечләрдә ялкынны сүндерү янгын сүндерү формированиеләре тарафыннан башкарыла.

Биналарда һәм корылмаларда янгыннарны кисәтү өч төп юнәлеш буенча гамәлгә ашырыла: конкрет биналар һәм корылмалар өчен янгын куркынычсызлыгы кагыйдәләрен эшләү, эксперт бәяләмәсе һәм тайпылышсыз куллану; янгынга каршы мониторингның, сигнализациянең, җиһазларны һәм янгын сүндерүнең автоматлаштырылган чараларын киң куллану; янгынга каршы хезмәт эшчәнлегенең оештыру һәм матди-техник базасын ныгыту.

Генераль планны эшләү вакытында Вороновка авылы урман янгыннарына янаган торак пунктларга, «Нептун» СНТ на карый, «2024 елда Татарстан Республикасында янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чаралары турында» Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2024 елның 26 мартындагы 186 номерлы карары нигезендә урман янгыннарына янау куркынычы янаган торак пунктларга керә.

Биналар, кораллар арасында янгынга каршы араларны сакларга кирәк. Янгынга каршы торучыларга каршы «Янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент» 2008 елның 22 июлендәге 123-ФЗ номерлы Федераль закон, 4.130.2013, башка норматив документация белән килешәләр.

Россия Федерациясе территориясендә янгынга каршы режим кагыйдәләре гамәлдә. Җирлекләр һәм торак пунктлар территорияләрендә янгын куркынычсызлыгын тәэмин итү чаралары янгынга каршы тору кагыйдәләренең II бүлегендә билгеләнде.

Аерым алганда, Янгынга каршы режим кагыйдәләре нигезендә түбәндәге чараларны үтәү мәҗбүри түгел:

- материаллар, чүп-чар, үләннәр склады биналары, корылмалары һәм корылмалары арасындагы янгынга каршы араларны куллану тыела.

башка калдыклар, җиһазлар һәм тарлар, биналар һәм төзү (урнаштыру), учаклар ягу, учаклар ягу, ачык ут (мангаллар, эсселек һ.б.) һәм калдыкларны һәм тарларны яндыру;
- шәһәр һәм авыл җирлекләренең, шәһәр һәм муниципаль округларның, шәһәр эчендәге районнарның җирле үзидарә органнары янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү чыганакларын янгын сүндерү максатларында, шулай ук елның теләсә кайсы вакытында торак пунктларда һәм алар янәшәсендәге территорияләрдә урнашкан янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү чыганакларыннан су алу өчен шартлар тудырыла, «Янгын куркынычсызлыгы турында» 1994 елның 21 декабрендәге 69-ФЗ номерлы Федераль законның 1 нче маддәсе нигезендә.
- торак пунктлар территорияләрендә, бакчачылык һәм яшелчәчелек территорияләрендә, шулай ук башка саклау объектларында яисә алар тирәсендә (200 метр радиусында) табигый яисә ясалма су чыганаклары булган очракта (елга, күл, бассейн, шәһәрлек һ.б.) аларга аларга карата, янгын сүндерү автомобильләре урнаштыру һәм елга теләсә кайсы вакытын су җыю өчен, 12 метрдан да ким булмаган каты өслекле подъездлар (пирслар) төзелергә тиеш, моңа торак пункт, саклау объекты территориясе һәм аларда урнашкан урыннар һәм янгынга каршы су сиптерү чыганаклары белән тәэмин ителгән очраклар керми.
Җирлекләр һәм торак пунктлар территорияләрендә ландшафт (табигый) янгыннары順 таралуны булдырмау өчен Россия Федерациясендә янгынга каршы режим кагыйдәләренең II бүлеге нигезендә чаралар күрү кирәк (10 кисәкнең 2.1.2 пунктын кара).
Торак секторда булган янгыннарга анализ күрсәткәнчә, янгыннар чыгуның иң харак сәбәпләре ут белән саксыз эш итү, шул исәптән мичләрне җылытканда янгын куркынычсызлыгы таләпләрен бозу, шулай ук газ һәм электр җиһазларын эксплуатацияләгәндә янгын куркынычсызлыгы таләпләрен бозу.
Гражданнарның тормыш иминлеген тәэмин итүдә түбәндәге проблемаларны аерып күрсәтергә мөмкин:
- массакүләм мәгълүмат чараларында (матбугат, радио, телевидение) янгынга каршы тематиканы җитәрлек яктыртмау;
- төзелә торган һәм гамәлдәге объектларда янгыннарны барлыкка китерү һәм сүндерүнең заманча автомат системалары белән җитәрлек дәрәҗәдә тәэмин ителмәү;
- янгын куркынычсызлыгы чараларына тиешле дәрәҗәдә өйрәтү булмау.
Янгыннарны булдырмау, матди зыянны киметү һәм янгыннар нәтиҗәсендә үлгән кешеләр өчен түбәндәге чараларны үткәрү тәкъдим ителә:
торак пунктларны, территорияләрне, предприятиеләрне, учреждениеләрне һәм оешмаларны янгынга каршы яклау өлешендә:
- электр һәм газ челтәрләрен алыштыру, ремонтлау, аларга техник хезмәт күрсәтү, вентиляция каналларын чистарту, янгын сүндерү җайланмаларын яңадан урнаштыру, изоляцияләнгән электр челтәрләренең каршылыгын, монтажАУПСны күзәтү;
- ялгыз, карт гражданнарның һәм инвалидларның, күп балалы гаиләләрнең муниципаль торакта яшәгән урыннарында төтен юлларына һәм каналларның вентына ремонт ясау;
- биналарны автомат рәвештә янгын сигнализациясе җайланмалары, кешеләр күп була торган объектларда янгын турында хәбәр итү системалары белән җиһазлау

кешеләр;

- район торак пунктларын янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү җайланмалары;
- хокук хәлендә янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү чыганакларын тоту;
- торак пунктларны янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү челтәрләрен планлы ремонтлау;
- күпфатирлы йортларның фасадларында һәм кешеләр күп була торган объектларда янгын сүндерү гидрантлары урнашкан урын күрсәткечләрен әзерләү;
- су манараларын төзек хәлдә тоту һәм аларның муниципаль районның авыл торак пунктларында урнашкан янгын сүндерү техникасына су сайлау җайланмалары;
- кешеләр күп була торган объектларның чердачалы биналарының агач конструкцияләрен ут белән эшкәртү;
- кешеләр күп була торган объектларның металлоконструкцияләрен ут белән эшкәртү;
- авыл торак пунктларында янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итүнең табигый һәм ясалма чыганакларын янгын техникасы белән су җыю өчен чат мәйданчыклары булган юл юлларын норматив хәлгә китерү;
- муниципаль районның, шул исәптән урман массивлары белән чиктәш авыл торак пунктларында янгыннар һәм гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итү системаларын норматив хәлгә китерү;
- янгын сигнализациясенең һәм кешеләргә янгын турында хәбәр итү системаларының, мәгариф объектларында, мәдәни-тамаша учреждениеләрендә, спорт объектларында корылган янгынга техник хезмәт күрсәтү;
- урман массивлары белән уртак чиге булган муниципаль район торак пунктларының минераллаштырылган саклагыч полосаларын булдыру һәм яңарту.

торак фондын янгынга каршы яклау өлешендә:

- ялгыз өлкән яшьтәге гражданнарның һәм күп балалы гаиләләрнең муниципаль фатирларын автоном янгын сүндерүчеләр тарафыннан җиһазлау;
- муниципаль торак фондындагы күпфатирлы торак йортларның йорт эчендәге электр һәм газ челтәрләрен норматив хәлгә китерү;
- муниципаль торак фондындагы күпфатирлы торак йортлардагы чердачалы биналарның агач конструкцияләрен утлы саклау белән эшкәртү.

янгынга каршы пропаганданы үстерү һәм камилләштерү өлешендә:

- яшь янгын сүндерү учреждениеләре дружиналарын оештыру һәм аларның эшчәнлеге (ярышлар үткәрү, викторин, кирәкле фор-ма һәм җайланмалар белән тәэмин итү, күрсәтмә материаллар һәм стендлар белән тәэмин итү);
- Янгынга каршы агитация һәм пропаганда оештыру (кешеләр күпләп урнашкан урыннарда, ТКХ объектларда, авыл җирлекләрендә “Янгын сүндерүдән торак саклагыз” һәм “Хезмәт 01” дигән ин-формация стендларын ясау һәм яңарту, истәлекләр, экспресс-мәгълүмат, буклетлар әзерләү һәм аларны пропагандалау).

Җирлек территориясендә янгынга каршы тышкы су белән тәэмин итү чыганакларына түбәндәгеләр керә: Зур Кабан авылы – 2 резервуар һәм 3 су башнясы; Кече Кабан авылы – 2 су башнясы.

Суүткәргеч челтәрендә янгын гидрантлары җиһазландырылган (алга таба – ПГ): Зур Кабан авылы – 2 ПГ, Кече Кабан авылы – 3 ПГ.

Җирлек территориясендә янгыннан саклау бүлекчәләре юк. Җирлек территориясен янгыннан саклау бүлекчәләре белән каплау күрсәтелгән янгын посты һәм күрше җирлекләр территориясендә урнашкан гамәлдәге һәм проектлана торган янгыннан саклау бүлекчәләре тарафыннан гамәлгә ашырыла. Беренче янгыннан саклау бүлекчәләренең чакыру урынына җирлек территориясенә килү вакыты «янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында Техник регламент» 2008 елның 22 июлендәге 123-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләренә туры килә (9.2.6.2 таблицасын карагыз)..

Таблица 9.2.6.2

№ п/п	Наименование объекта	Местоположение	Значение объекта	Вид пожарной охраны	Классификация здания пожарного депо	Расстояние до самой дальней точки, км	Время прибытия пожарной охраны, минут
1	ПЧ № 119 ПСЧ 7 ПСО ФПС ГПС ГУ МЧС России по РТ	422624, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с. Усады, ул. Ласковая, 1	Федеральный	Государственная противопожарная служба	II	17	17
2.	Отдельный пост пожарной охраны «Каипы» ГКУ «Пожарная охрана РТ»	Лаишевский район, д.Каипы Лаишевского МР	Региональный	Государственная противопожарная служба	II	20	20
3	Проектируемая пожарная часть в Сокуровском СП	Республика Татарстан Лаишевский район, с.Сокуры	Региональный	Государственная противопожарная служба	II	13	13

Лаеш районы башкарма комитетыннан алынган мәгълүматларга караганда, янгын куркынычсызлыгы турындагы Законның 19 статьясы, «Янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент» 2008 елның 22 июлендәге 123-ФЗ номерлы Федераль законның 67 статьясындагы 16 пункты нигезендә, 8.130.2020 нче номерлы янгын сүндерү пирслары юк, янгынга каршы режим кагыйдәләрен II бүлек белән генераль план гамәлдәге су объектларында янгын сүндерү пирсларын оештыру тәкъдим ителә. Генераль план буенча 1 янгын сүндерү пирсы төзү каралган, якынча урнашу график материалларда күрсәтелгән, аерым проект белән төгәл урнашу урынын билгеләү каралган.

"Территориянең инженер җиһазлары" бүлеге нигезендә бөтен территориядә берләшкән хуҗалык-янгынга каршы системасу белән тәэмин итү проектланган.

Тышкы янгын сүндерүгә су тоту нормасы һәм торак пунктта бер үк вакыттагы янгыннар саны СП 31.13330.2021 һәм СП 8.130.2020 нигезендә, халык санына һәм төзелешнең катлавына бәйле рәвештә кабул ителде:

Халыкның фаразланган саны 17793 - тышкы янгын сүндерүгә су күләме секундына 10-15 литр тәшкил итәчәк (секундына 10 яки 15 литр буенча 2 янгын).

- янгынны сүндерү озынлыгы - 3 сәгать;

- янгын сүндерүгә кирәкле су күләме - 540 куб метр. Янгын сүндерү янгынга каршы гидрантлардан, искеләрдән каралган.

суүткәргеч челтәрдә яңартылган (һәр 100-150 метр). Биналарда янгын гидрантларының булуын билгеләү өчен янгынга каршы гидрант күрсәткечләре билгеләнә.

Янгынны бетерү һәм коткару эшләрен башкарганда янгын саклау бүлекчәләренең иминлеге конструктив, күләмле-планлаштыру, инженер-техник һәм оештыру чаралары белән тәэмин ителергә тиеш, аларга түбәндәгеләр керә:

янгыннан чыгу юлларын һәм юл йөрү юлларын функциональ юллар белән берләштерелгән янгын сүндерүчеләр өчен төзеп кую;

янгын сүндерү бүлекчәләре хезмәткәрләренең түбәгә һәм басма катларына эчке баскычлар буенча күтәрелүен тәэмин итү;

тышкы һәм эчке янгын сүндерү максатларына суның исәп-хисап чыгымнарын тәэмин итү;

бинаны янгын еотсекларына бүлү.

Янгын барлыкка килгәндә кешеләрнең иминлеге бинаны 4.13130.2013 СП нигезендә проектлаганда кирәкле күләм-планлаштыру карарларын үтәү исәбенә гамәлгә ашырыла.

«Янгын куркынычсызлыгы таләпләре турында техник регламент» 2008 елның 22 июлендәге 123-ФЗ номерлы Федераль законның 53 маддәсе таләпләренең берсе, «Янгын куркынычсызлыгы. Гомуми таләпләр» кешеләрнең үз вакытында һәм тоткарлыксыз эвакуациясен оештыру-низацияләү булып тора.

Барлык биналарга керү юллары, автомобиль юллары төзәтелгән, ә тупик юлларның мәйданчыклары булырга тиеш.

транспорт борылышы, территория янгынга каршы гидрантларның норматив саны белән тәэмин ителгән, ә челтәрдә тиешле басым күрсәтелгән;

Икътисад объектларында түбәндәгеләрне күздә тотарга кирәк:

□□объектларны автомат рәвештә ачыклау һәм янгын сүндерү системалары белән җиһазлау, норматив таләпләргә туры китереп;

□□объектларның территорияләрен җиңел янып чыккан ана-аллардан, аз кыйммәтле янып торган корылмалардан (сарайлар, коймалар) чистарту;

□□биналардан һәм корылмалардан янгынга каршы өзеклекләрне саклау, янгыннарны сүндерү яисә локализацияләү чорында янгын көчләрен һәм чараларны маневрлау өчен шартлар тудыру;

Су һәм азык-төлек белән янгынга каршы махсус резервуарлар төзү;

□□конструкцияләрнең ут чыдамлыгын күтәрү, махсус янгын сүндерү киртәләре булдыру.

Халыкка янгын куркынычсызлыгы таләпләрен төгәл үтәргә кирәк.

Янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда тиешле территорияләрдә Россия Федерациясенең норматив хокукый актлары, Татарстан республикасының норматив хокукый актлары һәм янгын куркынычсызлыгы буенча муниципаль хокукый актлар белән янгын куркынычсызлыгы буенча өстәмә таләпләр билгеләнә, шул исәптән торак пунктлар чикләреннән читтә янгыннарны локальләштерү өчен халыкны җәлеп итүне күздә тота торган янгын куркынычсызлыгы буенча өстәмә таләпләр, урманнар граж-даналарына баруны, границторак пунктларда урнашкан торак пунктлардан тыш урман янгыннарын таратуга комачаулаучы өстәмә чаралар күрү (торак пунктлар чикләре буенча янгынга каршы аермаларны арттыру, янгынга каршы минераллаштырылган полосалар һәм шуңа охшаш чаралар).

2.2.7. Нефть-газ сәнәгате объектларында гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Нефть сәнәгате разведка һәм нефть һәм газ чыгару предприятиеләрен, шулай ук аларны эшкәртү, транспортлау һәм сату предприятиеләрен берләштерә.

Нефть-газ тармагы объектларында гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы һәм куркынычы монда чыгарыла, файдаланыла, эшкәртелә, саклана яки куркыныч, беренче чиратта янгын сүндерү куркынычы булган матдәләр транспортлана; еш кына тузган җиһазлар кулланыла яки эксплуатацияләү нормалары һәм кагыйдәләре бозыла.

Татарстан Республикасында магистраль торба үткәргечләрдә гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы дәрәҗәсе уртача (магистраль торба үткәргечләрдә аварияләр ихтималы буенча 0,2-0,3) бәяләнә. Магистраль торба үткәргечләрдә аварияләр китереп чыгарган гадәттән тыш хәл куркынычы түбән дип бәяләнә.

Җирлек чикләренә якын җирдә магистраль торба үткәргечләр - газүткәргечләр, нефть үткәргечләр, продуктүткәргечләр уза.

Нефть-газ тармагы предприятиеләрендә заманча антикор кулланыла.

чыгару һәм транспортлау процессында кулланыла торган торбаларны розийлы яклау технологик җиһазларның төрле төрләренең дефектларын ачыклау, аны ремонтлау яисә дөнья стандартларына җавап бирә торган заманча һәм нәтиҗәлерәк итеп алыштыру (су асты аша чыгу юллары, система-томатика һәм телемеханика, насос станцияләре, резервуар парклары, катод-саклау станцияләре, чистарту корылмалары һ.б.) һәм шулай ук яклауның гамәлдәге системаларын модернизацияләү буенча планлы һәм системалы эш башкарыла. Авариясез эшне тәэмин итү өчен потенциаль куркыныч объектлар технологик, кисәтү һәм авария сигнализацияләре белән аварияләрне булдырмау системалары белән җиһазландырыла. Янгын куркынычсызлыгын контрольдә тоту янгын сүндерү чараларын үз эченә алган автоматик тайпылышлар ачыкланганда янгын сүндерү системалары белән тәэмин ителә. Технологик линияләрнең мөһим объектлары бәйсез туклану чыганаклары белән тәэмин ителә.

Газ һәм нефть промыселларында технологик процесслар белән идарә итүнең автоматлаштырылган си-стемалары кулланыла (АСУ ТП). Алар технологик процессларның параметрлары турындагы мәгълүматны установкалар белән идарә итү пультларына (краннар, арткы хәрәкәтләр һ.б.) җыюны һәм чыгаруны тәэмин итә - бу һәлакәтле вәзгыять барлыкка килгән очракта, техноло-гик процессны оператив һәм дистанцион рәвештә туктатырга яки аерым катнашучы-ларны сүндерергә мөмкинлек бирә.

Нефть җыюның үзәк пунктларын, шул исәптән авария хәлендәге җир асты сыешлыкларын да кертеп, җиһазлар янучан һәм шартлау куркынычы булган материаллар булган резер-вуарларны һәм аппаратларны ашыгыч рәвештә бушатырга, шулай ук гадиләштерелгән технологик схемалар буенча эшне тәэмин итәргә мөмкинлек бирә. Һәлакәт килеп чыкканда нефть куркынычсыз линияләр буенча технологик мәйданчыкларны урап узарга мөмкин.

Торба үткәргечләрнең куркыныч факторлары түбәндәгеләр:

- торба үткәргечнең яисә аның элементларының уенчыунт металл кыйпылчыклары ярылуы белән бергә җимерелүе;

- торбаүткәргечне җимергәндә продуктның януы, ачык ут һәм янгынның термик йогынтысы;

газ-һава катнашмасы шартлау;

- биналар, корылмалар, җайланмалар ишелү һәм җимерелү; - кислородның киметелгән концентрациясе;

төтен;

- Продукциянең токсиклыгы.

Газ үткәргечләрне бушатканда һәлакәтләр түбәндәге процесслар һәм вакыйгалар белән бара: эзәрлекләүче арматура эшли башлаганчы газ агымы (арматураны ябуга импульс булып продукт басымын киметә) → бүлектәге газ агымы, торба үткәргеч торба үткәргечнең бер участогыннан чыккан газны ачу өчен, утны яки янгынны изоляцияләү (шартлау).

Статистика күрсәткәнчә, аварияләрнең якынча 80проценты янгын белән озатыла. Дәгъвалар газ кисәкчекләренең металл һәм каты грунт кисәкчекләре белән үзара тәэсир итешүе нәтиҗәсендә барлыкка килә. Гадәти яну шартлауга пламенипприегорамаларның үз-үзен үтерү исәбенә трансформацияләнергә мөмкин. Тылсымга мөмкин булган аварияләрне кисәтү чаралары сыйфатында

260 стральныхтопроводахның 4.1статьи47Градостро кодексының 4.1статьи-47нче пунктын өйрәнү, бәяләү һәм фаразлауны тәэмин итү буенча гистраль торбаүткәргечләр үтү техник характердагы күрсәткечләрне үтәүне таләп итә.

Торба үткәргеч системаларның бөтенлегенә реаль куркыныч янау торба үткәргечләр узу зонасында төзүне тыя торган минималь мөмкин булган торба үткәргеч араның зоналары таләпләрен бозу, шулай ук сак зоналарында эшләр башкару тәртибен бозу һәм торба үткәргечләргә турыдан-туры якын булу белән, эксплуатацияләүче оешмалар белән килештермичә.

Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясындагы 6 пунктында торбаүткәргечләрнең саклау зонасы һәм Россия Федерациясе Җир кодексының 105 статьясындагы 25 пункты белән магистраль яисә сәнәгать торбаүткәргечләренә кадәр минималь ара зонасы (шул исәптән газүткәргечләр) каралган.

Саклау зонасы - һәр яктан магистраль торба үткәргечләр күчәреннән 25 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән җир участогы. Сакчылар зоналаррегламентлаштырылган «Кагыйдәләр саклау магистраль торбаүткәргечләр".

Торба үткәргечләрнең минималь ераклыгы зонасы - җир асты магистраль торба үткәргечләре күчәреннән торак пунктларга, аерым сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләренә, биналарга һәм корылмаларга кадәр ара. Минималь ераклык зоналары газүткәргечнең диаметрына, объектларның җаваплылыгына бәйле рәвештә билгеләнә, авария очракларында шартлау куркынычы дәрәҗәсен исәпкә алалар һәм бу объектларның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен хезмәт итәләр. Минималь ераклык зонасы күләме регламентлаштырылган 36.13330.2012

Саклау зонасы торбаүткәргечләрнең халык йогынтысыннан зарарлану очракларын булдырмау өчен кирәк, ягъни сак зоналарын үтәү гадәттән тыш хәл килеп чыгуны кисәтү чарасы булып тора

Минималь ераклык зонасы халыкның куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен, ягъни аеруча мөмкин булган авария килеп чыккан очракта аеруча куркыныч объектның халыкка йогынтысыннан саклану өчен кирәк.

Саклау зонасы һәм минималь ара зонасы территорияне үзләштерү һәм хуҗалык ягыннан файдалануны чикләү булып тора.

Торба үткәргечләрнең сак зоналарында торбаүткәргечләрне нормаль эксплуатацияләүне бозарга яисә аларны зарарларга сәләтле төрле гамәлләр башкару тыела, аерым алганда:

Тану һәм сигнал билгеләрен күчерергә, күмәргә һәм ватарга, контроль - үлчәү пунктлары;

кабельле элемтә чараларының, линия арматурасы, катода һәм дренаж саклау станцияләренең, линия һәм күзәтү коеларының һәм башка линия җайланмаларының ишекләрен ачарга һәм ябарга, элемтә, энергия белән тәэмин итү һәм торбаүткәргечләр телемеханикасын сүндерергә яки кабызырга;

төрле чүплекләр корырга, кислота, тоз һәм селте эремәләрен агызырга;

□□яр ныгыту корылмаларын, су үткәрү җайланмаларын, җир һәм башка корылмаларны (җайланмаларны), торбаүткәргечләрне җимерүдән саклый торган җайланмаларны, ә янәшәдәге территорияне һәм әйләнә-тирә урынны - авария хәлендәге транспортлана торган продукцияне ташудан җимерергә;

□□ут кабызырга һәм нинди дә булса ачык яки ябык ут чыганакларын урнаштырырга.

Торба үткәргечләрнең сак зоналарында торба үткәргеч транспорты предприятиеләренең язмача рөхсәтеннән башка түбәндәгеләр тыела:

а) теләсә нинди корылмалар һәм корылмалар төзергә;

б) барлык төрдәге агачларны һәм куакларны утыртырга, азык, ашламалар, материаллар, печән һәм салам җыярга, коновязлар урнаштырырга, терлек асрарга, балык промыселы участокларын тотарга, балык, шулай ук су хайваннары һәм үсемлекләре табышы җитештерергә, су эчәргә, колка һәм боз әзерләргә;

в) торба үткәргечләр трассасы аша чыгу һәм кичү юлларын төзергә, автомобиль транспорты, тракторлар һәм механизмнар тукталышлары корырга, бакчалар һәм яшелчә бакчалары урнаштырырга;

г) мелиоратив җир эшләре башкарырга, сугару һәм киптерү системалары төзергә;

д) һәртөрле ачык һәм җир асты, тау, төзелеш, монтаж һәм шартлату эшләрен башкарырга, грунтны планлаштырырга. Шартлату эшләрен торба үткәргечләрнең сак зоналарында башкаруга язмача рөхсәт әлеге эшләрне җитештерүче предприятие тарафыннан шартлату эшләре вакытында гамәлдәге Бердәм куркынычсызлык кагыйдәләрендә каралган тиешле материалларны тапшырганнан соң гына бирелә;

е) җитештерү геологик төшерү геологик разведка скважиналар, шурфлар төзү һәм туфрак үрнәкләреннән (туфрак үрнәкләреннән тыш) пробалар алу белән бәйле эзләнү, геодезия һәм башка тикшеренү эшләре. торба үткәргечләрнең сак зоналарында алып баруга язма рөхсәт алган предприятиеләр һәм оешмалар эшләр, бурычлы аларны башкарырга . торба үткәргечләрнең һәм тану билгеләренең сакланышын тәэмин итә торган шартларны үтәү белән, соңгыларын зарарлаган өчен җаваплы булалар.

Торба үткәргечләр өчен минималь ара зонасы, шулай ук аларга хезмәт күрсәтү проектлары 100 метрдан 150 метрга кадәр тәшкил итә.

Магистраль торбаүткәргечләрдә урнаштырылган азык-төлек шәмнәреннән 36.13330.2012 2012 нче елга 300 метр озынлыктагы биналар һәм корылмаларга кадәр.

Газүткәргечкә кагылмаган биналар һәм корылмалардан булган араларны порно арматурага кадәр 4 нче таблица нигезендә 36.13330.2012 урнаштырырга кирәк.

5.4 пункты нигезендә. 2012 ел нәтиҗәләре буенча, 2012 ел нәтиҗәләре буенча, 2012 ел нәтиҗәләре буенча торак пунктлар, сәнәгать һәм авыл хуҗалыгы предприятиеләре, аэродромнар, тимер юл станцияләре, пристань диңгез һәм елга портлары территорияләрендә магистраль торбалар салу рөхсәт ителми.

Торба үткәргечләрдә һәлакәтләр җирлек территориясенә җимергеч тәэсир итәргә мөмкин. Магистраль газүткәргечләрдән минималь ара зонасы график материалларында техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы булган территория буларак күрсәтелгән.

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, генераль планда күрсәтелгән торба үткәргечләрне трассирлау юнәлешле булып тора һәм проектлауның алдагы стадияләрендә ачыкланырга тиеш.

Магистраль газүткәргеч янында халыкны яклау берничә юнәлеш буенча үткәрелергә тиеш:

һәлакәт килеп чыгу ихтималын киметү. Бу фактор технологик җиһазларның ышанычлылыгы һәм егоресурсны контрольдә тоту мөмкинлеге белән билгеләнә.

. Шул максаттан махсус хәрәкәтләр ясала, авария очрагында торба үткәргечнең төзексезлеген төзәтергә мөмкинлек бирә. Шулай ук якындагы рубопровода мөмкин булган ялкынсыну чыганакларын юк итү буенча таләпләр дә үтәргә кирәк.

Җиңелү масштабларын киметү (беренче чиратта сүз кешеләрне, ягъни техник персоналны һәм халыкны алу чоры турында бара). Торак пунктлар магистраль-үткәргечләрдән минималь ара зоналарыннан тыш урнашырга тиеш.

халыкны юл үткәргечнең читтән китереп җиткерелгән авариясе персоналына өйрәтү, мөмкин булган зоналарда ашыгыч эвакуация үткәрә белү һәм зыян күрүчеләргә медицина ярдәме күрсәтү.

Нефть һәм нефть-продуктлар (алга таба - ЛРН) аермаларын бетерү буенча төп инженерлык чаралары булып түбәндәгеләр тора: ташландык матдәне таркатуга һәм зәгыйфь районнарны пычратуга каршы килә торган аерымлануларны локальләштерү буенча киртәләр кую; ЛРН уздыру өчен уңайлы зонага күчерелгән яисә авария объектын җибәрү; аерымланган матдәне җыю.

"DN 700" торбаларының номиналь диаметры белән чагыштырганда 500 метрдан кимрәк ераклыкта урнашкан торак пунктлар һәм сәнәгать предприятиеләре янында нефть үткәргечләр һәм нефть продуктлары үткәргечләр салганда, *DN* 700 торбаларының номиналь диаметры һәм аннан да азрак булган 1000 метр булган очракта, торбаларның *DN* 700 дән югарырак номиналь диаметры белән чагыштырганда, әлеге торбаүткәргечләрдән түбәнрәк булган саклагыч валны яки канауларны көйләү күздә тотылырга тиеш. Аерылып чыккан продуктны җыю саклагыч амбарларга кертелергә тиеш, аларның урнашуы җирле торак пунктларда сулыкларда азык-төлекнең эләгүенә юл куярга тиеш. Бу таләпләр торак пункт чикләрен нефть үткәргечләргә һәм нефть продуктлары үткәргечләргә якынайтканда куллану максатка ярашлы. Яклаучы өемнәрне һәм канауларны урнаштыруны аерым проект итеп билгеләргә кирәк.

Су өстендә нефть агымнарын локальләштерү өчен кулланыла торган технологияләр һәм махсус чаралар үзләренең оператив файдалануын тәэмин итәргә, шулай ук мөмкин булган минималь чикләрендә нефть тапларын ышанычлы саклап калуны тәэмин итәргә тиеш.

Суда нефть җыю өчен механик ысуллар белән нефть җыелмаларының төп ике төрен файдаланырга мөмкин:

- стационар, бон киртәләр һәм нефть тапларын локальләштерү һәм юк итү өчен нефть җыелмалары кулланып, аерма чыганагыннан башлап яисә аннан ераклыкта;

- бон киртәләр (U-, V- яки J-образ конфигурациясе) кулланып, нефть җыюның ике судно тарафыннан буксирлана торган күчмә ысулы һәм су өслегеннән нефть җыю өчен койма җайланмалары (скиммерлар).

Тузган җирләрдә һәм сазлыкларда авария хәлендәге нефтьне локальләштерү һәм артык суны бүлеп бирү өчен ачык каналлар салалар, артта калучылар ясыйлар, анда су өстеннән авария хәлендәге нефть һәм нефть продуктларын җыялар. Ачык каналларның төзелеше җир казу машиналары, сирәгрәк - шартлау ысулы яки гидромеханизация ысуллары белән алып барыла.

Җирдә авария хәлендәге нефтьне җыю эшләре ике төргә бүленә - тупас һәм кызган. бульдозерлар һәм экскаваторлар тарафыннан тупас чистарту вакытында нефть җирнең өске катлавы белән бергә санала, кызган вакытта - өске туфрак катламы һәм үсемлекләр саклана: пычранган җир вакытлыча кабына, ә нефть инде су өстеннән җыела.

Нефть аерымлыклары нәтиҗәләрен бетерү методы белән пычратылган җирләрне ком, торф белән күмү киң таралган, гәрчә пычранган грунтлы торф катламын катнаштырмыйча, әлеге методны экологик кабул ителерлек дип санарга ярамый.

Электр белән пычранган зе-мельне рекультивацияләүнең шартлау ысулы нәтиҗәлерәк, бу вакытта микрозарядларны куе урнаштыру торф катнашмасын тоташ яңадан тоташтыруны тәэмин итә.

2.2.8. Энергия белән тәэмин итү системаларында гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы һәм куркынычы

Энергия белән тәэмин итү системалары электр энергиясе (электр станцияләре, гидроэлектростанцияләр, җылылык-электр станцияләре һәм башкалар) җитештерү (генерацияләү) предприятиеләрен берләштерә; трансформатор подстанцилар булган электр тапшыру линияләре, энергия сату компанияләре.

Электр белән тәэмин итү системаларының хәвефлелеге җиһазларның хезмәт итү (нос) срогын; җиһазларда җитештерү дефектлары булу; кеше-ческийфактор (иправилэксплуатацияләүче персонал нормаларын бозу); климат шартларын (көчле һәм шквалист җил, юеш кар рәвешендәге интенсив явым-төшемнәр), техноген харак-тер гадәттән тыш хәлләр, шул исәптән террорчылык акты.

Җир өслегенә эленгән электр үткәргечләренең һава линияләре (ЛЭП) һәм силос кабельләре кулланыла торган җир асты (су асты) ЛЭПлары була.

Һава ЛЭПлары экономиялерәк, аларны төзекләндерү җиңелрәк, әмма алар тышкы тәэсирдән сакланмаган, мәсәлән, агачларның линиягә төшүеннән, чыбыкларны урлау молниясе карауларыннан сакланмаган. Кар күп яуган очраклар да сирәк була.

үткәргечләрдә яки бозлану терәкләрнең җимерелүенә китерә. Кабель линияләре, тозлы коллектор, тышкы йогынтыдан күпкә яхшырак сакланган.

Электр челтәрләрендәге аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәлнең куркынычы аларның искерү дәрәҗәсе буенча билгеләнә. Электрон челтәрләрдә аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәлнең күпчелеге муниципальара дәрәҗәдән артмый, ә трансформатор подстанцияләрендә - муниципаль дәрәҗәдән.

Татарстан Республикасында электр челтәрләрендә аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы дәрәҗәсе челтәрләрнең искерү дәрәҗәсе буенча уртача (55-65), энергетика объектларында һәлакәтләр китереп чыгарган гадәттән тыш хәлләр куркынычы потенциаль буларак бәяләнә.

Җирлекне электр белән тәэмин итү Юбилей көчәнешле 110 кВ ПС-110 кВ көчәнешле югары вольтлы подстанциядән 2х40 МВ·

Электр белән тәэмин итү системасы турында җентекләбрәк «Коммуналь инженерлык инфраструктурасы системасын үстерү чараларын җайга салуны» кара (5 өлеш, шул исәптән нигезләү материалларын).

Поданцияләрдә югары вольтлы җиһазларны саклау өчен төрле яклау һәм автоматика төрләре билгеләнә: көч трансформаторларында: газ саклагычында, дифференциаль токлы яклау, максималь токлы яклау, артык кыздырудан һәм арттырып җибәрүдән яклау, майны киметүдән яклау, киеренкелекне бетүдән яклау.

Техник җайланмаларны җимерү (җимерү) белән бәйле аварияләрдә, шулай ук һава линиясе терәкләре конструкциясенең төп зарар китерә торган элементлары - җайланмаларның, корылмаларның конструкцияләренең механик йогынтысы. Моның шулай ук электр тогы йогынтысында булуы да ихтимал.

Кешеләрнең һәм техниканың механик зарарлануы куркынычы булган куркыныч зоналарның чиге булырга мөмкин завал зонасы булачак. Җимерелгәндә техник җайланманың яки корылманың бөтенлеген (мәсәлән, ВЛ терәге) саклап калу нәтиҗәсендә, хәрабәләр таралу мөмкин булган зоналар күләмнәре корылмаларның үлчәмнәренә тигез булачак.

Электр үткәргечләр өзелгәндә һәм аларның җиргә төшүе зарарланган электр чыбыкларын сүндерә торган реле саклау системаларының баш тартуы булырга мөмкин. Җиргә эләккән проводник тирәсендә ток үсемлекләре зонасы барлыкка килә. Бу үткәргеч төшү зонасында җир өслегендә электр потенциалы барлыкка килүгә китерә. Кеше хәрәкәт иткәндә чыбык төшү зонасында аның аяклары төрле электр потенциалларына эләгергә мөмкин, аларның аермасы "атлаган киеренкелек" дип атала, һәм кешенең тәне аша "аяк-аяк" чылбыры буенча электр тогы ага.

Һава линияләрендә аварияләр булган очракта, гадәттән тыш хәлләр чыганакларының зарарсызландыру зонасы локаль характерда. Электр тапшыру линияләренә якын территориядәге халык арасыннан мөмкин булган аварияләрдә кешеләрнең йөрүе мөмкин түгел.

ВЛ тракторлары хуҗалык эшчәнлеге характерын исәпкә алып проектлана,

районда линияне узу буенча бара, шулай ук саклау зонасы төзелә һәм электр үткәргечләрнең һава линияләре янында хуҗалык эшчәнлеге җайга салына. ВЛның янгын куркынычсызлыгы янып бетмәгән конструкцияләр куллану, кыска ялганыш токларын автомат рәвештә сүндерү, терәкләрнең почмагы, төрле фазалар үткәргечләре арасындагы аралыкларны тоташтыру буенча куркынычсыз саклавы белән тәэмин ителә.

Электр челтәрләре системасын һәм аның элементларын зарарлануларның хәвефле нәтиҗәләреннән һәм эшнең норматив булмаган режимнарыннан яклау реле саклану һәм авариягә каршы автоматика системаларының автоматик җайланмалары ярдәмендә гамәлгә ашырыла.

Җирлек территориясе буенча 10,

35, 110 кВ.

Электр үткәргечләр линияләрен зарарлау мөмкинлеген бетерү өчен саклау зоналары төзелә. Электр тапшыруның һава линияләренең саклау зоналары күләмнәре Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2009 елның 24 февралендәге 160 номерлы карары белән расланган электр челтәре хуҗалыгы объектларының саклау зоналарын билгеләү һәм мондый зоналар чикләрендә урнашкан җир кишәрлекләреннән файдалануның махсус шартлары кагыйдәләре белән билгеләнә. Электр тапшыру линияләре өчен саклау зонасы:

10 кВ - 10 метр (5 - торак пунктлар чикләрендә урнаштырылган үзйөрешле яисә изоляцияләнгән про-сулы линияләр өчен);

35 кВ - 15 метр; 110 кВ
- 20 метр.

Аварияләрне булдырмый калуның төп юнәлеше булып реле саклау һәм һәлакәткә каршы автоматика, телекоммуникацияләр, челтәрләр һәм подстанцияләрнең гамәлдәге чараларын модернизацияләү һәм техник яктан яңадан коралландыру, барлык дәрәҗәдәге оператив-диспетчерлык һәм җитештерү-техник персоналның һөнәри әзерлеген арттыру, аеруча әһәмиятле объектларны террорчылыкка каршы яклауны көчәйтү тора.

Проектта кабул ителгән барлык технологик хәл итүләр белән төгәл тикшерелгәндә, авария очраклары барлыкка килү куркынычы нульгә кайтып кала (гадәттән тыш һәм көтелмәгән хәлләрдән тыш).

2.2.9. Гидротехник корылмаларда һәлакәтләр образ-ларга *китерергә мөмкин булган гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы*

Җирлектә су басу зоналарында су басулар, су басулар юк.

2.2.10. Торак-коммуналь хуҗалыкны ашаудагы һәлакәтләр белән бәйле гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы

Торак-коммуналь хуҗалык (алга таба - торак-коммуналь хуҗалык) инженерлык инфраструктурасы ком-плексы булып тора, аның эшләве тормыш уңайлылыгын һәм уңайлылыгын тәэмин итә һәм халыкка торак-коммуналь хезмәтләрнең киң спектрын тормышка ашырырга мөмкинлек бирә.

Тормышны тәэмин итүнең коммуналь системалары электр энергетикасы, канализация, су үткәрү, җылылык һәм газ бүлү челтәрләрен, шулай ук биналарны ремонтлау өчен кирәкле җиһазларны һәм объектларны үз эченә ала.

һәм юллар, чүп-чар чыгару һәм коммуналь хезмәт күрсәтүнең кайбер башка бурычларын хәл итү.

Торак-коммуналь хуҗалык объектларында аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәл аларның борын тишекләреннән, персоналның квалификациясеннән, технологик дисциплинаның түбән булуыннан, эш башкаручыларның саксыз яки рөхсәтсез гамәлләреннән, һава шартларыннан һәм башкалардан тора. Коммуналь хуҗалык шартларында гадәттән тыш хәлнең куркыныч дәрәҗәсен билгеләүче төп фактор - челтәр һәм җиһазларның тузуы. ТКХ объектлары табигый көчләр (давыллар, су басулар, җир тетрәүләр, урман янгыннары) гамәлләренә дучар булды. Чыбыклар өзелү сәбәпле, котельныйларны электр белән тәэмин итү өзелә, су басулар тәэсирендә юк ителә яки инженерлык инфра-структурасы яраксыз хәлгә килә, сунның сыйфаты кими.

Мондый гадәттән тыш хәлнең куркынычы торак-коммуналь хуҗалык объектларының уртача тузуы буенча билгеләнә. Торак-коммуналь хуҗалык объектларында һәлакәтләр китереп чыгарган ЧС куркынычы дәрәҗәсен бәяләү еллык чор эчендә сезонлы факторның йогынтысын исәпкә алырга мөмкинлек бирә.

Татарстан Республикасында торак-коммуналь хуҗалык объектларында аварияләргә бәйле гадәттән тыш хәлләрнең куркынычы дәрәҗәсе уртача (ТКХ объектларының уртача тузуы буенча 50-60 процент) дип бәяләнә.

Гадәттән тыш хәлләр халыкның тормыш-яшәешен тәэмин итүнең коммуналь системаларында локаль дәрәҗәдән югары булмаган күләмдәге гадәттән тыш хәлләр - кайнар һәм салкын су белән тәэмин итү объектларында (суүткәргечләр һәм шәһәр эчендәге үзәкләр өлешендә) һәм электр белән тәэмин итү (ЛЭП кисәкләре, фидерларның авария хәлендәге өзелүе) ихтимлы сакланып кала.

ТКХ объектларында гадәттән тыш хәл турында кисәтү җылылык-энергетика системаларын һәм челтәрләрен, шулай ук муниципаль милектәге торак фондын реконструкцияләүне таләп итә.

Тормышны тәэмин итү системаларын эксплуатацияләү процессында түбәндәгеләр мөһим:

- корылмаларның торышын мониторинглау, аларны үз вакытында ачыклау һәм алга таба үстергәндә аларның эшкә сәләтлелеген тулысынча яисә өлешчә югалтуга һәм гадәттән тыш хәл килеп чыгуга китерергә мөмкин булган җитешсезлекләрне бетерү;
- персоналны һәлакәткә каршы чараларны үтәүгә һәм локальләштерү һәм бетерү шартларында гамәлләргә әзерләү;
- моның өчен кирәкле матди һәм финанс резервлар булдыру.

Энергетика объектларын көзге-кышкы чорда эшләүгә әзерләүгә, ягулыкның һәм матди-техник ресурсларның кирәкле запасларын булдыруга аерым игътибар бирелә. Тере тәэмин итүче предприятиеләрдә һәм оешмаларда

халыкның эшли алмавы, тукланунын резерв агрегатлары билгеләнә. Инженерлык инфраструктурасының гамәлдәге объектлары һәм ме-

Аның үсеше буенча ризасызлык белдерүләр 5 өлештә «Коммуналь инженер инфраструктурасының үсеш алуы буенча чараларны нигезләү», 2 материал нигезләү буенча.

Эре коммуналь аварияләрнең төп нәтиҗәсе булып алар тормыш эшчәнлегенең барлык тармакларына да диярлек кагыла. Транспорт коллапсына китерәләр, коммуникация челтәрләрен сафтан чыгаралар, санитар-технологик торышны начарайталар.

эпидемиологик вәзгыять, биналарның су басуын китереп чыгара. Җирлекне *электр белән тәэмин итү югары вольтлы су асты көймәләреннән* гамәлгә ашырыла.

Җирлек территориясе буенча 10, 35, 110 кВ көчәнешле электр линияләре уза.

Электр куллану режимын чикләү җирлекнең торак-коммуналь хуҗалыгы өлкәсенә тискәре йогынты ясаячак.

Күпфатирлы йортлар белән идарә итү, ресурслар белән тәэмин итү, инженерлык объектларын һәм коммуникацияләрне карап тоту һәм ремонтлау, юл-күперләр хуҗалыгын җайга салу, иллюминация һәм агарту, ТКО белән эш итү системалары бозылачак. Торак йортларны һәм оешмаларны электр белән тәэмин итү бозылачак.

Электр энергиясен бирүнең туктатылуы суүткәргеч станцияләр эшендә өзеклеккә китерәчәк. Аэрация станцияләрендәге аварияләр чистартылмаган агып төшүче суларны ташлауга китерәчәк. Җирлекнең канализация насос станцияләре эше тукталачак. Канализация системасында удар агымлы суларның алга китүенә һәм шәһәр төзелешенең шактый мәйданын су басуга китерергә мөмкин.

Электр энергиясен аеру биналарны һәм корылмаларны җылылык белән тәэмин итү си-стемасында кире кайтарылмый торган процесслар куркынычына китерәчәк. Җылылык бирүченең үз вакытында агып төшмәгән җылылык системасы сафтан чыгачак. Авариясез реакциягә керү вакыты һава температурасыннан томалана һәм берничә сәгатьтән 1 - 1,5 тәүлеккә кадәр исәпләнә. Торак районнарда яшәүчеләрнең гамәлләре аркасында янгын чыгу куркынычы арта.

Электр челтәре хуҗалыгын карап тотудагы һәлакәтләрнең нәтиҗәләрен минимальләштерү чараларын эшләгәндә, Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тарафыннан 2022 елның 31 апрелендә расланган электр энергиясен куллану режимын өлешчә яисә тулысынча чикләү булган гадәттән тыш хәлләрнең нәтиҗәләрен минимальләштерү буенча методик тәкъдимнәргә таянып эш итәргә тәкъдим ителә. Электр-электр челтәре җайланмалары объектларында гадәттән тыш хәлләрне кисәтү чаралары 2.2.7 пунктында китерелгән.

Җирлекне газ белән *тәэмин* итү Юбилей Птицефабрикасының АГРСтан, аннары югары һәм урта басымлы газүткәргечләр буенча газны (ГРП, ШРП) редуцияләү пунктларына кадәр, алга таба түбән басым челтәрләре буенча турыдан-туры сарыф ителгән бительгә кадәр гамәлгә ашырыла.

Газ бүлү системалары объектларында аварияләр булу сәбәпләре:

җир асты һәм җир өсте газүткәргечләренең механик зарарланулары;
тышкы газүткәргечләрнең коррозион зарарланулары;

сварныкылар өзелү;

табигый күренешләр нәтиҗәсендә газүткәргечләрнең зарарлануы;
;;

башка сәбәпләр.

Газ челтәрләрендә һәлакәтле эшләр, башлыча, кешеләр булырга мөмкин булган биналарның газлар белән пычрануын булдырмау һәм бетерү, шулай ук газ чыккан урыннарда ялкынсыну учакларын бетерү белән бәйле. Факелның зурлыгы газ басымына һәм тишекнең күләменә бәйле.

Газ белән тәэмин итү системасы объектларында мөмкин булган гадәттән тыш хәлләрне булдырмау буенча беренче чираттагы чараларга саклау зоналарын кертүне кертергә кирәк.

Җирлек территориясе буйлап бүлү газүткәргечләре уза, ГРП урнашкан. Газ бүлү челтәрләрен саклау кагыйдәләренең 7 пункты нигезендә саклау зонасы газүткәргечләрдән ике яктан да 2 метр ераклыкта уза торган шартлы сызыклар белән чикләнгән территориядә газүткәргечләр трассасы буйлап урнаштырылган. ГРП тирәсендә саклау зонасы объект ераклыгының 10метры буенча үткәрелгән террито-рия, нойзамкнутойлиния рәвешендә урнаштырыла.

Газ бүлү челтәрләренең һәм объектларның сак зоналарында, аларга зыян килү-килмәүне кисәтү яисә электр үткәргечне нормаль эксплуатацияләү шартларын бозу максатларында, торак-граждан һәм су билгеләнешендәге объектлар төзү тыела.

Газ бүлү челтәрләренең саклау зоналарының хуҗалык эшлеклелеге, туфракны 0,3 метрдан да тирәнрәк эшкәртүнең җир кишәрлеге өслеген бозу очракларына карап, газ бүлү челтәрләрен эксплуатацияләү оешмасының язма карары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Проектлана торган газүткәргечләрдән минималь ераклык линия объектын планлаштыру проекты яисә проект документлары проекты стадиясендә билгеләнергә тиеш.

Һавада газның булуы һәм аның агып чыгуы билгеләнә:

исенә карап (матдә кертелә - одорант, ул газга специфи-ческийзапах бирә);

□□контроль көпшәләре (аеруча җаваплы һәм авыр үтеп керү участокларында);

Тышкы билгеләре буенча□□

Контроль скважиналарын бораулау белән (скважина торба үткәргечнең ачык озынча күчәре торба стенасыннан 15-20 сантиметр-р ара узарга тиеш; скважиналарны тоташтыру урыннарына салалар, ә алар турындагы күрсәткечләр булмаса, һәр 2 метр саен;

ПГФ2М1 тибындагы газ индикаторлары (газ-һава катнашмасында ягулык газлары барлыгын күрсәтә), УГ-2, ГТ-2 типлары, НМ-4 мех респира-торлары (газларның яисә табигый газ парларының, углерод, аммиак, нефть продуктларының һавадагы һавадагы һавадагы микъдары барлыгын күрсәтәләр, аларның эшләве һавада билгеле бер газ катнашмасы белән индикатор матдәнең төсле реакциясенә нигезләнгән (бер анализ ясау өчен кирәкле вакыт 2 минуттан 102 минутка кадәр тәшкил итә).

Утечка урынын эзләү өчен газүткәргеч трассасының планын бөтен булган корылмалар һәм җайланмалар (челтәрле коелар, хәрәкәтләр, контроль көпшәләр, конденсат җыелмалары, пропарниклар һ.б.) белән табарга кирәк. Планда шулай ук суүткәргеч, канализация, телефон, кабель линияләре, коллекторлар, газүткәргеч күчәреннән 50 метр полосада подвал һәм ярымподвал урыннары ясалырга тиеш.

Бинада газ табылганда, беренче чиратта, бинаның газ челтәрен кертүдә кран белән сүндерәләр. Газлы бинада эшләү куркыныч, шуңа күрә газның һавада туплануын табигый яки ясалма вентиляция юлы белән киметергә кирәк. Соңгы очракта вентиляторларның отсоска эшләвен истә тотарга кирәк, шуңа күрә алар шартлау куркынычы булган башкаруда булырга тиеш.

Газ белән тәэмин итү системасының ышанычлылыгын арттыру заманча, ышанычлырак, материаллар һәм җиһазлар кулланып, инновацион технологияләрдән файдаланып, өзлексез газ белән тәэмин итү һәм оператив сүндерү өчен тәэмин ителергә тиеш.

Газ белән тәэмин итү системасы объектларының иң куркыныч дефектларын ачыклау гадәттән тыш хәл килеп чыгуны кисәтү буенча беренче дәрәҗәдәге бурычларның берсе булып тора.

Гадәттән тыш хәлне кисәтү, газ белән тәэмин итү объектында янгын чыгу һәм локализацияләү ихтималын киметү өчен, һәлакәткә тап булган тышкы билгеләр буенча газ чыгуын яки газ таралуны ачыклаганда, бригадирның газ белән тәэмин итү, ачык ут һәм электр приборлары белән файдалануны чикләү чараларын басарга кирәк.

Газ бүлү челтәренә зыян килү турында хәбәр алган газ бүлү челтәренең эксплуатацияләү оешмасының һәлакәт-диспетчерлык хезмәте «112» бердәм номеры буенча ашыгыч оператив хезмәтләрне чакыруны тәэмин итү системасына күрсәтелгән мәгълүматны, шулай ук кабул ителгән хәбәргә ашыгыч җавап бирү буенча чаралар барышы һәм тәрәзәләре турында белешмәләрне җибәрә.

Газ бүлү челтәрләренең эксплуатацияләү оешмалары, Россия Федерациясе субъектларының башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары газ бүлү челтәрләренең сакланышын тәэмин итү, аварияләрне һәм гадәттән тыш хәлләрне кисәтү, шулай ук аларның нәтиҗәләрен бетерү өлешендә үзара хезмәттәшлек итәргә тиеш.

Проектлауның алдагы этапларында «Газ бүлү һәм газ куллану челтәрләренә проектлау этабында таләпләр» IV бүлегенең нигезләмәләре үтәлергә тиеш. Әлеге бүлек Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 29 октябрендәге 870 номерлы һәм 62.13330.2011 «Газ-спределитель системалары.СНиП 42-01-2002 Актуальләштерелгән редакция.

Тышкы газүткәргечләрне проектлаганда газ бүлү һәм газ куллану челтәрләренең иминлеге турында Техник регламентның 27 пунктында каралган урыннарда газ үткәргеченең сакланышын тәэмин итүче саклагыч өслекләр яисә җайланмалар каралырга тиеш.

Күрсәтелгән норматив документлар таләпләрен үтәү объектның территориядә мөмкин булган гадәттән тыш хәлләр нәтиҗәләреннән тотрыклылыгын тәэмин итәчәк.

«Газ бүлү челтәрләренең куркынычсызлык кагыйдәләре һәм газ куллану” расланган боерык белән Федераль хезмәтләр экология, технологик һәм атом күзәтчелеге буенча 2020 елның 15 декабрендәге 531 номерлы, ремонт һәм техник яктан яңадан кораллануны, консервацияләүне кертеп, эксплуатация

газ бүлү һәм газ куллану челтәрләрен бетерү «Куркыныч җитештерү объектларының сәнәгать иминлеге турында» 1997 елның 21 июлендәге Федераль закон, Техник регламент таләпләре нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш о

иминлек челтәрләр газ бүлү һәм

Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2010 елның 29 октябрендәге 870 номерлы карары белән расланган газ куллану һәм күрсәтелгән Кагыйдәләр.

Газ белән тәэмин итү системасының гамәлдәге объектлары эшчәнлегенә тыкшынуны булдырмау өчен газүткәргечне югары куркыныч янавын һәм егәрлекләү тирәнлеген күрсәтә торган тану билгеләрен урнаштыру юлы белән билгеләргә кирәк.

Газ җиһазларын һәм газның авария хәлендәге чыгарылмаларын бушату, аларның авырлыгын киметүгә бәйле гадәттән тыш ситуа-цияләрне булдырмау өчен газүткәргеч төзегәндә, аларның нәтиҗәләрен бетерү өчен, түбәндәге техник карарларны һәм оештыру чараларын үткәрү кирәк:

Эшләр башланганчы барлык җир асты коммуникацияләренең урынын трасса эзләүче һәм шурфовкалар ярдәмендә ачыкларга кирәк;

җир өсте газүткәргеченең проектлана торган терәкләре белән җир асты коммуникацияләре кисешкән урыннарда җир эшләре басымлы механизмнар кулланмыйча һәм кисешкәннән соң 2 метр ераклыкта кулдан башкарылырга;

Җир асты газүткәргечен ГНБ методы белән салу;

түбән басымлы газүткәргеч ераклыгын бина фунд-ментына кадәр кимендә 2,0метрны карарга кирәк.

Шулай ук җиһазларга техник хезмәт күрсәтү һәм аларны ремонтлау, корылмаларны һәм җиһазларны комплекслы диагностикалау кебек эшләрне үз вакытында башкарырга кирәк. Газүткәргечнең бөтен озынлыгы буенча авария-коткару бригадаларының һәм янгынга каршы хезмәтнең ирекле керү мөмкинлеген карарга кирәк.

Су белән тәэмин итү һәм су чыгару системасы. Су белән тәэмин итү җир асты суларын су җыю җайланмасыннан гамәлгә ашырыла, аннары, суүткәргечләр системасы буенча, су суырту башнялары аша, кулланучыларга тапшырыла. Су белән тәэмин итү системасын үстерү күздә тотыла.

Үзәкләштерелгән су чыгару системасы торак пунктның бер өлешен генә колачлаган, калган халык чүп-чар чокырларыннан файдалана. Кулланучыларны үзәкләштерелгән су чыгару системасына тоташтыру өчен, яңа суүткәргеч челтәрләре төзү күздә тотыла.

Җир асты су таратучы коммуникацияләрдә авария вакытында биналарның подвал өлешләрен су басу аеруча еш күзәтелә. Шул ук вакытта биналарның һәм корылмаларның, юлларның конструктив өлешләренең формалашуы, электр чыбыкларының зарарлануы - кыска ялганыш, кешеләрнең электр тогы белән зарарлануы, аларның җәрәхәтләре һәм төрле дәрәҗәдәге пешүләре булырга мөмкин.

Су белән тәэмин итү һәм су бүлеп бирү системасында авария хәлендәге хәлләрне булдырмау өчен даими планлы ремонт, объектларны реконструкцияләү һәм яңарту зарур.

Явым-төшемнәр мул булганлыктан, территорияне су басуны һәм су басуны кисәтү өчен яңгыр сулары канализациясе системасын үстерү зарур.

Җирлекне җылылык белән тәэмин итү үзәкләштерелмәгән. Торак йортлар җылытыла

җылылык белән тәэмин итүнең локаль чыганаклары - табигый газда түбән басым ясаучы 2 яки бер контурлы индивидуаль көнкүреш казаннары. Гомуми учреждениеләр (башкарма комитет, мәктәп, амбулатория) казанлылардан җылытыла. Генераль план белән җылылык белән тәэмин итү си-стемасын үзгәртү каралмаган.

Теплотрасслар, котельныйлар һәрвакытта да көчле салкыннарга яки температура режимының кискен үзгәрешләренә түзә алмый. Күп кенә заманча котельныйлар үзләренең эшчәнлеген табигый газда гамәлгә ашыралар, шуңа күрә газдагы аварияләрдә автоматик рәвештә җылылык бирү эшчәнлеге бозыла.

Теплотрассалар һәм котельныйлар шулай ук җиһазларның тузуына дучар ителә, бу авария хәленең еш килеп чыгуына китерә. Көзге-кышкы чорда еш була, аларда йөкләнеш арта. Кышын котельныйларның баш тартуы үз фатирларында кешеләрнең яшәү мөмкинлеген чикли, бу эвакуация чараларын оештыруга китерә.

Ут төзелешен җылылык белән тәэмин итү - үзәкләштерелмәгән, үз җылылык генераторларыннан - 2-нче яки бер контурлы индивидуаль көнкүреш казаннарыннан. Куркыныч зонасына нигездә даими түгел, ә эпи-зодияле эшләүче казаннар эләгә. Җылыту системасы туңарга мөмкин булган урында йомшак урыннар урнашкан - бу киңәйткеч баклар, циркуляцион торбалар һәм чорма тибындагы салкын биналар. Пар казаннары шартлый торган төп сәбәп җылылык системасының туңуы, шул ук вакытта торбаларда су хәрәкәтләнүдән туктый. Ягулык белән януын дәвам итә. Чуен (металл) секцияләр эчендә казан яисә торбалар кайнап тора. Шул ук вакытта система эчендәге пар басымы бик тиз үсә башлый. Кайбер вакытта металл түзә алмый торган басым үсешенең критик ноктасына ирешеләчәк - һәм казан секцияләренең һәм торбаларының җимерелүенең нинди нәтиҗәләре булачагын алдан белеп булмый.

Шулай ук индивидуаль көнкүреш казанының төзексезлеге аркасында көнкүреш газы шартлау да мөмкин. Көнкүреш газы шартлавының сәбәбе - аның йорт бинасына озак үтүе, бинада газның билгеле бер концентрациясенә ирешү һәм теләсә нинди искрадан газ һава катнашмасының икенче детонациясе (теләсә кайсы электр приборын, шул исәптән гади лампочканы, ишек кыңгыравын һ.б.ны кертеп). Анарга кирәк, газның һәр агышы шартлауга яки хәтта шартлауга да китермәячәк, фаҗигагә әзер вентиляция, газ җиһазларын техник яктан тикшерү һәм уяулык үткәрүгә ярдәм итәчәк.

Җылылык челтәрләренә зыян килү мөмкинлеген бетерү өчен саклау зоналары билгеләнә. Җылылык челтәрләренең саклау зоналары күләмнәре Россия Федерациясе Төзелеш министрлыгының 1992 елның 17 августындагы 197 номерлы боерыгы белән расланган коммуналь җылылык челтәрләрен саклауның гадәти кагыйдәләре белән билгеләнә.

Җылылык челтәрләренең сак зоналары җир кишәрлекләре рәвешендәге җир кишәрлекләре рәвешендә җылылык челтәрләренең төзелеш конструкцияләре читеннән яисә тышкы өслегеннән каналсыз прокладка изоляцияләнгән җылылык үткәргечен санап, һәр якка кимендә 3 метр киңлектәге җир кишәрлекләре рәвешендә электр челтәрләре салу трассасы буйлап урнаштырыла. Җылылык челтәрләренең саклау зоналарында теләсә нинди җир эшләрен әлеге челтәрләр урнашкан предприятиеләр һәм оешмалар белән килештереп башкарырга кирәк.

Җирлек территориясе буенча элемтә линияләре уза. Элемтә линияләренә зыян килү мөмкинлеген бетерү өчен саклау зоналары билгеләнә. Россия Федерациясендә элемтә линияләрен һәм корылмаларын саклау кагыйдәләренең 4 пункты нигезендә элемтә линияләреннән һәр якка 2 метр күләмендә саклау зоналары билгеләнә. Саклау зонасы чикләрендә элемтә һәм радиофикация линияләренең нормаль эшен бозарга, шулай ук элемтә чараларына зыян китерергә мөмкин булган башка гамәлләр кылу тыела.

Тормыш белән тәэмин итү объектларында аварияләрне кисәтү буенча төп чаралар:

торышын тикшереп тору һәм искергән товарларны вакытында алыштыру;

яклау юлдан йөрүче поклардан (бу җир асты юлларында коррозион процесслар тизлеген киметә),

басымнан (импульс) удар дулкын басымыннан эшли торган сүндерүче җайланмаларны газ белән тәэмин итү системаларының тоташ нокталарында (терәк ГРП алдында) урнаштыру, шулай ук әлеге объектлар өчен гамәлдәге минормативлар нигезендә эшләнә торган специаль чаралар урнаштыру;

трансформатор электр подстанцияләрен, газ-бүлү станцияләрен һәм тереклек тәэмин итү системасының башка объектларын физик яклау;

икътисад объектларының тотрыклы эшләвен һәм кешеләрнең тормыш тәэмин ителешен тәэмин итү эшен оештыру;

корылмаларының инженерлык челтәрләрен камилләштерү;

Су белән тәэмин итү чыганакларын резервлау һәм башка махсус чаралар күрү.

Җирлекнең жиз-тәэмин итү системаларына кагылышлы инженерлык инфраструктурасы системаларын үстерү, тулаем алганда, барлык системаларның һәм аларның аерым элементларының эш ышанычлылыгын тәэмин итү, тыныч һәм хәрби характердагы гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен алардан файдалану мөмкинлекләрен исәпкә алып, гамәлгә ашырылырга тиеш.

Инженер инфраструктурасының линияле объектларында, шул исәптән полиэтиленлы хтсум кулланып, берләштерелгән бестраншея юллары кулланып, үз вакытында реконструкция ясау яисә капиталь ремонт ясау, грунтны юуга һәм проваллар чыгаруга, коммуникацияләрдә, алсу нефтьле аварияләрдә һәм нефть продуктларында янгыннар һәм шартлаулар барлыкка килүгә китерә торган су ташый торган челтәрләрдә чыгу ихтималының максатка ярашлы булуы белән.

Шулай ук урынның уңайсыз участокларында һәм потенциаль табигый һәм техноген һәлакәтләрдә инженерлык инфраструктурасы объ-екты элементларын яңа объектларны, булганнарын реконструкцияләүне (киңәйтүне) гамәлдән чыгаруны (чикләүне) күздә тотарга кирәк.

Инженерлык системаларының тотрыклы эшләвен арттыру өчен түбәндәге чараларны гамәлгә ашыру зарур:

1. Инженерлык системасы белән идарә итү системаларының ышанычлылыгын тәэмин итү буенча эшләр башкару;

2. Инженерлык си-стемы эшенең ышанычлылыгын арттыру буенча эшләр башкару;

3. Җирлекнең инженерлык системалары объектларында җиңелүнең икенчел факторларын (янгыннар, шартлаулар, электр тогы белән зарарлануның һ.б.) барлыкка китерү мөмкинлеген юкка чыгару яисә чикләү буенча эшләр башкару;

4. Инженерлык системалары эшенең авария режимына күчерүгә әзерлек; 5. Җирлекнең инженерлык системаларын торгызуга әзерлек;

6. Инженерлык-стемаларны контрольдә тотуның һәм идарә итүнең һәр җирдә башкарыла торган иминлек технологик зоналарына акрынлап күчү һәм аларны гамәлгә кертү.

Билгеле бер вакыт чоры үткәч яки шуңа бәйле рәвештә, нинди дә булса үзгәрешләр белән инженерлык системаларының тотрыклылыгын арттыру буенча чаралар үткәрүне күздә тотарга кирәк.

Инженерлык системаларының тотрыклылыгын арттыру буенча инженер-техник чаралар санына түбәндәгеләр керә:

– таушалган коммуналь-энергетик комплексларны алмаштыру юлы белән, гадәттән тыш хәл барлыкка килү чыганагы буларак, инженерлык системаларының һәлакәтсез эшләвен тәэмин итү;

□□торак пунктларны ике бәйсез чыганактан энергия белән тәэмин итүне тәэмин итү яисә төрле юнәлешләрдән ике электр челтәре урнаштыруны;

10кВ электр бүлү челтәрләрен сиптерү;

трансформатор подстанцияләрен яклауны тәэмин итү - өстәмә кирпеч яки тимер-бетон стеналар, козыреклар төзү, грунт белән бөкләү һ.б.

□□канәгатьләнерлек булмаган трансформатор подстанцияләрен реконструкцияләү, «шәрә чыбыкны» электр челтәрләренең изоляцияләнгән үзйөрешле үткәргечләренә алыштыру торышы канәгатьләнерлек булмаган трансформатор подстанцияләрен реконструкцияләү, кирәк булганда электр линияләрен кабельлеләргә күчерү;

күчмә электр станцияләрен энергия системасына тоташтыру һәм сатып алу;

□□су бирүне ике (яисә аннан да күбрәк) бәйсез чыганаклардан тәэмин итү, өстенлек җир асты чыганакларына бирелергә тиеш;

заманча технологияләр нигезендә су белән тәэмин итү системасын төзү һәм реконструкцияләү;

□□су җыю корылмаларында катгый режимлы зоналарның тоташ коймаларын оештыру;

челтәрне су белән тәэмин итү;

□□суүткәргеч челтәрләр грунтына һәм эчә торган резервуарга керүне;

□□артезиан кважиналарын герметизацияләү;

□□

заманча технологияләр нигезендә су чыгару системасын төзү һәм реконструкцияләү;

□□каты койрыкларны авария хәлендәге чыгару урыннарын оештыру;

ике бәйсез чыганактан газ бирүне тәэмин итү;

□□төзелеше заманча хтех-нологияләргә нигезләнгән газны реконструкцияләү;

газгазлар арасын томалау;

газ сәнәгатьчеләрен сиптерүне тәэмин итү;

□□установка на газовыхсетавтоматиавтоматического хустройства, сработающих перепада давления, шулай ук дистанционный идарә белән запорный арматура

□□җылылык-трассаларны пар казаннарыннан бер-берсе белән тоташтыру юлы белән җылылык белән тәэмин итүнең тотрыклы системасын булдыру, яисә индивидуаль система кулланыны.

Әлеге барлык чаралар җирлекнең инженерлык инфраструктурасын яисә аның аерым участокларын реконструкцияләгәндә яисә яңа төзегәндә башкарылырга тиеш. Эре масштаблы гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта, халыкны су белән тәэмин итәргә кирәк. ЧС чоры дәвамлылыгы тыныч чорга

вакыт җирле шартларны исәпкә алып билгеләнә.

ВСН нигезендә ВК4-90 «Гадәттән тыш хәлләрдә хуҗалык-эчә торган су белән тәэмин итү системаларын әзерләү һәм эшләү инструменты», эчәргә яраклы суның минималь саны, ул халыкка хуҗалык-эчәргә яраклы су белән тәэмин итүнең үзәкләштерелгән системалары (алга таба - СХПВ) яисә башка ихтыяҗларга күчмә чаралар ярдәмендә бирелергә тиеш, исәпләгәндә - бер кешегә тәүлеккә 31 литр (10.7 нче таблица) билгеләнә.

Исәпләү стационар дәвалануга керүче кешеләрне исәпкә алмыйча һәм кешеләрне юдырту ихтыяҗын исәпкә алмыйча, җиңелү учагында эшләүче ГО формированиеләренең шәхси составын да кертеп, башкарылды.

.

Таблица 9.2.2.10.1

Минимально необходимое количество воды питьевого качества в сутки, подаваемое населению по централизованным СХПВ

Наименование	2024 г.		2050 г.	
	Численность населения, тыс. чел.	Количество воды, куб.м	Численность населения, тыс. чел	Количество воды, куб.м
Олы Кабан авыл җирлеге	5,3	164	13,6	422

Чиста су резервуарларында су күләме, шул исәптән, китерелгән исәп-хисап нигезендә гадәттән тыш хәл булган очракта, халыкның суга ихтыяҗын канәгатьләндерергә тиеш. Гадәттән тыш хәл шартларында аерым сәнәгать һәм коммуналь предприятиеләрне су белән тәэмин итү күләмнәрен кыскарту мөмкин, бу - радиациядән махсус чистарту режимнары буенча эшләүче корылмаларга йөкләнешне киметү өчен кирәк.

Халыкны эчәргә яраклы су белән тәэмин итү өчен, гадәттән тыш хәл килеп чыккан очракта, башкарма хакимиятнең территориаль органнары карары буенча, халыкка су өләшү пунктларын күчмә тарга бору һәм җиһазлауны күздә тотарга кирәк. Су тарату пунктлары

275

Аралашу тарына радиуста 1,5 кило-метрдан да артык булмаган территориягә хезмәт күрсәтергә тиеш. Су тарату пунктларының урыны җирлекнең башкарма хакимияте органнары тарафыннан ресурслар белән тәэмин итүче оешма белән берлектә билгеләнә.

2.2.11. Биналар һәм корылмалар җимерелүгә бәйле гадәттән тыш хәлләр куркынычы

Биналар һәм корылмаларның җимерелүе зур матди зыян китерә, биналарның сафтан озак вакытка чыгуына, янгыннар чыгуга, коммуналь-энергетика челтәрләрен җимерүгә, җимерекләр барлыкка килүгә һәм иң мөһиме - кешеләрнең имгәнүләренә һәм үлеменә китерә.

Биналарның һәм инженерлык корылмаларының кинәт җимерелүе - кеше корбаннары саны һәм матди зыян буенча иң куркыныч һәлакәтләрнең берсе.

Гадәттән тыш хәл куркынычы. Транспорт коммуникацияләре элементларын, җитештерү биналарын һәм корылмаларын, торак, социаль (көнкүреш һәм мәдәни билгеләнештәге биналарны һәм корылмаларны җимерү төзелеш корылмаларының тузуы, табигый стихияләрнең (су басу, җир тетрәү һ.б.) йогынтысы, һава шартлары (температураның, интенсив һәм озакка сузыла торган яңгырларның кискен түбәнәюе чорлары, күп санлы кар яисә бозларның тупланы), кеше факторлары (проектлагандагы хаталар, көнкүреш газы шартлаулары, террорчылык актлары) белән бәйле булырга мөмкин.

Гадәттән тыш хәлләр һәм гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы җирле дәрәҗәдән югарырак булмаган, биналар һәм корылмалар ишелү белән бәйле, эшне башкару кагыйдәләрен үтәмәү сәбәпле.

Җирлек территориясендә авария хәлендәге яки иске йортлар юк.

искергән конструкцияләрнең тузуын кисәтү буенча профилактик чаралар күрү; янгынга каршы чаралар үткәрү;

шартлату материаллары һәм җиһазлар белән сак эш итү;

биналарга һәм биналарга куела торган санитар нормаларны эксплуатацияләү кагыйдәләрен үтәү.

Җитештерү шартларында биналарга һәм корылмаларга техник хезмәт күрсәтү өзлексез башкарыла. Торак секторда көнкүреш газ приборларыннан файдаланганда халыкның саклыгын тәэмин итү һәм гадәттән тыш хәл булган очракта дөрес гамәлләр кылу зур роль уйнарга мөмкин.

Биналарны һәм корылмаларны имин эксплуатацияләүнең төп таләпләре түбәндәгеләр:

- ябырылуларның һәм алып баручы конструкцияләрнең җимерелүен профилактикалау, аларның бетүен бетерү нәтиҗәсендә;

янгынга каршы предприятиеләрне үтәү;

- шартлату материаллары һәм җиһазлар белән сак эш итү; - биналарга карата файдалану кагыйдәләрен һәм санитария нормаларын үтәү;

276

агрессив мохит йогынтысында булган биналарның һәм корылмаларның барлык төзелеш конструкцияләре коррозиядән сакланырга тиеш, мондый биналарның төзелеш конструкцияләре вакыт-вакыт тикшерелергә тиеш. Төзелеш конструкцияләренә йөкләнешне үзгәртү исәпләүләр һәм генераль проектлаучы белән үзгәрешләрне килештергәннән соң гына рөхсәт ителә.

Биналарның түбәләре кардан, боздан һәм тузаннан чистартылырга тиеш. Яшен сугудан саклау өчен биналар, корылмалар һәм тышкы җайланмалар кирәк.

Биналарны һәм корылмаларны имин эксплуатацияләүне тәэмин итү буенча төп чаралар биналарны һәм корылмаларны даими карауларны, биналарның һәм корылмаларның техник паспортларын алып баруны, конструкцияләрдә киеренкелекнең инструменталь үлчәүләрен, гамәлгә ашырылучы конструкцияләргә рөхсәт ителә торган йөкләнешләрне үтәүне үз эченә ала.

Торак секторда гадәттән тыш хәлләрне кисәтүдә һәм алардан югалтуларны киметүдә көнкүреш газ приборларыннан файдаланганда халыкның игътибарлылыгы һәм гадәттән тыш хәл килеп чыккан очракта дөрес гамәлләр булуы зур роль уйнарга мөмкин.

2.2.12. Химик куркыныч объектларда гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Җирлек территориясендә химик куркыныч объектлар юк, объектлар төзү күздә тотылмый. Башлангыч мәгълүматларга туры китереп, җирлек территориясе махсус чорга химик йогышлы зонага эләкми.Химия

2.2.13. Радиацияле-куркыныч объектларда гадәттән тыш хәлләр куркынычы һәм куркынычы

Җирлек территориясендә химик куркыныч объектлар юк, объектлар төзү күздә тотылмый. әлеге җирлек территориясе радиация куркынычы янаган зонага эләкми.

3. Биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр куркынычы

Биологик-социаль куркыныч астында кешенең йогышлы һәм паразитар авырулары, авыл хуҗалыгы хайваннарының куркыныч авырулары, шулай ук мәдәни үсемлекләрнең аеруча куркыныч корткычлары һәм авырулары кебек куркыныч төркемнәрне аңлыйлар.

Биологик-социаль куркынычлар белән бәйле гадәттән тыш хәлләр кешеләр тормышына турыдан-туры яный яки шактый икътисадый зыян китерергә сәләтле.

Биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр куркынычы аларны аерым бер вакыт эчендә (кагыйдә буларак, бер ел эчендә) Федерация субъекты территориясендә кабатлау (гадәттән тыш хәл микъдары) белән характерлау кабул ителгән. Биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр куркынычы дәрәҗәсен еллык циклда бәяләү әлеге гадәттән тыш хәлләрне китереп чыгара торган төрле факторларның сезонлы динамикасын исәпкә алырга мөмкинлек бирә.

Биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр өчен озак үсеш вакыты, җиңелүләр күренешендә яшерен чор булуы, барлыкка килгән йоктыру учакларының ныклы характеры һәм төгәл чикләре булмау, кузгатучыны (токсинны) ачыклау һәм идентификацияләү кыенлыклары үзенчәлекле.

Татарстан Республикасында биологик-социаль гадәттән тыш хәлләр куркынычы дәрәҗәсе түбән (елына гадәттән тыш хәл кабатлануы буенча 0,1-0,3) дип бәяләнә.

Статистик мәгълүматларга анализ күрсәткәнчә, техноген һәм табигый гадәттән тыш хәлләр Татарстан Республикасы территориясе өчен хас түгел. Биологик-социаль характердагы төп куркынычларга халыкның йогышлы авырулары, аеруча куркыныч авырулар кабынуы, хайваннарның каты йогышлы авыруы; үсемлекләрнең авырулар һәм корткычлар белән күпләп зарарлануы керә.

Лаеш районы территориясендә биологик - социаль гадәттән тыш хәлләр буларак карала:

авыл хуҗалыгы хайваннарының аеруча кискен йогышлы авырулары, шул исәптән:

- котыру, Чыганаклар: кыргый плотоядные (төлкеләр);
- Себер түләмәсе, чыганаклар: авыру хайваннар, сибиреязва белән капланмаган күмүләр
- лептоспироз, дуңгызлар чумасы, кош гриппы;

кешеләрнең йогышлы авырулары булу куркынычы:

- бөер синдромы (ГЛПС) белән геморрагик бизгәк, чыганаклар: тычкан кимерүчеләре (тычканнар, кыр кәҗәләре, вак хомяклар), туляремия чыганаклары: кимерүчеләр һәм куяннар;
- иксодлы талпан боррелиозы (Лайма авыруы), Чыганаклар: тычкан кимерүчеләр (тычканнар, кыр тычканнары, вак хомячкалар);
- түләмә (Anthrax), Чыганаклар: с/х хайваннар (мөгезле эре терлек, МРС, атлар, дөяләр, дуңгызлар), Себер җәрәхәте белән авыручылар.

Биологик куркыныч объектлар (үләт базлары, Беккари чокырлары һ.б.), шулай ук йогышлы авыруларның табигый учаклары биологик-социаль характердагы гадәттән тыш хәлләр чыганаклары булырга мөмкин.

Җирлек территориясендә, шулай ук район территориясендә азык-төлек характерындагы эчәк инфекциясе, шул исәптән яшелчә һәм җиләк-җимеш, ит һәм кош-корт продуктлары, сөт продукциясе куллануга бәйле сальмонеллез һәм дизентрия очраклары аеруча ихтимал.

Санитар күрсәткечләр буенча имин булмаган сулыкларда (санкцияләнмәгән санитария хезмәте, стоячияләр, начар сораштырулар) коену нәтиҗәсендә, шулай ук сыйфатсыз эчәргә яраклы суны куллану аркасында, инфекция: ОКИ, шул исәптән ротавирус инфекциясе, шулай ук А.гепатиты белән авыруларны арттыру ихтимал.

Химик матдәләр, дару, наркотик препаратлар һәм сыйфатсыз алкоголь (һәркайда) белән агулану очраклары сакланып кала.

«Татарстан Республикасында гигиена һәм эпидемиология үзәге» Федераль дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениеесе мәгълүматларына караганда, туляремия һәм ГЛПС кешеләренең авыруы ихтималы да кире кагылмаган, чөнки республика территориясендә әлеге инфекцияләргә уңай погадкалар очрый.

Талпан боррелиозы белән авыру очраклары һәм авыру ихтималы булырга мөмкин.

күнекмәгән халык арасында талпан вируслы энцефалит белән сөйләшү. Әлеге авыру буенча имин булмаган илләрдән китерелгән маляриянең бердән-бер очраклары да, инфекцияне җирле тапшыруы белән дә кире кагылмый.

Кыргый һәм хуҗасыз хайваннар тарафыннан тешләү очракларын саклау, кешеләрне эзәрлекләү фаразлана.

Җирлек территориясендә биологик калдыкларны күмү урыны юк.

4. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне мониторинглау, лаборатор контроль һәм фаразлау системасы

Гидрометеорология вакыйгалары мониторингы һәм фаразлары «Татарстан Республикасы Гидрометеорология һәм әйләнә-тирә мохитне күзәтү идарәсе»ФДБУ тарафыннан башкарыла.

Геологик процессларны мониторинглау Татарстан Республикасы Экология һәм табигый ресурслар министрлыгы һәм «ТР Геоүзәге» ДУП тарафыннан башкарыла.

Социаль-гигиена мониторингын һәм фаразлауны территориаль мониторинг гамәлгә ашыра органнар санитар-эпидемиологик күзәтчелек Россиянең сәламәтлек саклау үсеше.

Техноген объектларның торышы һәм аварияләр фаразын республиканың профильле министрлыклары һәм Ростехнадзорның ТР буенча идарәсе, шулай ук Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары составында күзәтчелек органнары, предприятиеләрдә һәм оешмаларда - предприятиеләрнең һәм оешмаларның сәнәгать куркынычсызлыгы буенча бүлекчәләре башкара.

Җирлек территориясендә гидрологик күзәтүләр челтәренең елга һәм күл постлары юк.

5. Гадәттән тыш хәлләр турында хәбәр итүне оештыру чаралары Гадәттән тыш хәл *турында* бәян итү, көндәлек **эшчәнлек органнарына җиткерү**

РСЧС идарәсе, көчләре һәм чаралары һәм халыкка хәбәр итү сигналлары һәм гадәттән тыш хәл турында тиешле мәгълүмат.

Хәбәр итү системасын беренчел актив чараларга кертергә мөмкин, аларны активлаштырганда халыкны турыдан-туры яклау бурычы хәл ителә. Нәкъ менә үз вакытында хәбәр итү һәм янауның чын характеры турында мәгълүмат җиткерү мөмкин булган югалтуларны кискен киметергә мөмкинлек бирә, паник имеш-мимешләр барлыкка килүгә комачаулый, алар теләсә нинди характердагы гадәттән тыш хәл белән чагыштырганда тискәре нәтиҗәләргә китерергә сәләтле.

Лаеш муниципаль районының хәбәр итү системасы (алга таба – хәбәр итү системасы) муниципаль берәмлек территориясендә булган көчләрнең, элемтә һәм хәбәр итү чараларының, тапшырулар челтәрләренең, каналларның һәм элемтә линияләрен, төрле билгеләнештәге элемтә челтәрләренең һәм ведомствога караган ведомстволарның оештыру-техник берләшүеннән гыйбарәт һәм хәбәр итү системасы абонентларына хәбәр итү сигналларын үз вакытында җиткерүне тәэмин итә һәм үз эченә ала.:

- районның дежур-диспетчерлык хезмәте (бердәм дежур-диспетчерлык хезмәте) (алга таба-ЕДДС);

- җирле үзидарә органнарының, территориаль органнар бүлекчәләренең һәм хәбәр итү органнарының һәм оешмаларның (алга таба – дежур хезмәтләр) дежур хезмәтләре (вазыйфаи затлар), аларга тәүлек буе хәбәр итү сигналларын кабул итү һәм аларны күрсәтелгән органнар җитәкчеләренә җиткерү йөкләнгән, аларның нинди ведомствога карамыйча, хәбәр итүнең техник чаралары линияләр (каналлар) белән тоташтырылган.

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Татарстан Республикасы территориясендә халыкка ашыгыч хәбәр итү зоналары чикләрен раслау турында» 2022 елның 07 октябрендәге 1083 номерлы карары нигезендә җирлекнең торак пунктлары, генераль план эшләгән вакытта, халыкка ашыгыч хәбәр итү зонасына эләкми.

Җирлек территориясендә генераль план әзерләнгән вакытта хәбәр итү системасы объектлары юк, ул Лаеш муниципаль районы Башкарма комитетыннан алынган мәгълүматларга туры килә.

Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм бәла-казалар нәтиҗәләрен бетерү министрлыгының идарә органнарына хәбәр итү идарәнең өлкән органы (үзәкләштерелгән хәбәр итү системасы һәм оператив элемтә чаралары буенча) идарә органнарын билгеләнгән оператив хәлгә китерүне тәэмин итә торган яисә расланган гамәлләр планы нигезендә оештыру чараларын үткәрүне күздә тоткан алдан билгеләнгән сигналларны (командалар) тапшыру нигезендә гамәлгә ашырыла. Мондый бурычларны хәл итү өчен хәрби командование органнары белән тыгыз хезмәттәшлек оештырыла. Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Гражданнар оборонасы эшләре буенча идарә органнарының вазыйфаи затларына хәбәр итү эш урынына яки алдан билгеләнгән пунктка килергә кирәклеге турында мәгълүматны оператив җиткерү максатыннан үзәкләштерелгән хәбәр итү системасы кысаларында гамәлгә ашырыла. Моның өчен алдан ук «җыю игълан ителгән»дигән сигнал кулланыла.

"Ашыгыч» хезмәтләр, төрле ведомстволар җитәкчеләренә, икътисад объектлары һәм оешмалар җитәкчеләренә хәбәр итү гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында, гадәттән тыш хәлләр масштабларын киметү буенча кирәкле гамәлләр, үз персоналларын яклау буенча чаралар күрү максатыннан, аларга тиз арада мәгълүмат җиткерүгә юнәлтелгән һәм, нигездә, җирле элемтә челтәрләре буенча гамәлгә ашырыла. «Ашыгыч» хезмәтләрнең дежур-диспетчерлык пунктлары, потенциаль куркыныч икътисад объектлары белән күпчелек очракта ГХМ муниципаль органнарының оператив хезмәтләреннән турыдан-туры элемтә оештырыла. Халыкка хәбәр итү үзәкләштерелгән хәбәр итү системаларын эшкә җигү нигезендә башкарыла. Гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында халыкка хәбәр итүнең гомуми сигналы булып " Игътибар!мәгълүмат, ул аннан соң өстәмә аңлатма бирә торган мәгълүмат тапшыру челтәрләре аша тулыландырыла. Хәбәр итү өчен үзәкләштерелгән хәбәр итү системалары төзелә.

Россия Федерациясендә «Гадәттән тыш хәлләрдә иминлек» ГОСТ Р 22.7.02-2021 гамәлдә. Гадәттән тыш хәлләр турында халыкка мәгълүмат бирүне оештыру регламентлары. Гомуми нигезләмәләр (алга таба - ГОСТ Р 22.7.02-2021), ул халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары һәм фаразлана торган һәм гадәттән тыш хәлләр турында, аларның параметрлары һәм башка мәгълүмат каналлары аша мәгълүмат бирү тәртибен билгели.

халыкның һәм территорияләрнең иминлеген тәэмин итү чаралары, алымнар һәм яклау ысуллары буенча күрелә торган масштабларда

Халыкка гадәттән тыш хәл турында хәбәр иткәндә, телетапшыруларның түбәндәге каналлары җәлеп ителергә мөмкин: «Татарстан», «Эфир», «Татарстан Яңа Гасыр» ДТРК.

В җирлеккә . эшләргә регламент кадәр ГОСТ Р 22.7.02-2021 таләпләре нигезендә халыкның фаразлана торган һәм барлыкка килгән гадәттән тыш хәлләр һәм янгыннар, халыкның һәм территорияләрнең иминлеген тәэмин итү чаралары, кабул итүләр һәм яклау ысуллары турында халыкка мәгълүмат бирүне оештыру.

Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу яисә килеп чыгу куркынычы янаганда барлыкка килә торган куркынычлар турында хәбәр итү системасын оештыру, халыкның үз-үзен тоту кагыйдәләре һәм яклау чараларын уздыру кирәклеге турында хәбәр итү системасы хәбәр итү системасы хәбәр итү системалары турындагы нигезләмә нигезендә гамәлгә ашырылырга тиеш.

«Гражданнар оборонасы» ГОСТ Р 42.3.01-2021 таләпләренә туры килә торган 500 метрга кадәр булган РСУ-300, РСУ-600 тибындагы 14 сөйләм Сирия җайланмасын (әйе-лее - РСУ) билгеләү күздә тотыла. Халыкка хәбәр итүнең техник чаралары. Классификация. Гомуми техник таләпләр ". РСУ "Марс-Арсенал" программа-аппарат комплексы белән (яки шундый ук) килешергә тиеш.

РСУның якынча урыны график материалларда күрсәтелгән, РСУның төгәл урынын аерым проект белән билгеләргә.

Каршындагы яңаларын урнаштыру сөйләм сиреналары җайланма торак пункт территориясен тулысынча каплауны күздә тотарга кирәк.

. алдан карау мөмкинлек катнаштырулар Авыл җирлегенең аудио -, аудиовизуаль һәм башка хәбәрләрне кабул итү, эшкәртү һәм тапшыру белән шөгыльләнүче техник җайланмаларын гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында яисә килеп чыгу турында, мондый хәлләрдә халыкны үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм аларны саклау ысуллары белән бәйләү мөмкинлеген карарга кирәк.

Биналарны һәм корылмаларны проектлаганда һәм төзегәндә, шул исәптән халыкка хәбәр итү системалары буенча күпфатирлы торак йортларга да 134.13330.2022 җитәкчелек итәргә кирәк.

Заманча мәгълүмати технологияләр, электрон һәм басма МАССАКҮЛӘМ мәгълүмат чараларын халыкка гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы яки килеп чыгу куркынычы, мондый хәлләрдә үз-үзеңне тоту кагыйдәләре һәм саклану ысуллары турында үз вакытында һәм гарантияле хәбәр итү өчен кулланырга кирәк.

Моннан тыш, республикада «Гадәттән тыш хәлләр барлыкка килү куркынычы турында яисә килеп чыгу куркынычы турында халыкка экстрен хәбәр итүнең комплекслы системасын булдыру турында» Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 13 ноябрендәге 1522 номерлы Указы нигезендә әлеге комплекслы хәбәр итү системасын үстерү һәм аны төзек хәлдә тоту буенча эш алып барыла, ул мәгълүматны республиканың һәр кешесенә җиткерергә һәм телевизион һәм мондый заманча инновацион чишелешләрдән файдаланырга мөмкинлек бирә.

FM-радиоканаллар, халыкка мәгълүмат җиткерү һәм хәбәр итү гомумроссия комплекслы си-стемасы терминалларыннан, транспорт чарасында халыкка мәгълүмат бирү һәм хәбәр итү системасы терминалларыннан файдалану, "Спикфон" домофон җиһазлары ярдәмендә халыкка хәбәр итү, стандарт СМС-хәбәр итү операторлары аша халыкка мәгълүмат җиткерү Cell Broadcast технологиясен кулланып (билгеле бер географик өлкәдә нинди дә булса хәбәрләрне кичекмәстән телефонга китерү өчен билгеләнгән киң тапшырулар).

Халыкка хәбәр итү һәм мәгълүмат бирү чаралары сыйфатында куллануны оештыру максатка ярашлы булыр:

кәрәзле элемтә челтәрләре;

громкоговорительләр;

– автомагнитол в транспорт чаралар . ЧС турында ашыгыч хәбәрләр тапшыру программасына автомат рәвештә күчерү;

тавыш авазлары нурланышчылар . автономияле шартлы сигналлар һәм кыска мәгълүмати хәбәрләр тапшыруны тәэмин итүче туклану белән;

телерадиотапшырулар челтәрләрен (цифрлы тапшыруларга күчүне исәпкә алып);

хәбәр итү кадәр челтәрләр Интернет юл белән урнаштыру Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының рәсми сайтында, шулай ук республиканың төп Интернет-ресурсларының яңалыклар һәм эзләү порталларында ашыгыч мәгълүмат;

мобиль мәгълүмат чаралары;

автомобильләре кычкырып элемтәле оператив хезмәтләрнең;

пилотсыз очучы аппаратлар с төзелгән яңгыравыклы элемтә модуле.

Тикшеренүләр күрсәткәнчә, көн дәвамында хәрәкәтләнүче кешеләрнең даими агымы халыкның күп өлешен тәшкил итә, ягъни көн дәвамында кешеләрнең күпчелеге үз фатирларындагы стационар мәгълүмат чараларыннан аерылган (телефон, радио, телевизор, компьютер, радионокта). Шул ук вакытта кәрәзле элемтә челтәрләрен үстерү халыкка массакүләм хәбәр итү бурычын шәһәрдә һәм шәһәр читендәге зонада урнашуга бәйсез рәвештә хәл итү мөмкинлеге турында сөйләргә мөмкинлек бирә.

Кәрәзле телефон - элемтә һәм цифрлы инфор-мация белән алмашу, радио һәм телетапшырулар сигналларын кабул итү, Интернетка чыгу өчен универсаль чара. Боларның барысы да кәрәзле телефонны төрле характердагы гадәттән тыш хәлләрдә илдәге күпчелек халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең төп индивидуаль чараларының берсе буларак карарга мөмкинлек бирә.

Барлык заманча автомагнитолларның RDS (Radio Data System) махсус режимы бар - яки мәгълүмат тапшыру системасы, алар буенча мәгълүмат хәбәрләре тапшыра. RDS режимы Россиянең күпчелек радиостанцияләрен куллана.

Татарстанда ЧС - Cell Broadcast (Широковещательная передача) турында халыкка хәбәр итү системасы эшли, ул кичекмәстән илтеп җиткерү өчен билгеләнгән.

билгеле бер географик өлкәдәге кәрәзле телефонга нинди дә булса хәбәрләр.

Татарстан Республикасында «112» коткару хезмәтенең бердәм номеры эшли.

магистраль торбаүткәргечләрдә авария булган очракта халыкка хәбәр итүне оештыру гаять катлаулы проблема булып тора, чөнки мөмкин түгел. төзергә системалар хәбәр итү буйга барлыгы ягулыкны транспортлау маршруты. Суүткәргечләр су һәм автомобиль юлларын кисеп үтү сәбәпле дә куркыныч.

Беренче чираттагы хәбәр итү тиешле персонал, торба үткәргеч торбаларга хезмәт күрсәтүче; торба үткәргечкә якын җирдә ятучы торак пунктлар; трасса янында очраклы гына торба үткәргечләр булган кешеләр. Башка торак пунктларга хәбәр итү өчен торба үткәргечнең дежур диспетчерыннан алынган мәгълүмат буенча җирле территориаль хәбәр итү системасы кулланылырга тиеш.

Хезмәт күрсәтүче персоналга хәбәр итү өчен хезмәт һәм технологик бәйләнешне оештыру өчен азык-төлек үткәргеч яки радиорелей элемтә линияләре кулланыла. Диспетчерларга ашыгыч хәбәрләр өчен трассадан хезмәт күрсәтүче персоналның радиоэлемтәсе чаралары файдаланыла. Авария турында беренче мәгълүмат дежур диспетчерга чаралар буенча килә автоматиклар, күзәтеп торучы нормаль режим продуктүткәргеч эше, ә алга таба төгәл урын һәм булган хәлнең масштабы турында төгәлрәк мәгълүмат линияле хезмәт күрсәтү персоналыннан килә.

Продуктопровода хәбәр итү системасын төзү варианты 10.1 нче рәсемдә күрсәтелгән.

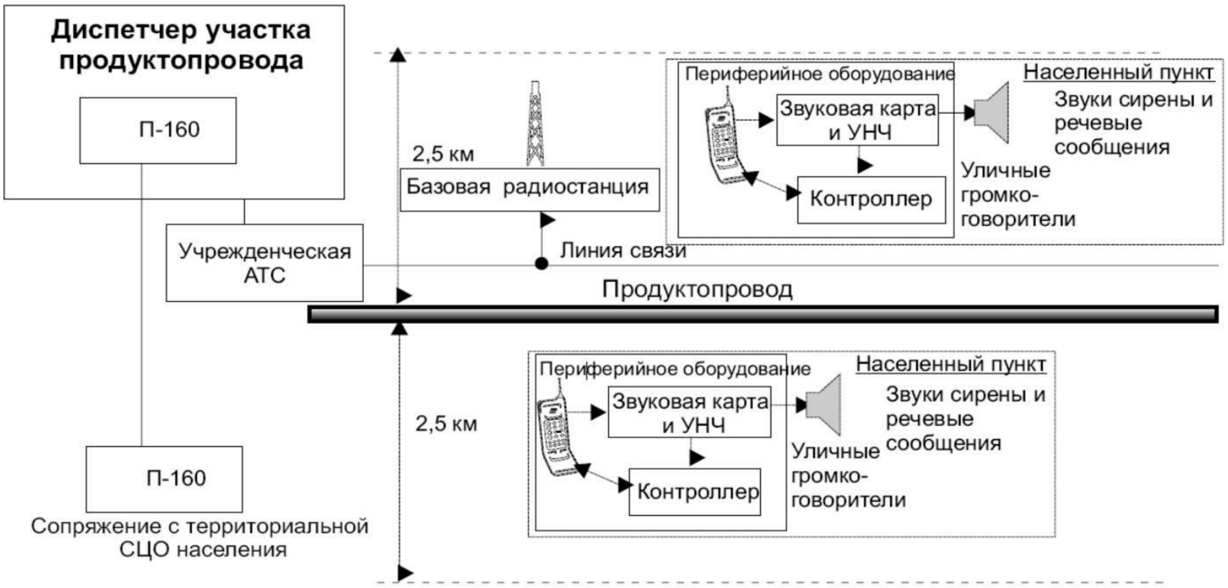

Рисунок 9.5.1. Схема построения системы оповещения на продуктопроводе

Россия Федерациясендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2020 елның 02 апрелендәге 417 номерлы карары белән расланган югары әзерлек яисә гадәттән тыш хәл режимы кертелгәндә гражданнар һәм оешмалар тарафыннан үтәлүе мәҗбүри булган үз-үзеңне тоту кагыйдәләре гамәлдә.

Күрсәтелгән кагыйдәләр нигезендә, мәҗбүри гомум файдаланудагы телеканалларны һәм (яисә) радиоканалларны трансляцияләү кысаларында тапшырыла торган гадәттән тыш хәл барлыкка килү яки килеп чыгу куркынычы турында ашыгыч мәгълүмат алганда, гражданнарга хәрәкәтчән радиотелефон элемтәсе челтәре буенча кыска текстлы хәбәр белән танышырга кирәк. Мондый мәгълүмат белән танышу мөмкин булмаса, граждан муниципаль образның бердәм дежур-диспетчерлык хезмәтенә йә «112» ашыгыч оператив хезмәтләрен чакыруның бердәм номерына мөрәҗәгать итәргә тиеш.

Шулай ук кагыйдәләрдә гадәттән тыш хәл килеп чыгу куркынычы янаган территориядә яисә гадәттән тыш хәл булган территориядә югарырак әзерлек режимы яки гадәттән тыш хәл режимы кертелгәндә гражданнар бурычлары да язылган.

.

6. Коткару формированиеләре

Гадәттән тыш хәлләрне һәм алардан соңгы хәлләрне бетерү эшләрен башкару өчен түбәндәгеләр җәлеп ителергә мөмкин:

- янгын сүндерү өлешләре;

штатлы һәм штаттан тыш авария-коткару бүлекләре;

- сәламәтлек саклау учреждениесе персоналы;

персонал һәм башка төр тәртип саклау техникасы.

Халыкны һәм матди чараларны ташу (эвакуацияләү) өчен район предприятиеләре һәм оешмаларының автомобиль техникасы файдаланылырга мөмкин.

Инженерлык, авария-коткару һәм торгызу эшләрен башкару өчен шулай ук республика составына керүче республиканың һәм муниципаль берәмлекләрнең инженерлык техникасы, предприятиеләре һәм органик зоналары җәлеп ителергә мөмкин.

Татарстан Республикасында «Татарстан Республикасының һәлакәттән коткару хезмәтләре һәм һәлакәттән коткару формированиеләре турында» 2005 елның 29 декабрендәге 134-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы кабул ителде. Коткару формированиеләре Татарстан Республикасының барлык муниципаль районнарында да урнашкан.

Лаеш муниципаль районы 2 нче эзләү-коткару отряды җаваплылыгы зонасына керә.

Гадәттән тыш хәлне бетерү көчләре даими әзерлек чараларыннан һәм көчләрдән (штат-объектив формированиеләр һәм оешмаларның махсус бүлекчәләре), гражданнар оборонасы оешмаларыннан, хәрби кисәкларның бүлекчәләреннән тора.

Көч һәм акча төркемнәре беренче, икенче эшелоннан һәм тырышлыктан тора. Беренче эшелонга: даими әзерлек көче һәм чаралары, вакытлы срок керә.

әзерлекләр 30 минутка кадәр.

Икенче эшелонга ТР ГХМ, ГУВД, хәрби бүлекчәләр көчләре һәм чаралары керә. 24 сәгатькә кадәр әзерлек срогы.

ЧСны бетерү көчләрен кертү гамәлдәге юллар буенча күздә тотыла. Алдынгы штаттан тыш һәлакәт-коткару формированиеләре

Россия Гадәттән тыш хәлләр министрлыгының 2014 елның 18 декабрендәге 701 номерлы «О» боерыгы нигезендә

гражданнар оборонасы буенча чаралар башкаруны тәэмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр төзүнең типтагы тәртибен раслау».

«Граждан оборонасы турында» 1998 елның 12 февралендәге 28-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә I һәм II класслы хәвефлелектәге куркыныч җитештерү объектларын, аеруча радиация-куркыныч һәм атом-төш куркынычы булган производстволарны һәм объектларны эксплуатацияләүче оешмаларны, югары йодрыктагы гидротехник корылмаларны, мобилизацион биремнәре (заказлары) булмаган һәм башкарма хакимиятнең федераль органының, гражданнар оборонасы буенча төбәк чараларын һәм җирле дәрәҗәләрне үтәүне тәэмин итүче оешмаларга кермәгән мобилизацион йөкләмәләре (заказлары) булмаган һәм үзгәртеп коруга керми торган органнардан тыш, югары йогышлы авиация корылмаларын гидротехник корылмалар штаттагы һәлакәт-коткару формированиеләрен төзиләр һәм алар.

Гадәттән тыш хәлләрне бетерү өчен көчләр һәм чаралар төркеме Лаеш муниципаль районының гадәттән тыш хәлләр комиссиясе карары белән төзелә. Төркемнең составы һәм саны һәр конкрет очракта билгеләнә һәм гадәттән тыш хәлнең харак-терына һәм масштабына бәйле.

9.6.1нче таблицада муниципаль район территориясенә хезмәт күрсәтүче коткару формированиеләре исемлеге күрсәтелгән (Башкарма комитеттан алынган мәгълүмат нигезендә).

Таблица 9.6.1

Таблица 10.8

№ п/п	Объект исеме	Урнашу урыны	Гамәлгә куючылар (ведомстводан булу)	Сан хезмәткәрләр/ алардан коткаручылар
1	Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының ТР буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 119 нчы	422624, Татарстан Республикасы (Татарстан), Лаеш районы, Усады ав., Ласковая ур., 1	Россия гадәттән тыш хәлләр	39/32
2	янгын сүндерү бүлеге 7 нче янгын сүндерү бүлеге	422621, Татарстан Республикасы (Татарстан), Лаеш районы, Каипадан, Яшьләр ур., 12а	министрлыгы	11/10
3	Лаеш МР Каип авылы ОП. «Транснефть-Прика-	420017, Татарстан Республикасы, Лаеш районы, Казан халыкара аэропорты	ТР ГАДӘТТӘН ТЫШ ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ	106/85
4	Мье» АҖнең һөнәри автомобиль-коткару формированиесе (ПАСФ) «очышларны эзләү һәм һәлакәттән коткару хезмәте»ААҖ	422625, Татарстан Республикасы (Татарстан), Лаеш районы, Комлы Ковал, Насосная ур. «Ковалы»НПС	«Междуна-родный Аэро-порт Казан»АҖ	27/27

«Транс-нефть-Прика-Мье " АҖ

7. Табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә, эвакуация чаралары

Шунысын да билгеләп үтәргә кирәк, гадәттән тыш хәл шартларында да, хәрби вакыт шартларында да эвакуация чараларын оештыру нигездә шундый ук.
Башлангыч итребение мәгълүматларына ярашлы рәвештә, җирлек территориясе химик зарарлану, радиоактив йоктыру, мөмкин булган җимерелүләр һәм фаҗигале батыру зоналарына эләкми.
Шул ук вакытта җирлектә зоналар ачыкланган:
- табигый характердагы гадәттән тыш хәлләр (куркыныч табигать процесслары һәм күренешләр) - карст-суффозия процесслары, су басу (су басу), су басу, ландшафт (табигый) янгыннары чагылышлары;
- техноген харак-тер гадәттән тыш хәлләрдә - торба үткәргеч транспорт объектларында, куркыныч җитештерү объектларында (югары һәм урта басымлы газ белән тәэмин итү челтәрләрендә) һәлакәт ихтималы булган очракта.
Шулай итеп, әлеге ысул бердәнбер *кулай саклану ысулы булганда, җирлектә алдан ук һәм экстренную4* халыкны күздә тотарга кирәк.
Аны уздыру эвакуацияләре һәм сроклары халыкның куркыныч зонасында калган ЧС масштабларына, транспорт һәм башка җирле шартларга бәйле.
Эвакуация эваконаселения кабул итүнең расланган пунктына билгеләнгән маршрут буенча гамәлгә ашырылырга тиеш.
Эвакуация үткәрү вариантларын сайлау таралу масштабларына һәм куркыныч характерына, аны гамәлгә ашыру фаразының дөреслегенә, шулай ук зарарлы йогынты ясау зонасында урнашкан җитештерү объектларын хуҗалык белән файдалану перспективаларына бәйле рәвештә билгеләнә.
Эвакуация үткәрүгә карар кабул итү өчен, һәр төр өчен билгеләнгән хәвеф-хәтәр критерийларга карап бәяләнә торган кешеләрнең гомеренә һәм сәламәтлегенә куркыныч булу нигез булып тора.
Эвакуация, кагыйдә буларак, территориаль-җитештерү принцибы буенча уздырыла.
Билгеле бер очракларда эвакуация эвакуация игълан ителгән вакытка халыкның урнашкан урыныннан турыдан-туры территориаль принцип буенча гамәлгә ашырыла.
Эвакуация ысуллары һәм аны үткәрү сроклары гадәттән тыш хәл масштабларына, халыкның куркыныч зонада калган санына, транспорт булуга һәм башка җирле шартларга бәйле.

[4]. **Булырга** мөмкин булган гадәттән тыш хәлләр зоналарыннан халыкны эвакуацияләү, потенциаль куркыныч объектларда запроектлы авария яки фаҗигале бәла-каза килеп чыгу ихтималының югары булуы турында төгәл мәгълүматлар алганда.
Ашыгыч (кичектергесез) - гадәттән тыш хәлләр килеп чыккан очракта халыкны эвакуацияләү, халыкның тормышына һәм сәламәтлегенә куркыныч янаган нормаль йогынтыларны бозу очрагында. (Гражданлык сагы: 4 томда энциклопедия. Т.IV (бастырып чыгарылган өченче, эшкәртелгән һәм өстәмә); гомуми ред. В.А. Пучкова / МЧСРоссия. М.: ВНИИ ГОЧС ФДБУ (ФЦ), 2015).

Куркынычсыз храйоннарда (территориялэрдэ) эвакуациялэнгэн халык, обстановкага карап, махсус боерыкка кадэр яши.

Планлаштыру, һәм халыкны эвакуациялэү турыдан-туры эвакуация органнарына, ГОЧС идарэ органнарына йөклэнэ. Теркэлүче эвакуация СЭП һәм ПЭП җәелдереп гамэлгэ ашырыла, аларның урыны куркыныч зонасының күлэмнэреннэн чыгып билгелэнэ.

Гадэттэн тыш хэллэр зоналарыннан халыкны ашыгыч (кичектергесез) эвакуациялэү, кагыйдэ буларак, СЭП җәелдермичэ гамэлгэ ашырыла. Бу очракларда аларның бурычлары оператив төркемнэргэ йөклэнэ, аларга тиешле административ-территориаль берэмлеклэр беркетелэ..

Гадэттэн тыш хэл барышында зыян күргэн кешелэрне коткару өчен медицина ярдэме чаралары уздырыла. Гадэттэн тыш хэл килеп чыккан очракта, яралыларны кабул итү өчен койкалар фонды булган медицина учреждениелэрен файдалану күздэ тотыла.

Шунысын да билгелэп үтэргэ кирэк, тыныч заманның кризислы хэллэре барышында, бигрэк тэ сугыш вакытында, күп санлы халыкның куркынычсыз районнарга күчеше мөмкин. Сүз халыкның миграциясе һәм качакларның миграциясе турында бара. Бу очракта качакларны теркэү һәм аларның тормышын тээмин итү мэсьэлэлэрен оператив хэл итү дэүлэт хакимияте органнары бурычы булып тора..

Терроризм

Терроризм - дэүлэт яки халыкара хокукларны яклау астындагы затларга яисэ объектларга каршы кылына торган көчлэү актлары. Пра-виво буларак, экстремистик оешмалар халыкара эшчэнлекнең төрле субъектларына, барыннан да элек теге яки бу дэүлэт хакимиятенэ басым ясау өчен сэяси көрэш ысулы сыйфатында кулланыла..

Бигрэк тэ атом-төш, химик һәм биологик корал, югары токсик химик һәм биологик матдэлэр кулланып, террорлык актлары аеруча куркыныч тудыра, шулай ук атом-төш, химик һәм башка сэнэгать объектларын басып алу яки алу омтылышы, аларның зарарлануы яки сафтан чыгарылуы кешелэр тормышы һәм сэламэтлеге өчен зур куркыныч тудырырга мөмкин.

Террорчылык формасы булып түбэндэгелэр тора: игълан ителмэгэн сугышлар, сэяси үтерүлэр, дипломатик вэкиллек шартлаулар һәм башка объектлар, тотакларны алу, халыкара транспорт системаларын җимерү, һава һәм диңгез судноларын басып алу һ.б.

БМО кысаларында террорчылыкка каршы көрэш максатларында БМО кысаларында берничэ килешү кабул ителде, шул исэптэн 1979 елгы заложникларны басып алуга каршы көрэш турында Халыкара конвенция, 1971 елгы гражданнар авиациясенең иминлегенэ каршы юнэлдерелгэн законсыз актларга каршы көрэш турында Монреаль конвенция.

Террорчылыкка каршы көрәштә региональ дәрәҗәдә хезмәттәшлек ОБСЕ, БДБ, ОАГ һәм башка оешмалар кысаларында гамәлгә ашырыла.
Россия җинаять законнарында террорчылык - кешеләрнең үлеменә куркыныч тудыручы шартлау, ут төртү яисә башка гамәлләр кылу, мөлкәти зыян китерү, яисә, әгәр бу гамәлләр җәмәгать куркынычсызлыгын бозу, халыкны куркыту яки хакимият органнары карарларын кабул итүгә йогынты ясау максатларында башкарылса, башка иҗтимагый-куркыныч нәтиҗәләргә һөҗүм итү, шулай ук күрсәтелгән гамәлләрне кылу куркынычы шул ук максатларда янаса..

Шартлау, ут төртү, атом-төш шартлату җайланмаларын, радиоактив, химик, шартлаткыч, агулы матдәләрне куллану яки куллану куркынычы янаган Террористик акция; транспорт чараларын яисә башка объектларны юк итү, зарарлау яки кулга алу; дәүләт яки җәмәгать эшлеклесен, милли, этник, дини яисә башка төркемнәр вәкилен тормышына һөҗүм итү; заложникларны басып алу, кешеләрне урлау; аварияләр һәм һәлакәтләр өчен шартлар тудыру өчен шартлар тудыру куркынычы тудыру; мондый куркыныч тудыручы теләсә нинди чаралар рәвешендә тарату; теләсә нинди гамәлләр рәвешендә һәм башка гамәлләр кылу; халыкның һәлакәтле килеп чыгу яки башка төрле куркыныч янаулар китереп чыгаручы гамәлләр кылу; иҗтимагый зыян китерүче яки башка гамәлләр барлыкка китерүче теләсә нинди чаралар белән янау куркынычы тудыру; кешеләрнең яшәү куркынычын барлыкка китерү, яшәү куркынычын яисә башка төрле куркыныч янау..

Лаеш муниципаль районында Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы башлыгының «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы территориясендә урнашкан кешеләрнең массакүләм булу урыннары исемлеген раслау турында» 2015 елның 01 июнендәге 38-ПГ номерлы карары гамәлдә. Канун ияләренең күпләп булганы булган объектлар милекчеләренә (хокук ияләренә) «Полиция тарафыннан мәҗбүри сакланырга тиешле кешеләр һәм объектлар (территорияләр) урнашкан урыннарның һәм объектларның массакүләм сакланышына карата таләпләрне раслау турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2015 елның 25 мартындагы 272 номерлы карары һәм мондый урыннарның һәм объектларның (территорияләрнең) иминлеге паспортлары рәвешләрен эшләү киңәш ителгән..

Террорчылык актлары нәтиҗәләрен бетерү

Террорчылык актлары нәтиҗәләрен бетерү үзенчәлекләре террорчылык актларын башкарганда барлыкка килә торган гадәттән тыш хәлләрнең төренә һәм масштабларына бәйле. Шартлаулар һәм санкцияләнмәгән техник процесслар белән радиация һәм химик куркыныч объектларда, гидротехник корылмаларда, биналарда һ. б. бәйле террорчылык актлары торышының аеруча характерлы шартлары булып җимерелүләр, массакүләм янгыннар, радиоактив пычрану, химик йогышлы агулану, су басу, эпидемия һәм эпифия тора. Шулай ук транспортта кылына торган террорчылык актлары да үз үзенчәлекләре бар.
Террорчылык актларының барлык бу һәм башка үзенчәлекләре террорчылыкка каршы көрәш, халыкны террорчылык актлары каршында яклау һәм аларның нәтиҗәләрен бетерү буенча идарә органнарының бурычларын билгели.

Террорчылыкка каршы көрәш идарәсе органнарының төп бурычлары түбәндәгеләр:
- аларда террорчылык актларын уздыру өчен иң ышанычлы объектлар һәм тереклек тәэмин итү системалары исемлеген төгәлләштерү;
- чит затларның санкциясез үтеп керүен булдырмау, террорчылар очрагында аларга гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча куркыныч җитештерү объектларында чаралар эшләү;
- гражданнарга, шул исәптән террорчылык актлары нәтиҗәсендә һәлакәтләрдән дә зыян китергән өчен җаваплылыкны иминләштерү системасын кертү;
- куркыныч производстволар эшчәнлеген лицензияләүне гамәлгә ашыру, һәлакәтләрне локальләштерүгә һәм юкка чыгаруга әзерлек, шул исәптән террорчылык актлары нәтиҗәсендә;
- террорчылык чорында иң ихтимал булган куркыныч матдәләрне табу һәм идентификацияләү өчен махсус разведка төркемнәре әзерләү;
- шәрәлек өчен махсус чаралар исемлеген билгеләү һәм аларны технологик террорчылар-скихактларны башкару чараларын зарарсызландыру.
- төрле террористик актлар каршында халыкны яклау хәзерге дәверләрдә идарә итү бурычы булып тора. Әлеге бурычны үтәү түбәндәгеләргә ирешелә:
- террорчылыкка, сәяси, милли һәм дини экстремизмга каршы тору өлкәсендә чаралар эшләү һәм гамәлгә ашыру;
- шәһәрләрдә һәм авыл җирлекләрендә халыкны террорчылыкка каршы яклау чаралары системасын эшләү;
- стерроризмга каршы көрәш мәсьәләләре буенча башкарма хакимият органнары һәм җирле үзидарә органнары тарафыннан гамәлдәге законнарның үтәлешен тикшереп торуны гамәлгә ашыру;
- потенциаль куркыныч объектлар, шәһәрләрне һәм торак пунктларны тормыш белән тәэмин итү системалары яшәешенең иминлеген оештыру;
- җирле үзидарә органнары вәкилләренә, эчке эшләр органнарына, Федераль иминлек хезмәтенә, дәүләт гадәттән тыш хәлнең территориаль актларын кисәтүдә, террорчылык актлары белән бәйле гадәттән тыш хәлләр барлыкка килгәндә яисә килеп туганда җәмәгать тәртибен хуплауда, эвакуация чараларын уздырганда аларның үзара хезмәттәшлеген тәэмин итүдә, минималь югалтулар белән терактлар нәтиҗәләрен бетерүдә, районнарда вакытлыча яшәү-тәэмин итүне оештыруда ярдәм күрсәтү;
- шартлаткыч җайланмаларны зарарсызландыру яисә юкка чыгару өчен белгечләр әзерләү;
- башкарма хакимият органнары, җирле үзидарә органнары эшчәнлеген аларның компетенциясенә кертелгән сораулар буенча норматив хокукый актлар проектларын эшләү барышында координацияләү;
- Бу эш өчен халыкны җәлеп итү, стерроризмга каршы көрәш өлкәсендә пропаганда эшен көчәйтү.

289
Террористик актларда халыкны яклау буенча ГОЧС идарә органнарының төп бурычлары түбәндәгеләр:
- террорчылыкка бәйле даими анализ һәм хәвеф-хәтәрләр фаразы, террорчылык эшчәнлеге китереп чыгара торган гадәттән тыш хәлләрне кисәтү буенча нәтиҗәле чаралар күрү;
- потенциаль куркыныч объектларны һәм халыкны терризмнан яклау буенча оештыру һәм инженер-техник чаралар комплексын гамәлгә ашыру;
Террорчылык актларын локальләштерү һәм юкка чыгару көчләренең һәм чараларының әзерлегендә ярдәм итү.
Террорчылык актлары нәтиҗәләрен бетерү барышында зыян күрүчеләргә ярдәм күрсәтү, зарар китерә торган факторларның йогынтысын йомшарту мәсьәләләренә аерым игътибар бирелергә тиеш. Бу шартларда авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләрнең төп төрләре түбәндәгеләр:
- гадәттән тыш хәл зонасын тикшерү (биналарның, территорияләрнең, көчләрне һәм чараларны күрсәтү маршрутларының торышы, гадәттән тыш хәл зонасы чикләрен билгеләү).
- авария-коткару хезмәтләренең, һәлакәттән коткару формированиеләренең көчләрен һәм чараларын гадәттән тыш хәл зонасына кертү;
- авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару; - зыян күрүчеләрне эвакуацияләү һәм матди кыйммәтләр;
- хәбәрләр җиткерүне, элемтә идарәсен оештыру; - җәмәгать тәртибен тәэмин итү;
- зыян күрүчеләрнең туганнары белән эш;
- өемнәрне сүтү, урынны чистарту, территорияне рекультивацияләү (кирәк булганда).
Гомумән алганда, террорчылык актларының зур масштаблы нәтиҗәләре вакытында һәлакәт-коткару эшләрен оештыру эре табигый һәм техноген гадәттән тыш хәлләрне бетерү вакытында мондый эшләрне оештыруга охшаш.
Шул ук вакытта террорчылык актлары нәтиҗәләрен бетерү барышында соңгы елларда идарә органнары һәм көчләр гамәлләренең нәтиҗәлелеген киметә торган түбәндәге җитешсезлекләр ачыкланды:
- төрле органик идарә итүнең вәкаләтләре һәм функцияләрендә төгәл аерымлану эшләрен оештырганда булмау;
- район һәм эшләр объекты турында мәгълүмат булмау (биналар схемасы, торакчылар исемлеге, идарә органнарын урнаштыру турында белешмәләр, кыйммәтләрне җыю урыннары һәм зыян күрүчеләр);
- эшләр башкарганда куркынычсызлык таләпләрен бозу, җимерелгән һәм җимерелгән биналар конструкцияләренең җимерелүе, бу түбәндә эшләүче коткаручыларның һәм җимерекләр астында булган зыян күрүчеләрнең имгәнүенә сәбәп булып тора.
Муниципаль берәмлекләр территорияләрендә (районнарда, микрорайоннарда, кварталларда, торак комплексларда һәм ишегалларында) халык белән террорчылык актларына бәйле гадәттән тыш хәлләрне булдырмый калуга һәм халыкны ихликтөр буенча бурычларны хәл итүгә җәлеп итүгә юнәлдерелгән чаралар уздырыла..

Бу чаралар халыкның үз торак йортларын саклауда катнашуын активлаштыруга, торак-эксплуатация предприятиеләре, милициянең терәк пунктлары, ГОЧС идарәсе органнары каршындагы вакытлы оператив штаблар каравына куелган постларның, терәк пунктларының эшен оештыруга юнәлтелгән. Хокук саклау органнары белән тыгыз хезмәттәшлектә алар торак секторының шифаханә биналарын, җылылык, электр, су белән тәэмин итү системаларын тикшереп торырга, кешеләр күпләп җыела торган урыннарда (юлларда һәм транспорт коммуникацияләрендә) шартлау куркынычы булган предметларны һәм объектларны ачыкларга, чердача, подвал һәм башка торак булмаган урыннарның запор җайланмаларын тикшереп торырга, контрольдә тотыла торган территориядә гадәттән тыш хәлләрдән чыгу куркынычы туганда җәмәгать тәртибен сакларга, экстремаль ситуациядә ярдәм күрсәтү кирәк булган мөстәкыйль хәрәкәт итү мөмкинлеге чикләнгән торакчыларны исәпкә алырга тиеш.

10 өлеш. ТОРАК ПУНКТЛАР ЧИКЛӘРЕН ҮЗГӘРТҮНЕ НИГЕЗЛӘҮ

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Олы Кабан авыл җирлеге территориясендә урнашкан торак пунктларның гамәлдәге чикләре буларак чикләре исәпкә алынды, алар турында белешмәләр Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы советының «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең 24-4.251 (Кече Кабан авылы) һәм 16:24-4.24 (Олы Кабан авылы) реестрлы күчемсез мөлкәтнең бердәм дәүләт реестрына кертелгән чикләр кабул ителде, ул «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы генераль советының 2022 елның 28 апрелендәге 21-21 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Олы Кабан авыл җирлегенең генераль планы генераль планын раслау турында» Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы советы карары белән расланган.

Әлеге генераль план торак пунктларның чикләрен үзгәртү каралмаган..

Торак пунктлардан читтә урнашкан, әмма аларның чикләренә кертү өчен нигезләре булмаган "торак пунктлар җирләре" җир категориясе булган җир кишәрлекләре исемлеге 10.1 нче таблицада бирелгән.

Таблица 10.1

Торак пунктлар чикләреннән читтә урнашкан «торак пунктлар җирләре» җир категориясе булган җир кишәрлекләре һәм территорияләр исемлеге, кв.*м*.

Җир кишәрлегенең кадастр номеры	Рөхсәт ителгән файдалану төре	Кадастр буенча җир кишәрлеге мәйданы	Шәһәр чикләреннән тыш җир кишәрлеге мәйданы
16:24:160304:45 (16:24:000000:154)	Автомобиль транспорты	811	13,45
16:24:160302:102 16:24:160302:107 16:24:160302:108 16:24:160302:109 16:24:160302:110 16:24:160302:111 16:24:160303:114 16:24:160303:115 16:24:160303:116 16:24:160303:117 16:24:160303:118 16:24:160303:119 (16:24:000000:276)	Автомобиль транспорты	374033,00	161875,13
16:24:160301:1 16:24:160301:10	ВЛ-110 электр тапшыру линиясе терәкләрен урнаштыру өчен	563,89	563,89

16:24:160301:11 16:24:160301:12 16:24:160301:15 16:24:160301:2 16:24:160301:24 16:24:160301:4 16:24:160301:5 16:24:160301:7 16:24:160301:8 16:24:160301:9 16:24:160302:47 16:24:160302:48 16:24:160302:49 16:24:160302:50 16:24:160302:51 16:24:160302:52 16:24:160302:53 16:24:160302:54 16:24:160302:55 16:24:160302:56 16:24:160302:57 16:24:160302:58 16:24:160302:59 16:24:160302:60 16:24:160304:54 16:24:160304:55 (16:24:000000:61)	Аэропорт-Ильинка (ВЛ 110 кВ «Аэропорт-Ильинка») (123)		
16:24:160304:58 16:24:160304:59 16:24:160304:60 (16:24:000000:62)	ВЛ-110 үзәк-Аэропорт (ВЛ 110 кВ «Үзәк-Аэропорт») электр тапшыру линиясе терәкләрен урнаштыру (118)	36,75	36,75
16:24:000000:7172 (Контур 2)	Гомуми файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләре) гомуми	19188,00	498,65
16:24:000000:7175	файдаланудагы җир кишәрлекләре (территорияләре)	23498,00	391,78
16:24:160101:110	Зират урнаштыру өчен (12.1)	8773,00	8773,00
16:24:160101:3711	зират урнаштыру өчен элемтә	11962,00	11962,00
16:24:160201:436	Авыл хуҗалыгы җитештерүе өчен (1.0) индивидуаль торак	16079,00	16079,00
16:24:160303:3958	төзелеше	75,00	75,00
16:24:160303:4114	йортларын урнаштыру	80,00	80,00
16:24:160304:257	йортларны урнаштыру	149,00	149,00
16:24:160304:531	индивидуаль торак төзелеше	144653,00	144653,00
16:24:160304:537		27998,00	27998,00

Торак төзелеше өчен

11 БҮЛЕК. ГЕНЕРАЛЬ ПЛАННЫҢ ТӨП ТЕХНИК-ИКЪТИСАДЫЙ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ

№ п/п	Наименование показателя	Единица измерения	Исходный год (2024 г.)	Расчетный срок (2050 г.)
Население				
1.	Численность населения – всего:	человек	**5300**	**13565***
Жилищный фонд				
1	**Жилищный фонд, в том числе:**	**тыс. кв. м**	**387,7**	**647,9**
1.1	с. Малые Кабаны	тыс. кв. м	148,8	288,7
1.2	с. Большие Кабаны	тыс. кв. м	238,8	359,2
Объекты социального и культурно-бытового обслуживания населения				
1.1	дошкольная образовательная организация	место	400	813
1.2	общеобразовательная организация	место	298	1038
1.3	Өстәмә белем бирү оешмалары дополнительного образования детей	место	-	271
1.4	амбулаторно-поликлинические Өстәмә белем бирү оешмалары смену	посещений в смену	50	267
1.5	спортивные залы общего пользования	кв. м площади пола	312,4	2984
1.6	плоскостные спортивные сооружения	га	0,2	2,71
1.7	плавательные бассейны	кв. м зеркала воды	-	339
1.8	объекты культурно-досугового (клубного) типа	место	300	950
1.9	объекты культурно-просветительного назначения (библиотеки)	тыс. экземпляров	12,3	94,95
1.10	участковый пункт полиции	объект	-	2
Ритуальное обслуживание населения				
1.1	объект ритуального обслуживания	га	3,34	3,6
Транспортная инфраструктура				
1.1	Протяженность дорог федерального значения	км	7,3	7,3
1.2	Протяженность дорог регионального значения	км	3,68	7,58
1.3	Протяженность дорог местного значения	км	8,305	10,905
Инженерная инфраструктура				
	Водоснабжение			
1.1	Водопотребление	куб. м/в сутки	2110,4	3675,1
	Канализация			
1.2	Общее поступление сточных вод	куб. м/в сутки	1613,8	2645,1
	Теплоснабжение			
1.3	Общее количество котельных	шт	5	11
	Газоснабжение			
1.4	Расход газа	куб.м/час	10400,45	18431,55

№ п/п	Наименование показателя	Единица измерения	Исходный год (2024 г.)	Расчетный срок (2050 г.)
1.5	**Электроснабжение**			
	Расчетная мощность	МВт	8,902	47,853
ПМ ГО ЧС				
1.1	Пожарный пирс	ед.	-	1
1.2	Речевая сиренная установка	ед.	-	17

Примечание:

*максимальная расчетная численность населения, исходя из емкости территорий жилищного строительства и средней жилищной обеспеченности.

ПРИЛОЖЕНИЯ

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Чернышевского ул., д.23, г.Лаишево 422610

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Чернышевский урамы, 23 нче йорт Лаеш ш. 422610

Тел: 8-(84378) -2-52-28 Факс: 8-(84378) -2-54-34
e-mail: Ispolkom.Laishevo@tatar.ru

20 октября 2023 № 3380

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

О подготовке проекта генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан

В целях обеспечения устойчивого развития территории, развития инженерной, транспортной и социальной инфраструктур, обеспечения интересов граждан и их объединений, юридических лиц и публично-правовых образований, руководствуясь статьями 23, 24, 25 Градостроительного кодекса Российской Федерации, Федеральным законом от 6 октября 2003 г. № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации», статьями 9, 10 Закона Республики Татарстан от 25.12.2010 № 98-ЗРТ «О градостроительной деятельности в Республике Татарстан», Уставом Лаишевского муниципального района Республики Татарстан постановляю:

1.Приступить к подготовке проекта генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан в следующем составе:

1) положение о территориальном планировании;

2)карта планируемого размещения объектов местного значения поселения;

3) карта границ населенных пунктов, входящих в состав поселения;

4) карта функциональных зон поселения.

2. Установить, что подготовка проекта генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан в 100 % объеме будет осуществлена за счет средств инвестора, оплата за выполненные работы будет осуществлена в соответствии с условиями договора.

3. Установить следующие этапы работ по подготовке проекта генерального плана:

№ этапа	Наименование этапа работ
1	Заключение контракта на подготовку проекта генерального плана, подготовка технического задания

2	Подготовка проекта генерального плана
3	Проведение публичных слушаний (обсуждений) по проекту генерального плана (в том числе подготовка протокола публичных слушаний и заключения об их результатах)
4	При необходимости корректировка проекта генерального плана по результатам публичных слушаний(обсуждений)
5	Согласование проекта генерального плана в органах исполнительной власти Республики Татарстан
6	Направление проекта генерального плана, заключения о результатах публичных слушаний (обсуждений), сводного заключения Кабинета Министров Республики Татарстан в Совет Лаишевского муниципального района Республики Татарстан для его утверждения

4. Организацию работ по подготовке проекта генерального плана возложить на начальника отдела архитектуры и градостроительства Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района Республики Татарстан.

5. Опубликовать настоящее постановление в районной газете «Камская новь» («Кама ягы»), на официальном портале правовой информации Республики Татарстан в информационно-телекоммуникационной сети Интернет по веб-адресу: http://pravo.tatarstan.ru и на официальном сайте Лаишевского муниципального района в информационно-телекоммуникационной сети Интернет по веб-адресу: http://laishevo.tatarstan.ru.

6. Настоящее постановление вступает в силу с момента его официального опубликования (обнародования).

7. Контроль за исполнением настоящего постановления возложить на начальника отдела архитектуры и градостроительства Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района Республики Татарстан А.П. Карсалова.

Руководитель А.А. Нурмухаметов

Приложение № 1
к Соглашению о взаимодействии
при разработке проекта Генерального
плана Большекабанского сельского
поселения Лаишевского
муниципального района Республики
Татарстан
от «___» ____________2023 г. № __

Техническое задание
на разработку проекта Генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан

№№ п/п	Наименование требований	Содержание требований
1	2	3
1.	**Основные цели и задачи**	**Целью** разработки Генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан (далее – проект Генерального плана) является: - создание комфортных условий жизнедеятельности населения и условий для привлечения инвестиций на основе рационального использования природно-ресурсного и социально-экономического потенциала территории. - определение назначения территорий, исходя из совокупности социальных, экономических, экологических и иных факторов в целях обеспечения при осуществлении градостроительной деятельности безопасности и благоприятных условий жизнедеятельности человека, ограничение негативного воздействия хозяйственной и иной деятельности на окружающую среду и обеспечение охраны и рационального использования природных ресурсов в интересах настоящего и будущего поколений, развития инженерной, транспортной и социальной инфраструктур, обеспечения учета интересов граждан и их объединений, Российской Федерации, субъектов Российской Федерации, муниципальных образований; - создание действенного инструмента управления развитием территории в соответствии с федеральным законодательством и законодательством Республики Татарстан; - учет решений по инфраструктурному и территориальному развитию, заложенных в Мастер-плане социально-экономического и

		пространственного развития Казанской агломерации. **Задачами** разработки Генплана являются: - определение пространственной модели развития поселения, её целевых ориентиров, в том числе, в случае необходимости, формирование предложений по изменению границ населенных пунктов; - предупреждение чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, ликвидации их последствий; - рациональное функциональное зонирование территории с определением параметров функциональных зон с предложениями по размещению территорий жилищного строительства, производственного назначения и иных территорий; - обеспечение условий для повышения инвестиционной привлекательности поселения, стимулирования жилищного и коммунального строительства, деловой активности и производства, торговли, науки, туризма и отдыха, а также обеспечение реализации мероприятий по развитию транспортной инфраструктуры; - планирование размещения объектов местного значения; - разработка предложений по повышению эффективности использования природно-экологического потенциала территории поселения; - подготовка предложений по развитию транспортного каркаса, развитию инженерной инфраструктуры и иных видов инфраструктур в областях, предусмотренных в статье 23 Градостроительного кодекса Российской Федерации; - создание условий для проведения градостроительного зонирования территории; - подготовка сведений о границах населённых пунктов, подлежащих передаче в Единый государственный реестр недвижимости.
2.	**Исходные данные для выполнения работ**	Исходные данные предоставляются «Стороной 2» «Стороне 3» согласно перечню исходных данных (Приложение к настоящему Техническому заданию) в срок, предусмотренный Соглашением.
3.	**Законодательная и нормативно-правовая база выполнения работ**	1. Градостроительный кодекс Российской Федерации; 2. Земельный кодекс Российской Федерации; 3. Лесной кодекс Российской Федерации; 4. Водный кодекс Российской Федерации; 5. Закон Российской Федерации от 21.02.1992 № 2395-1 «О недрах»; 6. Федеральный закон от 06.10.2003 № 131-ФЗ «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации»; 7. Федеральный закон от 18.06.2001 № 78-ФЗ

		«О землеустройстве»; 8. Федеральный закон от 25.06.2002 № 73-ФЗ «Об объектах культурного наследия (памятниках истории и культуры) народов Российской Федерации»; 9. Федеральный закон от 10.01.2002 № 7-ФЗ «Об охране окружающей среды»; 10. Федеральный закон от 22.07.2008 № 123-ФЗ «Технический регламент о требованиях пожарной безопасности»; 11. Федеральный закон от 24.07.2007 № 221-ФЗ «О кадастровой деятельности»; 12. Федеральный закон от 14.03.1995 № 33-ФЗ «Об особо охраняемых природных территориях»; 13. Федеральный закон от 13.07.2015 № 218-ФЗ «О государственной регистрации недвижимости»; 14. Закон Российской Федерации от 21 июля 1993г. №5485-I «О государственной тайне». 15. Постановление Правительства РФ от 31.12.2015 № 1532 «Об утверждении Правил предоставления документов, направляемых или предоставляемых в соответствии с частями 1, 3-10, 12-13.3, 15-15.4 статьи 32 Федерального закона «О государственной регистрации недвижимости» в федеральный орган исполнительной власти (его территориальные органы), уполномоченный Правительством Российской Федерации на осуществление государственного кадастрового учета, государственной регистрации прав, ведение Единого государственного реестра недвижимости; 16. Приказ Федеральной службы государственной регистрации, кадастра и картографии от 10.11.2020 № П/0412 «Об утверждении классификатора видов разрешенного использования земельных участков»; 17. Приказ Федеральной службы государственной регистрации, кадастра и картографии от 01.08.2014 № П/369 «О реализации информационного взаимодействия при ведении государственного кадастра недвижимости в электронном виде»; 18. Приказ Федеральной службы государственной регистрации, кадастра и картографии от 26.07.2022 № П/0292 «Об установлении формы графического описания местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формы текстового описания местоположения границ

		населенных пунктов, территориальных зон, требований к точности определения координат характерных точек границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории, формату электронного документа, содержащего сведения о границах населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории». 19. Приказ Министерства регионального развития Российской Федерации от 26.05.2011 № 244 «Об утверждении Методических рекомендаций по разработке проекта генерального плана поселений и городских округов»; 20. СП 42.13330.2016 «Свод правил. Градостроительство. Планировка и застройка городских и сельских поселений». Актуализированная редакция СНиП 2.07.01-89*; 21. СанПиН 2.1.3684-21 «Санитарно-эпидемиологические требования к содержанию территорий городских и сельских поселений, к водным объектам, питьевой воде и питьевому водоснабжению, атмосферному воздуху, почвам, жилым помещениям, эксплуатации производственных, общественных помещений, организации и проведению санитарно-противоэпидемических (профилактических) мероприятий»; 22. СанПиН 2.2.1/2.1.1.1200-03 «Санитарно-защитные зоны и санитарная классификация предприятий, сооружений и иных объектов»; 23. СанПиН 2.1.4.1110-02 «Зоны санитарной охраны источников водоснабжения и водопроводов питьевого назначения»; 24. СП 2.1.5.1059-01 «Гигиенические требования к охране подземных вод от загрязнения»; 25. СП 36.13330.2012 «Свод правил. Магистральные трубопроводы. Актуализированная редакция СНиП 2.05.06-85*.»; 26. СП 284.1325800.2016 «Свод правил. Трубопроводы промысловые для нефти и газа. Правила проектирования и производства работ»; 27. ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Национальный стандарт Российской Федерации. Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования»; 28. СП 165.1325800.2014 «Свод правил. Инженерно-технические

		мероприятия по гражданской обороне. Актуализированная редакция СНиП 2.01.51-90» (в части, не противоречащей Градостроительному кодексу Российской Федерации); 29. Закон Республики Татарстан от 25.12.2010 № 98-ЗРТ «О градостроительной деятельности в Республике Татарстан»; 30. Постановление Кабинета Министров Республики Татарстан от 21.02.2011 № 134 «Об утверждении Схемы территориального планирования Республики Татарстан».
4.	**Этапы выполнения работ**	**Этапы выполнения работ:** **1 этап:** 1. Систематизация полученных от «Стороны 2» исходных данных. Анализ современного использования и комплексная оценка территории. 2. Подготовка проекта Генерального плана. **2 этап:** Корректировка проекта Генерального плана по результатам публичных слушаний и согласований уполномоченных органов.
5.	**Основные требования к порядку подготовки Генплана**	**Требования к содержанию Генплана**: 1. Подготовка проекта Генерального плана осуществляется в соответствии со статьями 9, 23, 24, 25 Градостроительного кодекса Российской Федерации. 2. Обязательным приложением к проекту Генерального плана являются сведения о границах населенных пунктов, входящих в состав поселения.
6.	**Требования к представлению результата работ**	**1.** Результаты работ представляются «Стороной 3» «Стороне 2» в соответствии с требованиями настоящего Технического задания и в срок, установленный Календарным планом (Приложение 2 к Соглашению). По 1 этапу предоставляется проект Генерального плана в объеме, необходимом для согласования, по 2 этапу – доработанный проект Генерального плана по итогам согласований в полном объеме. **2.** Требования к формату текстовых материалов: шрифт Times New Roman размером 14, через межстрочный интервал – 1,15, с применением отступа в размере 1,25 см; основной формат страниц документа А4 вертикальной ориентации, размеры полей: левое – 2 см; правое – 1 см; верхнее – 2 см; нижнее – 2 см. Текстовые материалы предоставляются в бумажном виде в 2-х экземплярах и на электронных носителях в 3-х экз. (CD-диск) в формате .doc, .docx и .pdf. **3.** Требования к формату графических материалов: предоставляются в

		бумажном виде в 2-х экземплярах и на электронных носителях в 3-х экз. (CD-диск) в векторном формате (.shp, .mid/mif, .tab, .gml) в местной системе координат кадастрового округа 16 (МСК-16) и растровом формате (.jpg, .pdf). **4.** Графические материалы выполняются в масштабе 1:5000, 1:10000, 1:25000, с условием обеспечения наглядности графических материалов. **5.** Требования к формату материалов, предоставляемых на согласование во ФГИС ТП – по требованиям загрузки ФГИС ТП. **6.** Требования к качеству и безопасности работ: все выполняемые работы должны соответствовать действующим нормам, правилам, государственным стандартам и техническим регламентам. **7.** Требования к степени секретности. При наличии в проекте сведений, отнесенных к государственной тайне, подлежащих засекречиванию, запрещенных для открытого опубликования, проект должен быть выполнен с соответствующим грифом секретности

Сторона 1:
Министерство строительства архитектуры и жилищно-коммунального хозяйства Республики Татарстан

Министр ______________________**М.М. Айзатуллин**

Сторона 2:
Муниципальное учреждение «Исполнительный комитет Лаишевского муниципального района Республики Татарстан»

Руководитель _______________ **А.А. Нурмухаметов**

Сторона 3:
Государственное бюджетное учреждение «Институт пространственного планирования Республики Татарстан»

Директор ___________________ **О.Д. Григорьев**

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ
ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ
ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ
ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

15.09.2023 № 5987/Т3-3-5
На № 2606 от 25.08.2023

Директору
ГБУ «Институт пространственного
планирования Республики Татарстан»

О.Д. Григорьеву

ул. Оренбургский тракт, д. 8А,
г. Казань, РТ, 420059

ИСХОДНЫЕ ДАННЫЕ ДЛЯ ОБОСНОВАНИЯ И УЧЕТА МЕРОПРИЯТИЙ ПО ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЕ, МЕРОПРИЯТИЙ ПО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЮ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЙ ПРИРОДНОГО И ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРА В СОСТАВЕ ДОКУМЕНТОВ ТЕРРИТОРИАЛЬНОГО ПЛАНИРОВАНИЯ

г. Казань № 280 от 26 августа 2023

В соответствии с запросом ГБУ «Институт пространственного планирования Республики Татарстан» от 25.08.2023 № 2606 сообщаем исходные данные, подлежащие учету при разработке мероприятий ГОЧС в составе документов территориального планирования проекта «Единый документ территориального планирования и градостроительного зонирования «Лаишевский узел», включающего территории Столбищенского, Большекабанского, Песчано-Ковалинского, Габишевского, Сокуровского и Егорьевского сельских поселений Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, а также Богородского сельского поселения Пестречинского муниципального района Республики Татарстан».

1. Для разработки перечня мероприятий по гражданской обороне:

Основные положения плана гражданской обороны поселения:

территории к группам по гражданской обороне не относятся;

на территориях организаций, отнесенных к категории по гражданской обороне, не имеется;

данные территории не попадают в зоны возможного химического заражения, возможных разрушений, возможного радиоактивного заражения и возможного катастрофического затопления;

строительство защитных сооружений гражданской обороны не требуется.

Основные положения планов гражданской обороны отраслей промышленности, размещенных и размещаемых на территории поселения:

размещение новых промышленных предприятий планировать в соответствии с требованиями «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне».

Расселение:

требования к формированию систем расселения, групповых систем населенных мест районов рассредоточения и эвакуации населения предусмотреть в соответствии с «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

численность рассредоточиваемого, эвакуируемого населения, расселяемого в безопасном районе, согласно Плану гражданской обороны и защиты населения Лаишевского и Пестречинского муниципальных районов Республики Татарстан;

размещение сборно-эвакуационных (приемно-эвакуационных) пунктов – в соответствии с Планом гражданской обороны и защиты населения Лаишевского и Пестречинского муниципальных районов Республики Татарстан.

Инженерные коммуникации:

требования по системе водоснабжения – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

требования к устойчивому электроснабжению – согласно «СП 165.1325800.2014 Актуализированная редакция «СНиП 2.01.51-90 Инженерно-технические мероприятия по гражданской обороне»;

населенные пункты необходимо оборудовать системами оповещения населения в соответствии с требованиями Федерального закона от 21 декабря 1994 года № 68-ФЗ «О защите населения и территории от чрезвычайны ситуаций природного и техногенного характера».

2. Для разработки перечня мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера необходимо учесть следующее:

опасные природные процессы и явления определить по фондовым материалам соответствующих министерств и ведомств, при отсутствии сведений – по СП 115.13330.2016 «Геофизика опасных природных воздействий», СП 131.13330.2020 «Строительная климатология», СП 20.13330.2016 «Нагрузки и воздействия»;

сведения о существующих и намечаемых к строительству потенциально опасных объектах, транспортных коммуникациях, аварии на которых могут привести к образованию зон чрезвычайных ситуаций в Лаишевском и Пестречинском муниципальных районах – в соответствии с Перечнем потенциально опасных объектов, утвержденным Министром МЧС России генерал-лейтенантом А.В.Куренковым от 30.11.2022 № 11/1650сс;

сведения о возможных зонах поражения при чрезвычайных ситуациях на потенциально-опасных объектах отражены в плане действий по предупреждению и ликвидации чрезвычайных ситуаций на территории Лаишевского и Пестречинского муниципальных районов Республики Татарстан.

3. Основные нормативные и методические документы, рекомендуемые для использования при разработке перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций:

перечень основных нормативных и методических документов, рекомендуемых для использования при проектировании перечня мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера, приведен в ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования».

Дополнительные требования:

перечень мероприятий проекта строительства должен быть разработан в строгом соответствии с требованиями ГОСТ Р 22.2.10-2016 «Безопасность в чрезвычайных ситуациях. Порядок обоснования и учета мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера при разработке документов территориального планирования» с обязательным представлением текстового и графического материала;

в соответствии с требованием п. 6.3 ГОСТ Р 22.2.10-2016 графические материалы по мероприятиям ГОЧС в составе проектов планировок территории разрабатываются и оформляются с учетом требований ГОСТ Р 42.0.03-2016;

настоящие исходные данные действительны в течение 3-х лет с момента выдачи.

Заместитель министра Н.В. Суржко

Р.А. Павлова
8(843)221-61-32

МИНИСТЕРСТВО ПО ДЕЛАМ
ГРАЖДАНСКОЙ ОБОРОНЫ
И ЧРЕЗВЫЧАЙНЫМ СИТУАЦИЯМ
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул. Ак. Губкина, 50, г. Казань, 420088

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ГРАЖДАННАР ОБОРОНАСЫ
ЭШЛӘРЕ ҺӘМ ГАДӘТТӘН ТЫШ
ХӘЛЛӘР МИНИСТРЛЫГЫ
Ак. Губкин ур., 50, Казан шәһ., 420088

Тел. (843) 221-61-04, факс 221-61-54, E-mail: mchs@tatar.ru, сайт: mchs.tatarstan.ru

26.01.2024 № 457/Т3-3-5
На № 07-10/149 от 24.01.2024

Директору
ГБУ «Институт пространственного
планирования Республики Татарстан»

О.Д. Григорьеву

ул. Оренбургский тракт, д. 8А,
г. Казань, РТ, 420059

О разработке раздела ПМ ГОЧС

Уважаемый Олег Дмитриевич!

Министерство по делам гражданской обороны и чрезвычайным ситуациям Республики Татарстан (далее – Министерство), рассмотрев Ваше письмо о возможности использования ранее выданных исходных данных и требований в составе проекта Единого документа территориального планирования и градостроительного зонирования «Лаишевский узел», включающего территории Столбищенского, Большекабанского, Песчано-Ковалинского, Габишевского, Сокуровского и Егорьевского сельских поселений Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, а также Богородского сельского поселения Пестречинского муниципального района Республики Татарстан»», сообщает следующее.

Министерство не возражает против использования ранее выданных исходных данных № 280 от 26.08.2023 для разработки раздела «Перечень мероприятий по гражданской обороне, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера» в составе проекта генерального плана для каждого сельского поселения.

Заместитель министра

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН
ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 7CC230132759E1AD1361BFDC69F815AA
Владелец: Суржко Николай Владимирович
Действителен с 24.07.2023 до 16.10.2024

Н.В. Суржко

Р.А. Павлова
8(843)221-61-32

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ КОМИТЕТ ЛАИШЕВСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН

Чернышевского ул., д.23, г.Лаишево 422610

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЛАЕШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Чернышевский урамы, 23 нче йорт Лаеш ш. 422610

Тел: 8-(84378) -2-52-28 Факс: 8-(84378) -2-54-34
e-mail: Ispolkom.Laishevo@tatar.ru

12.02.2024 № 1133/исх
На № 2862 от 20.09.2023
На № 07-10/129 от 23.01.2024

Директору
Государственного бюджетного учреждения "Институт Пространственного планирования Республики Татарстан"
О.Д. Григорьеву

Уважаемый Олег Дмитриевич!

В ответ на Ваше письмо о предоставлении исходных данных для разработки раздела «ПМ ГО ЧС» Единого документа территориального планирования и градостроительного зонирования «Лаишевский узел», включающего территории Столбищенского, Большекабанского, Песчано-Ковалинского, Габишевского, Сокуровского и Егорьевского сельских поселений Лаишевского муниципального района Республики Татарстан, направляем исходные данные согласно прилагаемой форме.

Приложение: на 7 л., в 1 экз.

Руководитель

ДОКУМЕНТ ПОДПИСАН ЭЛЕКТРОННОЙ ПОДПИСЬЮ
СВЕДЕНИЯ О СЕРТИФИКАТЕ ЭП
Сертификат: 00D2EDB1E4FDF00AE0816B499F12F65B92
Владелец: Нурмухаметов Азат Анасович
Действителен с 11.04.2023 до 04.07.2024

А.А. Нурмухаметов

А.О. Солягин
8 (84378) 2-51-42

Приложение

Перечень необходимой информации для разработки раздела «Перечень мероприятий гражданской обороны, мероприятий по предупреждению чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера»

1. Сведения об объектах гражданской обороны - защитные сооружения ГО, специализированные складские помещения, санитарно-обмывочные пункты, станции обеззараживания одежды и техники, объекты, продолжающие работу в военное время, объекты, не отключаемые от электроснабжения, иные объекты, непосредственно используемые для решения задач ГО:

1. АО «Международный аэропорт «Казань» им. Г.М.Тукая»

Адрес: 420017, Республика Татарстан, Лаишевский район, Международный Аэропорт Казань

Существующий статус объекта

Федеральное значение объекта

2. АО «Международный аэропорт «Казань», им. Г.М.Тукая»

Адрес: 420017, Республика Татарстан, Лаишевский район, Международный Аэропорт Казань

Существующий статус объекта

Федеральное значение объекта

3. АО «Казанский жировой комбинат»

Адрес: 422624, Республика Татарстан, Лаишевский район, с.Усады ул.Ласковая, 1

Существующий статус объекта

Региональное значение объекта

2. Сведения о численности рассредотачиваемого, эвакуируемого населения, расселяемого в загородной зоне на первую очередь и расчётный срок в соответствии с Планом гражданской обороны и защиты населения Лаишевского муниципального района РТ:

Сведения отсутствуют, так как Лаишевский муниципальный район не относится к муниципальным образованиям, планирующим эвакуацию населения, материальных и культурных ценностей.

3. Сведения о размещении и характеристики сборно-эвакуационных (приемно-эвакуационных) пунктов в соответствии с Планом гражданской обороны и защиты населения Лаишевского муниципального района РТ (информация может быть ограниченного распространения, направить в соответствии с требованиями законодательства о защите сведений):

Сборно-эвакуационные пункты отсутствуют.

Приемно-эвакуационные пункты из запрашиваемого перечня:

1. ПЭП №3 с.Большие Кабаны, ул.Победы, д.6

Приложение

2. ПЭП №5 с. Песчаные Ковали, ул. Октябрьская, д.4А
3. ПЭП № 9 с.Усады ул. Восточная, д.2А,

4. Сведения о существующих и намечаемых к строительству потенциально-опасных объектах (далее – ПОО), транспортных коммуникациях, аварии на которых могут привести к образованию зон чрезвычайных ситуаций в Лаишевском муниципальном районе **в соответствии с Перечнем потенциально опасных объектов, утвержденных Министром МЧС России генерал-лейтенантом А.В. Куренковым от 30.11.2022 №11/1650сс**:

1. Аэропорт АО «Международный аэропорт «Казань» им. Г.М.Тукая». Адрес: 420017, Республика Татарстан, Лаишевский район, Международный Аэропорт Казань.
Класс опасности 4.
Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

2. АО «Казанский жировой комбинат».
Адрес: 422624, Республика Татарстан, Лаишевский район, с.Усады ул.Ласковая, 1.
Класс опасности 4.
Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

3. Филиал АО «Транснефть – Прикамье»
Адрес: 422625, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с Песчаные Ковали, ул. Насосная НПС "Ковали"
Класс опасности 4.
Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

5. Сведения о существующих и намечаемых к строительству опасных производственных объектов, расположенных на территории:

1. Аэропорт АО «Международный аэропорт «Казань» им. Г.М.Тукая». Адрес: 420017, Республика Татарстан, Лаишевский район, Международный Аэропорт Казань.
Класс опасности 4.
Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

2. АО «Казанский жировой комбинат».
Адрес: 422624, Республика Татарстан, Лаишевский район, с.Усады ул.Ласковая, 1.
Класс опасности 4.
Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

3. Филиал АО «Транснефть – Прикамье»

Приложение

Адрес: 422625, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с Песчаные Ковали, ул. Насосная НПС "Ковали"

Класс опасности 4.

Не выходит из санитарной зоны возможного поражения (заражения).

6. Сведения о гидродинамических опасных объектах (аварии, связанные с разрушением сооружений напорного фронта гидротехнических сооружений (плотин, дамб и др.), образованием волны прорыва и зоны затопления), в том числе необходимые для предупреждения чрезвычайных ситуаций, стихийных бедствий: Гидродинамические опасные объекты отсутствуют.

7. Сведения об объектах инженерной защиты от опасных геологических процессов, необходимые для предупреждения чрезвычайных ситуаций, стихийных бедствий: Сведения об объектах инженерной защиты отсутствуют, по причине отсутствия геологических процессов.

8. Сведения об опасных происшествиях на транспорте при перевозке опасных грузов, в том числе: Опасные происшествия на транспорте при перевозке опасных грузов отсутствуют.

9. Сведения о возможных транспортных авариях (опасных происшествиях на транспорте), характеристика возможной аварии, места возможных аварий (координаты местоположения, км дороги):

Трасса М12 проходит в границах Егорьевского и П.Ковалинского сельских поселений (присутствует вероятность аварий).

10. Сведения о возможных авариях на объектах энергетической системы, с указанием объектов и характеристики возможной аварии.

Предоставление сведений о возможных авариях на объектах энергетической системы не относится к компетенции Исполнительного комитета Лаишевского муниципального района. По данному пункту просим направить запрос в Лаишевские РЭС филиала «Приволжские электрические сети» ОАО «Сетевая компания» для представления информации в части Егорьевского и Сокуровского сельских поселений. Для представления информации по Столбищенскому, Большекабанскому, Песчано-Ковалинскому, Габишевскому сельским поселениям просим направить запрос на Пригородные РЭС филиала «Приволжские электрические сети» ОАО «Сетевая компания».

11. Сведения об возможных авариях на объектах системы связи, с указанием объектов и характеристики возможной аварии: Объекты системы

связи в Столбищенском, Большекабанском, Песчано-Ковалинском, Габишевском, Сокуровском и Егорьевском сельских поселениях отсутствуют.

12. Сведения об возможных авариях на коммунальной системе жизнеобеспечения, с указанием объектов и характеристики возможной аварии:

Существует вероятность в авариях на коммунальной системе жизнеобеспечения. Объекты:

ООО "РСК "Инженерные технологии"

ООО "Благоустройство П.Ковали"

ООО "Сокуровский Коммунальный сервис"

ООО "Коммунальный сервис"

ООО "Дирекция муниципальных проектов"

ООО "Нармонский коммунальный сервис"

13. Сведения о возможных авариях на подземных сооружениях, с указанием объектов и характеристики возможной аварии: Подземные сооружения в Столбищенском, Большекабанском, Песчано-Ковалинском, Габишевском, Сокуровском и Егорьевском сельских поселениях отсутствуют.

14. Сведения о возможных источниках чрезвычайных ситуаций природного характера:

Возможные источники чрезвычайных ситуаций природного характера следующие:

– опасные гидрологические явления и процессы – паводки зафиксированы во всех 6 запрашиваемых сельских поселениях Лаишевского района;

– ландшафтные (природные) пожары присуще д. Вороновка и с. Габишево.

15. Сведения о возможных источниках чрезвычайных ситуаций биолого-социального характера: Ковид.

16. Сведения о мероприятиях по обеспечению пожарной безопасности:

Сведения об источниках наружного противопожарного водоснабжения и подъезды к ним:

-с. Большие Кабаны 2 ПГ, 2 резервуара, 3 башни;

-с. Малые Каабаны 3 ПГ, 2 баши;

Приложение

-с. Габишево 17 ПГ, 3 резервуара, 1 башня;

-с.П.Ковали 26 ПГ, 4 резервуара, 4 башни;
-д.Вороновка 1 башня;

-с.Столбище 51 ПГ, 19 резервуаров, 11 башен;
-с.Усады 18 ПГ, 11 резервуаров, 4 башни;

-д.Каипы 6 ПГ, 1 резервуар, 1 башня;
-с.Егорьево 1 ПГ;
-с.Березовка 1 ПГ, 1 башня;
-д.Пальцовка 1 ПГ, 1 башня;
-с.Бима 2 ПГ, 2 резервуара, 1 башня;
-д.Кзыл-Иль 1 ПГ

-с.Сокуры 10 ПГ, 2 резервуара, 2 башни;
-д.Обухово 3 ПГ, 1 резервуар, 2 башни.

Сведения о наличии пожарных гидрантов на водопроводной сети:
-с. Большие Кабаны 2 ПГ
-с. Малые Каабаны 3 ПГ

-с. Габишево 17 ПГ

-с.П.Ковали 26 ПГ

-с.Столбище 51 ПГ
-с.Усады 18 ПГ

-д.Каипы 6 ПГ
-с.Егорьево 1 ПГ
-с.Березовка 1 ПГ
-д.Пальцовка 1 ПГ
-с.Бима 2 ПГ
-д.Кзыл-Иль 1 ПГ

-с.Сокуры 10 ПГ
-д.Обухово 3 ПГ

Сведения о подразделениях пожарной охраны:
1. - 119 ПСЧ 7 ПСО ФПС ГПС ГУ МЧС России по РТ
- 422624, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с. Усады, ул. Ласковая, 1
- Существующий статус объекта

Приложение

- Федеральное значение объекта
- Вид пожарной охраны – государственная противопожарная служба.
- Классификация здания пожарного депо – II - пожарные депо на 2, 4 и 6 автомобилей для охраны городских поселений.

2. - ОП д.Каипы Лаишевского МР
- 422621, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с Каипы, ул. Молодежная, 12а
- Существующий статус объекта
- Республиканское значение объекта
- Вид пожарной охраны – республиканская противопожарная служба
- Классификация здания пожарного депо – II - пожарные депо на 2, 4 и 6 автомобилей для охраны городских поселений.

17. Сведения об аварийно-спасательных формированиях:

1. - 119 ПСЧ 7 ПСО ФПС ГПС ГУ МЧС России по РТ
- 422624, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с. Усады, ул. Ласковая, 1
- Существующий статус объекта
- Федеральное значение объекта

2. - ОП д.Каипы Лаишевского МР
- 422621, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с Каипы, ул. Молодежная, 12а
- Существующий статус объекта
- Республиканское значение объекта

3. - ОАО Служба поискового и аварийно-спасательного обеспечения полетов (далее- СПАСОП)
- 420017, Республика Татарстан, Лаишевский район, Международный Аэропорт Казань
- Существующий статус объекта

4. - Профессиональное аварийно-спасательное формирование (ПАСФ) АО «Транснефть–Прикамье»
- 422625, Республика Татарстан (Татарстан), Лаишевский район, с Песчаные Ковали, ул. Насосная НПС "Ковали"
- Существующий статус объекта

Приложение

18. Сведения о наличии объектов системы оповещения населения:

Объекты системы оповещения населения в Столбищенском, Большекабанском, Песчано-Ковалинском, Габишевском, Сокуровском и Егорьевском сельских поселениях отсутствуют.

19. Сведения о пунктах мониторинга чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера:

Пункты мониторинга чрезвычайных ситуаций природного и техногенного характера в Столбищенском, Большекабанском, Песчано-Ковалинском, Габишевском, Сокуровском и Егорьевском сельских поселениях отсутствуют.

«Согласовано»
Премьер-министр
Республики Татарстан

_____________А.В.Песошин
«_24_» ___12___ 2024_ г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ №_10-53/16425_
на проект генерального плана Большекабанского сельского поселения
Лаишевского муниципального района Республики Татарстан

Лаишевским муниципальным районом Республики Татарстан направлены в Кабинет Министров Республики Татарстан для рассмотрения и согласования материалы проекта генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан.

Представленные материалы проекта рассмотрены Министерством сельского хозяйства и продовольствия Республики Татарстан, Государственным комитетом Республики Татарстан по биологическим ресурсам, Министерством земельных и имущественных отношений Республики Татарстан, Министерством экологии и природных ресурсов Республики Татарстан, Министерством экономики Республики Татарстан.

По результатам рассмотрения проекта получены положительные заключения Министерства экономики Республики Татарстан, Министерства сельского хозяйства и продовольствия Республики Татарстан, Министерства земельных и имущественных отношений Республики Татарстан и Государственного комитета Республики Татарстан по биологическим ресурсам. Министерством экологии и природных ресурсов Республики Татарстан по результатам рассмотрения проекта представлены замечания, которые в соответствии с частью 14 Порядка рассмотрения проектов схем территориального планирования двух и более субъектов Российской Федерации, проектов схем территориального планирования субъектов Российской Федерации, имеющих общую границу с Республикой Татарстан, проектов документов территориального планирования муниципальных образований Республики Татарстан и подготовки на них заключений, утвержденного постановлением Кабинета Министров Республики Татарстан от 17.04.2012 №310 (далее – Порядок) были рассмотрены на согласительном совещании с участием представителей Министерства экологии и природных ресурсов Республики Татарстан, представителей Лаишевского муниципального района и разработчика проекта. По итогам совещания замечания Министерства экологии и природных ресурсов Республики Татарстан урегулированы.

На основании заключений указанных согласующих органов по предметам их рассмотрения проект генерального плана Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан **согласовывается** по предмету ведения Республики Татарстан, определенному частью 2 статьи 25 Градостроительного кодекса Российской Федерации, в части соблюдения интересов Республики Татарстан при включении в границы населенных пунктов, входящих в состав муниципального образования, земельных участков из земель сельскохозяйственного назначения или исключении из границ этих населенных

пунктов земельных участков, которые планируется отнести к категории земель сельскохозяйственного назначения, при возможном негативном воздействии планируемых для размещения объектов местного значения на особо охраняемые природные территории регионального значения, при планируемом в соответствии со схемой территориального планирования Республики Татарстан размещении объектов регионального значения.

При утверждении проекта следует учесть рекомендации Министерства экологии и природных ресурсов Республики Татарстан, Министерства земельных и имущественных отношений Республики Татарстан и Государственного комитета Республики Татарстан по биологическим ресурсам.

ГРАФИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ
местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон, особо охраняемых природных территорий, зон с особыми условиями использования территории

село Большие Кабаны

(наименование объекта, местоположение границ которого описано (далее – объект)

Раздел 1

Сведения об объекте		
№ п/п	Характеристики объекта	Описание характеристик
1	2	3
1	Местоположение объекта	с. Большие Кабаны Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан
2	Площадь объекта +/- величина погрешности определения площади (P +/- Дельта P)	5928554 кв. м +/- 6538 кв. м
3	Иные характеристики объекта	-

Раздел 2

Сведения о местоположении границ объекта					
1. Система координат: МСК-16					
2. Сведения о характерных точках границ объекта					
Чикләрнең характерлы нокталарын билгеләү	Координаты, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Средняя квадратическая погрешность положения характерной точки (Mt), м	Описание обозначения точки на местности (при наличии)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-
3. Сведения о характерных точках части (частей) границы объекта					
Обозначение характерных точек части границы	Координаты, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Средняя квадратическая погрешность положения характерной точки (Mt), м	Описание обозначения точки на местности (при наличии)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
Часть N1					
1	461183,48	1317135,69	Аналитик	0,10	-
2	461148,45	1317187,93	Аналитик	0,10	-
3	461154,40	1317197,70	Аналитик	1,00	-
4	461156,90	1317205,30	Аналитик	1,00	-
5	461167,10	1317202,80	Аналитик	1,00	-

6	461158,20	1317210,40	Картометрик	1,00	-
7	461130,80	1317253,20	Картометрик	1,00	-
8	461109,40	1317282,10	Картометрик	1,00	-
9	461040,60	1317380,90	Картометрик	1,00	-
10	461039,60	1317382,40	Картометрик	1,00	-
11	461010,60	1317424,00	Картометрик	1,00	-
12	460920,10	1317554,10	Картометрик	1,00	-
13	460904,10	1317581,50	Аналитик	1,00	-
14	460898,68	1317590,18	Аналитик	1,00	-
15	460893,50	1317598,00	Аналитик	0,10	-
16	460923,60	1317620,30	Аналитик	0,50	-
17	460921,89	1317622,73	Аналитик	0,50	-
18	460917,90	1317628,50	Картометрик	1,00	-
19	460904,57	1317647,64	Аналитик	0,10	-
20	460913,79	1317653,90	Аналитик	0,10	-
21	460893,17	1317683,94	Аналитик	0,10	-
22	460886,45	1317679,33	Картометрик	1,00	-
23	460883,78	1317677,50	Картометрик	1,00	-
24	460846,10	1317731,60	Картометрик	1,00	-
25	460711,50	1317934,20	Картометрик	1,00	-
26	460580,10	1318126,40	Картометрик	1,00	-
27	460577,70	1318130,00	Картометрик	1,00	-
28	460574,90	1318134,10	Картометрик	1,00	-
29	460550,80	1318169,00	Картометрик	1,00	-
30	460511,08	1318226,86	Аналитик	1,00	-
31	460451,50	1318203,50	Аналитик	1,00	-
32	460441,90	1318199,10	Аналитик	1,00	-
33	460391,80	1318178,10	Аналитик	1,00	-
34	460344,10	1318156,50	Аналитик	0,10	-
35	460301,30	1318133,90	Аналитик	1,00	-
36	460303,80	1318123,70	Картометрик	1,00	-
37	460305,10	1318112,30	Картометрик	1,00	-
38	460301,90	1318098,30	Картометрик	1,00	-
39	460292,40	1318078,60	Картометрик	1,00	-
40	460284,10	1318078,00	Картометрик	1,00	-
41	460287,30	1318097,00	Картометрик	1,00	-
42	460287,30	1318107,20	Картометрик	1,00	-
43	460281,00	1318109,10	Картометрик	1,00	-
44	460272,10	1318105,90	Картометрик	1,00	-
45	460254,30	1318096,40	Картометрик	1,00	-
46	460225,70	1318083,10	Аналитик	0,10	-
47	460206,20	1318071,00	Картометрик	1,00	-
48	460201,70	1318068,20	Картометрик	1,00	-
49	460194,00	1318063,40	Картометрик	1,00	-
50	460178,44	1318053,63	Аналитик	1,00	-
51	460171,70	1318049,40	Аналитик	1,00	-

52	460152,10	1318041,20	Аналитик	1,00	-
53	460143,80	1318031,00	Аналитик	1,00	-
54	460126,70	1318041,80	Аналитик	1,00	-
55	460100,60	1318051,30	Аналитик	1,00	-
56	460074,60	1318064,70	Аналитик	1,00	-
57	460035,80	1318080,50	Аналитик	0,10	-
58	460028,90	1318088,20	Аналитик	0,10	-
59	460030,68	1318100,10	Аналитик	0,10	-
60	460030,80	1318100,90	Аналитик	0,10	-
61	460033,30	1318113,60	Аналитик	0,10	-
62	460026,66	1318115,40	Аналитик	0,10	-
63	460019,66	1318117,29	Аналитик	0,10	-
64	460017,39	1318150,81	Аналитик	1,00	-
65	459905,61	1318137,98	Аналитик	0,10	-
66	459885,89	1318109,17	Аналитик	0,10	-
67	459854,48	1318103,54	Аналитик	0,10	-
68	459804,39	1318094,56	Аналитик	0,10	-
69	459804,62	1318092,73	Картометрик	1,00	-
70	459806,10	1318080,90	Аналитик	0,10	-
71	459798,80	1318078,60	Аналитик	0,10	-
72	459794,32	1318076,26	Аналитик	1,00	-
73	459777,30	1318067,40	Аналитик	0,10	-
74	459776,10	1318065,30	Аналитик	0,10	-
75	459764,60	1318031,20	Аналитик	0,10	-
76	459766,24	1318025,29	Аналитик	0,10	-
77	459765,05	1318023,14	Аналитик	0,10	-
78	459763,59	1318027,27	Аналитик	0,20	-
79	459720,32	1318041,42	Аналитик	0,10	-
80	459708,94	1318045,15	Аналитик	0,10	-
81	459689,72	1318051,43	Аналитик	0,20	-
82	459679,35	1318074,38	Аналитик	0,20	-
83	459668,47	1318098,45	Аналитик	0,20	-
84	459658,14	1318121,30	Аналитик	0,20	-
85	459647,86	1318144,06	Аналитик	0,20	-
86	459643,65	1318153,37	Аналитик	0,20	-
87	459631,70	1318169,08	Аналитик	0,20	-
88	459616,30	1318189,31	Аналитик	0,10	-
89	459609,94	1318197,67	Аналитик	0,10	-
90	459574,48	1318244,27	Аналитик	0,20	-
91	459566,64	1318229,19	Аналитик	0,20	-
92	459556,48	1318209,65	Аналитик	0,20	-
93	459541,92	1318181,65	Аналитик	0,20	-
94	459532,43	1318163,38	Аналитик	0,20	-
95	459522,94	1318145,12	Аналитик	0,20	-
96	459513,44	1318126,86	Аналитик	0,20	-
97	459503,95	1318108,60	Аналитик	0,20	-

98	459494,45	1318090,34	Аналитик	0,20	-
99	459484,96	1318072,08	Аналитик	0,20	-
100	459475,47	1318053,82	Аналитик	0,20	-
101	459465,97	1318035,55	Аналитик	0,20	-
102	459456,48	1318017,29	Аналитик	0,20	-
103	459446,98	1317999,03	Аналитик	0,20	-
104	459437,49	1317980,77	Аналитик	0,20	-
105	459428,00	1317962,51	Аналитик	0,20	-
106	459418,50	1317944,25	Аналитик	0,10	-
107	459409,01	1317925,99	Аналитик	0,10	-
108	459399,51	1317907,72	Аналитик	0,20	-
109	459390,02	1317889,46	Аналитик	0,20	-
110	459380,53	1317871,20	Аналитик	0,20	-
111	459370,97	1317852,82	Аналитик	0,20	-
112	459405,60	1317833,65	Аналитик	0,10	-
113	459416,28	1317827,74	Аналитик	0,10	-
114	459439,32	1317814,99	Аналитик	0,20	-
115	459447,95	1317810,51	Аналитик	0,20	-
116	459480,02	1317793,86	Аналитик	0,10	-
117	459510,23	1317778,18	Аналитик	0,10	-
118	459521,53	1317772,21	Аналитик	0,10	-
119	459556,14	1317753,90	Аналитик	0,10	-
120	459566,79	1317748,27	Аналитик	0,10	-
121	459589,00	1317736,52	Аналитик	0,20	-
122	459603,80	1317730,40	Аналитик	0,10	-
123	459682,90	1317685,90	Аналитик	0,10	-
124	459687,40	1317683,70	Картометрик	1,00	-
125	459683,70	1317681,00	Картометрик	1,00	-
126	459689,06	1317672,15	Картометрик	1,00	-
127	459670,15	1317629,01	Картометрик	1,00	-
128	459660,93	1317605,57	Картометрик	1,00	-
129	459649,69	1317572,48	Аналитик	1,00	-
130	459649,67	1317572,42	Аналитик	1,00	-
131	459642,65	1317552,91	Аналитик	1,00	-
132	459633,51	1317528,22	Аналитик	1,00	-
133	459626,01	1317505,01	Аналитик	1,00	-
134	459629,82	1317503,59	Аналитик	0,10	-
135	459634,44	1317501,88	Аналитик	0,10	-
136	459633,94	1317499,88	Аналитик	0,10	-
137	459628,19	1317476,72	Аналитик	0,10	-
138	459631,16	1317475,94	Аналитик	0,10	-
139	459623,74	1317449,45	Картометрик	1,00	-
140	459618,00	1317443,00	Картометрик	1,00	-
141	459607,20	1317425,90	Аналитик	0,10	-
142	459522,80	1317451,90	Аналитик	1,00	-
143	459517,86	1317447,50	Аналитик	1,00	-

144	459506,76	1317450,18	Аналитик	0,10	-
145	459407,80	1317474,10	Аналитик	0,10	-
146	459400,17	1317479,07	Аналитик	0,10	-
147	459392,27	1317484,23	Аналитик	0,10	-
148	459369,63	1317498,99	Аналитик	0,10	-
149	459305,12	1317541,07	Аналитик	0,10	-
150	459170,50	1317338,10	Аналитик	1,00	-
151	459115,43	1317368,43	Аналитик	0,10	-
152	459105,23	1317374,77	Аналитик	0,10	-
153	459079,75	1317390,60	Аналитик	0,10	-
154	459054,27	1317406,43	Аналитик	0,10	-
155	459044,07	1317412,77	Аналитик	0,10	-
156	459025,55	1317424,28	Аналитик	0,10	-
157	459018,50	1317428,47	Аналитик	0,10	-
158	458992,72	1317443,79	Аналитик	0,10	-
159	458986,51	1317447,48	Аналитик	0,10	-
160	458982,40	1317449,93	Аналитик	0,10	-
161	458956,62	1317465,26	Аналитик	0,10	-
162	458930,82	1317480,60	Аналитик	0,10	-
163	458913,28	1317491,03	Аналитик	0,10	-
164	458892,96	1317503,11	Аналитик	0,10	-
165	458868,94	1317517,39	Аналитик	0,10	-
166	458858,62	1317523,53	Аналитик	0,10	-
167	458832,84	1317538,86	Аналитик	0,10	-
168	458807,06	1317554,19	Аналитик	0,10	-
169	458770,95	1317575,66	Аналитик	0,10	-
170	458745,17	1317590,99	Аналитик	0,10	-
171	458734,85	1317597,12	Аналитик	0,10	-
172	458709,08	1317612,45	Аналитик	0,10	-
173	458683,28	1317627,79	Аналитик	0,10	-
174	458672,97	1317633,92	Аналитик	0,10	-
175	458656,63	1317643,63	Аналитик	0,10	-
176	458644,68	1317650,74	Аналитик	0,10	-
177	458612,80	1317669,70	Аналитик	0,10	-
178	458614,70	1317653,20	Аналитик	0,10	-
179	458614,10	1317602,40	Аналитик	0,10	-
180	458612,80	1317523,60	Аналитик	0,10	-
181	458612,80	1317429,00	Аналитик	0,10	-
182	458612,20	1317305,20	Аналитик	0,10	-
183	458613,22	1317302,82	Аналитик	0,10	-
184	458613,91	1317298,98	Аналитик	0,10	-
185	458652,79	1317277,64	Аналитик	0,10	-
186	458744,31	1317224,37	Аналитик	0,10	-
187	458819,68	1317178,15	Аналитик	0,10	-
188	458886,44	1317135,94	Аналитик	0,10	-
189	458949,65	1317092,09	Аналитик	0,10	-

190	458973,59	1317075,70	Аналитик	0,10	-
191	458990,18	1317064,98	Аналитик	0,10	-
192	458997,42	1317058,34	Аналитик	0,10	-
193	459005,38	1317047,31	Аналитик	0,10	-
194	459008,10	1317036,20	Аналитик	0,10	-
195	459006,90	1317029,90	Аналитик	0,10	-
196	459001,30	1317022,79	Картометрик	1,00	-
197	458996,88	1317025,31	Аналитик	0,10	-
198	458987,38	1317030,65	Аналитик	0,10	-
199	458965,36	1317043,30	Аналитик	0,10	-
200	458943,60	1317055,42	Аналитик	0,10	-
201	458913,62	1317075,15	Аналитик	0,10	-
202	458878,32	1317095,63	Аналитик	0,10	-
203	458835,52	1317119,73	Аналитик	0,10	-
204	458805,32	1317138,53	Аналитик	0,10	-
205	458748,91	1317171,74	Аналитик	0,10	-
206	458721,91	1317188,55	Аналитик	0,10	-
207	458690,41	1317206,82	Аналитик	0,10	-
208	458668,21	1317220,31	Аналитик	0,10	-
209	458641,22	1317239,62	Аналитик	0,10	-
210	458591,81	1317268,42	Аналитик	0,10	-
211	458552,80	1317290,11	Аналитик	0,10	-
212	458512,41	1317315,22	Аналитик	0,10	-
213	458493,61	1317327,73	Аналитик	0,10	-
214	458462,81	1317346,74	Аналитик	0,10	-
215	458420,91	1317372,53	Аналитик	0,10	-
216	458388,33	1317393,23	Аналитик	0,10	-
217	458366,31	1317406,44	Аналитик	0,10	-
218	458333,40	1317424,33	Аналитик	0,10	-
219	458291,80	1317450,84	Аналитик	0,10	-
220	458257,41	1317468,61	Аналитик	0,10	-
221	458228,90	1317489,33	Аналитик	0,10	-
222	458204,01	1317504,42	Аналитик	0,10	-
223	458163,11	1317529,12	Аналитик	0,10	-
224	457817,51	1317242,58	Аналитик	0,10	-
225	457826,00	1317236,60	Аналитик	0,10	-
226	457826,46	1317236,28	Аналитик	0,10	-
227	457742,55	1317126,02	Аналитик	0,10	-
228	457754,30	1317123,00	Аналитик	0,10	-
229	457760,60	1317117,90	Аналитик	0,10	-
230	457760,60	1317107,10	Аналитик	0,10	-
231	457753,00	1317089,30	Аналитик	0,10	-
232	457746,70	1317077,20	Аналитик	0,10	-
233	457743,50	1317064,50	Аналитик	0,10	-
234	457741,40	1317049,00	Аналитик	0,10	-
235	457735,40	1317048,80	Аналитик	0,10	-

236	457729,40	1317050,00	Аналитик	0,10	-
237	457713,80	1317053,10	Аналитик	0,10	-
238	457696,04	1317064,86	Аналитик	0,10	-
239	457614,40	1316957,59	Аналитик	0,10	-
240	457608,90	1316957,20	Аналитик	0,10	-
241	457582,05	1316961,27	Аналитик	0,10	-
242	457672,55	1317080,24	Аналитик	1,00	-
243	457649,90	1317094,80	Аналитик	0,10	-
244	457583,20	1317133,50	Аналитик	0,10	-
245	457517,20	1317172,30	Аналитик	0,10	-
246	457448,57	1317213,65	Аналитик	0,10	-
247	457395,50	1317105,80	Аналитик	0,10	-
248	457401,90	1317084,90	Аналитик	0,10	-
249	457410,80	1317063,30	Аналитик	0,10	-
250	457421,50	1317041,70	Аналитик	0,10	-
251	457439,30	1317018,20	Аналитик	0,10	-
252	457459,00	1317002,90	Аналитик	0,10	-
253	457471,10	1316996,00	Аналитик	0,10	-
254	457490,10	1316991,50	Аналитик	0,10	-
255	457511,10	1316987,10	Аналитик	0,10	-
256	457540,90	1316976,30	Аналитик	0,10	-
257	457555,50	1316966,70	Аналитик	0,10	-
258	457575,20	1316962,30	Аналитик	0,10	-
259	457397,04	1316814,02	Аналитик	0,10	-
260	457540,40	1316803,18	Аналитик	0,10	-
261	457513,73	1316521,59	Аналитик	0,10	-
262	457802,63	1316483,27	Аналитик	0,10	-
263	458687,43	1316408,36	Аналитик	0,10	-
264	458672,71	1316420,69	Аналитик	0,10	-
265	458670,55	1316422,14	Аналитик	0,10	-
266	458650,87	1316435,36	Аналитик	0,10	-
267	458609,91	1316459,22	Аналитик	0,10	-
268	458588,61	1316474,24	Аналитик	0,10	-
269	458579,98	1316482,27	Аналитик	0,10	-
270	458574,37	1316489,38	Аналитик	0,10	-
271	458569,00	1316494,90	Аналитик	0,10	-
272	458566,50	1316505,10	Аналитик	0,10	-
273	458566,50	1316538,10	Аналитик	0,10	-
274	458567,70	1316575,00	Аналитик	0,10	-
275	458565,80	1316597,80	Аналитик	0,10	-
276	458563,90	1316613,10	Аналитик	0,10	-
277	458556,30	1316631,50	Аналитик	0,10	-
278	458548,00	1316643,50	Аналитик	0,10	-
279	458533,40	1316660,70	Аналитик	0,10	-
280	458529,00	1316669,60	Аналитик	0,10	-
281	458521,82	1316683,20	Аналитик	0,10	-

282	458518,11	1316688,90	Аналитик	0,10	-
283	458514,70	1316702,60	Аналитик	0,10	-
284	458519,26	1316722,30	Аналитик	0,10	-
285	458521,85	1316735,78	Аналитик	0,10	-
286	458519,50	1316745,80	Аналитик	0,10	-
287	458513,10	1316754,00	Аналитик	0,10	-
288	458509,30	1316765,50	Аналитик	0,10	-
289	458501,10	1316775,00	Аналитик	0,10	-
290	458495,79	1316785,71	Аналитик	0,10	-
291	458483,36	1316795,61	Аналитик	0,10	-
292	458455,12	1316808,27	Аналитик	0,10	-
293	458425,65	1316826,37	Аналитик	0,10	-
294	458398,80	1316841,94	Аналитик	0,10	-
295	458382,57	1316849,14	Аналитик	0,10	-
296	458374,18	1316855,36	Аналитик	0,10	-
297	458359,53	1316862,00	Аналитик	0,10	-
298	458348,19	1316867,49	Аналитик	0,10	-
299	458329,30	1316875,27	Аналитик	0,10	-
300	458314,82	1316886,43	Аналитик	0,10	-
301	458278,74	1316907,31	Аналитик	0,10	-
302	458249,99	1316925,31	Аналитик	0,10	-
303	458217,86	1316941,66	Аналитик	0,10	-
304	458185,77	1316959,07	Аналитик	0,10	-
305	458166,95	1316968,85	Аналитик	0,10	-
306	458157,71	1316970,59	Аналитик	0,10	-
307	458146,28	1316976,51	Аналитик	0,10	-
308	458142,36	1316979,22	Аналитик	0,10	-
309	458133,79	1316982,21	Аналитик	0,10	-
310	458117,53	1316986,92	Аналитик	0,10	-
311	458079,40	1317001,00	Аналитик	0,10	-
312	458057,20	1317012,50	Аналитик	0,10	-
313	458036,90	1317020,10	Аналитик	0,10	-
314	458055,18	1317048,13	Аналитик	0,10	-
315	457998,50	1317056,93	Аналитик	0,10	-
316	457985,97	1317073,29	Аналитик	0,10	-
317	457982,47	1317086,27	Аналитик	0,10	-
318	457988,92	1317086,00	Аналитик	0,10	-
319	458002,48	1317085,73	Аналитик	0,10	-
320	458021,41	1317080,44	Аналитик	0,10	-
321	458040,12	1317078,01	Аналитик	0,10	-
322	458053,42	1317078,01	Аналитик	0,10	-
323	458070,64	1317082,55	Аналитик	0,10	-
324	458077,57	1317082,58	Аналитик	0,10	-
325	458085,80	1317095,00	Аналитик	0,10	-
326	458101,00	1317093,10	Аналитик	0,10	-
327	458124,50	1317086,80	Аналитик	0,10	-

328	458132,10	1317083,00	Аналитик	0,10	-
329	458163,20	1317072,80	Аналитик	0,10	-
330	458198,80	1317061,40	Аналитик	0,10	-
331	458219,70	1317048,70	Аналитик	0,10	-
332	458247,10	1317038,50	Аналитик	0,10	-
333	458282,60	1317026,40	Аналитик	0,10	-
334	458311,80	1317013,10	Аналитик	0,10	-
335	458354,40	1316994,70	Аналитик	0,10	-
336	458376,60	1316980,70	Аналитик	0,10	-
337	458384,20	1316975,60	Аналитик	0,10	-
338	458395,60	1316964,80	Аналитик	0,10	-
339	458416,00	1316949,00	Аналитик	0,10	-
340	458435,60	1316937,50	Аналитик	0,10	-
341	458456,00	1316915,90	Аналитик	0,10	-
342	458486,40	1316885,50	Аналитик	0,10	-
343	458499,10	1316867,10	Аналитик	0,10	-
344	458514,40	1316849,90	Аналитик	0,10	-
345	458531,50	1316834,00	Аналитик	0,10	-
346	458543,00	1316825,80	Аналитик	0,10	-
347	458553,80	1316806,10	Аналитик	0,10	-
348	458560,10	1316783,20	Аналитик	0,10	-
349	458565,20	1316758,50	Аналитик	0,10	-
350	458566,50	1316738,80	Аналитик	0,10	-
351	458566,30	1316735,70	Аналитик	0,10	-
352	458572,30	1316711,90	Аналитик	0,10	-
353	458576,00	1316690,40	Аналитик	0,10	-
354	458579,70	1316678,60	Аналитик	0,10	-
355	458603,10	1316638,80	Аналитик	0,10	-
356	458611,50	1316623,90	Аналитик	0,10	-
357	458614,20	1316610,80	Аналитик	0,10	-
358	458619,20	1316566,70	Аналитик	0,10	-
359	458629,70	1316548,20	Аналитик	0,10	-
360	458649,10	1316527,50	Аналитик	0,10	-
361	458692,90	1316488,80	Аналитик	0,10	-
362	458730,90	1316458,10	Аналитик	0,10	-
363	458736,40	1316453,70	Аналитик	0,10	-
364	458783,00	1316416,50	Аналитик	0,10	-
365	458796,20	1316405,80	Аналитик	0,10	-
366	458801,46	1316404,66	Аналитик	0,10	-
367	458812,80	1316402,20	Аналитик	0,10	-
368	458824,08	1316398,44	Аналитик	0,10	-
369	458833,80	1316395,20	Аналитик	0,10	-
370	458840,27	1316392,92	Аналитик	0,10	-
371	458933,93	1316384,77	Аналитик	0,10	-
372	459340,21	1316349,39	Аналитик	0,10	-
373	459337,40	1316357,80	Аналитик	0,10	-

374	459336,87	1316359,33	Аналитик	0,10	-
375	459333,10	1316370,25	Аналитик	0,10	-
376	459327,80	1316385,60	Аналитик	0,10	-
377	459314,00	1316414,00	Аналитик	0,10	-
378	459289,90	1316455,80	Аналитик	0,10	-
379	459280,10	1316474,21	Аналитик	1,00	-
380	459279,19	1316486,95	Аналитик	0,10	-
381	459244,33	1316639,77	Аналитик	0,10	-
382	459248,35	1316640,72	Аналитик	0,10	-
383	459352,21	1316665,18	Аналитик	0,10	-
384	459445,84	1316687,19	Аналитик	0,10	-
385	459472,00	1316670,20	Аналитик	0,10	-
386	459479,60	1316670,20	Аналитик	0,10	-
387	459489,10	1316668,30	Аналитик	0,10	-
388	459501,20	1316663,90	Аналитик	0,10	-
389	459524,70	1316662,60	Аналитик	0,10	-
390	459543,70	1316660,70	Аналитик	0,10	-
391	459576,70	1316664,50	Аналитик	0,10	-
392	459599,60	1316669,60	Аналитик	0,10	-
393	459607,90	1316672,70	Аналитик	0,10	-
394	459630,10	1316681,60	Аналитик	0,10	-
395	459651,00	1316688,00	Аналитик	0,10	-
396	459655,50	1316690,50	Аналитик	0,10	-
397	459661,40	1316691,80	Аналитик	0,10	-
398	459661,70	1316694,00	Аналитик	0,10	-
399	459668,80	1316727,30	Аналитик	0,10	-
400	459679,00	1316754,10	Аналитик	0,10	-
401	459679,77	1316756,07	Аналитик	0,10	-
402	459687,30	1316775,20	Аналитик	0,10	-
403	459745,83	1316910,68	Аналитик	0,10	-
404	459755,48	1316922,18	Аналитик	0,10	-
405	459770,72	1316911,32	Картометрик	1,00	-
406	459812,13	1316896,56	Картометрик	1,00	-
407	459824,60	1316876,04	Картометрик	1,00	-
408	459777,08	1316747,71	Картометрик	1,00	-
409	459812,00	1316744,00	Аналитик	1,00	-
410	459846,50	1316736,90	Аналитик	1,00	-
411	459848,20	1316736,40	Аналитик	1,00	-
412	459868,20	1316749,60	Аналитик	1,00	-
413	459887,90	1316765,50	Аналитик	1,00	-
414	459901,90	1316776,20	Аналитик	1,00	-
415	459922,80	1316787,00	Аналитик	1,00	-
416	459933,00	1316790,20	Аналитик	1,00	-
417	459974,30	1316799,70	Аналитик	1,00	-
418	459978,00	1316800,90	Аналитик	0,10	-
419	459978,40	1316800,40	Аналитик	0,10	-

420	459987,10	1316788,90	Аналитик	0,10	-
421	459988,10	1316787,50	Аналитик	0,10	-
422	459990,00	1316786,10	Аналитик	0,10	-
423	460009,80	1316771,60	Аналитик	0,10	-
424	460015,40	1316766,00	Аналитик	0,10	-
425	460019,19	1316769,90	Аналитик	0,20	-
426	460029,27	1316746,06	Аналитик	0,10	-
427	460061,29	1316654,72	Аналитик	0,10	-
428	460069,60	1316640,30	Картометрик	1,00	-
429	460083,10	1316604,00	Аналитик	0,10	-
430	460089,40	1316584,80	Аналитик	0,10	-
431	460149,20	1316405,77	Картометрик	1,00	-
432	460152,74	1316395,17	Аналитик	0,10	-
433	460155,10	1316388,10	Аналитик	0,10	-
434	460162,67	1316393,20	Аналитик	0,10	-
435	460207,33	1316423,30	Аналитик	1,00	-
436	460215,01	1316428,82	Аналитик	0,10	-
437	460317,41	1316431,14	Картометрик	1,00	-
438	460590,20	1316474,94	Аналитик	0,10	-
439	461392,77	1316733,16	Аналитик	0,10	-
440	461414,18	1316777,09	Аналитик	0,10	-
1	461183,48	1317135,69	Аналитик	0,10	-
Часть N2					
441	460638,80	1318538,20	Аналитик	0,10	-
442	460635,00	1318559,80	Аналитик	0,10	-
443	460638,10	1318580,10	Аналитик	0,10	-
444	460651,50	1318646,80	Аналитик	0,10	-
445	460651,50	1318666,50	Аналитик	0,10	-
446	460646,40	1318684,20	Аналитик	0,10	-
447	460638,90	1318696,10	Аналитик	0,10	-
448	460634,48	1318715,16	Картометрик	1,00	-
449	460634,20	1318727,20	Аналитик	0,10	-
450	460630,40	1318749,20	Аналитик	0,10	-
451	460609,50	1318842,70	Аналитик	0,10	-
452	460605,70	1318916,30	Аналитик	0,10	-
453	460604,90	1318919,40	Аналитик	0,10	-
454	460595,00	1318929,30	Аналитик	0,10	-
455	460568,90	1318966,80	Аналитик	0,10	-
456	460541,60	1318989,00	Аналитик	0,10	-
457	460536,00	1318994,10	Аналитик	0,10	-
458	460533,86	1318997,42	Картометрик	1,00	-
459	460554,00	1319013,60	Аналитик	0,10	-
460	460580,40	1319024,20	Аналитик	0,10	-
461	460578,00	1319027,70	Аналитик	0,10	-
462	460432,40	1319237,20	Аналитик	0,10	-
463	460405,60	1319275,60	Аналитик	0,10	-

464	460396,50	1319288,80	Аналитик	0,10	-
465	460389,90	1319298,30	Аналитик	0,10	-
466	460409,70	1319673,50	Аналитик	0,10	-
467	460438,50	1320348,30	Аналитик	0,10	-
468	460444,50	1320489,70	Аналитик	0,10	-
469	460446,30	1320533,60	Аналитик	0,10	-
470	460438,90	1320525,60	Аналитик	0,10	-
471	460422,00	1320515,30	Аналитик	0,10	-
472	460367,40	1320493,10	Аналитик	0,10	-
473	460352,70	1320484,50	Аналитик	0,10	-
474	460350,00	1320480,10	Аналитик	0,10	-
475	460343,00	1320453,60	Аналитик	0,10	-
476	460336,00	1320439,50	Аналитик	0,10	-
477	460312,10	1320418,40	Аналитик	0,10	-
478	460311,30	1320417,90	Аналитик	0,10	-
479	460265,00	1320387,80	Аналитик	0,10	-
480	460164,00	1320326,20	Аналитик	0,10	-
481	460066,20	1320271,00	Аналитик	0,10	-
482	459940,50	1320197,90	Аналитик	0,10	-
483	459802,00	1320117,90	Аналитик	0,10	-
484	459717,60	1320067,80	Аналитик	0,10	-
485	459630,60	1320018,20	Аналитик	0,10	-
486	459536,60	1319963,00	Аналитик	0,10	-
487	459482,60	1319930,60	Аналитик	0,10	-
488	459466,40	1319921,50	Аналитик	0,10	-
489	459466,14	1319921,46	Картометрик	1,00	-
490	459443,90	1319918,20	Аналитик	0,10	-
491	459414,00	1319908,90	Аналитик	0,10	-
492	459409,37	1319905,69	Аналитик	0,10	-
493	459632,78	1319578,75	Аналитик	0,10	-
494	459777,46	1319368,77	Аналитик	0,10	-
495	459939,80	1319131,47	Аналитик	0,10	-
496	460077,79	1318929,86	Аналитик	0,10	-
497	460221,41	1318719,19	Аналитик	0,10	-
498	460235,19	1318735,97	Аналитик	0,10	-
499	460234,21	1318737,28	Аналитик	0,10	-
500	460232,99	1318736,48	Аналитик	0,10	-
501	460086,12	1318934,85	Аналитик	0,10	-
502	459945,40	1319139,06	Аналитик	0,10	-
503	459783,49	1319378,87	Аналитик	0,10	-
504	459641,06	1319585,83	Аналитик	0,10	-
505	459523,51	1319750,81	Аналитик	0,10	-
506	459527,78	1319754,10	Аналитик	0,10	-
507	459517,85	1319767,97	Аналитик	0,10	-
508	459514,12	1319765,44	Аналитик	0,10	-
509	459427,56	1319893,08	Аналитик	0,10	-

510	459431,37	1319896,37	Аналитик	0,10	-
511	459437,38	1319905,63	Аналитик	0,10	-
512	459444,56	1319907,86	Аналитик	0,10	-
513	459467,24	1319882,68	Аналитик	0,10	-
514	459544,89	1319767,27	Аналитик	0,10	-
515	459549,60	1319760,20	Аналитик	0,10	-
516	459608,50	1319677,20	Аналитик	0,10	-
517	459645,30	1319630,60	Аналитик	0,10	-
518	459690,40	1319566,40	Аналитик	0,10	-
519	459736,80	1319496,60	Аналитик	0,10	-
520	459819,60	1319375,60	Аналитик	0,10	-
521	459892,15	1319267,52	Аналитик	0,10	-
522	459965,10	1319159,10	Аналитик	0,10	-
523	460135,44	1318911,88	Аналитик	0,10	-
524	460227,64	1318786,82	Аналитик	0,10	-
525	460252,27	1318755,03	Аналитик	0,10	-
526	460256,30	1318750,90	Аналитик	0,10	-
527	460223,81	1318715,67	Аналитик	0,10	-
528	460255,28	1318669,51	Аналитик	0,10	-
529	460261,98	1318659,69	Аналитик	0,10	-
530	460264,89	1318667,90	Аналитик	0,10	-
531	460266,03	1318669,88	Аналитик	0,10	-
532	460268,30	1318673,60	Аналитик	0,10	-
533	460274,96	1318679,33	Аналитик	0,10	-
534	460283,35	1318683,80	Аналитик	0,10	-
535	460289,78	1318674,60	Аналитик	0,10	-
536	460328,42	1318615,48	Аналитик	0,10	-
537	460371,94	1318548,91	Аналитик	0,10	-
538	460416,99	1318480,28	Аналитик	0,10	-
539	460459,28	1318418,74	Аналитик	0,10	-
540	460500,52	1318363,24	Аналитик	0,10	-
541	460506,85	1318355,45	Аналитик	0,10	-
542	460512,88	1318347,30	Аналитик	0,10	-
543	460503,65	1318341,46	Аналитик	0,10	-
544	460500,76	1318342,35	Аналитик	0,10	-
545	460494,67	1318340,86	Аналитик	0,10	-
546	460491,39	1318345,25	Аналитик	0,10	-
547	460486,13	1318346,89	Аналитик	0,10	-
548	460477,29	1318353,55	Аналитик	0,10	-
549	460456,19	1318374,67	Аналитик	0,10	-
550	460494,26	1318318,63	Аналитик	0,10	-
551	460511,10	1318325,80	Аналитик	0,10	-
552	460515,33	1318331,59	Аналитик	0,10	-
553	460519,10	1318330,00	Аналитик	0,10	-
554	460530,20	1318326,70	Аналитик	0,10	-
555	460541,25	1318324,44	Аналитик	0,10	-

556	460558,10	1318321,00	Аналитик	0,10	-
557	460584,80	1318319,70	Аналитик	0,10	-
558	460615,30	1318324,80	Аналитик	0,10	-
559	460625,40	1318329,30	Аналитик	0,10	-
560	460632,40	1318336,90	Аналитик	0,10	-
561	460640,70	1318340,70	Аналитик	0,10	-
562	460652,10	1318359,10	Аналитик	0,10	-
563	460655,90	1318370,50	Аналитик	0,10	-
564	460665,50	1318408,60	Аналитик	0,10	-
565	460668,00	1318430,20	Аналитик	0,10	-
566	460663,50	1318463,30	Аналитик	0,10	-
567	460654,70	1318489,30	Аналитик	0,10	-
441	460638,80	1318538,20	Аналитик	0,10	-
Часть N3					
568	456925,60	1316467,60	Аналитик	0,10	-
569	456905,30	1316481,00	Аналитик	0,10	-
570	456906,60	1316490,50	Аналитик	0,10	-
571	456912,90	1316509,50	Аналитик	0,10	-
572	456905,30	1316513,40	Аналитик	0,10	-
573	456900,81	1316514,18	Аналитик	0,10	-
574	456791,26	1316439,95	Аналитик	0,10	-
575	456729,78	1316530,66	Аналитик	0,10	-
576	456810,66	1316593,47	Аналитик	0,10	-
577	456680,50	1316716,25	Аналитик	0,10	-
578	456663,40	1316726,70	Аналитик	0,10	-
579	456640,50	1316735,00	Аналитик	0,10	-
580	456612,60	1316739,40	Аналитик	0,10	-
581	456610,00	1316750,80	Аналитик	0,10	-
582	456605,60	1316759,70	Аналитик	0,10	-
583	456599,20	1316771,80	Аналитик	0,10	-
584	456589,10	1316780,70	Аналитик	0,10	-
585	456561,80	1316796,60	Аналитик	0,10	-
586	456533,20	1316809,90	Аналитик	0,10	-
587	456511,00	1316813,70	Аналитик	0,10	-
588	456483,70	1316809,30	Аналитик	0,10	-
589	456443,60	1316797,80	Аналитик	0,10	-
590	456436,00	1316790,20	Аналитик	0,10	-
591	456426,50	1316794,00	Аналитик	0,10	-
592	456392,20	1316810,50	Аналитик	0,10	-
593	456356,00	1316826,40	Аналитик	0,10	-
594	456347,10	1316829,60	Аналитик	0,10	-
595	456330,60	1316840,40	Аналитик	0,10	-
596	456311,60	1316851,80	Аналитик	0,10	-
597	456302,70	1316857,50	Аналитик	0,10	-
598	456288,70	1316865,80	Аналитик	0,10	-
599	456258,90	1316879,80	Аналитик	0,10	-

600	456231,60	1316889,90	Аналитик	0,10	-
601	456217,60	1316902,60	Аналитик	0,10	-
602	456123,78	1317041,03	Аналитик	0,10	-
603	455913,81	1317154,51	Аналитик	0,10	-
604	455689,74	1317275,62	Аналитик	0,10	-
605	455606,31	1317214,90	Аналитик	0,10	-
606	455768,39	1316975,80	Аналитик	0,50	-
607	455774,06	1316967,43	Аналитик	0,50	-
608	455758,46	1316958,08	Картометрик	1,00	-
609	455836,17	1316843,80	Картометрик	1,00	-
610	455992,99	1316611,00	Аналитик	0,50	-
611	455993,30	1316611,21	Аналитик	1,00	-
612	456030,76	1316555,68	Аналитик	1,00	-
613	456090,16	1316467,62	Аналитик	0,10	-
614	456131,06	1316406,98	Аналитик	0,10	-
615	456351,21	1316080,90	Аналитик	0,10	-
616	456765,92	1316340,63	Аналитик	0,10	-
617	456789,78	1316355,57	Аналитик	0,10	-
618	456792,48	1316357,26	Аналитик	0,10	-
619	456806,08	1316365,78	Аналитик	0,10	-
620	456833,48	1316382,94	Аналитик	0,10	-
621	456949,06	1316455,32	Аналитик	0,10	-
622	456940,21	1316459,95	Аналитик	0,10	-
623	456932,42	1316464,03	Аналитик	0,10	-
624	456930,08	1316465,26	Аналитик	0,10	-
568	456925,60	1316467,60	Аналитик	0,10	-
Часть N4					
625	461071,40	1318321,20	Аналитик	0,10	-
626	460904,20	1318558,50	Аналитик	0,10	-
627	460747,60	1318783,80	Аналитик	0,10	-
628	460745,30	1318787,00	Аналитик	0,10	-
629	460699,20	1318853,40	Аналитик	0,10	-
630	460695,90	1318845,50	Аналитик	0,10	-
631	460695,30	1318813,10	Аналитик	0,10	-
632	460690,20	1318780,80	Аналитик	0,10	-
633	460686,40	1318723,00	Аналитик	0,10	-
634	460688,30	1318683,60	Аналитик	0,10	-
635	460692,10	1318662,60	Аналитик	0,10	-
636	460690,20	1318649,30	Аналитик	0,10	-
637	460687,00	1318623,90	Аналитик	0,10	-
638	460676,20	1318580,70	Аналитик	0,10	-
639	460675,60	1318566,10	Аналитик	0,10	-
640	460677,50	1318550,30	Аналитик	0,10	-
641	460693,40	1318511,50	Аналитик	0,10	-
642	460706,10	1318463,30	Аналитик	0,10	-
643	460708,00	1318444,20	Аналитик	0,10	-

644	460712,40	1318411,20	Аналитик	0,10	-
645	460717,50	1318368,60	Аналитик	0,10	-
646	460730,90	1318328,00	Аналитик	0,10	-
647	460758,20	1318273,40	Аналитик	0,10	-
648	460769,00	1318255,60	Аналитик	0,10	-
649	460778,50	1318241,60	Аналитик	0,10	-
650	460785,50	1318234,00	Аналитик	0,10	-
651	460796,90	1318229,60	Аналитик	0,10	-
652	460814,70	1318232,70	Аналитик	0,10	-
653	460834,40	1318240,40	Аналитик	0,10	-
654	460845,80	1318248,60	Аналитик	0,10	-
655	460862,30	1318254,30	Аналитик	0,10	-
656	460888,30	1318256,90	Аналитик	0,10	-
657	460934,70	1318248,60	Аналитик	0,10	-
658	460946,10	1318250,50	Аналитик	0,10	-
659	460963,30	1318256,20	Аналитик	0,10	-
660	460977,90	1318265,10	Аналитик	0,10	-
661	461037,60	1318296,90	Аналитик	0,10	-
625	461071,40	1318321,20	Аналитик	0,10	-

Раздел 3

Сведения о местоположении измененных (уточненных) границ объекта							
1. Система координат ______							
2. Сведения о характерных точках границ объекта							
Чикләрнең характерлы нокталарын билгеләү	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) координаталар, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадрат хатасы (Mt), м	Урында ноктаны билгеләү тасвирламасы (булган очракта)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8
-	-	-	-	-	-	-	-
3. Сведения о характерных точках части (частей) границы объекта							
-	-	-	-	-	-	-	-

ТЕКСТОВОЕ ОПИСАНИЕ
местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон

Прохождение границы		Описание прохождения границы
от точки	до точки	
1	2	3
1	1	- (описание не установлено)

ГРАФИЧЕСКОЕ ОПИСАНИЕ

местоположения границ населенных пунктов, территориальных зон,
особо охраняемых природных территорий,
зон с особыми условиями использования территории

село Малые Кабаны

(наименование объекта, местоположение границ которого описано (далее – объект)

Раздел 1

Сведения об объекте		
№ п/п	Характеристики объекта	Описание характеристик
1	2	3
1	Местоположение объекта	с. Малые Кабаны Большекабанского сельского поселения Лаишевского муниципального района Республики Татарстан
2	Площадь объекта +/- величина погрешности определения площади (P +/- Дельта P)	3756894 кв. м +/- 4716 кв. м
3	Иные характеристики объекта	-

Раздел 2

Сведения о местоположении границ объекта					
1. Система координат: МСК-16					
2. Сведения о характерных точках границ объекта					
Чикләрнең характерлы нокталарын билгеләү	Координаты, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Средняя квадратическая погрешность положения характерной точки (Mt), м	Описание обозначения точки на местности (при наличии)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
-	-	-	-	-	-
3. Сведения о характерных точках части (частей) границы объекта					
Обозначение характерных точек части границы	Координаты, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Средняя квадратическая погрешность положения характерной точки (Mt), м	Описание обозначения точки на местности (при наличии)
	X	Y			
1	2	3	4	5	6
Часть N1					
1	462446,70	1315341,68	Аналитик	0,10	-
2	462440,06	1315348,00	Аналитик	0,10	-
3	462428,50	1315362,80	Аналитик	0,10	-
4	462380,27	1315433,55	Аналитик	0,10	-
5	462372,60	1315444,80	Аналитик	0,10	-

6	462326,90	1315512,10	Аналитик	0,10	-
7	462283,70	1315574,30	Аналитик	0,10	-
8	462241,20	1315639,10	Аналитик	0,10	-
9	462225,90	1315661,90	Аналитик	0,10	-
10	462200,42	1315699,76	Аналитик	1,00	-
11	462173,63	1315732,40	Аналитик	1,00	-
12	462171,20	1315732,40	Аналитик	1,00	-
13	462158,60	1315718,40	Аналитик	1,00	-
14	462147,80	1315710,80	Аналитик	1,00	-
15	462138,30	1315703,20	Аналитик	1,00	-
16	462131,30	1315695,60	Аналитик	1,00	-
17	462125,00	1315684,20	Аналитик	1,00	-
18	462123,35	1315680,30	Картометрик	1,00	-
19	462120,50	1315673,60	Аналитик	0,10	-
20	462114,37	1315681,70	Аналитик	0,10	-
21	462100,80	1315681,70	Аналитик	0,10	-
22	462100,80	1315696,00	Аналитик	0,10	-
23	462103,56	1315696,00	Аналитик	0,10	-
24	461869,21	1316005,90	Аналитик	0,10	-
25	461840,01	1315994,60	Картометрик	1,00	-
26	461802,00	1315979,89	Картометрик	1,00	-
27	461790,64	1315975,49	Аналитик	0,10	-
28	461709,88	1315948,69	Аналитик	0,10	-
29	461678,79	1315937,78	Аналитик	0,10	-
30	461665,93	1315931,11	Аналитик	0,10	-
31	461653,69	1315923,60	Аналитик	0,10	-
32	461642,10	1315918,68	Аналитик	0,10	-
33	461629,77	1315913,84	Аналитик	0,10	-
34	461614,12	1315908,47	Аналитик	0,10	-
35	461582,85	1315897,69	Аналитик	0,10	-
36	461528,50	1315879,48	Аналитик	0,10	-
37	461518,88	1315905,63	Аналитик	0,10	-
38	461524,79	1315907,33	Аналитик	0,10	-
39	461544,90	1315913,10	Аналитик	0,10	-
40	461544,90	1315917,50	Аналитик	0,10	-
41	461538,00	1315923,88	Аналитик	0,10	-
42	461526,54	1315935,13	Аналитик	0,10	-
43	461511,00	1315950,38	Аналитик	0,10	-
44	461482,50	1315976,88	Аналитик	0,10	-
45	461474,00	1315985,12	Аналитик	0,10	-
46	461472,19	1315987,37	Аналитик	0,10	-
47	461450,50	1316014,25	Аналитик	0,10	-
48	461429,50	1316028,50	Аналитик	0,20	-
49	461423,50	1316042,12	Аналитик	0,20	-
50	461419,00	1316051,38	Аналитик	0,30	-
51	461404,50	1316083,25	Аналитик	0,10	-

52	461389,50	1316114,88	Аналитик	1,00	-
53	461375,00	1316146,75	Аналитик	1,00	-
54	461369,22	1316158,16	Картометрик	1,00	-
55	461365,00	1316166,50	Аналитик	0,20	-
56	461351,50	1316198,25	Аналитик	0,20	-
57	461339,00	1316230,00	Аналитик	0,20	-
58	461324,00	1316261,88	Аналитик	0,30	-
59	461320,91	1316271,38	Аналитик	1,00	-
60	461312,08	1316298,66	Аналитик	0,10	-
61	461304,08	1316323,40	Аналитик	0,10	-
62	461301,31	1316331,96	Аналитик	0,10	-
63	461294,56	1316352,85	Аналитик	0,10	-
64	461287,80	1316373,72	Аналитик	0,10	-
65	461285,03	1316382,29	Аналитик	0,10	-
66	461277,75	1316404,80	Аналитик	0,10	-
67	461270,47	1316427,31	Аналитик	0,10	-
68	461255,27	1316474,29	Аналитик	0,10	-
69	461250,90	1316487,80	Аналитик	0,10	-
70	461243,90	1316484,60	Аналитик	0,10	-
71	461233,10	1316481,40	Аналитик	0,10	-
72	461224,90	1316479,50	Аналитик	0,10	-
73	461200,80	1316470,00	Аналитик	0,10	-
74	461179,80	1316463,60	Аналитик	0,10	-
75	461144,20	1316449,00	Аналитик	0,10	-
76	461121,40	1316442,70	Аналитик	0,10	-
77	461067,40	1316426,80	Аналитик	0,10	-
78	461038,80	1316419,80	Аналитик	0,10	-
79	461018,50	1316415,40	Аналитик	0,10	-
80	461013,40	1316412,80	Аналитик	0,10	-
81	461003,90	1316410,90	Аналитик	0,10	-
82	460986,10	1316404,60	Аналитик	0,10	-
83	460967,10	1316397,60	Аналитик	0,10	-
84	460942,90	1316394,40	Аналитик	0,10	-
85	460870,60	1316372,80	Аналитик	0,10	-
86	460860,40	1316371,60	Аналитик	0,10	-
87	460831,20	1316360,80	Аналитик	0,10	-
88	460794,40	1316346,80	Аналитик	0,10	-
89	460786,70	1316345,50	Аналитик	0,10	-
90	460776,60	1316342,40	Аналитик	0,10	-
91	460761,84	1316338,41	Аналитик	0,10	-
92	460757,00	1316337,10	Аналитик	0,10	-
93	460752,90	1316336,30	Аналитик	0,10	-
94	460749,90	1316336,00	Аналитик	0,10	-
95	460739,28	1316335,30	Аналитик	0,10	-
96	460730,20	1316334,70	Аналитик	0,10	-
97	460716,90	1316331,60	Аналитик	0,10	-

98	460706,10	1316330,90	Аналитик	0,10	-
99	460687,00	1316325,20	Аналитик	0,10	-
100	460655,90	1316313,10	Аналитик	0,10	-
101	460625,90	1316301,52	Аналитик	0,10	-
102	460624,80	1316301,10	Картометрик	1,00	-
103	460598,10	1316289,00	Картометрик	1,00	-
104	460586,70	1316283,90	Картометрик	1,00	-
105	460579,10	1316281,40	Картометрик	1,00	-
106	460568,30	1316275,70	Картометрик	1,00	-
107	460545,40	1316261,70	Картометрик	1,00	-
108	460539,10	1316255,40	Картометрик	1,00	-
109	460530,20	1316249,00	Картометрик	1,00	-
110	460511,80	1316238,20	Картометрик	1,00	-
111	460501,00	1316233,10	Картометрик	1,00	-
112	460478,10	1316218,50	Картометрик	1,00	-
113	460469,20	1316214,10	Картометрик	1,00	-
114	460439,40	1316206,50	Картометрик	1,00	-
115	460406,40	1316203,90	Картометрик	1,00	-
116	460386,70	1316207,10	Картометрик	1,00	-
117	460373,40	1316207,70	Картометрик	1,00	-
118	460353,70	1316207,70	Аналитик	0,10	-
119	460348,60	1316209,60	Картометрик	1,00	-
120	460325,30	1316214,26	Картометрик	1,00	-
121	460318,10	1316215,70	Картометрик	1,00	-
122	460308,30	1316222,50	Картометрик	1,00	-
123	460296,80	1316227,00	Картометрик	1,00	-
124	460286,70	1316226,30	Картометрик	1,00	-
125	460278,40	1316221,30	Картометрик	1,00	-
126	460269,90	1316211,80	Картометрик	1,00	-
127	460264,30	1316209,00	Картометрик	1,00	-
128	460253,00	1316202,80	Картометрик	1,00	-
129	460244,80	1316204,10	Картометрик	1,00	-
130	460226,20	1316201,65	Картометрик	1,00	-
131	460201,60	1316198,40	Картометрик	1,00	-
132	460161,60	1316194,60	Картометрик	1,00	-
133	460131,10	1316194,00	Картометрик	1,00	-
134	460112,00	1316196,50	Картометрик	1,00	-
135	460101,99	1316195,30	Картометрик	1,00	-
136	460091,10	1316194,00	Картометрик	1,00	-
137	460084,10	1316193,30	Картометрик	1,00	-
138	460074,60	1316190,10	Картометрик	1,00	-
139	460068,48	1316183,01	Картометрик	1,00	-
140	460067,00	1316181,30	Картометрик	1,00	-
141	460061,90	1316171,70	Картометрик	1,00	-
142	460058,48	1316165,73	Картометрик	1,00	-
143	460051,70	1316153,90	Картометрик	1,00	-

144	460049,20	1316144,40	Картометрик	1,00	-
145	460049,20	1316119,00	Картометрик	1,00	-
146	460051,70	1316098,10	Картометрик	1,00	-
147	460051,70	1316087,30	Картометрик	1,00	-
148	460047,90	1316075,80	Картометрик	1,00	-
149	460145,02	1316078,20	Картометрик	1,00	-
150	460201,90	1315902,78	Картометрик	1,00	-
151	460095,50	1315882,20	Картометрик	1,00	-
152	460093,00	1315877,70	Картометрик	1,00	-
153	460081,60	1315852,70	Картометрик	1,00	-
154	460068,42	1315844,91	Картометрик	1,00	-
155	460045,04	1315844,31	Картометрик	1,00	-
156	460022,27	1315846,71	Картометрик	1,00	-
157	460001,30	1315855,10	Картометрик	1,00	-
158	459979,12	1315849,10	Картометрик	1,00	-
159	459964,74	1315828,73	Картометрик	1,00	-
160	459941,97	1315780,19	Картометрик	1,00	-
161	459901,77	1315576,47	Аналитик	1,00	-
162	459893,96	1315538,84	Аналитик	1,00	-
163	459850,37	1315561,40	Аналитик	1,00	-
164	459845,70	1315562,10	Аналитик	0,10	-
165	459815,40	1315566,60	Аналитик	0,10	-
166	459815,80	1315562,80	Аналитик	0,10	-
167	459815,20	1315548,80	Аналитик	0,10	-
168	459813,30	1315536,70	Аналитик	0,10	-
169	459812,00	1315529,80	Аналитик	0,10	-
170	459819,60	1315527,20	Аналитик	0,10	-
171	459828,50	1315522,10	Аналитик	0,10	-
172	459835,50	1315513,20	Аналитик	0,10	-
173	459841,80	1315512,00	Аналитик	0,10	-
174	459865,30	1315491,00	Аналитик	0,10	-
175	459872,30	1315487,80	Аналитик	0,10	-
176	459878,00	1315478,30	Аналитик	0,10	-
177	459899,00	1315449,10	Аналитик	0,10	-
178	459908,50	1315432,60	Аналитик	0,10	-
179	459910,40	1315420,50	Аналитик	0,10	-
180	459907,62	1315410,60	Аналитик	1,00	-
181	459907,20	1315409,10	Аналитик	0,10	-
182	459903,40	1315405,30	Аналитик	0,10	-
183	459892,00	1315398,30	Аналитик	0,10	-
184	459883,10	1315390,10	Аналитик	0,10	-
185	459864,70	1315370,40	Аналитик	0,10	-
186	459859,00	1315363,40	Аналитик	0,10	-
187	459853,90	1315351,30	Аналитик	0,10	-
188	459850,70	1315341,20	Аналитик	0,10	-
189	459845,17	1315335,75	Аналитик	1,00	-

190	459831,11	1315321,89	Картометрик	1,00	-
191	459802,67	1315293,87	Аналитик	1,00	-
192	459782,50	1315291,03	Аналитик	1,00	-
193	459768,80	1315292,30	Аналитик	0,10	-
194	459752,30	1315292,90	Аналитик	0,10	-
195	459744,56	1315292,47	Аналитик	0,10	-
196	459728,51	1315291,58	Аналитик	0,10	-
197	459707,20	1315290,40	Аналитик	0,10	-
198	459704,14	1315290,28	Аналитик	0,10	-
199	459673,26	1315289,08	Аналитик	0,10	-
200	459658,30	1315288,50	Аналитик	0,10	-
201	459647,08	1315287,09	Аналитик	1,00	-
202	459642,40	1315286,50	Аналитик	0,10	-
203	459632,30	1315272,60	Аналитик	0,10	-
204	459657,70	1315237,00	Аналитик	0,10	-
205	459669,62	1315223,70	Аналитик	0,10	-
206	459691,30	1315194,50	Аналитик	0,10	-
207	459694,16	1315191,06	Картометрик	1,00	-
208	459699,54	1315184,60	Аналитик	0,10	-
209	459704,40	1315162,34	Аналитик	0,10	-
210	459674,20	1315164,54	Аналитик	0,10	-
211	459657,85	1315171,87	Аналитик	0,10	-
212	459649,47	1315180,74	Аналитик	0,10	-
213	459641,50	1315190,21	Аналитик	0,10	-
214	459631,07	1315209,58	Аналитик	0,10	-
215	459619,78	1315232,66	Аналитик	0,10	-
216	459612,12	1315241,28	Аналитик	0,10	-
217	459608,95	1315246,83	Аналитик	0,10	-
218	459602,20	1315246,69	Аналитик	0,10	-
219	459594,47	1315243,63	Аналитик	0,10	-
220	459589,50	1315242,76	Аналитик	0,10	-
221	459584,85	1315240,98	Аналитик	0,10	-
222	459580,20	1315235,10	Аналитик	0,10	-
223	459578,90	1315200,20	Аналитик	0,10	-
224	459577,00	1315189,40	Аналитик	0,10	-
225	459577,00	1315170,30	Аналитик	0,10	-
226	459575,10	1315159,50	Аналитик	0,10	-
227	459572,60	1315152,60	Аналитик	0,10	-
228	459566,20	1315149,40	Аналитик	0,10	-
229	459548,50	1315150,70	Аналитик	0,10	-
230	459540,80	1315150,00	Аналитик	0,10	-
231	459535,10	1315143,70	Аналитик	0,10	-
232	459533,96	1315141,80	Аналитик	0,10	-
233	459558,53	1315125,84	Аналитик	0,10	-
234	459629,74	1315079,58	Аналитик	0,10	-
235	459678,32	1315048,03	Аналитик	0,10	-

236	459727,63	1315015,90	Аналитик	0,10	-
237	459756,52	1314996,74	Аналитик	0,10	-
238	459763,31	1314992,23	Аналитик	0,10	-
239	459767,27	1314989,61	Аналитик	0,10	-
240	459784,49	1314978,20	Аналитик	0,10	-
241	459788,51	1314975,52	Картометрик	1,00	-
242	459790,16	1314976,15	Аналитик	1,00	-
243	459797,10	1314978,80	Аналитик	1,00	-
244	459821,72	1314999,60	Аналитик	1,00	-
245	459792,50	1315108,52	Аналитик	0,10	-
246	459939,61	1315191,23	Аналитик	0,10	-
247	460000,79	1315197,71	Аналитик	0,10	-
248	460052,38	1315192,41	Аналитик	0,10	-
249	460114,80	1315203,25	Аналитик	0,10	-
250	460114,80	1315181,70	Картометрик	1,00	-
251	460116,80	1315167,40	Картометрик	1,00	-
252	460156,70	1315130,10	Картометрик	1,00	-
253	460159,80	1315127,30	Аналитик	1,00	-
254	460226,33	1314691,60	Аналитик	0,10	-
255	460246,54	1314678,32	Аналитик	0,10	-
256	460258,24	1314670,65	Картометрик	1,00	-
257	460270,25	1314676,46	Аналитик	0,10	-
258	460274,65	1314678,59	Аналитик	0,10	-
259	460421,50	1314749,70	Аналитик	1,00	-
260	460422,10	1314745,20	Аналитик	1,00	-
261	460426,50	1314708,50	Аналитик	1,00	-
262	460427,75	1314694,03	Картометрик	1,00	-
263	460433,50	1314627,20	Аналитик	1,00	-
264	460436,10	1314601,20	Аналитик	1,00	-
265	460439,62	1314563,52	Картометрик	1,00	-
266	460446,01	1314560,13	Аналитик	0,10	-
267	460658,96	1314428,80	Аналитик	0,10	-
268	460660,00	1314428,80	Аналитик	0,10	-
269	460696,17	1314405,86	Аналитик	0,10	-
270	461037,17	1314195,55	Аналитик	0,10	-
271	461077,20	1314226,50	Аналитик	0,10	-
272	461140,10	1314280,40	Аналитик	0,10	-
273	461217,50	1314347,70	Аналитик	0,10	-
274	461280,50	1314400,50	Аналитик	0,10	-
275	461363,10	1314460,80	Аналитик	0,10	-
276	461425,30	1314508,50	Аналитик	0,10	-
277	461497,10	1314563,20	Аналитик	0,10	-
278	461530,90	1314583,50	Аналитик	0,10	-
279	461569,60	1314605,30	Аналитик	0,10	-
280	461693,70	1314704,80	Аналитик	0,10	-
281	461729,00	1314733,20	Аналитик	0,10	-

282	461732,30	1314735,80	Аналитик	0,50	-
283	461732,60	1314736,10	Аналитик	0,10	-
284	462289,40	1315197,70	Аналитик	0,10	-
285	462394,95	1315294,30	Аналитик	0,10	-
286	462442,83	1315338,12	Аналитик	0,10	-
1	462446,70	1315341,68	Аналитик	0,10	-
Часть N2					
287	461651,10	1316120,67	Картометрик	1,00	-
288	461646,64	1316257,16	Картометрик	1,00	-
289	461602,94	1316254,30	Аналитик	1,00	-
290	461594,40	1316253,49	Аналитик	1,00	-
291	461572,03	1316252,38	Аналитик	1,00	-
292	461567,97	1316252,25	Аналитик	1,00	-
293	461506,62	1316249,25	Аналитик	1,00	-
294	461517,50	1316168,25	Аналитик	1,00	-
295	461524,69	1316116,88	Аналитик	1,00	-
296	461546,81	1316116,62	Аналитик	1,00	-
297	461573,50	1316117,12	Аналитик	0,10	-
298	461651,25	1316119,11	Аналитик	0,10	-
287	461651,10	1316120,67	Картометрик	1,00	-
Часть N3					
299	460779,85	1313990,41	Аналитик	0,10	-
300	460525,47	1314146,75	Аналитик	0,10	-
301	460518,98	1314149,83	Картометрик	1,00	-
302	460520,50	1314138,30	Аналитик	1,00	-
303	460523,38	1314108,02	Картометрик	1,00	-
304	460523,70	1314104,60	Аналитик	1,00	-
305	460529,40	1314058,30	Аналитик	1,00	-
306	460535,10	1313995,50	Аналитик	1,00	-
307	460542,70	1313883,10	Аналитик	1,00	-
308	460546,50	1313843,50	Аналитик	1,00	-
309	460548,60	1313831,30	Аналитик	1,00	-
310	460550,50	1313824,20	Аналитик	1,00	-
311	460553,60	1313809,70	Аналитик	1,00	-
312	460556,20	1313796,30	Аналитик	1,00	-
313	460561,20	1313801,40	Аналитик	0,10	-
314	460567,00	1313806,48	Картометрик	1,00	-
315	460598,40	1313834,00	Аналитик	0,10	-
316	460631,40	1313862,60	Аналитик	0,10	-
317	460668,30	1313893,70	Аналитик	0,10	-
318	460703,80	1313925,40	Аналитик	0,10	-
319	460736,80	1313954,60	Аналитик	0,10	-
320	460771,20	1313984,60	Аналитик	0,10	-
321	460775,80	1313987,20	Аналитик	0,10	-
299	460779,85	1313990,41	Аналитик	0,10	-
Часть N4					

322	459791,00	1315719,60	Аналитик	0,10	-
323	459789,22	1315734,14	Аналитик	0,10	-
324	459791,17	1315741,66	Аналитик	0,10	-
325	459790,98	1315755,20	Аналитик	0,10	-
326	459790,31	1315779,12	Аналитик	0,10	-
327	459801,69	1315799,39	Аналитик	0,10	-
328	459812,78	1315830,74	Аналитик	0,10	-
329	459815,89	1315839,78	Аналитик	0,10	-
330	459817,70	1315851,67	Аналитик	0,10	-
331	459818,79	1315860,33	Аналитик	0,10	-
332	459819,60	1315866,06	Аналитик	0,10	-
333	459818,30	1315877,70	Аналитик	0,10	-
334	459822,46	1315895,16	Аналитик	0,10	-
335	459834,33	1315912,94	Аналитик	0,10	-
336	459848,86	1315933,06	Аналитик	0,10	-
337	459861,83	1315953,48	Аналитик	0,10	-
338	459867,84	1315977,67	Аналитик	0,10	-
339	459870,95	1315997,40	Аналитик	0,10	-
340	459868,68	1316008,84	Аналитик	0,10	-
341	459868,87	1316015,14	Аналитик	0,10	-
342	459833,30	1316051,70	Аналитик	0,10	-
343	459804,10	1316089,20	Аналитик	0,10	-
344	459784,40	1316114,60	Аналитик	0,10	-
345	459761,50	1316146,30	Аналитик	0,10	-
346	459750,70	1316160,30	Аналитик	0,10	-
347	459741,80	1316168,60	Аналитик	0,10	-
348	459725,30	1316181,30	Аналитик	0,10	-
349	459724,26	1316182,35	Аналитик	0,10	-
350	459720,50	1316182,25	Аналитик	0,10	-
351	459642,00	1316181,63	Аналитик	0,10	-
352	459545,02	1316180,67	Аналитик	0,10	-
353	459581,88	1316046,86	Аналитик	0,10	-
354	459633,04	1315872,89	Аналитик	0,10	-
355	459669,38	1315742,33	Аналитик	0,10	-
356	459672,27	1315714,04	Аналитик	0,10	-
357	459691,30	1315723,40	Аналитик	0,10	-
358	459721,80	1315717,10	Аналитик	0,10	-
359	459753,60	1315716,40	Аналитик	0,10	-
360	459782,80	1315715,80	Аналитик	0,10	-
322	459791,00	1315719,60	Аналитик	0,10	-
Часть N5					
361	459623,43	1315870,14	Аналитик	0,10	-
362	459572,26	1316044,12	Аналитик	0,10	-
363	459534,71	1316180,46	Аналитик	0,10	-
364	459534,68	1316180,59	Аналитик	0,10	-
365	459515,00	1316180,25	Аналитик	0,10	-

366	459514,61	1316180,24	Аналитик	0,10	-
367	459439,50	1316178,38	Аналитик	0,10	-
368	459434,50	1316178,38	Аналитик	0,10	-
369	459307,50	1316182,25	Аналитик	0,10	-
370	459164,50	1316190,75	Аналитик	0,10	-
371	459075,89	1316200,60	Аналитик	0,10	-
372	459075,32	1316199,42	Аналитик	0,10	-
373	459073,02	1316194,72	Аналитик	0,10	-
374	459086,90	1316182,17	Аналитик	0,10	-
375	459095,91	1316173,96	Аналитик	0,10	-
376	459112,24	1316177,22	Аналитик	0,10	-
377	459122,12	1316176,29	Аналитик	0,10	-
378	459133,44	1316172,91	Аналитик	0,10	-
379	459149,82	1316155,56	Аналитик	0,10	-
380	459164,21	1316133,42	Аналитик	0,10	-
381	459180,77	1316106,93	Аналитик	0,10	-
382	459202,50	1316085,85	Аналитик	0,10	-
383	459217,46	1316069,47	Аналитик	0,10	-
384	459239,03	1316053,21	Аналитик	0,10	-
385	459251,48	1316046,27	Аналитик	0,10	-
386	459262,49	1316036,74	Аналитик	0,10	-
387	459279,78	1316029,89	Аналитик	0,10	-
388	459302,10	1316027,57	Аналитик	0,10	-
389	459312,87	1316021,96	Аналитик	0,10	-
390	459327,04	1316017,58	Аналитик	0,10	-
391	459342,31	1316012,52	Аналитик	0,10	-
392	459354,29	1316007,02	Аналитик	0,10	-
393	459376,82	1315994,86	Аналитик	0,10	-
394	459392,27	1315990,16	Аналитик	0,10	-
395	459425,15	1315976,14	Аналитик	0,10	-
396	459445,79	1315959,22	Аналитик	0,10	-
397	459455,16	1315951,64	Аналитик	0,10	-
398	459472,00	1315941,53	Аналитик	0,10	-
399	459488,89	1315923,20	Аналитик	0,10	-
400	459505,87	1315906,33	Аналитик	0,10	-
401	459519,00	1315894,20	Аналитик	0,10	-
402	459530,40	1315891,10	Аналитик	0,10	-
403	459534,80	1315882,20	Аналитик	0,10	-
404	459546,68	1315876,38	Аналитик	0,10	-
405	459550,16	1315878,52	Аналитик	0,10	-
406	459552,57	1315882,59	Аналитик	0,10	-
407	459553,90	1315901,90	Аналитик	0,10	-
408	459556,85	1315921,41	Аналитик	0,10	-
409	459562,68	1315942,29	Аналитик	0,10	-
410	459569,10	1315942,50	Аналитик	0,10	-
411	459581,80	1315938,70	Аналитик	0,10	-

412	459580,60	1315943,80	Аналитик	0,10	-
413	459597,10	1315948,80	Аналитик	0,10	-
414	459624,40	1315853,00	Аналитик	0,10	-
415	459627,57	1315855,24	Аналитик	0,10	-
361	459623,43	1315870,14	Аналитик	0,10	-
Часть N6					
416	459653,20	1315394,50	Аналитик	0,10	-
417	459645,63	1315412,57	Аналитик	0,10	-
418	459646,26	1315425,78	Аналитик	0,10	-
419	459647,75	1315436,76	Аналитик	0,10	-
420	459643,70	1315437,70	Аналитик	0,10	-
421	459637,40	1315437,00	Аналитик	0,10	-
422	459635,50	1315432,00	Аналитик	0,10	-
423	459627,20	1315430,10	Аналитик	0,10	-
424	459617,70	1315430,70	Аналитик	0,10	-
425	459612,00	1315433,90	Аналитик	0,10	-
426	459607,50	1315443,40	Аналитик	0,10	-
427	459594,80	1315488,50	Аналитик	0,10	-
428	459592,90	1315494,20	Аналитик	0,10	-
429	459585,30	1315494,80	Аналитик	0,10	-
430	459582,10	1315486,60	Аналитик	0,10	-
431	459584,70	1315465,60	Аналитик	0,10	-
432	459584,70	1315454,80	Аналитик	0,10	-
433	459580,20	1315449,10	Аналитик	0,10	-
434	459572,60	1315449,10	Аналитик	0,10	-
435	459566,20	1315454,20	Аналитик	0,10	-
436	459561,20	1315463,70	Аналитик	0,10	-
437	459559,30	1315455,50	Аналитик	0,10	-
438	459553,50	1315435,80	Аналитик	0,10	-
439	459562,38	1315418,94	Аналитик	0,10	-
440	459575,29	1315409,91	Аналитик	0,10	-
441	459532,69	1315385,09	Аналитик	0,10	-
442	459544,66	1315367,29	Аналитик	0,10	-
443	459578,93	1315388,38	Аналитик	0,10	-
444	459591,00	1315402,10	Аналитик	0,10	-
445	459608,80	1315402,10	Аналитик	0,10	-
446	459617,70	1315398,90	Аналитик	0,10	-
447	459621,50	1315391,30	Аналитик	0,10	-
448	459622,80	1315384,30	Аналитик	0,10	-
449	459624,76	1315367,80	Аналитик	0,10	-
450	459624,16	1315357,81	Аналитик	0,10	-
451	459618,45	1315339,30	Аналитик	0,10	-
452	459618,21	1315322,82	Аналитик	0,10	-
453	459624,60	1315306,66	Аналитик	0,10	-
454	459638,60	1315297,30	Аналитик	0,10	-
455	459641,80	1315295,40	Аналитик	0,10	-

456	459641,80	1315318,90	Аналитик	0,10	-
457	459641,80	1315321,50	Аналитик	0,10	-
458	459638,60	1315341,80	Аналитик	0,10	-
459	459636,70	1315369,10	Аналитик	0,10	-
460	459639,30	1315382,40	Аналитик	0,10	-
461	459645,60	1315388,80	Аналитик	0,10	-
462	459652,00	1315393,90	Аналитик	0,10	-
416	459653,20	1315394,50	Аналитик	0,10	-
Часть N7					
463	459481,20	1315177,30	Аналитик	0,10	-
464	459483,70	1315186,90	Аналитик	0,10	-
465	459489,40	1315192,60	Аналитик	0,10	-
466	459495,80	1315198,30	Аналитик	0,10	-
467	459506,60	1315200,80	Аналитик	0,10	-
468	459512,30	1315203,40	Аналитик	0,10	-
469	459526,20	1315197,00	Аналитик	0,10	-
470	459544,00	1315190,00	Аналитик	0,10	-
471	459549,10	1315188,10	Аналитик	0,10	-
472	459557,40	1315193,80	Аналитик	0,10	-
473	459558,60	1315200,20	Аналитик	0,10	-
474	459557,10	1315210,55	Аналитик	0,10	-
475	459543,22	1315211,09	Аналитик	0,10	-
476	459510,36	1315220,53	Аналитик	0,10	-
477	459482,43	1315239,11	Аналитик	0,10	-
478	459464,60	1315255,40	Аналитик	0,10	-
479	459465,30	1315244,60	Аналитик	0,10	-
480	459464,00	1315235,10	Аналитик	0,10	-
481	459464,60	1315215,40	Аналитик	0,10	-
482	459464,00	1315198,30	Аналитик	0,10	-
483	459462,87	1315187,77	Аналитик	0,10	-
484	459481,12	1315176,08	Картометрик	1,00	-
485	459481,12	1315176,08	Аналитик	0,10	-
463	459481,20	1315177,30	Аналитик	0,10	-

Раздел 3

Объектның үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) чикләренең урнашу урыны

турында белешмәләр 1. Координаталар системасы

2. Объект чикләренең характерлы нокталары турында белешмәләр

Чикләрнең характерлы нокталарын билгеләү	Гамәлдәге координаталар, м		Үзгәртелгән (төгәлләштерелгән) координаталар, м		Характерлы ноктаның координаталарын билгеләү ысулы	Характерлы нокта торышының уртача квадрат хатасы (Mt), м	Урында ноктаны билгеләү тасвирламасы (булган очракта)
	X	Y	X	Y			
1	2	3	4	5	6	7	8

-	-	-	-	-	-	-	-
3. Объект чиге өлешенең (өлешләренең) характерлы нокталары турында белешмәләр --							
	-	-	-	-	-	-	

торак пунктлар, территориаль зоналар чикләре урнашу урынының
ТЕКСТ ТАСВИРЛАМАСЫ

Чикне узу		Чикне узуның тасвирламасы
ноктасы	ноктасы	
ннан	на	3
1	кадә	- (описание не установлено)

1 р2

1